

รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
เพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ปริญญาการศึกษาดุขฎิบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2569
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
เพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2569
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

วิทยานิพนธ์ เรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
เพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา ของ ณัฏฐา บุญโต
ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(ดร.ผดุงชัย ภูพัฒน์)

.....ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(Assistant Professor Dr. Henry Yuh Anchunda)

.....ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ดร.พิทยา แสงสว่าง)

.....ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชา กอนพวง)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย)

อนุมัติ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมนาด อินทจามรรักษ์)

หัวหน้าภาควิชาภาษาศาสตร์ คติชนวิทยา ปรัชญาและศาสนา คณะมนุษยศาสตร์
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์เรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถ ความอนุเคราะห์ และการสนับสนุนจากบุคคลหลายท่าน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ Assistant Professor Dr. Henry Yuh Anchunda ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และแนวทางทางวิชาการ อันทรงคุณค่า ตลอดจนกำกับดูแลการดำเนินงานวิจัยด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งมาโดยตลอด รวมทั้งขอกราบขอบพระคุณ ดร.พิทยา แสงสว่าง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชา กอนพ่วง กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงวิทยานิพนธ์จนมีความสมบูรณ์ทางวิชาการ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณะผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะและองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนารูปแบบการวิจัย ตลอดจนตรวจสอบและให้ข้อคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงแก้ไขจนรูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความสมบูรณ์และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.รังสรรค์ นุสดี ผู้อำนวยการสำนักงานอาชีวศึกษาบัณฑิต, ดร.ปรีวิชญ์ ไชยประเสริฐ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์, ดร.ทวีวัฒน์ รื่นรวย ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคอุทัยธานี, ดร.ทรงวุฒิ เรือนไทย ผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี, ดร.ชัยณรงค์ ศัฆมาตย์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคพิจิตร, ดร.สถาพร โพธิ์หวี ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร และ ดร.แทน โมราราย ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพตากฟ้า ที่ได้กรุณายกย่องความรู้ ข้อเสนอแนะ และมุมมองด้านนโยบายการอาชีวศึกษา ตลอดจนแนวทางการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาสมรรถนะครูให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย นามบุรี อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, รองศาสตราจารย์ ดร.สาธิต ทรัพย์รวงทอง รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์ รอดอาวุธ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายทิพย์ ยะพู่ คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุดสรวง ยุทธนา หัวหน้าภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, รองศาสตราจารย์ ดร.พงศกร เมธีธรรม อาจารย์ภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร และ ดร.กุสุมา ชันกสิกรรม อาจารย์สาขาวิชาทดสอบและวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะด้านวิชาการ หลักการ ทฤษฎี และมาตรฐานในการผลิตและพัฒนาสมรรถนะครู ตลอดจนแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการวิจัยทางการศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณ นางศศิวิมล สกลรัตน์ ครูเชี่ยวชาญ วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่, นางภุมรี กำมะหยี่ ครูชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่, นางสาวปิยะนุช เจริญศรี ครูชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยพัฒนัยการบางนา, นางสาวอภิญญา บัวคำโคตร ครูชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี, นางสาวรัชณี สุขก่ำ ครูชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยการอาชีพแม่น้ำแคว และนางสาวเรณูภา หนูวัฒนา ครูชำนาญการพิเศษ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี ที่ได้กรุณา

แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ข้อเสนอแนะ และองค์ความรู้เชิงปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะครูผู้สอนภาษาอังกฤษในบริบทของสถานศึกษาอาชีวศึกษา รวมถึงสะท้อนแนวทางการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาครูที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ณัฐนันท์ ตั้งสุจริตรธรรม ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาในการดำเนินงานวิจัย รวมทั้ง ดร.ศิวรักษ์ บุญประเสริฐ หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ วิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์ ที่ได้กรุณาเป็นวิทยากร ให้ความรู้ คำชี้แนะ และสนับสนุนในกระบวนการดำเนินงานวิจัย ตลอดจนขอขอบคุณ นายกฤษณะ ศิริฐาน อดีตหัวหน้าช่างเทคนิคไฟฟ้า BYD และช่างเทคนิคของ Deepal และ Changan ที่ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และมุมมองในฐานะผู้แทนสถานประกอบการ ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนารูปแบบการวิจัยให้สอดคล้องกับบริบทการปฏิบัติงานจริง

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา พี่น้อง เพื่อน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่คอยมอบกำลังใจ ความห่วงใย และการสนับสนุนแก่ผู้วิจัยตลอดระยะเวลาของการศึกษาและการจัดทำวิทยานิพนธ์ จนสามารถดำเนินการวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมมอบเป็นเครื่องแสดงความกตัญญูตเวทีแก่ผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนสำคัญต่อความสำเร็จของการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ณัฏฐา บุญโต

ชื่อเรื่อง	รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา
ผู้วิจัย	ณัฏฐา บุญโต
ประธานที่ปรึกษา	Assistant Professor Dr.Henry Yuh Anchunda
กรรมการที่ปรึกษา	ดร. พิทยา แสงสว่าง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุชา กอนพวง
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ กศ.ด. การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2569
คำสำคัญ	รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะ, สมรรถนะการจัดการเรียนการสอน, ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะสำหรับครูอาชีวศึกษา 2) สร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา 3) ทดลองใช้รูปแบบและศึกษาผลการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษาโดยเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 และ 4) ประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา การวิจัยดำเนินการตามกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) 4 ขั้นตอน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน และครูกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ วิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์ จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรูปแบบ แบบทดสอบวัดความรู้ทางวิชาชีพ แบบประเมินความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนการสอน แบบประเมินการจัดการเรียนการสอน และแบบประเมินความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์เชิงประเด็น และการทดสอบแบบกลุ่มตัวอย่างเดียว (Wilcoxon Signed-Rank Test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความรู้ด้านวิธี ทฤษฎี และแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนทางวิชาชีพ 2) การออกแบบการจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผล และ 3) การจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นผลจากการบูรณาการองค์ประกอบสมรรถนะที่สังเคราะห์ได้ให้มีความสอดคล้องกับกระบวนการปฏิบัติงานของครู และใช้แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความสามารถ และทักษะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ

2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหาการพัฒนาสมรรถนะ 4) กระบวนการและกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะ และ 5) การวัดและประเมินผล โดยมีเนื้อหาการพัฒนา 4 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้ ทักษะ และแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ 2) ด้านการออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ 3) ด้านการวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และ 4) ด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และมีกระบวนการพัฒนา 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสร้างองค์ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับ แนวคิด ทฤษฎี และหลักการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และทำความเข้าใจลักษณะผู้เรียนอาชีพและบริบทตลาดแรงงานที่เกี่ยวข้อง 2) การเชื่อมโยงความรู้สู่สมรรถนะ 3) การออกแบบแผนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและการประยุกต์ใช้สื่อ 4) การวัดและประเมินผลและการฝึกปฏิบัติในสภาพจำลอง (Micro-Teaching) 5) การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์จริง และ 6) การสะท้อนผลเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมีผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.71$, S.D. = 0.46) แสดงว่า รูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับหลักการ แนวคิด และเป้าหมายของการพัฒนาสมรรถนะครูอาชีพศึกษาได้อย่างเหมาะสม และผลการประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.77$, S.D. = 0.45) แสดงว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมต่อการนำไปประยุกต์ใช้จริงในบริบทของสถานศึกษาอาชีพศึกษา

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบ พบว่า สมรรถนะของครูหลังการพัฒนาสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($P = 0.016$) ทั้งในภาพรวมและรายองค์ประกอบความรู้ด้านวิธี ทฤษฎี และแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนทางวิชาชีพ รวมถึงด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ขณะที่ด้านการออกแบบการจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผล มีคะแนนสูงกว่าเกณฑ์ แต่ไม่แตกต่างจากเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P = 0.109$) สะท้อนว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นสามารถยกระดับสมรรถนะของครูอาชีพศึกษาในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ผลการประเมินรูปแบบจากผู้ใช้ พบว่า มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.77$, S.D. = 0.42) แสดงให้เห็นว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นสามารถตอบสนองต่อความต้องการของครูและได้รับการยอมรับในทางปฏิบัติเป็นอย่างดี

สรุปได้ว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ สำหรับครูอาชีพศึกษาที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ และสามารถพัฒนาสมรรถนะของครูอาชีพศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและพัฒนากำลังคนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในศตวรรษที่ 21 ได้

Title	A DEVELOPMENT MODEL OF INSTRUCTUIONAL COMPETENCE IN ENGLISH FOR CAREERS FOR VOCATIONAL TEACHERS
Author	Nattha Boonto
Advisor	Assistant Professor Henry Yuh Anchunda, Ph.D.
Co-Advisor	Phitthaya Saengsawang, Ph.D. Assistant Professor Anucha Kornpuang, Ph.D.
Academic Paper	Ed.D. Thesis in Educational Administration, Naresuan University, 2026
Keywords	Competency Development Model, Instructional Competence, English for Careers

ABSTRACT

This research on "A Development Model of Instructional Competence in English for Careers for Vocational Teachers" aimed to: 1) study the components of English for careers instructional competence and guidelines for competency development for vocational teachers; 2) create and validate the quality of a development model of instructional competence in English for careers for vocational teachers; 3) pilot test a development model of instructional competence in English for careers for vocational teachers and compare the results to an 80% criterion; and 4) evaluate a development model of instructional competence in English for careers for vocational teachers. The research followed a four-step Research and Development (R&D) methodology. The informant group consisted of 9 experts and 7 English teachers from Nakhonsawan Technical College. The research instrument included a semi-structured interview, an assessment of the model's suitability and feasibility, a professional knowledge test, an assessment of instructional design competence, an instructional implementation assessment, and a satisfaction questionnaire. Data were analyzed by using mean, standard deviation, content analysis, thematic analysis, and Wilcoxon Signed-Rank Test (One-Sample).

The research findings showed the following:

1. A development model of instructional competence in English for Careers for vocational teachers comprised 3 components: 1) knowledge of methods, theories, and concepts in vocational teaching; 2) instructional design and assessment; and 3) teaching. This results of integrating synthesis competence components to correspond with instructors' implementation processes and guidelines for a competency

development through workshops to improve knowledge, abilities, and skills in teaching English for Careers, allowing for effective application.

2. A development model of instructional competence in English for careers for vocational teachers comprised 5 key components: 1) Principles, 2) Objectives, 3) Competency Development Contents, 4) Competency Development Processes and Activities, and 5) Measurement and Evaluation. The development contents focused on 4 areas: 1) knowledge, skills, and approaches to teaching English for careers; 2) designing English for careers instruction; 3) assessment and evaluation in English for careers instruction; and 4) English for careers implementation instruction. The development processes consisted of 6 steps: 1) Building knowledge and understanding of concepts, theories, and principles of English for careers instruction, as well as comprehending the peculiarities of vocational students and the relevant labor market setting; 2) Connecting knowledge to competencies; 3) Designing English for careers instructional plans and applying media; 4) Measurement and evaluation and actual instruction in simulated contexts (Micro-Teaching); 5) Instruction implementation in real-world scenarios; and 6) Reflecting on the results for sustainable development. The model's suitability was rated at the highest level ($\bar{x} = 4.71$, S.D. = 0.46), indicating that the researchers' draft model was adequately aligned with the principles, concepts, and goals of developing vocational teacher competencies. Furthermore, the feasibility for implementation was rated at the highest level ($\bar{x} = 4.77$, S.D. = 0.45), indicating that the created model was suitable for practical application in the context of vocational education institutions.

3. The results of the model implementation showed that the post-development teacher competencies were significantly higher than the 80% criteria at the .05 level ($P = 0.016$), both overall and in individual components related to knowledge of methods, theories, and concepts in vocational teaching, as well as English for careers teaching. While the scores for instructional and assessment design were higher than the criteria, they were not significantly different from the benchmark ($P = 0.109$). This reflected that the developed model can effectively improve the vocational teachers' competencies in teaching English for careers.

4. The users' evaluation results revealed that overall satisfaction was at the highest level ($\bar{x} = 4.77$, S.D. = 0.42), indicating that the developed model effectively met the needs of teachers and was widely accepted in practice.

In conclusion, the developed model for developing instructional competence in English for careers for vocational teachers was appropriate, feasible, and had the potential to significantly improve vocational teachers' competencies. As a result, it

might be used to improve the quality of English for careers in teaching and to develop human resources capable of meeting the demands of the 21st-century labor market.

สารบัญ

บทที่	หน้า
ประกาศคุณูปการ.....	ข
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
สารบัญ.....	ณ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย	5
ประโยชน์ของการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
1. แนวคิดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติ แนวนโยบาย และแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง	15
2. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ	46
3. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา	65
4. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร	74
5. การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในอาชีวศึกษา	83
6. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะ	102
7. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ	121
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	123
9. กรอบแนวคิด	127
บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย	128
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ สำหรับครูอาชีวศึกษา	132
ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการ สอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา	134
ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อ อาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาและศึกษาผลในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการ สอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษาโดยเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80	155
ขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อ อาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา	160

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	162
1. ผลการศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และ แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครู อาชีวศึกษา.....	163
2. ผลการสร้างและตรวจสอบตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียน การสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา.....	176
3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ สำหรับครูอาชีวศึกษาและศึกษาผลในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษาโดยเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80	202
4. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ สำหรับครูอาชีวศึกษา	205
บทที่ 5 บทสรุป	208
สรุปผลการวิจัย.....	209
การอภิปรายผลการวิจัย.....	214
ข้อเสนอแนะ	220
บรรณานุกรม	221
ภาคผนวก.....	267
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบเครื่องมือ และแนวทาง	268
ภาคผนวก ข กลุ่มทดลองที่ใช้ในการเก็บข้อมูลการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา	299
ภาคผนวก ข แบบตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับ องค์ประกอบและแนวทางการพัฒนา สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา.....	301
ภาคผนวก ค แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับองค์ประกอบและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะ การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ สำหรับครูอาชีวศึกษา.....	304
ภาคผนวก ค แบบตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียน การสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา.....	309
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรูปแบบการพัฒนา สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา	313
ภาคผนวก ง แบบประเมินความพึงพอใจของการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียน การสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ สำหรับครูอาชีวศึกษา.....	317

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

ภาคผนวก จ การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบสัมภาษณ์องค์ประกอบและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา.....	320
ภาคผนวก ฉ ผลการวัดและประเมินผลด้านความรู้ทางวิชาชีพและแนวทางการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ.....	323
ภาคผนวก ช ผลการประเมินความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและการออกแบบเกณฑ์การประเมินผล	325
ภาคผนวก ซ ผลการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ	327
ภาคผนวก ฌ ผลคะแนนรวมจากการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ.....	329
ภาคผนวก ญ คู่มือรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา.....	331
ประวัติผู้วิจัย.....	404

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตาราง 1 องค์ประกอบของรูปแบบ.....	51
ตาราง 2 ระดับผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน	83
ตาราง 3 องค์ประกอบเนื้อหาภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพที่ครูผู้สอนควรประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน.....	94
ตาราง 4 องค์ประกอบของสมรรถนะ	110
ตาราง 5 องค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ.....	119
ตาราง 6 สรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	129
ตาราง 7 การอบรมเชิงปฏิบัติการ	157
ตาราง 8 การออกแบบการวิจัย.....	158
ตาราง 9 ผลการประเมินความเหมาะสมของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา	193
ตาราง 10 ผลการประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา.....	198

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
ภาพที่ 1 Miller's Pyramid.....	56
ภาพที่ 2 กรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับ	89
ภาพที่ 3 กรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษ CEFR	101
ภาพที่ 4 กรอบแนวคิด	127
ภาพที่ 5 รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครู อาชีวศึกษา.....	150
ภาพที่ 6 รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครู อาชีวศึกษา.....	192

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สมรรถนะของครู (Teacher Competence) เป็นปัจจัยพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน เนื่องจากการบูรณาการความรู้ ทักษะ และความสามารถในการประยุกต์ใช้เพื่อจัดการสถานการณ์การเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Weinert, 2001, น. 45) ทั้งนี้ สมรรถนะของครูมิได้หมายถึงเพียงแค่การมีองค์ความรู้เชิงทฤษฎีเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมถึงความสามารถในการรับรู้สถานการณ์ การตัดสินใจ และการปฏิบัติจริงในชั้นเรียน (Blömeke et al., 2015, น. 3) ซึ่งนับเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยตรง เพราะการจัดการเรียนการสอนเป็นภารกิจที่มีความซับซ้อนและต้องอาศัยการบูรณาการความรู้และทักษะในหลายมิติ (Jentsch & König, 2021, น. 1167) นอกจากนี้ สมรรถนะของครูยังครอบคลุมด้านหลักสูตร การวิจัย การเรียนรู้ตลอดชีวิต การสื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศ สังคม วัฒนธรรม และอารมณ์ ซึ่งล้วนส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง (Selvi, 2010, น. 167) เมื่อพิจารณาในบริบทการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพระดับอาชีวศึกษา ความสำคัญของสมรรถนะครูยิ่งมีความเด่นชัด เนื่องจากการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ (English for Careers) จำเป็นต้องบูรณาการความรู้ทางภาษากับองค์ความรู้เฉพาะสาขาวิชาชีพ และออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทการทำงานและความต้องการของตลาดแรงงาน โดย Sincer (2017, น. 44) พบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในอาชีวศึกษายังประสบข้อจำกัดด้านความรู้เฉพาะทางและต้องการการพัฒนาสมรรถนะเพื่อรองรับการสอนในบริบทดังกล่าว การพัฒนาสมรรถนะของครูจึงก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตัวครูและผู้เรียน กล่าวคือ ครูมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองมากขึ้น สามารถจัดการชั้นเรียน ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีความพึงพอใจในวิชาชีพและลดความเสี่ยงต่อภาวะหมดไฟในการทำงาน (Zee & Koomen, 2016, น. 981) ขณะที่ผู้เรียนได้รับการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาความรู้และทักษะภาษาอังกฤษที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริง ส่งเสริมความพร้อมในการประกอบอาชีพ เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันในตลาดแรงงาน และรองรับการทำงานในบริบทสากล อันสะท้อนให้เห็นว่า การพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนภาษาอังกฤษในอาชีวศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการผลิตกำลังคนที่ตอบสนองต่อความต้องการของภาคอุตสาหกรรมและสังคมในอนาคต

แม้ว่าประเทศไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาสมรรถนะครูและกำหนดนโยบายเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง แต่ผลการศึกษาหลายฉบับสะท้อนให้เห็นว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษายังคง

มีข้อจำกัดด้านสมรรถนะที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ได้กำหนด 8 วาระงานพัฒนาอาชีวฯ ซึ่งให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะภาษาเพื่อการศึกษาและการทำงาน ควบคู่กับการยกระดับคุณภาพครูและผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน (ยศพล เวณโกเศศ, 2566, น. 1) สอดคล้องกับ OECD (2021, น. 3) ที่เสนอให้ประเทศไทยเร่งพัฒนาคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและตลาดแรงงาน อย่างไรก็ตาม แม้จะมีนโยบายและแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจน แต่หลักฐานเชิงประจักษ์กลับชี้ให้เห็นว่า การพัฒนาสมรรถนะครูยังไม่สามารถตอบสนองต่อการปฏิบัติงานจริงได้อย่างเพียงพอ โดย Noom-ura (2013, น. 146) พบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษของไทยจำนวนมากยังขาดความมั่นใจและทักษะในการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะทักษะการฟังและการพูด รวมทั้งยังมีความต้องการได้รับการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสะท้อนถึงข้อจำกัดด้านสมรรถนะของครูที่ยังคงดำรงอยู่ เมื่อพิจารณาเฉพาะบริบทอาชีวศึกษา Sakdapat, Suranto, Jermstittiparsert และ Mesuwini (2024, น. 408) รายงานว่า ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษายังขาดความสามารถด้านภาษาต่างประเทศจนเป็นหนึ่งในสาเหตุที่นายจ้างไม่ยอมรับด้านคุณภาพของกำลังคน ขณะที่ It-ngam, Saejew และ Kunprayoonsawat (2023, น. 162) พบว่า ความสามารถทางภาษาอังกฤษของแรงงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ส่วนใหญ่ยังต่ำกว่าความคาดหวังของผู้ประกอบการ สะท้อนว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษายังไม่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะตรงตามความต้องการของภาคอุตสาหกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ Mongkhonvanit และ Choomnoom (2024, น. 1163) ยังชี้ว่า แม้ระบบอาชีวศึกษาไทยจะมุ่งส่งเสริมความร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพกำลังคน แต่การบรรลุเป้าหมายดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยการพัฒนาคุณภาพและสมรรถนะของครูควบคู่กันไป จึงสะท้อนให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ปัญหาสำคัญในปัจจุบันมิใช่การขาดนโยบายหรือความตระหนักในระดับประเทศ หากแต่เป็นช่องว่างระหว่างนโยบายกับการนำไปสู่การปฏิบัติจริง ส่งผลให้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษายังคงขาดสมรรถนะที่จำเป็นทั้งด้านความรู้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับบริบทการทำงาน และการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อความต้องการของภาคอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่ควรได้รับการศึกษาวิจัยเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทของอาชีวศึกษาไทยต่อไป

อย่างไรก็ตาม ครูอาชีวศึกษาจำนวนมากยังขาดสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ อันเนื่องมาจากการพัฒนาครูในปัจจุบันยังไม่มีรูปแบบที่ชัดเจนและมุ่งเน้นสมรรถนะเฉพาะด้านสำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในบริบทอาชีวศึกษา ทั้งที่การสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพมีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากการสอนภาษาอังกฤษทั่วไป โดยครูจำเป็นต้องบูรณาการความรู้ด้านภาษาอังกฤษเข้ากับคำศัพท์เฉพาะสาขาวิชาชีพ ทักษะการสื่อสารในสถานประกอบการ และมาตรฐานวิชาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน การขาดรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะที่เป็นระบบและมีองค์ประกอบที่ชัดเจน ส่งผลให้หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ไม่สามารถกำหนดกรอบการพัฒนาครูที่มีทิศทางเดียวกัน การจัดหลักสูตรหรือกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพ จึงมักเป็นลักษณะทั่วไป ขาดความต่อเนื่อง และไม่ตอบสนองต่อสมรรถนะที่จำเป็นในการจัดการเรียน การสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพโดยตรง ส่งผลให้ครูพัฒนาตนเองอย่างกระจัดกระจาย ขาดมาตรฐาน ในการประเมินและยกระดับสมรรถนะของตนเอง อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนรู้ของ ผู้เรียน ซึ่งอาจไม่ได้รับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริงและความ ต้องการของตลาดแรงงาน รวมถึงทำให้การใช้ทรัพยากรในการพัฒนาครูขาดประสิทธิภาพ และขาด กรอบแนวทางเชิงวิชาการสำหรับการพัฒนานวัตกรรมหรือเครื่องมือที่ใช้ส่งเสริมสมรรถนะครูในระยะ ยาว ดังนั้น การพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ สำหรับครูอาชีวศึกษาที่มีความชัดเจนและสอดคล้องกับบริบทวิชาชีพ จึงเป็นกลไกสำคัญในการ ยกระดับสมรรถนะของครูและเพิ่มคุณภาพการจัดการเรียนการสอนให้ตอบสนองต่อความต้องการของ ภาคอุตสาหกรรมและตลาดแรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากสภาพปัญหาและสาเหตุที่กล่าวมาข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่า การพัฒนาสมรรถนะการ จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาในปัจจุบันยังขาดรูปแบบที่ชัดเจน เป็นระบบ หรือสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การพัฒนา สมรรถนะของครูดำเนินไปอย่างไม่ต่อเนื่องและไม่สอดคล้องกับความต้องการของการจัดการเรียนการ สอนในบริบทวิชาชีพ ซึ่งกระทบต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน และการ ยกระดับคุณภาพการอาชีวศึกษาโดยรวม ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนารูปแบบการ พัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาที่มีความชัดเจน และเป็นระบบ เพื่อใช้เป็นกรอบในการออกแบบและดำเนินการพัฒนาครู การวางแผนความก้าวหน้า ทางวิชาชีพ ตลอดจนเป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถส่งเสริมและพัฒนาครูได้อย่าง ต่อเนื่องและสอดคล้องกับความต้องการของภาคการศึกษาและภาคอุตสาหกรรม อันจะนำไปสู่การ ยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนให้ สามารถแข่งขันในตลาดแรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนา รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา เพื่อให้ได้รูปแบบที่มีความเหมาะสม มีความชัดเจนผ่านการตรวจสอบเชิงวิชาการ และสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสมรรถนะของครูอาชีวศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครู อาชีวศึกษาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีคุณลักษณะที่สนับสนุนการพัฒนาครูได้อย่างเป็นระบบและสามารถ นำไปใช้ได้จริงในบริบทของสถานศึกษาอาชีวศึกษา เนื่องจากมีการกำหนดกรอบสมรรถนะที่ชัดเจน ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อ อาชีพ โดยเชื่อมโยงความรู้ภาษาอังกฤษเฉพาะสาขา ความรู้ด้านวิชาชีพ ความสามารถในการออกแบบ และการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถกำหนด เป้าหมายและทิศทางการพัฒนาได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ รูปแบบยังมีโครงสร้างการดำเนินงานที่เป็น ระบบและต่อเนื่อง เริ่มตั้งแต่การประเมินสมรรถนะ การวางแผนพัฒนา การดำเนินกิจกรรมพัฒนา

การติดตามผล และการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการพัฒนาในรอบถัดไป ส่งผลให้การพัฒนาสมรรถนะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและสามารถตรวจสอบความก้าวหน้าได้ อีกทั้งยังออกแบบให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละสาขาวิชาชีพ โดยยึดโยงกับมาตรฐานวิชาชีพและความต้องการของสถานประกอบการ ซึ่งช่วยให้ครูสามารถนำองค์ความรู้และทักษะที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละสาขา ขณะเดียวกัน รูปแบบได้รับการพัฒนาบนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมจากผู้เชี่ยวชาญ ครู ผู้บริหาร และผู้แทนสถานประกอบการ ทำให้มีความน่าเชื่อถือ ได้รับการยอมรับ และสามารถประยุกต์ใช้ได้จริงในบริบทที่หลากหลาย พร้อมทั้งมีความยืดหยุ่นเพียงพอที่จะปรับให้สอดคล้องกับทรัพยากรและข้อจำกัดของแต่ละสถานศึกษาโดยไม่กระทบต่อสาระสำคัญของสมรรถนะที่ต้องการพัฒนา ด้วยคุณลักษณะดังกล่าว รูปแบบนี้จึงไม่ได้เป็นเพียงกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี แต่เป็นแนวทางปฏิบัติที่สามารถใช้เป็นมาตรฐานในการพัฒนาครู สะท้อนผลการปฏิบัติงานวางแผนการพัฒนาตนเอง และยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพได้อย่างเป็นรูปธรรม อันจะนำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนและการผลิตกำลังคนที่ตอบสนองต่อความต้องการของภาคอุตสาหกรรมและการพัฒนาประเทศในระยะยาว

คำถามการวิจัย

1. องค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาควรเป็นอย่างไร
2. รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาที่เหมาะสมมีลักษณะและกระบวนการเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของหัวข้อวิจัย

เพื่อพัฒนาทักษะนักพัฒนาด้านสื่อสารของนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามแนวทางจิตวิทยาสติ โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 4 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะนักพัฒนาด้านสื่อสารของนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามแนวทางจิตวิทยาสติ
2. เพื่อศึกษาผลการพัฒนาทักษะนักพัฒนาด้านสื่อสารของนักวิชาการศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามแนวทางจิตวิทยาสติ
3. ผลจากการนำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาที่เหมาะสมไปใช้ ส่งผลให้ครูอาชีวศึกษามีสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพเท่ากับหรือสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 หรือไม่
4. เมื่อนำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาที่สร้างขึ้นไปใช้ ผู้ใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาที่พัฒนาขึ้น มีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบในระดับใด

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายหลักคือ รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

โดยมีวัตถุประสงค์ย่อย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา
2. เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาและศึกษาผลในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษาโดยเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80
4. เพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

ประโยชน์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา ก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งในระดับนโยบาย ระดับสถานศึกษา ระดับครูผู้สอน และระดับผู้เรียน กล่าวคือ ผลการวิจัยสามารถใช้เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์สำหรับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในการกำหนดนโยบาย มาตรการ หรือแนวทางการพัฒนาครูอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการเปลี่ยนแปลงของโลกการทำงาน

ในระดับสถานศึกษา รูปแบบที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผน พัฒนา ปรับปรุง ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพให้มีคุณภาพและเกิดความต่อเนื่อง อันจะช่วยยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอนของสถานศึกษา

สำหรับครูและบุคลากรสายการสอน รูปแบบดังกล่าวเป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างและพัฒนาสมรรถนะด้านการออกแบบและการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ส่งผลให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนและสาขาวิชาชีพมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ผู้เรียนยังได้รับประโยชน์จากการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ โดยมีโอกาสพัฒนาความรู้และทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบอาชีพ สามารถประยุกต์ใช้ภาษาอังกฤษในการปฏิบัติงานและการสื่อสารในบริบทวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการเพิ่มศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันในตลาดแรงงานทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ สำหรับครูอาชีวศึกษา เป็นรูปแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ผู้วิจัยได้ กำหนดขอบเขตของการวิจัย ตามขั้นตอนการวิจัยเป็น 4 ขั้นตอน รายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

แหล่งข้อมูล

ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาจากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้ศึกษา รวมถึงการบูรณาการข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพื่อยืนยันข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัย โดยศึกษาหลักการ แนวคิด และเนื้อหาสาระที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในสถานศึกษา

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนของครูอาชีวศึกษา โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 9 คน โดยเลือกจากผู้มีคุณสมบัติ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารการศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอก มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในสาขาการบริหาร การศึกษา มีประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา ส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษา และดำรงตำแหน่งที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 3 คน

กลุ่มที่ 2 อาจารย์ระดับอุดมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอก มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านภาษาอังกฤษ ที่สอน หรือเคยสอน และเคยเป็นวิทยากรที่อบรมให้ความรู้ในการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแก่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ และดำรงตำแหน่งที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่าระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป จำนวน 3 คน

กลุ่มที่ 3 ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่สอนและเคยเป็นวิทยากรที่อบรมให้ความรู้ในการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแก่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ และดำรงตำแหน่งที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่าระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 3 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

องค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของ (ร่าง) รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของ (ร่าง) รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

แหล่งข้อมูล

ผู้วิจัยศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อสังเคราะห์ นำไปสร้างและตรวจสอบคุณภาพของ (ร่าง) รูปแบบฯ เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ครอบคลุม และความถูกต้องของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารการศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอก มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในสาขาการบริหารการศึกษา มีประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา ส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษา และดำรงตำแหน่งที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 3 คน

กลุ่มที่ 2 อาจารย์ระดับอุดมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอก มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านภาษาอังกฤษ ที่สอน หรือเคยสอน และเคยเป็นวิทยากรที่อบรมให้ความรู้ในการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแก่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ และดำรงตำแหน่งที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่าระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป จำนวน 3 คน

กลุ่มที่ 3 ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่สอนและเคยเป็นวิทยากรที่อบรมให้ความรู้ในการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแก่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ และดำรงตำแหน่งที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่าระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 3 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ความเหมาะสมของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

การประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

แหล่งข้อมูล

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบคุณภาพของ (ร่าง) รูปแบบฯ จากนั้นนำไปปรับปรุงและพัฒนาจนได้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา และนำไปประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารการศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอก มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในสาขาการบริหาร การศึกษา มีประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา ส่งเสริมคุณภาพการจัดการ เรียนการสอนของครูในสถานศึกษา และดำรงตำแหน่งที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการระดับชำนาญ การพิเศษขึ้นไป จำนวน 3 คน

กลุ่มที่ 2 ผู้บริหารระดับอุดมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอก มีความรู้ ความ เชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร การวิจัยและประเมินผล ทางการศึกษา ตลอดจนการพัฒนาวิชาชีพครูในระดับอุดมศึกษา ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อน คุณภาพการศึกษาและการพัฒนาสมรรถนะกำลังคน และดำรงตำแหน่งที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่าระดับผู้ช่วย ศาสตราจารย์ขึ้นไป จำนวน 3 คน

กลุ่มที่ 3 ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่สอนและ เคยเป็นวิทยากรที่อบรมให้ความรู้ในการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแก่ครูผู้สอน ภาษาอังกฤษ และดำรงตำแหน่งที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่าระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 3 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อ อาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาและศึกษาผลในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษาโดยเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80

แหล่งข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ สำหรับครูอาชีวศึกษาที่ผ่านการประเมินความเป็นไปได้ไปทดลองใช้ โดยผ่านการประเมินความรู้ ความเข้าใจทางวิชาชีพ การประเมินความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และการประเมินการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของรูปแบบ การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

วิทยากรในการอบรมให้ความรู้การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่ออาชีพ ประกอบด้วยคุณสมบัติ ดังนี้

1. ตัวแทนสถานประกอบการที่เคยปฏิบัติงานเป็นหัวหน้าช่างเทคนิครถไฟฟ้าบริษัท BYD และช่างเทคนิคของบริษัท Deepal และบริษัท Changan บริษัทผู้จัดจำหน่ายรถยนต์ไฟฟ้านำเข้าจาก ประเทศจีน และเป็นนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์ เป็นผู้สะท้อนทักษะ และความรู้ที่ทางสถานประกอบการต้องการจากผู้สำเร็จการศึกษาในการนำไปปฏิบัติจริงและสะท้อน

มุมมองแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพภายในวิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์ จำนวน 1 คน

2. ผู้มีคุณสมบัติสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอก มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ มีผลงานด้านการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาครู หรือการจัดการเรียนรู้ในระดับอาชีวศึกษา ตลอดจนมีประสบการณ์ในการถ่ายทอดองค์ความรู้และเคยเป็นวิทยากรอบรมครู และดำรงตำแหน่งที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่าเชี่ยวชาญขึ้นไป จำนวน 1 คน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ วิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์ อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 7 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ การใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

ตัวแปรตาม ได้แก่ สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

แหล่งข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาไปทดลองใช้ และประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาในด้านการกระบวนการพัฒนาสมรรถนะ ด้านเนื้อหาและกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะ และด้านผลลัพธ์การพัฒนาสมรรถนะ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ จำนวน 7 คน วิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์ อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเข้าร่วมการจัดทำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาด้วยความสมัครใจ

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาด้วยความจริงใจ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลในวัน เวลา และสถานที่ที่แตกต่างกัน ไม่มีผลทำให้เปลี่ยนแปลงไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ผู้วิจัยขอกำหนดความหมายของคำศัพท์เฉพาะบางคำในการวิจัยครั้งนี้

1. **ครูอาชีวศึกษา** หมายถึง บุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยเฉพาะผู้สอนในรายวิชาภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ซึ่งมีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพในสาขาวิชาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

2. **องค์ประกอบของสมรรถนะ** หมายถึง ส่วนประกอบสำคัญที่รวมกันเป็นสมรรถนะในการปฏิบัติงาน ซึ่งครอบคลุม 3 สมรรถนะ คือ 1) ความรู้ด้านวิธี ทฤษฎี และแนว คิดในการจัดการเรียนการสอนทางวิชาชีพ 2) สมรรถนะด้านการออกแบบการจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผล และ 3) สมรรถนะด้านการจัดการเรียนการสอน อันเป็นองค์ประกอบที่มีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงานของครูให้เกิดประสิทธิภาพ โดยองค์ประกอบดังกล่าวสามารถกำหนด พัฒนา และประเมินได้อย่างชัดเจน ทั้งยังมีความสัมพันธ์กับเป้าหมายของการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะในบริบทของการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในระดับอาชีวศึกษา

3. **ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ** หมายถึง เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่มุ่งพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการปฏิบัติงานและการประกอบอาชีพ โดยเชื่อมโยงกับบริบทของสาขาวิชาชีพ สถานประกอบการ และสถานการณ์การทำงานจริง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสื่อสาร แก้ปัญหา และปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานวิชาชีพและความต้องการของตลาดแรงงาน

4. **การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ** หมายถึง กระบวนการที่ครูดำเนินการอย่างเป็นระบบในการวิเคราะห์หลักสูตร มาตรฐานวิชาชีพ และความต้องการของผู้เรียน ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับบริบทของการประกอบอาชีพ การประยุกต์ใช้สื่อ เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม ตลอดจนวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ

5. **สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา** หมายถึง คุณลักษณะที่สะท้อนถึงความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นของครูอาชีวศึกษาในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 3 สมรรถนะ ได้แก่ 1) ความรู้ด้านวิธี ทฤษฎี และแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนทางวิชาชีพ 2) สมรรถนะด้านการออกแบบการจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผล ซึ่งครอบคลุมการวิเคราะห์หลักสูตรและการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ การวิเคราะห์ผู้เรียนและบริบทอาชีพ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้

ตลอดจนการวางแผนและดำเนินการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ และ 3) สมรรถนะด้านการจัดการเรียนการสอน ซึ่งครอบคลุมการดำเนินการจัดการเรียนรู้ การใช้วิธีการสอนที่เหมาะสม การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียน และการบริหารจัดการชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ในการวิจัยนี้ สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา จะประเมินจาก 3 วิธี ได้แก่ การทดสอบวัดความรู้ การประเมินการออกแบบการจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล และการประเมินการจัดการเรียนการสอน ในงานวิจัยนี้ ครูอาชีวศึกษาจะถือว่า มีสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ เมื่อมีผลการประเมินหลังการใช้รูปแบบมีผลสัมฤทธิ์เท่ากับหรือสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ตามเกณฑ์ที่กำหนด

6. แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา หมายถึง วิธีการหรือกระบวนการที่มีการวางแผนและดำเนินงานอย่างเป็นระบบที่ผู้วิจัยสังเคราะห์และพัฒนาขึ้นจากการศึกษาวรรณกรรม การวิเคราะห์ข้อมูล และการรับรองจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการยกระดับความรู้และทักษะที่จำเป็นของครูอาชีวศึกษาในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพครู มาตรฐานการอาชีวศึกษา และความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งแนวทางดังกล่าวประกอบด้วยกระบวนการสำคัญ 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสร้างองค์ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับ แนวคิด ทฤษฎี และหลักการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และทำความเข้าใจลักษณะผู้เรียนอาชีวศึกษาและบริบทตลาดแรงงานที่เกี่ยวข้อง โดยการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับด้านวิธี ทฤษฎี และแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนทางวิชาชีพ ควบคู่กับการวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียนอาชีวศึกษาและศึกษาความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้กับบริบทวิชาชีพ และนำองค์ความรู้ไปใช้เป็นพื้นฐานในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริง 2) การเชื่อมโยงความรู้สู่สมรรถนะ โดยการนำองค์ความรู้ทางทฤษฎีมาประยุกต์สู่การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะ โดยบูรณาการเนื้อหาภาษาอังกฤษเข้ากับทักษะวิชาชีพ เพื่อให้ครูสามารถออกแบบการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์การทำงานจริงและสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพ 3) การออกแบบแผนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และการประยุกต์ใช้สื่อ โดยการพัฒนาความสามารถของครูในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นสมรรถนะ โดยกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ เกณฑ์การประเมิน และกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับบริบทอาชีพ พร้อมทั้งเลือกหรือพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เชิงปฏิบัติและการใช้ภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพ 4) การวัดและประเมินผลและการฝึกปฏิบัติในสภาพจำลอง (Micro-Teaching) โดยครูออกแบบเครื่องมือการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับสมรรถนะของผู้เรียนและนำไปใช้ควบคู่กับการฝึกสอนในสถานการณ์จำลอง (Micro-Teaching) จากนั้นนำผลการสังเกตและข้อเสนอแนะมาสะท้อนคิดและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น 5) การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์จริง โดยการนำแผนการสอนไปใช้ในบริบทการปฏิบัติงานจริง โดยครูออกแบบกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษในการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก ติดตาม ให้คำแนะนำ และประเมินผลการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง เพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ และ 6) การสะท้อนผลเพื่อการพัฒนายั่งยืน โดยการนำข้อมูลจากการจัดการเรียนการสอนและผลการ

เรียนรู้วิเคราะห์และสะท้อนคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อค้นหาจุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนา และกำหนดแนวทางปรับปรุงการสอน จากนั้นนำแนวทางที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ ติดตามผล และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับเครือข่ายวิชาชีพ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ซึ่งขั้นตอนของกระบวนการพัฒนาทั้งหมดมุ่งให้ครูอาชีพศึกษาสามารถจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพได้อย่างมีคุณภาพและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและภาคการประกอบอาชีพ

7. รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีพศึกษา หมายถึง รูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นจากแนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาแบบทฤษฎีการพัฒนาสมรรถนะ การพัฒนาบุคลากร สมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และทฤษฎีการวัดและประเมินผล และได้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหาการพัฒนาสมรรถนะ 4) กระบวนการและกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะ และ 5) การวัดและประเมินผล ซึ่งองค์ประกอบทั้งหมดมีความสัมพันธ์กันและมุ่งพัฒนาครูอาชีพให้สามารถออกแบบ จัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ใช้สื่อและเทคโนโลยีวัดและประเมินผล และพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานวิชาชีพและบริบทของการอาชีพศึกษา

8. ความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีพศึกษา หมายถึง ระดับความสอดคล้อง ความถูกต้อง และความเหมาะสมขององค์ประกอบภายในรูปแบบการพัฒนาที่สร้างขึ้น ซึ่งครอบคลุม 5 หัวข้อ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหาการพัฒนา 4) กระบวนการและกิจกรรมการพัฒนา รวมถึง 5) วิธีการวัดและประเมินผล โดยพิจารณาจากความชัดเจนของเนื้อหา ความครอบคลุมของสมรรถนะที่ต้องการพัฒนา ความเหมาะสมของวิธีดำเนินการ และความสอดคล้องกับบริบทของครูและสถานศึกษาอาชีพศึกษา ทั้งนี้สามารถประเมินได้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องว่ารูปแบบดังกล่าวสามารถนำไปใช้ได้จริงและเอื้อต่อการพัฒนาครูอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีผลการประเมินอยู่ในระดับดี หรือมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป

9. ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีพศึกษา หมายถึง ระดับความเหมาะสมและความสามารถในการนำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีพศึกษาไปประยุกต์ใช้ในบริบทของสถานศึกษาอาชีพศึกษา โดยพิจารณาจาก 5 หัวข้อ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหาการพัฒนาสมรรถนะ 4) กระบวนการและกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะ และ 5) การวัดและประเมินผล ซึ่งส่งผลให้รูปแบบดังกล่าวสามารถนำไปใช้ได้จริงและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนของครูอาชีพศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีผลการประเมินอยู่ในระดับดี หรือมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป

10. การประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีพศึกษา หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมที่ประเมินโดยการประเมินระดับความพึงพอใจของครูอาชีพศึกษาที่มีต่อรูปแบบและกระบวนการที่เข้าร่วมการพัฒนาเป็นตัวอย่าง ซึ่งครอบคลุม 3 องค์ประกอบ คือ 1) กระบวนการพัฒนาสมรรถนะ 2) เนื้อหาและกิจกรรมการพัฒนา

สมรรถนะ และ 3) ผลลัพธ์การพัฒนาสมรรถนะ ในงานวิจัยนี้ ถ้าผลการประเมินอยู่ในระดับดี หรือมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป แสดงว่า ผู้เข้าร่วมมีความเห็นเชิงบวกว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษานี้สามารถพัฒนาหรือส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของผู้เข้าร่วมได้จริง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนนโยบาย และแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
 - 1.1 ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580
 - 1.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่างประเทศ พ.ศ.2561-2580
 - 1.3 แผนปฏิรูปประเทศ
 - 1.4 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566 – 2570
 - 1.5 แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579
 - 1.6 นโยบายและจุดเน้นในการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษทางการศึกษา
 - 1.7 นโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
 - 1.8 นโยบายการพัฒนาอาชีวศึกษา
 - 1.9 มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู
2. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ
 - 2.1 ความหมายของรูปแบบ
 - 2.2 ประเภทของรูปแบบ
 - 2.3 องค์ประกอบของรูปแบบ
 - 2.4 การสร้างและการพัฒนารูปแบบ
 - 2.5 การตรวจสอบรูปแบบ
 - 2.6 การประเมินรูปแบบ
 - 2.7 รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนของครู
3. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา
 - 3.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา
 - 3.2 บทบาทหน้าที่ผู้บริหารสถานศึกษา
 - 3.3 กระบวนการบริหารสถานศึกษา
 - 3.3.1 การบริหารเชิงระบบ (Systems Approach)
 - 3.3.2 การบริหารงานคุณภาพ วงจรเดมมิง (Deming Cycle)
 - 3.3.3 การจัดการความรู้ (Knowledge Management)
4. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร
 - 4.1 ความหมายการพัฒนาบุคลากร
 - 4.2 ความสำคัญของการพัฒนาบุคลากร

- 4.3 หลักการพัฒนาบุคลากร
- 4.4 แนวทางและวิธีการพัฒนาบุคลากร
- 4.5 กระบวนการการพัฒนาบุคลากร
- 5. การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในอาชีวศึกษา
 - 5.1 กรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน
 - 5.2 กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ
 - 5.3 กรอบคุณวุฒิวิชาชีพ
 - 5.4 หลักสูตรสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2567 กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ
 - 5.5 ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (English for Specific Purpose: ESP)
 - 5.6 การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
 - 5.7 การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experience Based Learning)
 - 5.8 การประเมินแบบเน้นผลลัพธ์
 - 5.9 Common European Framework of Reference for Languages หรือ CEFR
- 6. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะ
 - 6.1 ความหมายของสมรรถนะ
 - 6.2 ความสำคัญของสมรรถนะ
 - 6.3 ประเภทของสมรรถนะ
 - 6.4 องค์ประกอบของสมรรถนะ
 - 6.5 สมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
 - 6.6 สมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ
 - 6.7 การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในอาชีวศึกษา
- 7. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ
- 8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 8.1 งานวิจัยภายในประเทศ
 - 8.2 งานวิจัยต่างประเทศ
- 9. กรอบแนวคิด

1. แนวคิดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนนโยบาย และแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.1 ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580

สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ (2560) ได้จัดทำยุทธศาสตร์ชาติขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อนำไปสู่ การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน โดยประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

1. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ประกอบด้วย 5 ประเด็น ได้แก่

1) การรักษาความสงบภายในประเทศ คือ การพัฒนาและเสริมสร้างคนในทุกภาคส่วนให้มีความเข้มแข็ง มีความพร้อม มีความมั่นคง มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา มีความจงรักภักดีต่อสถาบัน หลักของชาติ การเมืองมีระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่มีเสถียรภาพและมีธรรมาภิบาล และป้องกันและขจัดสาเหตุของประเด็นปัญหาความมั่นคง

2) การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง คือ แก้ไขปัญหาความมั่นคง ติดตาม เฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นใหม่ สร้างความปลอดภัยและความสันติสุขอย่างถาวรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งทางบกและทางทะเล

3) การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ คือ พัฒนาระบบงานข่าวกรองแห่งชาติ ฝึกพลันอำนาจแห่งชาติ กองทัพ และหน่วยงานความมั่นคง ทั้งภาครัฐและภาคประชาชน ให้พร้อมป้องกันและรักษาอธิปไตยของประเทศ และเผชิญกับภัยคุกคามได้ทุกรูปแบบและทุกระดับ และพัฒนาระบบเตรียมพร้อมแห่งชาติและการบริหารจัดการภัยคุกคามให้มีประสิทธิภาพ

4) การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ คือ การเสริมสร้างและรักษาคุณภาพสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ อารังไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค และร่วมมือทางการพัฒนากับ ประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มีใช้ภาครัฐ

5) การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม คือ ติดตาม เฝ้าระวัง แจ้งเตือน ป้องกัน และแก้ไขปัญหาความมั่นคงแบบองค์รวมอย่างเป็นรูปธรรม บริหารจัดการความมั่นคงให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาประเทศในมิติอื่น ๆ และขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง

2. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประกอบด้วย 5 ประเด็น ได้แก่

1) การเกษตรสร้างมูลค่า คือ เพิ่มผลิตภาพการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตร ประกอบด้วย เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป และเกษตรอัจฉริยะ

2) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต คือ สร้างอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตที่ขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคต ประกอบด้วย อุตสาหกรรมชีวภาพ อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร อุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ อุตสาหกรรมและบริการขนส่งและโลจิสติกส์ และอุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศ

3) สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว คือ รักษาการเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของการท่องเที่ยวระดับโลกที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับ และเพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง ประกอบด้วย ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย ท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ และท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค

4) โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก คือ โครงข่ายคมนาคมพื้นที่และเมือง รวมถึงเทคโนโลยี ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ โดยเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมไร้รอยต่อ สร้าง

และพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ เพิ่มพื้นที่และเมืองเศรษฐกิจ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสมัยใหม่ และรักษาและเสริมสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาค

5) พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่ คือ สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีทักษะและจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการแข่งขันและมีอัตลักษณ์ชัดเจน โดยสร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด สร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูล และปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐ

3. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย 7 ประเด็น ได้แก่

1) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม คือ สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ โดยการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว การบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม ในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การสร้างความเข้มแข็งในสถาบันทางศาสนา การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคนในสังคม และการส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะและมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

2) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต คือ มุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ประกอบด้วย ช่วงการตั้งครรภ์ / ปฐมวัย เน้นการเตรียมความพร้อมให้แก่พ่อแม่ก่อนการตั้งครรภ์ ช่วงวัยเรียน / วัยรุ่น ปลูกฝังความเป็นคนดี มีวินัย พัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 ช่วงวัยแรงงาน ยกระดับศักยภาพ ทักษะ และสมรรถนะแรงงานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด และช่วงวัยผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศ

3) ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 คือ มุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา โดยปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 เปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับ ทุกประเภท พัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต สร้างความตื่นตัวให้คนไทยตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบ และการวางตำแหน่งของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และประชาคมโลก วางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม และสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ

4) การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย คือ พัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญาผ่านครอบครัว ระบบสถานศึกษา สภาพแวดล้อม รวมทั้งสื่อ ตั้งแต่ระดับปฐมวัย สร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงานและระบบสนับสนุนที่เหมาะสมสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษผ่านกลไกต่าง ๆ และดึงดูดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่างชาติและคนไทยที่มีความสามารถในต่างประเทศให้มาสร้างและ พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้กับประเทศ

5) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ครอบคลุมทั้งด้านกาย ใจ สติปัญญา และสังคม คือ การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ การป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี และการส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาวะที่ดีในทุกพื้นที่

6) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ คือ การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย การส่งเสริม บทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัว และชุมชนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน และการพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

7) การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ คือ การส่งเสริมการออกกำลังกายและกีฬาขั้นพื้นฐานให้กลายเป็นวิถีชีวิต การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกาย กีฬา และนันทนาการ การส่งเสริมการกีฬาเพื่อพัฒนาสู่ระดับอาชีพ และการพัฒนาบุคลากรด้านการกีฬาและนันทนาการเพื่อรองรับการเติบโตของอุตสาหกรรมกีฬา

4. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ประกอบด้วย 4 ประเด็น ได้แก่

1) การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ คือ ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก ปฏิรูประบบภาษีและการคุ้มครองผู้บริโภค กระจายการถือครองที่ดินและการเข้าถึงทรัพยากร เพิ่มผลิตภาพและคุ้มครองแรงงานไทยให้เป็นแรงงานฝีมือที่มีคุณภาพและความริเริ่มสร้างสรรค์ มีความปลอดภัยในการทำงาน สร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับคนทุกช่วงวัย ทุกเพศภาวะและทุกกลุ่ม ลงทุนทางสังคมแบบมุ่งเป้าเพื่อช่วยเหลือกลุ่มคนยากจนและกลุ่ม ผู้ด้อยโอกาสโดยตรง สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสาธารณสุขและการศึกษา โดยเฉพาะสำหรับผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส และสร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างทั่วถึง

2) การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี คือ พัฒนาศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีในภูมิภาค กำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละกลุ่มจังหวัดในมิติต่าง ๆ จัดระบบเมืองที่เอื้อต่อการสร้างชีวิตและสังคมที่มีคุณภาพ และปลอดภัยให้สามารถตอบสนองต่อสังคมสูงวัยและแนวโน้มของการขยายตัวของเมืองในอนาคต ปรับโครงสร้างและแก้ไขกฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดินเพื่อวางระบบและกลไกการบริหารงานในระดับภาค กลุ่มจังหวัด สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่บนฐานข้อมูล ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม และพัฒนากำลังแรงงานในพื้นที่

3) การเสริมสร้างพลังทางสังคม โดยสร้างสังคมเข้มแข็งที่แบ่งปัน ไม่ทอดทิ้งกัน และมีคุณธรรม โดยสนับสนุนการรวมตัวและดึงพลังของภาคส่วนต่าง ๆ รองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน ส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศและบทบาทของสตรีในการสร้างสรรค์สังคม สนับสนุนการพัฒนาบนฐานทุนทางสังคมและวัฒนธรรม และสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสร้างสรรค์เพื่อรองรับสังคมยุคดิจิทัล

4) การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเอง และการจัดการตนเอง โดยส่งเสริมการปรับพฤติกรรมในระดับครัวเรือนให้มีขีดความสามารถในการจัดการวางแผนชีวิต สุขภาพ ครอบครัว การเงินและอาชีพ เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการ

พึ่งตนเองและการพึ่งพากันเอง สร้างการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อสร้างประชาธิปไตยชุมชน และสร้างภูมิคุ้มกัน ทางปัญญาให้กับชุมชน

5. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 6 ประเด็น ได้แก่

1) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว โดยเพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพในและนอกถิ่นกำเนิด อนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ รักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน

2) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล โดยเพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพทางทะเล ปรับปรุง ฟื้นฟู และสร้างใหม่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ ฟื้นฟูชายหาดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ชายฝั่งทะเลได้รับการป้องกัน และแก้ไขทั้งระบบ และมีนโยบายการจัดการชายฝั่งแบบบูรณาการอย่างเป็นองค์รวม และพัฒนาและเพิ่มสัดส่วนกิจกรรมทางทะเลที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

3) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ โดยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ปรับตัวเพื่อลดความเสี่ยงและเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มุ่งเป้าสู่การลงทุนที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐและภาคเอกชน และพัฒนาและสร้างระบบรับมือปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่ และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

4) พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรม และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยจัดทำแผนผังภูมินิเวศเพื่อการพัฒนาเมือง ชนบท พื้นที่เกษตรกรรม และอุตสาหกรรม รวมถึงพื้นที่อนุรักษ์ตามศักยภาพและความเหมาะสมทางภูมินิเวศอย่างเป็นเอกภาพ พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรม และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมินิเวศอย่างยั่งยืน จัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและค่ามาตรฐานสากล สงวนรักษา อนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ มรดกทางสถาปัตยกรรม และศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์ และวิถีชีวิตพื้นถิ่นบนฐานธรรมชาติ และฐานวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน พัฒนาเครือข่ายองค์กรพัฒนาเมืองและชุมชน รวมทั้งกลุ่มอาสาสมัคร ด้วยกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในท้องถิ่น และเสริมสร้างระบบสาธารณสุขและอนามัยสิ่งแวดล้อม และยกระดับความสามารถในการป้องกันโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ

5) พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล พัฒนาความมั่นคงพลังงานของประเทศและส่งเสริมการใช้พลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน โดยลดความเข้มข้นของการใช้พลังงาน และพัฒนาความมั่นคงด้านการเกษตรและอาหารของประเทศและชุมชนในมิติปริมาณ คุณภาพ ราคา และการเข้าถึงอาหาร

6) ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ โดยส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดีของคนไทย พัฒนาเครื่องมือ กลไก และระบบยุติธรรม และระบบประชาธิปไตย สิ่งแวดล้อม จัดโครงสร้างเชิงสถาบันเพื่อจัดการประเด็นร่วมด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ และพัฒนาและดำเนินโครงการที่ยกระดับกระบวนการทัศน์ เพื่อกำหนดอนาคตประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมบนหลักของการมีส่วนร่วมและธรรมาภิบาล

6. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ประกอบด้วย 8 ประเด็น ได้แก่

1) ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการและให้บริการอย่างสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส คือ การให้บริการสาธารณะของภาครัฐได้มาตรฐานสากลและเป็นระดับแนวหน้าของภูมิภาค และภาครัฐมีความเชื่อมโยงในการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้

2) ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่ โดยให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ระบบการเงินการคลังประเทศสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ และระบบติดตามประเมินผลที่สะท้อน การบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติในทุกระดับ

3) ภาครัฐมีขนาดเล็กกระทัดรัด เหมาะสมกับการกิจส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ คือ ภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสม ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ และส่งเสริมการกระจายอำนาจและสนับสนุนบทบาทชุมชนท้องถิ่นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีสมรรถนะสูง ตั้งอยู่บนหลักธรรมาภิบาล

4) ภาครัฐมีความทันสมัย คือ องค์กรภาครัฐมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับบริบทการพัฒนาประเทศ และพัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย

5) บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ คือ ภาครัฐมีการบริหารกำลังคนที่มีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม และบุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน มีคุณธรรม และมีการพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ

6) ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ คือ ประชาชนและภาคีต่าง ๆ ในสังคมร่วมมือกันในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ บุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต การปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบมีประสิทธิภาพมีความเด็ดขาด เป็นธรรม และตรวจสอบได้ และการบริหารจัดการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเป็นระบบแบบบูรณาการ

7) กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น คือ ภาครัฐจัดให้มีกฎหมายที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลง มีกฎหมายเท่าที่จำเป็น และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เท่าเทียม มีการเสริมสร้างประสิทธิภาพการใช้กฎหมาย

8) กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค คือบุคลากรและหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเคารพและยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่พึงได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียม ทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีบทบาทเชิงรุกร่วมกันในทุกขั้นตอนของการค้นหาความจริง หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทั้งทางแพ่ง อาญา และปกครอง มีเป้าหมายและยุทธศาสตร์ร่วมกัน ส่งเสริมระบบยุติธรรมทางเลือก ระบบยุติธรรมชุมชน และการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการยุติธรรม และพัฒนามาตรการอื่นแทนโทษทางอาญา

จากข้อมูลเบื้องต้น สรุปได้ว่า ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561–2580 เป็นกรอบการพัฒนาประเทศในระยะยาวที่จัดทำขึ้นเพื่อขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่เป้าหมายการเป็นประเทศที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมุ่งยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศผ่านการดำเนินงานภายใต้ 6 ยุทธศาสตร์สำคัญที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ 1) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง มุ่งสร้างความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ เสริมสร้างความเข้มแข็งของประชาชนและสถาบันหลักของชาติ ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง พัฒนาศักยภาพในการรับมือภัยคุกคามทุกรูปแบบ ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคงกับนานาชาติ และพัฒนาระบบบริหารจัดการความมั่นคงแบบบูรณาการเพื่อรองรับการพัฒนาประเทศในทุกมิติ 2) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มุ่งยกระดับศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยพัฒนาภาคการเกษตรให้มีมูลค่าเพิ่ม ส่งเสริมอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี พัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพสูง ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ให้เชื่อมโยงทั้งภายในและระหว่างประเทศ รวมถึงสนับสนุนการสร้างผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีความคิดสร้างสรรค์และสามารถแข่งขันในระดับสากลได้ 3) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนในทุกช่วงวัย ควบคู่กับการปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม และจริยธรรมที่พึงประสงค์ ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการปฏิรูปการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 พัฒนาศักยภาพตามความถนัดและความสามารถที่หลากหลายของแต่ละบุคคล สร้างเสริมสุขภาวะที่ดีทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ตลอดจนสร้างสภาพแวดล้อมและโอกาสที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของประชาชน รวมถึงการใช้กีฬาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคนและสังคม 4) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มุ่งลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในทุกด้าน โดยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากร การศึกษา การสาธารณสุข และกระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียม ส่งเสริมการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเครือข่ายทางสังคม รวมทั้งพัฒนาศักยภาพของประชาชนและชุมชนให้สามารถพึ่งพาตนเองและบริหารจัดการตนเองได้อย่างยั่งยืน 5) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นการพัฒนาประเทศควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยส่งเสริมเศรษฐกิจสีเขียวและเศรษฐกิจทางทะเลที่ยั่งยืน ลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท และภาคการผลิตให้สอดคล้องกับหลักนิเวศวิทยา เสริมสร้างความมั่นคงด้านน้ำ พลังงาน และอาหาร ตลอดจนสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมและระบบบริหารจัดการทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพเพื่อรองรับการพัฒนาในระยะยาว และ 6) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนา

ระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มุ่งยกระดับประสิทธิภาพการบริหารราชการให้ทันสมัย โปร่งใส และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมการทำงานแบบบูรณาการ ลดความซ้ำซ้อนของภารกิจภาครัฐ เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ พัฒนาบุคลากรภาครัฐให้มีคุณธรรมและความเป็นมืออาชีพ ป้องกันการทุจริต ปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลง และพัฒนากระบวนการยุติธรรมให้มีความเสมอภาค และเคารพสิทธิมนุษยชน ดังนั้น ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561–2580 เป็นแนวทางการพัฒนาประเทศที่ครอบคลุมทั้งด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรมนุษย์ สิ่งแวดล้อม และการบริหารภาครัฐ มุ่งสร้างความสมดุลระหว่างการเติบโตทางเศรษฐกิจ คุณภาพชีวิตของประชาชน และความยั่งยืนของทรัพยากร เพื่อให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาได้อย่างมั่นคงและแข่งขันได้ในบริบทของโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในอนาคต

1.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่างประเทศ พ.ศ.2561-2580

กระทรวงการต่างประเทศ (2560) ได้กำหนดกรอบนโยบายต่างประเทศของไทย เพื่อให้ทุกส่วนราชการสามารถขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติทั้ง 6 ด้านในมิติการต่างประเทศอย่างบูรณาการและเป็นเอกภาพ โดยมีเป้าหมายสำคัญคือ “การต่างประเทศไทย มีเอกภาพ ทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก” ประกอบด้วยเป้าหมายและประเด็นสำคัญ 5 ประเด็น ได้แก่ (1) มีความมั่นคง (2) มีความมั่งคั่ง ยั่งยืน (3) มีมาตรฐานสากล (4) มีสถานะและเกียรติภูมิ และ (5) มีพลัง ซึ่งสื่อเจตนารมณ์ว่า การต่างประเทศที่มีพลวัตจะช่วยให้ประเทศชาติและประชาชนไทย “มี” 5 สิ่ง ดังกล่าวโดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่างประเทศหรือ “การต่างประเทศ 5 มี” ประกอบด้วยแผนย่อย 5 แผน ดังนี้

1. แผนย่อยความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ (Security / มีความมั่นคง) มุ่งเสริมสร้างความมั่นคงของไทยและเสถียรภาพของภูมิภาคท่ามกลางภัยคุกคามทุกรูปแบบ โดยการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในทุกระดับ พร้อมกับการดำเนินการเชิงรุกในด้านการเสริมสร้างเสถียรภาพในภูมิภาค เพื่อลดความเสี่ยงหรือป้องกันปัญหาที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของไทยในอนาคตได้ ผ่านการเสริมสร้างความร่วมมือที่สมดุล การเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค การร่วมมือทางการพัฒนากับประชาคมระหว่างประเทศ การร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อสร้างศักยภาพของระบบเตือนภัยล่วงหน้า การร่วมมือด้านความมั่นคงในทุกมิติ รวมถึงความมั่นคงรูปแบบใหม่ การพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ในบริบทที่เหมาะสม การสร้างเสริมความมั่นคงปลอดภัยทางทะเลในภูมิภาค การแก้ไขปัญหาการโยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ การป้องกันการแพร่ขยายแนวคิดสุดโต่งที่นิยมใช้ความรุนแรง และการสร้างความเป็นปึกแผ่นของอาเซียน

2. แผนย่อยความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ (Sustainability / มีความมั่งคั่ง ยั่งยืน) มุ่งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันควบคู่ไปกับการพัฒนาที่ยั่งยืนผ่านความร่วมมือกับมิตรประเทศทั่วโลก ทั้งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การสร้างเศรษฐกิจที่เน้นนวัตกรรม การใช้ประโยชน์จากกรอบความร่วมมือต่าง ๆ และการส่งเสริมให้ภาคเอกชนไทยขยายตลาดในต่างประเทศ ผ่านการร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจบนพื้นฐานของนวัตกรรม การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการคมนาคมขนส่ง ระบบโลจิสติกส์ของไทย การส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศและในกรอบความร่วมมือระดับภูมิภาค การแลกเปลี่ยนความรู้

เทคโนโลยีและนวัตกรรม และเรียนรู้แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศจากต่างประเทศ การเพิ่มโอกาส ลดอุปสรรคทางเศรษฐกิจของไทย เสริมสร้างขีดความสามารถ แสวงหาตลาด แหล่งลงทุน และแหล่งวัตถุดิบใหม่ การพัฒนาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานน้ำ อาหาร การส่งเสริมโอกาสจากสังคมสูงวัย เพิ่มศักยภาพประชากรกลุ่มเปราะบาง และการเป็นหุ้นส่วน เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. แผนย่อยด้านการพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและพันธกรณี ระหว่างประเทศ (Standard / มีมาตรฐานสากล) มุ่งส่งเสริมศักยภาพหน่วยงานไทยและคนไทย และยกระดับมาตรฐานการพัฒนภายในประเทศให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ ผ่านการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศตามพันธกรณีระหว่างประเทศและมาตรฐานสากล การจัดทำ ปรับปรุง บังคับใช้กฎหมาย ให้สอดคล้องพันธกรณีระหว่างประเทศ อนุวัตรพันธกรณีระหว่างประเทศ และมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานสากล การส่งเสริมการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลที่เป็นปัจจัยของการพัฒนาที่ยั่งยืน อาทิ สิทธิมนุษยชนและการต่อต้านการค้ามนุษย์ และการเสริมสร้างขีดความสามารถของส่วนราชการ กลุ่ม / องค์กร และประชาชน เพื่อให้สามารถดำเนินการตามพันธกรณีระหว่างประเทศ

4. แผนย่อยด้านการส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก (Status / มีสถานะและเกียรติภูมิ) มุ่งสร้างเกียรติภูมิและอำนาจต่อรอง โดยเน้นการต่างประเทศที่ใช้อำนาจแบบนุ่มนวลอย่างเป็นระบบ การดำเนินนโยบายที่ส่งเสริมสถานะของไทยในเวทีโลก การส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดี การยกระดับการส่งเสริมเอกลักษณ์ของไทยให้กลายเป็นความนิยมไทยเพื่อสร้างมูลค่าของสินค้าและบริการ รวมทั้งการสร้างขีดความสามารถให้ทุกภาคส่วนของไทย ร่วมเสริมสร้างสถานะของประเทศไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อรักษาและเพิ่มพูนผลประโยชน์ให้แก่ประเทศและประชาชนไทยในการมีปฏิสัมพันธ์กับประชาคมโลก ผ่านการส่งเสริมเอกลักษณ์และศิลปวัฒนธรรมไทย เพื่อสร้างความนิยมไทยและอำนาจแบบนุ่มนวล การมีบทบาทในความร่วมมือทุกระดับ ให้ไทยเป็นที่ยอมรับและสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องของต่างประเทศต่อไทย การส่งเสริมความร่วมมือเพื่อพัฒนาและความช่วยเหลือทางมนุษยธรรม การรักษาสถานะศูนย์กลางการท่องเที่ยว เป็นที่หมายของการจัดประชุมระหว่างประเทศ และศูนย์กลางที่ตั้งองค์การระหว่างในภูมิภาค และการส่งเสริมศักยภาพ / ขีดความสามารถของคนไทย ให้คนไทยมีเกียรติภูมิ ได้รับการยอมรับในระดับสากล

5. แผนย่อยด้านการต่างประเทศมีเอกภาพและบูรณาการ (Synergy / มีพลัง) มุ่งพัฒนาการดำเนินงานด้านการต่างประเทศให้มีพลวัตและมีเอกภาพระหว่างทุกภาคส่วนของประเทศ ซึ่งแผนย่อยนี้เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการต่างประเทศ ทั้งนี้ การต่างประเทศให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม รวมถึงประชาชนไทยทั่วไปทั้งในประเทศและในต่างประเทศ เพื่อให้การต่างประเทศเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวสำหรับประชาชนไทย ผ่านการส่งเสริมการดำเนินงานของส่วนราชการให้มีประสิทธิภาพ บูรณาการ และมีธรรมาภิบาล การส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนขับเคลื่อนการต่างประเทศด้วยการทูตเพื่อประชาชนและการทูตสาธารณะ การใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน ปรับปรุงการให้บริการประชาชน การพัฒนาบริการด้านการต่างประเทศ คุ่มครอง และรักษาผลประโยชน์คนไทยในต่างประเทศ การพัฒนาขีดความสามารถขององค์กรและบุคลากรด้านการ

ต่างประเทศ การใช้ประโยชน์จากกลไกการประชุมเพื่อร่วมกันขับเคลื่อนการต่างประเทศอย่างบูรณาการ อาทิ การประชุมคณะกรรมการบริหารราชการในต่างประเทศ และการขยายเครือข่ายมิตรประเทศ "Friends of Thailand"

จากข้อมูลในเบื้องต้น สรุปได้ว่า แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่างประเทศ พ.ศ. 2561–2580 กระทรวงการต่างประเทศได้กำหนดแนวทางการดำเนินนโยบายต่างประเทศของไทยให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันและเชื่อมโยงกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติทั้ง 6 ด้านอย่างบูรณาการ โดยมีเป้าหมายสำคัญในการเสริมสร้างให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ได้รับการยอมรับตามมาตรฐานสากล และมีบทบาทที่โดดเด่นในประชาคมโลก ภายใต้แนวคิด “การต่างประเทศ 5 มี” ได้แก่ มีความมั่นคง มีความมั่งคั่งและยั่งยืน มีมาตรฐานสากล มีสถานะและเกียรติภูมิ และมีพลังในการขับเคลื่อนประเทศ แผนแม่บทดังกล่าวประกอบด้วย 5 แผนย่อยที่มีความเชื่อมโยงกัน เริ่มจากการส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ เพื่อรับมือกับภัยคุกคามทั้งรูปแบบดั้งเดิมและรูปแบบใหม่ โดยเน้นการสร้างความร่วมมือกับนานาประเทศ การรักษาเสถียรภาพและสันติภาพในภูมิภาค การพัฒนาระบบเตือนภัยล่วงหน้า การเสริมสร้างความมั่นคงทางทะเล การจัดการปัญหาการย้ายถิ่นฐานที่ไม่ปกติ และการสร้างความเป็นปึกแผ่นของประชาคมอาเซียน ในด้านเศรษฐกิจและการพัฒนาอย่างยั่งยืน มุ่งยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมนวัตกรรม การขยายตลาดและโอกาสทางการค้า การดึงดูดการลงทุน ตลอดจนการพัฒนาเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน น้ำ และอาหาร เพื่อสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจควบคู่กับความยั่งยืนในระยะยาว นอกจากนี้ ยังมุ่งยกระดับการพัฒนาของประเทศให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ โดยส่งเสริมการปรับปรุงกฎหมาย การปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างประเทศ การพัฒนาศักยภาพของหน่วยงานและประชาชน รวมถึงการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีจากนานาชาติ เพื่อให้ประเทศไทยสามารถดำเนินงานได้ตามมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับในระดับโลก ในส่วนของการส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก แผนแม่บทให้ความสำคัญกับการใช้การทูตเชิงสร้างสรรค์และอำนาจแบบนุ่มนวล (Soft Power) เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศ โดยอาศัยเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม ศิลปะ และความเป็นไทยเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างการยอมรับจากนานาชาติ ควบคู่กับการส่งเสริมบทบาทของไทยในเวทีระหว่างประเทศ การพัฒนาความร่วมมือเพื่อมนุษยธรรม และการยกระดับศักยภาพของคนไทยให้สามารถแข่งขันและได้รับการยอมรับในระดับสากล ท้ายที่สุด แผนย่อยด้านการต่างประเทศที่มีเอกภาพและบูรณาการมุ่งพัฒนากลไกการดำเนินงานด้านการต่างประเทศให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องประสานกันระหว่างทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และประชาชนไทยทั้งในและต่างประเทศ โดยเน้นการมีส่วนร่วม การใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริการ การคุ้มครองผลประโยชน์ของคนไทยในต่างประเทศ และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับมิตรประเทศ เพื่อให้การดำเนินนโยบายต่างประเทศของไทยมีความเข้มแข็งและสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการต่างประเทศเป็นกรอบสำคัญในการขับเคลื่อนบทบาทของประเทศไทยในเวทีโลก ผ่านการสร้าง ความมั่นคง การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน การยกระดับมาตรฐานการพัฒนา การเสริมสร้างภาพลักษณ์

และอำนาจต่อรองของประเทศ ตลอดจนการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เพื่อให้ประเทศไทยสามารถรักษาผลประโยชน์ของชาติและก้าวสู่การพัฒนาที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในระยะยาว

1.3 แผนปฏิรูปประเทศ

สำนักนายกรัฐมนตรี (2564) ได้ประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ ทั้ง 13 ด้าน มีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

1) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองและกระบวนการนโยบายสาธารณะ การเมืองมีเสถียรภาพและความมั่นคงตลอดจนเกิดความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติ และพรรคการเมืองและนักการเมืองยึดมั่นในประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นหลัก

2) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้การบริการของรัฐมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ และภาครัฐมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพด้วยการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

3) แผนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย โดยมีเป้าหมายเพื่อให้กฎหมายและกระบวนการที่ล้ำสมัย ก่อให้เกิดความเหลื่อมล้ำและไม่เป็นธรรม สร้างภาระแก่ประชาชน และเป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพ ได้รับการยกเลิกหรือแก้ไขปรับปรุง และให้ความสะดวกในการเข้าถึง รับรู้ และปฏิบัติตามกฎหมายของประชาชน

4) แผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม โดยมีเป้าหมายเพื่อให้การอำนวยความยุติธรรมในแต่ละขั้นตอนเป็นไปอย่างโปร่งใส แล้วเสร็จ ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด และเข้าถึงง่าย โดยเสมอภาค และการบังคับการตามกฎหมาย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและพัฒนากระบวนการบริหารงานยุติธรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่เลือกปฏิบัติ และเป็นธรรม

5) แผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ โดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ กระจายความเจริญและความเข้มแข็งของภาคสังคม และปรับบทบาท โครงสร้าง และกลไกสถาบันบริหารจัดการเศรษฐกิจของประเทศ

6) แผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมายเพื่อให้สิ่งแวดล้อมได้รับการดูแลรักษาอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เพื่อลดมลพิษและผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและระบบนิเวศ มีระบบบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนตามแนวทางประชารัฐ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรม สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และข้อตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิก โดยยึดถือผลประโยชน์ของประเทศ ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการรักษา และฟื้นฟูให้มีความสมบูรณ์และยั่งยืน เป็นฐานการพัฒนาประเทศทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม และเพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ ลดความขัดแย้งของการพัฒนาที่ใช้ฐานทรัพยากรธรรมชาติ บรรเทาผลกระทบสิ่งแวดล้อม และลดภัยพิบัติทางธรรมชาติ

7) แผนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาพ สามารถดูแลสุขภาพ มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ และสามารถป้องกันและลดโรคที่สามารถป้องกันได้ เกิดเป็นสังคมบ่มเพาะจิตสำนึกการมีสุขภาพดีสูงขึ้น จำนวนชุมชนสุขภาพดีเพิ่มขึ้น

มีระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐานที่ประชากรทุกระดับเข้าถึงได้ดีขึ้น การเข้าถึงบริการสาธารณสุขมีความเหลื่อมล้ำลดลง และประชาชนมีความรอบรู้สุขภาพ เรื่องโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศมากขึ้น

8) แผนการปฏิรูปประเทศด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีเป้าหมายเพื่อมุ่งเน้นการสร้างดุลยภาพระหว่างเสรีภาพของการทำหน้าที่ของสื่อ บนความรับผิดชอบกับการกำกับที่มีความชอบธรรม และการใช้พื้นที่ดิจิทัลเพื่อการสื่อสารอย่างมีจรรยาบรรณ ดำรงรักษาเสรีภาพของการแสดงออก การรับรู้ของประชาชน ด้วยความเชื่อว่า เสรีภาพของการสื่อสารคือเสรีภาพของประชาชนตามแนวทางของประชาธิปไตย และสื่อเป็นโรงเรียนของสังคม ในการให้ความรู้แก่ประชาชน สร้างทักษะการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ ปลุกฝังวัฒนธรรมของชาติและปลุกฝังทัศนคติที่ดี

9) แผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม โดยมีเป้าหมายเพื่อให้มีระบบการออมทั้งภาคสมัครใจและภาคบังคับแก่ประชาชนทุกกลุ่ม เพื่อเพิ่มความสามารถในการพึ่งพาตนเองหลังเกษียณ อปท. มีข้อมูลทางสังคมในพื้นที่ เพื่อนำมาใช้จัดระบบสวัสดิการสังคม (Social Safety Net) ที่สอดคล้องและตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง และชุมชนในเขตเมืองมีความเข้มแข็งและมีโอกาสในการเข้าถึงสวัสดิการภาครัฐอย่างเท่าเทียม อันจะนำไปสู่ความเสมอภาคในสังคม

10) แผนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน โดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้านพลังงานของประเทศ

11) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ประเทศไทยมีการทุจริตและประพฤติมิชอบลดลง และหน่วยงานภาครัฐมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต

12) แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนทุกกลุ่มวัยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล มีทักษะที่จำเป็นของโลกอนาคต สามารถในการแก้ปัญหาปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวินัย มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และเป็นพลเมืองที่ดี รู้สิทธิและหน้าที่ มีความรับผิดชอบ และมีจิตสาธารณะ

13) แผนการปฏิรูปประเทศด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ประชาชนมีคุณธรรมจริยธรรม 5 ประการ ประกอบด้วย ความมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต การมีจิตสาธารณะ การเป็นอยู่อย่างพอเพียง และกตัญญู เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจฐานวัฒนธรรม ประชาชนออกกำลังกายและเล่นกีฬาอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงมีความรอบรู้ด้านสุขภาพ เพื่อพัฒนาสุขภาพให้แข็งแรง และเป็นฐานในการพัฒนากีฬาชาติ และเพื่อให้กำลังคนของประเทศไทยมีทักษะที่เอื้อต่อการสร้างผลิตภาพ แรงงาน และคุณภาพชีวิตที่ดี

จากข้อมูลในเบื้องต้น สรุปได้ว่า แผนปฏิรูปประเทศ พ.ศ. 2564 เป็นกรอบการพัฒนาประเทศที่มุ่งปรับปรุงโครงสร้างและกลไกการบริหารในด้านสำคัญต่าง ๆ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน สร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยครอบคลุมการปฏิรูป 13 ด้านที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ ในด้านการเมือง มุ่งส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สนับสนุนการมีส่วนร่วมทางการเมืองและกระบวนการนโยบายสาธารณะ ตลอดจนสร้างเสถียรภาพ

ทางการเมืองและความปรองดองของคนในชาติ ขณะที่การบริหารราชการแผ่นดินมุ่งยกระดับประสิทธิภาพและคุณภาพการให้บริการของภาครัฐ โดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิผลในการดำเนินงาน ด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมให้ความสำคัญกับการปรับปรุงกฎหมายที่ล้าสมัย ลดความเหลื่อมล้ำและอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตของประชาชน รวมถึงพัฒนากระบวนการยุติธรรมให้มีความโปร่งใส รวดเร็ว เข้าถึงได้อย่างเท่าเทียม และเป็นธรรมสำหรับทุกคน ส่วนด้านเศรษฐกิจมุ่งเสริมสร้างศักยภาพทางเศรษฐกิจ กระจายความเจริญสู่ทุกภูมิภาค และปรับปรุงกลไกการบริหารเศรษฐกิจให้มีความเหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมุ่งเน้นการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างสมดุล ควบคู่กับการลดปัญหามลพิษและผลกระทบต่อระบบนิเวศ โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ขณะที่ด้านสาธารณสุขมุ่งพัฒนาความรู้ด้านสุขภาพ ส่งเสริมพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสม และยกระดับการเข้าถึงบริการสาธารณสุขที่มีมาตรฐานอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม สำหรับด้านสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศ ให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลระหว่างเสรีภาพในการสื่อสารกับความรับผิดชอบทางจริยธรรม ส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ ส่วนด้านสังคมมุ่งสร้างระบบสวัสดิการและการออมที่ครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบาง เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงและความเสมอภาคในสังคม ด้านพลังงานมุ่งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศผ่านการพัฒนาระบบพลังงานที่มีประสิทธิภาพ ขณะที่ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตมุ่งสร้างวัฒนธรรมความซื่อสัตย์สุจริตในหน่วยงานภาครัฐและลดปัญหาการทุจริตอย่างเป็นรูปธรรม ด้านการศึกษามุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกช่วงวัยให้ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล มีทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการทำงานในอนาคต สามารถเรียนรู้ตลอดชีวิต และเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม ส่วนด้านวัฒนธรรม กีฬา แรงงาน และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มุ่งเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม สุขภาวะที่ดี การออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ และการพัฒนาทักษะแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและเพิ่มศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในระยะยาว ดังนั้น แผนปฏิรูปประเทศทั้ง 13 ด้านเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศอย่างรอบด้าน มุ่งสร้างระบบการบริหารที่มีประสิทธิภาพ ลดความเหลื่อมล้ำ ส่งเสริมความเป็นธรรมทางสังคม พัฒนาศักยภาพของประชาชน และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ อันจะนำไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในอนาคต

1.4 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566 – 2570

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2565) ได้กำหนดทิศทางของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ให้ประเทศสามารถก้าวข้ามความท้าทายต่าง ๆ เพื่อให้ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง” ตามเจตนารมณ์ของยุทธศาสตร์ชาติ ได้อาศัยหลักการและแนวคิด 4 ประการ ดังนี้

1. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยสืบสาน รักษา ต่อยอดการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศอย่างมีเหตุผล ความพอประมาณ ภูมิคุ้มกัน บนฐานของความรู้ คุณธรรม และความเพียร โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับสถานการณ์และเงื่อนไขระดับประเทศและระดับโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคตอันใกล้ และศักยภาพของทุนทางเศรษฐกิจ ทุนทางสังคม และทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของ

ประเทศ ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความสมดุลในมิติต่าง ๆ ทั้งความสมดุลระหว่างการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศกับความสามารถในการพึ่งตนเองได้อย่างมั่นคง ความสมดุลของการกระจายโอกาสเพื่อลดความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มคนและพื้นที่ และความสมดุลทางธรรมชาติ เพื่อให้คนอยู่ร่วมกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน รวมถึงการบริหารจัดการองค์ความรู้ทางวิชาการที่รอบด้านและพิจารณาด้วยความรอบคอบ ควบคู่กับการยึดถือผลประโยชน์ของประชาชนส่วนรวมเป็นที่ตั้งและมุ่งมั่นผลักดันให้การพัฒนาบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

2. การสร้างความสามารถในการ “ล้มแล้ว ลุกไว” โดยมุ่งเน้นการพัฒนาใน 3 ระดับ ประกอบด้วย

1) การพร้อมรับ หรือ ระดับ “อยู่รอด” ในการแก้ไขข้อจำกัดหรือจุดอ่อนที่มีอยู่ ซึ่งเป็นผลให้ประชาชนประสบความยากลำบากในการดำรงชีวิตหรือทำให้ประเทศมีความเปราะบางต่อการเปลี่ยนแปลงจากภายนอกและภายใน รวมถึงการสร้างความพร้อมในทุกระดับในการรับมือกับสภาวะวิกฤติที่อาจเกิดขึ้น ให้สามารถฟื้นคืนสู่ภาวะปกติได้อย่างรวดเร็ว

2) การปรับตัว หรือ ระดับ “พอเพียง” ในการปรับเปลี่ยนปัจจัยที่จำเป็น เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ในระดับครอบครัว ชุมชน พื้นที่ และประเทศ รวมถึงปรับทิศทาง รูปแบบ และแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่

3) การเปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน หรือ ระดับ “ยั่งยืน” ในการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างในมิติต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของบุคคลและสังคมในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเพื่อสนับสนุนให้ประเทศสามารถเติบโตได้อย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

3. เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาที่อยู่บนพื้นฐานของแนวคิด “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” มุ่งเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนทุกกลุ่ม ทั้งในมิติของการมีปัจจัยที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานที่เพียงพอ การมีสภาพแวดล้อมที่ดี การมีปัจจัยสนับสนุนให้มีสุขภาพที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ การมีโอกาที่จะใช้ศักยภาพของตนในการสร้างความเป็นอยู่ที่ดี และการมุ่งส่งต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีไปยังคนรุ่นต่อไป

4. การพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว โดยให้ความสำคัญกับการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจควบคู่กับการรักษาความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ รวมถึงการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต การให้บริการ และการบริโภค เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ซึ่งประกอบด้วยแผนกลยุทธ์รายหมวดหมาย 13 ข้อ ประกอบด้วย

หมวดหมายที่ 1 ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง มีเป้าหมาย คือ มูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปสูงขึ้น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการ เพื่อคุณภาพ ความมั่นคงทางอาหาร และความยั่งยืนของภาคเกษตร และการเพิ่ม

ศักยภาพและบทบาทของผู้ประกอบการเกษตรในฐานะหุ้นส่วนเศรษฐกิจของห่วงโซ่อุปทานที่ได้รับ ส่วนแบ่งประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

หมวดหมู่ที่ 2 ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน มีเป้าหมาย คือ การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น การปรับโครงสร้างการท่องเที่ยวให้พึ่งพานักท่องเที่ยวในประเทศและมีการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจมากขึ้น และการท่องเที่ยวไทยต้องมีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในทุก มิติ

หมวดหมู่ที่ 3 ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก มีเป้าหมาย คือ การสร้างอุปสงค์ของรถยนต์ไฟฟ้าประเภทต่าง ๆ เพื่อการใช้ในประเทศและส่งออก ผู้ประกอบการเดิม สามารถปรับตัวไปสู่การผลิตยานยนต์ไฟฟ้าและมีการลงทุนเทคโนโลยียานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญ ภายในประเทศ และการสร้างความพร้อมของปัจจัยสนับสนุนอย่างเป็นระบบ

หมวดหมู่ที่ 4 ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง มีเป้าหมาย คือ ไทยมีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากสินค้าและบริการสุขภาพ องค์ความรู้ด้านการแพทย์ และสาธารณสุขมีศักยภาพ เอื้อต่อการสร้างมูลค่าเพิ่มในสินค้าและบริการทางสุขภาพ ประชาชนไทย ได้รับความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสุขภาพ และระบบบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสุขภาพมีความพร้อมรองรับภัยคุกคามสุขภาพ

หมวดหมู่ที่ 5 ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค มีเป้าหมาย คือ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนในภูมิภาค ไทยเป็นห่วงโซ่อุปทานของภูมิภาค และไทยเป็นประตูและทางเชื่อมโครงข่ายคมนาคมและโลจิสติกส์ของภูมิภาค

หมวดหมู่ที่ 6 ไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ และอุตสาหกรรม ดิจิทัลของอาเซียน มีเป้าหมาย คือ เศรษฐกิจดิจิทัลภายในประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น การส่งออก ของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศเพิ่มขึ้น และอุตสาหกรรมดิจิทัลและอุตสาหกรรม อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศมีความเข้มแข็งขึ้น

หมวดหมู่ที่ 7 ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ มีเป้าหมาย คือ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีสภาพแวดล้อมที่ เอื้ออำนวยต่อการเติบโตและแข่งขันได้ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีศักยภาพสูงในการดำเนิน ธุรกิจ สามารถยกระดับ และปรับตัวเข้าสู่การแข่งขันใหม่ และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สามารถเข้าถึงและได้รับการส่งเสริมอย่างมีประสิทธิภาพจากภาครัฐ

หมวดหมู่ที่ 8 ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน มีเป้าหมาย คือ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคและการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษขยายตัว เพิ่มขึ้น ความไม่เสมอภาคในการกระจายรายได้ของภาคลดลง และการพัฒนาเมืองให้มีความน่าอยู่ อย่างยั่งยืน มีความพร้อมในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนทุก กลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างทั่วถึง

หมวดหมู่ที่ 9 ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม มีเป้าหมาย คือ คราวเรือนที่มีแนวโน้มกลายเป็นคราวเรือนยากจนข้ามรุ่น มีโอกาสในการ

เลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม จนสามารถหลุดพ้นจากความยากจนได้อย่างยั่งยืน และคนทุกช่วงวัยได้รับความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

หมวดหมู่ที่ 10 ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ มีเป้าหมาย คือ การเพิ่มมูลค่าจากเศรษฐกิจหมุนเวียนและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การอนุรักษ์ ป่าไม้ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และการสร้างสังคมคาร์บอนต่ำและยั่งยืน

หมวดหมู่ที่ 11 ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติ และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีเป้าหมาย คือ ความเสียหายและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศลดลง ความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศลดลง และสังคมไทยมีภูมิคุ้มกันจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

หมวดหมู่ที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์ การพัฒนาแห่งอนาคต มีเป้าหมาย คือ คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉับพลันของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข กำลังคนมีสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิต เป้าหมาย และสามารถ สร้างงานอนาคต และประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต

หมวดหมู่ที่ 13 ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน มีเป้าหมาย คือ การบริการภาครัฐ มีคุณภาพ เข้าถึงได้ และภาครัฐที่มีขีดสมรรถนะสูง คล่องตัว

จากข้อมูลเบื้องต้น สรุปได้ว่า แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566-2570 เป็นกรอบการพัฒนาประเทศที่มุ่งขับเคลื่อนประเทศไทยให้ก้าวสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ภายใต้แนวคิดการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสอดคล้องกับเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่สมดุลทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ประเทศสามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลงและความท้าทายที่เกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ แนวทางสำคัญของแผนตั้งอยู่บนหลักการ 4 ประการ ได้แก่ การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการกำหนดทิศทางการพัฒนา การเสริมสร้างความสามารถในการฟื้นตัวและปรับตัวต่อวิกฤติหรือการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ การยึดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติที่เน้นการไม่ทอดทิ้งใครไว้ข้างหลัง และการส่งเสริมเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว เพื่อสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ แผนยังมุ่งเสริมสร้างศักยภาพของประเทศผ่านการพัฒนาใน 3 ระดับ ได้แก่ การสร้างความพร้อมเพื่อความอยู่รอด การปรับตัวเพื่อสร้างความมั่นคงและความพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างเพื่อให้เกิดการเติบโตอย่างยั่งยืนในระยะยาว ทั้งในระดับบุคคล ชุมชน และประเทศ การดำเนินงานของแผนถูกขับเคลื่อนผ่านหมวดหมู่การพัฒนา 13 ประการ ครอบคลุมประเด็นสำคัญของประเทศ ได้แก่ การยกระดับภาคเกษตรและเกษตรแปรรูปสู่การสร้างมูลค่าสูง การพัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพและยั่งยืน การส่งเสริมอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า การเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพ การพัฒนาไทยให้เป็นประตูการค้า การลงทุน และโลจิสติกส์ของภูมิภาค ตลอดจนการผลักดันอุตสาหกรรมดิจิทัลและอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะให้มีความเข้มแข็ง ในด้านเศรษฐกิจและสังคม แผนมุ่งสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้มี

ศักยภาพในการแข่งขัน ส่งเสริมการพัฒนาเมืองและพื้นที่อัจฉริยะที่น่าอยู่ ลดปัญหาความยากจนข้ามรุ่น และขยายความคุ้มครองทางสังคมให้ครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่ม ขณะเดียวกันยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจหมุนเวียน การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และการเสริมสร้างความพร้อมในการรับมือกับภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ อีกประเด็นสำคัญคือการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยมุ่งสร้างกำลังคนที่มีสมรรถนะสูง มีทักษะสอดคล้องกับความต้องการของโลกยุคใหม่ สามารถเรียนรู้ตลอดชีวิต และมีคุณธรรมจริยธรรม พร้อมทั้งปรับปรุงระบบราชการให้ทันสมัย มีประสิทธิภาพ คล่องตัว และสามารถให้บริการประชาชนได้อย่างทั่วถึงและตอบสนองต่อความต้องการของสังคมได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 เป็นกรอบการพัฒนาที่มุ่งยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ควบคู่กับการสร้างความเป็นธรรมทางสังคม การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และการรักษาสมดุลด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ประเทศไทยสามารถเติบโตได้อย่างมั่นคง เข้มแข็ง และยั่งยืนในระยะยาว

1.5 แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2560) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการศึกษา ภายใต้ 6 ยุทธศาสตร์หลัก ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ มีเป้าหมาย ดังนี้

1) คนทุกช่วงวัยมีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2) คนทุกช่วงวัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษได้รับการศึกษาและเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

3) คนทุกช่วงวัยได้รับการศึกษา การดูแล และป้องกันจากภัยคุกคามในชีวิตรูปแบบใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ มีเป้าหมาย ดังนี้

1) กำลังคนมีทักษะที่สำคัญจำเป็นและมีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดงาน และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

2) สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่จัดการศึกษาผลิตบัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน

3) การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีเป้าหมาย ดังนี้

1) ผู้เรียนมีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทย และทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

2) คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษา และมาตรฐานวิชาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ

3) สถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรม / กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน

4) แหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน นวัตกรรม และสื่อการเรียนรู้มีคุณภาพและมาตรฐาน และประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่

5) ระบบและกลไกการวัด การติดตาม และประเมินผลมีประสิทธิภาพ

6) ระบบการผลิตครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ได้มาตรฐานระดับสากล

7) ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา มีเป้าหมาย ดังนี้

1) ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ

2) การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย

3) ระบบข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศทางการศึกษาที่ครอบคลุม ถูกต้อง เป็นปัจจุบัน เพื่อการวางแผนการบริหารจัดการศึกษา การติดตามประเมิน และรายงานผล

ยุทธศาสตร์ที่ 5 : การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม มีเป้าหมาย ดังนี้

1) คนทุกช่วงวัยมีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

2) หลักสูตร แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม คุณธรรม จริยธรรม และการนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

3) การวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 6 : การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา มีเป้าหมาย ดังนี้

1) โครงสร้าง บทบาท และระบบการบริหารจัดการการศึกษา มีความคล่องตัว ชัดเจน และสามารถตรวจสอบได้

2) ระบบการบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลส่งผลต่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

3) ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและพื้นที่

4) กฎหมายและรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษารองรับลักษณะที่แตกต่างกันของผู้เรียน สถานศึกษา และความต้องการกำลังแรงงานของประเทศ

5) ระบบบริหารงานบุคคลของครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา มีความเป็นธรรม สร้างขวัญกำลังใจ และส่งเสริมให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มตามศักยภาพ

จากข้อมูลเบื้องต้น สรุปได้ว่า แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 เป็นกรอบทิศทางสำคัญในการพัฒนาการศึกษาของประเทศไทย โดยมุ่งยกระดับคุณภาพคนไทยให้สามารถดำรงชีวิตและพัฒนาประเทศได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ภายใต้ 6 ยุทธศาสตร์หลักที่ครอบคลุมการ

พัฒนาผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนระบบการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับบริบทของการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ยุทธศาสตร์แรกมุ่งเน้นการจัดการศึกษา เพื่อสร้างความมั่นคงของสังคมและประเทศ โดยส่งเสริมให้ประชาชนทุกช่วงวัยมีความรักและยึดมั่นใน สถาบันหลักของชาติ ตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย รวมทั้งได้รับ โอกาสทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพ โดยเฉพาะในพื้นที่พิเศษและพื้นที่ชายแดน ตลอดจนมีความรู้และ ทักษะในการรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่อาจเกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน ยุทธศาสตร์ที่สองให้ ความสำคัญกับการผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย และนวัตกรรม เพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการ แข่งขันของประเทศ โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะและสมรรถนะตรงตามความต้องการของ ตลาดแรงงาน ส่งเสริมการผลิตบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และสนับสนุนการวิจัยที่สามารถ ต่อยอดองค์ความรู้และสร้างนวัตกรรมที่ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและสังคม ยุทธศาสตร์ที่สาม มุ่งพัฒนาศักยภาพของคนทุกช่วงวัยและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ควบคู่กับการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะตาม มาตรฐานวิชาชีพ นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา การยกระดับสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพและเข้าถึงได้อย่างทั่วถึง รวมถึงการพัฒนาระบบวัดและ ประเมินผล ตลอดจนการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีมาตรฐานในระดับสากล ยุทธศาสตร์ที่สี่มุ่งสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา โดยให้ผู้เรียนทุกคน สามารถเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อขยายโอกาสทาง การศึกษา และพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาที่มีความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน เพื่อ สนับสนุนการบริหารจัดการและการวางแผนนโยบายทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ยุทธศาสตร์ที่ ห้ามุ่งจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยปลูกฝังจิตสำนึกด้านการ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ คุณธรรม จริยธรรม และการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง พร้อมทั้งพัฒนาหลักสูตร สื่อการเรียนรู้ และงานวิจัยที่สนับสนุนการสร้างสังคมที่คำนึงถึง ความสมดุลระหว่างการพัฒนาและการรักษาสิ่งแวดล้อม สำหรับยุทธศาสตร์ที่หก เน้นการพัฒนา ประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษาให้มีความคล่องตัว โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ โดย ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา พัฒนากฎหมายและระบบบริหารทรัพยากร ทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความหลากหลายของผู้เรียนและความต้องการของประเทศ รวมทั้ง ปรับปรุงระบบบริหารงานบุคคลของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความเป็นธรรม สร้างแรงจูงใจ และเอื้อต่อการปฏิบัติงานได้อย่างเต็มศักยภาพ ดังนั้น แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 มุ่ง พัฒนาคนไทยให้เป็นผู้มีคุณภาพ มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของ โลกยุคใหม่ พร้อมทั้งสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา พัฒนางานวิจัยและนวัตกรรม ส่งเสริมการ เรียนรู้ตลอดชีวิต และยกระดับระบบบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นรากฐานสำคัญใน การพัฒนาประเทศอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในระยะยาว

1.6 นโยบายและจุดเน้นในการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษทางการศึกษา

ตามที่ คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา (2567) ได้ประกาศคณะกรรมการมาตรฐาน การอุดมศึกษา เรื่อง นโยบายการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2567 ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมในวันที่ 28 พฤศจิกายน 2566 ได้มอบหมายให้กระทรวงศึกษาธิการที่เป็น

หน่วยงานหลัก ร่วมกับกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณากำหนดมาตรการหรือโครงการในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในทุกระดับการศึกษา เพื่อแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของคนไทย ดังนั้น เพื่อเป็นการยกระดับความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้ดีขึ้นได้ อย่างเป็นรูปธรรม เป็นไปตามนโยบายการเสริมสร้างความรู้ความสามารถทางการใช้ภาษาอังกฤษของ ไทยตามมติคณะรัฐมนตรี จึงมีประกาศให้สถาบันอุดมศึกษาพิจารณาจัดให้นิสิตนักศึกษาทุกคนสอบวัด ความรู้และทักษะภาษาอังกฤษก่อนสำเร็จการศึกษาตามแบบทดสอบที่สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาขึ้น หรือแบบทดสอบตามมาตรฐานสากลอื่นๆ โดยเทียบเคียงผลกับ Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) เพื่อให้ทราบถึงผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะภาษาอังกฤษของนิสิต นักศึกษาแต่ละคน และสถาบันอุดมศึกษาอาจพิจารณานำผลการทดสอบความรู้และทักษะ ภาษาอังกฤษบันทึกในใบรับรองผลการศึกษา หรือจัดทำเป็นประกาศนียบัตร ทั้งนี้เป้าหมายผลสัมฤทธิ์ ทางด้านทักษะภาษาอังกฤษมีดังนี้

1. ระดับอนุปริญญา ควรกำหนดเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ด้านภาษาอังกฤษก่อนสำเร็จ การศึกษา เทียบเคียงผลกับ CEFR ในระดับเกณฑ์ตั้งแต่ B1 ขึ้นไป
2. ระดับปริญญาตรี ควรกำหนดเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะภาษาอังกฤษก่อนสำเร็จ การศึกษาเทียบเคียงผลกับ CEFR ในระดับเกณฑ์ตั้งแต่ B2 ขึ้นไป
3. ระดับบัณฑิตศึกษา ควรกำหนดเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะภาษาอังกฤษก่อน สำเร็จการศึกษาเทียบเคียงผลกับ CEFR ในระดับเกณฑ์ตั้งแต่ C1 ขึ้นไป

นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (2566) ได้ดำเนินการภารกิจหลักตามยุทธศาสตร์ชาติ ร่าง แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 – 2580) ฉบับปรับปรุง ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพ ขับเคลื่อน ประเด็น 11 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ในแผนย่อยที่ 3.3 การพัฒนาช่วงวัย เรียน/วัยรุ่น ประเด็น 12 การพัฒนาการเรียนรู้ และประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) โดยเฉพาะหมวดหมู่ที่ 12 ไทยมีกำลังคน สมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) รวมทั้ง นโยบายและแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ จึงได้ กำหนดนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ไว้ดังนี้

1. การจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัย
 - 1.1 สร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาเพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นของสังคม และป้องกันภัยคุกคามในชีวิตทุกรูปแบบ โดยมีการดำเนินการตามแผนและมาตรการด้านความปลอดภัยให้แก่ผู้เรียน ครู และบุคลากร ในรูปแบบต่าง ๆ อย่างเข้มข้น
 - 1.2 ปลุกฝังทัศนคติ พฤติกรรม และองค์ความรู้ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์และไซเบอร์ อย่างสร้างสรรค์
 - 1.3 ส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม สร้างความตระหนักรู้และจิตสำนึกในการอนุรักษ์ พันธุ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

1.4 พัฒนาศักยภาพและภารกิจด้านความปลอดภัยของทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วน

2. การยกระดับคุณภาพการศึกษา

2.1 ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้สู่สมรรถนะตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ไปสู่การปฏิบัติอย่างเต็มรูปแบบ เพื่อสร้างสมรรถนะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่ให้กับผู้เรียน

2.2 จัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพหุปัญญาให้กับผู้เรียน โดยเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ในรูปแบบ Active Learning, STEM Education, Coding ฯลฯ และกระบวนการส่งต่อในระดับที่สูงขึ้น

2.3 พัฒนาระบบการเรียนรู้และการวัดผล ประเมินผลฐานสมรรถนะ เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นแห่งอนาคต

2.4 ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อพัฒนาทักษะและสมรรถนะด้าน Soft Power ให้กับผู้เรียน

2.5 ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้เรียนรู้ตามความสนใจผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์มที่หลากหลาย

2.6 ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) และการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss)

2.7 พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมืองและศีลธรรม ให้มีความทันสมัย น่าสนใจ เหมาะสมกับวัยและบริบทของพื้นที่

2.8 ส่งเสริมการให้ความรู้และทักษะด้านการเงินและการออม (Financial Literacy) ให้กับผู้เรียน โดยบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.9 ส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาให้นำผลการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติไปใช้ในการวางแผน การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา

2.10 พัฒนาระบบการประเมินคุณภาพสถานศึกษาที่เน้นสมรรถนะและผลลัพธ์ที่ตัวผู้เรียน

3. การสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษาทุกช่วงวัย

3.1 พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการติดตามและส่งต่อไปยังสถานศึกษาในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งแก้ปัญหาเด็กตกหล่นและออกกลางคัน

3.2 ส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กปฐมวัยที่มีอายุตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไปทุกคน เข้าสู่ระบบการศึกษา เพื่อรับการพัฒนาอย่างรอบด้าน มีคุณภาพ ตามศักยภาพ ตามวัย ต่อเนื่องอย่างเป็นระบบและเป็นไปตามมาตรฐาน โดยบูรณาการร่วมกันกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.3 พัฒนาข้อมูลและทางเลือกที่หลากหลายให้กับผู้เรียนกลุ่มเป้าหมายพิเศษ และกลุ่มเปราะบาง รวมทั้งกลุ่มเยาวชนอายุ 15-24 ปีที่ไม่ได้อยู่ในระบบการศึกษา การทำงาน หรือการฝึกอบรม (Not in Education, Employment or Training: NEETs)

3.4 พัฒนาระบบสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยครอบครัว (Home School) และการเรียนรู้ที่บ้านเป็นหลัก (Home-based Learning) รวมทั้งการศึกษาทางเลือกอื่น ๆ

3.5 พัฒนาระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank) ในหน่วยงานที่จัดการศึกษาและให้มีหน่วยงานกลางในการขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิตในภาพรวม และการเชื่อมโยงทั้งระหว่างรูปแบบ ประเภท และระดับการศึกษา

4. การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

4.1 พัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษา และหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น แบบโมดูล (Modular System) มีการบูรณาการวิชาสามัญและวิชาชีพในชุดวิชาชีพเดียวกัน เชื่อมโยงการจัดการอาชีวศึกษาทั้งในระบบ นอกกระบบและระบบทวิภาคี รวมทั้งการจัดการเรียนรู้แบบต่อเนื่อง (Block Course) เพื่อสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank) ร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาอย่างเข้มข้นเพื่อการมีงานทำ

4.2 ขับเคลื่อนการผลิตและพัฒนากำลังคนตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ และยกระดับสมรรถนะกำลังคนตามกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน และมาตรฐานสากล รวมทั้งขับเคลื่อนความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) โดยความร่วมมือกับภาคเอกชนและสถานประกอบการในการผลิตกำลังคนที่ตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ

4.3 พัฒนาสมรรถนะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ โดยการ Re-skill Up-skill และ New skill เพื่อให้ทุกกลุ่มเป้าหมายมีการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น พร้อมทั้งสร้างช่องทางอาชีพในรูปแบบหลากหลายให้ครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งผู้สูงอายุ โดยมีการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.4 ส่งเสริมการพัฒนาระบบการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษา (V-NET) ตามสมรรถนะที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพ และการนำผลการทดสอบไปใช้คัดเลือกเข้าทำงาน ศึกษาต่อ ขอรับประกาศนียบัตรมาตรฐานสมรรถนะการใช้ดิจิทัล (Digital Literacy) การขอรับวุฒิบัตรสมรรถนะภาษาอังกฤษ (English Competency)

4.5 จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาการจัดตั้งธุรกิจ (ศูนย์ Start Up) ภายใต้อำเภอพัฒนาอาชีพ และการเป็นผู้ประกอบการ และพัฒนาศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษา เพื่อการส่งเสริม และพัฒนาผู้ประกอบการด้านอาชีพทั้งผู้เรียนอาชีวศึกษาและประชาชนทั่วไป โดยเชื่อมโยงกับ กศน. และสถานประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชนที่สอดคล้องกับการประกอบอาชีพในวิถีชีวิตรูปแบบใหม่

4.6 เพิ่มบทบาทการอาชีวศึกษาในการสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการและกำลังแรงงานในภาคเกษตร โดยเฉพาะกลุ่มเกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) และกลุ่มยุวเกษตรกรอัจฉริยะ (Young Smart Farmer) ที่สามารถรองรับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้

4.7 พัฒนาหลักสูตรอาชีพสำหรับกลุ่มเป้าหมายผู้อยู่นอกกระบบโรงเรียนและประชาชนที่สอดคล้องมาตรฐานอาชีพเพื่อการเข้าสู่การรับรองสมรรถนะ และได้รับคุณวุฒิวิชาชีพตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

5. การส่งเสริมสนับสนุนวิชาชีพครู บุคลากรทางการศึกษา และบุคลากร

5.1 ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการประเมินวิทยฐานะ โดยใช้ระบบการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (Digital Performance Appraisal : DPA)

5.2 ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินการ พัฒนาสมรรถนะทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลตามกรอบ ระดับสมรรถนะดิจิทัล (Digital Competency) สำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอาชีวศึกษา

5.3 พัฒนาครูให้มีความพร้อมด้านวิชาการและทักษะการจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ต่าง ๆ รวมทั้งให้เป็นผู้วางแผนเส้นทางการเรียนรู้ การประกอบอาชีพ และการดำเนินชีวิตของผู้เรียนได้ตามความสนใจและความถนัดของแต่ละบุคคล

5.4 ส่งเสริมสนับสนุนการวัดสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผล เพื่อนำผลไปใช้ในการยกระดับการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลในชั้นเรียน

5.5 พัฒนาขีดความสามารถของครู และบุคลากรให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องและเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต

5.6 ส่งเสริมสนับสนุนการทดสอบสมรรถนะครู และบุคลากรด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในการทำงาน

5.7 เร่งรัดการดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทั้งระบบ ควบคู่กับการให้ความรู้ด้านการวางแผนและการสร้างวินัยด้านการเงินและการออม

6. การพัฒนาระบบราชการและการบริการภาครัฐยุคดิจิทัล

6.1 ขับเคลื่อนการพัฒนาระบบราชการ ด้วยนวัตกรรม และการนำเทคโนโลยีดิจิทัล มาเป็นกลไกหลักในการดำเนินงาน (Digitalize Process) การเชื่อมโยงและแบ่งปันข้อมูล (Sharing Data) การส่งเสริมความร่วมมือ บูรณาการกับภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก

6.2 พัฒนาประสิทธิภาพของเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศให้สามารถใช้งานเครือข่ายสื่อสารข้อมูลเชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6.3 พัฒนาระบบการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษา โดยยึดหลักความจำเป็นและใช้พื้นที่เป็นฐาน ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ

6.4 เสริมสร้างคุณธรรม มาตรฐานทางจริยธรรมและปลูกจิตสำนึกต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยยึดหลักธรรมาภิบาล

7. การขับเคลื่อนกฎหมายการศึกษาและแผนการศึกษาแห่งชาติ

ดำเนินการจัดทำกฎหมายลำดับรอง เพื่อรองรับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ควบคู่กับการสร้างการรับรู้ให้กับประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า นโยบายการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษทางการศึกษา พ.ศ. 2567 มุ่งพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษของผู้เรียนไทยให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล โดยเป็นผลสืบเนื่องจากมติคณะรัฐมนตรีที่มอบหมายให้หน่วยงานด้านการศึกษาร่วมกันกำหนดมาตรการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในทุกระดับ เพื่อแก้ไขปัญหาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของคนไทยอย่างเป็นรูปธรรม คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาจึงกำหนดแนวทางให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการประเมินความรู้และทักษะภาษาอังกฤษของผู้เรียนก่อนสำเร็จการศึกษา โดยใช้แบบทดสอบที่สถาบันพัฒนาขึ้นหรือแบบทดสอบมาตรฐานสากล และเทียบผลตามกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป (CEFR) ทั้งนี้ได้กำหนดเป้าหมายความสามารถทางภาษาอังกฤษสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาแต่ละระดับ ได้แก่ ระดับอนุปริญญาไม่น้อย

กว่าระดับ B1 ระดับปริญญาตรีไม่น้อยกว่าระดับ B2 และระดับบัณฑิตศึกษาไม่น้อยกว่าระดับ C1 พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีการบันทึกผลการทดสอบในเอกสารแสดงผลการศึกษาหรือประกาศนียบัตร เพื่อสะท้อนสมรรถนะด้านภาษาอังกฤษของผู้เรียนอย่างชัดเจน ขณะเดียวกัน กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาของประเทศให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกช่วงวัยอย่างรอบด้าน นโยบายสำคัญประกอบด้วยการจัดการศึกษาเพื่อความปลอดภัย การยกระดับคุณภาพการศึกษา การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา การพัฒนาทักษะอาชีพและขีดความสามารถในการแข่งขัน การส่งเสริมวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนาระบบราชการดิจิทัล และการขับเคลื่อนกฎหมายและแผนการศึกษาแห่งชาติ ในด้านคุณภาพการศึกษา มีการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ การเรียนรู้เชิงรุก การพัฒนาทักษะแห่งอนาคต การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ควบคู่กับการพัฒนาระบบวัดและประเมินผลที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ส่วนด้านการพัฒนาทักษะอาชีพ มุ่งยกระดับหลักสูตรอาชีวศึกษา การพัฒนากำลังคนตามมาตรฐานสากล การส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการมีงานทำ และการพัฒนาสมรรถนะด้านภาษาอังกฤษและดิจิทัลที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะด้านดิจิทัล การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล ตลอดจนการยกระดับทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในการทำงาน รวมถึงการพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานและการให้บริการทางการศึกษา ทั้งหมดนี้สะท้อนถึงความมุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศ ควบคู่กับการเสริมสร้างศักยภาพภาษาอังกฤษและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เพื่อเตรียมผู้เรียนให้สามารถแข่งขันและดำรงชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพในสังคมโลกยุคใหม่

1.7 นโยบายการปฏิรูปการเรียนรู้การสอนภาษาอังกฤษ

ตามที่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 (2557) ได้ให้ข้อมูลว่า ด้วยกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายเร่งปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งระบบให้สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างเสริมสมรรถนะและทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ ให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาองค์ความรู้ เพื่อการพัฒนาตน อันจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและการเตรียมความพร้อมรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปีพ.ศ. 2558 เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการจึงมีกำหนดนโยบายการปฏิรูปการเรียนรู้การสอนภาษาอังกฤษในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้น เพื่อให้ทุกภาคส่วนได้ตระหนักถึงความจำเป็นที่ต้องเร่งรัดปฏิรูปการเรียนรู้การสอนภาษาอังกฤษ โดยได้กำหนดแนวปฏิบัติในการปฏิรูปการเรียนรู้การสอนภาษาอังกฤษตามนโยบายในแต่ละด้าน เพื่อให้หน่วยงานทุกสังกัดที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งหน่วยงานหลัก หน่วยงานในท้องถิ่น และสถานศึกษา นำไปดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย ดังนี้

1. ใช้กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล ได้แก่ The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) เป็นกรอบความคิดหลักในการ

จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของประเทศไทย ซึ่งกระทรวงการศึกษาได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

- 1.1 ใช้ CEFR เป็นกรอบความคิดหลักในเป้าหมายการจัดการเรียนรู้ / การพัฒนา
 - 1.2 ใช้พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
 - 1.3 ใช้ในการจัดการเรียนการสอน
 - 1.4 ใช้ในการทดสอบและการวัดผล
 - 1.5 ใช้ในการพัฒนาครู
 2. ปรับจุดเน้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เป็นไปตามธรรมชาติของการเรียนรู้ภาษา โดยเน้นการสื่อสาร (Communicative Language Teaching: CLT)
 3. ส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มีมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานหลัก
 4. ส่งเสริมการยกระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ซึ่งมีแนวปฏิบัติในการดำเนินการประกอบด้วย
 - 4.1 การขยายโครงการพิเศษด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
 - 4.2 การพัฒนาห้องเรียนพิเศษภาษาอังกฤษ (Enrichment Class)
 - 4.3 การจัดให้มีการเรียนการสอนวิชาสนทนาภาษาอังกฤษ
 5. ยกระดับความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครูให้สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ที่เน้นการสื่อสาร (CLT) และเป็นไปตามกรอบความคิดหลัก CEFR
 6. ส่งเสริมให้มีการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการช่วยพัฒนาความสามารถทางภาษาของครูและนักเรียน
- ในทำนองเดียวกัน ลิมิตเลส เอ็ดดูเคชัน (2564) ได้อธิบายถึง นโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการมี 6 ข้อ คือ
1. ใช้กรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล ได้แก่ The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) เป็นกรอบความคิดหลักในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของประเทศไทย ออกแบบหลักสูตร พัฒนาการเรียนการสอน การทดสอบ วัดผล พัฒนาครู กำหนดเป้าหมายการเรียนรู้
 2. ปรับจุดเน้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เป็นไปตามธรรมชาติของการเรียนรู้ โดยเน้นการสื่อสาร (Communicative Language Teaching: CLT) ปรับจากการเน้นไวยากรณ์เป็นเน้นการสื่อสาร เริ่มจาก ฟัง พูด อ่าน เขียน
 3. ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มีมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานหลัก
 4. ส่งเสริมการยกระดับความสามารถการใช้ภาษาอังกฤษ คือ ขยายโครงการพิเศษ การจัดการเรียนการสอน EP / MEP / IP / EBE พัฒนาห้องเรียนพิเศษภาษาอังกฤษ (Enrichment Class) เพื่อการสื่อสารทางสังคมและด้านวิชาการ และการพัฒนาห้องเรียนการสอนสนทนาภาษาอังกฤษเน้นฟัง พูดเพื่ออาชีพอย่างน้อย 2 ชั่วโมง (ขยายโอกาส) จัดกิจกรรมและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมความสามารถทางภาษาอังกฤษ คือ การจัดค่ายวิชาการ 2 – 4 สัปดาห์ช่วงปิดภาคเรียน เพิ่มชั่วโมงเรียนอย่างต่อเนื่อง ครึ่งวัน ทั้งวัน จัดสภาพแวดล้อมกิจกรรมในโรงเรียน สอนภาษาอังกฤษ มีวิชาเลือกให้ผู้เรียน

5. ยกระดับความสามารถการจัดการเรียนการสอนของครูให้สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ที่เน้นการสื่อสาร (CLT) เป็นไปตามกรอบหลักของ CEFR ประเมินความรู้พื้นฐานของครู ฝึกอบรมครู

6. ส่งเสริมให้มีการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนา

จากข้อมูลเบื้องต้น สรุปได้ว่า นโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของกระทรวงศึกษาธิการ มีเป้าหมายสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาและพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การศึกษาค้นคว้า และการพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและรองรับการเปลี่ยนแปลงในบริบทสากล โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมอาเซียนและสังคมโลก นโยบายดังกล่าวกำหนดให้ใช้กรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษสากล หรือ CEFR (Common European Framework of Reference for Languages) เป็นแนวทางหลักในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของประเทศ ครอบคลุมการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ตลอดจนการพัฒนาศักยภาพครูผู้สอน เพื่อให้เกิดมาตรฐานเดียวกันและสามารถเทียบเคียงกับนานาชาติได้ นอกจากนี้ ยังมีการปรับเปลี่ยนแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกับธรรมชาติของการเรียนรู้ภาษา โดยเน้นการสื่อสารตามแนวคิด Communicative Language Teaching (CLT) จากเดิมที่มุ่งเน้นการเรียนรู้ด้านไวยากรณ์เป็นหลัก ไปสู่การพัฒนาทักษะการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง โดยให้ความสำคัญกับการฟัง พูด อ่าน และเขียนอย่างเป็นลำดับและเชื่อมโยงกัน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในด้านการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ กระทรวงศึกษาธิการได้ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มีมาตรฐาน พร้อมทั้งขยายโครงการพิเศษด้านภาษาอังกฤษ เช่น ห้องเรียนพิเศษภาษาอังกฤษ (Enrichment Class) หลักสูตร English Program (EP) และโครงการอื่น ๆ ที่มุ่งพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษทั้งในด้านการสื่อสารทางสังคมและด้านวิชาการ รวมถึงการจัดรายวิชาสนทนาภาษาอังกฤษ กิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการใช้ภาษาอังกฤษภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกัน นโยบายยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษ โดยมุ่งยกระดับความรู้ ความสามารถ และทักษะการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับแนวทาง Communicative Language Teaching (CLT) และกรอบมาตรฐาน CEFR ผ่านการประเมินสมรรถนะ การอบรม และการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการสื่อสารและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกประเด็นสำคัญ คือ การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อดิจิทัลทางการศึกษาเป็นเครื่องมือสนับสนุนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ทั้งสำหรับครูและผู้เรียน เพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย พัฒนาทักษะภาษาได้อย่างต่อเนื่อง และสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่ทันสมัยสอดคล้องกับบริบทของสังคมดิจิทัลในปัจจุบัน ทั้งหมดนี้สะท้อนให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของไทยให้มีคุณภาพ มาตรฐาน และสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมในการดำรงชีวิตและทำงานในระดับสากลได้อย่างยั่งยืน

1.8 นโยบายการพัฒนาอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2567) ได้มีการประกาศนโยบายการพัฒนาอาชีวศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ผ่านการขับเคลื่อนการดำเนินงาน 8 วาระงาน (8 Agenda) ดังนี้

วาระงานพัฒนาที่ 1 ส่งเสริมการเรียนรู้อาชีวศึกษาทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime)

1.1 พัฒนาแพลตฟอร์มและสื่อการเรียนรู้อาชีวศึกษา

1.2 ขยายโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาอาชีวศึกษา (Vocational for All)

วาระงานพัฒนาที่ 2 พัฒนาทักษะวิชาชีพเพื่อลดภาระของผู้เรียนและผู้ปกครอง (Skill Certificate)

2.1 พัฒนาทักษะและสมรรถนะวิชาชีพ (Up - Skill, Re - Skill)

2.2 พัฒนาระบบวัดผลรับรองมาตรฐานวิชาชีพ

2.3 พัฒนาหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเฉพาะ (ปวพ.)

2.4 ส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)

วาระงานพัฒนาที่ 3 ยกระดับคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง

3.1 ขยายและยกระดับอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (DVE for All)

3.2 ยกระดับการขับเคลื่อนความร่วมมือกับภาคเอกชน (Active MOU / MOA)

3.3 พัฒนาคุณภาพและทักษะชีวิตผู้เรียนอาชีวศึกษาในทุกมิติ

3.4 ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning

3.5 ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรม การวิจัย และสิ่งประดิษฐ์

วาระงานพัฒนาที่ 4 พัฒนาระบบการเทียบระดับการศึกษาและคลังหน่วยกิตอาชีวศึกษา (Credit Bank)

4.1 พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร ปวช. / ปวส. / ป.ตรี

4.2 พัฒนาระบบการวัดผล เทียบระดับการศึกษา และประเมินผลการศึกษา

4.3 พัฒนาระบบคลังหน่วยกิตอาชีวศึกษา

4.4 ตั้งศูนย์เทียบโอนผลการเรียนในระดับจังหวัด (77 ศูนย์)

4.5 ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรทวิศึกษา

วาระงานพัฒนาที่ 5 พัฒนาทักษะทางภาษาเพื่อการศึกษาและทำงาน (Language Skills)

5.1 พัฒนาทักษะด้านภาษาให้ผู้เรียน

5.2 ส่งเสริมทักษะด้านภาษาเพื่อการทำงานให้กับประชาชน

5.3 พัฒนาหลักสูตร 2 ภาษา (อังกฤษ / จีน)

วาระงานพัฒนาที่ 6 สร้างช่างชุมชน เพื่อให้ประชาชนมีอาชีพเสริม (1 วิทยาลัย 1 ศูนย์ช่างชุมชน)

6.1 สร้างศูนย์ช่างชุมชน 433 แห่ง

6.2 พัฒนาทักษะอาชีพช่างและสร้างอาชีพเสริม (หลักสูตรช่างชุมชน)

6.3 พัฒนา Application ช่างชุมชน

วาระงานพัฒนาที่ 7 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคลและการบริหารจัดการ

- 7.1 แก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา
- 7.2 แก้ไขปัญหาความขาดแคลนครูผู้สอนอาชีวศึกษา (จัดหาครูอัตราจ้าง)
- 7.3 ส่งเสริมให้ครูปฏิบัติงานในภูมิลำเนาของตนเองตามแนวทางของ ก.ค.ศ.
- 7.4 พัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง
- 7.5 ส่งเสริมข้าราชการครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีวิทยฐานะและตำแหน่งทางวิชาการที่สูงขึ้น

- 7.6 ขับเคลื่อนและบริหารงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาล (Good Governance)
- 7.7 ป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันอย่างมีประสิทธิภาพ
- 7.8 นำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีใช้ในการบริหารจัดการ
- 7.9 ปรับปรุงกฎ ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง

วาระงานพัฒนาที่ 8 เสริมสร้างภาพลักษณ์อาชีวศึกษายุคใหม่

- 8.1 เสริมสร้างสถานศึกษาอาชีวศึกษาแห่งความสุขและปลอดภัย
- 8.2 ยกระดับการประชาสัมพันธ์และการสื่อสารองค์กร
- 8.3 เชิดชูเกียรติศิษย์เก่าดีเด่น / สร้างต้นแบบรุ่นพี่อาชีวะ (Senior Idol)
- 8.4 ส่งเสริม Soft Power อาชีวศึกษา (1 วิทยาลัย 1 Soft Power / อัตลักษณ์)

จากข้อมูลเบื้องต้น สรุปได้ว่า นโยบายการพัฒนาอาชีวศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มุ่งยกระดับคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ และตลาดแรงงานในยุคดิจิทัล โดยกำหนดกรอบการดำเนินงานผ่าน 8 วาระสำคัญที่ครอบคลุมทั้งด้านผู้เรียน ครู บุคลากร สถานศึกษา และชุมชน เริ่มจากการส่งเสริมการเรียนรู้อาชีวศึกษาได้ทันทีทุกเวลา ผ่านการพัฒนาแพลตฟอร์มและสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย รวมถึงการขยายโอกาสทางการศึกษาให้ประชาชนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงการเรียนอาชีวศึกษาได้อย่างทั่วถึง นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะและสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน โดยส่งเสริมการยกระดับทักษะ (Up-Skill) และการปรับทักษะใหม่ (Re-Skill) ควบคู่กับการพัฒนาระบบรับรองมาตรฐานวิชาชีพและหลักสูตรเฉพาะทาง เพื่อเพิ่มโอกาสในการมีงานทำและสร้างรายได้ระหว่างเรียน ภายใต้แนวคิด “เรียนไปด้วย มีรายได้ไปด้วย” อีกทั้งยังมุ่งยกระดับคุณภาพอาชีวศึกษาสมรรถนะสูง โดยขยายการจัดการศึกษาในระบบทวิภาคี ส่งเสริมความร่วมมือกับภาคเอกชน พัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน สนับสนุนการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) และส่งเสริมนวัตกรรมงานวิจัย และสิ่งประดิษฐ์ที่ตอบสนองความต้องการของภาคการผลิตและบริการ ในด้านการพัฒนาระบบการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ผลักดันระบบเทียบโอนผลการเรียนและคลังหน่วยกิตอาชีวศึกษา เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตและเพิ่มความยืดหยุ่นในการศึกษาต่อ รวมถึงการปรับปรุงหลักสูตรและระบบการวัดผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานสมรรถนะวิชาชีพ ขณะเดียวกันยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะทางภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษและภาษาจีน เพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อและทำงานในบริบทสากลได้อย่างมีประสิทธิภาพ นโยบายดังกล่าวยังขยายบทบาทของสถานศึกษาอาชีวศึกษาในการพัฒนาชุมชนผ่านโครงการศูนย์ช่างชุมชนที่มุ่งสร้างอาชีพเสริมและเพิ่มรายได้ให้ประชาชนโดยสนับสนุนการฝึกทักษะวิชาชีพและการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการให้บริการ นอกจากนี้ ยังมุ่งเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กร ทั้ง

ด้านการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากร การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครู การส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล และการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ท้ายที่สุด นโยบายการพัฒนาอาชีวศึกษายังให้ความสำคัญกับการสร้างภาพลักษณ์ใหม่ของอาชีวศึกษาให้เป็นที่ยอมรับของสังคม โดยมุ่งสร้างสถานศึกษาที่มีความสุขและปลอดภัย พัฒนาการประชาสัมพันธ์องค์กร เชิดชูศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จเป็นต้นแบบแก่ผู้เรียน และส่งเสริมอัตลักษณ์หรือ Soft Power ของแต่ละสถานศึกษา เพื่อยกระดับคุณค่าและความภาคภูมิใจในระบบอาชีวศึกษา อันจะนำไปสู่การผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพ มีทักษะตรงตามความต้องการของประเทศ และสามารถแข่งขันได้ในระดับสากลอย่างยั่งยืน

1.9 มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู

ราชกิจจานุเบกษา (2563) ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2566 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ออกประกาศคณะกรรมการคุรุสภา กำหนดรายละเอียดสาระความรู้และสมรรถนะตามมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูไว้ดังต่อไปนี้

(ก) มาตรฐานความรู้

1. การเปลี่ยนแปลงบริบทของโลก สังคม และแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สาระความรู้ ประกอบด้วย (1) การเปลี่ยนแปลงบริบทของโลกและสังคม (2) แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สมรรถนะ ประกอบด้วย (1) รอบรู้บริบทการเปลี่ยนแปลงของสังคมทั้งภายในและภายนอกประเทศที่ส่งผลกระทบต่อการศึกษา (2) ประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้

2. จิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการศึกษา และจิตวิทยาให้คำปรึกษาในการวิเคราะห์และพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

สาระความรู้ จิตวิทยาเพื่อการวิเคราะห์และพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพครอบคลุม ประกอบด้วย (1) จิตวิทยาพัฒนาการ (2) จิตวิทยาการศึกษา (3) จิตวิทยาให้คำปรึกษา

สมรรถนะ ประกอบด้วย (1) เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน (2) ช่วยเหลือและสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพได้ (3) ให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้

3. เนื้อหาวิชาที่สอน หลักสูตร การสอน และเทคโนโลยีดิจิทัล ในการจัดการเรียนรู้

สาระความรู้ ประกอบด้วย (1) เนื้อหาวิชาเอก (2) หลักสูตร (3) การสอน (4) เทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้

สมรรถนะ ประกอบด้วย (1) รอบรู้ในเนื้อหาของสาขาวิชาเอกที่สอนและบูรณาการองค์ความรู้ในวิชาเอกสำหรับการเรียนการสอนได้ (2) วิเคราะห์ จัดทำใช้ ประเมิน และพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาได้ (3) จัดทำแผนการเรียนรู้และนำแผนการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลจริงได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียน (4) บริหารจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ (5) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารได้ (6) แสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายให้แก่ผู้เรียนได้ (7) ประยุกต์ใช้หรือพัฒนาสื่อและนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนได้

4. การวัดประเมินผลการเรียนรู้และการวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน

สาระความรู้ ประกอบด้วย (1) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (2) การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน

สมรรถนะ ประกอบด้วย (1) วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนได้ (2) เลือกใช้ผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้ (3) ทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนได้

5. การใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

สาระความรู้ ประกอบด้วย (1) การใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (2) การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (3) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

สมรรถนะ ใช้ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อความหมายได้อย่างถูกต้องในการเรียนการสอนหรือที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

6. การออกแบบและการดำเนินการเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพการศึกษา

สาระความรู้ ประกอบด้วย การประกันคุณภาพการศึกษา

สมรรถนะ ประกอบด้วย การจัดการคุณภาพ พัฒนา และประเมินคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้

(ข) มาตรฐานประสพการณ์วิชาชีพ

ผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตามหลักสูตรปริญญาทางการศึกษาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี และผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการสอนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด ดังนี้

(1) การฝึกประสพการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน

(2) การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ

สาระการฝึกประสพการณ์วิชาชีพระหว่างเรียน และการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ และสมรรถนะ ประกอบด้วย

1. การปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพครู

สาระการฝึกประสพการณ์วิชาชีพและการปฏิบัติการสอน ในสถานศึกษา ประกอบด้วย (1) การปฏิบัติหน้าที่ครู (2) การจัดการเรียนรู้ (3) ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

สมรรถนะ ประกอบด้วย

1) การปฏิบัติหน้าที่ครู ประกอบด้วย (1) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู (2) ส่งเสริมการเรียนรู้ เอาใจใส่ และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล (3) สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้และผู้สร้างนวัตกรรม (4) พัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม และเป็นพลเมืองดี

2) การจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย (1) การมีส่วนร่วมในการพัฒนาและส่งเสริมหลักสูตรสถานศึกษา (2) การจัดทำแผนการสอนและจัดการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนตามความถนัดและความสนใจ ให้มีปัญญารู้คิด มีความเป็นนวัตกร และมีความสุขในการเรียน (3) ดูแลช่วยเหลือ พัฒนา และรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบ (4) วิจัยสร้างนวัตกรรม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน (5) ทำงานเป็น

ที่มอย่างสร้างสรรค์และร่วมกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพ (6) สื่อและการวัดการประเมินผลการเรียนรู้ (7) การบูรณาการความรู้และศาสตร์การสอน (8) การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

3) ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ประกอบด้วย (1) ร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาและแก้ปัญหาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (2) สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน (3) ศึกษา เข้าถึงบริบทของชุมชนและสามารถอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความแตกต่างทางวัฒนธรรม (4) ส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

2. การปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู

สาระการฝึกประสบการณ์วิชาชีพและการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ประกอบด้วย จรรยาบรรณของวิชาชีพครูตามข้อบังคับคุรุสภา

สมรรถนะ ประกอบด้วย ประพฤติปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู

จากข้อมูลข้างต้น สรุปได้ว่า มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดเป็นกรอบสำคัญในการพัฒนาครูให้มีความพร้อมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่เหมาะสมต่อการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยมาตรฐานความรู้ครอบคลุมองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการประกอบวิชาชีพครู เริ่มจากความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงของโลกและสังคม รวมถึงการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสมในบริบทที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้ ครูต้องมีความรู้ด้านจิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการศึกษา และการให้คำปรึกษา เพื่อเข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน สามารถส่งเสริมการเรียนรู้และช่วยเหลือผู้เรียนให้พัฒนาศักยภาพได้อย่างเต็มที่ ในด้านการจัดการเรียนรู้ ครูจำเป็นต้องมีความเชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชาที่สอน เข้าใจหลักสูตรและศาสตร์การสอน ตลอดจนสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูต้องสามารถวิเคราะห์ พัฒนา และประเมินหลักสูตร วางแผนการสอน จัดการชั้นเรียน และสร้างสื่อหรือนวัตกรรมที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม ควบคู่กับการมีความรู้ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ รวมทั้งการวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาผู้เรียน โดยสามารถนำผลการประเมินและผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเป็นระบบ อีกประเด็นสำคัญ คือ การใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร รวมถึงการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลทางการศึกษา ซึ่งเป็นทักษะที่ช่วยให้ครูสามารถถ่ายทอดความรู้ สื่อสาร และพัฒนาการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล นอกจากนี้ ครูยังต้องมีความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อสามารถออกแบบ ดำเนินงาน และประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด สำหรับมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพครู กำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียนและการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 1 ปี โดยเน้นการพัฒนาสมรรถนะด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู การจัดการเรียนรู้ และการสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน ครูต้องมีจิตวิญญาณความเป็นครู มุ่งพัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล และส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ใฝ่เรียนรู้และมีความคิดสร้างสรรค์ นอกจากนี้ ยังต้องสามารถออกแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดูแลและติดตามพัฒนาการของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ใช้การวิจัยและนวัตกรรมในการพัฒนาการเรียนรู้ ตลอดจนทำงานร่วมกับผู้อื่นและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ในส่วนของความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง

และชุมชน ครูต้องสามารถสร้างความร่วมมือในการพัฒนาผู้เรียน เชื่อมโยงเครือข่ายสนับสนุนทางการศึกษา เข้าใจบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของชุมชน รวมทั้งมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ขณะเดียวกัน ครูทุกคนต้องประพฤติปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างเคร่งครัด เพื่อรักษาเกียรติ ศักดิ์ศรี และความน่าเชื่อถือของวิชาชีพครู อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการสร้างผู้เรียนที่มีคุณภาพต่อไปในอนาคต

2. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ

2.1 ความหมายของรูปแบบ

รูปแบบมีหลายความหมาย ขึ้นอยู่กับบริบทที่ใช้งาน โดยมีนักวิชาการได้ให้นิยามความหมายของรูปแบบไว้ ดังนี้

ถวัลย์รัฐ วรเทพพิพิงษ์ (2540, น. 21 – 23) ได้อธิบายความหมายของรูปแบบไว้ว่า รูปแบบ หมายถึง รูปแบบเป็นลักษณะที่พึงประสงค์หรือคุณลักษณะในอุดมคติที่มนุษย์ต้องการให้เกิดขึ้น แม้ว่าสิ่งเหล่านั้นอาจไม่สามารถเกิดขึ้นได้อย่างสมบูรณ์ในสภาพความเป็นจริง โดยเฉพาะในกรณีที่เป็นเป้าหมายหรืออุดมคตินั้นอยู่ห่างไกลจากความสามารถในการเข้าถึง เช่น แนวคิดเกี่ยวกับเมืองในอุดมคติ

ศิริชัย กาญจนวาสี (2554, น. 54) ได้ให้ความหมายของรูปแบบไว้ว่า รูปแบบ หมายถึง การจำลองความเป็นจริง ซึ่งอาจอยู่ในลักษณะของทฤษฎี หรือเป็นกลไกที่เชื่อมโยงแนวคิดเชิงทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

เยาวดีรางชัยกุล วิบูลย์ศรี (2551, น. 25 – 28) ได้ให้ความหมายของรูปแบบไว้ว่า รูปแบบ หรือแบบจำลอง เป็นวิธีการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ และจินตนาการเกี่ยวกับปรากฏการณ์ต่าง ๆ ไปยังผู้อื่น โดยอาศัยเทคนิคการสื่อสารที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดความเข้าใจได้ง่ายและสามารถนำเสนอประเด็นต่าง ๆ อย่างมีระบบภายใต้หลักการที่ชัดเจน

รัตน์ บัวสนธิ์ (2552, น. 124) ได้อธิบายความหมายของรูปแบบไว้ 3 ลักษณะ ได้แก่

1. รูปแบบในลักษณะของแบบจำลองหรือโมเดลที่มีลักษณะคล้ายของจริงแต่ยังไม่สมบูรณ์ อาจเรียกทับศัพท์ในภาษาไทยว่า “โมเดล” ได้แก่ โมเดลบ้าน โมเดลรถยนต์ โมเดลเสื้อ เป็นต้น

2. รูปแบบในลักษณะของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรหรือสมการทางคณิตศาสตร์ รู้จักกันในชื่อ “Mathematical Model”

3. แผนภาพที่แสดงถึงองค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง รูปแบบในความหมายนี้บางที่เรียกกันว่า ภาพย่อส่วนของความสัมพันธ์ของแนวคิด ทฤษฎี หรือระบบต่าง ๆ เช่น รูปแบบการสอน รูปแบบการบริหาร และรูปแบบการประเมิน

ราชบัณฑิตยสถาน (2554, น. 1011) ได้ให้ความหมายของรูปแบบไว้ว่า รูปแบบ หมายถึง สิ่งที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นต้นแบบหรือแนวทางหลักที่ได้รับการยอมรับในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น รูปแบบบ้าน รูปแบบวัด หรือรูปแบบใบไม้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554, น. 44) ได้ให้ความหมายของรูปแบบไว้ว่า รูปแบบ หมายถึง ลักษณะจำลองของสภาพการณ์ที่คาดว่าจะนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ โดยเป็นผลจากการพิจารณาทางเลือกต่าง ๆ ที่มีความเป็นไปได้ในการนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

ทิตินา แชมมณี (2555, น. 220) ได้ให้ความหมายของรูปแบบไว้ว่า รูปแบบ (Model) หมายถึง การแปลงความคิดที่เป็นนามธรรมให้ปรากฏในลักษณะที่เป็นรูปธรรม เช่น คำอธิบาย แผนภาพ หรือแผนผังต่าง ๆ เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้และทำความเข้าใจปรากฏการณ์ต่าง ๆ

Carter (1973, น. 125) ได้ให้ความหมายของรูปแบบไว้ 4 ความหมาย คือ 1) การเป็นต้นแบบสำหรับการสร้างหรือการทำซ้ำ 2) การเป็นแผนภูมิหรือวัตถุสามมิติที่ใช้แทนสิ่งใดสิ่งหนึ่ง 3) การเป็นตัวอย่างสำหรับการเลียนแบบ และ 4) การเป็นระบบของปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งสามารถนำเสนอได้ทั้งในรูปของสูตรทางคณิตศาสตร์หรือการบรรยายด้วยภาษา

Bardo and Hartman (1982, น. 70) ให้ความหมายของรูปแบบว่า รูปแบบ หมายถึง ชุดข้อความเชิงนามธรรมที่ใช้อธิบายปรากฏการณ์ต่าง ๆ โดยจัดองค์ประกอบและความสัมพันธ์ไว้อย่างเป็นระบบ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงาน รวมถึงกำหนดเงื่อนไขและข้อจำกัดในการนำไปใช้

Willer (1986, น. 14) ได้ให้ความหมายของรูปแบบว่า รูปแบบ หมายถึง การสร้างมโนทัศน์เกี่ยวกับกลุ่มของปรากฏการณ์ต่าง ๆ โดยอาศัยระบบความสัมพันธ์ที่มีโครงสร้างชัดเจน เพื่อช่วยให้สามารถอธิบายข้อเท็จจริงและความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องได้อย่างชัดเจน

Keeves (1998, น. 11) ได้ให้ความหมายของรูปแบบว่า รูปแบบ หมายถึง โครงสร้างที่ใช้ศึกษาและอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ

Good (2005, น. 370) ได้ให้ความหมายของรูปแบบว่า รูปแบบเป็นทั้งต้นแบบสำหรับการสร้างหรือการเลียนแบบ เป็นตัวแทนของสิ่งใดสิ่งหนึ่งในรูปของแผนภาพหรือวัตถุสามมิติ และยังเป็นชุดของปัจจัยหรือตัวแปรที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน ซึ่งสามารถอธิบายได้ด้วยสูตรทางคณิตศาสตร์หรือภาษาทั่วไป

สรุปได้ว่า ความหมายของรูปแบบ หมายถึง การจำลองหรือการสร้างตัวแทนของแนวคิด ปรากฏการณ์หรือความสัมพันธ์ต่าง ๆ ในลักษณะที่เป็นรูปธรรมและเป็นระบบ เพื่อใช้ในการอธิบายทำความเข้าใจ ศึกษาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบและตัวแปร รวมทั้งเป็นแนวทางในการดำเนินงาน การตัดสินใจ และการนำไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2.2 ประเภทของรูปแบบ

ประเภทของรูปแบบมีหลากหลายประเภท โดยมีนักวิชาการได้ให้จำแนกประเภทของรูปแบบไว้ ดังนี้

กาญจนา รัตนสุนทร และคณะ (2550, น. 25) ได้แบ่งรูปแบบออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่

1. รูปแบบทางกายภาพ เป็นการจำลองระบบหรือสิ่งจริงในลักษณะวัตถุที่สามารถมองเห็นและสัมผัสได้ อาจมีขนาดเท่าของจริงหรือย่อส่วน เช่น บ้านจำลองที่ใช้แสดงลักษณะของบ้านจัดสรรก่อนการก่อสร้างจริง
2. รูปแบบแผนภาพ เป็นการนำเสนอข้อมูลผ่านสัญลักษณ์ต่าง ๆ เช่น แผนภูมิ เส้น กรอบ หรือรูปภาพ เพื่ออธิบายระบบงานหรือปรากฏการณ์ที่ศึกษา
3. รูปแบบทางคณิตศาสตร์ ใช้สัญลักษณ์ สมการ และฟังก์ชันทางคณิตศาสตร์ เป็นเครื่องมือในการแสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ในระบบ

4. รูปแบบเชิงพรรณนา เป็นการอธิบายรายละเอียดของระบบจริงผ่านข้อความหรือภาพถ่าย โดยขยายความตัวแปรและองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

5. รูปแบบผสม เป็นการบูรณาการลักษณะของรูปแบบหลายประเภทเข้าด้วยกัน เช่น การผสมผสานระหว่างรูปแบบเชิงพรรณนาและรูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ เพื่อให้การอธิบายมีความครอบคลุมมากขึ้น

ศิริชัย กาญจนวาสี (2554, น. 46) ได้จำแนกรูปแบบออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. รูปแบบเชิงบรรยาย เป็นการนำเสนอข้อมูลผ่านการอธิบายด้วยข้อความเพื่อแสดงหลักการ แนวคิด หรือตัวแปรต่าง ๆ พร้อมทั้งอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น

2. รูปแบบเชิงรูปภาพ ใช้ภาพหรือสัญลักษณ์เป็นตัวแทนของแนวคิด หลักการ หรือตัวแปร และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ด้วยเส้นหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ

3. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ ใช้สัญลักษณ์

ธร สุนทรายุทธ (2551, น. 69 – 70) ได้เสนอการแบ่งประเภทของรูปแบบออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. รูปแบบเชิงอุปมาอุปมัย (Analogue Model) เป็นการอธิบายแนวคิดหรือปรากฏการณ์ที่เป็นนามธรรมผ่านการเปรียบเทียบกับสิ่งที่เป็นรูปธรรมเพื่อให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น

2. รูปแบบเชิงภาษา (Semantic Model) ใช้ภาษา แผนภูมิ หรือภาพในการอธิบายโครงสร้างทางความคิด องค์ประกอบ และความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์ที่ศึกษา

3. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) ใช้สมการทางคณิตศาสตร์ในการแสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ

4. รูปแบบเชิงสาเหตุ (Casual Model) เป็นรูปแบบที่พัฒนามาจากเทคนิคการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) และหลักการสร้างรูปแบบเชิงภาษา (Semantic Model) โดยการนำตัวแปรต่าง ๆ มาหาความสัมพันธ์กันเชิงเหตุและผลที่เกิดขึ้น

ทศนา แคมมณี (2555, น. 105 – 212) ได้แบ่งรูปแบบออกเป็น 5 ประเภท ได้แก่

1. รูปแบบเชิงเปรียบเทียบหรือรูปแบบคล้าย (Analogue Model) เป็นการนำเสนอความคิดผ่านการเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ ตั้งแต่สองสิ่งขึ้นไป ซึ่งได้รับความนิยมในสาขาวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และพฤติกรรมศาสตร์

2. รูปแบบเชิงภาษา (Semantic Model) เป็นการถ่ายทอดความคิดผ่านการใช้ภาษาพูด และภาษาเขียน

3. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) เป็นการแสดงแนวคิดผ่านสูตรหรือสมการทางคณิตศาสตร์ ซึ่งมักพัฒนาต่อเนื่องมาจากรูปแบบเชิงภาษา

4. รูปแบบเชิงแผนผัง (Schematic Model) เป็นการนำเสนอความคิดผ่านแผนภาพ ไดอะแกรม หรือกราฟต่าง ๆ

5. รูปแบบเชิงสาเหตุ (Casual Model) เป็นการอธิบายความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์หรือปัญหาที่ศึกษา

Smith and Purkey (2008, น. 116) ได้จำแนกรูปแบบออกเป็น 2 ประเภทหลัก ได้แก่ รูปแบบเชิงกายภาพและรูปแบบเชิงสัญลักษณ์

1. รูปแบบเชิงกายภาพ (Physical Model) ได้แก่

1.1 รูปแบบคล้ายจริง (Iconic Model) มีลักษณะคล้ายของจริง เช่น เครื่องบินจำลอง หุ่นโลกา หุ่นตามร้านตัดเสื้อผ้า เป็นต้น

1.2 รูปแบบเสมือนจริง (Analog Model) มีลักษณะคล้ายปรากฏการณ์จริง เช่น การทดลองทางเคมีในห้องปฏิบัติการก่อนจะทำการทดลองจริง เครื่องบินจำลองที่บินได้หรือเครื่องบินฝึกบิน เป็นต้น แบบจำลองชนิดนี้มีความใกล้เคียงความจริงกว่าแบบแรก

2. รูปแบบเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic Model) ได้แก่

2.1 รูปแบบข้อความ (Verbal Model) หรือแบบจำลองเชิงคุณภาพ (Qualitative Model) รูปแบบชนิดนี้พบมากที่สุด เป็นการใช้อธิบายความปกติทั่วไปในการอธิบายโดยย่อ เช่น คำพรรณนา ลักษณะงาน คำอธิบายรายวิชา เป็นต้น

2.2 รูปแบบทางคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) หรือรูปแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Model) เช่น สมการและโปรแกรมเชิงเส้น เป็นต้น

สรุปได้ว่า แม้จะมีการแบ่งประเภทที่แตกต่างกันตามมุมมองและวัตถุประสงค์ของการใช้งาน แต่โดยรวมสามารถจัดกลุ่มได้เป็น 1) รูปแบบที่นำเสนอผ่านข้อความ ภาษา หรือการบรรยาย 2) รูปแบบที่ใช้ภาพ แผนภาพ หรือสัญลักษณ์ 3) รูปแบบที่ใช้การเปรียบเทียบหรือการจำลองสถานการณ์ และ 4) รูปแบบที่ใช้หลักการทางคณิตศาสตร์หรือความสัมพันธ์เชิงสาเหตุในการอธิบายปรากฏการณ์ ซึ่งล้วนมีบทบาทสำคัญในการสร้างความเข้าใจและอธิบายระบบหรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเป็นระบบและชัดเจน

2.3 องค์ประกอบของรูปแบบ

องค์ประกอบของรูปแบบมีหลากหลายองค์ประกอบ โดยมีนักวิชาการได้กล่าวถึงองค์ประกอบของรูปแบบไว้ ดังนี้

ทิสนา แฉมณี (2550, น. 220) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของรูปแบบว่า รูปแบบที่มีประสิทธิภาพควรประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์หรือแนวคิดหลักของรูปแบบ 2) บริบทและเงื่อนไขที่เกี่ยวข้อง 3) ยุทธศาสตร์ที่ใช้ในการดำเนินงาน 4) กระบวนการดำเนินงาน และ 5) ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการนำรูปแบบไปใช้ ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้มีความสัมพันธ์กันและส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของรูปแบบโดยรวม

ธีระ รุญเจริญ (2553, น. 162 – 163) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของรูปแบบว่า รูปแบบควรประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ 3) ระบบและกลไกการดำเนินงาน 4) วิธีดำเนินงาน 5) แนวทางการประเมินผล และ 6) เงื่อนไขในการนำรูปแบบไปใช้ ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างเป็นระบบ สามารถตรวจสอบและประเมินผลได้อย่างชัดเจน

สมาน อัครภูมิ (2551, น. 26) ได้นำเสนอองค์ประกอบของรูปแบบอย่างละเอียด โดยประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่

1. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนารูปแบบเพื่อแก้ไขปัญหาหรือพัฒนางานในด้านใดด้านหนึ่ง

2. ทฤษฎีพื้นฐานและหลักการที่ใช้เป็นฐานคิดในการออกแบบ

3. ระบบงานและกลไกที่ช่วยขับเคลื่อนการดำเนินงาน

4. วิธีดำเนินงานซึ่งครอบคลุมภารกิจ กระบวนการ และกิจกรรมต่าง ๆ
5. แนวทางการประเมินผล เพื่อใช้ตรวจสอบประสิทธิผลของรูปแบบ
6. คำอธิบายประกอบรูปแบบ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันในการนำไปใช้
7. เงื่อนไขในการนำรูปแบบไปใช้ ซึ่งรวมถึงข้อจำกัดและข้อควรระวังที่อาจส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการดำเนินงาน

Keeves (1997, น. 518) ได้อธิบายองค์ประกอบของรูปแบบในเชิงทฤษฎี โดยระบุว่า รูปแบบควรมีลักษณะสำคัญ 4 ประการ ได้แก่

1. ความสามารถในการทำนายผลหรือปรากฏการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้และสามารถนำไปพิสูจน์หรือทดสอบได้

2. การมีโครงสร้างที่แสดงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุเพื่อใช้อธิบายปรากฏการณ์ต่าง ๆ
3. การส่งเสริมการสร้างจินตนาการ ความคิดรวบยอด และการเชื่อมโยงองค์ความรู้ใหม่
4. การมีความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างที่ชัดเจนมากกว่าความสัมพันธ์เชิงเชื่อมโยงทั่วไป

Gluck (2004, น. 152) ได้เสนอองค์ประกอบของรูปแบบในมิติทางสังคม โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนสำคัญ ได้แก่

1. สถาบัน (Institution) เป็นส่วนหนึ่งของระบบสังคม มีการกำหนดแนวปฏิบัติหน่วยย่อยแบ่งออกเป็น 1) บทบาท (Role) เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพของบุคคล โดยกล่าวถึงลักษณะของตำแหน่งหน้าที่ และสถานะภายใต้สถาบัน และเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของผู้ที่สวมบทบาทนั้น และ 2) ความคาดหวัง (Expectation) คือ เกณฑ์มาตรฐานทางสังคมหรือสถาบันที่คาดหวังจะได้รับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง บทบาทที่สมบูรณ์ควรมีการกำหนดความสัมพันธ์กับบทบาทอื่นๆ ในสถาบัน แนวคิดนี้ทำให้การกำหนดงานในแต่ละหน้าที่เป็นไปตามลำดับขั้น ทำให้การดำเนินงานของสถาบันบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. บุคคล (Individual) เป็นรูปแบบของระบบสังคมที่มีองค์ประกอบย่อยซึ่งมีอิทธิพลต่อการดำเนินงานขององค์กร ได้แก่ บุคลิกภาพ (Personality) และความต้องการส่วนบุคคล (Need Disposition) ซึ่งบุคลิกภาพมีความสำคัญต่อการวางตัวของผู้ที่สวมบทบาทและความคาดหวังในการทำงานของสถาบัน

Bush (2015, น. 19) ได้อธิบายองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารไว้ 4 ประการ ได้แก่ 1) เป้าประสงค์ขององค์กร 2) โครงสร้างการบริหาร 3) สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน และ 4) ภาวะผู้นำ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยกำหนดทิศทางและประสิทธิภาพของการบริหารจัดการองค์กร

จากการศึกษาข้างต้น สามารถสรุปองค์ประกอบของรูปแบบดังตารางสังเคราะห์ ดังนี้

ตาราง 1 องค์ประกอบของรูปแบบ

องค์ประกอบรูปแบบ	พิตนา แชนมณี (2550)	ธีระ รุญเจริญ (2553)	สมาน อัสวภูมิ (2551)	Keeves (1997)	Gluck (2004)	Bush (2015)	สรุป
1. หลักการ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6
2. วัตถุประสงค์	✓	✓	✓		✓	✓	5
3. เนื้อหา	✓	✓	✓		✓	✓	5
4. กระบวนการและกิจกรรม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6
5. การวัดและประเมินผล	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6

สรุปได้ว่าตาราง 1 องค์ประกอบของรูปแบบมี 5 องค์ประกอบ ได้แก่

1. หลักการ
2. วัตถุประสงค์
3. เนื้อหา
4. กระบวนการและกิจกรรม
5. การวัดและประเมินผล

จากการสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่าแม้องค์ประกอบของรูปแบบจะมีรายละเอียดแตกต่างกัน แต่มีสาระสำคัญที่สอดคล้องกันและสามารถสรุปเป็น 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ ซึ่งเป็นฐานคิดและแนวทางในการออกแบบรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ ซึ่งกำหนดเป้าหมายของการพัฒนา 3) เนื้อหาการพัฒนาสมรรถนะ ซึ่งครอบคลุมความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็น 4) กระบวนการและกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะ ซึ่งกำหนดขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และ 5) การวัดและประเมินผล ซึ่งใช้ตรวจสอบความสำเร็จของการดำเนินงานและนำไปปรับปรุงรูปแบบให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาไว้ 5 องค์ประกอบดังกล่าว

2.4 การสร้างและการพัฒนารูปแบบ

การสร้างและการพัฒนารูปแบบมีหลากหลายขั้นตอน โดยมีนักวิชาการได้อธิบายถึงขั้นตอนการสร้างและการพัฒนารูปแบบไว้ ดังนี้

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2555, น. 92 – 93) ได้เสนอขั้นตอนการสร้างและพัฒนารูปแบบไว้ 5 ขั้นตอน เริ่มจาก

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและสำรวจแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร โดยรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

นำร่องด้านการวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้เพื่อคุณภาพการศึกษา รวมทั้งศึกษางานวิจัย เอกสารที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลจากรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพแล้ว

2. การดำเนินการสร้างรูปแบบจำลองโดยการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในขั้นแรก เพื่อนำมาออกแบบระบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร และจัดทำเป็นแบบสอบถามสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาและแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ

3. การพัฒนารูปแบบให้มีความสมบูรณ์และสามารถนำไปใช้ได้จริง โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) กับผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหลายรอบ

4. การนำข้อมูลที่ได้ออกวิเคราะห์และกำหนดรูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรที่มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ หลังจากนั้นจึงตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบโดยผู้ที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อประเมินความสอดคล้องกับสภาพการปฏิบัติงานจริง

5. สรุปผลและนำเสนอรูปแบบที่พัฒนาขึ้นในรูปของรายงานผลการวิจัย

Willer (1986, น. 83) ได้อธิบายว่า การสร้างและพัฒนารูปแบบสามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วนสำคัญ ได้แก่ การพัฒนารูปแบบและการตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ โดยรายละเอียดของแต่ละขั้นตอนอาจแตกต่างกันไปตามลักษณะของรูปแบบและกรอบแนวคิดที่ใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนา

Keeves (1997, น. 407) เสนอแนวทางการสร้างและพัฒนารูปแบบที่ประกอบด้วยหลักการสำคัญ 4 ประการ คือ

1. การศึกษาองค์ความรู้และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ซึ่งครอบคลุมการวิเคราะห์สภาพพื้นฐาน การระบุปัญหา ความต้องการ และความจำเป็น รวมถึงการศึกษาสภาพปัจจุบันเพื่อกำหนดหลักการและองค์ประกอบของรูปแบบ

2. การจัดทำแบบร่างหรือรูปแบบเบื้องต้น ตลอดจนการนำเสนอทางเลือกที่เหมาะสม

3. การตรวจสอบและประเมินรูปแบบ โดยพิจารณาความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ประสิทธิภาพ และประสิทธิผล รวมถึงการนำไปทดลองใช้

4. การปรับปรุงและพัฒนารูปแบบจากผลการประเมิน เพื่อนำเสนอเป็นรูปแบบที่มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

Williams and Jeannine (2011, น. 21) ได้ให้ความสำคัญกับพื้นฐานทางทฤษฎีในการพัฒนารูปแบบ โดยเห็นว่า รูปแบบที่ดีควรได้รับการสนับสนุนจากทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เช่น ทฤษฎีทางจิตวิทยาการเรียนรู้หรือทฤษฎีในสาขาที่เกี่ยวข้อง เมื่อพัฒนารูปแบบขึ้นแล้ว ควรมีการดำเนินการวิจัยเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของทฤษฎีและประเมินคุณภาพของรูปแบบในสถานการณ์จริงก่อนนำไปใช้ในวงกว้าง ทั้งนี้ ผลการวิจัยและข้อค้นพบที่ได้รับควรถูกนำมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนารูปแบบอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความเหมาะสมสูงสุดต่อการนำไปประยุกต์ใช้

สรุปได้ว่า การสร้างและพัฒนารูปแบบเป็นกระบวนการที่เริ่มจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง การออกแบบและพัฒนารูปแบบเบื้องต้น การตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ตลอดจนการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องบนพื้นฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้รูปแบบที่มีคุณภาพและสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในทางปฏิบัติ

2.5 การตรวจสอบรูปแบบ

การตรวจสอบรูปแบบ คือ การตรวจสอบว่าเนื้อหา ข้อมูล หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่าเป็นไปตามกฎเกณฑ์หรือโครงสร้างที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยมีนักวิชาการได้ระบุถึงมาตรฐานในการตรวจสอบรูปแบบไว้ ดังนี้

อุทุมพร จามรมาน (2550, น. 23) อธิบายว่า การตรวจสอบรูปแบบสามารถดำเนินการได้หลายวิธี ทั้งการใช้หลักฐานเชิงคุณภาพ (Qualitative) และหลักฐานเชิงปริมาณ (Quantitative) สำหรับการตรวจสอบเชิงคุณภาพมักอาศัยการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ ขณะที่การตรวจสอบเชิงปริมาณจะใช้วิธีการและเทคนิคทางสถิติเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูล

ทั้งนี้ การตรวจสอบรูปแบบควรให้ความสำคัญกับประเด็นหลัก 2 ประการ ได้แก่

1. การศึกษาระดับความสัมพันธ์ ความเชื่อมโยง และความสมเหตุสมผลระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ภายในรูปแบบ

2. การประมาณค่าพารามิเตอร์ของความสัมพันธ์ดังกล่าว ซึ่งสามารถดำเนินการได้ในบริบทที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นการเปรียบเทียบข้ามช่วงเวลา ข้ามกลุ่มตัวอย่าง หรือข้ามพื้นที่ศึกษา ตลอดจนการอ้างอิงผลจากกลุ่มตัวอย่างไปสู่ประชากรเป้าหมาย

ผลจากการตรวจสอบจะนำไปสู่ข้อสรุปสำคัญ คือ การพัฒนารูปแบบใหม่ หรือการปรับปรุงและพัฒนารูปแบบเดิมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ศิริชัย กาญจนวาสี (2554, น. 105) ได้เสนอแนวทางการตรวจสอบโดยกำหนดมาตรฐานไว้ 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. มาตรฐานด้านการใช้ประโยชน์ (Utility Standard) ซึ่งมุ่งให้ผลการประเมินสามารถตอบสนองความต้องการสารสนเทศของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้อย่างครอบคลุมและนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

2. มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) ที่เน้นให้การประเมินสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง สามารถปฏิบัติได้ เหมาะสมกับบริบท และคุ้มค่าต่อการดำเนินงาน

3. มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standard) ซึ่งคำนึงถึงหลักจริยธรรม กฎระเบียบ และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

4. มาตรฐานด้านความถูกต้อง (Accuracy Standard) ที่มุ่งเน้นการใช้วิธีการและเทคนิคการประเมินที่เหมาะสม เพื่อให้ได้ข้อมูลและข้อค้นพบที่ถูกต้องเพียงพอต่อการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่ประเมิน

Eisner (1976, น. 192 – 193) ได้นำเสนอแนวคิดการตรวจสอบและประเมินโดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเหมาะสำหรับประเด็นที่มีความซับซ้อนและละเอียดอ่อนเกินกว่าที่จะประเมินได้ด้วยวิธีการเชิงปริมาณเพียงอย่างเดียว โดยมีพื้นฐานความเชื่อว่าผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ในศาสตร์เดียวกันย่อมสามารถรับรู้และตัดสินคุณค่าได้อย่างเหมาะสม แนวคิดดังกล่าวมีลักษณะสำคัญหลายประการ ได้แก่

1. การประเมินโดยแนวทางนี้ไม่ได้เน้นผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ตามรูปแบบการประเมินแบบอิงเป้าหมาย (Goal-based Model) การตอบสนองปัญหา และความต้องการของผู้เกี่ยวข้องตามรูปแบบการประเมินแบบสนองตอบ (Responsive Mode) หรือกระบวนการ

ตัดสินใจ (Decision Making Model) แต่อย่างไรอย่างหนึ่ง แต่การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิจะเป็นการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้งเฉพาะในประเด็นที่นำมาพิจารณา ซึ่งไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเสมอไป แต่อาจผสมผสานปัจจัยในการพิจารณาต่าง ๆ เข้ามาร่วมกันตามวิจักษณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพ ประสิทธิภาพ หรือความเหมาะสมของสิ่งที่ทำการประเมิน

2. เป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง (Specialization) ในเรื่องที่จะประเมิน โดยที่พัฒนามาจากรูปแบบการวิจารณ์งานศิลป์ (Art Criticism) ที่มีความละเอียด ลึกซึ้ง และต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงมาเป็นผู้วินิจฉัย เนื่องจากเป็นการวัดคุณค่าที่ไม่อาจประเมินด้วยเครื่องวัดใด ๆ ได้ และต้องใช้ความรู้ ความสามารถของผู้ประเมินอย่างแท้จริง ต่อมาได้มีการนำแนวคิดนี้มาประยุกต์ใช้ในทางการศึกษาระดับสูงในวงการอุดมศึกษาเฉพาะสาขานั้นมากขึ้น ผู้ที่ศึกษาเรื่องนั้นจริง ๆ จึงจะทราบและเข้าใจอย่างลึกซึ้ง

3. เป็นแบบที่ใช้ตัวบุคคลหรือผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการประเมิน ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือสำคัญในการตัดสินคุณค่า โดยเชื่อมั่นในความเป็นกลาง ความเที่ยงธรรม และดุลยพินิจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์และความเชี่ยวชาญของผู้ประเมินเอง ส่วนเกณฑ์และมาตรฐานที่ใช้ในการพิจารณาจะเกิดขึ้นจากองค์ความรู้และประสบการณ์ที่สั่งสมมา

4. เป็นรูปแบบที่ยอมให้เกิดความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิตามอัธยาศัยและความถนัดของแต่ละคน เปิดโอกาสให้ผู้ประเมินสามารถกำหนดประเด็นสำคัญ วิธีการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ การวินิจฉัย และการนำเสนอผลการประเมินได้ตามความเหมาะสมและความถนัดของแต่ละบุคคล

สรุปได้ว่า การตรวจสอบและประเมินรูปแบบเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยยืนยันคุณภาพ ความเหมาะสม และความน่าเชื่อถือของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยสามารถดำเนินการได้ทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ การพิจารณาจะมุ่งตรวจสอบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ภายในรูปแบบ รวมทั้งความสามารถในการนำไปใช้พัฒนาหรือปรับปรุงรูปแบบให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การตรวจสอบรูปแบบที่มีคุณภาพควรคำนึงถึงมาตรฐานสำคัญ ได้แก่ ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง เพื่อให้ผลการประเมินสามารถนำไปใช้ได้จริง สอดคล้องกับบริบท และมีความน่าเชื่อถือทางวิชาการ นอกจากนี้ การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิยังเป็นแนวทางที่ได้รับการยอมรับ โดยเฉพาะในประเด็นที่มีความซับซ้อนและต้องอาศัยความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ผู้ทรงคุณวุฒิจะใช้ความรู้ ประสบการณ์ และดุลยพินิจในการวิเคราะห์และตัดสินคุณค่าของรูปแบบอย่างลึกซึ้ง พร้อมทั้งสามารถปรับวิธีการประเมินให้เหมาะสมกับบริบทของการศึกษาได้

2.6 การประเมินรูปแบบ

การประเมินรูปแบบเป็นการพิจารณา ตรวจสอบ หรือวิเคราะห์ผลจากการนำรูปแบบไปใช้อย่างเป็นระบบ เพื่อวัดความเหมาะสม ประสิทธิภาพ หรือผลลัพธ์ของรูปแบบนั้น โดยมีนักวิชาการได้อธิบายถึงการประเมินผลของการใช้รูปแบบ ไว้ดังนี้

ทิสนา แคมมณี (2553, น. 201) อธิบายว่า การประเมินผลเป็นการศึกษาผลที่เกิดขึ้นภายหลังการนำรูปแบบไปใช้ เพื่อพิจารณาว่ารูปแบบดังกล่าวสามารถสร้างผลลัพธ์ได้ตามเป้าหมาย

หรือใกล้เคียงกับเป้าหมายที่กำหนดไว้เพียงใด หากสามารถตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมถือได้ว่าเป็นรูปแบบที่มีคุณภาพ ทั้งนี้ รูปแบบที่มีประสิทธิภาพมักผ่านกระบวนการทดลองใช้และประเมินผลมาก่อน ซึ่งข้อมูลที่ได้รับจากการประเมินจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาแบบให้ดียิ่งขึ้น

วณิชย์ อ่วมศรี (2555, น. 24) กล่าวว่า การประเมินผลการใช้รูปแบบเป็นการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานก่อนและหลังการนำรูปแบบไปใช้ เพื่อแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับผู้เข้าร่วม ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งสามารถนำไปต่อยอดและพัฒนาสมรรถนะให้สูงขึ้นได้

Miller (1990, น. 63 – 67) อธิบายว่า การประเมินสมรรถนะในการปฏิบัติงานวิชาชีพไม่สามารถอาศัยเครื่องมือเพียงชนิดเดียว เนื่องจากการปฏิบัติงานวิชาชีพมีความซับซ้อนและประกอบด้วยองค์ประกอบหลายด้าน จึงจำเป็นต้องใช้วิธีการประเมินที่หลากหลายร่วมกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เพียงพอสำหรับการตัดสินสมรรถนะของผู้เรียน ด้วยเหตุนี้ Miller จึงเสนอกรอบแนวคิด Miller's Pyramid ซึ่งจัดลำดับการประเมินตามระดับของสมรรถนะจากพื้นฐานไปสู่การปฏิบัติจริง แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

1. Knows (ความรู้) เป็นระดับพื้นฐานที่สุดของพีระมิด มุ่งประเมินว่าผู้เรียนมีความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานหรือไม่ โดยทั่วไปใช้การทดสอบข้อเขียนหรือข้อสอบปรนัยเป็นเครื่องมือ แม้วิธีการประเมินลักษณะนี้จะมีความน่าเชื่อถือ (reliability) สูงและได้รับการศึกษามากอย่างกว้างขวาง แต่ Miller เห็นว่าเป็นเพียงการวัดองค์ประกอบด้านความรู้เท่านั้น จึงยังไม่เพียงพอสำหรับการสะท้อนความสามารถในการปฏิบัติงานจริง ทั้งยังอ้างคำกล่าวของ Alfred North Whitehead ที่ชี้ให้เห็นว่าการมีความรู้เพียงอย่างเดียวไม่ได้รับประกันว่าจะสามารถนำความรู้นั้นไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. Knows How (ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้) ระดับนี้เน้นการประเมินว่าผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาได้ ไม่ใช่เพียงการจดจำเนื้อหา ผู้เรียนต้องแสดงความสามารถในการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ ตีความ และกำหนดแนวทางวินิจฉัยหรือการจัดการที่เหมาะสม หากขาดทักษะดังกล่าว แม้จะมีความรู้ก็อาจไม่สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ เครื่องมือที่ Miller กล่าวถึง ได้แก่ Modified Essay Questions (MEQ) และ Patient Management Problems (PMP) ซึ่งใช้สถานการณ์จำลองให้ผู้เรียนตัดสินใจเป็นลำดับขั้น โดย Miller ระบุว่า MEQ มีความน่าเชื่อถือค่อนข้างสูง ขณะที่ PMP อาจมีข้อจำกัดด้านความสอดคล้องของการให้คะแนนระหว่างผู้ประเมิน

3. Shows How (การแสดงให้เห็นว่าสามารถปฏิบัติได้) เป็นระดับที่ผู้เรียนต้องแสดงทักษะการปฏิบัติในสถานการณ์ที่มีการควบคุม เพื่อพิสูจน์ว่าสามารถนำความรู้และการประยุกต์ใช้ไปสู่การปฏิบัติได้จริง วิธีการประเมินที่สำคัญ ได้แก่

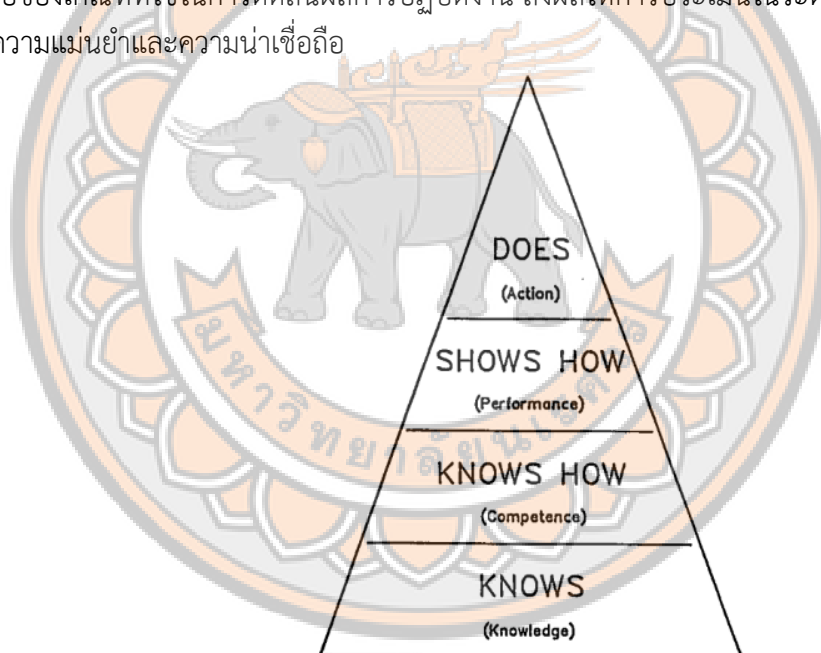
1) การใช้หุ่นจำลองหรือเครื่องจำลองสถานการณ์ (Models / Simulators) เช่น Resusci-Anni และ Harvey สำหรับฝึกและประเมินทักษะเฉพาะด้าน

2) การใช้ผู้ป่วยมาตรฐาน (Standardized Patients: SP) ซึ่งเป็นบุคคลที่ผ่านการฝึกให้แสดงอาการและประวัติของผู้ป่วยอย่างสมจริง และถือเป็นวิธีที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงมากที่สุด

3) การสอบแบบ Objective Structured Clinical Examination (OSCE) ซึ่ง Ronald Harden เป็นผู้ริเริ่ม โดยจัดการสอบเป็นหลายสถานีเพื่อประเมินสมรรถนะจากหลายมิติร่วมกัน

Miller ยังกล่าวถึงประเด็นด้านคุณภาพของการประเมินในระดับนี้ โดยเฉพาะความน่าเชื่อถือระหว่างผู้ประเมิน (Inter-Rater Reliability) ซึ่งมีค่าประมาณ 0.5–0.9 รวมถึงปัญหา Content Specificity ที่สะท้อนว่า ผลการปฏิบัติในสถานการณ์หนึ่งอาจไม่สามารถใช้ทำนายผลการปฏิบัติในสถานการณ์อื่นได้อย่างแม่นยำ ดังนั้น จึงควรมีการประเมินจากสถานการณ์ที่หลากหลายและใช้เวลาทดสอบเพียงพอ โดย Miller เสนอว่า การทดสอบควรครอบคลุมอย่างน้อย 3–4 ชั่วโมง เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือของผลการประเมิน

4. Does (การปฏิบัติจริง) เป็นระดับสูงสุดของพีระมิด ซึ่งมุ่งประเมินการปฏิบัติงานของผู้เรียนในสถานการณ์จริงเมื่อปฏิบัติงานอย่างอิสระ แม้ระดับนี้จะสะท้อนสมรรถนะที่แท้จริงได้ดีที่สุด แต่ก็ยังเป็นระดับที่ประเมินได้ยากที่สุด เนื่องจากการสังเกตการปฏิบัติงานในสภาพแวดล้อมจริงมีข้อจำกัดหลายประการ เช่น จำนวนครั้งของการสังเกต ความหลากหลายของสถานการณ์ และความสม่ำเสมอของเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินผลการปฏิบัติงาน ส่งผลให้การประเมินในระดับนี้มีความท้าทายทั้งด้านความแม่นยำและความน่าเชื่อถือ

ภาพที่ 1 Miller's Pyramid

นอกจากนี้ Miller ยังได้เสนอประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการตีความและการนำกรอบพีระมิดไปใช้ในการประเมินสมรรถนะ ดังนี้

ประการแรก Miller อธิบายว่า ระดับพื้นฐานของพีระมิด ได้แก่ Knows และ Knows How เป็นการสะท้อนความสามารถด้านความคิดและความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Domain) ของผู้เรียน ขณะที่ระดับที่สูงขึ้น ได้แก่ Shows How และ Does เป็นการประเมินในมิติของพฤติกรรมและการปฏิบัติจริง (Behavioral Domain) ดังนั้น การที่ผู้เรียนมีความรู้หรือสามารถอธิบายแนวทางการปฏิบัติได้ ไม่ได้หมายความว่าสามารถแสดงพฤติกรรมหรือปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องในสถานการณ์จริงเสมอไป การประเมินในระดับล่างจึงไม่สามารถใช้ทดแทนการประเมินสมรรถนะในระดับที่สูงกว่าได้

ประการที่สอง Miller เสนอว่า สถาบันการศึกษาควรให้ความสำคัญกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนและการประเมินผลที่สามารถสะท้อนสมรรถนะในระดับสูงของพีระมิดมากขึ้น เนื่องจากรูปแบบการสอบมีอิทธิพลอย่างมากต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน หรือกล่าวได้ว่า “การสอบเป็นแรงขับเคลื่อนของระบบการศึกษา” (Examinations Drive the Educational System) ดังนั้น หากระบบการประเมินมุ่งเน้นเฉพาะความรู้ ผู้เรียนก็มีแนวโน้มที่จะมุ่งเรียนเพื่อจดจำข้อมูลมากกว่าการพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงานจริง

ประการสุดท้าย Miller แสดงความคิดเห็นว่า ระบบการประเมินทางการศึกษาควรปรับเปลี่ยนจากการใช้ Normative Testing ซึ่งเป็นการประเมินโดยเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของผู้เรียนระหว่างบุคคลหรือการจัดลำดับคะแนน มาเป็น Criterion-Referenced Testing ซึ่งเป็นการประเมินโดยพิจารณาว่า ผู้เรียนมีความสามารถผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้หรือไม่ แนวทางดังกล่าวจะช่วยให้การประเมินมุ่งเน้นการรับรองสมรรถนะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน มากกว่าการแข่งขันเพื่อจัดอันดับระหว่างผู้เรียน

Kirkpatrick (1998, น. 16) ได้เน้นให้เห็นถึงความสำคัญของการประเมินผลการพัฒนาบุคลากร โดยชี้ว่าการฝึกอบรมช่วยเพิ่มพูนความรู้ พัฒนาทักษะการปฏิบัติงาน และปรับเปลี่ยนเจตคติในการทำงาน ส่งผลให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต ดังนั้น การประเมินผลจึงเป็นองค์ประกอบที่จำเป็นในการตรวจสอบว่าการฝึกอบรมหรือการใช้รูปแบบนั้นก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่คาดหวังไว้หรือไม่

Kirkpatrick (1998, น. 40 – 47) ยังได้ระบุวัตถุประสงค์สำคัญของการประเมินโครงการหรือการใช้รูปแบบไว้ 3 ประการ ได้แก่

1. การพิจารณาว่าการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายและสร้างประโยชน์ต่อองค์กรหรือไม่
2. การใช้ข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจว่าจะดำเนินโครงการต่อหรือยุติการดำเนินงาน
3. การนำผลการประเมินมาใช้เป็นสารสนเทศสำหรับการปรับปรุงและพัฒนาารูปแบบหรือโครงการในอนาคต

นอกจากนี้ Kirkpatrick (1998, น. 48 – 57) ได้ให้ข้อเสนอแนะสำหรับวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1. การประเมินผลการฝึกอบรมขององค์กรขนาดใหญ่ ควรออกแบบการประเมินโดยกำหนดให้มีกลุ่มทดลองซึ่งเป็นกลุ่มผู้เข้าอบรมและกลุ่มควบคุมซึ่งไม่ได้เข้าอบรม แล้วเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ (คะแนนความรู้ ทักษะ และ/หรือเจตคติ) ระหว่างสองกลุ่มว่าแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

2. ในทางปฏิบัติที่สามารถทำได้จริงและสะดวกต่อการประเมิน ควรวัดผลการเรียนรู้ซึ่งประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ และ/หรือเจตคติของผู้เข้าอบรมทั้งก่อนและหลังการฝึกอบรม แล้ววิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนระหว่างก่อนและหลังการฝึกอบรม

3. การใช้แบบทดสอบวัดความรู้ อาจใช้แบบทดสอบมาตรฐานที่ตรงกับความรู้อ้างอิงในโครงการฝึกอบรม หรือแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเอง ซึ่งอาจเป็นข้อสอบแบบถูก-ผิด แบบเลือกตอบ แบบเติมคำตอบ / ตอบสั้น หรือแบบอัตนัยแบบใดแบบหนึ่งหรือหลายแบบผสมกัน ส่วนการวัดเจตคติให้ใช้แบบวัดเจตคติซึ่งอาจสร้างขึ้นตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert's scale) หรือวิธีของออสกู๊ด (Osgood's scale)

4. ควรเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เข้าอบรมทุกคน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์

5. ผลการประเมินผลการเรียนรู้จะสะท้อนถึงคุณภาพและประสิทธิภาพของวิธีการ กิจกรรม สื่อ เอกสารการฝึกอบรม และวิทยาการการฝึกอบรม จึงควรนำผลการประเมินไปใช้เพื่อปรับปรุงและพัฒนาสาระ วิธีการที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมให้เหมาะสม มีคุณภาพ และประสิทธิภาพในการฝึกอบรมครั้งต่อไป

ในส่วนของการเสนอแนะสำหรับการประเมินพฤติกรรมการทำงาน ได้แก่

1. การประเมินพฤติกรรมการทำงานหลังการฝึกอบรมขององค์กรขนาดใหญ่ ควรออกแบบการประเมินผลโดยใช้กลุ่มควบคุมซึ่งเป็นกลุ่มผู้ที่ไม่ได้เข้าอบรมแล้วเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงานของกลุ่มผู้ที่เข้าอบรมว่าแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

2. ระยะเวลาระหว่างการฝึกอบรมกับการประเมินผลหลังการฝึกอบรม ควรเว้นระยะเวลาให้ห่างกันพอสมควร เพื่อให้แน่ใจว่าผู้เข้าอบรมได้นำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน หรือได้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานที่เกิดขึ้นจริง ๆ เช่น กำหนดระยะเวลาภายหลังการฝึกอบรมแล้ว 1 เดือน 3 เดือน ครึ่งปี หรือ 1 ปี เป็นต้น

3. ควรประเมินพฤติกรรมการทำงานของผู้เข้าอบรมทั้งก่อนและหลังการอบรม เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นพฤติกรรมการทำงานที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

4. เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสำรวจหรือสัมภาษณ์จากบุคคลหลายคนหรือหลายกลุ่มที่มีโอกาสเกี่ยวข้องใกล้ชิดกับผู้เข้าอบรม และสามารถที่จะให้ข้อมูลได้อย่างน่าเชื่อถือมากที่สุด เช่น ผู้บังคับบัญชา หรือเพื่อนร่วมงาน ของผู้เข้าอบรม เป็นต้น

5. เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เข้าอบรมทั้งหมดหรือจากกลุ่มตัวอย่างที่สามารถเป็นตัวแทนของผู้เข้าอบรมได้

6. ควรมีการประเมินพฤติกรรมการทำงานหลาย ๆ ครั้ง เป็นระยะ ๆ เพื่อติดตามดูการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานผู้เข้าอบรม เพราะผู้เข้าอบรมจะมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานไม่พร้อมกัน บางคนหรือบางกลุ่มมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานทันทีหลังการอบรม ในขณะที่บางกลุ่มต้องรอเวลาถึง 6 เดือน หรือ 1 ปี จึงจะมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานหรืออาจจะไม่เปลี่ยนแปลงเลยก็ได้ ดังนั้น จึงควรมีการประเมินพฤติกรรมเป็นระยะ ๆ เช่น ประเมินทุก ๆ 3 เดือน เป็นต้น

7. การประเมินพฤติกรรมการทำงานแต่ละครั้งจำเป็นต้องลงทุนเสียค่าใช้จ่ายและเวลาในการดำเนินงาน จึงต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ได้รับจากการประเมินว่า ช่วยให้ได้คำตอบหรือทำให้

ทราบการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานหรือผลที่จะเกิดขึ้นต่อองค์กรหรือไม่ และจะต้องนำผลการประเมินมาใช้เพื่อการตัดสินใจปรับปรุงและพัฒนาโครงการฝึกอบรมให้คุ้มค่าต่อไป

และการประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์กร Kirkpatrick (1998, น. 61 – 64) ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า

1. พยายามหาทางควบคุมตัวแปรอื่น ๆ ที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงในผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์กร เช่น การใช้กลุ่มควบคุมที่เป็นผู้ที่ไม่ได้เข้าอบรมเปรียบเทียบกับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์กรกับกลุ่มผู้เข้าอบรม หรืออาจจัดสภาวะการณ์หรือเงื่อนไขต่าง ๆ ก่อนการฝึกอบรมเอาไว้ แล้วนำไปเปรียบเทียบกับสภาวะการณ์ภายหลังการฝึกอบรมโดยใช้ข้อมูลที่เกิดขึ้นได้หรือสอวัดได้

2. ควรเว้นระยะเวลาระหว่างการฝึกอบรมกับการประเมินผลหลังการฝึกอบรมให้ห่างกันพอสมควร เพื่อให้แน่ใจว่ามีผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์กรจริง

3. ควรประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์กรทั้งก่อนและหลังการจัดโครงการฝึกอบรมเพื่อเปรียบเทียบให้เห็นถึงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน

4. ควรมีการประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต่อองค์กรเป็นระยะ ๆ ตามช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมซึ่งผลลัพธ์ที่อาจเกิดขึ้นมีทั้งทางบวกและทางลบ

5. ควรพิจารณาค่าใช้จ่ายโดยเทียบกับผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการฝึกอบรมว่าคุ้มค่าหรือไม่ เพียงใด เพื่อนำผลการประเมินมาใช้ในการตัดสินใจในการดำเนินโครงการฝึกอบรมต่อไป

Kirkpatrick (2009, น. 26 – 35) ได้สรุปแนวคิดการประเมินผลการใช้รูปแบบไว้ใน 4 ระดับ ได้แก่

ระดับที่ 1 การประเมินปฏิกิริยา (Reaction) ซึ่งมุ่งศึกษาความพึงพอใจและการตอบสนองของผู้เข้าร่วมต่อรูปแบบที่นำมาใช้

ระดับที่ 2 การประเมินการเรียนรู้ (Learning) ซึ่งพิจารณาการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติของผู้เข้าร่วม

ระดับที่ 3 การประเมินพฤติกรรม (Behavior) ซึ่งมุ่งตรวจสอบการนำสิ่งที่ได้รับจากการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานจริง โดยการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจะเกิดขึ้นได้เมื่อผู้เข้าร่วมมีความต้องการที่จะเปลี่ยนแปลง เข้าใจวิธีการปฏิบัติ อยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลง และได้รับแรงเสริมหรือรางวัลที่เหมาะสม

ระดับที่ 4 การประเมินผลลัพธ์ (Results) ซึ่งพิจารณาผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อองค์กร เช่น การเพิ่มขึ้นของผลผลิต คุณภาพงาน รายได้ หรือผลกำไร

ดังนั้น การประเมินผลการใช้รูปแบบจึงควรดำเนินการอย่างเป็นระบบและครอบคลุมทั้งด้านการตอบสนอง การเรียนรู้ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนประสิทธิผลของรูปแบบอย่างรอบด้าน ทั้งยังสามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนารูปแบบให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในอนาคต

สรุปได้ว่า การประเมินรูปแบบเป็นกระบวนการสำคัญที่ใช้ตรวจสอบว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตามที่คาดหวังได้หรือไม่ โดยผล

การประเมินจะสะท้อนทั้งคุณภาพ ประสิทธิภาพ และความเหมาะสมของรูปแบบ รวมทั้งเป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การประเมินควรพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของผู้เข้าร่วมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผ่านการเปรียบเทียบผลก่อนและหลังการนำรูปแบบไปใช้ เพื่อแสดงให้เห็นถึงการพัฒนาสมรรถนะที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งการประเมินรูปแบบควรครอบคลุมทั้งผลที่เกิดขึ้นกับผู้เข้าร่วมและผลลัพธ์ในระดับองค์กร โดยอาศัยแนวคิดของ Kirkpatrick ซึ่งแบ่งการประเมินออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ การประเมินปฏิกิริยาของผู้เข้าร่วม การประเมินการเรียนรู้ การประเมินการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน และการประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการนำความรู้ไปใช้

ในการประเมินสมรรถนะควรดำเนินการอย่างครอบคลุมและใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เนื่องจากสมรรถนะเป็นคุณลักษณะที่มีหลายมิติ ไม่สามารถวัดได้ด้วยวิธีการเพียงรูปแบบเดียว แนวคิด Miller's Pyramid จึงเสนอการประเมินเป็นลำดับจากการวัดความรู้ (Knows) ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ (Knows How) การแสดงทักษะการปฏิบัติในสถานการณ์จำลอง (Shows How) ไปจนถึงการปฏิบัติงานจริง (Does) ซึ่งเป็นระดับที่สะท้อนสมรรถนะที่แท้จริงมากที่สุด ทั้งนี้ การประเมินในแต่ละระดับควรเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมและครอบคลุมสถานการณ์ที่หลากหลาย เพื่อให้ผลการประเมินมีความน่าเชื่อถือและสะท้อนความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง การดำเนินการประเมินรูปแบบจึงควรออกแบบอย่างเป็นระบบ มีการวัดและประเมินผลในการพัฒนา เก็บข้อมูลจากหลายแหล่งและหลายช่วงเวลา รวมถึงพิจารณาความคุ้มค่าและผลกระทบที่เกิดขึ้น เพื่อให้ได้สารสนเทศที่ถูกต้องสำหรับการตัดสินใจประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบ และนำไปใช้ปรับปรุงการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพและตอบสนองต่อการปฏิบัติงานจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.7 รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนของครู

รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนของครู เป็นแนวทางหรือกระบวนการที่ออกแบบมาอย่างเป็นระบบ เพื่อส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีนักวิชาได้กล่าวถึงรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนของครู ไว้ดังนี้

พศิน แดงจวง (2554, น. 41 – 50) ได้กล่าวถึงรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนของครู ไว้ดังนี้

1. การฝึกอบรม คือ เป็นการพัฒนาศักยภาพแต่ละบุคคลและการช่วยให้บุคคลมีความรู้ความสามารถและความมั่นใจในการดำเนินชีวิตและการทำงาน รูปแบบการอบรมที่ส่วนใหญ่คุ้นเคยกันกับคำว่า In-service Training หรือ การฝึกอบรมระหว่างประจำการซึ่งดำเนินได้หลายรูปแบบ เช่น การฝึกอบรม การอบรมแบบได้วุฒิบัตร รูปแบบการดำเนินการพัฒนาครูที่ค่อนข้างดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมอีกประการหนึ่ง คือ แนวคิดการพัฒนาครูเพื่อแก้ปัญหาซึ่งจัดในรูป “ฝึกอบรมเฉพาะกิจ” ประเภทเดียวกับในวงการธุรกิจอุตสาหกรรม คือ Competency – based training การจัดการฝึกอบรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสมรรถภาพหรือเพื่อแก้ปัญหาการปฏิบัติงาน เช่น การฝึกอบรมการใช้หลักสูตรใหม่ การฝึกอบรมวิธีสอนแบบต่าง ๆ การฝึกอบรมการทำสื่อการสอน การฝึกอบรมการใช้คอมพิวเตอร์ การฝึกอบรมการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ฯลฯ เป็นต้น การฝึกอบรมที่กล่าวข้างต้นจะ

ดำเนินการเชิงปฏิบัติการอาจใช้เวลาแตกต่างกันออกไป เช่น 3-5 วัน เป็นต้น การฝึกอบรมนี้จะมีวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถสูง หรือประสบความสำเร็จในเรื่องนั้น ๆ เช่น เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ซึ่งวิทยากรจะได้นำเสนอประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนที่ท่านประสบความสำเร็จ ซึ่งผู้เข้ารับการอบรมจะได้เรียนรู้และเลียนแบบเพื่อที่จะได้เป็นผู้จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการได้

2. การศึกษาดูงาน คือ เป็นรูปแบบการพัฒนาบุคลากรที่ใช้เพื่อให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ได้แนวทางการประสบการณ์ตรงจากการสังเกต พูดคุยกับผู้ปฏิบัติงานของสถานที่ที่ประสบความสำเร็จสูงกว่าที่องค์กรใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐาน การเข้าไปศึกษาดูงานจึงเสมือนได้สัมผัสจริง เข้าไปในสถานที่เกี่ยวข้อง

3. การสร้างผลงานทางวิชาการ คือ มีแนวคิดเพื่อส่งเสริมให้ครูผู้สอนคิดค้นนวัตกรรมทางการวิจัย เพื่อพัฒนาหรือแก้ปัญหากระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ภายใต้อำนาจของตนเอง ซึ่งนับว่าเป็นกระบวนการพัฒนาบุคลากรที่ดี ที่ราชการไม่ต้องลงทุนมาก การสร้างผลงานวิชาการโดยส่วนใหญ่แล้วครูเป็นผู้สร้าง เป็นผู้ลงทุนเอง เป็นการสร้างความเป็นมืออาชีพ (Professional) ซึ่งจะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ราชการได้ส่งเสริมและให้กำลังใจด้วยการเพิ่มคุณค่าให้ในรูปตำแหน่งงานสูงขึ้น หรือให้ได้รับเงินเดือนสูงขึ้น มีเงินประจำตำแหน่งและวิทยฐานะ เช่น ชำนาญการพิเศษ (คศ.3) เชี่ยวชาญ (คศ.4) เชี่ยวชาญพิเศษ (คศ.5)

4. การนิเทศติดตามผล คือ มีแนวคิดที่สำคัญเพื่อช่วยปรับปรุง แก้ไข พัฒนาคุณภาพการจัดการกระบวนการเรียนรู้ การนิเทศ คือ การที่บุคคลที่มีความชำนาญเฉพาะเข้าไปช่วยเหลือครู เพื่อให้คุณภาพการเรียนการสอนได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้น การนิเทศดำเนินการ 2 รูปแบบ คือ การนิเทศภายในโรงเรียน และการนิเทศจากคนภายนอก

4.1 การนิเทศภายในโรงเรียน มีแนวคิดเพื่อให้บุคลากรที่อยู่ในบริบทเดียวกันได้ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เพื่อช่วยกันพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานของหลักสูตร มาตรฐานการศึกษาชาติเพิ่มสูงขึ้นอย่างยั่งยืนและต่อเนื่อง เพื่อเป็นการเพิ่มพลังและศักยภาพในการปฏิบัติงานของวิชาชีพครู รวมทั้งส่งเสริมให้ครูมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ และผลสุดท้ายคือ การเรียนรู้ของนักเรียนเป็นไปอย่างต่อเนื่อง ก้าวหน้า และมีการพัฒนาแบบยั่งยืน การนิเทศภายใน ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินงานวิชาการ

4.2 การนิเทศจากคนภายนอกสถานศึกษา มีแนวคิดหลักคือ ผู้ที่มีตำแหน่ง “ศึกษานิเทศก์” คือ บุคคลที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะจะสามารถช่วยเหลือแนะนำครูหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาให้รู้จักปรับปรุงวิธีสอน ช่วยให้เกิดความองงามทางวิชาชีพทางการศึกษา ช่วยในการพัฒนาครู ช่วยในการเลือกและปรับปรุงวัตถุประสงค์ของการศึกษา ช่วยในการปรับปรุงวัสดุและเนื้อหาการสอน ปรับปรุงวิธีสอน และช่วยปรับปรุงการประเมินผลการสอน

5. การศึกษาต่อ คือ การศึกษาเพื่อเพิ่มความรู้ ความสามารถเชิงวิชาการ (Cognitive Skills) เพิ่มขึ้น ซึ่งนักการศึกษาต่างเห็นสอดคล้องกันว่า การศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิตมีความสำคัญและจำเป็นต่อชีวิตมนุษย์ เพราะมนุษย์ต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงของสังคม สิ่งแวดล้อมตลอดเวลา โดยเฉพาะในยุคปัจจุบัน การศึกษามีความจำเป็นชัดเจนมากขึ้น เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นรวดเร็วและจำนวนมาก มีผลกระทบต่อสภาพความเป็นอยู่ การดำเนินชีวิต และรูปแบบการทำงาน

ความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเกิดขึ้นซับซ้อนมากเกินกว่าที่จะใช้ความรู้ที่สั่งสมมาเมื่อสมัยอยู่ในวัยเรียนมาช่วยได้ การศึกษาเล่าเรียนต่อของครูมีความจำเป็นอย่างมากที่จะทำให้ระบบการศึกษาพัฒนาขึ้นและมีผลต่อการนำไปพัฒนานักเรียนให้มีระบบการเรียนรู้ที่ทันสมัยขึ้น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2555, น. 34) เสนอรูปแบบการพัฒนาครูที่เป็นระบบประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ได้แก่

1. การสำรวจความต้องการจำเป็น
2. การออกแบบการฝึกอบรม
3. การฝึกปฏิบัติ
4. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้
5. การนิเทศและติดตามผล
6. การสะท้อนความคิดของครู
7. การประเมินผลการฝึกอบรม

ซึ่งเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

วิทยา จันทรศิลา (2561, น. 167 – 168) ได้นำวงจรคุณภาพของเดมมิง (Deming Cycle) มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาครู โดยประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่

1. การวางแผนพัฒนา
2. การดำเนินการพัฒนา
3. การประเมินผล
4. การปรับปรุงพัฒนา

ซึ่งเป็นกระบวนการที่ช่วยให้การพัฒนาครูเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562, น. 34 – 42) ได้กล่าวถึงรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนของครูไว้ดังนี้

1. การพัฒนาครูด้วยวิธีการเรียนรู้ตามความสามารถและความเร็วในการเรียนรู้ของผู้เรียน (Self-Paced Learning) หมายถึง การเรียนรู้ที่ผู้ศึกษาตั้งประเด็นการเรียนรู้ที่ตนเองสนใจ หรือเป็นประเด็นปัญหาที่ตนเองต้องการหาคำตอบ เมื่อได้ประเด็นการเรียนรู้หรือปัญหาแล้ว ผู้ศึกษาจะทำการค้นคว้าหาข้อมูลด้วยตนเอง เพื่อหาคำตอบในประเด็นปัญหาที่ตนเองสนใจ

2. การพัฒนาครูด้วยวิธีการประกบติดตามการทำงาน (Work-Shadowing) หมายถึง การพัฒนาด้วยการเรียนรู้จากครูตัวอย่างในสภาพจริง เป็นหนึ่งในวิธีการพัฒนาครูที่ถูกดำเนินการแบบไม่เป็นทางการ ซึ่งเป็นวิธีที่แตกต่างกับการเป็นพี่เลี้ยง (Mentoring) เพราะไม่ได้เป็นรูปแบบการให้คำปรึกษา แนะนำ หรือการเป็นต้นแบบให้เรียนรู้ แต่เป็นการที่ครูมือใหม่ทำงานร่วมกันในบริบทการทำงานปกติ การเรียนรู้จะเกิดจากกระบวนการการสังเกตและการสะท้อนมุมมองบนพฤติกรรมและการตัดสินใจที่ครูตัวอย่างได้แสดงออกมา สิ่งสำคัญสำหรับวิธีนี้คือ การกำหนดวัตถุประสงค์และกำหนดตารางการทำงาน (Schedule) ซึ่งจะทำให้ครูมือใหม่สามารถเตรียมตัวและเข้าใจประเด็นการเรียนรู้จากสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

3. การพัฒนาครูด้วยวิธีการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายความร่วมมือ (Network) หมายถึง การพัฒนาครูผ่านการสนับสนุนและแบ่งปันความรู้ ประสบการณ์ โดยเครือข่ายครูภายในและภายนอก

โรงเรียน เครือข่ายผู้เชี่ยวชาญจากสมาคมและชมรม เครือข่ายคณาจารย์จากมหาวิทยาลัย เครือข่ายผู้ปกครองและชุมชน เป็นต้น

4. การพัฒนาครูด้วยวิธีการเรียนรู้โดยการโค้ชหรือชี้นำ (Coaching) หมายถึง การพัฒนาครูผ่านกระบวนการที่ผู้เป็นโค้ชและครูร่วมมือกันเพื่อกระตุ้นให้เกิดความคิดและมุมมองที่ยกระดับศักยภาพหรือความสามารถของครูไปสู่เป้าหมายที่ต้องการทั้งในการทำงานหรือส่วนตัว

สืบสกุล นรินทรางกูร ณ อยุธยา (2564, น. 79 – 80) ได้กล่าวถึงรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนของครู ว่าประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดเป้าหมายโรงเรียน (School Goal) ที่สะท้อนไปสู่สมรรถนะ ทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานของครูหรือบุคลากรทางการศึกษา อาทิ สมรรถนะในการสื่อสาร การออกแบบหลักสูตร ความสามารถในการจัดการชั้นเรียน ดังนั้น เมื่อมีความเข้าใจอย่างชัดเจนในเรื่องเป้าหมายร่วมกันก็จะทำให้ครูและบุคลากรรู้ว่าทิศทางและความคาดหวังของโรงเรียนที่มีต่อบทบาทหน้าที่ของตนเป็นอย่างไร ส่งผลต่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและการพัฒนาตนเองที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

2. การประเมินความต้องการในการพัฒนา (Development Need Assessment) เป็นการประเมินระดับความสามารถหรือสมรรถนะของครูหรือบุคลากรทางการศึกษา เมื่อเทียบกับสิ่งที่คาดหวังในการปฏิบัติงานของครูในตำแหน่งนั้น ๆ ซึ่งถ้าหากครูมีระดับสมรรถนะตามที่คาดหวังจะนำไปสู่การทำงานที่มีประสิทธิภาพ ความสำเร็จขององค์กร และส่งผลต่อความก้าวหน้าของครู ผลที่ได้จากการประเมินความต้องการในการพัฒนาจะถูกเรียกว่า “ช่องว่างในการพัฒนา” (Development Gap)

3. แผนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา (Individual Development Plan) คือ การกำหนดวิธีการ ผลลัพธ์ และระยะเวลาในการอบรมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้สอดคล้องกับช่องว่างในการพัฒนา (Development Gap) ทั้งนี้ เพื่อให้บุคลากรสามารถเพิ่มขีดความสามารถและศักยภาพของตนในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

4. การดำเนินการพัฒนา (Development Execution) คือ การพัฒนาบุคลากรตามแผนการพัฒนาที่กำหนดไว้ ด้วยวิธีการที่เหมาะสมกับสมรรถนะหรือทักษะที่ต้องการภายใต้งบประมาณที่จำกัดเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและมีประโยชน์สูงสุดกับองค์กร

5. การประเมินผลการพัฒนา (Development Evaluation) คือ ขั้นตอนตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ และสมรรถนะ ซึ่งสามารถแสดงออกมาในเชิงพฤติกรรมให้เห็นได้ ทั้งนี้ในการประเมินจะไม่เป็นการวัดจำนวนครั้ง หรือจำนวนชั่วโมงที่ได้รับการอบรม แต่เป็นการประเมินการเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานและความก้าวหน้าบนเส้นทางสายอาชีพของบุคคลนั้น

The Teachers' Council of Thailand (2018, น. 24 – 27) ได้กล่าวถึงรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนของครูในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มี 3 แนวทาง ประกอบด้วย การเรียนรู้ระหว่างทำงาน การเรียนรู้จากผู้อื่น และการเรียนรู้ตามโครงสร้าง ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. การเรียนรู้ระหว่างทำงาน

1.1 การรับทำงานในส่วนของงานกรรมการหรือการเป็นสมาชิกในทีมงานโครงการ จะทำให้มีโอกาสเรียนรู้เกี่ยวกับโรงเรียน เกี่ยวกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและอาชีพของครูเองได้มากขึ้น อีกทั้งยังเป็นโอกาสที่ดีที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับสมาชิกในกลุ่มคนอื่น ๆ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของความสัมพันธ์ของผู้คนที่ครูร่วมงานด้วย

1.2 การฝึกกระบวนการการสอนแบบเป็นขั้นเป็นตอนเกี่ยวกับวิธีการพัฒนาทักษะการสอนเฉพาะด้าน การให้การฝึกกับครูคนอื่น ๆ จะเป็นหนทางในการประยุกต์สิ่งที่ครูรู้เกี่ยวกับกลวิธีด้านการเรียนการสอน และเรียนรู้วิธีพัฒนากลวิธีเหล่านั้น

1.3 การเรียนรู้ผ่านการทดลอง การศึกษาว่าสิ่งต่าง ๆ มีวิธีปฏิบัติอย่างไร และลองหาวิธีใหม่ ๆ ที่จะทำให้สิ่งเหล่านั้นให้สำเร็จ ครูจะได้ทบทวนตัวเองและสร้างความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ อย่างถ่องแท้มากยิ่งขึ้นผ่านกระบวนการนี้ และยังทำให้สอนผู้อื่นได้ดียิ่งขึ้นอีกด้วย

2. การเรียนรู้จากผู้อื่น

2.1 การรับการฝึกจากหัวหน้างานหรือเพื่อนร่วมงานที่มีความมั่นใจในความเป็นไปของงาน จะช่วยให้ครูเรียนรู้ทักษะเพิ่มเติมเกี่ยวกับกลวิธีด้านการเรียนและการสอน

2.2 การสังเกตและจดบันทึกการสอนของครูท่านอื่นที่ประสบความสำเร็จในอาชีพครูจะช่วยให้ครูได้ทราบถึงกลวิธีที่ดีที่สุดพวกเขา และวิธีการรับมือกับความท้าทายในการสอน

2.3 การเป็นสมาชิกในองค์กรทางวิชาชีพ จะช่วยเสริมสร้างทักษะทางวิชาชีพของครูและเสริมสมรรถนะที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู ยังทำให้ครูได้เชื่อมโยงกับครูท่านอื่นที่มีความสนใจแบบเดียวกัน และประสบกับความท้าทายคล้าย ๆ กัน

2.4 การถามคำถาม วิธีการที่ดีที่ครูจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับงานโรงเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อีกทั้งยังเป็นหนทางให้ได้รู้จักกับเพื่อนครูคนอื่น ๆ อีกด้วย

2.5 การอภิปราย จะเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนความคิดและข้อมูลกับบุคคลอื่น ๆ เช่น ครู บุคลากรในโรงเรียน นักเรียน และผู้ปกครอง ซึ่งช่วยให้ครูได้เปิดมุมมองของตนเอง ในขณะที่ได้ทำที่ ได้ทำความเข้าใจถึงมุมมองของผู้อื่น

2.6 การสร้างเครือข่ายกับวิชาชีพอื่น การติดต่อกับบุคลากรจากวิชาชีพอื่น ๆ ผ่านทางอีเมล ผ่านการพูดคุยทางโทรศัพท์ ผ่านการประชุมแบบพบปะหน้าและแบบเสมือนจริง ผ่านบล็อก ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ผ่านโครงข่าย การเรียนรู้ทางวิชาชีพเสมือนจริง และผ่านการส่งข้อความ สิ่งเหล่านี้จะสร้างโอกาสให้ครูได้เรียนรู้ จากประสบการณ์และความคิดของผู้อื่น และยังได้แบ่งปันประสบการณ์และความคิดของตนเองอีกด้วย

3. การเรียนรู้ตามโครงสร้าง

3.1 การฝึกอบรม กิจกรรมตามโครงสร้างภายในห้องเรียนที่นำโดยผู้สอน และเน้นทักษะ ซึ่งจะเสริมขีดสมรรถนะ ของครูในด้านนั้น ๆ กิจกรรมเหล่านี้มักถูกจัดอยู่ในกลุ่มการอบรมภายในโรงเรียน ซึ่งมักจะถูกวางแผนจัดและดูแลโดยโรงเรียนของครู ไม่ก็จัดอยู่ในกลุ่มการอบรมภายนอก ซึ่งจัดโดยกระทรวงศึกษาธิการและผู้จัดอบรมอื่น ๆ

3.2 การอ่าน ทางเลือกที่มีประสิทธิภาพ ที่จะช่วยให้ครูระบุสมรรถนะที่ตนเองต้องการได้เป็นอย่างดี ครูอาจจะอ่านหนังสือ อ่านเอกสารอ้างอิง อ่านเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งกรณีตัวอย่างและบล็อกต่าง ๆ ที่ตรงกับสิ่งที่ครูต้องการเรียนรู้

3.3 การดูวิดีโอที่เกี่ยวข้อง จะทำให้ได้ข้อมูลเชิงลึกในการพัฒนาและเสริมสร้างสมรรถนะความเป็นครูให้ตนเองได้มากยิ่งขึ้น วิดีโอจะช่วยให้ครูเห็นภาพว่าจะพัฒนาได้อย่างไรและได้คิดถึงกระบวนการของสิ่งที่ต้องทำต่อไป

3.4 การประชุมวิชาการ สัมมนา และการประชุมเชิงปฏิบัติการ ถือเป็นสิ่งที่สำคัญมากสำหรับครู เพราะการประชุมเหล่านี้จะทำให้ครูได้ข้อมูลประเด็นสำคัญที่มีผลต่อการเรียนการสอนที่เป็นปัจจุบัน ทั้งยังเป็นสิ่งสำคัญสำหรับครูที่จะอ่านหนังสือทางวิชาการที่เขียนโดยผู้รู้ การประชุมยังสร้างโอกาสให้ครูให้ครูได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความคิด และกลวิธีต่าง ๆ กับครูท่านอื่นด้วย

สรุปได้ว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนของครูมีความหลากหลาย ทั้งการฝึกอบรม การศึกษาดูงาน การนิเทศ การศึกษาต่อ การเรียนรู้ด้วยตนเอง การโค้ช การสร้างเครือข่าย และการพัฒนาตามแผนอย่างเป็นระบบ อย่างไรก็ตาม ทุกแนวทางมีเป้าหมายร่วมกัน คือ การพัฒนาความรู้ ทักษะ สมรรถนะ และคุณลักษณะวิชาชีพของครู เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้และส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น

3. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

3.1 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษามีหลายความหมาย โดยมีนักวิชาการได้ให้นิยามความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

จันทราณี สงวนนาม (2553, น. 23) ได้ให้นิยามความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา คือ การดำเนินงานที่ผู้บริหารต้องใช้ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ ควบคู่กับภาวะผู้นำ การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และการสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ธีระ รุญเจริญ (2553, น. 31) ได้ให้นิยามความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา คือ กระบวนการทำงานร่วมกันของบุคคลหลายฝ่าย โดยมีมุ่งพัฒนาผู้เรียนในทุกมิติ ให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร พร้อมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเอง อาชีพ และสังคม เพื่อดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและสงบสุข

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2554, น. 27) ได้ให้นิยามความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การให้ความสำคัญกับการปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยครอบคลุมงานบริหารหลัก ได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปรัชญา เวสารัชช์ (2554, น. 1) ได้ให้นิยามความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา คือ กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการวินิจฉัย สั่งการ ควบคุม และจัดการกิจกรรมต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา รวมถึงการดำเนินงานด้านธุรกิจของสถานศึกษา โดยมีมุ่งสู่การบรรลุเป้าหมายขององค์กร ซึ่งเกี่ยวข้องกับการทำงานร่วมกันของครู นักเรียน และบุคลากรทุกฝ่ายภายในสถานศึกษา

สุรศักดิ์ ปาเฮ (2562, น. 15) ได้ให้นิยามความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา คือ กระบวนการบริหารจัดการที่เป็นระบบ ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุมการดำเนินงานขององค์การทางการศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด ทั้งยังครอบคลุมการกำหนดนโยบาย การจัดทำแผนกลยุทธ์ การบริหารทรัพยากรอย่างคุ้มค่า การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การส่งเสริมความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา

ภัทรา จรรยาธรรม (2564, น. 1) ได้ให้นิยามความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานของสถานศึกษาที่มุ่งสู่ผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามนโยบายและ วัตถุประสงค์ที่กำหนด ได้แก่ 1) การวางแผนกำหนดกรอบ 2) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาเอกชน 4) การคัดเลือกทรัพยากรบุคคล 5) การพัฒนาทรัพยากรบุคคล 6) การวางแผนงบประมาณอย่างครอบคลุม และ 7) การสนับสนุนและใช้เทคโนโลยี เพื่อการบริหารจัดการศึกษา

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการที่ดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยความรู้ ความสามารถ และภาวะผู้นำของผู้บริหารในการวางแผน จัดองค์การ บริหารทรัพยากร และประสานความร่วมมือของบุคลากรทุกฝ่าย เพื่อให้สถานศึกษาบรรลุเป้าหมายทางการศึกษา เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงาน ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียน และคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน

3.2 บทบาทหน้าที่ผู้บริหารสถานศึกษา

บทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพ การศึกษาและการพัฒนาสถานศึกษาโดยรวม โดยมีนักวิชาการสรุปบทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาได้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา (2547, น. 11) ได้ระบุถึงบทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ไว้ว่า

มาตรา 27 ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา และมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1. ควบคุม ดูแลให้การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาสอดคล้องกับนโยบาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ และวิธีการตามที่ ก.ค.ศ. และ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษากำหนด
2. พิจารณาเสนอความดีความชอบของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา
3. ส่งเสริม สนับสนุนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
4. จัดทำมาตรฐาน ภาระงาน สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา
5. ประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อเสนอ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

6. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ใน พระราชบัญญัตินี้ กฎหมายอื่น หรือตามที่ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาหรือคณะกรรมการสถานศึกษามอบหมาย

ธีระ รุญเจริญ (2553, น. 19 – 21) สรุปบทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานว่าประกอบด้วยเกณฑ์ต่างๆ คือ

1. การเป็นผู้นำทางวิชาการ โดยให้ความสำคัญต่อการส่งเสริมและสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. การบริหารแบบมีส่วนร่วม ผ่านการบริหารงานอย่างอิสระ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหาร และการบริหารงานในรูปแบบของคณะกรรมการสถานศึกษาจะเน้นการมีส่วนร่วมทั้งครูและบุคลากรภายในโรงเรียน บุคคล และหน่วยงานภายนอกโรงเรียนทั้งภาครัฐและเอกชน

3. การส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนาโดยส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา เพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียนของครูและทีมงาน รวมทั้งผู้บริหารอาจเข้ามามีส่วนร่วมในการทำวิจัยด้วย

4. การส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากร มีการพัฒนาครูและบุคลากรในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง โดยส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรม เข้าร่วมประชุมสัมมนา และไปทัศนศึกษา เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้ทันต่อสถานการณ์ ความเจริญก้าวหน้า และความเปลี่ยนแปลงของโลก

5. การประเมินผล ผู้บริหารสถานศึกษาต้องจัดให้มีการประเมินผล โดยส่งเสริมการประเมินผลภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ เพื่อบริการประเมินภายนอก มีการนำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้กำหนดนโยบายของสถานศึกษา ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและครบวงจร

6. การเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรในโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องทั้งด้านวิชาการ การให้บริการ และจัดสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ การจัดบรรยากาศของโรงเรียนให้อบอุ่น เพื่อให้ผู้เรียนมีความรักที่จะเรียนรู้และรู้จักแสวงหาความรู้

7. การสร้างแรงจูงใจ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีทัศนคติในเชิงบวกกับผู้ร่วมงาน มีความยืดหยุ่นในการทำงาน สร้างความเชื่อมั่นและความต้องการของฝ่ายต่างๆ ให้ความสำคัญในความพยายามของทีมงานและสร้างแรงจูงใจในการทำงานด้วยวิธีการต่าง ๆ

8. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับงานด้านเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนให้ชุมชนและสาธารณชนทราบด้วยวิธีการที่หลากหลาย เพื่อสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน และสร้างการมีส่วนร่วมเพิ่มขึ้น

9. การประสานความสัมพันธ์อันดีกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในโรงเรียน เพื่อสร้างเครือข่าย ผู้สนับสนุนทรัพยากรต่างๆ ได้แก่ ทรัพยากรงบประมาณ ทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรด้านการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่างๆ

10. การส่งเสริมเทคโนโลยี ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี เพื่อให้ทันต่อความเจริญก้าวหน้าทั้งในและต่างประเทศให้สอดคล้องกับยุคสังคมแห่งการเรียนรู้

สมพิศ ไห้งาม (2553, น. 117 – 119) ได้กำหนดบทบาทของผู้บริหารไว้ 4 ประการ ได้แก่

1. ให้คำแนะนำ (Directive) ผู้บริหารในลักษณะนี้ จะเป็นผู้บอกหรือผู้สั่งให้ ผู้ใต้บังคับบัญชาทำในสิ่งที่ต้องการ ไม่ได้ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาร่วมตัดสินใจ

2. ให้การสนับสนุน (Supportive) ผู้บริหารในลักษณะนี้ จะแสดงความเป็นกันเอง ให้ความสนใจ เอาใจใส่ต่อผู้ใต้บังคับบัญชา สนับสนุนให้งานบรรลุเป้าหมาย

3. เปิดโอกาสให้ความร่วมมือ (Participative) ผู้บริหารลักษณะนี้ จะแสวงหาข้อคิด ข้อเสนอแนะจากผู้ใต้บังคับบัญชา เปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาร่วมตัดสินใจ

4. มุ่งงาน (Achievement Oriented) ผู้บริหารลักษณะนี้จะมุ่งสู่ความสำเร็จของงานด้วยการกระตุ้นผู้ปฏิบัติงานให้ทำงานเพื่อบรรลุเป้าหมาย

Kenneth and Jane (2000, น. 103) ได้สรุปถึงบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของกลุ่มและกิจกรรม โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่มใหญ่ ๆ ไว้ดังนี้

1. ด้านบุคคล ได้แก่ บทบาทด้านการเป็นหัวหน้าองค์กรและผู้นำของหมู่คณะ
2. ด้านข้อมูลสารสนเทศ ได้แก่ บทบาทในการเป็นศูนย์รวมของการสั่งการภายในองค์กร ประกอบด้วย การรับข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบันและเป็นรูปธรรมมากที่สุด
3. ด้านการตัดสินใจ ได้แก่ บทบาทในการเป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์กิจกรรมใหม่ ๆ เป็นผู้จัดการกับปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ และเป็นผู้จัดความขัดแย้งระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ภายในองค์กร

Gorton (1983, น. 100 – 101) ได้สรุปถึงบทบาทหน้าที่สำคัญของผู้บริหารการศึกษาไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. บทบาทในฐานะเป็นผู้บริหาร
2. บทบาทในฐานะเป็นผู้บริหารการสอนและด้านวิชาการ
3. บทบาทในฐานะเป็นผู้รักษาระเบียบวินัย
4. บทบาทในฐานะเป็นผู้ส่งเสริมมนุษยสัมพันธ์
5. บทบาทในฐานะเป็นผู้ประเมินผล
6. บทบาทในฐานะเป็นผู้แก้ปัญหาคความขัดแย้ง

Gunningham and Cordeiro (2000, น. 21) ได้สรุปบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ฐานะที่เป็นผู้นำทางวิชาการหรือผู้จัดการโรงเรียนว่าบทบาทของผู้บริหารผู้นำทางวิชาการ หรือ ผู้จัดการโรงเรียน ภาวะผู้นำทางวิชาการ จะเน้นไปที่การพัฒนาและการสอน การพัฒนาคณะครู การนิเทศการสอน การประเมินโปรแกรม ครูและนักเรียนและการปรับปรุงการเรียนการสอน อย่างต่อเนื่อง และยังได้กล่าวถึงแนวโน้มของงานวิจัยส่วนใหญ่ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำทางวิชาการเป็นอันดับแรกไม่ทิ้งงาน การบริหารจัดการสถานศึกษาของตนเอง และยังได้กล่าวถึง การกระทำที่บ่งบอกถึงควมมีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารไว้ว่า สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ต้องเน้นที่การสอนและการเรียนมากกว่าการประยุกต์เทคนิคการเรียนรู้และความชำนาญ ผู้บริหารเลือกใช้เวลาอย่างไร อะไรที่ผู้บริหารกระทำอย่างมีความหมาย และอะไรคือความเชื่อของผู้บริหารในค่านิยม แผนงานที่วางไว้และความเข้าใจเกี่ยวกับการสอน การเรียนและผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน ข้อเท็จจริงที่ผู้บริหารให้ความสนใจในบางอย่างที่โรงเรียนละเลย

สรุปได้ว่า บทบาท หน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ครอบคลุม 6 ด้านหลัก คือ การบริหาร บุคลากร การมีภาวะผู้นำ การพัฒนาการเรียนรู้ การจัดการองค์กร การสร้างเครือข่าย และการส่งเสริม

เทคโนโลยี เพื่อให้โรงเรียนสามารถดำเนินงานตามพันธกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันต่อการเปลี่ยนแปลง

3.3 กระบวนการบริหารสถานศึกษา

3.3.1 การบริหารเชิงระบบ (Systems Approach)

การบริหารเชิงระบบ (Systems Approach) เป็นแนวคิดในการบริหารจัดการที่มององค์กรหรือหน่วยงานเป็นระบบหนึ่งระบบ ซึ่งประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงกันและทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกันขององค์กร โดยมีนักวิชาการอธิบายหลักการบริหารเชิงระบบ (Systems Approach) ไว้ ดังนี้

กรมวิชาการ (2544, น. 3 – 10) อธิบายหลักการบริหารเชิงระบบ (Systems Approach) ไว้ว่า การบริหารงานโรงเรียนประกอบด้วยภารกิจสำคัญหลายด้านที่ต้องดำเนินงานอย่างสอดคล้องประสานกัน เริ่มจาก

1. การบริหารงานวิชาการ ถือเป็นภารกิจหลักที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการเรียนการสอน รวมถึงการวางแผนการเรียน การจัดครูผู้สอน การพัฒนาหลักสูตร สื่อการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดและประเมินผลการเรียนของผู้เรียน

2. การบริหารงานธุรการ มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการดำเนินงานด้านวิชาการ โดยเป็นกลไกที่ช่วยอำนวยความสะดวกให้หน่วยงานต่าง ๆ ภายในโรงเรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมงานด้านการวางแผน การเงิน การบัญชี พัสดุ และงานทะเบียนสถิติ

3. การบริหารงานบุคคล เป็นกระบวนการที่มุ่งใช้ทรัพยากรมนุษย์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ผ่านการสรรหา คัดเลือก พัฒนา และรักษามูลค่าบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่ไปกับการสร้างความพึงพอใจในการทำงาน

4. การบริหารงานกิจการนักเรียน เป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน นอกเหนือจากการเรียนการสอนในชั้นเรียน โดยมุ่งส่งเสริมคุณภาพชีวิต ความประพฤติ ความสามารถ และความสนใจของนักเรียน ผ่านกิจกรรมและบริการต่าง ๆ เช่น การรับนักเรียน การจัดกลุ่มนักเรียน การดูแลระเบียบวินัย และการจัดสวัสดิการ

5. การบริหารงานอาคารสถานที่ เป็นภารกิจที่มุ่งดูแล พัฒนา และบำรุงรักษาสภาพแวดล้อมทางกายภาพของโรงเรียนให้มีความปลอดภัย สะอาด สวยงาม และเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและการปฏิบัติงานของบุคลากร

6. การบริหารงานบริการและความสัมพันธ์กับชุมชน เป็นองค์ประกอบสำคัญของการบริหารสถานศึกษา เนื่องจากโรงเรียนต้องทำหน้าที่ให้บริการทางการศึกษาและกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน พร้อมทั้งสร้างความร่วมมืออันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อให้เกิดการสนับสนุนทรัพยากรและการพัฒนาการศึกษาร่วมกัน โดยผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการวางแผน สร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ เผยแพร่ผลงานและชื่อเสียงของโรงเรียน ตลอดจนให้บริการวิชาการแก่ประชาชน

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2547, น. 182 – 184) อธิบายหลักการบริหารเชิงระบบ (Systems Approach) ไว้ว่า การบริหารเชิงระบบเป็นกระบวนการบริหารที่ดำเนินงานอย่างเป็นวงจร ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ การวางแผน (Plan) เพื่อกำหนดแนวทางและระบบการดำเนินงาน การปฏิบัติงาน (Do) ซึ่งเป็นการร่วมมือกันดำเนินงานตามแผนที่กำหนด การตรวจสอบและประเมินผล (Check) เพื่อพิจารณาความก้าวหน้าและประสิทธิผลของการดำเนินงาน และการปรับปรุงพัฒนา (Act) ซึ่งเป็นการนำผลการประเมินมาใช้แก้ไข ปรับปรุง และพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันเป็นกระบวนการที่ช่วยให้การบริหารองค์กรดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่า กระบวนการบริหารเชิงระบบ (Systems Approach) คือ หลักการบริหารที่มุ่งเน้นการบริหารงานทุกด้านของสถานศึกษาอย่างเชื่อมโยงและสัมพันธ์กัน ทั้งงานวิชาการ ธุรการ บุคคล กิจกรรมนักเรียน อาคารสถานที่ และความสัมพันธ์กับชุมชน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยกระบวนการบริหารแบบ PDCA ได้แก่ การวางแผน การปฏิบัติ การตรวจสอบ และการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3.3.2 การบริหารงานคุณภาพ วงจรเดมมิง (Deming Cycle)

การบริหารงานคุณภาพโดยใช้วงจรเดมมิง (Deming Cycle) หรือที่รู้จักกันว่า PDCA Cycle (Plan-Do-Check-Act) เป็นแนวทางที่ได้รับความนิยมในการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่องในองค์กร โดยมีนักวิชาการอธิบายหลักการการบริหารงานคุณภาพโดยใช้วงจรเดมมิง (Deming Cycle) ไว้ ดังนี้

วิทยา สุธฤตดำรง, ไรย์วิทย์ บุญสวัสดิ์ และยุพา กลอนกลาง (2553, น. 13 – 14) อธิบายว่า การบริหารงานคุณภาพโดยใช้วงจรเดมมิง (Deming Cycle) เป็นการพัฒนาองค์กรให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการค้นหาและแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ โดยนำวงจรเดมมิง (Deming Cycle) หรือ PDCA มาใช้ในการบริหารและปรับปรุงงานทุกด้านขององค์กร วงจรดังกล่าวซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่

1. การวางแผน (Plan) เพื่อกำหนดสมมติฐานและออกแบบแนวทางการดำเนินงาน
2. การปฏิบัติ (Do) เพื่อทดสอบและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้
3. การตรวจสอบ (Check) เพื่อประเมินผลและตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินงาน
4. การปรับปรุงแก้ไข (Act) เพื่อนำผลที่ผ่านการทดสอบมาพัฒนาเป็นมาตรฐานการทำงานใหม่

ทั้งนี้ การดำเนินงานตามวงจร PDCA อย่างเป็นระบบจะช่วยเชื่อมโยงการวางแผนและการปฏิบัติงานของทุกระดับในองค์กรให้สอดคล้องกัน อันนำไปสู่การพัฒนาองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

พงศา บุญชัยวัฒนโชติ (2557, น. 12 – 13) กล่าวว่า วงจรเดมมิงหรือ PDCA เป็นแนวคิดสำคัญที่ใช้ในการแก้ไขปัญหา รวมถึงการปรับปรุงและพัฒนางานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยกระบวนการดังกล่าวประกอบด้วย 4 ขั้นตอนสำคัญ ได้แก่

1. การวางแผน (Plan) ซึ่งเป็นการกำหนดปัญหา เป้าหมาย และแนวทางการแก้ไข

2. การปฏิบัติ (Do) ซึ่งเป็นการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้
3. การตรวจสอบ (Check) ซึ่งเป็นการติดตามและเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับ

เป้าหมาย

4. การดำเนินการปรับปรุง (Act) ซึ่งเป็นการกำหนดแนวทางที่ได้ผลให้เป็นมาตรฐาน พร้อมทั้งพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในอนาคต

วิฑูรย์ ภูมิปัญญวานิช (2561, น. 315 – 316) ได้อธิบายหลักการการบริหารงานคุณภาพโดยใช้วงจรเดมมิง (Deming Cycle) ไว้ว่า การบริหารจัดการมีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงการบริหารโดยดำเนินการตามวงจร PDCA ดังนี้

แผน (Plan) ในการบริหารจัดการแผนไม่ใช่เพียงแค่การคำนวณคาดการณ์และคาดคะเนแต่เป็นสิ่งที่ผู้นำตั้งเป้าหมายไว้ล่วงหน้าว่าควรทำให้ได้ด้วยความมุ่งมั่นของตนเองและให้คำมั่นที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายนี้

ทำ (Do) สิ่งสำคัญคือการดำเนินการตามแผนให้ลุล่วง

วิเคราะห์ (Check) เปรียบเทียบและวิเคราะห์ความแตกต่างของผลลัพธ์ แต่สิ่งที่สำคัญคือ การเข้าใจสาเหตุที่แท้จริงของความแตกต่างของผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น เช่น เพื่อที่จะบรรลุตามแผนจะต้องทำอะไรดี การปรับปรุงแก้ไขเช่นนั้นเหมาะสมหรือไม่

ปรับปรุงแก้ไข (Action) เพื่อที่จะขยายการปฏิบัติงานของฝ่ายตนเองออกไปให้มากขึ้น จะต้องทำให้ปัญหาที่ต้องแก้ไขในครั้งถัดๆ ไป มีความชัดเจน และพนักงานทุกคนต้องศึกษารายการปัญหาเหล่านี้

เพ็ชรี รูปะวิเชตร (2566, น. 240) ได้อธิบายวงจรควบคุมคุณภาพ PDCA ว่าเป็นกระบวนการที่ช่วยพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ โดย

Approach: Plan คือ การศึกษา สำรวจ และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการกำหนดแนวทางดำเนินงานที่เหมาะสม

Deployment: Do คือ การนำแผนไปดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง พร้อมทั้งถ่ายทอดสู่การปฏิบัติจริง

Learning: Check คือ การประเมินผลการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอน เพื่อค้นหาปัญหาและโอกาสในการพัฒนา ตลอดจนส่งเสริมการเรียนรู้จากผลการดำเนินงาน

Integration: Action คือ การแก้ไขจุดบกพร่องหรือยอมรับแนวปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งบูรณาการเข้าสู่ระบบงานขององค์กรต่อไป

ภูติศ ศรีสนามชัย (2566, น. 12 – 13) ได้อธิบายหลักการการบริหารงานคุณภาพโดยใช้วงจรเดมมิง (Deming Cycle) ไว้ว่า พื้นฐานการคิดและทำงานจากวงจรเดมมิงจะเริ่มต้นด้วยการวางแผน (Plan) ซึ่งมีความสำคัญมาก หากวางแผนผิดหรือไม่มีประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานก็จะได้ผลตามสิ่งที่ต้องการ

เมื่อกระบวนการวางแผน (Plan) เสร็จสิ้น การมอบหมายงานและการลงมือเพื่อปฏิบัติการ (Implementing) เป็นเรื่องที่สำคัญความสามารถของคนในทีม และความสามารถในการบริหารจัดการการปฏิบัติงานของผู้บริหาร เพื่อให้มั่นใจได้ว่า ทุกอย่างเป็นไปตามแผน หรือหากไม่เป็นไปตามแผน จะแก้ปัญหาอย่างไรให้องค์กรเดินหน้าต่อไปได้ในวงจรเดมมิง คือ Do

หลังจากการปฏิบัติงานมาระยะเวลาหนึ่ง จำเป็นต้องมีการติดตามงานและประเมินผล (Evaluating) ในวงจรเดมมิง คือ Check ผู้บริหารจำเป็นต้องเข้าใจวิธีวัดผลและวินิจฉัยผลการดำเนินงานขององค์กร (Enterprise or Business Diagnosis) เพื่อหาปัญหาและสาเหตุแล้วนำมาปรับปรุง ซึ่งในวงจรเดมมิง คือ Act นั้นหมายถึงกระบวนการจัดการจะวนเข้าสู่กระบวนการคิด (Analyzing), การกำหนดทิศทาง (Setting Direction) และวางแผน (Planning) อีกครั้ง และจะดำเนินอย่างนี้ต่อเนื่องไปเรื่อยๆ เพื่อให้องค์กรมีผลการดำเนินงานที่เป็นไปตามเป้าหมายหรือทิศทางที่กำหนดอยู่เสมอ

สรุปได้ว่า วงจรเดมมิง (PDCA) เป็นหลักการบริหารงานคุณภาพที่มุ่งเน้นการพัฒนาและปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่องผ่าน 4 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Act) ซึ่งเป็นกระบวนการที่ช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีระบบ สามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังส่งเสริมการเรียนรู้ การสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงาน และการพัฒนาองค์กรให้บรรลุเป้าหมายอย่างยั่งยืน

3.3.3 การจัดการความรู้ (Knowledge Management)

การจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) เป็นกระบวนการในการรวบรวม จัดระบบ แบ่งปัน และพัฒนาองค์ความรู้ในองค์กรหรือหน่วยงาน เพื่อให้บุคลากรสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากความรู้นั้นในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ โดยมีนักวิชาการอธิบายหลักการการจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) ไว้ ดังนี้

ชนวัฒน์ โกญจนวรรณ (2550, น. 168 – 169) อธิบายว่า การจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) มิได้เป็นเพียงการนำเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ภายในองค์กรเท่านั้น แต่เป็นกระบวนการที่ครอบคลุมการแสวงหา การสร้าง การรวบรวม การเผยแพร่ และการใช้ประโยชน์จากความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่ในองค์กร ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มนุษย์ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แม้ในบางครั้งผู้ปฏิบัติอาจไม่ตระหนักว่ากำลังดำเนินการจัดการความรู้ก็ตาม

นอกจากนี้ การจัดการความรู้ยังต้องพิจารณาองค์ประกอบสำคัญหลายด้านร่วมกัน ได้แก่ วัฒนธรรมองค์กร กระบวนการทำงาน และเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงและสนับสนุนซึ่งกันและกันอย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถสรุปได้ว่า การจัดการความรู้เป็นศิลปะในการสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรที่จับต้องไม่ได้ขององค์กร ผ่านกระบวนการรวบรวม จัดการ แลกเปลี่ยน และวิเคราะห์องค์ความรู้ เพื่อสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

จารุพันธ์ อธิธาวัชกุล (2558, น. 76 – 78) ได้อธิบายหลักการการจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) ไว้ว่า Knowledge Management หรือ KM หมายถึง การจัดการองค์ความรู้ โดยมีกระบวนการและวิธีการดำเนินการประกอบด้วย การสร้างองค์ความรู้ (Creating) การค้นหา (Capturing) การถ่ายทอดแบ่งปัน (Sharing) และการนำองค์ความรู้ไปใช้ (Using) เพื่อต่อยอดความรู้ให้เกิดผลสำเร็จที่สูงขึ้นแก่องค์กรต่อไป

โดยแบ่งประเภทของความรู้ออกเป็น 2 ลักษณะสำคัญ คือ

1. ความรู้ที่ชัดแจ้งหรือความรู้ที่เป็นทางการ (Explicit Knowledge) ความรู้ที่เป็นเหตุเป็นผล สามารถรวบรวมและถ่ายทอดออกมาในรูปแบบต่างๆ ได้ อธิบายด้วยเหตุผล สื่อออกมาเป็น

คำ ประโยค จำนวน กฎเกณฑ์ ทฤษฎี เช่น หนังสือ คู่มือ เอกสาร และรายงานต่างๆ ซึ่งทำให้คนสามารถเข้าถึงได้ง่าย

2. ความรู้โดยนัยหรือความรู้ที่มองไม่เห็นชัดเจน (Tacit Knowledge) เป็นความรู้ที่อยู่ในตัวของแต่ละบุคคล เกิดจากประสบการณ์ การเรียนรู้ หรือพรสวรรค์ต่างๆ ความรู้เหล่านี้ขึ้นอยู่กับความเชื่อ ความรู้สึก ศีลธรรม ทักษะ และความรู้ความชำนาญในงาน ซึ่งสื่อสารหรือถ่ายทอดออกมาเป็นรูปแบบ ตัวเลข สูตร หรือลายลักษณ์อักษรได้ยาก

การมีกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ดี จะทำให้ขีดความสามารถในการแข่งขันขององค์กรสูงขึ้น เพราะความรู้ที่เกิดขึ้นจากปัญหาปฏิบัติในตัวบุคลากรมีการจัดเก็บเพื่อเรียนรู้ แลกเปลี่ยน และต่อยอดกันในหมู่พนักงาน ซึ่งจะเป็นพลังความรู้ที่จะสร้างผลงานที่แตกต่าง สร้างสรรค์อย่างต่อเนื่อง องค์กรก็จะแข็งแรงยั่งยืน พนักงานที่มีภูมิความรู้สูงขึ้นก็ย่อมมีความรู้สึกผูกพันที่ดีกับองค์กรไปด้วย

การจัดการความรู้หรือทำ KM ในองค์กรสามารถทำได้หลายแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ลักษณะธุรกิจขององค์กร ความพร้อมของทรัพยากรต่างๆ และวัฒนธรรมขององค์กร

รูปแบบที่ 1 จัดเป็นวงสนทนาแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ องค์กรขนาดเล็ก ธุรกิจไม่สลับซับซ้อนมาก อาจดำเนินการในลักษณะการจัดกลุ่มชุมชนผู้เชี่ยวชาญ หรือชุมชนนักปฏิบัติ (CoP) เพื่อให้มาแลกเปลี่ยนแบ่งปันความรู้ มีผู้นำกลุ่ม มีการจดบันทึก จัดเก็บไว้เพื่อเผยแพร่ วิธีการนี้ความสำเร็จมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับกระบวนการสนทนา หรือที่เรียกว่า Story Telling (บางแห่งอาจเรียกว่า การทำ Dialog) รวมทั้งมีผู้นำกลุ่มหรือกระบวนการ (Facilitator) ที่มีทักษะในการดูแลการสนทนาพูดคุยให้สมาชิกในกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างตรงไปตรงมา สร้างสรรค์ให้เกิดการคิดค้นสิ่งใหม่ๆ ร่วมกัน และเปิดกว้างในการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน หากจัดกระบวนการสนทนาแลกเปลี่ยนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากจะได้ความรู้แล้ว ยังได้ความรู้สึกสมัคปรมาสามัคคีกันในหมู่พนักงานอีกด้วย ซึ่งปัจจุบันรูปแบบของ CoP นี้ยังสามารถใช้เทคโนโลยี เช่น Webboard, Group Chat มาช่วยในการแบ่งปันความรู้ในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญได้อีกด้วย

รูปแบบที่ 2 คือ การจัดเก็บความรู้โดยใช้ระบบสารสนเทศเข้ามาช่วย องค์กรขนาดใหญ่มีองค์ความรู้ใหม่เกิดขึ้นตลอดเวลา และต้องนำไปใช้งานในวงกว้าง ภายในเวลาที่รวดเร็ว ก็จะใช้วิธีจัดเผยแพร่และจัดเก็บในระบบ Intranet ผ่าน Platform ต่างๆ และที่สำคัญ คือ ต้องมีระบบสืบค้น (Search Engine) ที่ทรงประสิทธิภาพ ให้สามารถค้นหาค้นหาได้ง่าย อีกทั้งต้องจัดหมวดหมู่ไว้อย่างชัดเจน มีการนำความรู้ขึ้นระบบและย้ายออกไปเมื่อพ้นสมัย ซึ่งผู้ใช้งานสามารถให้คะแนนกับผู้เขียน (Share) ความรู้นั้นๆ ได้ด้วยการนำเทคโนโลยีมาช่วยทำ KM จะช่วยแก้ปัญหาที่ว่า "มีข้อมูลอยู่มากแต่ขาดความรู้" เพราะมีการรวบรวม จัดเก็บอย่างเป็นระบบ มีผู้เชี่ยวชาญในหัวข้อนั้นๆ ประมวลผลเป็นความรู้ที่นำไปใช้อย่างถูกต้อง ทันการณ์

ทั้งนี้ หัวใจสำคัญของการจัดการความรู้มิได้อยู่ที่เทคโนโลยีเพียงอย่างเดียว แต่ขึ้นอยู่กับ การสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ การส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้ พัฒนาตนเอง และแบ่งปันองค์ความรู้แก่ผู้อื่น โดยผู้นำองค์กรต้องมีบทบาทในการสนับสนุนและเป็นแบบอย่างของการเรียนรู้ เพื่อให้ความรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติงานกลายเป็นทรัพย์สินร่วมขององค์กร สามารถถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น และนำไปสู่การพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน

ประเวศ วะสี (2558, น. 31 – 32) ได้อธิบายหลักการการจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) ไว้ว่า การจัดการความรู้เป็นกระบวนการที่สะท้อนถึงการให้คุณค่าและความเคารพต่อความรู้ที่มีอยู่ในตัวบุคคล โดยถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์และสังคมให้สามารถก้าวหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการความรู้มีความหมายจำเพาะที่ หมายถึง การส่งเสริมการถอดความรู้ในตัวคนทุกคนที่เกี่ยวข้องออกมาให้เห็นคุณค่า ใช้ประโยชน์ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน

ถ้ามีการจัดการความรู้ในทุกพื้นที่ ในทุกองค์กร และในทุกเรื่องที่ยากทำให้สำเร็จ ผู้คนจะมีเกียรติ มีศักดิ์ศรี มีความสุข มีพลังใจ มีความสร้างสรรค์อันยิ่งใหญ่ ทำให้ทำอะไรๆ ได้สำเร็จ และเกิดพลังงานทางสังคม (Social Energy) อันยิ่งใหญ่

อีกทั้งแสดงให้เห็นว่า การศึกษาในทุกระดับและทุกประเภทควรนำกระบวนการจัดการความรู้มาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะและศักยภาพของมนุษย์อย่างรอบด้าน

ศุภวิทย์ ภาษิตินรินทร์ (2567, น. 8) อธิบายถึงแนวคิดการจัดการความรู้โดยอ้างอิงคำกล่าวของนักวิทยาศาสตร์ชื่อดัง Albert Einstein ที่ว่า “The only source of knowledge is experience” หรือ “แหล่งกำเนิดของความรู้คือประสบการณ์” ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าความรู้ที่แท้จริงเกิดขึ้นจากการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติและประสบการณ์ของมนุษย์

สรุปได้ว่า การจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยให้บุคคลและองค์กรสามารถรวบรวม ถ่ายทอด และใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การพัฒนาทักษะ ความสามารถ และการเติบโตทั้งในระดับบุคคลและระดับองค์กรอย่างยั่งยืน

4. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร

4.1 ความหมายการพัฒนาบุคลากร

ความหมายของการพัฒนาบุคลากร คือ การพัฒนาบุคคลที่อยู่ในองค์กร ซึ่งมีนักวิชาการได้นิยามความหมายของการพัฒนาบุคลากรไว้ ดังนี้

สุจิตรา ธนानันท์ (2555, น. 28) อธิบายว่า การพัฒนาบุคลากร คือ กระบวนการที่มุ่งให้บุคลากรได้รับประสบการณ์การเรียนรู้และเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงาน โดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่เหมาะสมต่อการทำงาน อันจะช่วยให้บุคลากรสามารถนำความรู้และความสามารถไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานทั้งในปัจจุบันและอนาคต

พงศ์สิทธิ์ พรหมณีน (2556, น. 25) ให้ความหมายของการพัฒนาบุคลากรว่า เป็นการดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการใด ๆ ที่ส่งผลให้บุคลากรได้รับการพัฒนาในด้านความรู้ ความเข้าใจและความสามารถ จนสามารถปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และพัฒนาพฤติกรรมของตนเองให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สุธินี ฤกษ์ขำ (2557, น. 9) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากรในองค์กรเป็นการดำเนินการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรมีทัศนคติ ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และพฤติกรรมที่เหมาะสม

ต่อการปฏิบัติงาน ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งจะช่วยยกระดับผลการปฏิบัติงานให้ดีขึ้นในระดับบุคคล หน่วยงาน และองค์กรโดยรวม

ประชุม รอดประเสริฐ (2558, น. 132) อธิบายว่า การพัฒนาบุคลากรเป็นกระบวนการเสริมสร้างความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดีให้แก่บุคลากร เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น

ศิริภัสสร วังศ์ทองดี (2561, น. 8) ได้อธิบายความหมายของการพัฒนาบุคลากรใน 2 ระดับ ได้แก่

1. การพัฒนาบุคลากรระดับมหภาค หมายถึง การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของประชากรให้มีความรู้ ทักษะ และความสามารถที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ โดยอาศัยกระบวนการศึกษา การฝึกอบรม และการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อยกระดับคุณภาพของบุคคลและนำไปสู่ความก้าวหน้าของประเทศในภาพรวม

2. การพัฒนาบุคลากรระดับจุลภาค หมายถึง กระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาของบุคคล กลุ่ม และองค์กรอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาการทำงาน เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็น พร้อมทั้งประยุกต์ใช้ความรู้ให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ขององค์กร อันจะช่วยเพิ่มศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รวิภา ธรรมโชติ และ นิธิดา สิริพงศ์ทักษิณ (2562, น. 5) ให้ความหมายว่า การพัฒนาบุคลากรเป็นกระบวนการที่ช่วยให้องค์กรมีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และศักยภาพในการปฏิบัติงาน ซึ่งส่งผลต่อการเติบโตและความได้เปรียบทางการแข่งขันขององค์กร นอกจากนี้ ยังช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บริหารและบุคลากร รวมถึงสนับสนุนการดำเนินงานด้านทรัพยากรมนุษย์ภายในองค์กรให้มีประสิทธิภาพ

Swanson and Holton (2001, น. 3) การพัฒนาบุคลากรเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาความรู้ ความเชี่ยวชาญ และศักยภาพของบุคลากรผ่านกิจกรรมการฝึกอบรมและการพัฒนา เพื่อยกระดับผลการปฏิบัติงานและเพิ่มประสิทธิผลในการทำงานให้ดียิ่งขึ้น

Mondy and Noe (2005, น. 5) ให้ความหมายว่า การพัฒนาบุคลากรเป็นกระบวนการเพิ่มพูนความรู้และทักษะของบุคลากร โดยอาศัยกิจกรรมสำคัญ เช่น การฝึกอบรม การวางแผนความก้าวหน้าในอาชีพ และการประเมินผลการปฏิบัติงาน ซึ่งถือเป็นภารกิจสำคัญประการหนึ่งของการบริหารทรัพยากรมนุษย์

Metzger (2006, น. 15) ได้นิยามความหมายของการพัฒนาบุคลากรไว้ว่า การพัฒนาบุคลากรไม่ได้จำกัดอยู่เพียงการพัฒนาความรู้หรือทักษะในการทำงานเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมการพัฒนาด้านจิตใจและการตระหนักรู้ในตนเอง โดยเน้นความสมดุลระหว่างร่างกาย จิตใจ และการตัดสินใจ รวมถึงการทำความเข้าใจความเชื่อ ความคิด ความรู้สึก ความต้องการ ประสบการณ์ และปัญญาภายในของตนเอง ซึ่งล้วนเป็นองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาศักยภาพมนุษย์อย่างสมบูรณ์

Werner and DeSimone (2009, น. 5) อธิบายว่า การพัฒนาบุคลากรเป็นกระบวนการที่มุ่งเสริมสร้างความรู้ ทักษะ และทัศนคติของบุคลากร โดยการฝึกอบรมจะเน้นการพัฒนาผลการปฏิบัติงานในระยะสั้น ขณะที่การพัฒนาจะมุ่งสร้างการเปลี่ยนแปลง เพิ่มศักยภาพ และส่งเสริมการเรียนรู้ในระยะยาว เพื่อให้บุคลากรสามารถเติบโตและปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า การพัฒนาบุคลากร หมายถึง กระบวนการที่มุ่งส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านความรู้ ทักษะ ความสามารถ ทักษะ และพฤติกรรม เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร โดยอาศัยกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การศึกษา การฝึกอบรม การพัฒนาสายอาชีพ และการเรียนรู้จากประสบการณ์ ทั้งนี้ การพัฒนาบุคลากรไม่เพียงช่วยยกระดับผลการปฏิบัติงานของบุคคลเท่านั้น แต่ยังส่งเสริมการเติบโตขององค์กร เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศในระยะยาว นอกจากนี้ การพัฒนาบุคลากรยังครอบคลุมการเสริมสร้างศักยภาพภายในของบุคคล เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การปรับตัว และการพัฒนาตนเองอย่างยั่งยืน อันนำไปสู่ความสำเร็จทั้งในระดับบุคคลและองค์กร

4.2 ความสำคัญของการพัฒนาบุคลากร

การพัฒนาบุคลากรถือเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารทรัพยากรมนุษย์และการเติบโตขององค์กรในระยะยาว เพราะบุคลากรเป็นกลไกหลักที่ขับเคลื่อนการดำเนินงานทุกด้านขององค์กร โดยมีนักวิชาการสรุปความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรไว้ ดังนี้

ยนต์ ชุมจิตร (2550, น. 32) กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรว่า มนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่ามากที่สุดในการขับเคลื่อนการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ดังนั้น การส่งเสริมให้บุคคลได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพทั้งด้านความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้บุคคลสามารถนำศักยภาพของตนไปสร้างประโยชน์และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

ยุวดี ศิริยทรัพย์ (2560, น. 188) อธิบายว่า การพัฒนาบุคลากรมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กรในหลายด้าน ได้แก่

1. ช่วยให้เกิดระบบการพัฒนาพนักงานที่มีความชัดเจน เป็นมาตรฐาน และสามารถดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรมทั่วทั้งองค์กร
2. สร้างขวัญกำลังใจให้แก่พนักงาน เนื่องจากพนักงานตระหนักถึงความใส่ใจขององค์กรที่มีต่อการพัฒนาศักยภาพและความก้าวหน้าในสายอาชีพของตน
3. เสริมสร้างความมั่นคงในการทำงาน ทำให้พนักงานมองเห็นโอกาสในการเติบโตในอนาคต ส่งผลให้เกิดความผูกพัน ความรัก และความจงรักภักดีต่อองค์กร
4. ส่งเสริมให้พนักงานมีพฤติกรรมที่เหมาะสมต่อองค์กร เช่น การปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และการแสวงหาความรู้
5. เปิดโอกาสให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการสื่อสารที่ดีระหว่างผู้บังคับบัญชา กับพนักงาน อันนำไปสู่ความเข้าใจร่วมกันในเรื่องบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ ความคาดหวัง และศักยภาพในการทำงานของแต่ละบุคคล

สุธินี ฤกษ์ขำ (2560, น. 69) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรในฐานะกระบวนการที่มุ่งส่งเสริมให้พนักงานได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะ ความสามารถ ตลอดจนพฤติกรรมและทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน การพัฒนาดังกล่าวช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานที่รับผิดชอบอยู่ในปัจจุบัน และยังเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการรับภารกิจหรือหน้าที่ที่มีความท้าทายมากขึ้นในอนาคต

วิชัย โสสุวรรณจินดา (2562, น. 2) เห็นว่า การพัฒนาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมการเติบโตขององค์กร เนื่องจากการมีบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับงานจะช่วยเพิ่มขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน สร้างความผูกพันและความจงรักภักดีต่อองค์กร รวมทั้งช่วยลดความขัดแย้งภายในองค์กร ทำให้บุคลากรสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุขและเกิดบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อความสำเร็จขององค์กรโดยรวม

สรุปได้ว่า การพัฒนาบุคลากรเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างความรู้ ความสามารถ ทักษะ และทัศนคติที่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน อันนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและการเตรียมความพร้อมสำหรับความก้าวหน้าในอนาคต นอกจากนี้ยังช่วยสร้างขวัญกำลังใจ ความมั่นคงในอาชีพ ความผูกพัน และความจงรักภักดีต่อองค์กร ตลอดจนส่งเสริมความเข้าใจและความร่วมมือที่ดีระหว่างบุคลากรและผู้บริหาร เมื่อองค์กรมีบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ย่อมส่งผลให้เกิดการเติบโตขององค์กร ลดปัญหาความขัดแย้งภายใน และสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาสังคมและประเทศชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.3 หลักการพัฒนาบุคลากร

การพัฒนาบุคลากรเป็นกระบวนการที่มีระบบ มีจุดมุ่งหมาย และต้องยึดถือหลักการที่เหมาะสม เพื่อให้การพัฒนาเกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อบุคคลและองค์กร โดยมีนักวิชาการสรุปหลักการสำคัญในการพัฒนาบุคลากรไว้ ดังนี้

วิเชียร วิทย์อุดม (2550, น. 122) ได้อธิบายแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรโดยแบ่งออกเป็น 2 แนวคิดสำคัญ ได้แก่

1. แนวคิดยุคคลาสสิก มองว่า ความสำเร็จขององค์กรขึ้นอยู่กับกระบวนการคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมเข้ามาปฏิบัติงานเป็นหลัก โดยเชื่อว่าการพัฒนาตนเองเป็นหน้าที่ของบุคลากรแต่ละคนมากกว่าหน้าที่ขององค์กร อย่างไรก็ตาม แม้องค์กรจะสามารถคัดเลือกบุคลากรที่มีศักยภาพเข้ามาทำงานได้แล้ว บุคลากรเหล่านั้นก็ยังจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มพูนความรู้และความสามารถให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

2. แนวคิดสมัยใหม่ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรในฐานะภารกิจสำคัญขององค์กรที่ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เนื่องจากแม้บุคลากรจะได้รับการคัดเลือกอย่างมีคุณภาพแต่ไม่อาจรับประกันได้ว่าจะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดเวลา นอกจากนี้ความก้าวหน้าทางวิชาการ เทคโนโลยี และองค์ความรู้ใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้องค์กรจำเป็นต้องส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะ และแนวคิดที่ทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อให้สามารถปรับตัวและรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วีระ อรรถมุนยกุล (2552, น. 300 – 301) ได้เสนอหลักการสำคัญของการพัฒนาบุคลากรว่า องค์กรควรกำหนดนโยบายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาองค์กร โดยให้ความสำคัญกับบุคลากรทุกระดับอย่างทั่วถึง นอกจากนี้ การวางแผนพัฒนาบุคลากรควรพิจารณาปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางธุรกิจในอนาคต เพื่อให้การพัฒนาสอดคล้องกับทิศทางขององค์กรและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

อีกประเด็นสำคัญคือการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้นับสนับสนุนการดำเนินงานภายในองค์กร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ความรวดเร็ว และความยืดหยุ่นในการทำงาน ขณะเดียวกัน องค์กรควร

ให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพและคุณภาพชีวิตของพนักงาน เพื่อสร้างความสุขในการทำงานและเสริมสร้างความผูกพันต่อองค์กร ซึ่งจะส่งผลให้บุคลากรพร้อมทุ่มเทความสามารถในการพัฒนาองค์กรให้ก้าวหน้า

นอกจากนี้ องค์กรควรกำหนดนโยบายการพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมโลกาภิวัตน์ โดยส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การสร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้ภายในองค์กร รวมถึงการพัฒนาทักษะที่จำเป็น เช่น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ภาษาต่างประเทศ การวิเคราะห์ข้อมูล และการสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ ทั้งนี้ เป้าหมายของการพัฒนาบุคลากรควรมุ่งสร้างความเจริญเติบโตและผลกำไรขององค์กรควบคู่ไปกับการสร้างความมั่นคง ความเป็นอยู่ที่ดีของพนักงาน และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติอย่างยั่งยืน

สรุปได้ว่า การพัฒนาบุคลากรเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จและความยั่งยืนขององค์กร แม้การคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถจะมีความสำคัญ แต่บุคลากรจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงขององค์ความรู้ เทคโนโลยี และสภาพแวดล้อมในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ องค์กรจึงควรกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาบุคลากรที่ชัดเจน ส่งเสริมการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยี การสร้างนวัตกรรม และการพัฒนาศักยภาพในทุกกระดับ ควบคู่กับการดูแลสุขภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของพนักงาน เพื่อให้บุคลากรมีความพร้อมในการขับเคลื่อนองค์กรสู่ความเจริญเติบโตและสามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

4.4 แนวทางและวิธีการพัฒนาบุคลากร

แนวทางและวิธีการพัฒนาบุคลากร เป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของพนักงานในด้านต่าง ๆ ทั้งความรู้ ทักษะ ทักษะคิด และพฤติกรรมการทำงาน โดยมีนักวิชาการได้อธิบายไว้ ดังนี้

สุจิตรา ธนันทน์ (2555, น. 21) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากรเป็นกลยุทธ์สำคัญที่องค์กรต้องให้ความสำคัญ เนื่องจากสภาพแวดล้อมการทำงานในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี องค์กรจึงจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพของบุคลากรอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยแนวทางการพัฒนาบุคลากรประกอบด้วย 4 รูปแบบสำคัญ ได้แก่

1. การฝึกอบรม (Training) เป็นการพัฒนานักงานเพื่อไว้ใช้งานในปัจจุบัน (Present Job)
2. การศึกษา (Education) เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อการเรียนรู้สำหรับงานในอนาคต (Future Job)
3. การพัฒนา (Development) จะมุ่งเน้นการพัฒนาทั้งคนและงานในอนาคต เช่น การพัฒนางานอาชีพ (Career Development) และการพัฒนาองค์กร (Organization Development)
4. การเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยี (Learning) ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับยุคดิจิทัล

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2551, น. 30) ได้เสนอรูปแบบการพัฒนาคูและบุคลากรทางการศึกษาที่ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับคุณภาพและศักยภาพในการปฏิบัติงาน โดยกำหนดแนวทางการพัฒนาไว้ 6 รูปแบบ ได้แก่

1. การเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเปิดโอกาสให้บุคลากรแสวงหาความรู้ตามความต้องการของตนเอง

2. การฝึกอบรมผ่านหลักสูตรที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบ

3. การศึกษาดูงานเพื่อเรียนรู้จากประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่ดีของหน่วยงานอื่น

4. การศึกษาต่อเพื่อเพิ่มพูนคุณวุฒิและองค์ความรู้

5. การเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ

6. การแลกเปลี่ยนครูหรืออาจารย์ระหว่างสถาบันฝึกอบรมกับสถานศึกษา ซึ่งช่วยเสริมสร้างประสบการณ์และมุมมองใหม่ในการปฏิบัติงาน

โชติวัล พุทธิกาญจน์ (2559, น. 26 – 27) ได้อธิบายแนวทางและวิธีการพัฒนาบุคลากรไว้ว่า การพัฒนาบุคลากร เพื่อการดำเนินชีวิต และเตรียมความพร้อมสำหรับการทำงาน สามารถแบ่งได้เป็น 5 วิธี ดังนี้

1.การศึกษาในระบบ (Formal Education) การศึกษาประเภทนี้มุ่งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถตามหลักสูตรตั้งแต่ระดับพื้นฐานจนถึงระดับสูง ซึ่งได้แก่ ระดับอนุบาล ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา หรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หรือระดับอุดมศึกษา และระดับบัณฑิตศึกษา โดยมีการจัดการศึกษาในสถานศึกษาที่มีกฎระเบียบและกำหนดเวลาเรียนที่ค่อนข้างแน่นอน เช่น โรงเรียน สถาบัน วิทยาลัย และมหาวิทยาลัย เป็นต้น

2.การศึกษานอกระบบ (Non-Formal Education) คือการศึกษาที่มุ่งเน้นพัฒนาบุคลากรที่พลาดโอกาสจากการศึกษาในระบบ โดยเปิดโอกาสให้สมัครเข้าศึกษาโดยไม่จำกัดอายุ และจะมีความยืดหยุ่นในเรื่องของหลักสูตรและเวลาเรียน โดยผู้ศึกษาสามารถเลือกเรียนได้ตามความสนใจและตามวันเวลาที่สะดวก หรือที่เรียกว่า การศึกษาผู้ใหญ่

3.การศึกษาระยะสั้น (Short-Term Education) การศึกษาประเภทนี้มุ่งเน้นพัฒนานาบุคลากรเพื่อให้สามารถนำความรู้ ความสามารถ ไปใช้ประโยชน์ในอนาคตอันใกล้ โดยทำการศึกษาในสถานศึกษาที่มีกฎระเบียบ แต่จะมีหลักสูตรและกำหนดเวลาที่กระชับ ซึ่งจะมีระยะเวลาดั้งแต่ 3 เดือน ถึง 1 ปี เช่น การศึกษาหลักสูตรภาษาอังกฤษกับสถาบันต่างประเทศ หรือการศึกษาเพื่อขอประกาศนียบัตรวิชาชีพแบบเฉพาะทาง เป็นต้น

4.การศึกษาตามอัธยาศัย (Informal Education) การศึกษาประเภทนี้มุ่งเน้นการศึกษาด้วยตนเองเป็นหลัก โดยการศึกษาตามความสนใจของแต่ละบุคคลระหว่างการดำเนินชีวิต โดยไม่มีกฎระเบียบและกำหนดที่แน่นอนของเรื่องราว เวลา สถานที่ และค่าใช้จ่าย ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาบุคลากรเช่นกัน

5.การศึกษาตลอดชีวิต (Lifelong Education) คือ การศึกษาตลอดทั้งชีวิตมนุษย์ โดยอาจรวมถึงการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาระยะสั้น และการศึกษาตามอัธยาศัย การศึกษาตลอดชีวิตจึงเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาบุคลากรเช่นกัน

Nadler, L. and Wiggs, G. D. (1989, น. 259) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นกระบวนการที่ต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคลากรและยกระดับประสิทธิภาพขององค์กร โดยกระบวนการดังกล่าวประกอบด้วย 3 แนวทางสำคัญ ได้แก่

1. การฝึกอบรม (Training) เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการเพิ่มพูนความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในปัจจุบัน เพื่อให้บุคลากรสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทันที อย่างไรก็ตาม ความสำเร็จของการฝึกอบรมขึ้นอยู่กับความสอดคล้องของหลักสูตรกับสภาพแวดล้อมการทำงานและการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

2. การศึกษา (Education) เป็นการเตรียมบุคลากรให้พร้อมสำหรับบทบาทหรือความรับผิดชอบใหม่ในอนาคต โดยมักเกี่ยวข้องกับการเลื่อนตำแหน่งหรือการเปลี่ยนแปลงหน้าที่การงาน

3. การพัฒนา (Development) เป็นกระบวนการที่มุ่งสร้างการเรียนรู้และประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมศักยภาพของบุคลากร เปิดโอกาสให้แสดงความสามารถ ความคิดเห็น และพัฒนาความพร้อมในการรับมือกับความท้าทายในอนาคต อันจะส่งผลต่อความก้าวหน้าทั้งของบุคคลและองค์กรโดยรวม

สรุปได้ว่า การพัฒนาบุคลากรเป็นกระบวนการสำคัญในการเสริมสร้างความรู้ ทักษะ ความสามารถ และศักยภาพของบุคคล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและรองรับการเปลี่ยนแปลงขององค์กรและสังคม โดยมีรูปแบบการพัฒนาที่หลากหลาย เช่น การฝึกอบรม การศึกษา การพัฒนาเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพ การเรียนรู้ด้วยตนเอง การศึกษาดูงาน การเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการ ตลอดจนการเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยี ทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย นอกจากนี้ การพัฒนาบุคลากรยังมุ่งเตรียมความพร้อมสำหรับการปฏิบัติงานทั้งในปัจจุบันและอนาคต รวมถึงส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้บุคลากรสามารถปรับตัว พัฒนาศักยภาพของตนเอง และสร้างคุณค่าให้แก่องค์กรได้อย่างยั่งยืน

4.5 กระบวนการการพัฒนาบุคลากร

กระบวนการพัฒนาบุคลากร คือ ขั้นตอนหรือกิจกรรมที่องค์กรดำเนินการเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และความสามารถของพนักงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ตอบสนองต่อเป้าหมายขององค์กร และการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมการทำงาน โดยมีนักวิชาการได้อธิบายถึงกระบวนการพัฒนาบุคลากรไว้ ดังนี้

วรรัตน์ เขียวไพร (2551, น. 24 – 25) อธิบายว่าการพัฒนาบุคลากรเป็นกระบวนการที่มุ่งเสริมสร้างขวัญกำลังใจ ควบคู่ไปกับการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของบุคลากรภายในองค์กร โดยเริ่มต้นจาก

1. การกำหนดโครงสร้างการพัฒนาบุคลากรอย่างชัดเจน ผ่านการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในแต่ละหน่วยงานให้ร่วมขับเคลื่อนนโยบาย กลยุทธ์ และแนวปฏิบัติให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกันทั่วทั้งองค์กร เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน

2. องค์กรต้องกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาบุคลากรโดยคำนึงถึงปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน พร้อมส่งเสริมการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันและสนับสนุนการเติบโตอย่างยั่งยืน

3. เมื่อกำหนดโครงสร้างและกลยุทธ์แล้ว จึงเข้าสู่กระบวนการดำเนินงานพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบ เริ่มจาก

1) การประเมินความต้องการในการพัฒนา ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ความจำเป็นขององค์กร หน่วยงาน และบุคคล เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการจัดลำดับความสำคัญและวางแผนพัฒนา

2) การออกแบบการพัฒนา โดยกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขตการเรียนรู้ และรายละเอียดของแผนพัฒนาให้เหมาะสมกับแต่ละระดับ

3) การนำแผนไปสู่การปฏิบัติผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การฝึกอบรม การพัฒนาอาชีพ การพัฒนาองค์การ และการจัดการความรู้ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันขององค์กร

4) การประเมินผลการพัฒนา เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ สรุปผล และใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแผนงานหรือกิจกรรมการพัฒนาในอนาคตให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สุนิสา ช่อแก้ว (2563, น. 28 – 30) เสนอว่า การพัฒนาบุคลากรในองค์กรควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของแนวคิดด้านสมรรถนะ (Competency) เพื่อกำหนดพฤติกรรมและคุณลักษณะที่เหมาะสมของบุคลากรให้สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร โดยในยุคดิจิทัล องค์กรจำเป็นต้องนำเทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือดิจิทัลมาใช้เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาบุคลากร ทั้งในด้านการทำงาน การบริหารจัดการ และการเรียนรู้ ภาพรวมของกระบวนการพัฒนาบุคลากรแบ่งออกเป็น 2 ระยะสำคัญ ได้แก่

ระยะที่ 1 การได้มาซึ่งบุคลากร (Acquiring HR) ประกอบด้วย

1. การกำหนดตำแหน่งและค่าตอบแทน

เป็นกระบวนการพัฒนาบุคลากรที่สำคัญ ช่วยกำหนดโครงสร้างองค์กร และวางแผนทรัพยากรมนุษย์ได้อย่างเหมาะสม องค์กรต้องศึกษาวิเคราะห์งานเพื่อกำหนดตำแหน่งงาน จำนวนตำแหน่ง และระดับตำแหน่ง ให้สอดคล้องกับการจัดสรรบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน (Put the Right Man on the Right Job) การกำหนดค่าตอบแทนเป็นผลจากการกำหนดตำแหน่งงาน โดยให้ค่าตอบแทนแก่ผู้ปฏิบัติงานสอดคล้องกับภาระงานที่ได้รับมอบหมายตามหลักการให้ค่าตอบแทนที่เท่าเทียมกัน (Equal Pay for Equal Work)

2. การวางแผนทรัพยากรมนุษย์

เป็นการดำเนินกิจกรรมพัฒนาบุคลากรทุกมิติในองค์กรให้สอดคล้องกับภารกิจและวัตถุประสงค์ที่กำหนด เพื่อให้องค์กรสามารถขับเคลื่อนการดำเนินงาน บรรลุเป้าหมายผลการปฏิบัติงานที่ต้องการ โดยครอบคลุมตั้งแต่การกำหนดคุณสมบัติ การสรรหา การพัฒนา การฝึกอบรม การประเมินผล การจ่ายค่าตอบแทน และการธำรงรักษามูลค่าบุคลากร การวางแผนทรัพยากรมนุษย์ เกิดจากความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ทั้งในระดับองค์กรและระดับบุคคล โดยเปรียบเทียบกับระดับศักยภาพปัจจุบันของทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร

3. การสรรหาคัดเลือก

การสรรหาและคัดเลือกเป็นกระบวนการแสวงหาบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และคุณสมบัติเหมาะสมกับตำแหน่งงานตามที่องค์กรต้องการ โดยขั้นตอนการดำเนินงานจะแตกต่างกันตามบริบทของแต่ละหน่วยงาน ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การสรรหาและคัดเลือก การกำหนดลักษณะงานและคุณสมบัติที่ต้องการ การประชาสัมพันธ์เพื่อสรรหา การใช้กลยุทธ์ในการสรรหาและคัดเลือก รวมถึงการทำข้อตกลงการจ้างงาน เมื่อคัดเลือกบุคลากรได้แล้ว จะมีการพัฒนาและบริหารผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งระยะนี้เรียกว่า การพัฒนาและธำรงรักษามูลค่าบุคลากร (Developing and Maintaining HR)

ระยะที่ 2 การพัฒนาและธำรงรักษาบุคลากร (Developing and Maintaining HR)

หลังจากที่บุคลากรเข้ามาปฏิบัติงานในองค์กรแล้ว จะเป็นการเข้าสู่กิจกรรมการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในการพัฒนาและธำรงรักษาบุคลากร ซึ่งประกอบด้วย

1. การพัฒนาบุคลากร

การพัฒนาบุคลากรเป็นกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการปฏิบัติงานในสายอาชีพของตน มาจากแนวคิดการสะสมทุนมนุษย์ (Human Capital) ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะสำคัญ ได้แก่ ความยืดหยุ่นและการปรับตัว (Flexibility and Adaptability) สมรรถนะส่วนบุคคลและองค์กร รวมถึงความสามารถในการทำงานของปัจเจกบุคคล (Individual Employability) การพัฒนาบุคลากรมีหลายวิธี ไม่ใช่เพียงการฝึกอบรม แต่ยังรวมถึงการพัฒนาระหว่างการปฏิบัติงาน (OJT) การพัฒนาองค์กร (OD) และการพัฒนาความก้าวหน้าในอาชีพ (CD) ผู้รับผิดชอบต้องออกแบบการพัฒนาให้สอดคล้องกัน การพัฒนาบุคลากรเชื่อมโยงกับการบริหารผลการปฏิบัติงาน เนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งของระบบนี้ และผลการประเมินผลการปฏิบัติงานจะนำไปสู่การกำหนดแนวทางการพัฒนาด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารทรัพยากรมนุษย์

2. การบริหารผลการปฏิบัติงาน

การบริหารผลการปฏิบัติงานเป็นการบูรณาการกระบวนการบริหารทรัพยากรมนุษย์ตั้งแต่การวางแผนผลการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย การทบทวนและประเมินผล การปฏิบัติงาน การพัฒนาบุคลากร และการจ่ายค่าตอบแทน โดยครอบคลุมตั้งแต่การวางแผน การปฏิบัติงาน การพัฒนา และให้ข้อมูลย้อนกลับผลการปฏิบัติงาน การประเมินผล การทบทวนผล และการให้รางวัลตามผลงาน กระบวนการนี้ใช้การประเมินผลหลายรูปแบบ เพื่อวัดผลการปฏิบัติงานของบุคลากร โดยเปรียบเทียบกับมาตรฐานผลงานที่บุคลากรสามารถดำเนินการได้ เป็นการบูรณาการการบริหารทรัพยากรมนุษย์ด้านต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

สรุปได้ว่า การพัฒนาบุคลากรเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างศักยภาพ ขวัญกำลังใจ และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากร เพื่อให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเริ่มจากการกำหนดโครงสร้างและกลยุทธ์การพัฒนาที่สอดคล้องกับทิศทางขององค์กร การวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนา การออกแบบและดำเนินกิจกรรมพัฒนาที่เหมาะสม ตลอดจนการประเมินผลเพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ การพัฒนาบุคลากรยังเชื่อมโยงกับการบริหารทรัพยากรมนุษย์ทั้งระบบ ตั้งแต่การกำหนดตำแหน่งงาน การวางแผนกำลังคน การสรรหาและคัดเลือกบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสม ไปจนถึงการพัฒนาและธำรงรักษาบุคลากรภายหลังเข้าปฏิบัติงาน โดยอาศัยแนวคิดด้านสมรรถนะและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้และการทำงาน การพัฒนาสามารถดำเนินการได้หลากหลายรูปแบบ เช่น การฝึกอบรม การพัฒนาระหว่างการปฏิบัติงาน การพัฒนาองค์กร และการส่งเสริมความก้าวหน้าในสายอาชีพ ซึ่งล้วนเชื่อมโยงกับการบริหารผลการปฏิบัติงาน เพื่อยกระดับความสามารถของบุคลากรและสร้างความยั่งยืนให้แก่องค์กร

5. การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในอาชีวศึกษา

5.1 กรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน

สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา (2565) ได้กล่าวถึง ระดับผลลัพธ์การเรียนรู้ว่า ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ความรู้และทักษะ
2. การประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ

ในด้านความรู้ และทักษะ ประกอบด้วยความรู้ที่หลากหลาย เช่น ข้อเท็จจริง และทฤษฎี รวมถึงทักษะที่ใช้ในการปฏิบัติ เช่น ทักษะการปฏิบัติงานและทักษะทางความคิด

ในการการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ เป็นการระบุบริบทที่จะนำความรู้และทักษะมาใช้ในการปฏิบัติ ระดับความสามารถในการตัดสินใจอย่างอิสระ และความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น กรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน ประกอบด้วยผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้เรียงตามความซับซ้อน 8 ระดับ ดังตารางที่ปรากฏต่อไปนี้

ตาราง 2 ระดับผลลัพธ์การเรียนรู้ตามกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน

ระดับ	ความรู้และทักษะ	การประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ
1	- มีความรู้และทักษะพื้นฐานทั่วไป - สามารถทำงานที่ง่ายตรงไปตรงมาและ	- ปฏิบัติงานประจำตามขั้นตอน - ปฏิบัติงานภายใต้การกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด
2	- มีความรู้ทั่วไปและตามข้อเท็จจริง - ปฏิบัติงานตามมาตรฐาน	- ปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ - ปฏิบัติงานภายใต้การกำกับดูแล สามารถตัดสินใจแก้ไขปัญหาเบื้องต้น
3	- ความรู้ในหลักการทั่วไปและการวิเคราะห์เบื้องต้น - การเลือกและประยุกต์ใช้วิธีการ เครื่องมือ วัสดุ และข้อมูลพื้นฐาน	- มีความคงที่ในการปฏิบัติงานและสามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลง - ปฏิบัติตามคู่มือ และสามารถตัดสินใจ และวางแผนในการแก้ไขปัญหาในบางสถานการณ์อย่างอิสระ
4	- ความรู้ทาง ทฤษฎีและเทคนิคที่ครอบคลุมในสาขาอาชีพ - ทักษะในการปรับใช้	- ปฏิบัติงานตามแบบแผนและสามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงได้ - สามารถแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง และประสานงานเพื่อแก้ไขปัญหาที่ไม่คุ้นเคย
5	- ความรู้เชิงลึกทางเทคนิคและทฤษฎีในสาขาอาชีพทั่วไป - คิดวิเคราะห์	- ปฏิบัติงานภายใต้การเปลี่ยนแปลง - สามารถประเมิน สามารถประเมินสถานการณ์และแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนและเป็นนามธรรมได้ด้วยตนเองในบางครั้ง

ระดับ	ความรู้และทักษะ	การประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ
6	- ความรู้ทางเทคนิคและทฤษฎีเฉพาะในสาขาที่ตนเองเชี่ยวชาญ - คิดวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา	- มีความเข้าใจและสามารถปฏิบัติงานที่มีความซับซ้อนและสามารถที่จะรับมือกับความเปลี่ยนแปลง - ต้องการความคิดริเริ่มและความสามารถในการปรับเปลี่ยน สามารถวางยุทธศาสตร์เพื่อปรับปรุงและแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนและเป็นนามธรรมได้
7	- มีความรู้ในระดับแนวหน้า และสามารถแสดงความรู้ในองค์ความรู้นั้น - คิดวิเคราะห์สร้างสรรค์งานวิจัยด้วยตนเองในการขยายหรือปรับแต่งองค์ความรู้หรือการปฏิบัติ	- แก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนและไม่อาจคาดการณ์ได้ สามารถพัฒนาและทดสอบนวัตกรรมเพื่อหาทางออกในการแก้ไขปัญหา - ต้องใช้การตัดสินใจของผู้เชี่ยวชาญที่มีความเชี่ยวชาญที่รับผิดชอบที่สำคัญในด้านความรู้ การลงมือปฏิบัติ และการบริหารจัดการ
8	- ความเชี่ยวชาญสูงสุดและอยู่ในระดับแนวหน้า - มีอิสระในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การวิจัยซึ่งเป็นผลจากการสร้างสรรค์ความรู้ใหม่หรือการลงมือปฏิบัติ	- มีความเชี่ยวชาญสูงและเข้าใจความสัมพันธ์ที่มีความซับซ้อนในการปฏิบัติ สามารถพัฒนาและทดสอบทฤษฎีใหม่ เพื่อหาคำตอบใหม่สำหรับปัญหาที่ซับซ้อนและเป็นนามธรรม - ต้องใช้การตัดสินใจของผู้เชี่ยวชาญและผู้มีอำนาจ เพื่อบริหารจัดการด้านการวิจัยหรือองค์กร และความรับผิดชอบต่ออย่างสำคัญในการขยายองค์ความรู้และแนวปฏิบัติทางวิชาชีพ รวมทั้งการสร้างสรรค์แนวคิด / กระบวนการใหม่ๆ

จากตารางตาราง 2 กรอบความคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ ความสามารถที่ครอบคลุมทั้งความรู้และทักษะต่างๆ ได้แก่

1. สมรรถนะทางปัญญา (Cognitive Competence) คือ ความสามารถในการใช้ทฤษฎีและแนวคิด รวมถึงความรู้ฝังลึก (Tacit Knowledge) ที่ได้รับจากประสบการณ์
2. สมรรถนะในหน้าที่ (Functional Competence) คือ ทักษะความสามารถในการปฏิบัติ ซึ่งเป็นสิ่งที่บุคคลสามารถลงมือปฏิบัติในงานที่กำหนด
3. สมรรถนะส่วนบุคคล (Personal Competence) คือ ความสามารถในการปฏิบัติตนเองในแต่ละสถานการณ์

4. สมรรถนะทางจริยธรรม (Ethical Competence) คือค่านิยมของบุคคลและวิชาชีพที่ถูกต้อง

สมรรถนะส่วนบุคคลและสมรรถนะทางจริยธรรมเป็นสิ่งที่ประเทศสมาชิกอาเซียนให้ความสำคัญ เนื่องจากสิ่งเหล่านี้มีส่วนทำให้เกิดความสามารถในการแสดงออกถึงทักษะและการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันและแสดงความรับผิดชอบ สมรรถนะส่วนบุคคลและสมรรถนะทางจริยธรรม รวมถึงคุณลักษณะต่างๆ เช่น ความใส่ใจ ความตระหนักในวัฒนธรรม ความอดทน และการยอมรับความหลากหลาย ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้ควรมีอยู่ในกรอบคุณวุฒิแห่งชาติด้วย

จากข้อมูลเบื้องต้นสรุปได้ว่า กรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน เน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะครบถ้วนทั้งด้านความรู้และทักษะควบคู่กับการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาตนเองตามความก้าวหน้าของวิชาชีพ โดยกำหนดระดับผลลัพธ์การเรียนรู้ไว้ 8 ระดับ จากพื้นฐานสู่ความเป็นผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

ในระดับต้น (ระดับ 1-2) ผู้เรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานสามารถทำงานตามขั้นตอนหรือมาตรฐานที่กำหนดได้ และปฏิบัติงานภายใต้การกำกับดูแล โดยเริ่มพัฒนาความสามารถในการแก้ไขปัญหาง่าย ๆ ที่พบในการทำงาน

ระดับกลาง (ระดับ 3-4) ผู้เรียนมีความรู้และทักษะทางวิชาชีพมากขึ้น สามารถวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ใช้เครื่องมือ วัสดุ และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับงานได้อย่างเหมาะสม มีความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง วางแผนการทำงาน และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ด้วยตนเอง รวมทั้งสามารถประสานงานกับผู้อื่นเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย

ระดับสูง (ระดับ 5-6) ผู้เรียนมีความรู้ทางเทคนิคและทฤษฎีทั้งในภาพรวมและเฉพาะทาง สามารถคิดวิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์ และตัดสินใจในสถานการณ์ที่ซับซ้อนได้อย่างมีเหตุผล มีความรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงานของตนเองและผู้อื่น รวมทั้งสามารถพัฒนาแนวทางหรือวิธีการทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาที่มีความซับซ้อนมากขึ้น

ระดับเชี่ยวชาญ (ระดับ 7-8) ผู้เรียนมีความรู้เชิงลึกและความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพ สามารถคิดริเริ่ม สร้างสรรค์นวัตกรรม หรือองค์ความรู้ใหม่จากประสบการณ์และการวิจัย มีบทบาทในการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงาน การตัดสินใจเชิงยุทธศาสตร์ การให้คำปรึกษาแก่ผู้ปฏิบัติงานและผู้บริหาร ตลอดจนเป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาชีพและสร้างแนวคิดหรือกระบวนการใหม่เพื่อยกระดับคุณภาพงานและองค์กร

ดังนั้น กรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียนมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตจากผู้มีความรู้และทักษะพื้นฐาน สู่การเป็นผู้ปฏิบัติงานที่มีความรับผิดชอบ สามารถวิเคราะห์และแก้ปัญหาได้อย่างเป็นระบบ และพัฒนาไปสู่การเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีศักยภาพในการสร้างนวัตกรรม ถ่ายทอดองค์ความรู้ และเป็นผู้นำในการพัฒนาวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.2 กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ

ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี (2567) ได้กำหนดกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อใช้สำหรับการกำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาทุกระดับคุณวุฒิและสาขาวิชามีคุณภาพตามกรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ และเพื่อ

กำหนดเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับสำหรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรฐานสมรรถนะตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ กรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน หรือกรอบคุณวุฒิอื่นในระดับสากล มาตรฐานอาชีพ หรือตามความต้องการของสถานประกอบการและตลาดแรงงานการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษา และเพื่อประโยชน์ต่อการรับรองหลักสูตรและคุณวุฒิการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษา

กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ ประกอบด้วย ระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษา ได้แก่

1. ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
2. ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
3. ระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ

คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับคุณวุฒิอาชีวศึกษา ประเภทวิชาหรือกลุ่มอาชีพ และสาขาวิชา ต้องสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของหลักสูตรวิชาชีพ ประเทศชาติ และบริบทโลก ประกอบด้วยผลลัพธ์การเรียนรู้อย่างน้อย 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ คุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม และลักษณะบุคคล หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำระดับบุคคลที่สะท้อนถึงบุคลิกภาพ ลักษณะนิสัย และค่านิยมที่สะท้อนคุณลักษณะเฉพาะศาสตร์ วิชาชีพ และสถาบัน มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เจตคติ และกิจนิสัยที่ดี ภูมิใจ และรักษาเอกลักษณ์ของชาติไทย เคารพกฎหมาย เคารพสิทธิของผู้อื่น มีความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ของตนเองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ปฏิบัติตนตามแบบแผนหรือข้อบังคับที่สอดคล้องกับมาตรฐานในการปฏิบัติที่ดีของคนในสังคม มีจิตสาธารณะ จิตสำนึกรักสิ่งแวดล้อม และการดำรงตนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยพัฒนาผ่านการเรียนรู้และการฝึกประสบการณ์จากหลักสูตร ให้มีความเหมาะสมกับเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ

2. ด้านความรู้ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อเท็จจริง หลักการ ทฤษฎี และแนวปฏิบัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เรียนหรือทำงาน โดยเน้นความรู้เชิงทฤษฎีและหรือข้อเท็จจริงเป็นหลัก

3. ด้านทักษะ หมายถึง ความสามารถปฏิบัติงานซึ่งบุคคลนั้นควรทำได้เมื่อได้รับมอบหมาย โดยสามารถเลือกใช้วิธีการจัดการและแก้ปัญหาการทำงานด้วยทักษะด้านกระบวนการคิดที่เกี่ยวข้องกับการใช้ตรรกะ ความยืดหยุ่นทางกระบวนการความคิด ทักษะการหยั่งรู้และความคิดสร้างสรรค์ ทักษะการใช้ภาษาและเทคโนโลยีดิจิทัล ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต หรือทักษะการปฏิบัติหรือวิธีปฏิบัติที่มีความคล่องแคล่วและความชำนาญในการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแต่ละระดับ

4. ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ การใช้ความรู้ ทักษะทางสังคมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น แก้ปัญหาในการทำงาน การพัฒนานวัตกรรมต่อยอดทางธุรกิจ หรือการศึกษابริบทเพื่อการพัฒนาวิชาชีพของบุคคล ซึ่งประกอบไปด้วยความสามารถในการสื่อสาร ภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบต่อองค์กรตนเองและผู้อื่น และความเป็นอิสระในการดำเนินการต่างๆ ได้ด้วยตนเอง

จากข้อมูลเบื้องต้นสรุปได้ว่า กรอบคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ความต้องการของตลาดแรงงาน และการเปลี่ยนแปลงของสังคมทั้งในระดับประเทศและสากล โดยครอบคลุมคุณวุฒิ 3 ระดับ ได้แก่ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ

ซึ่งกรอบคุณวุฒิดังกล่าวมุ่งพัฒนาผู้สำเร็จการศึกษาให้มีผลลัพธ์การเรียนรู้ใน 4 ด้านสำคัญ ได้แก่ 1) คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 2) ความรู้ในศาสตร์และวิชาชีพ 3) ทักษะในการปฏิบัติงาน การคิดวิเคราะห์ และการใช้เทคโนโลยี และ 4) ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ การทำงานร่วมกับผู้อื่น และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะพร้อมต่อการประกอบอาชีพ การพัฒนาตนเอง และการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ

5.3 กรอบคุณวุฒิวิชาชีพ

สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (ม.ป.ป.) ได้ร่วมกับกลุ่มอุตสาหกรรมและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการระบุมหาวิทยาลัยที่อุตสาหกรรมต้องการเพื่อจัดทำ “มาตรฐานอาชีพ” อันหมายถึง การกำหนดระดับสมรรถนะของบุคคลในการประกอบอาชีพ อีกทั้งยังรับรองทักษะและความเชี่ยวชาญของบุคคลด้วยการสร้างมาตรฐานในการวัดสมรรถนะเพื่อที่จะรับรอง “คุณวุฒิวิชาชีพ” ซึ่งหมายความว่า การรับรองความรู้ ความสามารถ และทักษะของบุคคลในการทำงานตามมาตรฐานอาชีพนั้น โดยคุณวุฒิวิชาชีพนี้จะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อกำลังคนส่วนใหญ่ซึ่งเป็นผู้ที่ไม่มีคุณวุฒิการศึกษาระดับสูงแต่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการประกอบอาชีพ โดยกรอบคุณวุฒิวิชาชีพแบ่งออกเป็น 8 ระดับดังนี้

ระดับ 1 ผู้มีความรู้และทักษะทั่วไปเพื่อการทำงานหรือการประกอบอาชีพ หรือเทียบได้กับผู้ที่มีผลลัพธ์การเรียนรู้ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ระดับ 2 ผู้ที่มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการทำงานหรือประกอบอาชีพ หรือเทียบได้กับผู้ที่มีผลลัพธ์การเรียนรู้ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ระดับ 3 ผู้มีสมรรถนะในการทำงานหรือการประกอบอาชีพในเชิงเทคนิคและประยุกต์ใช้เครื่องมือภายใต้การสนับสนุน แนะนำ และควบคุมดูแลของหัวหน้างานหรือตามหลักปฏิบัติในการทำงานหรือคู่มือการปฏิบัติงานที่กำหนด หรือเทียบได้กับผู้ที่มีผลลัพธ์การเรียนรู้ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ

ระดับ 4 ผู้มีสมรรถนะในการทำงานหรือการประกอบอาชีพเฉพาะทางตามหลักการหรือทฤษฎีในสายงาน สามารถตัดสินใจและแก้ไขปัญหาภายใต้สภาพแวดล้อมการทำงานได้ด้วยตนเอง เพื่อควบคุมคุณภาพงานหรือผลงาน หรือเทียบได้กับผู้ที่มีผลลัพธ์การเรียนรู้ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หรือในระดับอนุปริญญา

ระดับ 5 ผู้มีสมรรถนะในการทำงานหรือประกอบอาชีพโดยใช้เทคนิคเฉพาะทางอย่างชำนาญ สามารถคิดวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ภายใต้สภาพแวดล้อมการทำงานในบริบทที่มีการเปลี่ยนแปลงทั่วไปได้ด้วยตนเอง วางแผน และให้คำแนะนำ เพื่อแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงาน ประเมินคุณภาพของงาน และพัฒนาผลิตภัณฑ์ภาพ การทำงานให้บรรลุตามเป้าหมาย หรือเทียบได้กับผู้ที่มีผลลัพธ์การเรียนรู้ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หรือในระดับอนุปริญญา

ระดับ 6 ผู้มีสมรรถนะในการทำงานหรือประกอบอาชีพที่มีความเชี่ยวชาญทั้งในเชิงเทคนิคและทฤษฎี หรือมีความซับซ้อนหรือสามารถแก้ไขปัญหาในบริบทที่มีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา หรือสามารถใช้องค์ความรู้ประสบการณ์ หรือนำนวัตกรรมไปใช้เพื่อพัฒนาระบบงาน รวมถึงมีความคิดริเริ่มหรือสามารถนำยุทธศาสตร์ขององค์กรไปปรับใช้ เพื่อการพัฒนาผลิภาพการทำงาน หรือเทียบได้กับผู้มีผลลัพธ์การเรียนรู้ในระดับปริญญาตรี

ระดับ 7 ผู้มีสมรรถนะในการบริหารจัดการแก้ปัญหาในบริบทที่มีความซับซ้อนและไม่สามารถคาดการณ์ได้ หรือสามารถต่อยอดความรู้หรือนวัตกรรมใหม่ในอาชีพ หรือสร้างคุณค่าหรือผลงานอันเป็นที่ยอมรับในกลุ่มอาชีพ หรือเทียบได้กับผู้มีผลลัพธ์การเรียนรู้ในระดับปริญญาโท

ระดับ 8 ผู้มีสมรรถนะในการสร้างสรรค์องค์ความรู้หรือนวัตกรรมใหม่ หรือสามารถนำเสนอแนวคิดการแก้ปัญหาแก่สังคม หรือมีผลงานที่โดดเด่นเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศจนเป็นแบบอย่างความสำเร็จในอาชีพ หรือเทียบได้กับผู้มีผลลัพธ์การเรียนรู้ในระดับปริญญาเอก

ซึ่งในแต่ละระดับคุณวุฒิวิชาชีพ ได้มีการระบุถึงความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) ผลลัพธ์การประยุกต์ใช้ (Application Outcome) และความรับผิดชอบและจริยธรรม (Responsibility & Ethics) ตามภาพที่ปรากฏดังต่อไปนี้

ระดับ คุณวุฒิ	ประกาศนียบัตร คุณวุฒิวิชาชีพ	คำอธิบายทั่วไป General Descriptor	ความรู้ Knowledge	ทักษะ Skill	ผลลัพธ์การประยุกต์ใช้ Application Outcome	ความรับผิดชอบและจริยธรรม Responsibility & Ethics
1	Professional Qualification Level 1	ผู้ที่มีความรู้และทักษะทั่วไปเพื่อการทำงานหรือการประกอบอาชีพ หรือเทียบได้กับผู้ฝึกสหวิชาชีพเรียนรู้ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	ผู้ที่มีความรู้ในระบอบกฎหมายที่ 3 วิธีการปฏิบัติในงานอาชีพที่ใช้ในการปฏิบัติงานประจำ	ผู้ที่ได้รับคุณวุฒินี้ต้องแสดงว่ามีทักษะพื้นฐานในการปฏิบัติงานประจำตามคำสั่งงานที่จ่ายและไม่ขัดข้อง	มีความสามารถในการทำงานตามคำสั่งงาน เมื่อมอบหมายงานชัดเจน ภายใต้การควบคุมอย่างใกล้ชิดของผู้ควบคุมงาน	- มีความรับผิดชอบให้ความช่วยเหลืองานในหน้าที่ส่งมอบงานตรงเวลาและปฏิบัติตามกฎระเบียบ - มีจริยธรรมในการประกอบอาชีพ
	คุณวุฒิวิชาชีพ ระดับ 1					
2	Professional Qualification Level 2	ผู้ที่มีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการทำงานหรือการประกอบอาชีพ หรือเทียบได้กับผู้ฝึกสหวิชาชีพเรียนรู้ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	ผู้ที่มีความรู้ในเชิงทฤษฎีหรือหลักการที่นำไปใช้ปฏิบัติงานเพื่อแก้ปัญหาที่พบประจำในการทำงาน	ผู้ที่ได้รับคุณวุฒินี้ต้องแสดงว่ามีทักษะฝีมือในการทำงานตามขั้นตอน ปฏิบัติที่กำหนดไว้ชัดเจนได้อย่างปลอดภัย	มีความสามารถในการทำงานตามขั้นตอนปฏิบัติงานที่กำหนดภายใต้การแนะนำของหัวหน้างาน	- มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ที่ได้รับมอบหมาย - ปฏิบัติตามหลักการปฏิบัติงานและปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างดี - มีจริยธรรมในการประกอบอาชีพ
	คุณวุฒิวิชาชีพ ระดับ 2					
3	Professional Qualification Level 3	ผู้ที่มีสมรรถนะในการทำงานหรือการประกอบอาชีพในเชิงเทคนิคและประยุกต์ใช้เครื่องมือ ภายใต้การสนับสนุน และนำ และควบคุมดูแลของหัวหน้างาน หรือตามหลักปฏิบัติในการทำงานหรือผู้ฝึกสหวิชาชีพที่ชำนาญที่ชำนาญ หรือเทียบได้กับผู้ฝึกสหวิชาชีพเรียนรู้ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ	ผู้ที่มีความรู้ในเชิงทฤษฎีหรือหลักการที่นำไปใช้ปฏิบัติงานเพื่อวิเคราะห์และหาแนวทางแก้ไขเพื่อให้งานได้ตามต้องการ	ผู้ที่ได้รับคุณวุฒินี้ต้องแสดงว่ามีทักษะทางเทคนิคในการทำงานเลือกใช้หลักการและเครื่องมือในการปฏิบัติงานได้อย่างปลอดภัย	มีความสามารถในการปรับรับการทำงานแบบแผนหรือกำหนดหรือมาตรฐานการทำงานหรือผู้ฝึกสหวิชาชีพ และตัดสินใจแก้ปัญหาที่พบบ่อยภายใต้การแนะนำของหัวหน้างาน	- มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายที่ได้รับมอบหมาย - ได้แก้ปัญหาที่พบบ่อยและรายงานผลการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน - มีจริยธรรมในการประกอบอาชีพ
	คุณวุฒิวิชาชีพ ระดับ 3					
4	Professional Qualification Level 4	ผู้ที่มีสมรรถนะในการทำงานหรือการประกอบอาชีพเฉพาะทางเทคนิคหรือทฤษฎีในสาขา สามารถตัดสินใจและแก้ไขปัญหาภายใต้สภาพแวดล้อมการทำงานได้ด้วยตนเอง เพื่อควบคุมคุณภาพงาน หรือผลงาน หรือเทียบได้กับผู้ฝึกสหวิชาชีพ การเรียนรู้ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือในระดับอนุปริญญา	ผู้ที่มีความรู้ในเชิงทฤษฎีหรือหลักการที่สำคัญในสาขาวิชาชีพเพื่อปรับปรุงคุณภาพ หรือผลงานให้ดีขึ้น	ผู้ที่ได้รับคุณวุฒินี้ต้องแสดงว่ามีทักษะทางเทคนิคในการทำงานและทักษะในการควบคุมงาน	มีความสามารถในการปรับปรุงคุณภาพผลงานอย่างชัดเจนด้วยตนเอง	- มีความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแลควบคุมกระบวนการทำงาน และปรับปรุงคุณภาพงานอย่างต่อเนื่อง - มีจริยธรรมในการประกอบอาชีพ
	คุณวุฒิวิชาชีพ ระดับ 4					
5	Professional Qualification Level 5	ผู้ที่มีสมรรถนะในการทำงานหรือประกอบอาชีพโดยมีเทคนิคและการจัดการก่อนเข้างาน สามารถวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ภายใต้สภาพแวดล้อมการทำงานในบริษัทที่มีการเปลี่ยนแปลงทั่วไปได้ด้วยตนเองและให้คำแนะนำแก่ผู้อื่นเกี่ยวกับปัญหาในการปฏิบัติงาน ประเมินคุณภาพของงาน และพัฒนาผลิตภัณฑ์การทำงานให้บรรลุตามเป้าหมาย รวมถึงมีสมรรถนะในการสอนงานหรือให้คำแนะนำแก่ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้ร่วมงานได้ หรือเทียบได้กับผู้ฝึกสหวิชาชีพ การเรียนรู้ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือในระดับอนุปริญญา	ผู้ที่มีความรู้ในเชิงทฤษฎีหรือหลักการที่ซับซ้อนในสาขาวิชาชีพเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์การทำงาน	ผู้ที่ได้รับคุณวุฒินี้ต้องแสดงว่ามีทักษะในการทำงานที่ต้องคิดวิเคราะห์หรือดูรายละเอียดเพื่อแก้ปัญหาที่ซับซ้อนและประเมินผลในการปฏิบัติงาน	มีความสามารถในการตัดสินใจและลงมือแก้ปัญหาที่ซับซ้อนหรือการเปลี่ยนแปลง ประเมินผลงานและพัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง	- มีความรับผิดชอบต่อการนำพาความเป็นผู้นำได้แก่คำแนะนำและกำกับดูแลผู้ปฏิบัติงาน และสอนงานภายใต้เป้าหมาย - เป็นแบบอย่างหรือผู้นำด้านจริยธรรมในการประกอบอาชีพ
	คุณวุฒิวิชาชีพ ระดับ 5					
6	Professional Qualification Level 6	ผู้ที่มีสมรรถนะในการทำงานหรือประกอบอาชีพที่มีความเชี่ยวชาญในเชิงเทคนิคและทฤษฎีหรือมีความซับซ้อนหรือหลากหลายหรือสามารถแก้ไขปัญหาในบริษัทที่มีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา หรือสามารถจัดการความรู้ ประสานงาน หรือนำนวัตกรรมไปใช้เพื่อการพัฒนากระบวนการให้คำปรึกษา และบริหารจัดการงานที่รับผิดชอบ รวมถึงมีความคิดริเริ่มหรือสามารถนำยุทธศาสตร์ขององค์กรไปปรับใช้เพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์การทำงาน หรือเทียบได้กับผู้ฝึกสหวิชาชีพเรียนรู้ในระดับปริญญาตรี	ผู้ที่มีความรู้ในเชิงทฤษฎีหรือหลักการที่ซับซ้อนในสาขาวิชาชีพเพื่อพัฒนาความรู้หรือนวัตกรรมหรือกระบวนการทำงาน	ผู้ที่ได้รับคุณวุฒินี้ต้องแสดงว่ามีทักษะในการจัดการกลยุทธ์และใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาที่ซับซ้อนและประเมินผลในการปฏิบัติงาน	มีความสามารถในการใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรม เพื่อแก้ปัญหาที่ซับซ้อนหรือการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ด้วยการคิดเชิงกลยุทธ์และใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย	- มีความรับผิดชอบต่อการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์เพื่อเพิ่มผลิตภาพและแก้ปัญหาที่ซับซ้อน มีการเปลี่ยนแปลง การให้คำปรึกษาในสาขาที่มีความซับซ้อนและความชำนาญ - เป็นแบบอย่างหรือผู้นำด้านจริยธรรมในการประกอบอาชีพ
	คุณวุฒิวิชาชีพ ระดับ 6					
7	Professional Qualification Level 7	ผู้ที่มีสมรรถนะในการบริหารจัดการแก้ปัญหาในบริษัทที่มีความซับซ้อนและไม่แน่นอน คาดการณ์ได้ หรือสามารถต่อต่อความรู้หรือนวัตกรรมใหม่ในอาชีพ หรือสร้างคุณค่าหรือผลงานอันเป็นที่ยอมรับในสังคมอาชีพ หรือเทียบได้กับผู้ฝึกสหวิชาชีพเรียนรู้ในระดับปริญญาโท	ผู้ที่มีความรู้ในเชิงทฤษฎีหรือหลักการที่ซับซ้อนในสาขาวิชาชีพเพื่อพัฒนาความรู้หรือนวัตกรรมหรือกระบวนการทำงาน	ผู้ที่ได้รับคุณวุฒินี้ต้องแสดงว่ามีทักษะในการคิดอย่างมีระบบเพื่อการพัฒนาองค์ความรู้หรือนวัตกรรมในงานอาชีพ	มีความสามารถในการพัฒนาองค์ความรู้หรือนวัตกรรมเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรและกลุ่มวิชาชีพ	- มีความรับผิดชอบต่อการบริหารจัดการเชิงนโยบายการแก้ปัญหาที่คาดการณ์ไม่ได้ การให้ความเห็นแก่สังคมด้วยวิจรกิจภาพที่ถูกต้องในงานอาชีพ - เป็นแบบอย่างหรือผู้นำด้านจริยธรรมในการประกอบอาชีพ
	คุณวุฒิวิชาชีพ ระดับ 7					
8	Professional Qualification Level 8	ผู้ที่มีสมรรถนะในการสร้างสรรค์องค์ความรู้หรือนวัตกรรมใหม่ หรือสามารถนำเสนอแนวคิดการแก้ปัญหาแก่สังคมหรือมีผลงานที่โดดเด่นเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศเป็นแบบอย่างความสำนึกในอาชีพ หรือเทียบได้กับผู้ฝึกสหวิชาชีพเรียนรู้ในระดับปริญญาเอก	ผู้ที่มีความรู้ในเชิงทฤษฎีหรือหลักการที่ซับซ้อนในสาขาวิชาชีพเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรมหรือกระบวนการทำงาน	ผู้ที่ได้รับคุณวุฒินี้ต้องแสดงว่ามีทักษะขั้นสูงในการทำงานที่ใช้สร้างสรรค์หลักการหรือแนวความคิดใหม่ในวงการอาชีพ	มีความสามารถในการสร้างสรรค์แนวความคิดหรือวิสัยทัศน์ใหม่ต่อวงการวิชาชีพหรือมีผลงานเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ	- มีความรับผิดชอบต่อความเป็นแบบอย่างความสำนึกในเชิงของวิสัยทัศน์หรือแนวความคิดที่สร้างสรรค์ที่ใหม่ที่ได้รับ การยอมรับในวงการอาชีพ - เป็นแบบอย่างหรือผู้นำด้านจริยธรรมในการประกอบอาชีพ
	คุณวุฒิวิชาชีพ ระดับ 8					

ภาพที่ 2 กรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8 ระดับ

จากข้อมูลเบื้องต้นสรุปได้ว่า กรอบคุณวุฒิวิชาชีพเป็นแนวทางที่ใช้กำหนดระดับสมรรถนะของบุคคลในสายอาชีพ โดยครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ การประยุกต์ใช้ ความรับผิดชอบ และจริยธรรมในการปฏิบัติงาน เพื่อแสดงถึงพัฒนาการของผู้ปฏิบัติงานตั้งแต่ระดับพื้นฐานไปจนถึงระดับผู้เชี่ยวชาญและผู้นำทางวิชาชีพ

ในระดับเริ่มต้น ผู้ปฏิบัติงานจะมีความรู้และทักษะพื้นฐาน สามารถปฏิบัติงานตามคำแนะนำหรือขั้นตอนที่กำหนดได้ ต่อมาเมื่อมีประสบการณ์มากขึ้น จะสามารถทำงานได้อย่างอิสระมากขึ้น วิเคราะห์และแก้ไขปัญหาในงานที่ได้รับมอบหมาย รวมถึงเลือกใช้วิธีการและเครื่องมือที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อก้าวสู่ระดับที่สูงขึ้น ผู้ปฏิบัติงานจะมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน สามารถวางแผน ควบคุม และปรับปรุงคุณภาพงาน ตลอดจนบริหารจัดการทรัพยากรและบุคลากร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสามารถตัดสินใจและแก้ไขปัญหาที่มีความซับซ้อน ให้คำปรึกษา ถ่ายทอดความรู้ และมีส่วนร่วมในการพัฒนางานหรือองค์กร ขณะที่ระดับสูงสุดของกรอบคุณวุฒิวิชาชีพมุ่งเน้นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ การพัฒนานวัตกรรม การกำหนดนโยบายและทิศทางเชิงกลยุทธ์ รวมถึงการเป็นผู้นำทางวิชาชีพที่สามารถสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อองค์กร สังคม และประเทศได้อย่างยั่งยืน ภายใต้การยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม และความรับผิดชอบต่อส่วนรวมตลอดการประกอบวิชาชีพ

5.4 หลักสูตรสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2567 กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ

มาตรฐาน

มาตรฐานวัดระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษ The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) ระดับ B1

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา

ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารและปฏิบัติงานในสถานประกอบการได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ตามสถานการณ์

จุดประสงค์รายวิชา เพื่อให้

1. เข้าใจเกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษในสถานประกอบการ
2. มีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ และสามารถประยุกต์ใช้ภาษาอังกฤษในสถานประกอบการ
3. มีเจตคติและกิจนิสัยที่ดีตระหนักถึงความสำคัญ และเห็นประโยชน์ในการใช้ภาษาอังกฤษ

ในสถานประกอบการ

สมรรถนะรายวิชา

1. แสดงความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ ประโยคและสำนวนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

2. ใช้ภาษาอังกฤษการพูด การอ่านคู่มือ กฎระเบียบ ป้ายประกาศ สัญลักษณ์ และคำเตือน อภิปราย ให้ข้อมูล สนทนาได้ตอบ การเขียนสรุปงาน

3. ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อพัฒนาทักษะเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษในสถานประกอบการ

4. ประยุกต์ใช้ทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ คำอธิบายรายวิชา

ปฏิบัติเกี่ยวกับหลักการใช้ภาษาอังกฤษในสถานประกอบการ การอ่านคู่มือ กฎระเบียบ (Rule and Regulation) บ้ายประกาศ สัญลักษณ์ และคำเตือน (Sign and Symbol) ที่พบในการปฏิบัติงาน ในสถานประกอบการ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อ พัฒนาทักษะภาษาอังกฤษสถานประกอบการ

2) 20000-1206 ภาษาอังกฤษเพื่องานช่างอุตสาหกรรม (0-2-1), English for Industrial Trades

อ้างอิงมาตรฐาน

มาตรฐานวัดระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษ The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) ระดับ B1

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา

เลือกใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารและการปฏิบัติงานช่างอุตสาหกรรมได้ถูกต้อง เหมาะสมตาม สถานการณ์

จุดประสงค์รายวิชา เพื่อให้

1. เข้าใจเกี่ยวกับการใช้ภาษาอังกฤษเพื่องานช่างอุตสาหกรรม
2. มีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่องานช่างอุตสาหกรรม
3. มีเจตคติและกิจนิสัยที่ดีตระหนักถึงความสำคัญ และเห็นประโยชน์ในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่องานช่างอุตสาหกรรม
4. สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ภาษาอังกฤษไปใช้เพื่องานช่างอุตสาหกรรม

สมรรถนะรายวิชา

1. แสดงความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ โครงสร้างประโยค สำนวนภาษาอังกฤษเพื่องานช่างอุตสาหกรรม ตามหลักวิชา

2. อ่านคู่มือ ชื่อวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ ประกาศ คำเตือน งานช่างอุตสาหกรรม

3. เขียนสรุปขั้นตอนการปฏิบัติงาน เขียนรายงานการปฏิบัติงานเพื่องานช่างอุตสาหกรรม

4. ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่องานช่างอุตสาหกรรม
คำอธิบายรายวิชา ปฏิบัติเกี่ยวกับการสื่อสารภาษาอังกฤษในการอ่านคู่มือ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ ประกาศ คำเตือนเพื่อความปลอดภัยในสถานที่ปฏิบัติงานช่างอุตสาหกรรม เขียนบันทึก สรุปขั้นตอน การปฏิบัติงาน รายงานการปฏิบัติงาน และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ เพื่องานช่างอุตสาหกรรม

3) 20000-1221 ภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงาน (0-2-1), English for Career Preparation

อ้างอิงมาตรฐาน

มาตรฐานวัดระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษ The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) ระดับ B1

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา

สื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงาน สมัศรและสัมภาษณ์งานได้ ถูกต้อง ตามหลักภาษา สอดคล้อง เหมาะสมกับสภาพสังคม และวัฒนธรรมที่หลากหลาย

จุดประสงค์รายวิชา เพื่อให้

1. เข้าใจคำศัพท์ สำนวน หลักการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงาน
2. มีทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงาน
3. มีเจตคติและกิจนิสัยที่ดีตระหนักถึงความสำคัญ และเห็นประโยชน์ในการใช้ภาษาอังกฤษเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงาน
4. สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ภาษาอังกฤษเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงาน

สมรรถนะรายวิชา

1. แสดงความรู้เกี่ยวกับ คำศัพท์ สำนวนภาษาอังกฤษเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงานตามหลักภาษา
2. ใช้ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในการวิเคราะห์สังเคราะห์อ่านประกาศรับสมัครงาน การเขียน จดหมาย ประวัติส่วนตัว การกรอกแบบฟอร์ม การสมัศร การสัมภาษณ์งานตามสถานการณ์
3. ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงาน ได้อย่างเหมาะสมตามหลักวิชา

คำอธิบายรายวิชา

ปฏิบัติเกี่ยวกับการสื่อสารเกี่ยวกับการอ่านประกาศรับสมัครงาน การเขียนจดหมาย ประวัติส่วนตัว การกรอกแบบฟอร์ม การสมัศร การสัมภาษณ์งานด้วยตนเองและผ่านทางระบบออนไลน์ การเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลพัฒนาภาษาอังกฤษเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงาน

หลักสูตรสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2567

หลักสูตรกำหนดให้เล็กลงทะเบียนเรียนในรายวิชาภาษาไทย อย่างน้อย 1 รายวิชา และรายวิชาภาษาต่างประเทศ อย่างน้อย 1 รายวิชา ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ในการเรียนระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

30000-1201 ภาษาอังกฤษสำหรับงานอาชีพ (1-2-2), English for Career

อ้างอิงมาตรฐาน

มาตรฐานวัดระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษ The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) ระดับ B2

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา

สื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันได้ถูกต้องเหมาะสมตามหลักวิชา และจรรยาบรรณ

จุดประสงค์รายวิชา เพื่อให้

1. เข้าใจหลักการใช้ภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับงานอาชีพในสถานการณ์ต่าง ๆ
2. ใช้ทักษะการฟัง การดู การพูด การอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษสำหรับงานอาชีพได้ถูกต้อง เหมาะสมตามหลักวิชา
3. ประยุกต์ใช้ภาษาอังกฤษสำหรับงานอาชีพในสถานการณ์ต่าง ๆ
4. มีเจตคติและกิจนิสัยที่ดี และมีจรรยาบรรณในการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับงานอาชีพตามมารยาท สังคม และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา

สมรรถนะรายวิชา

1. แสดงความรู้เกี่ยวกับหลักการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับงานอาชีพ
2. วิเคราะห์ สังเคราะห์สาร และสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับงานอาชีพตามหลักการ
3. อ่านและสรุปใจความสำคัญของข้อมูลจากสื่อต่าง ๆ
4. เขียนข้อมูลบุคคล บันทึก และข้อความบนสื่อต่าง ๆ
5. ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นแหล่งการเรียนรู้สืบค้นข้อมูลและพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษสำหรับงานอาชีพ
6. ประยุกต์ใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามสถานการณ์

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียนภาษาอังกฤษสำหรับงานอาชีพ การติดต่อสอบถาม ให้ข้อมูลบุคคล งานอดิเรก สถานที่ เวลา สนทนาทางโทรศัพท์ เขียนข้อความบนสื่อต่าง ๆ การหาข้อมูล การสมัครงาน การสัมภาษณ์งาน และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษสำหรับงานอาชีพ

ตาราง 3 องค์ประกอบเนื้อหาภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพที่ครูผู้สอนควรประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

องค์ประกอบ	ภาษาอังกฤษสถานประกอบการ	ภาษาอังกฤษเพื่องานช่างอุตสาหกรรม	ภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อมเพื่อการทำงาน	ภาษาอังกฤษสำหรับงานอาชีพ	สรุป
1. คู่มือการปฏิบัติงาน	✓	✓			2
2. กฏระเบียบการปฏิบัติงาน	✓	✓			2
3. ป้ายประกาศ สัญลักษณ์ คำเตือนการปฏิบัติงาน	✓	✓			2
4. วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือการ ปฏิบัติงาน		✓			1
5. การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการ ปฏิบัติงาน	✓	✓	✓	✓	4
6. การเขียนบันทึกสรุปรงาน	✓	✓		✓	3
7. การเขียนรายงานการปฏิบัติงาน		✓			1
8. การรับสมัครงาน			✓	✓	2
9. การให้ข้อมูลส่วนตัว	✓		✓	✓	3
10. การสัมภาษณ์งาน			✓	✓	2

จากตารางข้างต้นสรุปได้ว่า องค์ประกอบเนื้อหาภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพที่ครูผู้สอนควรประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เนื้อหาหลักที่ควรมุ่งเน้นเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียน คือ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปฏิบัติงาน รองลงมา คือ การเขียนบันทึกสรุปรงานและการให้ข้อมูลส่วนตัว ผ่านการสื่อสาร การเขียนกรอกข้อมูล หรือการบันทึกข้อมูลในระบบออนไลน์ นอกจากนี้ ควรเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนทราบถึงคู่มือการปฏิบัติงาน กฏระเบียบการปฏิบัติงาน ป้ายประกาศ สัญลักษณ์ คำเตือนการปฏิบัติงาน การรับสมัครงาน และการสัมภาษณ์งาน ประกอบกับการเสริมเนื้อหาด้านวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือการปฏิบัติงาน และการเขียนรายงานการปฏิบัติงานเข้าไปด้วย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะและมีความพร้อมในการปฏิบัติงานในสถานประกอบการต่างๆ

5.5 ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (English for Specific Purpose: ESP)

กรมงคล ศรีเดือนดาว (2565, น. 154) อธิบายว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (English for Specific Purposes: ESP) มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนากำลังคนในยุคที่ภาคอุตสาหกรรมมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ตลาดแรงงานต้องการบุคลากรที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในลักษณะนี้จึงถูกออกแบบเพื่อพัฒนาความสามารถทางภาษาให้สอดคล้องกับลักษณะงานและความต้องการของแต่ละ

วิชาชีพ อันจะช่วยเพิ่มศักยภาพของบุคลากรและตอบสนองต่อความต้องการของภาคอุตสาหกรรมได้อย่างเหมาะสม

เพ็ญพิสุทธิ์ ศิริ และจิรดา เอื้อศิริวัฒน์ชัย (2567, น. 210) กล่าวว่า ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะได้รับความสำคัญอย่างมากในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบัน เนื่องจากสถาบันการศึกษาหลายแห่งตระหนักถึงความจำเป็นในการพัฒนาผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศให้มีความรู้และทักษะภาษาอังกฤษที่สอดคล้องกับสาขาวิชาชีพของตน การพัฒนาดังกล่าวช่วยเสริมสร้างความพร้อมด้านภาษาให้แก่ผู้เรียน ส่งผลให้สามารถก้าวสู่การเป็นแรงงานที่มีคุณภาพและมีศักยภาพในการแข่งขันในตลาดแรงงานระดับสากลได้

Tom Hutchinson และ Alan Waters (1987, น. 8) ให้ความเห็นว่า ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับความต้องการ ความสนใจ และทัศนคติของผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีเป้าหมายและแรงจูงใจที่แตกต่างกัน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้ ทั้งยังชี้ให้เห็นว่า การเติบโตของ ESP เกิดจากปัจจัยสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ 1) ความต้องการใช้ภาษาอังกฤษในบริบทเฉพาะด้านที่เพิ่มขึ้น 2) ความก้าวหน้าทางภาษาศาสตร์ และ 3) การพัฒนาด้านจิตวิทยาการศึกษา ปัจจัยเหล่านี้สะท้อนถึงความจำเป็นในการพัฒนาการเรียนภาษาให้ตอบสนองต่อความเชี่ยวชาญเฉพาะทางของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

Brian Paltridge และ Sue Starfield (2014, น. 2) อธิบายว่า ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ หมายถึง การเรียนหรือการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาที่สองหรือภาษาต่างประเทศ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้ในสาขาวิชา อาชีพ หรือบริบทเฉพาะได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลักษณะเด่นของ ESP คือการออกแบบหลักสูตรจากความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน ทั้งในด้านเนื้อหา ทักษะภาษา และกิจกรรมการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับสาขาเฉพาะ นอกจากนี้ ประเด็นสำคัญในการจัดการเรียนการสอนยังอยู่ที่การวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน การทำความเข้าใจลักษณะของบริบทที่ผู้เรียนต้องเผชิญ และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

Laurence Anthony (2018, น. 1) ระบุว่า ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะเป็นแนวทางการสอนภาษาที่มุ่งตอบสนองความต้องการของผู้เรียนทั้งในด้านวิชาการและวิชาชีพ โดยคำนึงถึงการนำภาษาไปใช้จริงทั้งในปัจจุบันและอนาคต การจัดการเรียนรู้จึงให้ความสำคัญกับทักษะภาษารูปแบบการสื่อสาร และกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการเฉพาะของผู้เรียน เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาและการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (English for Specific Purposes: ESP) เป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกับความต้องการทางวิชาการและวิชาชีพของผู้เรียน โดยให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ความต้องการ ความสนใจ และเป้าหมายในการใช้ภาษาของแต่ละบุคคล การจัดการเรียนรู้จึงเน้นเนื้อหา ทักษะ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสาขาอาชีพโดยตรง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาอังกฤษไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาและการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การเพิ่มขึ้นของความต้องการแรงงานที่มีความสามารถ

ด้านภาษาอังกฤษในภาคอุตสาหกรรมและตลาดแรงงานสากลยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้ ESP มีบทบาทมากขึ้นในการพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพและมีความพร้อมต่อการแข่งขันในระดับนานาชาติ

5.6 การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

พลอยไพลิน นิลกรรณ (2560, น. 4) ให้ความหมายของการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้รับความรู้จากการลงมือปฏิบัติจริงและการสร้างประสบการณ์ด้วยตนเอง โดยผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้มากกว่าการรับฟังเพียงอย่างเดียว กิจกรรมการเรียนรู้จึงควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้อ่าน เขียน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง ควบคู่ไปกับการพัฒนากระบวนการคิดระดับสูง ได้แก่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและสามารถสร้างองค์ความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พิมพันธ์ เตชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข (2561, น. 35) อธิบายว่า การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ผ่านการฟัง พูด อ่าน เขียน และการแสดงความคิดเห็น ผู้เรียนไม่ได้เป็นเพียงผู้รับสาร แต่ต้องมีส่วนร่วมในการคิดและประมวลผลข้อมูล โดยเฉพาะการใช้ทักษะการคิดขั้นสูง อันได้แก่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้การเรียนรู้มีความหมายและนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนอย่างรอบด้าน

วัชร ไตรเจริญกุลภักดี จงแจ่ม (2566, น. 8) กล่าวว่า การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าการถ่ายทอดเนื้อหา โดยผู้เรียนต้องสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านการปฏิบัติจริง การใช้สื่อการเรียนรู้ และการได้รับประสบการณ์ที่หลากหลายจากการจัดกิจกรรมของผู้สอน ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้กระตุ้นและส่งเสริมการคิดขั้นสูง การเรียนรู้ลักษณะนี้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้จนเกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ องค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้เชิงรุกประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ การเรียนรู้ผ่านการคิดขั้นสูง การเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ การเรียนรู้แบบร่วมมือ และการเรียนรู้ผ่านการสืบค้นหรือการตั้งคำถาม

Bonwell และ Eison (1991, น. 2) ให้ความหมายของการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ว่าเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในกระบวนการเรียนรู้มากกว่าการรับฟังการบรรยายเพียงอย่างเดียว แนวคิดดังกล่าวให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะและความสามารถของผู้เรียน โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การอ่าน การอภิปราย และการเขียน พร้อมทั้งส่งเสริมการใช้กระบวนการคิดระดับสูง ได้แก่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนได้สำรวจความคิด ความเชื่อ และค่านิยมของตนเอง อันเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาการเรียนรู้ที่มีความหมาย

Silvio Manuel Brito (2019, น. 37) ให้ความเห็นว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นแนวทางที่ช่วยเพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้สอนควรเลือกใช้กลยุทธ์การสอนที่หลากหลายทั้งในห้องเรียนและในสถานการณ์ปฏิบัติจริง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เมื่อผู้สอนได้ประยุกต์ใช้วิธีการเรียนรู้เชิงรุกในรูปแบบที่แตกต่างกัน จะส่งผลให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น และเพิ่มโอกาสในการพัฒนาความเชี่ยวชาญทั้งด้านวิชาการและการปฏิบัติงานในสภาพแวดล้อมการทำงานจริง

สรุปได้ว่า การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นผ่านการลงมือปฏิบัติ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการใช้ทักษะการคิดขั้นสูง โดยผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนและสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง พัฒนาทักษะที่จำเป็น และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในการศึกษาและการทำงานจริง

5.7 การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experience Based Learning)

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2559, น. 310) กล่าวว่า การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experience Based Learning) เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมของผู้เรียนเข้ากับประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับจากทั้งการเรียนรู้ภายในและภายนอกห้องเรียน การผสมผสานประสบการณ์ทั้งสองส่วนช่วยให้ผู้เรียนสามารถสร้างความเข้าใจที่ลึกซึ้งและพัฒนาเป็นองค์ความรู้ที่ชัดเจน สามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทศนา แคมมณี (2559, น. 131) อธิบายว่า การจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experience Based Learning) เป็นกระบวนการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ผ่านการได้รับประสบการณ์จริงในประเด็นที่ศึกษา จากนั้นผู้เรียนจะย้อนกลับมาทบทวน วิเคราะห์ และสะท้อนคิดต่อสิ่งที่เกิดขึ้นร่วมกับผู้อื่น จนสามารถสร้างข้อสรุป แนวคิดรวบยอด หรือสมมติฐานเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนรู้ได้ ก่อนที่จะนำองค์ความรู้ดังกล่าวไปทดลองใช้หรือประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

กิตติ ฤทธิ์ (2568, น. 123) ให้ความหมายของการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experience Based Learning) ว่าเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมโดยตรงของผู้เรียน ไม่จำกัดอยู่เพียงการอ่านหรือการรับฟังข้อมูลเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมถึงการมองเห็น การมีปฏิสัมพันธ์ และการลงมือปฏิบัติกับสื่อหรือวัตถุเสมือนต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและจดจำเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น

Kolb (1984, น. 1 – 15) มองว่าการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experience Based Learning) มีความแตกต่างจากรูปแบบการสอนแบบดั้งเดิมที่เน้นผู้สอนเป็นศูนย์กลาง โดยแนวคิดนี้ให้ความสำคัญกับบทบาทของผู้เรียนในการสร้างความรู้จากประสบการณ์ของตนเอง แทนที่จะเป็นเพียงผู้รับข้อมูลหรือองค์ความรู้ที่ถ่ายทอดจากผู้สอนเพียงฝ่ายเดียว จึงเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นในการเรียนรู้

Anthony Gordon Watts (1996, น. 233) อธิบายว่า การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experience Based Learning) เป็นการเรียนรู้ที่ผสมผสานกิจกรรมหลากหลายรูปแบบที่เกี่ยวข้องกับโลกการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นการปฏิบัติงานจริง การศึกษาดูงาน การสังเกตการทำงาน หรือการจำลองสถานการณ์การทำงาน โดยกิจกรรมเหล่านี้ล้วนมีความเชื่อมโยงกับบทบาทหน้าที่ ภาระงาน กระบวนการทำงาน และสภาพแวดล้อมในวิชาชีพ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจการทำงานได้อย่างเป็นระบบและใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง

Beard และ Wilson (2002, น. 16) ให้มุมมองว่า การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experience Based Learning) เป็นกระบวนการสร้างความเข้าใจที่เกิดจากการบูรณาการความรู้และประสบการณ์ทั้งที่ผู้เรียนรับรู้อย่างชัดเจนและที่ซ่อนอยู่ภายใน โดยอาศัยการสังเกตและการสะท้อนคิดจาก

ประสบการณ์เดิมหรือองค์ความรู้ที่มีอยู่แล้ว จนนำไปสู่ความเข้าใจใหม่ที่มีความหมายและสามารถเชื่อมโยงกับบริบทต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

สรุปได้ว่า การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experience Based Learning) เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้จากประสบการณ์จริงผ่านการมีส่วนร่วม การลงมือปฏิบัติ การสังเกต การสะท้อนคิด และการประยุกต์ใช้ความรู้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ กระบวนการดังกล่าวช่วยเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่ ทำให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง พัฒนาทักษะการคิด และสามารถนำความรู้ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในชีวิตจริง และการประกอบอาชีพ

5.8 การประเมินแบบเน้นผลลัพธ์

ฮะฟีซุดดีน เจมู (2566, น. 56) อธิบายว่า การประเมินผลที่มุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ควรเริ่มต้นจากการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังให้ชัดเจนก่อน แล้วจึงออกแบบกระบวนการประเมินในระดับต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับผลลัพธ์ดังกล่าว โดยการประเมินต้องมีความเชื่อมโยงกับกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถสะท้อนความสำเร็จของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง นอกจากนี้ยังควรให้ความสำคัญกับการศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการดำเนินการประเมินผลตามแนวคิดการมุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ เพื่อให้การประเมินสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

สุธน วงศ์แดง (2567, น. 245 – 246) อธิบายถึงหลักการของการวัดผลและประเมินผลที่มุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ ไว้ดังนี้

1. การวัดผลแบบมุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ใช้การตัดสินผลแบบอิงเกณฑ์ (criterion referenced) ลดความสำคัญของการใช้หลักการอิงกลุ่ม (normal curve) ที่ใช้วิธีการตัดสินผลด้วยการเปรียบเทียบผลลัพธ์หรือคะแนนที่ได้ระหว่างผู้เรียนในกลุ่มเดียวกัน และเปลี่ยนมาใช้หลักการการตัดสินผลแบบอิงเกณฑ์เป็นสำคัญ โดยเทียบกับเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า

2. การวัดผลแบบมุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ (outcome-based assessment) เป็นการวัดผลอย่างต่อเนื่อง มีลักษณะเฉพาะที่ต้องใช้วิธีการสอบที่หลากหลายและต้องทำบ่อยๆ เพื่อเป็นการแนะนำผู้เรียน หรือให้ข้อมูลย้อนกลับมุ่งสู่ผลลัพธ์ต่างๆที่กำหนดไว้ในรายวิชา วิธีการสอบนั้นไม่จำเป็นต้องเป็นแบบทางการในทุกครั้ง และนับเป็นกลยุทธ์ในการชี้ให้ผู้เรียนทราบจุดอ่อนจุดแข็งของตนเองและช่วยทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เป็นลำดับจนประสบความสำเร็จได้

3. การวัดและประเมินผลแบบมุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ การประเมินระหว่างเรียน (Formative assessment) เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนในห้องเรียน ช่วยกำหนดมาตรฐาน เนื้อหา และมีเกณฑ์เป็นตัวกำหนด การประเมินนี้ใช้เป็นส่วนหนึ่งในการวิจัยสามารถประเมินเป็นระยะๆ ได้ตลอดเวลา และการประเมินหลังเรียน (Summative assessment) เป็นการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน เพื่อให้ผู้สอนสามารถวินิจฉัยการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนได้ การเรียนรู้เริ่มจากการประเมินระหว่างเรียนก่อน และไปสิ้นสุดที่การประเมินแบบหลังเรียน เป็นการกำหนดรูปแบบการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องครอบคลุมทักษะและความรู้ที่จำเป็นมุ่งเน้นให้ผู้สอนจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมให้เกิดกับผู้เรียน

4. วิธีการวัดผลแบบมุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ ต้องรวมถึงการวัดผลแบบบูรณาการด้วย (Integrated assessment) การวัดผลแบบบูรณาการเป็นวิธีการวัดผลที่ดีในการแสดงหลักฐานที่เชื่อมั่นได้ว่าผู้เรียนได้บรรลุผลลัพธ์ต่างๆของรายวิชาหรือหลักสูตรได้ชัดเจน เป็นการรวมผลลัพธ์หรือผลผลิตของผู้เรียน จากทั้งการประเมินระหว่างเรียนและการประเมินผลรวมเพื่อให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความสามารถ ในการบูรณาการการใช้ความรู้ ทักษะและคุณลักษณะตามผลลัพธ์การเรียนรู้ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้

5. การประเมินผลการเรียนรู้แบบมุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ให้ความสำคัญกับการให้คะแนนแบบรูบริค (Rubric scoring) ซึ่งมีความเป็นปรนัยสูง และใช้ประโยชน์ในด้านการให้ข้อมูลย้อนกลับได้ดี แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าในการประเมินจะต้องใช้การให้คะแนนแบบรูบริคเสมอไป การให้คะแนนแบบรูบริค หรือเกณฑ์ระดับความสามารถเป็นสิ่งที่ผู้สอน และผู้เรียนตกลงร่วมกันว่าจะใช้ในการประเมินกิจกรรมหรืองานต่างๆ ที่ผู้เรียนสร้างขึ้น เป็นข้อตกลงที่ผู้เรียนรู้ว่า นี่คือการเป้าหมายของการปฏิบัติงานนั้น การให้คะแนนแบบรูบริคนี้มีประโยชน์ในแง่ของผู้สอน คือทำให้เป็นมาตรฐาน ง่ายที่จะให้คะแนนและระดับคะแนน และเหมาะสมสำหรับผู้สอนหลายคน ส่วนด้านของผู้เรียน เป็นการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้ถูกประเมินซึ่งเป็นการตอบสนองหลักการของการประเมินผลเพื่อการปรับปรุง ทำให้ผู้เรียนสามารถประเมินตนเองได้ และเข้าใจว่าจะเพิ่มสมรรถนะตนเองได้อย่างไร

Spady, William G. (1995, น. 1) อธิบายว่า การประเมินแบบเน้นผลลัพธ์เป็นแนวทางที่ให้ความสำคัญกับสิ่งที่ผู้เรียนทุกคนควรสามารถปฏิบัติหรือแสดงให้เห็นได้เมื่อสิ้นสุดกระบวนการเรียนรู้ การประเมินรูปแบบนี้ได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อสนับสนุนการบรรลุผลลัพธ์ที่สำคัญของการศึกษา และมองว่าการประเมินเป็นเครื่องมือที่มีความยืดหยุ่น สามารถปรับใช้ให้สอดคล้องกับเป้าหมายการเรียนรู้ที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน

การประเมินแบบดั้งเดิมมักมุ่งเน้นการดำเนินงานตามระบบหรือกระบวนการที่กำหนดไว้ล่วงหน้า โดยไม่ได้แสดงผลลัพธ์ที่ผู้เรียนควรบรรลุอย่างชัดเจน ขณะที่การประเมินแบบเน้นผลลัพธ์มีหลักการสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ 1) การมุ่งเน้นผลลัพธ์ปลายทางที่ชัดเจน 2) การส่งเสริมโอกาสแห่งความสำเร็จให้กับผู้เรียนทุกคน 3) การคาดหวังว่าผู้เรียนทุกคนสามารถประสบความสำเร็จได้ และ 4) การออกแบบกระบวนการเรียนรู้โดยเริ่มจากผลลัพธ์สุดท้ายที่ต้องการให้เกิดขึ้น

James E Ysseldyke และ Martha L Thurlow (2012, น. 4) อธิบายว่า การประเมินแบบเน้นผลลัพธ์ได้รับการยอมรับในฐานะรูปแบบการประเมินสมัยใหม่ที่มีความสอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ซับซ้อนและหลากหลายมากขึ้น โดยมักปรากฏในรูปของการประเมินผลการปฏิบัติงานและการประเมินตามสภาพจริง ซึ่งแตกต่างจากการประเมินแบบเดิมที่มุ่งวัดความรู้ภายในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว

แนวทางการประเมินดังกล่าวเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถผ่านการปฏิบัติจริง ในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับสภาพการทำงานหรือชีวิตจริง จึงสามารถสะท้อนสมรรถนะของผู้เรียนได้อย่างครอบคลุมมากกว่า อีกทั้งยังได้รับการนำไปใช้ในโครงการประเมินผลระดับใหญ่ของภาครัฐ เพื่อเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบคุณภาพและประสิทธิผลของการจัดการศึกษาในภาพรวม

Brookhart (2013, น. 5 – 7) เสนอว่า การออกแบบการประเมินผลที่มุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ควรอาศัยการประเมินตามสภาพจริงเป็นสำคัญ โดยมุ่งวัดความสามารถของผู้เรียนผ่านการ

ปฏิบัติงานที่สะท้อนสถานการณ์จริง การประเมินลักษณะนี้จำเป็นต้องกำหนดคุณลักษณะหรือมาตรฐานของผลงานที่คาดหวังไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้สามารถจำแนกความสามารถของผู้เรียนในแต่ละระดับได้อย่างเหมาะสม

ทั้งนี้ เครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้การประเมินมีความชัดเจนและเป็นระบบ คือ เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริก ซึ่งระบุรายละเอียดของระดับคุณภาพการปฏิบัติงานไว้อย่างเฉพาะเจาะจง ช่วยให้ผู้สอนสามารถประเมินผลได้อย่างมีมาตรฐาน และทำให้ผู้เรียนเข้าใจเกณฑ์ความสำเร็จที่ต้องบรรลุได้อย่างชัดเจน

Alaa AbuElgasim Mohamed Ibrahim (2023, น. 18) อธิบายว่า การประเมินแบบเน้นผลลัพธ์เป็นระบบการประเมินที่ใช้วัดความสำเร็จทางวิชาชีพและสมรรถนะของผู้เรียน โดยเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ภายใต้แนวคิดหลักสูตรที่มุ่งเน้นผลลัพธ์หรือสมรรถนะ การประเมินประเภทนี้ช่วยยืนยันว่าผู้เรียนได้พัฒนาสมรรถนะตามที่หลักสูตรคาดหวังและทำให้กระบวนการประเมินมีความชัดเจน เป็นรูปธรรม และมีโครงสร้างที่สามารถสื่อสารความคาดหวังให้ทั้งผู้เรียนและผู้ประเมินเข้าใจตรงกัน

นอกจากนี้ การประเมินแบบเน้นผลลัพธ์ยังมีประโยชน์ในการวัดผลกระทบทางการศึกษา และช่วยเพิ่มความเที่ยงตรงในการพยากรณ์ความสามารถในการปฏิบัติงานจริงของผู้เรียนในสถานการณ์จริง อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการกำหนดเกณฑ์การตัดสินผลการเรียนรู้ อย่างไรก็ตาม การนำแนวคิดดังกล่าวไปใช้ยังเผชิญกับความท้าทายหลายประการ เช่น ความพร้อมด้านทักษะของบุคลากร ความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนรู้และเครื่องมือประเมิน การใช้เวลาในการประเมินที่เพิ่มขึ้น รวมถึงความจำเป็นในการมีระบบประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพรองรับ

สรุปได้ว่า การประเมินแบบมุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ (Outcome-Based Assessment) เป็นแนวทางการประเมินที่ออกแบบโดยยึดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังเป็นเป้าหมายสำคัญ และเชื่อมโยงการจัดการเรียนรู้กับการวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ โดยให้ความสำคัญกับการตัดสินผลตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ล่วงหน้ามากกว่าการเปรียบเทียบผลการเรียนระหว่างผู้เรียน การประเมินดำเนินการอย่างต่อเนื่องทั้งระหว่างเรียนและหลังเรียน เพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับพัฒนาผู้เรียนและตัดสินผลการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

แนวทางดังกล่าวมุ่งเน้นการประเมินจากการปฏิบัติจริงและการประเมินตามสภาพจริง เพื่อสะท้อนความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นในบริบทจริง โดยมักใช้เกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริก (Rubric Score) เป็นเครื่องมือสำคัญในการกำหนดมาตรฐานและระดับคุณภาพของผลงาน ทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเป้าหมายการเรียนรู้และสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างชัดเจน

นอกจากนี้ การประเมินแบบมุ่งเน้นผลลัพธ์ยังส่งเสริมโอกาสแห่งความสำเร็จของผู้เรียนทุกคน สามารถใช้วัดสมรรถนะและผลกระทบทางการศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรม อย่างไรก็ตาม การนำแนวทางนี้ไปใช้จำเป็นต้องอาศัยความพร้อมของบุคลากร การพัฒนาเครื่องมือประเมินที่เหมาะสม และระบบประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การประเมินสะท้อนผลลัพธ์การเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องและน่าเชื่อถือ

5.9 Common European Framework of Reference for Languages หรือ CEFR

ลิมิตเลส เอ็ดดูเคชั่น (2564) ได้อธิบายข้อมูลของ Common European Framework of Reference for Languages หรือ CEFR ดังนี้

คำอธิบายกรอบอ้างอิง CEFR

CEFR เป็นมาตรฐานกลางสำหรับกลุ่มประเทศยุโรปในการจัดทำหลักสูตร (Curriculum) ประมวลการสอน (Syllabus) รวมทั้งการวัดผล (Assessment) โดยให้รายละเอียดว่า ผู้เรียนภาษาต้องรู้และเรียนรู้อะไรในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพในบริบทต่างๆ รวมทั้งบริบททางวัฒนธรรม กำหนดมาตร (Scale) สมรรถภาพภาษาเป็นระดับต่างๆ (A1 - C2) เพื่อให้เป็นเป้าหมายเป็นขั้นๆ ให้ผู้เรียนได้พัฒนาตน และเป็นเกณฑ์ในการวัดผลสัมฤทธิ์ของตน

ความสอดคล้องของระดับคุณภาพการเรียนรู้กับ CEFR

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาระดับความสามารถทางภาษาของผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ ดังนี้

- 1) ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา (ป. 6) ระดับความสามารถทางภาษาขั้นเริ่มต้น ระดับตามกรอบ CEFR ระดับ A1
- 2) ผู้สำเร็จการศึกษาระดับการศึกษาภาคบังคับ (ม.3) ระดับความสามารถทางภาษาขั้นเริ่มต้น ระดับตามกรอบ CEFR ระดับ A2
- 3) ผู้สำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ม. 6 / ปวช.) ระดับความสามารถทางภาษาขั้นเริ่มต้น ระดับตามกรอบ CEFR ระดับ B1

ภาพที่ 3 กรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษ CEFR

สรุปได้ว่า กรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษ CEFR (Common European Framework of Reference for Languages) เป็นมาตรฐานสากลที่ใช้วัดระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษ แบ่งออกเป็น 6 ระดับ ตั้งแต่ผู้ใช้ภาษาเบื้องต้นจนถึงผู้ใช้ภาษาได้อย่างเชี่ยวชาญ ได้แก่ A1, A2, B1, B2, C1 และ C2 โดยระดับ A1 สามารถสื่อสารเรื่องง่าย ๆ ในชีวิตประจำวันได้ ระดับ A2 สามารถใช้ภาษาในสถานการณ์ทั่วไปและหัวข้อที่คุ้นเคยได้มากขึ้น ระดับ B1 สามารถสื่อสารและอธิบายเรื่องราวทั่วไปได้อย่างเหมาะสม ส่วนระดับ B2 สามารถเข้าใจและสื่อสารเนื้อหาที่ซับซ้อนขึ้น รวมทั้งใช้คำศัพท์ได้หลากหลาย ระดับ C1 สามารถใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่ว เข้าใจเนื้อหาที่ยาก และซับซ้อน และระดับ C2 มีความสามารถใกล้เคียงเจ้าของภาษา ทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน

สำหรับเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาควรมีความสามารถอย่างน้อยระดับ B1 และระดับมัธยมศึกษาควรมีความสามารถอย่างน้อยระดับ B2 ขณะที่ครูผู้ไม่ได้สอนภาษาอังกฤษควรมีความสามารถระดับ A2 ในระดับประถมศึกษา และระดับ B1 ในระดับมัธยมศึกษา

ด้านผู้เรียน นักเรียนทั่วไปควรมีพัฒนาการทางภาษาอย่างต่อเนื่อง โดยระดับประถมศึกษาตอนปลาย (ป.4-ป.6) ควรอยู่ที่ระดับ A1 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-ม.3) ควรอยู่ที่ระดับ A2 และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-ม.6) ควรอยู่ที่ระดับ B1 ส่วนผู้เรียนในห้องเรียนพิเศษภาษาอังกฤษควรมีระดับความสามารถสูงกว่า ได้แก่ A2, B1 และ B2 ตามลำดับช่วงชั้น

ดังนั้น CEFR เป็นกรอบมาตรฐานที่ช่วยกำหนดเป้าหมายและประเมินความสามารถทางภาษาอังกฤษของทั้งครูและผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ระดับพื้นฐานจนถึงระดับที่สามารถสื่อสารได้ใกล้เคียงเจ้าของภาษา

6. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับสมรรถนะ

6.1 ความหมายของสมรรถนะ

สมรรถนะเป็นสิ่งที่สามารถวัด ประเมิน และพัฒนาได้ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้บุคคลสามารถปฏิบัติงานได้ตรงตามความต้องการขององค์กรหรือตามมาตรฐานวิชาชีพ โดยได้มีนักวิชาการให้นิยามความหมายของสมรรถนะ ดังนี้

เทียน ทองแก้ว (2550, น. 3) อธิบายว่า สมรรถนะเป็นองค์ประกอบสำคัญที่บุคคลจำเป็นต้องมีในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วยความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่เอื้อต่อการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ โดยสามารถสร้างผลงานได้ตามมาตรฐานที่กำหนด หรืออาจมีผลการปฏิบัติงานที่สูงกว่ามาตรฐานดังกล่าว ซึ่งสะท้อนถึงประสิทธิภาพและความสามารถในการทำงานของบุคคล

พยัต วุฒิรงค์ (2555, น. 4 - 5) ให้ความหมายของสมรรถนะในลักษณะของมิติการปฏิบัติงานที่สามารถสังเกตและประเมินได้ โดยครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ ทักษะ ทักษะ และพฤติกรรมของบุคคล รวมถึงกระบวนการทำงานและการดำเนินงานขององค์กร สมรรถนะจึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการปฏิบัติงานที่โดดเด่น และช่วยเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันขององค์กรได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ณรงค์วิทย์ แสนทอง (2556, น. 126) มองว่า สมรรถนะเป็นลักษณะเด่นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของแต่ละตำแหน่ง โดยประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะส่วนบุคคลที่มี

ความเชื่อมโยงโดยตรงกับหน้าที่ความรับผิดชอบในงาน องค์ประกอบเหล่านี้ล้วนมีบทบาทสำคัญต่อการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายขององค์กร

กมลฉัตร กล่อมอิม (2562, น. 2) อธิบายว่า สมรรถนะเป็นศักยภาพหรือความสามารถที่ซ่อนอยู่ภายในบุคคล ซึ่งสามารถได้รับการส่งเสริมหรือกระตุ้นให้แสดงออกผ่านการปฏิบัติงานได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยบุคคลจะนำทักษะและความสามารถที่มีมาใช้ในการดำเนินงานจนสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Dubois and Rothwell (2004, น. 16) ให้ความหมายของสมรรถนะว่าเป็นคุณลักษณะต่างๆ ที่บุคคลมีอยู่และนำมาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ คุณลักษณะดังกล่าวครอบคลุมทั้งความรู้ ทักษะ บุคลิกภาพ แรงจูงใจทางสังคม อุนิสัย ตลอดจนรูปแบบการคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมกรรมการกระทำ ซึ่งล้วนส่งผลต่อความสำเร็จในการทำงาน

Tracey and Sharyn (2003, น. 10) อธิบายว่า สมรรถนะเป็นคุณลักษณะของบุคคลที่ประกอบด้วยแรงจูงใจ พฤติกรรม ทักษะ และความรู้ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยผลักดันให้บุคคลสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของผลงานที่เกิดขึ้น

Hellriegel, Jackson, and Slocum (2008, น. 4) มองว่า สมรรถนะเป็นการบูรณาการระหว่างความรู้ ทักษะ พฤติกรรม และทัศนคติ ซึ่งเป็นคุณลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งเสริมให้บุคคลสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สมรรถนะดังกล่าวไม่เพียงช่วยให้บุคคลประสบความสำเร็จในการทำงานเท่านั้น แต่ยังส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการและการดำเนินงานขององค์กรโดยรวมอีกด้วย

สรุปได้ว่า สมรรถนะ (Competency) หมายถึง คุณลักษณะและศักยภาพของบุคคลที่ประกอบด้วยความรู้ ทักษะ ทัศนคติ พฤติกรรม แรงจูงใจ และคุณลักษณะส่วนบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้บุคคลสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานที่กำหนด และสร้างผลการปฏิบัติงานที่โดดเด่น อันนำไปสู่ความสำเร็จของทั้งบุคคลและองค์กรในระยะยาว

6.2 ความสำคัญของสมรรถนะ

ความสำคัญของสมรรถนะ มีบทบาทอย่างมากทั้งในระดับบุคคล องค์กร และสังคมโดยรวม โดยมีนักวิชาการได้อธิบายถึงความสำคัญของสมรรถนะไว้ ดังนี้

พชรวิทย์ จันทรศิริ (2554, น. 10) กล่าวถึงความสำคัญของสมรรถนะว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จและการบรรลุเป้าหมายขององค์กร โดยสมรรถนะเป็นชุดของพฤติกรรมในการทำงานที่เกิดจากการผสมผสานระหว่างความรู้ เจตคติ และคุณลักษณะเฉพาะของบุคคล ซึ่งล้วนมีบทบาทในการผลักดันให้บุคคลสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลตามเป้าหมายของตำแหน่งงาน นอกจากนี้ สมรรถนะยังเป็นสิ่งที่สามารถสังเกต วัดผล และพัฒนาให้สูงขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง

ชูชัย สมितिไกร (2556, น. 22) อธิบายว่า สมรรถนะมีคุณค่าและความสำคัญทั้งในระดับบุคคลและระดับองค์กร เนื่องจากช่วยให้องค์กรสามารถคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ทักษะ ความสามารถ และพฤติกรรมที่เหมาะสมกับลักษณะงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกันยังช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานตระหนักถึงระดับความสามารถของตนเองและมองเห็นประเด็นที่ต้องพัฒนาเพิ่มเติม

อันนำไปสู่การเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ สมรรถนะยังสามารถใช้เป็นแนวทางในการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากร รวมถึงเป็นเครื่องมือสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายขององค์กรผ่านการกำหนดสมรรถนะที่จำเป็นต่อผลการปฏิบัติงาน อีกทั้งยังช่วยให้สามารถประเมินความสำเร็จของบุคลากรได้อย่างเป็นระบบว่าเกิดจากความสามารถที่แท้จริงมากกว่าปัจจัยด้านโชคหรือโอกาส นอกจากนี้ การพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่องค์กรกำหนดอย่างต่อเนื่องยังช่วยสร้างเอกลักษณ์และสมรรถนะเฉพาะขององค์กรในระยะยาวได้อีกด้วย

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร (2559, น. 7) ให้ความเห็นว่า สมรรถนะเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อทั้งบุคลากรและองค์กร เนื่องจากมีความเชื่อมโยงโดยตรงกับกระบวนการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในหลายมิติ แนวคิดด้านสมรรถนะสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการสรรหาและคัดเลือกบุคลากร การพัฒนาศักยภาพบุคลากร การประเมินผลการปฏิบัติงาน การส่งเสริมความก้าวหน้าในสายอาชีพ การวางแผนสืบทอดตำแหน่ง ตลอดจนการกำหนดค่าตอบแทนที่เหมาะสม จึงถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

McClelland (1973, น. 6) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะผ่านบทความเรื่อง “Testing for Competence Rather than for Intelligence” ซึ่งเผยแพร่ในวารสาร American Psychologist โดยเสนอแนวทางการประเมินรูปแบบใหม่ที่เรียกว่า Behavioral Event Interview (BEI) เพื่อใช้ค้นหาและประเมินบุคคลที่มีผลการปฏิบัติงานโดดเด่น McClelland ชี้ให้เห็นว่าความสามารถทางวิชาการ ระดับสติปัญญา หรือความรู้เพียงอย่างเดียว ไม่สามารถใช้เป็นตัวทำนายความสำเร็จในการทำงานได้อย่างแม่นยำ บุคคลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงอาจไม่ได้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานเสมอไป สิ่งที่สำคัญกว่า คือ ความสามารถในการนำความรู้และหลักการที่มีอยู่มาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างเหมาะสมและเกิดประสิทธิผล ดังนั้น บุคคลที่สามารถใช้ความรู้และศักยภาพของตนเพื่อสร้างผลลัพธ์ในการทำงานได้จริง จึงถือว่าเป็นผู้ที่มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานอย่างแท้จริง

สรุปได้ว่า สมรรถนะเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและความสำเร็จของทั้งบุคคลและองค์กร โดยครอบคลุมองค์ประกอบด้านความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะส่วนบุคคลที่สามารถวัดผลและพัฒนาได้ นอกจากนี้ สมรรถนะยังมีบทบาทสำคัญต่อการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในด้านการคัดเลือก การพัฒนา การประเมินผล และการสร้างความก้าวหน้าในวิชาชีพ ตลอดจนเป็นปัจจัยที่ช่วยให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายและสร้างความได้เปรียบในการดำเนินงานอย่างยั่งยืน

6.3 ประเภทของสมรรถนะ

ประเภทของสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ความสามารถหรือคุณลักษณะที่ครูหรือผู้สอนต้องมีเพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จ โดยมีนักวิชาการอธิบายไว้ ดังนี้

อาภรณ์ ภูววิทยพันธุ์ (2556, น. 19 – 21) ได้อธิบายว่าการนำแนวคิดสมรรถนะมาใช้ในองค์กรสามารถจำแนกออกเป็น 3 ประเภทหลัก ได้แก่

1. ความสามารถหลัก (Core Competency) เป็นคุณลักษณะสำคัญที่บุคลากรทุกคนในองค์กรควรมีร่วมกัน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และเป้าหมายขององค์กร

2. ความสามารถด้านการบริหารจัดการ (Managerial Competency) เป็นสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารหรือผู้ที่มีบทบาทในการกำกับดูแลบุคลากรและทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ความสามารถในงาน (Functional Competency) เป็นความรู้ ทักษะ และความสามารถเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในแต่ละตำแหน่ง ซึ่งมีส่วนสำคัญต่อการสร้างผลงานและความสำเร็จในการทำงาน

วุฒินันท์ ชุมภู (2563, น. 86 – 98) ได้แบ่งความสามารถเชิงสมรรถนะออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. ความสามารถเชิงสมรรถนะหลัก (Core Competencies) เป็นคุณลักษณะที่องค์กรคาดหวังให้บุคลากรทุกคนแสดงออกอย่างเหมาะสม ไม่ว่าจะปฏิบัติงานในตำแหน่งใดก็ตาม เช่น ความสามารถในการสื่อสาร การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการพัฒนาปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่อง

2. ความสามารถเชิงสมรรถนะของกลุ่มตำแหน่งในสายงาน (Job-Family Competencies) เป็นสมรรถนะที่กำหนดขึ้นตามลักษณะของสายงานหรือกลุ่มงานเฉพาะ เพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานในสายงานนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตัวอย่างเช่น ความตรงต่อเวลา ความน่าเชื่อถือ หรือ การคิดเชิงกลยุทธ์

3. ความสามารถเชิงสมรรถนะเฉพาะตำแหน่งงาน (Job-Specific Competencies) เป็นสมรรถนะที่สะท้อนถึงความรู้ ทักษะ และความเชี่ยวชาญที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งโดยเฉพาะ เช่น ความรู้เกี่ยวกับงานที่รับผิดชอบและทักษะทางเทคนิคที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่า สมรรถนะเป็นคุณลักษณะสำคัญที่ช่วยให้บุคคลสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยแบ่งออกเป็นหลายประเภทตามลักษณะและบทบาทการทำงาน ได้แก่ 1) สมรรถนะหลักที่บุคลากรทุกคนในองค์กรควรมีร่วมกัน 2) สมรรถนะด้านการบริหารจัดการหรือสมรรถนะของกลุ่มตำแหน่งงานที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในสายงาน และ 3) สมรรถนะเฉพาะตำแหน่งซึ่งเน้นความรู้ ทักษะ และความเชี่ยวชาญที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานเฉพาะด้าน การกำหนดสมรรถนะที่เหมาะสมจึงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาศักยภาพบุคลากรและสนับสนุนให้องค์กรบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6.4 องค์ประกอบของสมรรถนะ

องค์ประกอบของสมรรถนะ คือ ส่วนประกอบหลักที่รวมกันทำให้บุคคลมีความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีนักวิชาการอธิบายถึงองค์ประกอบของสมรรถนะไว้ ดังนี้

อาภรณ์ ภูววิทยพันธ์ (2556, น. 19 – 21) อธิบายว่า สมรรถนะเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคคล โดยสามารถจำแนกออกเป็น 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่

1. ความรู้และความเข้าใจ (Knowledge and Understanding) หมายถึง การรับรู้เกี่ยวกับแนวคิด หลักการ กระบวนการ ขั้นตอน ของเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ต้องอาศัยการขวนขวายหาความรู้ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1) ความรู้หลักที่สำคัญ (Critical Knowledge) เป็นความรู้ที่จำเป็นในการทำงาน ขาดไม่ได้ ถ้าไม่มีความรู้ประเภทนี้ ย่อมส่งผลให้การทำงานไม่บรรลุเป้าหมาย

2) ความรู้เสริม (Additional Knowledge) เป็นความรู้ประกอบเล็กๆ น้อยๆ

2. ทักษะ (Skills) หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกของพนักงานที่ต้องอาศัยการฝึกฝน ฝึกปฏิบัติบ่อยๆ จนเกิดความชำนาญกลายเป็นทักษะ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1) ทักษะด้านการบริหาร (Management Skills) เป็นทักษะการจัดการของผู้บังคับบัญชา

2) ทักษะในงานเฉพาะด้าน (Technical Skills)

3. คุณลักษณะพิเศษส่วนบุคคล (Personal Traits) หมายถึง ความคิด ลักษณะนิสัยของพนักงานแต่ละคน และแรงขับเคลื่อนภายใน เป็นสิ่งที่เกิดมาแล้วติดตัวมาเลย หรือเป็นสิ่งที่ถูกพัฒนาและปลูกฝังมาตั้งแต่เด็กๆ ซึ่งคุณลักษณะพิเศษส่วนบุคคลขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม การเลี้ยงดูของพ่อแม่ หรือการปลูกฝังจากบุคคลรอบข้างจนฝังเป็นนิสัย ความคิด มุมมอง และการรับรู้ของแต่ละคน เช่น ความอดทน จิตสำนึกการบริการ จรรยาบรรณ และความซื่อสัตย์ ซึ่งคุณลักษณะส่วนบุคคลที่คาดหวังของตำแหน่งงานจะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับ

1) ความคาดหวังขององค์กร ที่ต้องการคนที่มีคุณลักษณะพิเศษส่วนบุคคลที่แตกต่างกันตามลักษณะธุรกิจ เช่น โรงเรียนเน้นคนที่มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เป็นต้น และ

2) ความคาดหวังจากขอบเขตงานที่รับผิดชอบ เช่น งานบุคคลต้องการคนที่มีมนุษยสัมพันธ์ในการทำงาน เป็นต้น

วัชร ไตรเจริญกุลภักดี จงแจ่ม (2566, น. 10 – 11) ได้ระบุบทบาทและหน้าที่ของครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. การสร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วม และการเจรจาโต้ตอบที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับครูผู้สอนและเพื่อนในชั้นเรียนได้เป็นอย่างดี

2. การจัดสภาพการเรียนรู้แบบร่วมมือร่วมใจ พร้อมส่งเสริมให้เกิดการร่วมมือในกลุ่มผู้เรียน

3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความเป็นพลวัตพร้อมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรม รวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้

4. การวางแผนเกี่ยวกับเวลาในการจัดการเรียนการสอนอย่างชัดเจน ทั้งในส่วนเนื้อหาของเนื้อหาและกิจกรรม

5. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เกิดความท้าทายและให้โอกาสผู้เรียนได้รับวิธีการสอนที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

6. ผู้สอนต้องเปิดใจกว้างและให้การยอมรับในความสามารถในการแสดงออกและความคิดเห็นของผู้เรียนเป็นสำคัญ

United States Department of Labor (1993, น. 8 – 14) ได้นำเสนอกรอบสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยประกอบด้วย 5 ด้านสำคัญ ได้แก่

1. ด้านทรัพยากร ครอบคลุมความสามารถในการบริหารเวลา งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และทรัพยากรบุคคล

2. ด้านข้อมูล มุ่งเน้นการจัดการข้อมูลตั้งแต่การรวบรวม วิเคราะห์ จัดเก็บ และสื่อสารข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ด้านปฏิสัมพันธ์ เกี่ยวข้องกับการทำงานร่วมกับผู้อื่น การสอน การให้บริการ การเป็นผู้นำ และการทำงานในสังคมพหุวัฒนธรรม

4. ด้านระบบ เน้นความเข้าใจและการพัฒนาระบบงาน รวมถึงการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการปฏิบัติงาน

5. ด้านเทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกใช้ ประยุกต์ใช้ และดูแลรักษาเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน

Pradeep Kumar Misra (2021, น. 163) เสนอว่าสมรรถนะของครูในศตวรรษที่ 21 ควรครอบคลุมทั้งด้านวิชาชีพและการพัฒนาดตนเอง โดยประกอบด้วย 10 ด้านสำคัญ ได้แก่

1. ความมุ่งมั่นสู่ความสำเร็จในการสอน
2. การปฏิบัติตนอย่างมีอาชีพ
3. ความสามารถในการวางแผน การจัดการ และภาวะผู้นำ
4. การขับเคลื่อนและบริหารการเปลี่ยนแปลง
5. การให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน
6. การสร้างสรรค์นวัตกรรม
7. การวิจัยเชิงปฏิบัติการ
8. การสะท้อนผลการปฏิบัติงานของตนเอง
9. การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
10. การปรับตัวให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน

ซึ่งสมรรถนะเหล่านี้ช่วยส่งเสริมให้ครูสามารถพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพในบริบทที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

Starfish Academy (2567) ได้อธิบายถึง การประเมินผลการปฏิบัติงานโดยการทำข้อตกลง การปฏิบัติงาน หรือ Performance Agreement (PA) ได้กำหนดตัวชี้วัดในด้านทักษะการจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียนทั้ง 8 ประการ ดังนี้

- ตัวชี้วัดที่ 1 : ผู้เรียนสามารถเข้าถึงสิ่งที่เรียนและเข้าใจบทเรียน
- ตัวชี้วัดที่ 2 : ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้หรือประสบการณ์เดิมกับการเรียนรู้ใหม่
- ตัวชี้วัดที่ 3 : ให้ผู้เรียนสร้างความรู้เองหรือได้สร้างประสบการณ์ใหม่จากการเรียนรู้
- ตัวชี้วัดที่ 4 : ผู้เรียนได้รับการกระตุ้นและเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้
- ตัวชี้วัดที่ 5 : ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะความเชี่ยวชาญจากการเรียนรู้
- ตัวชี้วัดที่ 6 : ผู้เรียนได้รับข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้
- ตัวชี้วัดที่ 7 : ผู้เรียนได้รับการพัฒนาการเรียนรู้ในบรรยากาศชั้นเรียนที่เหมาะสม
- ตัวชี้วัดที่ 8 : ผู้เรียนสามารถต่อยอดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

ในทำนองเดียวกัน สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ (2562) ได้กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนไว้ด้วยกรอบคุณวุฒิวิชาชีพหรือ National Qualification Framework (NQF) 8 ระดับ โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้านคือ

ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านความรู้ (Knowledge) แบ่งเป็น 8 ระดับ คือ

ระดับ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับงานอาชีพ การสื่อสารในการปฏิบัติงานและการใช้ชีวิตในโลกของงาน

ระดับ 2 ความรู้ในการสื่อสารและสารสนเทศในการปฏิบัติงานพื้นฐานตามข้อเท็จจริง (Factual) ของลักษณะงานอาชีพ

ระดับ 3 ความรู้ในหลักการ (Principles) ทัวไปของงานอาชีพเฉพาะและการวิเคราะห์เบื้องต้น รวมทั้งมีความรู้ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถใช้ในการสื่อสารเบื้องต้นได้

ระดับ 4 ความรู้ทางทฤษฎีและเทคนิคที่ครอบคลุมขอบเขตของงานอาชีพและความรู้ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในระดับที่เชื่อมโยงกับการทำงาน

ระดับ 5 ความรู้ทางทฤษฎีและเทคนิคเชิงลึกภายใต้ขอบเขตของงานอาชีพ

ระดับ 6 ความรู้ทางทฤษฎีและเทคนิคเฉพาะทางอย่างกว้างขวางและเป็นระบบในงานอาชีพ

ระดับ 7 ความรู้ในระดับแนวหน้าอย่างลึกซึ้ง

ระดับ 8 ความรู้ในระดับแนวหน้าอย่างเชี่ยวชาญสูงสุด

ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านทักษะ (Skills) แบ่งเป็น 8 ระดับ คือ

ระดับ 1 ทักษะพื้นฐานด้านงานอาชีพ ทักษะการสื่อสาร ทักษะชีวิตและทักษะในการปฏิบัติงานประจำที่ไม่มีความซับซ้อน

ระดับ 2 ทักษะการปฏิบัติงานตามขั้นตอนและมาตรฐานที่กำหนดรวมทั้ง ทักษะการคิด ทักษะชีวิต ทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์

ระดับ 3 ทักษะในการเลือกและประยุกต์ใช้วิธีการ เครื่องมือและวัสดุพื้นฐาน รวมทั้งการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ และทักษะในด้านความปลอดภัยที่เกี่ยวข้อง

ระดับ 4 ทักษะในการปรับใช้ (Adapting) กระบวนการปฏิบัติงานให้เหมาะสมและความปลอดภัยเชื่อมโยงกันในการทำงานที่หลากหลาย

ระดับ 5 ทักษะในการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาและทักษะในการวางแผนบริหารจัดการ ประสานงานและการประเมินผลในการปฏิบัติงาน

ระดับ 6 ทักษะในการคิดวิเคราะห์ วิจัยและเปรียบเทียบปัญหา

ระดับ 7 ทักษะในการคิดวิเคราะห์สร้างสรรค์ผลงานวิจัยด้วยตนเองรวมทั้ง ทักษะในการขยายองค์ความรู้และแนวปฏิบัติและสามารถใช้ภาษาอังกฤษในเชิงวิชาการ

ระดับ 8 ริเริ่มคิด และวิจัยที่มีผลต่อการสร้างองค์ความรู้และแนวปฏิบัติใหม่ได้ด้วยตนเอง รวมทั้งสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการนำเสนอผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์และเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ

ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ (Application and Responsibility) แบ่งเป็น 8 ระดับ คือ

ระดับ 1 ความสามารถในการปฏิบัติงานประจำตามขั้นตอนที่กำหนด และความสามารถในการปฏิบัติงานภายใต้การกำกับดูแล และแนะนำอย่างใกล้ชิด

ระดับ 2 ความสามารถในการปฏิบัติงานตามหลักการและมาตรฐานที่กำหนด และความสามารถในการปฏิบัติงาน ดูแล และตัดสินใจแก้ไขปัญหาเบื้องต้น

ระดับ 3 ความสามารถในการปฏิบัติงานตามแบบแผน และสามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงที่ไม่ซับซ้อน ความสามารถในการให้คำแนะนำพื้นฐานที่ต้องใช้การตัดสินใจและการวางแผนในการแก้ไขปัญหา โดยไม่อยู่ภายใต้การควบคุมในบางเรื่อง การประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะทางวิชาชีพ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการแก้ปัญหาและการปฏิบัติงานในบริบทใหม่ รวมทั้งรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น

ระดับ 4 ความสามารถในการปฏิบัติงานตามแบบแผน และสามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลง (Change) และความสามารถในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง และประสานงานเพื่อแก้ปัญหาที่ไม่คุ้นเคย (Unfamiliar Issues)

ระดับ 5 ความสามารถในการปฏิบัติงานภายใต้ความเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และความสามารถในการประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยตนเอง เพื่อแก้ปัญหาที่ซับซ้อนและเป็นนามธรรม (Abstract Issues) เป็นบางครั้ง

ระดับ 6 การแก้ปัญหาที่ซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา (Complex and Changing) และสามารถริเริ่ม ปรับปรุง วางแผนกลยุทธ์ในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนและเป็นนามธรรมในการปฏิบัติงาน รวมทั้งวางแผนการบริหารและการจัดการในสาขาอาชีพ

ระดับ 7 การแก้ปัญหาที่ซับซ้อนและคาดการณ์ไม่ได้ พัฒนาและทดสอบวิธีการใหม่ ๆ รวมทั้งหาคำตอบอย่างสร้างสรรค์ (Innovative Solutions) สามารถให้ความคิดเห็น (Judgment) และรับผิดชอบในฐานะผู้เชี่ยวชาญที่มีองค์ความรู้ทั้งการปฏิบัติและการบริหารจัดการ และเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีองค์ความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ตลอดจนการบริหารจัดการ

ระดับ 8 ความเชี่ยวชาญในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน พัฒนาและทดสอบทฤษฎีใหม่ หรือค้นหาคำตอบใหม่ที่ซับซ้อนและเป็นนามธรรม (Complex and Abstract Issue) เป็นผู้เชี่ยวชาญและผู้นำ (Authoritative) สามารถให้ความเห็นด้านความรู้ในวิชาชีพ เพื่อการบริหารจัดการด้านงานวิจัยหรือองค์กร (Organization) และรับผิดชอบอย่างสำคัญในการขยายองค์ความรู้และแนวปฏิบัติ รวมทั้งสร้างสรรค์แนวความคิดและ / หรือกระบวนการใหม่ในวิชาชีพ

จากการศึกษาข้างต้น สามารถสรุปองค์ประกอบของสมรรถนะดังตารางสังเคราะห์ ดังนี้

ตาราง 4 องค์ประกอบของสมรรถนะ

องค์ประกอบของสมรรถนะ	อาภรณ์ ภูวิทย์พันธุ์ (2556)	วัชร ไตรเจริญกุลกิตต์ จงแจ่ม (2566)	United States Department of Labor (1993)	Pradeep Kumar Misra (2021)	Starfish Academy (2567)	สรุป
1. ความรู้และความเข้าใจ (Knowledge and Understanding)	✓	✓	✓	✓	✓	5
2. ทักษะ (Skills)	✓	✓	✓	✓	✓	5
3. คุณลักษณะพิเศษส่วนบุคคล (Personal Traits)	✓		✓	✓		3

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของสมรรถนะมี 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ความรู้และความเข้าใจ (Knowledge and Understanding)
2. ทักษะ (Skills)
3. คุณลักษณะพิเศษส่วนบุคคล (Personal Traits)

ซึ่งล้วนมีบทบาทต่อประสิทธิภาพการทำงานและความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ นอกจากนี้ ครูผู้สอนจำเป็นต้องมีความสามารถในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม การทำงานร่วมกัน การคิดวิเคราะห์ และการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่

ในบริบทของการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ครูควรมีสมรรถนะด้านการบริหารทรัพยากร การจัดการข้อมูล การสร้างปฏิสัมพันธ์ การพัฒนาระบบงาน และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ควบคู่ไปกับความเป็นมืออาชีพ ภาวะผู้นำ การสร้างนวัตกรรม การวิจัย การสะท้อนผลการปฏิบัติงาน และการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขณะเดียวกัน การจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพควรมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเข้าถึงและเข้าใจเนื้อหา เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ได้รับแรงจูงใจและข้อมูลสะท้อนกลับ อย่างเหมาะสม ตลอดจนสามารถพัฒนาทักษะและต่อยอดการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ กรอบคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติยังชี้ให้เห็นถึงการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นลำดับขั้นในด้านความรู้ ทักษะ และ

ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ควบคู่กับความรับผิดชอบ เพื่อมุ่งสู่ความเป็นผู้เชี่ยวชาญและการประกอบวิชาชีพอย่างมีคุณภาพในอนาคต

6.5 สมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

สมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ คือ ความสามารถหรือคุณลักษณะที่จำเป็นของครูผู้สอนในการวางแผน ดำเนินการ และประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารและประกอบอาชีพได้ โดยมีนักวิชาการได้กล่าวถึงสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของครูผู้สอนไว้ดังนี้

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542, น. 6 – 12) ได้กล่าวถึง ขอบข่ายมาตรฐานครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่ทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดไว้ดังต่อไปนี้

ขอบข่ายสาระที่ 1 ความรู้ความสามารถทางภาษาอังกฤษ ครูผู้สอนควรมีความรู้ด้านภาษาและวัฒนธรรมที่พอเพียงและทันเหตุการณ์ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาความรู้และความสามารถของผู้เรียนด้านภาษาอังกฤษ

มาตรฐานที่ 1 มีความเข้าใจธรรมชาติและองค์ประกอบทางภาษา (Linguistic Competence)

มาตรฐานที่ 2 มีความสามารถในการสื่อสาร (Communicative Competence)

ขอบข่ายสาระที่ 2 ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำแนวคิด ทฤษฎี วิธีสอน และกลยุทธ์การเรียนรู้ มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการคิดของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 3 มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี วิธีสอนภาษาต่างประเทศ และกลยุทธ์การเรียนรู้

มาตรฐานที่ 4 มีความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา

ขอบข่ายสาระที่ 3 การพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ ครูผู้สอนควรมีความสามารถ ความถนัด และประสบการณ์ในการสอน มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ รักวิชาชีพครู มีความกระตือรือร้นในการสอนและเพิ่มพูนความรู้

มาตรฐานที่ 5 พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ครูที่จะบรรลุมาตรฐานนี้ต้องแสดงออกในเรื่องต่อไปนี้

5.1 พัฒนาความรู้และทักษะทางภาษาอย่างต่อเนื่อง

5.2 พัฒนาระบวนการเรียนการสอนของตนเองอย่างสม่ำเสมอ

5.3 แสวงหาความรู้เพิ่มเติมให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

5.3.1 มีทักษะในการสืบค้นข้อมูล

5.3.2 เข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาหรือเป็นสมาชิกขององค์กรวิชาชีพ

ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์ และคณะ (2555, น. 5 – 10) ได้ร่วมมือระหว่างครูสภาและมหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาธิราช กันทำการวิจัยเพื่อกำหนดมาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 สาขาวิชา ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา

2. ศึกษาคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบวิชาชีพครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 สาขาวิชา

3. เพื่อให้ได้ข้อเสนอในการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 สาขาวิชา

โดยการจัดทำมาตรฐานวิชาชีพครูผ่านการสนทนากลุ่ม และการนำเสนอวิชาชีพครูด้าน ภาษาอังกฤษผ่านประชาพิจารณ์ เพื่อระดมความคิดเห็นผู้เข้าร่วมที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งสิ้น 7 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มครู กลุ่มผลิตครู กลุ่มผู้ใช้ครู กลุ่มองค์กร กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิกลุ่มนักเรียน และกลุ่ม ผู้ปกครอง ทำให้สามารถสรุปมาตรฐานวิชาชีพครูภาษาอังกฤษ ได้ดังนี้

1. มาตรฐานความรู้

1.1 ความรู้ทั่วไป

1.1.1 ภาษาและเทคโนโลยีสำหรับครู

1.1.2 หลักการศึกษา ปรัชญาการศึกษาวิชาชีพครูที่ดีและความเป็นครูที่มี ประสิทธิภาพ

1.1.3 จิตวิทยาพัฒนาการและจิตวิทยาการศึกษา

1.1.4 การนำหลักสูตรไปใช้และการประเมินหลักสูตร

1.1.5 การออกแบบและการจัดการเรียนรู้

1.1.6 การจัดการชั้นเรียนและสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้

1.1.7 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับครู

1.1.8 การสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา

1.1.9 การวัดและประเมินผลการศึกษา

1.1.10 การวิจัยทางการศึกษาและการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

1.1.11 การบริหารจัดการชั้นเรียน

1.1.12 การประกันคุณภาพการศึกษา

1.1.13 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู

1.2 ความรู้ทั่วไปสำหรับครูภาษาอังกฤษ

1.2.1 ความรู้ด้านโครงสร้างไวยากรณ์และคำศัพท์

1.2.2 ความรู้เรื่องการออกเสียงระบบเสียง และภาษาศาสตร์

1.2.3 ความรู้เรื่องการเรียบเรียงความคิดและเนื้อหา

1.2.4 ความรู้เรื่องวัฒนธรรม

1.2.5 ความรู้เรื่องวรรณกรรมที่เหมาะสมกับระดับชั้นที่สอน

1.2.6 ความรู้เรื่องการแปล

1.2.7 ความรู้เรื่องการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

1.3 ด้านความรู้เชิงบูรณาการระหว่างวิชาชีพครูกับวิชาเฉพาะ

1.3.1 มีความเข้าใจหลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนในระดับปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3.2 มีความรู้เรื่องกลวิธีการสอนภาษาอังกฤษ

1.3.3 มีความรู้เรื่องการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอย่างบูรณาการ คือ การพูด การเขียน และภาษากาย

1.3.4 มีความรู้เรื่องการออกแบบ และวางแผนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้เหมาะสมกับวัยและระดับของผู้เรียน

1.3.5 มีความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เพื่อให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างเหมาะสม

1.3.6 มีความรู้เรื่องการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ ตลอดจนออกแบบและสร้างสื่อภาษาอังกฤษได้

1.3.7 มีความรู้เกี่ยวกับการใช้นวัตกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

1.3.8 มีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลทางภาษาอังกฤษ

1.3.9 มีความรู้ในการวิเคราะห์ปัญหาและพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียน

1.3.10 มีความรู้เรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนและใช้ประโยชน์จากผลการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

1.3.11 มีความรู้เรื่องการบูรณาการรายวิชาอื่นกับภาษาอังกฤษ

2. มาตรฐานด้านทักษะ

2.1 ทักษะทางปัญญา

2.1.1 มีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

2.1.2 มีความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผล

2.1.3 มีความสามารถในการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์

2.2 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

2.2.1 มีความรับผิดชอบต่อสังคม

2.2.2 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

2.2.3 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่สมบูรณ์

2.2.4 มีความฉลาดทางอารมณ์

2.2.5 มีความสามารถในการบริหารจัดการและภาวะผู้นำ

2.3 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2.3.1 มีทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

2.3.2 มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2.3.3 รู้เท่าทันสื่อและข้อมูลข่าวสาร

2.4 ทักษะการจัดการเรียนรู้

2.4.1 สามารถนำหลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับผู้เรียนในระดับปฐมวัยและการศึกษาระดับพื้นฐานไปใช้ได้เหมาะสม

2.4.2 มีความสามารถใช้กลวิธีที่เหมาะสมในการสอนภาษาอังกฤษ

2.4.3 มีความรู้เรื่องการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอย่างบูรณาการ คือ การพูด การเขียน และภาษากาย

2.4.4 สามารถออกแบบและวางแผนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้
เหมาะสมกับวัยและระดับของผู้เรียน

2.4.5 สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษได้
อย่างเหมาะสม

2.4.6 สามารถใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ ตลอดจนออกแบบและสร้างสื่อ
ภาษาอังกฤษได้

2.4.7 สามารถใช้นวัตกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

2.4.8 สามารถจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลทางภาษาอังกฤษ

2.4.9 สามารถวิเคราะห์ปัญหา และพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของ
ผู้เรียน

2.4.10 สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนและใช้ประโยชน์จากผลการวิจัย เพื่อพัฒนาการ
เรียนการสอนภาษาอังกฤษ

2.4.11 สามารถบูรณาการรายวิชาอื่นกับภาษาอังกฤษ

3. มาตรฐานด้านคุณลักษณะ

3.1 คุณธรรมจริยธรรม

3.1.1 มีคุณธรรม จริยธรรม ที่สอดคล้องกับหลักศาสนาที่ตนยึดถือ

3.1.2 มีคุณธรรม จริยธรรม ที่สอดคล้องกับจรรยาบรรณวิชาชีพครู

3.2 ความเป็นผู้นำ

3.2.1 ผู้นำด้านวิชาการ ได้แก่ มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาการศึกษา พัฒนาการเรียน
การสอน สามารถนำความรู้ทางวิชาการสู่การปฏิบัติที่เป็นเลิศรวมถึงสนใจสถานการณ์ต่างๆ ที่เป็น
ปัจจุบัน แสวงหาทางเลือกใหม่ที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง และพัฒนาเพื่อการเรียนการสอน

3.2.2 ผู้นำด้านสังคม ได้แก่ มีการแต่งกายที่ถูกต้องตามกาลเทศะ วางตัวดี ยิ้มแย้ม
แจ่มใส และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

3.2.3 ผู้นำด้านสุขภาพ ได้แก่ การดูแลสุขภาพสุขภาพตนเองให้สมบูรณ์ แข็งแรง

3.3 การทำงานเป็นทีม

3.3.1 การสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา ได้แก่ ทำงาน
ร่วมกับผู้อื่น สร้างสัมพันธภาพที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่นช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน เพื่อ
มุ่งไปสู่เป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน

3.3.2 การเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน ได้แก่ ให้เกียรติ ยกย่อง ชมเชย ให้
กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน

3.4 การพัฒนาตนเอง

3.4.1 ประเมินตนเอง เพื่อวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ
วิชาชีพอย่างต่อเนื่อง วางแผนการพัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบ และใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น
การศึกษาต่อ การอบรม

3.4.2 พัฒนาตนเองโดยการเข้าร่วมประชุมสัมมนา การศึกษาดูงาน การวิจัย และการ
ค้นคว้าด้วยตนเอง

3.5 การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

3.5.1 ใฝ่รู้ใฝ่เรียน และติดตามความก้าวหน้าในวิชาชีพครูและวิชาที่ตนเองสอน

3.5.2 มุ่งมั่นที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ และสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม

3.6 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน

3.6.1 มีความสามารถในการวางแผน กำหนดเป้าหมาย วิเคราะห์ และสังเคราะห์ภารกิจงาน

3.6.2 มุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

3.7 ลักษณะเฉพาะของครูภาษาอังกฤษ

3.7.1 ครูผู้สอนควรมีความสามารถ ความถนัด และมีประสบการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษ

3.7.2 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

Indiana Department of Education (2002, น. 10) ได้กล่าวถึงการกำหนดคุณลักษณะของครูผู้สอนภาษาอังกฤษให้กับผู้เรียนที่เริ่มเรียนภาษาอังกฤษ โดยมีคุณลักษณะตามระเบียบในการประกอบวิชาชีพครู ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 มีความเข้าใจกระบวนการพัฒนาและการซึมซับภาษา รวมถึงบทบาทของกระบวนการดังกล่าวที่มีต่อการศึกษาของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 2 ตระหนักถึงวัฒนธรรมที่ติดตัวผู้เรียนนั้นมีบทบาทสำคัญต่อการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรมอเมริกัน

มาตรฐานที่ 3 เข้าใจความรู้สึนึกคิด ความสามารถ สภาพจิตใจ สังคม ภูมิหลัง และพัฒนาการทางวัฒนธรรมของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 4 เข้าใจว่าถึงการอำนวยความสะดวกในการสอน โดยการสร้างสรรค์สภาพแวดล้อมที่ให้การช่วยเหลือและการนำกิจกรรมที่เหมาะสมไปใช้ ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนภาษาอังกฤษให้ได้มากที่สุด

มาตรฐานที่ 5 ครูร่วมมือกันอย่างเต็มประสิทธิภาพเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมากที่สุด

มาตรฐานที่ 6 สามารถที่ใช้ยุทธวิธีการประเมินผลที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงวิธีที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนด้วย

มาตรฐานที่ 7 เป็นนักปฏิบัติที่แสวงหาโอกาสในการพัฒนาวิชาชีพ

มาตรฐานที่ 8 ส่งเสริมการยอมรับและความเข้าใจด้านวัฒนธรรม รวมถึงความหลากหลายทางภาษาในชุมชนและในโรงเรียน

Harmer (2004, น. 401) กล่าวถึงสมรรถนะสำคัญของครูผู้สอนภาษาอังกฤษว่า ครูไม่ควรมีเพียงความรู้ด้านทฤษฎีภาษาเท่านั้น แต่ต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับผู้เรียน เนื้อหาภาษา หลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ภาษาอย่างรอบด้าน โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาทั้งความรู้ทางภาษาและทักษะการใช้ภาษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด นอกจากนี้ ครูยังต้องมีความสามารถในการวางแผนการสอนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน สามารถบริหารจัดการชั้น

เรียน จัดกลุ่มผู้เรียน และสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งถือเป็นบทบาทสำคัญที่ช่วยให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่า สมรรถนะและมาตรฐานของครูผู้สอนภาษาอังกฤษประกอบด้วย 3 ด้านสำคัญ ได้แก่ ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะทางวิชาชีพ ครูจำเป็นต้องมีความรู้ด้านภาษาอังกฤษอย่างลึกซึ้งทั้งในด้านโครงสร้างภาษา การสื่อสาร วัฒนธรรม และหลักการจัดการเรียนการสอนภาษา ควบคู่กับความเข้าใจในหลักสูตร ผู้เรียน และกระบวนการเรียนรู้ เพื่อออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมและส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ ครูควรมีทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี และการวัดประเมินผล รวมถึงสามารถสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนที่มีความแตกต่างหลากหลายทางด้านภาษาและวัฒนธรรมได้อย่างเหมาะสม ขณะเดียวกัน ครูต้องมีคุณธรรม จริยธรรม ภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ที่สำคัญ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษควรพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง แสวงหาความรู้ใหม่ ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการและเทคโนโลยีทางการศึกษา ตลอดจนประยุกต์ใช้นวัตกรรมและผลการวิจัยเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอน อันจะนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพผู้เรียนและความสำเร็จทางการศึกษาอย่างยั่งยืน

6.6 สมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

สมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ครอบคลุมถึงความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเฉพาะที่ครูผู้สอนต้องมีในการวางแผน จัดการเรียนการสอน ประเมินผล และพัฒนาผู้เรียนให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพในบริบทของวิชาชีพหรือสายอาชีพต่าง ๆ โดยมีนักวิชาการได้กล่าวถึงไว้ ดังนี้

คำแพ่ง พัทธะดาวง และสุรติ สุพิชญางกูร (2564, น. 238 – 239) ได้ระบุถึงสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ไว้ว่ามี 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1. บทบาทหน้าที่ของครู ประกอบด้วยด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านผู้บอกบท ด้านทรัพยากร ด้านผู้ประเมิน ด้านผู้จัดกิจกรรม ด้านผู้มีส่วนร่วม และด้านครูสอนพิเศษ

2. สมรรถนะหลักของวิชาชีพครู ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่

- 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์และภาวะความเป็นผู้นำ
- 2) การบริการที่ดี
- 3) การบริหารจัดการและการพัฒนาตนเอง
- 4) การทำงานร่วมกับผู้อื่น
- 5) จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ

3. สมรรถนะตามบทบาทหน้าที่ มี 7 สมรรถนะย่อย ได้แก่

- 1) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
- 2) การบริหารจัดการและการพัฒนาผู้เรียน
- 3) การบริหารจัดการห้องเรียน
- 4) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
- 5) ภาษาและเทคโนโลยี

6) การถ่ายทอดความรู้

7) การสร้างสัมพันธภาพและความมั่นใจ

4. สมรรถนะเชิงเทคนิค

สุดาทิพย์ คิตหมาย, พรสุดา อินทร์สาน และจารุณี ทิพยมณฑล (2566, น. 437 – 438) ให้ความเห็นว่าสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพควรเริ่มต้นจาก

1. การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้หรือสมรรถนะที่ชัดเจนและสอดคล้องกับการปฏิบัติงานในวิชาชีพ โดยผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการทำงานจริง

2. กระบวนการจัดการเรียนรู้ควรยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและเน้นการเรียนรู้เชิงรุก เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและลงมือปฏิบัติกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ผ่านการบูรณาการทักษะทางภาษาและการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง รวมทั้งการใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้

3. การประเมินผลควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อติดตามพัฒนาการของผู้เรียน พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสะท้อนผลการเรียนรู้และรับข้อมูลย้อนกลับ เพื่อพัฒนาสมรรถนะจนบรรลุหรือสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

Shulman (1987, น. 8) ได้นำเสนอกรอบแนวคิดเกี่ยวกับความรู้ที่จำเป็นสำหรับการจัดการเรียนรู้ของครู ซึ่งได้รับการยอมรับและนำไปประยุกต์ใช้อย่างแพร่หลายในวงการศึกษามานาน โดยระบุว่าครูควรมีความรู้ครอบคลุม 7 ด้าน ได้แก่ ความรู้ในเนื้อหาวิชา ความรู้ด้านการสอน ความรู้ด้านการสอนที่ผสมผสานกับเนื้อหาวิชา ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร ความรู้เกี่ยวกับเป้าหมายทางการศึกษา ความรู้เกี่ยวกับผู้เรียน และความรู้เกี่ยวกับบริบททางการศึกษา ทั้งนี้ แนวคิดที่สำคัญคือ “ความรู้ในเนื้อหาผนวกวิธีการสอน” ซึ่งเป็นการบูรณาการความรู้ด้านเนื้อหาและวิธีสอนเข้าด้วยกัน เพื่อให้ครูสามารถออกแบบและนำเสนอเนื้อหาได้อย่างเหมาะสมกับความสนใจ ความแตกต่าง และศักยภาพของผู้เรียน ส่งผลให้การเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

Ghafournia และ Sabet (2014, น. 1) อธิบายว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพมีลักษณะแตกต่างจากการสอนภาษาอังกฤษทั่วไป เนื่องจากกลุ่มผู้เรียนส่วนใหญ่เป็นผู้ใหญ่ที่อาจเป็นทั้งผู้ปฏิบัติงานและผู้ศึกษาควบคู่กัน ดังนั้น การออกแบบการเรียนการสอนจึงควรยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยคำนึงถึงทั้งความต้องการด้านการใช้ภาษาและความต้องการทางด้านจิตวิทยาของผู้เรียนควบคู่กัน นอกจากนี้ ผู้สอนควรมีบทบาททั้งในฐานะครูผู้ถ่ายทอดความรู้และที่ปรึกษาที่สนับสนุนการเรียนรู้ รวมถึงประสานความร่วมมือกับผู้สอนในสาขาวิชาชีพ เพื่อร่วมพัฒนาหลักสูตรและเลือกใช้วิธีการสอนที่เหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Syamsinar และ Baso Jabu (2015, น. 98) กล่าวว่า สมรรถนะของครูผู้สอนภาษาอังกฤษสายอาชีพสะท้อนถึงความเชี่ยวชาญในศาสตร์และองค์ความรู้ของวิชาที่สอน โดยครูจำเป็นต้องมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ของภาษาอังกฤษ ทั้งด้านภาษาศาสตร์ วาทกรรม สังคม ภาษาศาสตร์ และกลยุทธ์การสื่อสาร นอกจากนี้ยังต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทั้งการพูดและการเขียน รวมถึงทักษะการรับสารและการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถถ่ายทอด

ความรู้และพัฒนาทักษะทางภาษาแก่ผู้เรียนให้สอดคล้องกับบริบทของการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม

Fitria (2023, น. 60) อธิบายว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพจำเป็นต้องปฏิบัติหน้าที่หลากหลายบทบาท ตั้งแต่การบริหารจัดการหลักสูตร การกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้สอดคล้องกับผลลัพธ์ที่คาดหวัง การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตลอดจนการติดตามและประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ครูยังต้องพัฒนาทักษะการสอนของตนให้เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และควรทำงานร่วมกับผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมออกแบบเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละสาขา

Supunya (2023, น. 288 – 289) อธิบายว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพมีบทบาทสำคัญในการเชื่อมโยงความต้องการของผู้เรียน ทั้งในด้านการวิชาการและการประกอบอาชีพ เข้ากับข้อกำหนดของหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทการทำงานจริง ด้วยเหตุนี้ ครูจึงควรมีสมรรถนะในการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน ออกแบบและคัดเลือกเนื้อหาการเรียนรู้ให้เหมาะสม บูรณาการความรู้ด้านวิชาชีพเข้ากับทักษะภาษาอังกฤษอย่างสมดุล จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียน และประยุกต์ใช้นวัตกรรมการสอนให้สอดคล้องกับบริบทของตน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน

Lembarek และ Ghani (2024, น. 679) เสนอว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพควรมีสมรรถนะสำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ความสามารถทางภาษา ซึ่งหมายถึง การใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์เฉพาะ พร้อมทั้งสามารถทำความเข้าใจการใช้ภาษาในบริบทต่าง ๆ 2) ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งครอบคลุมการเลือกใช้และบูรณาการทรัพยากรการเรียนรู้ เช่น หนังสือ บทความ และเทคโนโลยี อย่างเป็นระบบ เพื่อส่งเสริมให้การเรียนการสอนเกิดผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพ และ 3) ความตระหนักรู้ทางภาษา ซึ่งเป็นความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับระบบภาษา ควบคู่กับการตระหนักรู้ถึงกระบวนการเรียนรู้ การสอน และการใช้ภาษาอย่างมีวิจารณญาณ

Madya Giri Aditama et al (2025, น. 93 – 96) อธิบายว่า สมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสามารถจำแนกได้เป็น 4 ด้านสำคัญ ได้แก่

1. สมรรถนะด้านการสอน มุ่งเน้นการออกแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายและยืดหยุ่นเป็นศูนย์กลาง พร้อมใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
2. สมรรถนะทางวิชาชีพ เกี่ยวข้องกับความรู้และทักษะในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน
3. สมรรถนะทางสังคม สะท้อนความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์และเครือข่ายความร่วมมือระหว่างผู้เรียน เพื่อนร่วมงาน และชุมชนการศึกษา
4. สมรรถนะการพัฒนาตนเอง มุ่งเน้นการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง การประเมินและพัฒนาการสอนของตนเองอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนในระยะยาว

สรุปได้ว่า สมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ หมายถึง ความสามารถของครูในการบูรณาการความรู้ด้านภาษาอังกฤษ ความรู้ในสาขาวิชาชีพ และศาสตร์การสอน เพื่อออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและบริบทการทำงานจริง โดยครูต้องสามารถวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ ออกแบบหลักสูตร และกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติและการใช้ภาษาในสถานการณ์วิชาชีพ ควบคู่กับการเลือกใช้สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างเหมาะสม รวมทั้ง ดำเนินการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ครูควรมีความเชี่ยวชาญ ด้านภาษาและการสอน มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้อง มีภาวะผู้นำ ยึดมั่นในจริยธรรมวิชาชีพ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะตรงตามความต้องการของการประกอบ อาชีพและการเปลี่ยนแปลงของโลกการทำงาน

จากการศึกษาข้างต้น สามารถสรุปองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพดังตารางสังเคราะห์ ดังนี้

ตาราง 5 องค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

องค์ประกอบ สมรรถนะ	องค์ประกอบของสมรรถนะ									สรุป
	คำแพ่ง พัดทะดาง...(2564)	สุดาทิพย์ คิดหมาย...(2566)	Shulman (1987)	Ghafournia และ Sabet (2014)	Syamsinar และ Baso Jabu (2015)	Fitria (2023)	Supunya (2023)	Lembarek และ Ghani (2024)	Madya Giri Aditama et al (2025)	
1. ความรู้ทาง วิชาชีพ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	9
2. การจัดการ เรียนการสอน เชิงรุกผ่าน ประสบการณ์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	9
3. การบริหาร จัดการห้องเรียน	✓		✓			✓	✓		✓	5
4. การวัดและ ประเมินผล ความก้าวหน้า	✓	✓				✓			✓	4

สรุปได้ว่า จากการสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปได้ว่า สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ความรู้ทางวิชาชีพ
2. การจัดการเรียนการสอนเชิงรุกผ่านประสบการณ์
3. การบริหารจัดการชั้นเรียน
4. การวัดและประเมินผลความก้าวหน้า

ทั้งนี้ เมื่อพัฒนารูปแบบสมรรถนะ ผู้วิจัยได้บูรณาการองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์และสนับสนุนการปฏิบัติงานของครูเข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดความชัดเจนและเหมาะสมต่อการนำไปใช้ในการพัฒนาและประเมินสมรรถนะ ผลจากการบูรณาการดังกล่าว ทำให้องค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่

- 1) ความรู้ด้านวิธี ทฤษฎี และแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนทางวิชาชีพ
- 2) การออกแบบการจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผล ซึ่งบูรณาการการวางแผนการจัดการเรียนรู้เข้ากับการออกแบบและดำเนินการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้
- 3) การจัดการเรียนการสอน ซึ่งบูรณาการการจัดการเรียนรู้เชิงรุกผ่านประสบการณ์ร่วมกับการบริหารจัดการชั้นเรียน เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาสมรรถนะด้านภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

6.7 การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในอาชีวศึกษา

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในอาชีวศึกษา เป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษที่นำไปใช้ได้จริงในบริบทของสายอาชีพที่ผู้เรียนศึกษาอยู่ โดยมีงานวิจัยที่กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในอาชีวศึกษาไว้ ดังนี้

จีรพัชร บุญยพรหม, ฌักคอร์ ศรีตระกูล และพัชรนนท์ พลหาญ (2560) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในอาชีวศึกษาไว้ว่า

1. โปรแกรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารออนไลน์ด้วยตนเองได้ถูกพัฒนาขึ้น โดยเนื้อหาบทเรียนที่ถูกพัฒนาสามารถนำไปพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยเนื้อหา 6 บท คือ

- บทที่ 1: Greeting (การทักทาย)
- บทที่ 2: Making an Appointment (การนัดหมาย)
- บทที่ 3: Asking and Giving Direction (การสอบถามทิศทาง)
- บทที่ 4: Giving Suggestion Opinion and Reason (การให้คำแนะนำ ความคิดเห็น และเหตุผล)
- บทที่ 5: Presenting (การนำเสนอ)
- บทที่ 6: Job Application (การสมัครงาน)

2. โปรแกรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารออนไลน์ด้วยตนเองสามารถนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และเพื่อเตรียมความพร้อมทางด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในการทำงาน

3. การพัฒนาโปรแกรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารออนไลน์ด้วยตนเอง ทำให้เกิดเครือข่ายผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดขอนแก่นจากการประชุมสรุปความคิดเห็นและพัฒนาโปรแกรมร่วมกัน

ธนวัฒน์ วีระแสง (2560) ได้ศึกษามุมมองของนักศึกษาอาชีวศึกษาที่มีต่อการใช้ภาษาอังกฤษในบริบทประชาคมอาเซียน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีทัศนคติเชิงบวกต่อความสำคัญของภาษาอังกฤษ โดยมองว่าภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสารและการปฏิบัติงานในระดับภูมิภาคอาเซียน นักศึกษายังตระหนักถึงความหลากหลายของภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะความแตกต่างด้านการออกเสียงที่เกิดขึ้นในแต่ละประเทศ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการใช้ภาษาอังกฤษไม่ได้จำเป็นต้องยึดรูปแบบการพูดตามเจ้าของภาษาเสมอไป การใช้ภาษาอังกฤษในลักษณะที่เป็นธรรมชาติของตนเองสามารถช่วยลดความวิตกกังวลและเพิ่มความมั่นใจในการสื่อสารได้ อย่างไรก็ตาม นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าการเรียนภาษาอังกฤษที่ได้รับจากสถานศึกษายังไม่เพียงพอต่อการพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร ทำให้ยังคงประสบปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริง

อภิชาติ จันปุม (2560) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมด้านภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาอาชีวศึกษาที่มุ่งสู่งานในอุตสาหกรรมโรงแรม โดยแบ่งประเด็นสำคัญออกเป็น 4 ด้าน

1. การเตรียมการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่เชื่อมโยงกับการปฏิบัติงานจริง โดยเฉพาะความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกงาน รวมถึงการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในสถานประกอบการ

2. การจัดกิจกรรมเสริมทักษะภาษาอังกฤษก่อนการออกฝึกงาน เพื่อสร้างความพร้อมในการสื่อสารในสภาพแวดล้อมการทำงานจริง

3. การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักศึกษาผ่านกระบวนการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยบทบาทของอาจารย์ผู้สอนที่มีความใกล้ชิดและเข้าใจพฤติกรรมของผู้เรียน จึงสามารถสังเกตและติดตามพัฒนาการด้านภาษาได้อย่างชัดเจน

4. การส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกงานไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในระดับอาชีวศึกษาควรมุ่งพัฒนาความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษที่สอดคล้องกับบริบทการทำงานจริง โดยอาศัยสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ควบคู่กับการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกงาน การส่งเสริมทัศนคติที่ดีต่อการใช้ภาษาอังกฤษ และการเชื่อมโยงความรู้จากห้องเรียนสู่การปฏิบัติงานจริง ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะทางภาษาอังกฤษที่เพียงพอต่อการประกอบอาชีพและการทำงานในสังคมที่มีความเป็นสากลมากยิ่งขึ้น

7. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

นักวิชาการหลายท่านได้นิยามความพึงพอใจไว้ในมุมมองที่แตกต่างกันแต่มีสาระสำคัญสอดคล้องกัน ดังนี้

จิตตินันท์ นันทไพบุลย์ (2551, น. 115) อธิบายว่า ความพึงพอใจเป็นภาวะความรู้สึกเชิงบวกที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลเปรียบเทียบประสบการณ์ที่ได้รับจากการทำงานกับผลตอบแทนในด้านต่าง ๆ

เช่น ลักษณะงาน ค่าตอบแทน โอกาสในการก้าวหน้า และสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ แล้วพบว่า สิ่งที่ได้รับ สอดคล้องกับความคาดหวังที่ตนตั้งไว้

นัยนา ตริเนตรสัมพันธ์ (2551, น. 30) มองว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่ดีหรือทัศนคติเชิงบวกที่บุคคลมีต่อสิ่งต่าง ๆ อันเป็นผลมาจากการได้รับการตอบสนองความต้องการทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และความเชื่ออย่างเหมาะสม

รวงเดือน เจริญ (2553, น. 13) อธิบายว่า ความพึงพอใจเป็นสภาวะทางจิตใจที่เกิดขึ้นเมื่อความต้องการของมนุษย์ได้รับการตอบสนอง ไม่ว่าจะทั้งหมดหรือบางส่วน ส่งผลให้ความตึงเครียดลดลงและก่อให้เกิดความรู้สึกพึงพอใจ แต่หากความต้องการไม่ได้รับการตอบสนอง ความไม่พึงพอใจและความเครียดก็จะเกิดขึ้นตามมา

ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี (2555, น. 301) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นสภาวะทางอารมณ์ที่แสดงออกถึงความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจมีระดับมากหรือน้อยแตกต่างกันไป โดยเป็นความรู้สึกที่อยู่ภายในจิตใจและสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามบริบทหรือสถานการณ์ที่บุคคลเผชิญในแต่ละช่วงเวลา

Kolter (2000, น. 36) ให้ความหมายของความพึงพอใจว่าเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายหลังจากบุคคลได้รับผลลัพธ์ของสิ่งที่ต้องการ และนำผลลัพธ์นั้นมาเปรียบเทียบกับความคาดหวังเดิม หากผลที่ได้รับเป็นไปตามหรือใกล้เคียงกับความคาดหวัง บุคคลจะเกิดความพึงพอใจ แต่หากผลลัพธ์ต่ำกว่าความคาดหวัง ก็อาจนำไปสู่ความผิดหวังได้

Schermerhorn, Hunt and Osborn (2000, น. 118) อธิบายว่า เป็นระดับความรู้สึกเชิงบวกหรือเชิงลบที่บุคคลมีต่องานของตน ซึ่งสะท้อนผ่านทัศนคติและอารมณ์ที่ตอบสนองต่อการทำงาน สภาพแวดล้อมทางกายภาพ และความสัมพันธ์ทางสังคมในสถานที่ทำงาน โดยบุคคลที่มีทัศนคติเชิงบวกต่องานมักมีแนวโน้มที่จะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีผลการปฏิบัติงานสูงกว่าผู้ที่มีทัศนคติเชิงลบ

จากแนวคิดดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นสภาวะทางอารมณ์และความรู้สึกของบุคคลที่เกิดขึ้นจากการประเมินหรือเปรียบเทียบระหว่างความคาดหวัง ความต้องการ และผลลัพธ์ที่ได้รับจริง เมื่อผลลัพธ์สามารถตอบสนองความต้องการได้ในระดับที่น่าพอใจ บุคคลจะเกิดความรู้สึกเชิงบวก ส่งผลต่อทัศนคติ พฤติกรรม และประสิทธิภาพในการดำเนินกิจกรรมหรือการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

8.1 งานวิจัยภายในประเทศ

ธัญญลักษณ์ เวชกามา (2562) ได้ศึกษา รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ผลการวิจัยพบว่า สภาพการพัฒนาสมรรถนะครูภาษาอังกฤษในปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ขณะที่สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการยกระดับสมรรถนะของครูให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษาและการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบัน

สำหรับรูปแบบการพัฒนาที่สร้างขึ้นนั้น มุ่งเน้นการพัฒนาครูทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ โดยประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ การอบรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน และการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเมื่อนำไปทดลองใช้จริงพบว่ามีการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ ผลการประเมินรูปแบบในด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และประโยชน์ใช้สอย ก็อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกัน แสดงให้เห็นว่ารูปแบบดังกล่าวสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาครูภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นภัทร ภัทรเดชากุล (2563) ได้ศึกษา การพัฒนาสมรรถนะครูสอนภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในศตวรรษที่ 21 สำหรับสถานศึกษาเอกชนขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะครูสอนภาษาอังกฤษประกอบด้วย 6 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ ความสามารถในการคิด เชิงนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ ทักษะการสอนภาษา ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ ความสามารถทางภาษาอังกฤษ ความสามารถพื้นฐานด้านดิจิทัล และความสามารถในการสื่อสาร รวมทั้งสิ้น 56 ตัวบ่งชี้

นอกจากนี้ โมเดลความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างขององค์ประกอบสมรรถนะที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ แสดงให้เห็นถึงความน่าเชื่อถือของโมเดล อีกทั้งยังเสนอแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะครูภาษาอังกฤษ โดยเน้นบทบาทของผู้บริหารในการสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรมที่ตรงกับความต้องการ เปิดโอกาสให้ครูนำองค์ความรู้และนวัตกรรมที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนส่งเสริมการนิเทศ ติดตาม และสร้างพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านนวัตกรรมการสอนระหว่างครูภาษาอังกฤษ

ลักษณ์พร เข้มขัน (2563) ได้ศึกษา รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของครูภาษาอังกฤษในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผลการวิจัยระบุว่า รูปแบบดังกล่าวประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ สมรรถนะของครูภาษาอังกฤษ วิธีการพัฒนาสมรรถนะ และกระบวนการพัฒนาสมรรถนะ

ในด้านสมรรถนะครูภาษาอังกฤษ ประกอบด้วยสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงาน รวมทั้งสิ้น 6 สมรรถนะ ครอบคลุมทั้งด้านวิชาชีพ การพัฒนาตนเอง ความรู้ภาษาอังกฤษ การจัดการเรียนรู้เพื่อการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยี และบุคลิกภาพของครูภาษาอังกฤษ ส่วนวิธีการพัฒนาประกอบด้วย 7 วิธี ได้แก่ การอบรมเชิงปฏิบัติการ การเรียนรู้ขณะปฏิบัติงาน การเรียนรู้ผ่านกิจกรรม การศึกษาด้วยตนเอง การจัดการความรู้ การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการศึกษาดูงาน ขณะที่กระบวนการพัฒนาครูประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ตั้งแต่การวิเคราะห์ความจำเป็น การสำรวจความต้องการ การวางแผน การออกแบบ การดำเนินการและประเมินผล ไปจนถึงการเผยแพร่ผลงาน

โดยมีปัจจัยสนับสนุนสำคัญ ได้แก่ นโยบายภาครัฐ แผนพัฒนาสถานศึกษา หลักสูตรการศึกษา ศักยภาพบุคลากร ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

ถิรนนท์ ปานศุภวัชร (2565) ได้พัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตาม แนวการสอนแบบปฏิสัมพันธ์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านเพื่อ ความเข้าใจและความสุขในการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบ ดังกล่าวประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ ขั้นตอนการเรียนรู้ การวัดและ ประเมินผล และปัจจัยแห่งความสำเร็จ

ขั้นตอนการเรียนรู้ประกอบด้วย การกระตุ้นก่อนอ่าน การคาดเดาและวางแผน การอ่านและ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมถึงการสรุปสิ่งที่อ่าน เมื่อนำรูปแบบไปใช้พบว่า นักศึกษามีความสามารถ ในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความสุขใน การเรียนรู้ในระดับมาก นักศึกษามีความกระตือรือร้น สนุกกับการทำกิจกรรมร่วมกันผ่านระบบ ออนไลน์ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนและผู้สอน รวมทั้งเห็นคุณค่าและเป้าหมายในการพัฒนาตนเองมาก ขึ้น

ธีระศักดิ์ สีนชัย (2565) ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูภาษาอังกฤษในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะครู ภาษาอังกฤษประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ โดยสภาพปัจจุบันของสมรรถนะครูอยู่ในระดับมาก ขณะที่ สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

การพัฒนาแนวทางสมรรถนะครูครอบคลุมหลายด้าน ได้แก่ การบริหารหลักสูตรและการ จัดการเรียนรู้ การบริหารชั้นเรียน การใช้นวัตกรรม สื่อ และเทคโนโลยี ทักษะทางภาษา การวัดและ ประเมินผล การทำงานเป็นทีมและสร้างความร่วมมือกับชุมชน การพัฒนาตนเองและวิชาชีพ ตลอดจน ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยมีการสังเคราะห์แนวทางจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 15 คน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหาเพื่อให้ได้แนวทางที่เหมาะสมต่อการจัดการ เรียนการสอนภาษาอังกฤษ ผลการประเมินพบว่า องค์ประกอบสมรรถนะทั้ง 7 ด้านและตัวชี้วัด จำนวน 35 ตัว มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

ชาญชัย ชำนาญเอื้อ (2566) ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการ เรียนรู้การอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษของโรงเรียนเทศบาลท่าอิฐ จังหวัดอุตรดิตถ์ ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาสมรรถนะที่เหมาะสมประกอบด้วย 5 ด้านสำคัญ ได้แก่ การสร้างและพัฒนา หลักสูตร การออกแบบการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ การ ใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนการอ่านออกเสียง ภาษาอังกฤษจำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การวางแผนหลักสูตร การออกแบบกิจกรรม การเรียนรู้ที่เหมาะสม ไปจนถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและการประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียน

สรุปได้ว่า จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะครูภาษาอังกฤษและ การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ พบว่า นักวิชาการส่วนใหญ่มุ่งเน้นการยกระดับสมรรถนะของ ครูทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยให้

ความสำคัญกับความสามารถทางภาษาอังกฤษ การจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยี การคิดสร้างสรรค์ การพัฒนาตนเอง และจรรยาบรรณวิชาชีพ นอกจากนี้ แนวทางการพัฒนาครูที่ได้รับการเสนออย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การอบรมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศและการเรียนรู้ร่วมกันผ่านชุมชนวิชาชีพ การเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริง การศึกษาด้วยตนเอง และการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างครู

ขณะเดียวกัน งานวิจัยด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษชี้ให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ การทำงานร่วมกัน และการใช้กิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถพัฒนาทักษะทางภาษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งช่วยเพิ่มแรงจูงใจ ความสุขในการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของผู้เรียน โดยผลการประเมินรูปแบบและแนวทางต่าง ๆ ส่วนใหญ่ได้รับการยืนยันว่ามีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และประโยชน์ในระดับสูง จึงสะท้อนให้เห็นว่าการพัฒนาครูอย่างเป็นระบบควบคู่กับการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัยและสอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน เป็นปัจจัยสำคัญในการยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในสถานศึกษาไทย

8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Krishnan, Norman และ Md Yunus (2021) ศึกษา การพัฒนาสมรรถนะครูผ่านการเรียนรู้โดยใช้เกมบนแพลตฟอร์ม Classcraft ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า องค์ประกอบสำคัญที่ควรนำมาบูรณาการในการออกแบบการเรียนรู้แบบเกม ได้แก่ ความรู้ด้านภาษาอังกฤษ สมรรถนะทางวิชาชีพ การประยุกต์ใช้เกมในการเรียนการสอน และเทคโนโลยีทางการศึกษา ทั้งนี้ การออกแบบแพลตฟอร์ม Classcraft ที่ครอบคลุมด้านวัตถุประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมเกม และการพัฒนาทักษะต่าง ๆ สามารถส่งเสริมสมรรถนะทางวิชาชีพของครูผู้สอนภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การใช้แพลตฟอร์มการเรียนรู้ผ่านเกมยังช่วยเพิ่มศักยภาพของครูในการสร้างสรรค์นวัตกรรมการเรียนรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับผู้เรียนได้อีกด้วย

Romijn, Slot และ Leseman (2021) ได้ทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างสมรรถนะด้านวัฒนธรรมของครูทั้งในหลักสูตรการเตรียมความพร้อมก่อนประกอบวิชาชีพและการพัฒนาวิชาชีพครู ผลการศึกษพบว่า แนวทางการพัฒนาวิชาชีพที่ดำเนินการในบริบทการปฏิบัติงานจริง และได้รับการสนับสนุนหรือชี้แนะอย่างเป็นระบบ มีแนวโน้มที่จะช่วยพัฒนาสมรรถนะด้านวัฒนธรรมของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด อย่างไรก็ตาม รูปแบบการพัฒนาดังกล่าวยังไม่ได้ได้รับความนิยมนำไปแพร่หลายในการเตรียมและสนับสนุนครูในปัจจุบัน

Purba และคณะ (2022) ศึกษา การพัฒนาศักยภาพครูผ่านการประยุกต์ใช้สมรรถนะแห่งศตวรรษที่ 21 ภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ผลการวิจัยระบุว่า ระบบการศึกษาของประเทศอินโดนีเซียได้ปรับเปลี่ยนจากการจัดการเรียนรู้แบบเผชิญหน้าสู่การเรียนรู้ทางไกล ส่งผลให้ครูต้องเผชิญกับความท้าทายในการรักษาคุณภาพและความเป็นมืออาชีพในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ครูจำเป็นต้องปรับบทบาทจากผู้ถ่ายทอดความรู้มาเป็นผู้ส่งเสริมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง อีกทั้งบุคลากรทางการศึกษาจะต้องมีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพและมีความสามารถในการสนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น การพัฒนาทักษะการสอนผ่านกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับครูในยุคปัจจุบัน

Taufan (2022) ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาวิชาชีพครู สมรรถนะครู สิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา และโครงสร้างพื้นฐานที่มีต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาวิชาชีพครูทั้งในรูปแบบเข้มข้น แบบร่วมมือ และแบบอิสระ ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู อย่างไรก็ตาม ไม่สามารถสนับสนุนการยกระดับผลการปฏิบัติงานของครูระดับมัธยมศึกษาได้อย่างชัดเจน ขณะที่สมรรถนะด้านการสอน บุคลิกภาพ สังคม และวิชาชีพ มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงานของครู นอกจากนี้ สิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐานทางการศึกษา เช่น พื้นที่การเรียนรู้ เพอร์นิเจอร์ อุปกรณ์การเรียนการสอน และสื่อการศึกษา ล้วนมีผลต่อการปฏิบัติงานของครูเช่นกัน สำหรับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน พบว่า การพัฒนาแบบร่วมมือและแบบอิสระมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ดังกล่าว แม้จะไม่สามารถยืนยันผลในการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ได้โดยตรง ทั้งนี้ คุณภาพการปฏิบัติงานของครูในด้านคุณภาพงาน ความรวดเร็ว ความมุ่งมั่น ความคิดริเริ่ม ความสามารถในการทำงาน และการสื่อสาร มีส่วนสำคัญต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

Arifin และคณะ (2023) ศึกษา การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูผ่านคลินิกการนิเทศที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของแนวคิดทฤษฎีวัฒนธรรมในโรงเรียนประจำอิสลาม ผลการวิจัยพบว่า คลินิกการนิเทศมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะครู โดยช่วยลดความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นระหว่างครูกับผู้เรียนในระหว่างกระบวนการจัดการเรียนรู้ อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมการยอมรับและการปลูกฝังค่านิยมด้านพฤติกรรมในระบอบการศึกษาของประเทศอินโดนีเซีย รูปแบบการนิเทศดังกล่าวเน้นการสร้างความสัมพันธ์ในลักษณะครอบครัวระหว่างผู้นิเทศและครู ส่งผลให้กระบวนการติดตามและกำกับดูแลมีความยืดหยุ่นมากขึ้น โดยเฉพาะความใกล้ชิดทางอารมณ์ระหว่างผู้นิเทศกับครู ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการนิเทศและการพัฒนาวิชาชีพครู

สรุปได้ว่า การพัฒนาสมรรถนะครูในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องอาศัยกระบวนการพัฒนาวิชาชีพที่หลากหลายและสอดคล้องกับบริบทการปฏิบัติงานจริง โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้ เช่น การเรียนรู้ผ่านเกม สามารถช่วยเสริมสร้างสมรรถนะทางวิชาชีพและส่งเสริมความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการสอนได้ ขณะเดียวกัน การพัฒนาวิชาชีพที่ได้รับการสนับสนุนอย่างเป็นระบบและคำนึงถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมยังช่วยยกระดับสมรรถนะของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในยุคดิจิทัลและหลังการแพร่ระบาดของโควิด-19 ได้สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นที่ครูต้องพัฒนาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ปรับเปลี่ยนบทบาทสู่การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต อีกทั้งสมรรถนะด้านการสอน บุคลิกภาพ สังคม และวิชาชีพ รวมถึงการได้รับการสนับสนุนจากสิ่งอำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่เหมาะสม ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ดังนั้น การพัฒนาครูอย่างรอบด้านทั้งด้านความรู้ ทักษะ เทคโนโลยี และการนิเทศที่มีคุณภาพ จึงเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมยุคใหม่

9. กรอบแนวคิด

ภาพที่ 4 กรอบแนวคิด

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ สำหรับครูอาชีวศึกษา เป็นรูปแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมี วัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

2. เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาและศึกษาผลในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษาโดยเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80

4. เพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

และนำเสนอขั้นตอนตามกระบวนการวิจัย 4 ขั้นตอน โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

2. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

3. การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาและศึกษาผลในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษาโดยเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80

4. การประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

ซึ่งสามารถสรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ตามแผนผังดังนี้

ตาราง 6 สรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่	วัตถุประสงค์	กระบวนการ	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือการวิจัย	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลลัพธ์
1	เพื่อศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ	1. ศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาจากแหล่งข้อมูลที่เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้ศึกษา 2. สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา	1. ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจ IOC จำนวน 3 คน 2. ผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์ จำนวน 9 คน	แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview)	1. ด้ชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) 2. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) 3. การวิเคราะห์เชิงประเด็น (Thematic Analysis)	1. องค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ 2. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา
2	เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะ	1. วิเคราะห์ข้อมูลองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ	1. ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน (ตรวจสอบความ)	1. แบบตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบทางการพัฒนา	1. ค่าเฉลี่ย (Mean) 2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	1. ระดับความเหมาะสมรูปแบบทางการพัฒนาสมรรถนะ

ขั้นตอนที่	วัตถุประสงค์	กระบวนการ	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือการวิจัย	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลลัพธ์
3	การจัดการเรียนการสอน	เรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ สำหรับครูอาชีวศึกษา	เหมาะสมร่าง รูปแบบ)	สมรรถนะการ จัดการเรียนการ	(Standard Deviation)	การจัดการเรียน การสอน
	ภาษาอังกฤษเพื่อ อาชีพสำหรับครู อาชีวศึกษา	2. ร่างรูปแบบทางการพัฒนา สมรรถนะการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครู อาชีวศึกษา 3. ตรวจสอบความเหมาะสมร่าง รูปแบบทางการพัฒนาสมรรถนะการ จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อ อาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา 4. ประเมินความเป็นไปได้ในการ นำไปใช้รูปแบบทางการพัฒนา สมรรถนะการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครู อาชีวศึกษา	2. ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน (ประเมินความ เป็นไปได้ในการ นำไปใช้รูปแบบ)	สอนภาษาอังกฤษ เพื่ออาชีพสำหรับ ครูอาชีวศึกษา 2. แบบประเมิน ความเป็นไปได้ใน การนำไปใช้ รูปแบบทางการ พัฒนาสมรรถนะ การจัดการเรียน การสอน ภาษาอังกฤษเพื่อ อาชีพสำหรับครู อาชีวศึกษา	3. การวิเคราะห์ เนื้อหา (Content Analysis)	ภาษาอังกฤษเพื่อ อาชีพสำหรับครู อาชีวศึกษา 2. ความเป็นไปได้ ในการนำไปใช้ รูปแบบทางการ พัฒนาสมรรถนะ การจัดการเรียน การสอน ภาษาอังกฤษเพื่อ อาชีพสำหรับครู อาชีวศึกษา
3	เพื่อทดลองใช้	1. นำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการ จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อ อาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาที่ผ่านการ ประเมินความเป็นไปได้ไปทดลองใช้	1. ตัวแทนสถาน ประกอบการ 1 คน	1. แบบทดสอบวัด ความรู้ ความ เข้าใจทางวิชาชีพ จำนวน 50 ข้อ	1. ค่าเฉลี่ย (Mean) 2. ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard Deviation)	สมรรถนะการ จัดการเรียนการ สอนภาษาอังกฤษ เพื่ออาชีพสำหรับ ครูอาชีวศึกษา
	รูปแบบการพัฒนา สมรรถนะการ จัดการเรียนการ สอนภาษาอังกฤษ เพื่ออาชีพสำหรับ	2. รวบรวมผลจากการนำรูปแบบไป ทดลองใช้	2. วิทยากรอบรม 1 คน	2. แบบประเมิน ความสามารถใน		

ขั้นตอนที่	วัตถุประสงค์	กระบวนการ	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือการวิจัย	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลลัพธ์
4	ครูอาชีวศึกษาและ ศิษย์ผลในการ พัฒนาสมรรถนะ การจัดการเรียน การสอน ภาษาอังกฤษเพื่อ อาชีพของครู อาชีวศึกษาโดย เทียบกับเกณฑ์ ร้อยละ 80	ประเมินความพึงพอใจของผู้สอนที่ มีต่อการใช้รูปแบบการพัฒนา สมรรถนะการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครู อาชีวศึกษา	3. ครูกลุ่มสาระ ภาษาต่างประเทศ ใน วิทยาลัยเทคนิค นครสวรรค์ จำนวน 7 คน	การออกแบบการ จัดการเรียนการ สอนภาษาอังกฤษ เพื่ออาชีพและการ วัดและประเมินผล 3. แบบประเมิน การจัดการเรียน การสอน ภาษาอังกฤษเพื่อ อาชีพ	3. Wilcoxon Signed-Rank Test (One- Sample)	
	เพื่อประเมิน รูปแบบการพัฒนา สมรรถนะการ จัดการเรียนการ สอนภาษาอังกฤษ เพื่ออาชีพสำหรับ ครูอาชีวศึกษา	ประเมินความพึงพอใจของผู้สอนที่ มีต่อการใช้รูปแบบการพัฒนา สมรรถนะการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครู อาชีวศึกษา	ครูกลุ่มสาระ ภาษาต่างประเทศ ใน วิทยาลัยเทคนิค นครสวรรค์ จำนวน 7 คน	แบบประเมิน ความพึงพอใจของ รูปแบบการพัฒนา สมรรถนะการ จัดการเรียนการ สอนภาษาอังกฤษ เพื่ออาชีพสำหรับ ครูอาชีวศึกษา	1. ค่าเฉลี่ย (Mean) 2. ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard Deviation) 3. การวิเคราะห์ เนื้อหา (Content Analysis)	ระดับความพึง พอใจที่มีต่อการใช้ รูปแบบการพัฒนา สมรรถนะการ จัดการเรียนการ สอนภาษาอังกฤษ เพื่ออาชีพสำหรับ ครูอาชีวศึกษา

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครู อาชีวศึกษา

ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครู อาชีวศึกษาจากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้ศึกษา รวมถึงการบูรณาการข้อมูล จากการสัมภาษณ์เพื่อยืนยันข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อ อาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัย โดยศึกษาหลักการ แนวคิด และเนื้อหาสาระที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในสถานศึกษา

1. แหล่งข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะ การจัดการเรียนของครูอาชีวศึกษา โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 9 คน โดยเลือกจากผู้มีคุณสมบัติ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารการศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอก มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในสาขาการบริหาร การศึกษา มีประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา ส่งเสริมคุณภาพการจัดการ เรียนการสอนของครูในสถานศึกษา และดำรงตำแหน่งที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการระดับชำนาญ การพิเศษขึ้นไป จำนวน 3 คน

กลุ่มที่ 2 อาจารย์ระดับอุดมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอก มีความรู้ ความ เชี่ยวชาญในด้านภาษาอังกฤษ ที่สอน หรือเคยสอน และเคยเป็นวิทยากรที่อบรมให้ความรู้ในการ พัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแก่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ และดำรงตำแหน่งที่เทียบ ได้ไม่ต่ำกว่าระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป จำนวน 3 คน

กลุ่มที่ 3 ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่สอนและ เคยเป็นวิทยากรที่อบรมให้ความรู้ในการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแก่ครูผู้สอน ภาษาอังกฤษ และดำรงตำแหน่งที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่าระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 3 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) สำหรับการศึกษาค้นคว้าองค์ประกอบและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษา จำนวน 1 ข้อ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเพิ่มเติมและรายละเอียดในองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการ เรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษา จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย

องค์ประกอบที่ 1 สมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพ

องค์ประกอบที่ 2 สมรรถนะด้านการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกผ่านประสบการณ์

องค์ประกอบที่ 3 สมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน

องค์ประกอบที่ 4 สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลความก้าวหน้า

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษา จำนวน 4 ข้อ ประกอบด้วย

องค์ประกอบที่ 1 สมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพ

องค์ประกอบที่ 2 สมรรถนะด้านการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกผ่านประสบการณ์

องค์ประกอบที่ 3 สมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน

องค์ประกอบที่ 4 สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลความก้าวหน้า

รวมทั้งสิ้น 9 ข้อ

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการ ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา และเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

3.2 ผู้วิจัยกำหนดประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์แล้วนำมาร่างแบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

3.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณา และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

3.4 ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ประกอบด้วย

1) ผู้อำนวยการสำนักงานอาชีวศึกษาบัณฑิต สถาบันอาชีวศึกษาภาคเหนือ 4 อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2) อธิการผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์ และอาจารย์สาขาวิชาทดสอบและวิจัยทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

3) หัวหน้างานหลักสูตรการเรียนการสอน ตำแหน่งครูวิทยฐานะ เชี่ยวชาญ วิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์ อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อหาดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) รวมถึงความเหมาะสมของการใช้ภาษาในการตั้งคำถามเพื่อนำไปสู่การได้ข้อมูลที่ชัดเจนของแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาความสอดคล้อง มีดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่ารายการในแบบประเมินมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ารายการในแบบประเมินมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์

-1 หมายถึง แน่ใจว่ารายการในแบบประเมินไม่มีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์

หาความตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ (Index of Item Objectives Congruence : IOC) โดยค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ถือว่าข้อคำถามนั้นใช้ได้และเหมาะสมกับการนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการหาค่า IOC ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการ ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการประสานงานเพื่อติดต่อผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์จำนวน 9 คน

4.3 ในระหว่างการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้บันทึกเสียงโดยได้รับอนุญาตจากผู้ให้ข้อมูล และจดบันทึกเนื้อหาการสัมภาษณ์ แล้วนำมาถอดเทปสรุปวิเคราะห์ประเด็นการสัมภาษณ์

4.4 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ในสถานที่จริงและในช่องทางออนไลน์ตามวันและเวลาที่ผู้ให้สัมภาษณ์สะดวก

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยวิธีการจดบันทึกภาคสนาม (Field Notes) และใช้การทวนความกับผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ในขณะที่การสัมภาษณ์เสร็จสิ้น ควบคู่กับการบันทึกเสียง แล้วจึงวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาประเด็นที่เกี่ยวข้องจากการสัมภาษณ์โดยการถอดเทป การวิเคราะห์เชิงประเด็น (Thematic Analysis) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการพัฒนสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการพัฒนสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา ดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์และบูรณาการข้อมูลจากการสัมภาษณ์เพื่อยืนยันข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและแนวทางการพัฒนสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา จากนั้น นำมายกร่างรูปแบบและจัดทำคู่มือในการพัฒนสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา รวมถึงร่างประเด็นข้อคำถามในแบบตรวจสอบความเหมาะสมแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแบบปลายเปิด (Open Form)

2. ผู้วิจัยนำร่างรูปแบบและคู่มือในการพัฒนสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา รวมถึงแบบตรวจสอบความเหมาะสมแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแบบปลายเปิด (Open Form) ที่ใช้ในการตรวจสอบความเหมาะสมและความสมบูรณ์ของร่างรูปแบบและคู่มือการพัฒนสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของการใช้ภาษา ความครอบคลุมของข้อคำถาม และความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไขและจัดทำเป็นร่างรูปแบบและคู่มือในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา รวมถึงจัดทำแบบตรวจสอบความเหมาะสมแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแบบปลายเปิด (Open Form) นำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน เพื่อดำเนินการพิจารณาความเหมาะสม ครบถ้วน และความถูกต้องของร่างรูปแบบและคู่มือการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

4. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการใช้แบบตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบและคู่มือการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาที่สร้างขึ้น แล้วนำข้อมูลไปพิจารณาตรวจสอบค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อสรุประดับความเหมาะสมและนำความคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่ได้จากการพิจารณาไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไข เพื่อสร้างรูปแบบและคู่มือให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนของครูอาชีวศึกษา โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 9 คน โดยเลือกจากผู้มีคุณสมบัติ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารการศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอก มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในสาขาการบริหารการศึกษา มีประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา ส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษา และดำรงตำแหน่งที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 3 คน

กลุ่มที่ 2 อาจารย์ระดับอุดมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอก มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในด้านภาษาอังกฤษ ที่สอน หรือเคยสอน และเคยเป็นวิทยากรที่อบรมให้ความรู้ในการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแก่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ และดำรงตำแหน่งที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่าระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป จำนวน 3 คน

กลุ่มที่ 3 ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่สอนและเคยเป็นวิทยากรที่อบรมให้ความรู้ในการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแก่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ และดำรงตำแหน่งที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่าระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 3 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ร่างรูปแบบและคู่มือการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาจากศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยใช้แนวคิดและทฤษฎีหลักในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาประกอบด้วย 4 ทฤษฎี คือ

ทฤษฎีการพัฒนาสมรรถนะ ของ David C. McClelland (1973)

การนำแนวคิดสมรรถนะของ David C. McClelland มาบูรณาการในการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา เป็นการปรับเปลี่ยน

กรอบแนวคิดจากการมุ่งพัฒนาความรู้เชิงวิชาการเพียงอย่างเดียว ไปสู่การพัฒนาความสามารถในการนำความรู้และทักษะของบุคคลไปใช้ในการปฏิบัติการสอนจริงอย่างมีประสิทธิภาพ แนวคิดดังกล่าวตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่า ความรู้หรือความถนัดทางวิชาการไม่สามารถสะท้อนความสำเร็จในการปฏิบัติงานได้โดยตรง หากขาดความสามารถในการประยุกต์ใช้ในบริบทการทำงานจริง

เมื่อบูรณาการแนวคิดสมรรถนะเข้ากับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ครูอาชีวศึกษาจะได้รับการพัฒนาให้สามารถออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงการใช้ภาษาอังกฤษกับบริบทวิชาชีพของผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม การจัดการเรียนการสอนจึงมุ่งเน้นการใช้ภาษาเพื่อการปฏิบัติงานจริง ซึ่งช่วยให้การเรียนรู้ภาษาอังกฤษมีความหมายและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

ผลจากการนำทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา ทำให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ และตอบสนองต่อบริบทการทำงานจริงของผู้เรียนมากขึ้น ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบอาชีพอย่างเป็นรูปธรรม ลดช่องว่างระหว่างการเรียนในห้องเรียนกับการทำงานในสถานประกอบการ ขณะเดียวกัน การจัดการเรียนการสอนยังมีทิศทางที่ชัดเจน สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนากำลังคนเชิงสมรรถนะ และเอื้อต่อการพัฒนาการศึกษาอาชีวศึกษาอย่างยั่งยืนในระยะยาว

ทฤษฎีการพัฒนาศักยภาพ ของ Leonard Nadler และ Garland D. Wiggs (1989)

แนวคิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ Leonard Nadler และ Garland D. Wiggs ซึ่งประกอบด้วยกรอบการฝึกอบรม การศึกษา และการพัฒนา สามารถนำมาประยุกต์ใช้เป็นกรอบแนวคิดสำคัญในการเสริมสร้างสมรรถนะครูอาชีวศึกษาได้อย่างเหมาะสม ในด้านลักษณะของการบูรณาการ ทฤษฎีถูกนำมาบูรณาการในลักษณะของกระบวนการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นลำดับขั้น โดยเชื่อมโยงการเรียนรู้ในระดับงานปัจจุบัน งานในอนาคต และการพัฒนาศักยภาพระยะยาวของครูเข้าด้วยกัน การฝึกอบรมถูกใช้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในชั้นเรียนปัจจุบัน การศึกษาเป็นการเตรียมครูให้มีความรู้และความพร้อมต่อบทบาทใหม่หรือการเปลี่ยนแปลงของหลักสูตรและตลาดแรงงาน ขณะที่การพัฒนามุ่งเน้นการหล่อหลอมคุณลักษณะทางวิชาชีพ และการเรียนรู้ตลอดชีวิตของครูอาชีวศึกษา การบูรณาการดังกล่าวทำให้การพัฒนาครูไม่แยกส่วน แต่เป็นระบบที่เกื้อหนุนกันอย่างเป็นองค์รวม

สำหรับแนวทางการนำไปพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ การฝึกอบรมสามารถใช้เพื่อพัฒนาทักษะเชิงปฏิบัติ เช่น การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงภาษาอังกฤษกับสถานการณ์งานจริง การใช้สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการสอน รวมถึงการวัดและประเมินผลตามสมรรถนะอาชีพ ส่วนการศึกษาเป็นการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ด้านแนวโน้มอาชีพมาตรฐานวิชาชีพสากล แนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงสมรรถนะ และการบูรณาการภาษาอังกฤษกับสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ในระดับที่ลึกและกว้างขึ้น ขณะที่การพัฒนาจะเน้นการสร้างประสบการณ์เรียนรู้ผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนวิชาชีพ และการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้ครูสามารถพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบทอาชีพศึกษา

ผลที่เกิดจากการนำทฤษฎีไปใช้ คือ ครูอาชีวศึกษามีสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพที่ชัดเจนและรอบด้านมากขึ้น ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะทางวิชาชีพ ครูสามารถออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทการทำงานจริงของผู้เรียน ส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสายอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเกิดการพัฒนาทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองของครู ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนและยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการเปลี่ยนแปลงในระดับสากลอย่างยั่งยืน

ทฤษฎีสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอน ของ Shulman Lee (1987)

การพัฒนาสมรรถนะครูอาชีวศึกษาโดยใช้ทฤษฎีของ Shulman เป็นฐานด้านความรู้ โดยเฉพาะความรู้เนื้อหาผนวกวิธีการสอน เพื่อให้ครูสามารถถ่ายทอดภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกัน แนวคิดนี้ยังช่วยกำหนดกรอบผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ชัดเจน ทั้งด้านการใช้ภาษาและทักษะอาชีพ ช่วยสนับสนุนการออกแบบกิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วม ลงมือปฏิบัติจริง และเรียนรู้จากบริบทการทำงานจริงหรือสถานการณ์จำลองทางอาชีพ การบูรณาการทฤษฎีในลักษณะนี้จึงเป็นการผสมผสานระหว่างความรู้ทางวิชาการ วิธีสอน และบริบทอาชีพอย่างเป็นองค์รวม

แนวทางการนำไปพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ครูอาชีวศึกษาสามารถนำกรอบทฤษฎีดังกล่าวไปใช้ในการออกแบบการเรียนการสอนโดยเริ่มจากการวิเคราะห์สมรรถนะทางภาษาอังกฤษที่จำเป็นต่อแต่ละสาขาวิชาชีพ จากนั้นจึงออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการเนื้อหาภาษาอังกฤษเข้ากับสถานการณ์อาชีพจริง เลือกใช้วิธีสอนที่เหมาะสมปรับเนื้อหาและกิจกรรมให้สอดคล้องกับระดับความสามารถ ความสนใจ และประสบการณ์ของผู้เรียน นอกจากนี้ การประเมินผลควรเป็นการประเมินตามสภาพจริงที่สะท้อนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการทำงานจริง ซึ่งช่วยเสริมสร้างสมรรถนะการสอนของครูในด้านการวัดและประเมินผลควบคู่ไปด้วย

การบูรณาการทฤษฎีดังกล่าวส่งผลให้ครูอาชีวศึกษามีสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสูงขึ้นอย่างเป็นระบบ ครูมีความเข้าใจเชิงลึกทั้งเนื้อหาภาษาอังกฤษและวิธีการถ่ายทอดในบริบทอาชีพ สามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเชื่อมโยงกับการทำงานจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะเดียวกัน ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย มีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษที่สอดคล้องกับวิชาชีพ และมีความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงานมากขึ้น อีกทั้งยังช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาโดยรวมให้ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ได้อย่างยั่งยืน

ทฤษฎีการประเมินผลพัฒนาบุคลากร George E. Miller (1990)

การบูรณาการแนวคิดการประเมินสมรรถนะของ Miller (1990) มาใช้ในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครู เป็นแนวทางที่ช่วยให้ครูพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้จากระดับความรู้พื้นฐานไปสู่การปฏิบัติจริงอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งให้ครูไม่ได้มีเพียงความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษหรือวิธีสอนเท่านั้น แต่สามารถนำความรู้ไปออกแบบการเรียนรู้ จัดกิจกรรม และประเมินผลที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษในบริบทอาชีพได้จริง แนวคิดนี้

จึงเป็นกรอบสำคัญในการกำหนดสมรรถนะของครูทั้งด้านความรู้ ทักษะการประยุกต์ใช้ การแสดงความสามารถ และการปฏิบัติงานจริงในชั้นเรียน

ในระดับ Knows (ความรู้) ครูต้องได้รับการพัฒนาความรู้ที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ เช่น ความรู้ด้านภาษาอังกฤษเฉพาะสาขา แนวคิดการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ การวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนและสถานประกอบการ ตลอดจนหลักการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ความรู้ในระดับนี้เป็นพื้นฐานที่ช่วยให้ครูเข้าใจเป้าหมายของการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและสามารถกำหนดทิศทางการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม อย่างไรก็ตาม ความรู้เพียงอย่างเดียวไม่สามารถสะท้อนสมรรถนะของครูได้ทั้งหมด จึงจำเป็นต้องพัฒนาไปสู่ระดับที่สูงขึ้น

ในระดับ Knows How (รู้วิธีประยุกต์ใช้) ครูต้องสามารถนำความรู้ไปวิเคราะห์และออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทอาชีพ เช่น การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมที่ใช้สถานการณ์จริง การประยุกต์ใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม รวมถึงการสร้างเครื่องมือประเมินที่วัดความสามารถในการใช้ภาษาได้จริง ในระดับนี้ครูสามารถวางแผนการสอนโดยเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาภาษาอังกฤษกับทักษะที่จำเป็นต่อการทำงาน เช่น การสื่อสารกับลูกค้า การนำเสนอข้อมูล การเขียนเอกสารทางวิชาชีพ หรือการแก้ปัญหาด้วยภาษาอังกฤษ

ในระดับ Shows How (แสดงให้เห็นว่าทำได้) ครูต้องสามารถแสดงความสามารถในการจัดการเรียนการสอนผ่านการปฏิบัติจริงในสถานการณ์ที่กำหนด เช่น การสาธิตการสอน การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมจำลองสถานการณ์อาชีพ การใช้วิธีการสอนแบบเน้นภาระงาน หรือการจัดการเรียนรู้จากปัญหา รวมถึงสามารถใช้วิธีประเมินที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การประเมินชิ้นงาน การประเมินการปฏิบัติ และการสะท้อนผลการเรียนรู้ แนวคิดของ Miller ช่วยให้เห็นว่าการประเมินสมรรถนะครูควรพิจารณาจากความสามารถในการปฏิบัติ ไม่ใช่เพียงจากความรู้ด้านทฤษฎี

สำหรับระดับ Does (ปฏิบัติจริง) เป็นระดับสูงสุดที่สะท้อนสมรรถนะของครูในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในบริบทจริง ครูสามารถนำแนวคิด วิธีการ และทักษะที่พัฒนาไปใช้ในห้องเรียนจริง สามารถปรับการสอนตามความแตกต่างของผู้เรียน ใช้ข้อมูลจากการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การประเมินในระดับนี้อาจพิจารณาจากการสังเกตการสอน ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ผลงานของผู้เรียน หรือการสะท้อนผลการปฏิบัติงานของครู

ผลจากการบูรณาการแนวคิดของ Miller ในการพัฒนาสมรรถนะครู ทำให้กระบวนการพัฒนาครูมีความต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยช่วยให้ครูเปลี่ยนจากการเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ไปสู่การเป็นผู้ออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง ครูสามารถเชื่อมโยงหลักสูตร กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผลให้สอดคล้องกับสมรรถนะด้านภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงานมากขึ้น

สำหรับสถานศึกษา การนำกรอบแนวคิดนี้มาช่วยให้มีแนวทางในการพัฒนาครูและประเมินสมรรถนะครูอย่างชัดเจน สามารถกำหนดระบบพัฒนางานวิชาชีพที่ไม่ได้เน้นเพียงการอบรมเพิ่ม

ความรู้ แต่ส่งเสริมให้ครูสามารถนำความรู้ไปใช้จริงและเกิดผลลัพธ์ในชั้นเรียน นอกจากนี้ ยังช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพให้มีมาตรฐาน ส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง และทำให้สถานศึกษาสามารถผลิตผู้เรียนที่มีทักษะภาษาอังกฤษสอดคล้องกับการประกอบอาชีพในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กล่าวโดยสรุป การประยุกต์ใช้พีระมิดสมรรถนะของ Miller ช่วยเป็นกรอบในการพัฒนาครู จาก การมีความรู้ (Knows) สู่การรู้วิธีใช้ความรู้ (Knows how) การแสดงความสามารถ (Shows how) และการปฏิบัติได้จริง (Does) ทำให้การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่ออาชีพของครูมีความชัดเจน เป็นระบบ และมุ่งสู่การสร้างครูที่สามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนา ผู้เรียนให้ใช้ภาษาอังกฤษในบริบทวิชาชีพได้อย่างแท้จริง

หลักการของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ สำหรับครูอาชีวศึกษา

สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาจะถูกพัฒนา เมื่อมีการจัดการและบูรณาการทฤษฎีอย่างเป็นลำดับขั้นและเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจาก แนวคิดสมรรถนะของ David C. McClelland (1973) ซึ่งใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดกรอบสมรรถนะ ที่จำเป็นสำหรับครูอาชีวศึกษา โดยมุ่งเน้นให้เห็นว่า ความสามารถในการปฏิบัติงานไม่ได้เกิดจาก ความรู้เพียงอย่างเดียว แต่ประกอบด้วยกระบวนการผสมผสานระหว่างความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง ดังนั้น แนวคิดของ McClelland จึงทำหน้าที่เป็นขั้นตอน การวิเคราะห์และกำหนดเป้าหมายสมรรถนะของครู เช่น ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อ อาชีพ การออกแบบการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับบริบทการทำงานของผู้เรียน

ภายหลังจากกำหนดสมรรถนะเป้าหมายแล้ว จึงนำแนวคิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ Leonard Nadler และ Garland D. Wiggs (1989) มาใช้เป็นกระบวนการพัฒนาครูให้บรรลุสมรรถนะ ที่กำหนดไว้ โดยดำเนินการผ่าน 3 แนวทาง ได้แก่ การฝึกอบรม การศึกษา และการพัฒนา การ ฝึกอบรมช่วยเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานสอนในปัจจุบัน เช่น การออกแบบกิจกรรม ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและการประเมินผลตามสภาพจริง การศึกษาช่วยขยายความรู้และเตรียมความ พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงของหลักสูตรและบริบทวิชาชีพ ส่วนการพัฒนาช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ ต่อเนื่องและการสร้างความเป็นครูมืออาชีพ กระบวนการดังกล่าวทำให้การพัฒนาสมรรถนะครูเกิดขึ้น อย่างต่อเนื่องและไม่จำกัดอยู่เฉพาะการเพิ่มพูนความรู้ เมื่อครูได้รับการพัฒนาสมรรถนะแล้ว จึงนำ แนวคิดด้านความรู้สำหรับการสอนของ Shulman Lee (1987) มาใช้ในการเชื่อมโยงความรู้ ภาษาอังกฤษกับวิธีการจัดการเรียนรู้ โดยเฉพาะแนวคิดความรู้เนื้อหาผนวกวิธีสอน (Pedagogical Content Knowledge: PCK) ซึ่งช่วยให้ครูสามารถนำความรู้ด้านภาษาอังกฤษมาประยุกต์กับบริบท ของแต่ละสาขาวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม ครูสามารถวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน ออกแบบ กิจกรรมที่สะท้อนสถานการณ์การทำงานจริง เลือกวิธีสอนและสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม รวมถึง กำหนดการประเมินผลที่สะท้อนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบอาชีพ ใน ขั้นตอนสุดท้ายเป็นการประเมินผลการพัฒนาสมรรถนะโดยใช้แนวคิดพีระมิดสมรรถนะของ George E. Miller (1990) เพื่อประเมินความก้าวหน้าของครูจากระดับความรู้ไปสู่การปฏิบัติจริง โดยเริ่มจาก การมีความรู้พื้นฐาน (Knows) การสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ (Knows How) การแสดง

ความสามารถผ่านการปฏิบัติหรือสถานการณ์จำลอง (Shows How) และการนำเสนอแนะไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริง (Does) กรอบแนวคิดนี้ช่วยให้การประเมินไม่มุ่งพิจารณาเฉพาะความรู้ของครู แต่สะท้อนความสามารถในการนำความรู้ไปใช้เพื่อสร้างผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน

ดังนั้น การบูรณาการทั้ง 4 ทฤษฎีจึงมีลักษณะเป็นกระบวนการต่อเนื่อง โดยเริ่มจาก การกำหนดสมรรถนะที่จำเป็นตามแนวคิดของ McClelland การพัฒนาสมรรถนะผ่านกระบวนการพัฒนาบุคลากรของ Nadler และ Wiggs การนำเสนอแนะไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดของ Shulman และการประเมินระดับสมรรถนะตามกรอบของ Miller ส่งผลให้รูปแบบการพัฒนาครูอาชีวศึกษามีความชัดเจน เป็นระบบ และสามารถพัฒนาครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพที่สอดคล้องกับบริบทการทำงานจริงของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องทั้งด้านตัวครูผู้สอน กระบวนการจัดการเรียนรู้ และผลลัพธ์ที่คาดหวัง

เนื้อหาการพัฒนาสมรรถนะ

เนื้อหาในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาประกอบด้วย 4 หัวข้อหลัก คือ

1. ความรู้ ทักษะ และแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

ครูควรมีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ภาษาอังกฤษเฉพาะทาง และความแตกต่างระหว่างภาษาอังกฤษทั่วไปกับภาษาอังกฤษที่ใช้ในงานอาชีพ รวมถึงมีความรู้เกี่ยวกับบริบทการทำงาน สมรรถนะอาชีพ และลักษณะภาษาที่ใช้ในกระบวนการทำงานจริงของแต่ละสาขาวิชา ความรู้ดังกล่าวเป็นพื้นฐานสำคัญที่ช่วยให้ครูสามารถกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้เชิงสมรรถนะและเลือกเนื้อหาภาษาที่สอดคล้องกับภาระงานและหน้าที่ในอาชีพได้อย่างเหมาะสม

ในด้านทักษะ ครูควรได้รับการพัฒนาให้มีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพควบคู่กับทักษะการออกแบบการเรียนการสอน โดยเฉพาะการวิเคราะห์งานและสถานการณ์การทำงาน การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ฐานภาระงานหรือฐานสถานการณ์ และการบูรณาการภาษาอังกฤษเข้ากับเนื้อหาวิชาชีพ นอกจากนี้ ครูควรมีทักษะในการประเมินสมรรถนะของผู้เรียนจากการปฏิบัติจริง โดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสม เช่น รูบริก (Rubric) หรือการประเมินผลเชิงพฤติกรรม เพื่อสะท้อนระดับความสามารถในการใช้ภาษาในบริบทอาชีพอย่างแท้จริง

สำหรับแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ควรเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การสอนเชิงภาระงาน และการใช้สถานการณ์จำลองที่ใกล้เคียงกับสภาพการทำงานจริง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาอังกฤษอย่างมีความหมายและสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ในอาชีพ การใช้สื่อและเอกสารจริงจากสถานประกอบการจะช่วยเสริมความสมจริงของการเรียนรู้และส่งเสริมการถ่ายโอนความรู้ไปสู่การใช้งานจริง

ในด้านลำดับเนื้อหาการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถนะครู ควรเริ่มจากการสร้างความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับแนวคิดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและหลักสูตรฐานสมรรถนะ จากนั้นจึงพัฒนาไปสู่การทำความเข้าใจภาษาอังกฤษในบริบทอาชีพและการวิเคราะห์งาน

2. การออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

ครูควรมีความรู้ที่บูรณาการทางด้านภาษาและทักษะทางวิชาชีพอย่างรอบด้าน กล่าวคือ ต้องเข้าใจหลักการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ โดยการสอนแบบเน้นการสื่อสารและการใช้ภาษาเพื่อการทำงานจริงควบคู่กับความรู้เกี่ยวกับบริบทวิชาชีพของผู้เรียน เช่น คำศัพท์เฉพาะทักษะการสื่อสารในสถานการณ์ทำงานและวัฒนธรรมองค์กร นอกจากนี้ ครูควรมีความรู้ด้านการออกแบบหลักสูตร การวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน การกำหนดผลลัพธ์การ และการวัดประเมินผลที่สอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพ รวมถึงทักษะการประยุกต์ใช้สื่อ เทคโนโลยี และกิจกรรมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ได้จริงในสถานการณ์อาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ

ครูควรมีทักษะที่หลากหลายและสอดคล้องกับการนำไปใช้จริงในบริบทการทำงาน โดยต้องมีทักษะการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนเพื่อเชื่อมโยงเนื้อหาภาษาอังกฤษกับสายอาชีพอย่างเหมาะสม มีทักษะการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการสื่อสารและการปฏิบัติจริง เช่น การจำลองสถานการณ์ในที่ทำงาน การฝึกบทสนทนา และการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า นอกจากนี้ ครูควรมีทักษะในการประยุกต์ใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้ทันสมัยและน่าสนใจ รวมถึงทักษะการจัดการชั้นเรียนที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของผู้เรียน และทักษะการวัดและประเมินผลที่สะท้อนสมรรถนะการใช้ภาษาในงานอาชีพจริง อีกทั้ง ครูควรมีทักษะการสะท้อนผลและพัฒนาการสอนของตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

ครูควรมีความรู้ด้านหลักการประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพ ทั้งการประเมินเพื่อพัฒนา (Formative Assessment) และการประเมินเพื่อตัดสินผล (Summative Assessment) รวมถึง ความสามารถในการออกแบบเครื่องมือประเมินที่หลากหลายและเหมาะสมกับการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง เช่น การประเมินจากภาระงาน การสังเกตพฤติกรรม การประเมินชิ้นงาน และการใช้แบบทดสอบที่วัดทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนอย่างบูรณาการ นอกจากนี้ ครูควรมีความรู้ในการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (Rubrics) ที่ชัดเจน โปร่งใส และสะท้อนระดับความสามารถของผู้เรียนได้อย่างเป็นธรรม ตลอดจนมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลการประเมินเพื่อนำไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ที่สร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

ครูควรมีทักษะที่จำเป็นต่อการประเมินสมรรถนะของผู้เรียนอย่างรอบด้านและสอดคล้องกับการใช้งานจริง โดยต้องมีทักษะในการออกแบบเครื่องมือประเมินที่หลากหลาย เช่น แบบประเมินภาระงาน แบบสังเกตพฤติกรรม และแบบทดสอบที่วัดทักษะการสื่อสารในบริบทอาชีพ มีทักษะในการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนหรือ rubric ที่ชัดเจน เป็นธรรม และตรวจสอบได้ รวมทั้งสามารถเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ ครูควรมีทักษะในการให้ข้อมูลย้อนกลับที่สร้างสรรค์และตรงจุด เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนจากผลการประเมิน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในสถานการณ์อาชีพจริง

และ 4. การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

ครูควรมีความรู้ที่ครอบคลุมทั้งด้านภาษา การสอน และบริบทวิชาชีพ โดยต้องเข้าใจหลักการสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะควบคู่กับความรู้เกี่ยวกับลักษณะงานในสาขาอาชีพของผู้เรียน เช่น รูปแบบการสื่อสาร คำศัพท์เฉพาะ และสถานการณ์การทำงานจริง นอกจากนี้ ครูควรมีความรู้ด้านการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นสมรรถนะ การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ การเลือกใช้กิจกรรมเชิงปฏิบัติ และการประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์เรียนรู้ อีกทั้งต้องเข้าใจหลักการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริง รวมถึงการสะท้อนผลการสอนและการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานได้อย่างแท้จริง

ครูควรมีทักษะที่หลากหลายเพื่อเชื่อมโยงการเรียนรู้กับการปฏิบัติงานจริงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องมีทักษะการวิเคราะห์ผู้เรียนและบริบทอาชีพเพื่อออกแบบการสอนที่ตรงความต้องการ มีทักษะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ เช่น การจำลองสถานการณ์ การสื่อสารในที่ทำงาน และการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า นอกจากนี้ ครูควรมีทักษะการสื่อสารและการอธิบายที่ชัดเจน สามารถกระตุ้นการมีส่วนร่วมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการฝึกใช้ภาษาอย่างมั่นใจ รวมถึงทักษะการประยุกต์ใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มความน่าสนใจและความสมจริง อีกทั้งครูควรมีทักษะการประเมินผลและให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสร้างสรรค์ ตลอดจนทักษะการสะท้อนผลและพัฒนาการสอนของตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับการจัดการเรียนการสอนให้สามารถนำไปใช้ได้จริงในสถานการณ์อาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ

กระบวนการและกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะ

กระบวนการและกิจกรรมในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ

1. การสร้างองค์ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และหลักการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และทำความเข้าใจลักษณะผู้เรียนอาชีวและบริบทตลาดแรงงานที่เกี่ยวข้อง

กระบวนการพัฒนาสมรรถนะในการสร้างองค์ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และหลักการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ เริ่มต้นจากหลักการสำคัญที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยเชื่อมโยงการเรียนรู้กับบริบทวิชาชีพจริงให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งครูผู้สอนต้องได้รับการเสริมสร้างความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เช่น การเรียนรู้เชิงสื่อสาร การเรียนรู้โดยใช้ภาระงานเป็นฐาน และการบูรณาการภาษาเข้ากับทักษะอาชีพ เพื่อให้เกิดความเข้าใจเชิงลึกและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม จากนั้น วิเคราะห์ผู้เรียนอาชีวศึกษา โดยศึกษาลักษณะเฉพาะ ความต้องการ ความสนใจ และระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้เรียน รวมถึงบริบทของสาขาวิชาชีพที่เรียนควบคู่กันไป พร้อมทั้งสำรวจข้อมูลตลาดแรงงาน แนวโน้มอาชีพ และทักษะภาษาอังกฤษที่จำเป็นในสถานประกอบการจริง เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีความสอดคล้องกับโลกการทำงานและตอบโจทย์การมีงานทำของผู้เรียน

ด้านกิจกรรมในการสร้างองค์ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และหลักการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ควรเริ่มจากกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านความรู้ทาง

วิชาการและความเข้าใจเชิงทฤษฎี โดยจัดให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับแนวคิดการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ เช่น การเรียนรู้เชิงสื่อสารและการเรียนรู้โดยใช้ภาระงานเป็นฐาน ควบคู่กับการอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการสะท้อนคิด เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนามีความเชื่อมโยงทฤษฎีกับการปฏิบัติได้อย่างมีเหตุผลและลึกซึ้ง ควรมีกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนและบริบท โดยให้ผู้เข้ารับการพัฒนามีการวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียนอาชีพศึกษาในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านความสามารถทางภาษา ความสนใจ แรงจูงใจ และทักษะอาชีพ รวมถึงการศึกษาข้อมูลตลาดแรงงาน แนวโน้มอาชีพ และความต้องการทักษะภาษาอังกฤษในสถานประกอบการผ่านกิจกรรม เช่น การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการหรือการวิเคราะห์ประกาศรับสมัครงาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจบริบทจริงและสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการออกแบบการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

2. การเชื่อมโยงความรู้สู่สมรรถนะ

กระบวนการเชื่อมโยงความรู้สู่สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ เริ่มต้นจากหลักการสำคัญที่เน้นการบูรณาการความรู้ทางภาษาเข้ากับบริบทวิชาชีพจริง โดยมีแนวคิดว่าการเรียนรู้จะเกิดประสิทธิภาพสูงสุดเมื่อครูผู้สอนสามารถแปลงความรู้เชิงทฤษฎีให้เป็นการปฏิบัติที่สอดคล้องกับสถานการณ์การทำงาน เป้าหมายในระยนี้ คือ การทำให้ครูมีความเข้าใจอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และหลักการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และสามารถมองเห็นความเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาทางภาษาและทักษะอาชีพได้อย่างชัดเจน จากนั้นจึงแปลงความรู้สู่การออกแบบ โดยครูนำองค์ความรู้ที่ได้มาวิเคราะห์และกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ในรูปแบบสมรรถนะที่ผู้เรียนควรมี เช่น ความสามารถในการสื่อสารในสถานการณ์งานจริง การใช้คำศัพท์เฉพาะทาง หรือ การปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นในบริบทสากล พร้อมทั้งออกแบบหน่วยการเรียนรู้และกิจกรรมที่เน้นการลงมือปฏิบัติและสอดคล้องกับสถานการณ์วิชาชีพ โดยมีเป้าหมาย คือ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย ใช้ได้จริง และตอบโจทย์ความต้องการของตลาดแรงงาน

ในด้านกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะในการเชื่อมโยงความรู้สู่สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ควรเริ่มจากกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการตีความและบูรณาการองค์ความรู้ โดยให้ครูผู้สอนได้รับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดที่เกี่ยวข้อง แล้วมีวิเคราะห์และสังเคราะห์ให้เห็นความเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาทางภาษาอังกฤษกับทักษะอาชีพ ผ่านการพูดคุย อภิปราย และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป้าหมายคือให้สามารถแปลงความรู้เชิงทฤษฎีไปสู่กรอบแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน จากนั้นจึงมุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะ โดยให้ผู้เข้ารับการพัฒนามีการเขียนผลลัพธ์การเรียนรู้ที่สะท้อนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในบริบทวิชาชีพจริง เช่น การสื่อสารในงาน การนำเสนอข้อมูล หรือการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น พร้อมทั้งเชื่อมโยงกับมาตรฐานวิชาชีพและความต้องการของตลาดแรงงาน เป้าหมาย คือ ให้ครูสามารถกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน วัดได้ และใช้ได้จริง

3. การออกแบบแผนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและการประยุกต์ใช้สื่อ

กระบวนการพัฒนาสมรรถนะการออกแบบแผนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและการประยุกต์ใช้สื่อ เริ่มต้นจากหลักการที่เน้นการจัดการเรียนรู้เชิงสมรรถนะ โดยเชื่อมโยงการใช้ภาษาอังกฤษกับการปฏิบัติงานจริงในวิชาชีพ โดยมีแนวคิดสำคัญ คือ การออกแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (การกำหนดผลลัพธ์ก่อนกิจกรรม) และการใช้สื่อเป็นเครื่องมือเสริมสร้างประสบการณ์

การเรียนรู้ที่มีความหมาย ซึ่งมีเป้าหมาย คือ เพื่อให้ครูมีความเข้าใจทั้งด้านการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะ หลักการออกแบบแผนการสอน และบทบาทของสื่อในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพอย่างเป็นระบบ จากนั้น ครูจึงศึกษาลักษณะผู้เรียนอาชีวศึกษา ระดับความสามารถทางภาษา ความสนใจ และทักษะอาชีพ รวมถึงวิเคราะห์มาตรฐานวิชาชีพและความต้องการของตลาดแรงงานควบคู่กับการสำรวจทรัพยากรและสื่อที่มีอยู่ เป้าหมาย คือ เพื่อให้มีข้อมูลพื้นฐานที่ครบถ้วนสำหรับการออกแบบแผนการสอนและการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์จริง ต่อมา ครูจึงกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้และตัวชี้วัดความสำเร็จ โดยระบุสมรรถนะที่ผู้เรียนควรแสดงออกได้ เช่น การสื่อสารในสถานการณ์ทำงาน การใช้คำศัพท์เฉพาะทาง หรือการทำงานร่วมกับผู้อื่น พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน เป้าหมาย คือ เพื่อให้แผนการสอนมีทิศทางที่ชัด วัดผลได้ และเชื่อมโยงกับการปฏิบัติจริง แล้วจึงออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยมีการประยุกต์ใช้สื่อ ซึ่งให้ครูจัดลำดับกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติ เช่น การจำลองสถานการณ์หรืองานภารกิจ พร้อมทั้งคัดเลือกหรือประยุกต์ใช้สื่อที่สอดคล้องกับกิจกรรม เช่น สื่อดิจิทัล เอกสารจริง หรือวิดีโอจากสถานประกอบการ และกำหนดวิธีการใช้สื่อในแต่ละขั้นตอนอย่างเหมาะสม เป้าหมาย คือ การใช้สื่อสนับสนุนการเรียนรู้เชิงลึกและส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษในบริบทอาชีพ

ในด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการออกแบบแผนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและการประยุกต์ใช้สื่อ ควรเริ่มจากกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการทำความเข้าใจกรอบแนวคิดและการออกแบบเชิงสมรรถนะ โดยให้ครูศึกษาและอภิปรายแนวคิดการออกแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับ การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ และบทบาทของสื่อในการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ พร้อมทั้งวิเคราะห์ตัวอย่างแผนการสอนที่ดี เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงทฤษฎีกับการปฏิบัติได้อย่างเป็นระบบ จากนั้นควรมีกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการวิเคราะห์บริบทและความต้องการ โดยให้ครูฝึกวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียนอาชีวศึกษา ระดับความสามารถทางภาษา และทักษะอาชีพ รวมถึงสำรวจความต้องการของตลาดแรงงานและทรัพยากรสื่อที่มีอยู่ ผ่านการศึกษาข้อมูลจริงหรือกรณีศึกษา เป้าหมาย คือ เพื่อให้สามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นฐานในการออกแบบแผนการสอนและเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม ต่อมาจึงเป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้และการวัดประเมินผล โดยให้ครูฝึกเขียนผลลัพธ์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะที่ชัดเจนและวัดได้ พร้อมทั้งออกแบบเกณฑ์การประเมิน เช่น รูบริก หรือเครื่องมือประเมินตามสภาพจริง เพื่อให้สอดคล้องกับกิจกรรมและการใช้สื่อ เป้าหมาย คือ เพื่อให้แผนการสอนมีทิศทางที่ชัดเจนและสามารถประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากนั้นจึงควรมีกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการออกแบบแผนการสอนและการประยุกต์ใช้สื่อ โดยให้ครูลงมือออกแบบหน่วยการเรียนรู้หรือแผนการสอนที่เชื่อมโยงการใช้ภาษาอังกฤษกับภาระงานในวิชาชีพ พร้อมทั้งคัดเลือกหรือพัฒนาสื่อที่เหมาะสม เช่น สื่อดิจิทัล วิดีโอ หรือเอกสารจริง และกำหนดวิธีใช้สื่อในแต่ละขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีการนำเสนอผลงานและรับข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง

4. การวัดและประเมินผลและการฝึกปฏิบัติในสภาพจำลอง (Micro-Teaching)

กระบวนการพัฒนาสมรรถนะการวัดและประเมินผลและการฝึกปฏิบัติในสภาพจำลองแบบ Micro-Teaching เริ่มต้นจากหลักการที่เน้นการประเมินเพื่อพัฒนาและการประเมินตามสภาพจริง โดยมีแนวคิดสำคัญ คือ การเชื่อมโยงการประเมินกับสมรรถนะที่ผู้เรียนต้องใช้ในบริบทวิชาชีพจริง

ไม่ใช่เพียงการวัดความรู้เชิงทฤษฎี เป้าหมาย คือ เพื่อให้ครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบและวิธีการประเมินที่หลากหลาย รวมถึงบทบาทของการฝึกปฏิบัติแบบ Micro-Teaching ในการพัฒนาทักษะการสอนอย่างเป็นระบบ จากนั้น ให้ครูกำหนดกรอบการประเมิน โดยฝึกวิเคราะห์ผลลัพธ์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะและกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจน พร้อมทั้งออกแบบเกณฑ์การประเมิน เช่น RUBRIC และเครื่องมือประเมินที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ เป้าหมาย คือ เพื่อให้การประเมินสามารถสะท้อนความสามารถของผู้เรียนในการใช้ภาษาอังกฤษในบริบทอาชีพได้อย่างแท้จริง

และในขั้นของการฝึกปฏิบัติในสภาพจำลอง (Micro-Teaching) ให้ครูทดลองจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์จำลองผ่านใช้แผนการสอนและเครื่องมือประเมินที่ออกแบบไว้ พร้อมทั้งได้รับการสังเกตจากเพื่อนและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อสะท้อนผลทั้งด้านการจัดกิจกรรม การใช้สื่อ และการประเมินผู้เรียน เป้าหมาย คือ เพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอนและการประเมินในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและสามารถปรับปรุงได้ทันที แล้วสะท้อนผลและปรับปรุง โดยครูนำข้อมูลจากการสังเกตและข้อเสนอแนะมาวิเคราะห์จุดแข็งและจุดที่ควรพัฒนา ทั้งในด้านการออกแบบเครื่องมือประเมิน การใช้เกณฑ์การให้คะแนน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีเป้าหมาย คือ การยกระดับคุณภาพการสอนและการประเมินให้มีความแม่นยำและสอดคล้องกับสมรรถนะมากยิ่งขึ้น

ในด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการวัดและประเมินผลและการฝึกปฏิบัติในสภาพจำลอง (Micro-Teaching) ควรเริ่มจากกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการประเมิน โดยให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับแนวคิดการประเมินเพื่อพัฒนา การประเมินตามสภาพจริง และรูปแบบการวัดสมรรถนะ พร้อมทั้งวิเคราะห์ตัวอย่างเครื่องมือประเมินและอภิปรายแลกเปลี่ยน เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงแนวคิดสู่การปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม จากนั้นควรมีกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้และตัวชี้วัด โดยให้ครูฝึกเขียนผลลัพธ์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะด้านภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและกำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน เช่น การสร้าง RUBRIC หรือแบบประเมินตามสภาพจริง เป้าหมาย คือ เพื่อให้ครูสามารถกำหนดสิ่งที่จะวัดและวิธีการวัดที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ ต่อมาจึงเป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการออกแบบเครื่องมือการวัดและประเมินผล โดยให้ครูฝึกสร้างเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น แบบสังเกต แบบประเมินผลงาน แบบทดสอบเชิงปฏิบัติ พร้อมทั้งทดลองใช้และปรับปรุงเครื่องมือจากข้อเสนอแนะของเพื่อนร่วมกลุ่มหรือผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้เครื่องมือมีคุณภาพและใช้ได้จริง จากนั้น จึงควรมีกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการบูรณาการการประเมินเข้ากับการจัดการเรียนรู้ โดยให้ครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงสมรรถนะและกำหนดจุดประเมินในแต่ละช่วงของกิจกรรม เพื่อให้การประเมินเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ไม่แยกออกจากกัน

ในด้านกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการปฏิบัติการสอนและการใช้การประเมินจริง ผ่านการฝึก Micro-Teaching โดยให้ครูทดลองสอนในสถานการณ์จำลอง ใช้เครื่องมือการวัดและประเมินผลที่ออกแบบไว้ และรับการสังเกตจากเพื่อนและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อสะท้อนผลทั้งด้านการสอนและการประเมิน เป้าหมาย คือ การพัฒนาทักษะการใช้เครื่องมือประเมินควบคู่กับการจัดการเรียนรู้ และควรมีกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการสะท้อนคิดและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยให้ครูวิเคราะห์ผลการสอนและผลการประเมินของตนเอง ระบุจุดแข็งและจุดที่ควรปรับปรุง พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มหรือชุมชนวิชาชีพ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการวัดและประเมินผลให้มี

ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งทั้งหมดนี้มีเป้าหมายเพื่อให้ครูสามารถใช้การประเมินเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของโลกการทำงานได้อย่างแท้จริง

5. การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์จริง

กระบวนการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในสถานการณ์จริง เริ่มต้นจากหลักการที่มุ่งเน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์และการจัดการเรียนรู้ที่ยึดบริบทการทำงานเป็นฐาน โดยมีแนวคิดสำคัญว่าการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษจะเกิดขึ้นอย่างมีความหมายเมื่อผู้เรียนได้ใช้ภาษาในสถานการณ์จริงหรือใกล้เคียงจริง เป้าหมาย คือ เพื่อให้ครูมีความเข้าใจบริบทของสถานประกอบการ ลักษณะงาน และทักษะภาษาอังกฤษที่จำเป็น เพื่อสามารถออกแบบการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับโลกการทำงานได้อย่างแท้จริง จากนั้นจึงเป็นขั้นของการวิเคราะห์บริบทและเตรียมความพร้อม โดยครูศึกษาสภาพแวดล้อมของสถานที่ฝึกปฏิบัติหรือสถานประกอบการ วิเคราะห์ภาระงานที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติ รวมถึงความพร้อมของผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติ พร้อมทั้งวางแผนการจัดการเรียนรู้และการสนับสนุนที่เหมาะสม เป้าหมาย คือ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้สามารถดำเนินไปได้อย่างราบรื่นและปลอดภัยต่อผู้เรียน ต่อมาจึงออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในสถานการณ์จริง โดยครูกำหนดภาระงานหรือกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษในการปฏิบัติงาน เช่น การสื่อสารกับลูกค้า การทำงานเป็นทีม หรือการรายงานผลการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งกำหนดแนวทางการสนับสนุน เช่น ตัวอย่างบทสนทนา หรือพี่เลี้ยงในสถานประกอบการ เป้าหมาย คือ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างมั่นใจและเหมาะสมกับบริบทงาน ในขั้นตอนของการดำเนินการจัดการเรียนรู้ ครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกและผู้ประสานงาน ติดตามการปฏิบัติงานของผู้เรียน ให้คำแนะนำ และช่วยแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นในระหว่างการใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริง โดยมีเป้าหมาย คือ การส่งเสริมการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และในขั้นของการประเมินผลและสะท้อนประสบการณ์ ครูและผู้เรียนร่วมกันประเมินผลการปฏิบัติงานและการใช้ภาษาอังกฤษผ่านวิธีการที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ หรือการสะท้อนคิด เป้าหมาย คือ เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงจุดแข็งและจุดที่ควรพัฒนา และสามารถนำประสบการณ์ไปต่อยอดการเรียนรู้

ในด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในสถานการณ์จริง ควรเริ่มจากกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการทำความเข้าใจบริบทงานและความต้องการของสถานประกอบการ โดยให้ครูศึกษา วิเคราะห์ลักษณะงานจริง มาตรฐานวิชาชีพ และทักษะภาษาอังกฤษที่จำเป็น ผ่านการสำรวจจากสถานประกอบการ การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ หรือการวิเคราะห์สถานการณ์งาน เป้าหมาย คือ เพื่อให้ครูสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาภาษาอังกฤษกับการปฏิบัติงานจริงได้อย่างชัดเจน จากนั้นจัดกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการเตรียมความพร้อมผู้เรียน โดยให้ครูออกแบบกิจกรรมเตรียมพื้นฐานของผู้เรียนทั้งด้านภาษาและทักษะอาชีพ เช่น การฝึกบทสนทนาเฉพาะสถานการณ์ การเรียนรู้คำศัพท์เฉพาะทาง หรือการจำลองสถานการณ์เบื้องต้นในห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความมั่นใจและพร้อมก่อนเข้าสู่สถานการณ์จริง เป้าหมาย คือ การลดความกังวลและเพิ่มศักยภาพในการใช้ภาษา ต่อมาจัดกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการออกแบบการเรียนรู้ในสถานการณ์จริง โดยให้ครูฝึกกำหนดภาระงานหรือกิจกรรมที่สอดคล้องกับงานในสถาน

ประกอบการ เช่น การให้บริการลูกค้า การสื่อสารในทีม หรือการนำเสนอข้อมูล พร้อมทั้งวางแผนบทบาทของครูและผู้เรียน รวมถึงแนวทางการสนับสนุน เช่น พี่เลี้ยงในสถานที่ฝึก เป้าหมาย คือ เพื่อให้กิจกรรมมีความสมจริงและส่งเสริมการใช้ภาษาอย่างมีความหมาย จากนั้นจัดกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการประเมินผลในสถานการณ์จริง โดยให้ครูฝึกใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย เช่น การสังเกตการปฏิบัติงาน การประเมินจากผลงาน หรือการสะท้อนคิดของผู้เรียน พร้อมทั้งพัฒนาเครื่องมือประเมินที่สอดคล้องกับสมรรถนะ เป้าหมาย คือ เพื่อให้สามารถวัดความสามารถของผู้เรียนได้อย่างแท้จริงและครอบคลุม สุดท้าย ควรมีกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการสะท้อนคิดและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยให้ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปบทเรียน วิเคราะห์ประสบการณ์ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อนำไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในอนาคต รวมถึงสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถานประกอบการ เป้าหมาย คือ การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับโลกการทำงานอย่างยั่งยืน

6. การสะท้อนผลเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

กระบวนการสะท้อนผลการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เริ่มจากหลักการที่มุ่งเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยมีแนวคิดสำคัญ คือ การใช้ข้อมูลจากการสอนจริงเป็นฐานในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของครูและผู้เรียนในการสะท้อนคิด เป้าหมาย คือ เพื่อให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของการสะท้อนผลในฐานะเครื่องมือในการยกระดับสมรรถนะการสอนและพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับบริบทอาชีพ จากนั้นเป็นขั้นตอนของการรวบรวมข้อมูลและหลักฐานการเรียนรู้ โดยครูเก็บข้อมูลจากผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น ผลงานผู้เรียน การสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน การประเมินผล และความคิดเห็นของผู้เรียนหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เป้าหมาย คือ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่รอบด้านและสะท้อนสภาพจริงของการจัดการเรียนการสอน ขั้นตอน คือ การวิเคราะห์และตีความข้อมูล โดยครูนำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาอย่างเป็นระบบ เพื่อระบุจุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนา และปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรืออุปสรรคในการเรียนรู้ พร้อมเชื่อมโยงกับเป้าหมายสมรรถนะของผู้เรียน โดยมีเป้าหมาย คือ การเข้าใจปัญหาและศักยภาพของการสอนอย่างลึกซึ้ง ในลำดับถัดไปเป็นขั้นตอนของการสะท้อนคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยครูตั้งคำถามกับการปฏิบัติของตนเอง เช่น สิ่งใดที่ได้ผลดี เหตุใดจึงได้ผล และสิ่งใดควรปรับปรุง พร้อมทั้งเปิดรับมุมมองจากเพื่อนร่วมวิชาชีพหรือผู้เชี่ยวชาญ โดยมีเป้าหมาย คือ การพัฒนาความคิดเชิงวิพากษ์และการเรียนรู้ร่วมกัน ต่อมาเป็นขั้นตอนของการวางแผนปรับปรุงและพัฒนา โดยครูกำหนดแนวทางหรือกลยุทธ์ใหม่ในการจัดการเรียนการสอน เช่น การปรับกิจกรรม การใช้สื่อ หรือการประเมินผลให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและบริบทอาชีพมากยิ่งขึ้น โดยมีเป้าหมาย คือ การนำผลการสะท้อนไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่เป็นรูปธรรม และสุดท้ายเป็นขั้นตอนของการนำไปใช้และติดตามผลอย่างต่อเนื่อง โดยครูนำแนวทางที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ในชั้นเรียนจริง และติดตามผลการเปลี่ยนแปลงอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งสะท้อนผลซ้ำในลักษณะวงจร เพื่อสร้างการพัฒนาที่ต่อเนื่องและยั่งยืน โดยมีเป้าหมาย คือ การยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของโลกการทำงานในระยะยาว

ในด้านของกิจกรรมในการสะท้อนผลการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ควรเริ่มจากกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการตระหนักรู้และการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ โดยให้ครูฝึกบันทึกผลการสอน รวบรวมหลักฐานการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น ชิ้นงาน บันทึกการสังเกต และผลการประเมิน พร้อมทั้งใช้เครื่องมือสะท้อนผลเบื้องต้น เช่น แบบบันทึกหลังสอนหรือวิดีโอบันทึกการสอน เป้าหมาย คือ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนสภาพจริงและพร้อมสำหรับการวิเคราะห์ จากนั้นจึงควรมีกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการวิเคราะห์และตีความข้อมูล โดยให้ครูฝึกนำข้อมูลที่ได้อาจจัดหมวดหมู่ เปรียบเทียบกับเป้าหมายสมรรถนะ และวิเคราะห์หาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรือปัญหาในการเรียนรู้ เช่น การวิเคราะห์ผลงานผู้เรียนหรือการใช้กรณีศึกษา เป้าหมาย คือ เพื่อให้ครูเข้าใจสถานการณ์การสอนอย่างลึกซึ้งและมีเหตุผลรองรับ ต่อมาเป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการสะท้อนคิดเชิงวิพากษ์ โดยให้ครูตั้งคำถามกับการสอนของตนเอง เช่น สิ่งที่ได้ทำได้ดี สิ่งที่ต้องปรับปรุง และแนวทางพัฒนา พร้อมทั้งจัดวงสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมวิชาชีพหรือชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อเปิดมุมมองใหม่ โดยมีเป้าหมาย คือ การพัฒนาความคิดเชิงลึกและการเรียนรู้ร่วมกัน ในลำดับถัดไปควรมีกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการวางแผนพัฒนาและนวัตกรรมการสอน โดยให้ครูนำผลการสะท้อนมาสร้างแผนปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน เช่น การปรับกิจกรรม การเลือกใช้สื่อ หรือการพัฒนาเครื่องมือประเมิน พร้อมทั้งออกแบบแนวทางใหม่ที่ตอบโจทย์ผู้เรียนและบริบทอาชีพ เป้าหมาย คือ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรม ต่อมาเป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการทดลองใช้และติดตามผล โดยให้ครูนำแนวทางที่พัฒนาขึ้นไปใช้จริงในชั้นเรียน ติดตามผลการเปลี่ยนแปลงของผู้เรียน และเก็บข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อประเมินประสิทธิผล โดยมีเป้าหมาย คือ การตรวจสอบว่าการปรับปรุงที่ดำเนินการมีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนอย่างแท้จริง สุดท้าย ควรมีกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการเรียนรู้ต่อเนื่องและการสร้างความยั่งยืน โดยให้ครูสรุปบทเรียน เผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดี และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในระดับสถานศึกษาหรือเครือข่ายวิชาชีพ เพื่อขยายผลและต่อยอดการพัฒนา โดยมีเป้าหมาย คือ การสร้างวัฒนธรรมการสะท้อนผลและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งนำไปสู่คุณภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพที่ยั่งยืนและสอดคล้องกับความต้องการของโลกการทำงานในระยะยาว

กระบวนการเหล่านี้จะช่วยยกระดับสมรรถนะครูอาชีพศึกษาในการประเมินการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงาน

การวัดและประเมินผล

การวัดสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีพศึกษาโดยการเปรียบเทียบผลการวัดกับเกณฑ์ร้อยละ 80 เป็นกระบวนการที่ช่วยประเมินความพร้อมและความสามารถของครูในการพัฒนาผู้เรียนในการใช้ภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งประกอบด้วย

1. การทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจทางวิชาชีพ จากการประเมินระดับความรู้ ความเข้าใจด้านวิธี ทฤษฎี และแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนทางวิชาชีพ และความสามารถในการนำความรู้ทางวิชาชีพไปใช้ โดยใช้ข้อสอบปรนัยจำนวน 50 ข้อ 50 คะแนน เพื่อให้เห็นถึงประสิทธิผลของการ

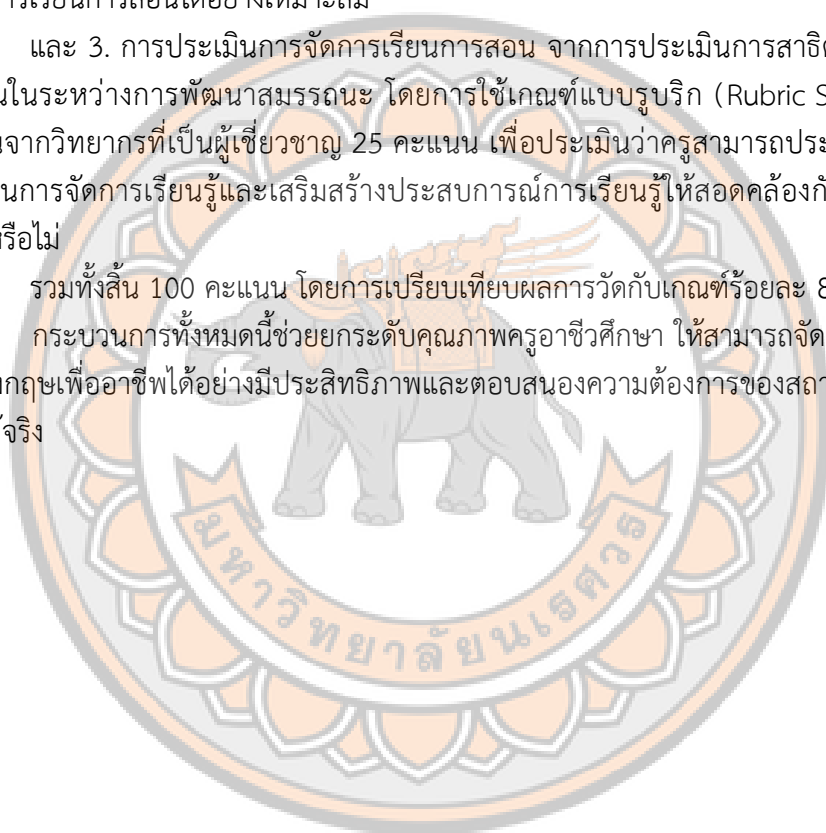
พัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพหลังได้รับการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม

2. การประเมินความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและการวัดและประเมินผล จากการประเมินตามองค์ประกอบการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในระหว่างการพัฒนาสมรรถนะ โดยใช้เกณฑ์แบบรูบริก (Rubric Score) ที่ผ่านการประเมินจากวิทยากรที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ 25 คะแนน เพื่อประเมินว่าครูสามารถกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ ออกแบบแผนการสอน เลือกกิจกรรมและสื่อที่ตอบโจทย์กับทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และสะท้อนความเหมาะสม ความถูกต้อง ความชัดเจน และคุณภาพของเครื่องมือการประเมินผลที่ครูออกแบบในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม

และ 3. การประเมินการจัดการเรียนการสอน จากการประเมินการสาคิธการจัดการเรียนการสอนในระหว่างการพัฒนาสมรรถนะ โดยใช้เกณฑ์แบบรูบริก (Rubric Score) ที่ผ่านการประเมินจากวิทยากรที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ 25 คะแนน เพื่อประเมินว่าครูสามารถประยุกต์ใช้สื่อในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้และเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับลักษณะผู้เรียนอาชีพหรือไม่

รวมทั้งสิ้น 100 คะแนน โดยการเปรียบเทียบผลการวัดกับเกณฑ์ร้อยละ 80

กระบวนการทั้งหมดนี้ช่วยยกระดับคุณภาพครูอาชีพศึกษา ให้สามารถจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการได้อย่างแท้จริง

ภาพที่ 5 รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

2.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม ครอบคลุม และความถูกต้อง โดยแบ่งออกเป็น 5 หัวข้อ ดังนี้

- 1) หลักการ จำนวน 3 ข้อ
 - 2) วัตถุประสงค์ จำนวน 3 ข้อ
 - 3) เนื้อหาการพัฒนาสมรรถนะ จำนวน 7 ข้อ
 - 4) กระบวนการและกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะ จำนวน 8 ข้อ
 - 5) การวัดและประเมินผล จำนวน 3 ข้อ
- รวมทั้งสิ้น 24 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการ ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยประสานผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

3.2 เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิตอบรับการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ในการออกหนังสือถึงผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อขอความอนุเคราะห์พิจารณาประเมินรายการเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา จำนวน 9 คน

3.3 ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบความเหมาะสมของ (ร่าง) รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา โดยแนบโครงร่างวิทยานิพนธ์ฉบับย่อ เอกสารคู่มือการใช้รูปแบบฯ และแบบสอบถาม เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ครอบคลุม และความถูกต้อง พร้อมทั้งนัดหมายช่วงวันและเวลา ในการกำหนดส่งผลการตรวจสอบความเหมาะสมของ (ร่าง) รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา ประมาณ 1 สัปดาห์

3.4 ผู้วิจัยนำผลการตอบแบบสอบถามของผู้ทรงคุณวุฒิมาวิเคราะห์เพื่อนำเสนอค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ของคะแนนในแต่ละรายการ

3.5 ผู้วิจัยทำการสรุปผลการตรวจสอบความเหมาะสมของ (ร่าง) รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา หลังจากนั้น นำผลการวิเคราะห์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาให้เป็นรูปแบบที่มีความสมบูรณ์มากขึ้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากการตรวจสอบระดับความเหมาะสมของ (ร่าง) รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และ

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) รายข้อและภาพรวม สำหรับเกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบประเมิน ผู้วิจัยนำค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1977)

4.51 – 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของ (ร่าง) รูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา เริ่มจากการนำค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ที่ได้ มาพิจารณาว่าองค์ประกอบใดที่สมาชิกให้ความคิดเห็นว่ามีเหมาะสม ครบคลุม และถูกต้อง เกณฑ์การตัดสินความเหมาะสมของ (ร่าง) รูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา พิจารณาจากค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าไม่เกิน 1.00 ถือว่าผ่านการประเมิน

ข้อเสนอแนะอื่นๆ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้ว จัดลำดับความถี่

การประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา ดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำรูปแบบและคู่มือในการพัฒนาศูนย์การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขจากการตรวจสอบความเหมาะสมแล้ว มาจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการสร้างแบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำไปใช้

2. ผู้วิจัยนำร่างแบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำไปใช้เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อ พิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมและการใช้ภาษา และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

3. ผู้วิจัยนำรูปแบบและคู่มือฯ เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อดำเนินการพิจารณาประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ สำหรับครูอาชีวศึกษาไปใช้ในสถานศึกษา

4. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของ รูปแบบการพัฒนาศูนย์การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ครอบคลุมด้านความเป็นไปได้ด้านการ ดำเนินงานและด้านการนำไปใช้จริง

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการพัฒนาศูนย์ การจัดการเรียนของครูอาชีวศึกษา โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 9 คน โดยเลือกจากผู้มีคุณสมบัติ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้บริหารการศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอก มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในสาขาการบริหารการศึกษา มีประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษา ส่งเสริมคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษา และดำรงตำแหน่งที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 3 คน

กลุ่มที่ 2 ผู้บริหารระดับอุดมศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอก มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษา การพัฒนาหลักสูตร การวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา ตลอดจนการพัฒนาวิชาชีพครูในระดับอุดมศึกษา ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาสมรรถนะกำลังคน และดำรงตำแหน่งที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่าระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป จำนวน 3 คน

กลุ่มที่ 3 ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่สอนและเคยเป็นวิทยากรที่อบรมให้ความรู้ในการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแก่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ และดำรงตำแหน่งที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่าระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 3 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา แล้วกำหนดเป็นประเด็นข้อคำถามเพื่อประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

2.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา โดยกำหนดลักษณะการประเมินเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ พร้อมข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแบบปลายเปิด (Open Form) เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับรูปแบบ

2.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของภาษา ความครอบคลุมของข้อคำถาม และความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.4 ผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษามาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อดำเนินการประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

2.5 ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ และนำผลการประเมินมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อสรุประดับความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรูปแบบและใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงรูปแบบให้สมบูรณ์ต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครู

อาชีวศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลในการประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรูปแบบการพัฒนา
สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 5
หัวข้อ ดังนี้

- 1) หลักการ จำนวน 4 ข้อ
- 2) วัตถุประสงค์ จำนวน 3 ข้อ
- 3) เนื้อหาการพัฒนาสมรรถนะ จำนวน 5 ข้อ
- 4) กระบวนการและกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะ จำนวน 7 ข้อ
- 5) การวัดและประเมินผล จำนวน 4 ข้อ

รวมทั้งสิ้น 23 ข้อ

จากนั้น ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการ
เรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา ด้านความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ที่สร้าง
ขึ้นไปพิจารณาตรวจสอบความค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้น นำข้อเสนอแนะที่ได้ไป
พิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการ ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยประสานผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในประเมินความ
เป็นไปได้ในการนำไปใช้ของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อ
อาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

3.2 เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิตอบรับการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จาก
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ในการออกหนังสือถึงผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อขอความอนุเคราะห์
พิจารณาประเมินรายการเกี่ยวกับรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
เพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา จำนวน 9 คน

3.3 ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรูปแบบ
การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา โดยแนบ
โครงร่างวิทยานิพนธ์ฉบับย่อ เอกสารคู่มือการใช้รูปแบบฯ และแบบสอบถาม เพื่อพิจารณาความ
เป็นไปได้ในการนำไปใช้ พร้อมทั้งนัดหมายช่วงวันและเวลา ในการกำหนดส่งผลการประเมินความ
เป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อ
อาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา ประมาณ 1 สัปดาห์

3.4 ผู้วิจัยนำผลการตอบแบบสอบถามของผู้ทรงคุณวุฒิมาวิเคราะห์เพื่อนำเสนอค่าเฉลี่ย
(Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
ของคะแนนในแต่ละรายการ

3.5 ผู้วิจัยทำการสรุปผลการประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรูปแบบการพัฒนา
สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา หลังจากนั้น นำผล
การวิเคราะห์เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการ
จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาให้เป็นรูปแบบที่มีความสมบูรณ์มาก
ขึ้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) รายข้อและภาพรวม สำหรับเกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบประเมิน ผู้วิจัยนำค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสต์ (Best, 1977)

4.51 – 5.00 หมายถึง มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา เริ่มจากการนำค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ที่ได้ มาพิจารณาว่าองค์ประกอบใดที่สมาชิกให้ความคิดเห็นว่ามีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ เกณฑ์การตัดสินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา พิจารณาจากค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไปและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าไม่เกิน 1.00 ถือว่าผ่านการประเมิน

ข้อเสนอแนะอื่นๆ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วจัดลำดับความถี่

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาและศึกษาผลในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษาโดยเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80

ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาที่ผ่านการประเมินความเป็นไปได้ไปทดลองใช้ โดยผ่านการประเมินความรู้ ความเข้าใจทางวิชาชีพ การประเมินความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และการประเมินการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

1. แหล่งข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย

วิทยากรในการอบรมให้ความรู้การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ประกอบด้วยคุณสมบัติ ดังนี้

1. ตัวแทนสถานประกอบการที่เคยปฏิบัติงานเป็นหัวหน้าช่างเทคนิคไฟฟ้าบริษัท BYD และช่างเทคนิคของบริษัท Deepal และบริษัท Changan บริษัทผู้จัดจำหน่ายรถยนต์ไฟฟ้านำเข้าจากประเทศจีน และเป็นนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์ เป็นผู้สะท้อนทักษะ

และความรู้ที่ทางสถานประกอบการต้องการจากผู้สำเร็จการศึกษาในการนำไปปฏิบัติจริงและสะท้อนมุมมองแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพภายในวิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์ จำนวน 1 คน

2. ผู้มีคุณวุฒิที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอก มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ มีผลงานด้านการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาครู หรือการจัดการเรียนรู้ในระดับอาชีวศึกษา ตลอดจนมีประสบการณ์ในการถ่ายทอดองค์ความรู้และเคยเป็นวิทยากรอบรมครู และดำรงตำแหน่งที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่าเชี่ยวชาญขึ้นไป จำนวน 1 คน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ วิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์ อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 7 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา โดยแบบทดสอบวัดสมรรถนะการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ จำนวน 3 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 การทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจทางวิชาชีพ จากการประเมินระดับความรู้ ความเข้าใจ ด้านวิธี ทฤษฎี และแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนทางวิชาชีพ และความสามารถในการนำความรู้ทางวิชาชีพไปใช้ โดยใช้ข้อสอบปรนัยจำนวน 50 ข้อ 50 คะแนน เพื่อให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพหลังได้รับการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม

ด้านที่ 2 การประเมินความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและการวัดและประเมินผล จากการประเมินตามองค์ประกอบการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในระหว่างการพัฒนาสมรรถนะ โดยการใช้เกณฑ์แบบรูบริก (Rubric Score) ที่ผ่านการประเมินจากวิทยากรที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ 25 คะแนน เพื่อประเมินว่าครูสามารถกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ ออกแบบแผนการสอน เลือกกิจกรรมและสื่อที่ตอบโจทย์กับทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และสะท้อนความเหมาะสม ความถูกต้อง ความชัดเจน และคุณภาพของเครื่องมือการประเมินผลที่ครูออกแบบในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม

ด้านที่ 3 การประเมินการจัดการเรียนการสอน จากการประเมินการสาธิตการจัดการเรียนการสอนในระหว่างการพัฒนาสมรรถนะ โดยการใช้เกณฑ์แบบรูบริก (Rubric Score) ที่ผ่านการประเมินจากวิทยากรที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ 25 คะแนน เพื่อประเมินว่าครูสามารถประยุกต์ใช้สื่อในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้และเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับลักษณะผู้เรียน อาชีวะหรือไม่

รวมทั้งสิ้น 100 คะแนน โดยการเปรียบเทียบผลการวัดกับเกณฑ์ร้อยละ 80

และกรอบเนื้อหาในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพที่เสนอต่อวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ เพื่อวางแผนและดำเนินการจัดกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการให้เหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการวัดและครอบคลุมกับเนื้อหาสาระและจุดประสงค์ในการวัดสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยกำหนดตารางการจัดกิจกรรมตามโมดูล ดังนี้

ตาราง 7 การอบรมเชิงปฏิบัติการ

โมดูล	จุดมุ่งหมาย	ขั้นตอนกิจกรรม	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
1. ความรู้ ทักษะ และแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ (6 ชั่วโมง)	เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด หลักการ และทักษะสำคัญในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ รวมถึงเข้าใจบริบทผู้เรียนสายอาชีพ	1. สร้างองค์ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และหลักการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ 2. ทำความเข้าใจลักษณะของผู้เรียนอาชีพและบริบทตลาดแรงงานที่เกี่ยวข้อง	ครูสามารถอธิบายแนวคิด และแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ
2. การออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ (6 ชั่วโมง)	เพื่อให้ครูสามารถออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสมรรถนะอาชีพและความต้องการของผู้เรียน	1. วิเคราะห์หลักสูตรและสมรรถนะอาชีพ 2. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ 3. ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ 4. จัดทำแผนการสอนและสื่อการเรียนรู้ 5. แลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ	ครูสามารถออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นสมรรถนะ และเชื่อมโยงกับสถานการณ์จริงในอาชีพได้
3. การวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ (6 ชั่วโมง)	เพื่อให้ครูสามารถเลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ	1) สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับหลักการวัดและประเมินผล 2) ออกแบบเครื่องมือการวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ (Rubric, Checklist ฯลฯ) 3) สะท้อนผลและปรับปรุง	ครูสามารถสร้างและใช้เครื่องมือการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับสมรรถนะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของผู้เรียน
4. การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อ	เพื่อพัฒนาความสามารถครูในการนำความรู้ในการ	1) สอนแบบ Micro - Teaching 2) รับข้อเสนอแนะจาก	ครูสามารถจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพได้อย่างมั่นใจ

อาชีพ (6 ชั่วโมง)	จัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษเพื่อ อาชีพไปใช้จริง และ ปรับปรุงการจัดการ เรียนการสอนอย่าง ต่อเนื่อง	ผู้เชี่ยวชาญหรือเพื่อนครู 3) ปรับปรุงแผนและวิธี สอน 4) นำไปปฏิบัติจริงในชั้น เรียน	มีการสะท้อนผล และ พัฒนาการจัดการเรียน การสอนอย่างต่อเนื่อง
----------------------	--	--	--

ซึ่งกระบวนการในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ
จากการออกแบบการวิจัยโดยใช้การทดสอบหลังการทดลองแบบกลุ่มเดียว ดังนี้

ตาราง 8 การออกแบบการวิจัย

กลุ่มทดลอง	การทดสอบก่อนทดลอง	การทดลอง	การทดสอบหลัง ทดลอง
E1	-	T	O

โดยที่

E1 แทน กลุ่มทดลองหรือกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

T แทน กระบวนการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

O แทน การประเมินการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

จากแบบแผนการทดลองดังกล่าว ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพให้แก่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตามกระบวนการที่ออกแบบไว้ จากนั้นจึงประเมินผลภายหลังการดำเนินกิจกรรม เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพที่เกิดขึ้นหลังจากที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้รับการพัฒนา ข้อมูลที่ได้จากการประเมินจะถูกนำมาวิเคราะห์และสรุปผลเพื่อพิจารณาประสิทธิผลของกระบวนการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 วิทยากรและผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการโดยใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

3.2 วิทยากรประเมินการจัดการเรียนการสอนในระหว่างการพัฒนาสมรรถนะ โดยการใช้เกณฑ์แบบรูบริก (Rubric Score) และให้คำแนะนำแบบสะท้อนผล (Feedback) แก่กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

3.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเข้าร่วมกระบวนการทำการทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจทางวิชาชีพจากการประเมินระดับความรู้ ความเข้าใจ ด้านวิธี ทฤษฎี และแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนทางวิชาชีพ

3.4 ผู้วิจัยรวบรวมผลในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและการวัดและประเมินผลของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลให้แก่วิทยากรผู้มีความเชี่ยวชาญ เพื่อให้วิทยากรผู้มีความเชี่ยวชาญดำเนินการประเมินผลและให้คำแนะนำแบบสะท้อนผล (Feedback) ในลำดับถัดไป

3.5 หลังจากการจัดกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการเสร็จสิ้น กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เข้าร่วมกระบวนการทำการแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลคะแนนการตอบคำถามของผู้ทำแบบทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจทางวิชาชีพ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- 1) ค่าเฉลี่ย (Mean)
- 2) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- 3) Wilcoxon Signed-Rank Test (One-Sample) ตามแนวคิดของ Wilcoxon (1945)

4.2 การวิเคราะห์คะแนนความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและการวัดและประเมินผลจากการประเมินตามองค์ประกอบการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในระหว่างการพัฒนาสมรรถนะ โดยใช้เกณฑ์แบบรูบริก (Rubric Score) ที่ผ่านการประเมินจากวิทยากรที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ โดยมีเกณฑ์การแปลผลจากคะแนนการประเมินทั้งหมด 25 คะแนน ดังนี้

22-25 คะแนน = มีความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในระดับดีเยี่ยม

18-21 คะแนน = มีความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในระดับดีมาก

14-17 คะแนน = มีความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในระดับดี

10-13 คะแนน = มีความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในระดับพอใช้

ต่ำกว่า 10 คะแนน = มีความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในระดับควรปรับปรุง

โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 ประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- 1) ค่าเฉลี่ย (Mean)
- 2) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- 3) Wilcoxon Signed-Rank Test (One-Sample) ตามแนวคิดของ Wilcoxon (1945)

4.3 การวิเคราะห์คะแนนการจัดการเรียนการสอนจากการประเมินการสาธิตการจัดการเรียนการสอนในระหว่างการพัฒนาสมรรถนะ โดยใช้เกณฑ์แบบรูบริก (Rubric Score) ที่ผ่านการประเมินจากวิทยากรที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ โดยมีเกณฑ์การแปลผลจากคะแนนการประเมินทั้งหมด 25 คะแนน ดังนี้

22-25 คะแนน = จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในระดับดีเยี่ยม
 18-21 คะแนน = จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในระดับดีมาก
 14-17 คะแนน = จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในระดับดี
 10-13 คะแนน = จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในระดับพอใช้
 ต่ำกว่า 10 คะแนน = จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในระดับควรปรับปรุง
 โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 ประกอบด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- 1) ค่าเฉลี่ย (Mean)
- 2) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- 3) Wilcoxon Signed-Rank Test (One-Sample) ตามแนวคิดของ Wilcoxon (1945)

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาไปทดลองใช้ และประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาในด้านกระบวนการพัฒนาสมรรถนะ ด้านเนื้อหาและกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะ และด้านผลลัพธ์การพัฒนาสมรรถนะ

1. แหล่งข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ จำนวน 7 คน วิทยาลัยเทคนิค นครสวรรค์ อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา แบ่งออกเป็น 3 หัวข้อ ดังนี้

1. กระบวนการพัฒนาสมรรถนะ จำนวน 6 ข้อ
 2. เนื้อหาและกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะ จำนวน 5 ข้อ
 3. ผลลัพธ์การพัฒนาสมรรถนะ จำนวน 2 ข้อ
- รวมทั้งสิ้น 13 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการโดยใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

3.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์คะแนนความพึงพอใจที่มีต่อกระบวนการพัฒนาสมรรถนะ เนื้อหาและกิจกรรม การพัฒนาสมรรถนะ และผลลัพธ์การพัฒนาสมรรถนะ ของการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะ การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา ใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) รายข้อและภาพรวม สำหรับเกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูลผู้ตอบแบบประเมิน ผู้วิจัยนำค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตาม แนวคิดของเบสท์ (Best, 1977)

4.51 – 5.00 หมายถึง พึงพอใจในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง พึงพอใจในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง พึงพอใจในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง พึงพอใจที่ในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง พึงพอใจในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การตัดสินความพึงพอใจในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไปและส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานมีค่าไม่เกิน 1.00 ถือว่าผ่านการประเมิน

ข้อเสนอแนะอื่นๆ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้ว จัดลำดับความถี่

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ สำหรับครูอาชีวศึกษา มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

2. เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาและศึกษาผลในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษาโดยเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80

4. เพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

บทที่ 4 นี้จะเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาค้นคว้าองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

2. ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาและศึกษาผลในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษาโดยเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80

4. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

ผลการศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาประกอบด้วย การนำเสนอผล ดังนี้

1.1 ผลการศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

1.2 ผลจากการหาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

1.1 ผลการศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

จากการสรุปผลการสัมภาษณ์และวิเคราะห์ประเด็นการสัมภาษณ์พบว่า การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนสายอาชีพจำเป็นต้องพัฒนาอย่างรอบด้าน โดยสามารถสังเคราะห์และเชื่อมโยงเข้ากับองค์ประกอบสมรรถนะทั้ง 4 ด้านที่สอดคล้องกับการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้ศึกษา ดังนี้

สมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพ

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพควรมีสมรรถนะด้านความรู้ที่ครอบคลุมทั้งภาษาอังกฤษและความรู้ทางวิชาชีพเฉพาะสาขา เพื่อให้สามารถออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับบริบทการทำงานจริงของผู้เรียนอาชีวศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการถ่ายทอดคำศัพท์เฉพาะทาง การพัฒนาทักษะการสื่อสารที่จำเป็นในสถานประกอบการ และการประยุกต์ใช้ภาษาอังกฤษในงานอาชีพต่าง ๆ

นอกจากนี้ สมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพของครูไม่ได้หมายถึงความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพียงอย่างเดียว แต่ยังรวมถึงความเข้าใจในลักษณะงานของแต่ละสาขาวิชาชีพ ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการทำงาน และความสามารถในการเชื่อมโยงเนื้อหาภาษาอังกฤษเข้ากับสถานการณ์การปฏิบัติงานจริง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ด้านภาษาไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดในอนาคต

ผู้ให้ข้อมูลยังเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ครูผู้สอนควรได้รับการพัฒนาศักยภาพผ่านการอบรมด้านภาษาอังกฤษเฉพาะทางอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ขณะเดียวกันควรส่งเสริมการสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพครูและปลูกฝังจิตสำนึก ความเป็นครูควบคู่ไปกับการพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาการ เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

สมรรถนะด้านการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกผ่านประสบการณ์

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เห็นพ้องกันว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพควรเน้นการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง และการเผชิญกับสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับบริบทการทำงานในสายวิชาชีพของตน ทั้งนี้ ครูผู้สอนจำเป็นต้องมีความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม กระตุ้นการคิด และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์ที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริง

นอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้ควรยึดแนวทางการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ควบคู่กับการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ (Experiential Learning) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษได้อย่างเป็นรูปธรรม เกิดความเข้าใจในการประยุกต์ใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ และสามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้ทางภาษาเข้ากับการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการนำทักษะภาษาอังกฤษไปใช้ในการทำงานจริงในอนาคต

อีกทั้ง ผู้ให้ข้อมูลยังเสนอว่าครูควรนำสื่อ เทคโนโลยี เกม และกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่น่าสนใจและเพิ่มแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียน รวมถึงควรออกแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยคำนึงถึงพื้นฐาน ความสามารถ และระดับการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนสามารถพัฒนาศักยภาพทางภาษาอังกฤษได้อย่างเหมาะสมและเต็มตามศักยภาพของตน

สมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน

การบริหารจัดการชั้นเรียนถือเป็นสมรรถนะสำคัญของครู เนื่องจากครูมีบทบาทโดยตรงต่อการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และส่งเสริมการพัฒนาทักษะของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ครูจำเป็นต้องมีความสามารถในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสม ออกแบบกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง และปรับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการ และศักยภาพที่แตกต่างกันของผู้เรียนแต่ละคน

จากข้อมูลที่ได้รับสะท้อนให้เห็นว่า ผู้เรียนในระดับอาชีวศึกษามีพื้นฐานความรู้และทักษะภาษาอังกฤษที่หลากหลาย ครูจึงต้องมีความสามารถในการปรับพื้นฐานทางภาษาให้แก่ผู้เรียน รวมทั้งบริหารจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ร่วมกันได้อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและสร้างโอกาสให้ผู้เรียนทุกระดับได้รับการพัฒนาอย่างเท่าเทียม

ดังนั้น สมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนของครูภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพจึงควรครอบคลุมทั้งการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม การจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความหลากหลายของผู้เรียน การบริหารจัดการความแตกต่างระหว่างบุคคล และการสร้างความมั่นใจให้ผู้เรียนกล้าใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร อันจะนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพทางภาษาและการเตรียมความพร้อมสำหรับการประกอบอาชีพในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลความก้าวหน้า

การวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพควรให้ความสำคัญกับการสะท้อนพัฒนาการที่แท้จริงของผู้เรียนมากกว่าการมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์จากการทดสอบเพียงอย่างเดียว โดยผู้ให้ข้อมูลเห็นว่า การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนตระหนักถึงจุดเด่นของตนเอง รวมทั้งรับรู้ประเด็นที่ยังต้องปรับปรุงและพัฒนา ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษได้อย่างต่อเนื่องและตรงตามศักยภาพของตน

จากข้อมูลสะท้อนให้เห็นว่าการประเมินผลที่เหมาะสมสำหรับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพควรเน้นการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ควบคู่กับการประเมินเพื่อพัฒนา (Assessment for Learning) โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถผ่านภาระงานหรือกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบทการทำงานจริง ทั้งนี้ ครูควรใช้การให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสร้างสรรค์ ติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียนเป็นรายบุคคล และนำผลการประเมินมาใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาสมรรถนะทางภาษาอังกฤษที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการสัมภาษณ์สะท้อนว่า สมรรถนะของครูในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพควรประกอบด้วย 4 สมรรถนะสำคัญ ได้แก่ สมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพ สมรรถนะด้านการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกผ่านประสบการณ์ สมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน และสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลความก้าวหน้า ซึ่งทั้ง 4 ด้านมีความเชื่อมโยงและสนับสนุนกันในการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษในบริบทอาชีพได้จริง

นอกจากนี้ ผู้ให้ข้อมูลยังเสนอว่า ควรมีการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องทั้งด้านภาษาอังกฤษเฉพาะทาง ด้านการจัดการเรียนรู้เชิงรุก การใช้สื่อและเทคโนโลยี การออกแบบการประเมินผล และการสร้างทัศนคติความเป็นครูมืออาชีพ เพื่อให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต

ผลการสอบความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษา เพื่อเจาะลึกลงในรายละเอียดขององค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษา โดยแบ่งเป็น 4 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 สมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพ

ผลการศึกษาพบว่า สมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษาประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญหลายประการที่บูรณาการทั้งความรู้ทางภาษา ความรู้ด้านวิชาชีพเฉพาะสาขา และความรู้ด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและบริบทของการศึกษาสายอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ครูผู้สอนควรมีความรู้และทักษะภาษาอังกฤษในระดับที่สามารถใช้สื่อสารและประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษตามมาตรฐานสากล รวมทั้งมีการพัฒนาความรู้ทางภาษาอย่างต่อเนื่องและประเมินศักยภาพของตนเองอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ ครูควรมีความรู้พื้นฐานด้านภาษาอังกฤษอย่างครบถ้วนทั้งทักษะการฟัง

การพูด การอ่าน และการเขียน ควบคู่กับความรู้ด้านศาสตร์การสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ เพื่อให้สามารถออกแบบและดำเนินการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียนในสายอาชีพ

อีกประเด็นที่มีความสำคัญคือ ความรู้เชิงลึกในเนื้อหาวิชาที่สอนและความเข้าใจบริบทของวิชาชีพแต่ละสาขา เนื่องจากภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพมีลักษณะเฉพาะที่เชื่อมโยงกับการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ ครูจึงจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับสายอาชีพที่เกี่ยวข้องอย่างเพียงพอ หากยังขาดประสบการณ์หรือองค์ความรู้ในด้านดังกล่าว ควรแสวงหาโอกาสในการพัฒนาตนเองผ่านการเรียนรู้จากสถานประกอบการ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ หรือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับครูสายวิชาชีพ เพื่อให้เข้าใจลักษณะงานและความต้องการของภาคอุตสาหกรรมได้ดียิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ครูควรมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและจริยธรรมวิชาชีพ โดยเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและสิทธิของผู้เรียน ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญในการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบันที่ต้องคำนึงถึงความรับผิดชอบทางวิชาชีพควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ อีกทั้งการมีเครือข่ายทางวิชาชีพ การได้รับคำแนะนำจากครูพี่เลี้ยงหรือครูโค้ช และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมวิชาชีพ ยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพครูอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ผลการศึกษายังสะท้อนว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพไม่ควรมุ่งเน้นเพียงการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเท่านั้น แต่ควรให้ความสำคัญกับการทำความเข้าใจผู้เรียน ความแตกต่างระหว่างบุคคล และการส่งเสริมพัฒนาการด้านจิตใจควบคู่กันไป ครูจึงควรออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนอย่างหลากหลาย และสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนอย่างรอบด้าน

นอกจากนี้ ความเป็นครูและการเป็นแบบอย่างทางวิชาชีพยังถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของสมรรถนะครูอาชีพศึกษา เนื่องจากบุคลิกภาพ ความรับผิดชอบ คุณธรรม จริยธรรม และการประพฤติปฏิบัติตนของครู ล้วนมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ การปลูกฝังค่านิยมในการทำงาน และการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในสายอาชีพ

ดังนั้น สมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพของครูจึงครอบคลุมทั้งความรู้ ความสามารถทางวิชาการ ความเข้าใจบริบทวิชาชีพ และคุณลักษณะความเป็นครูที่ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนให้พร้อมต่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตในอนาคต

องค์ประกอบที่ 2 สมรรถนะด้านการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกผ่านประสบการณ์

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า สมรรถนะด้านการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกผ่านประสบการณ์เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพควรมี เนื่องจากเป็นแนวทางที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง สามารถเชื่อมโยงความรู้ทางภาษาอังกฤษเข้ากับบริบททางวิชาชีพ และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมในสถานการณ์การทำงานจริง ครูจึงต้องมีความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง วิเคราะห์ลักษณะและความแตกต่างของผู้เรียน รวมถึงเลือกใช้วิธีการสอน เทคนิค และนวัตกรรมที่สอดคล้องกับบริบทของรายวิชาและความต้องการของผู้เรียน

ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่า การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกและการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์เป็นแนวทางที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยครูควรทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ คอยให้คำแนะนำ กระตุ้นการคิด และเปิดโอกาส

ให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การสาธิต การจำลองสถานการณ์ การทำงานกลุ่ม และการฝึกปฏิบัติในสถานการณ์เสมือนจริง ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพได้อย่างเป็นธรรมชาติและเกิดการเรียนรู้อย่างยั่งยืน

นอกจากนี้ ครูจำเป็นต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์ผู้เรียนเพื่อออกแบบกิจกรรมที่เหมาะสมกับระดับความสามารถ พฤติกรรมการเรียนรู้ และบริบทของแต่ละกลุ่ม อันจะช่วยกระตุ้นความสนใจและส่งเสริมการพัฒนาทักษะทางภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่ากิจกรรมควรได้รับการออกแบบอย่างเป็นลำดับ เริ่มจากการสร้างพื้นฐานความรู้ พัฒนาทักษะ และต่อยอดไปสู่การสร้างสมรรถนะในการปฏิบัติงานจริง โดยครูต้องมีความเข้าใจในหลักการจัดการเรียนรู้ของตนเองและสามารถเชื่อมโยงกระบวนการสอนเข้ากับการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ

อีกประเด็นหนึ่งที่ได้รับการเน้นย้ำคือ การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษามาใช้ร่วมกับการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่น่าสนใจและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น ขณะเดียวกัน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรเชื่อมโยงกับบริบททางวิชาชีพโดยตรง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้อย่างมั่นใจและมีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตาม การจัดการเรียนรู้เชิงรุกผ่านประสบการณ์ยังเผชิญกับข้อจำกัดบางประการ โดยเฉพาะด้านทรัพยากร งบประมาณ และความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการจัดกิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติจริง แม้จะมีข้อจำกัดดังกล่าว แต่ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสะท้อนให้เห็นว่า แนวทางการจัดการเรียนรู้ลักษณะนี้ไม่ได้มุ่งพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพียงอย่างเดียว หากยังช่วยเสริมสร้างความมั่นใจ ความกล้าแสดงออก ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหาในสถานการณ์วิชาชีพได้อีกด้วย

นอกจากนี้ กระบวนการสะท้อนผลและการให้ข้อมูลย้อนกลับจากครู ผู้เรียน และการประเมินตนเอง ยังเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้และส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง

โดยสรุป การจัดการเรียนการสอนเชิงรุกผ่านประสบการณ์ควรเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ทั้งครูและผู้เรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับสมรรถนะที่จำเป็นในโลกการทำงาน และสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพทั้งด้านภาษาอังกฤษและทักษะวิชาชีพที่พร้อมต่อการประกอบอาชีพในอนาคต

องค์ประกอบที่ 3 สมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า สมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพของการเรียนรู้ โดยครูผู้สอนจำเป็นต้องมีความสามารถในการออกแบบและจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ และสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับการปฏิบัติงานจริง

ทั้งนี้ การบริหารจัดการชั้นเรียนในบริบทของภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพไม่ได้หมายถึงเพียงการควบคุมพฤติกรรมภายในห้องเรียนเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมถึงการวางแผนกิจกรรมการเรียนรู้ การ

ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม การสร้างแรงจูงใจ และการออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับลักษณะของผู้เรียนและบริบททางวิชาชีพ

ในด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อบริหารจัดการชั้นเรียน พบว่า ครูควรมีความสามารถในการประยุกต์ใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลและเทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียน รวมถึงสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันภายในชั้นเรียน สะท้อนให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องอาศัยทั้งทักษะด้านเทคโนโลยีและความสามารถในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ทันสมัยและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ ครูผู้สอนจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับความแตกต่างระหว่างผู้เรียน โดยวิเคราะห์ลักษณะ ความพร้อม และพื้นฐานการเรียนรู้ทั้งในระดับบุคคลและกลุ่มของผู้เรียน เพื่อเลือกใช้วิธีการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมที่เหมาะสม โดยเฉพาะในบริบทที่ผู้เรียนมีความหลากหลายด้านภาษา วัฒนธรรม และประสบการณ์เดิม ข้อค้นพบดังกล่าวสะท้อนว่า การบริหารจัดการชั้นเรียนที่มีคุณภาพต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเข้าใจผู้เรียนอย่างรอบด้าน อันจะช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสในการพัฒนาศักยภาพอย่างเต็มที่

สำหรับการจัดกิจกรรมและบรรยากาศการเรียนรู้ พบว่า ครูควรส่งเสริมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และพัฒนาทักษะการกำกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง การจัดการเรียนรู้ลักษณะดังกล่าวจะช่วยสร้างปฏิสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างผู้เรียน และเปิดพื้นที่ให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในกระบวนการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายและยั่งยืน

ในด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามสภาพจริง ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกันว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพควรเชื่อมโยงเนื้อหาและกิจกรรมกับบริบทการทำงานจริง เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษต่อการประกอบอาชีพและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง การสร้างประสบการณ์ที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์ในสถานประกอบการจึงมีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาความมั่นใจและสมรรถนะทางภาษาเพื่อการทำงานของผู้เรียน

อีกประเด็นสำคัญที่ค้นพบคือ ครูควรมีความรู้ด้านจิตวิทยาการเรียนรู้และการสร้างแรงจูงใจ เพื่อช่วยส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้เชิงบวกและสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ภายในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง สะท้อนให้เห็นว่าสมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนไม่ได้จำกัดอยู่เพียงการวางแผนกิจกรรมหรือการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้เท่านั้น แต่ยังครอบคลุมถึงความสามารถในการดูแลด้านอารมณ์ ความรู้สึก และแรงจูงใจของผู้เรียน เพื่อให้การเรียนรู้เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

นอกจากนี้ ผลการศึกษายังชี้ให้เห็นว่า การบริหารจัดการชั้นเรียนสำหรับการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในปัจจุบันจำเป็นต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมดิจิทัลและการเปลี่ยนแปลงของโลกการทำงาน ครูจึงควรปรับบทบาทจากผู้ถ่ายทอดความรู้มาเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นการออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับสถานการณ์จริง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม และการส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันของผู้เรียน

ทั้งนี้ การจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จริง การศึกษาดูงาน และการสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการ ยังช่วยเพิ่มแรงจูงใจและทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของภาษาอังกฤษในสายอาชีพได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ขณะเดียวกัน การนำกระบวนการสะท้อนผลการสอน เช่น การสังเกตการสอนหรือการบันทึกวิดีโอการสอน มาใช้ในการพัฒนาตนเอง ยังช่วยให้ครูสามารถปรับปรุงทักษะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนได้อย่างต่อเนื่อง

องค์ประกอบที่ 4 สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลความก้าวหน้า

จากผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลความก้าวหน้าในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพเป็นสมรรถนะสำคัญที่ครูผู้สอนควรมี เพื่อให้สามารถติดตามพัฒนา และสะท้อนความสามารถทางภาษาอังกฤษควบคู่กับสมรรถนะทางวิชาชีพของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกันว่าการประเมินผลควรมุ่งเน้นการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) และการประเมินตามสมรรถนะ (Competency-based Assessment) ซึ่งสามารถสะท้อนความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียนในบริบทการทำงานได้ นอกจากนี้ การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) อย่างต่อเนื่องยังเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล และทำให้ผู้เรียนตระหนักถึงจุดแข็งและจุดที่ควรปรับปรุงของตนเองตลอดกระบวนการเรียนรู้

ในด้านการกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความสำคัญกับการกำหนดเกณฑ์ที่มีความชัดเจน สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และสามารถสะท้อนศักยภาพของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง โดยเฉพาะการใช้เกณฑ์การประเมินแบบรูบริก (Rubric) ซึ่งช่วยให้การประเมินทักษะและสมรรถนะของผู้เรียนมีความเป็นธรรม โปร่งใส และสามารถแสดงระดับความสามารถของผู้เรียนแต่ละคนได้อย่างชัดเจน ทั้งนี้ การประเมินผลควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเอง เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

สำหรับกระบวนการประเมินผล ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาการจัดการเรียนรู้ พร้อมทั้งมีการสะท้อนผลการเรียนรู้แก่ผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำข้อมูลที่ได้รับไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเหมาะสม โดยการวัดและประเมินผลควรเชื่อมโยงกับสถานการณ์จริงหรือบริบทการปฏิบัติงานในสายอาชีพ เพื่อให้ผลการประเมินสะท้อนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการทำงานได้อย่างแท้จริง ทั้งนี้ เกณฑ์การประเมินควรครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญหลายด้าน ได้แก่ ความถูกต้องในการใช้ภาษา การออกเสียง ความคล่องแคล่วในการสื่อสาร การใช้ภาษากาย และความรู้หรือเนื้อหาวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับสายงานของผู้เรียน

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการนำแนวคิดการออกแบบแบบย้อนกลับ (Backward Design) และการศึกษาด้านสมรรถนะ (Outcome-based Education) มาใช้ในการวางแผนการวัดและประเมินผล โดยครูควรกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต้องการและวิธีการประเมินผลให้ชัดเจนก่อนการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ทุกองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนมีความสอดคล้องและมุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน อีกทั้งครูควรมีความสามารถในการพัฒนาและเลือกใช้เครื่องมือการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย เช่น แบบสังเกตพฤติกรรม แบบประเมินการ

ปฏิบัติงาน แบบทดสอบปรนัย และแบบทดสอบอัตนัย เพื่อให้สามารถประเมินพฤติกรรม ทักษะ และสมรรถนะของผู้เรียนได้อย่างครอบคลุมทุกมิติ

อย่างไรก็ตาม ผู้ทรงคุณวุฒิได้สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาในการปฏิบัติงานจริงว่า ครูบางส่วนยังขาดความสามารถในการวิเคราะห์หลักสูตรและตีความวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ส่งผลให้การวัดและประเมินผลไม่สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ซึ่งอาจกระทบต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้โดยรวม

ขณะเดียวกัน แนวโน้มการประเมินผลในปัจจุบันได้ให้ความสำคัญกับการประเมินเพื่อพัฒนา (Assessment for Learning) มากกว่าการประเมินเพื่อสรุปผลเพียงอย่างเดียว โดยเน้นการติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียนผ่านการประเมินระหว่างเรียน (Formative Assessment) ควบคู่กับการประเมินผลสัมฤทธิ์ปลายภาค (Summative Assessment) เพื่อให้ครูสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม

โดยสรุป การวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพที่มีประสิทธิภาพควรเป็นกระบวนการที่เน้นการประเมินตามสภาพจริง สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้และสมรรถนะที่ต้องการพัฒนา ใช้เครื่องมือและเกณฑ์การประเมินที่หลากหลาย มีการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) อย่างต่อเนื่อง และเชื่อมโยงกับความต้องการของสถานประกอบการและบริบทการทำงานจริง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษและสมรรถนะวิชาชีพที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพในอนาคตได้อย่างแท้จริงและยั่งยืน

1.2 ผลจากการหาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

แบ่งเป็นแนวทางการพัฒนาสมรรถนะในแต่ละองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 สมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพ

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า การพัฒนาสมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพของครูผู้สอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพควรดำเนินการอย่างเป็นระบบและครอบคลุมทั้งความรู้ด้านภาษาอังกฤษและความรู้เฉพาะทางวิชาชีพควบคู่กัน เพื่อให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสมรรถนะที่ผู้เรียนจำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานจริง การพัฒนาดังกล่าวควรส่งเสริมให้ครูได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงในสถานประกอบการ ผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การศึกษาดูงาน และการเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการที่เน้นการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง รวมทั้งควรได้รับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลอย่างต่อเนื่อง

ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ครูภาษาอังกฤษสายอาชีวศึกษาควรมีโอกาสเรียนรู้และทำความเข้าใจบริบทการทำงานของสถานประกอบการอย่างสม่ำเสมอ โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและภาคอุตสาหกรรมที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาดำเนินการร่วมกับภาครัฐและภาคเอกชนผ่านกลไกความร่วมมือต่าง ๆ ซึ่งช่วยเปิดโอกาสให้ทั้งครูและผู้เรียนได้สัมผัสสภาพแวดล้อมการทำงานจริง อันจะนำไปสู่ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะงาน กระบวนการปฏิบัติงาน และสมรรถนะที่จำเป็นในแต่ละสาขาวิชาชีพ

นอกจากนี้ ผลการศึกษายังสะท้อนว่า การพัฒนาครูไม่ควรมุ่งเน้นเพียงการถ่ายทอดความรู้เชิงทฤษฎี แต่ควรให้ความสำคัญกับการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงและการฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

เพื่อให้ครูสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาภาษาอังกฤษเข้ากับบริบทการประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ผู้ทรงคุณวุฒิยังให้ความสำคัญกับการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการที่เปิดโอกาสให้ครูได้ฝึกใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริง รวมถึงการพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอน

ในด้านการยกระดับมาตรฐานทางภาษา ผลการศึกษาชี้ว่า ควรมีระบบติดตามและประเมินผลที่ชัดเจน เพื่อสนับสนุนการพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษของครูให้บรรลุตามเกณฑ์มาตรฐานสากล ขณะเดียวกัน ควรส่งเสริมการบูรณาการองค์ความรู้ด้านภาษาอังกฤษเข้ากับเนื้อหาทางวิชาชีพ และประยุกต์ใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ MIAP เพื่อช่วยให้ครูสามารถวางแผนและดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเป็นลำดับขั้น ตั้งแต่การนำเข้าสู่บทเรียน การสาธิต การฝึกปฏิบัติ และการประเมินผล

อีกประเด็นสำคัญที่ได้รับการเน้นย้ำ คือ การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ระหว่างครูภาษาอังกฤษและครูสายวิชาชีพ เพื่อเปิดพื้นที่สำหรับการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ องค์ความรู้ และการร่วมกันออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทของแต่ละสาขาอาชีพ

นอกจากนี้ การพัฒนาสมรรถนะครูควรมีระบบสนับสนุนและแรงจูงใจที่เหมาะสม เพื่อส่งเสริมให้ครูเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเองและมุ่งพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง

โดยสรุป แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพของครูภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ควรเป็นการพัฒนาแบบบูรณาการที่เชื่อมโยงความรู้ด้านภาษาอังกฤษ ความรู้ทางวิชาชีพ และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เข้าด้วยกัน เพื่อให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความต้องการของโลกการทำงานในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ การออกแบบกิจกรรมพัฒนาครูควรคำนึงถึงความแตกต่างด้านพื้นฐาน ความสามารถ และความต้องการจำเป็นของครูแต่ละบุคคล เพื่อให้การพัฒนามีความเหมาะสม เกิดผลลัพธ์อย่างเป็นรูปธรรม และส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาอย่างยั่งยืน

องค์ประกอบที่ 2 สมรรถนะด้านการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกผ่านประสบการณ์

ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกผ่านประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ควรมุ่งเน้นการส่งเสริมให้ครูพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ผ่านการฝึกอบรม การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง เพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการนำแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) มาใช้ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการเผชิญสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับการปฏิบัติงานจริงในสายอาชีพของตน

ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสะท้อนให้เห็นว่า การพัฒนาครูควรเป็นกระบวนการที่ดำเนินอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ทั้งด้านเทคโนโลยี การศึกษา และความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อให้ครูสามารถปรับตัวและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิยังเสนอให้มีการบูรณาการภาษาอังกฤษเข้ากับ

เนื้อหาวิชาชีพและการเรียนรู้ข้ามศาสตร์ เพื่อให้ครูสามารถออกแบบกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับบริบทการทำงานจริง ส่งผลให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของการใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์วิชาชีพและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเป็นรูปธรรม

อีกประเด็นสำคัญที่ได้รับการเน้นย้ำคือ การปรับบทบาทของครูจากผู้ถ่ายทอดความรู้ไปสู่การเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ โดยครูต้องสามารถสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วม การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน ควบคู่ไปกับการส่งเสริมให้ครูได้เรียนรู้จากการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้เชี่ยวชาญและสถานประกอบการ ซึ่งจะช่วยให้ครูเข้าใจลักษณะงานจริง รวมถึงทักษะภาษาอังกฤษที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ การพัฒนาครูควรมีลักษณะเฉพาะด้านตามความต้องการของแต่ละสาขาวิชาชีพ และดำเนินการอย่างเป็นระบบตั้งแต่การอบรม การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน การสะท้อนผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ ควรส่งเสริมการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เพื่อเปิดโอกาสให้ครูได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน และสะท้อนผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในภาพรวม

นอกจากนี้ ควรสนับสนุนให้ครูมีโอกาสศึกษาดูงานทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อเปิดรับแนวคิดและนวัตกรรมทางการศึกษาที่หลากหลาย รวมถึงเชื่อมโยงการพัฒนาครูกับบริบทจริงของสถานประกอบการ โดยเน้นการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์การทำงานจริง แนวทางดังกล่าวจะช่วยให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรมและตลาดแรงงาน ส่งผลให้ผู้เรียนมีสมรรถนะด้านภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพที่พร้อมต่อการทำงานในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบที่ 3 สมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน

ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ควรมุ่งเน้นการพัฒนาครูให้สามารถจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทการทำงานจริง มีความยืดหยุ่นต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนผ่านกิจกรรมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกันว่าการพัฒนาสมรรถนะดังกล่าวไม่อาจเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพจากการเรียนรู้เชิงทฤษฎีเพียงอย่างเดียว แต่ต้องอาศัยประสบการณ์ตรง การฝึกปฏิบัติ และการเรียนรู้จากสถานการณ์จริงควบคู่กันไป

การพัฒนาครูผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถือเป็นอีกปัจจัยสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างสมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยเฉพาะการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ซึ่งเปิดโอกาสให้ครูได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ เทคนิค และแนวทางการจัดการชั้นเรียนที่เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของแต่ละรายวิชา ส่งผลให้เกิดการพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในสายอาชีพได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ การเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนยังเป็นกลไกที่ช่วยส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องและสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกันในสถานศึกษา

ในด้านการพัฒนาศักยภาพครู ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้จัดอบรมในรูปแบบเชิงปฏิบัติการที่เน้นการลงมือทำจริงมากกว่าการอบรมผ่านระบบออนไลน์ เพื่อให้ครูสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและสื่อการเรียนรู้สมัยใหม่ในการบริหารจัดการชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตัวอย่างเช่น การใช้วิดีโอบันทึกสถานการณ์การใช้ภาษา การประยุกต์ใช้ QR Code การสร้างชิ้นงานผ่าน Canva ตลอดจนการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งช่วยเพิ่มความน่าสนใจ กระตุ้นแรงจูงใจ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมกับบริบทการศึกษาในปัจจุบัน

นอกจากนี้ การออกแบบชั้นเรียนควรเชื่อมโยงกับลักษณะงานจริงของแต่ละสาขาวิชาชีพ เพื่อให้บรรยากาศและกิจกรรมการเรียนรู้สะท้อนสถานการณ์ที่ผู้เรียนจะเผชิญในอนาคต การจัดกิจกรรมศึกษาฐานและการสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการจึงเป็นแนวทางสำคัญที่ช่วยให้ทั้งครูและผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ส่งผลให้ครูสามารถออกแบบและบริหารจัดการชั้นเรียนให้สอดคล้องกับสมรรถนะที่ตลาดแรงงานต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อีกประเด็นสำคัญคือ ครูควรได้รับการพัฒนาทักษะการบริหารจัดการชั้นเรียนที่สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนในสายอาชีวศึกษามักเผชิญกับปัจจัยแวดล้อมที่หลากหลายและเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ดังนั้น การมีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การปรับรูปแบบกิจกรรม และการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสถานการณ์จึงเป็นสมรรถนะที่จำเป็นอย่างยิ่ง

สำหรับการพัฒนาครูอย่างเป็นระบบ ควรมีการดำเนินโครงการพัฒนาวิชาชีพที่ต่อเนื่อง พร้อมทั้งติดตามผลการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ โดยใช้กระบวนการสะท้อนผลการสอน (Reflection) และการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาตนเอง ทั้งนี้ การใช้วิดีโอบันทึกการสอนเพื่อทบทวนและวิเคราะห์การปฏิบัติงานของตนเองได้รับการมองว่าเป็นแนวทางที่เหมาะสมกว่าการสังเกตการสอนโดยตรง เนื่องจากช่วยลดความกดดันและเปิดโอกาสให้ครูได้พิจารณาจุดแข็งและจุดที่ควรปรับปรุงอย่างเป็นธรรมชาติ

โดยสรุป สมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนถือเป็นพื้นฐานสำคัญของการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และเป็นปัจจัยที่ส่งผลโดยตรงต่อความสำเร็จของผู้เรียนในการพัฒนาสมรรถนะตามเป้าหมายของหลักสูตรอาชีวศึกษา การพัฒนาสมรรถนะดังกล่าวจึงควรให้ความสำคัญกับการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่าน PLC การเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและ AI รวมถึงการสะท้อนผลการสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมให้ครูสามารถพัฒนาความสามารถในการบริหารจัดการชั้นเรียนได้อย่างยั่งยืนและสอดคล้องกับความต้องการของโลกการทำงานในอนาคต

องค์ประกอบที่ 4 สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลความก้าวหน้า

ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า การพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลความก้าวหน้าในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ควรมุ่งเน้นการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และทักษะของครูเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลเชิงสมรรถนะ โดยเฉพาะการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ซึ่งเป็นแนวทางที่สามารถสะท้อนศักยภาพ ความสามารถ และพัฒนาการของผู้เรียนได้อย่างรอบด้านและสอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริง

ผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันว่า ครูควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการที่ดำเนินการโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ รูปแบบ เทคนิค และกระบวนการประเมินผลที่เหมาะสมกับบริบทของการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ อันจะช่วยให้ครูสามารถประเมินผลจากพฤติกรรมและผลงานการปฏิบัติของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ การพัฒนาครูด้านการวัดและประเมินผลควรดำเนินการอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การวิเคราะห์หลักสูตร การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ การออกแบบและพัฒนาเครื่องมือวัดผล ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการประเมินที่สอดคล้องกับสมรรถนะที่ต้องการพัฒนาของผู้เรียน ทั้งนี้ การประเมินควรให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงการเรียนรู้เข้ากับบริบทการทำงานจริง เพื่อให้สามารถวัดได้ทั้งความรู้ ทักษะ และความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นคุณลักษณะสำคัญของผู้เรียนในสายอาชีพ

ผลการศึกษายังสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาเกณฑ์การประเมินที่มีคุณภาพ โดยควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งจากสถานศึกษาและสถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมิน เพื่อให้ผลการประเมินสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพและความต้องการของตลาดแรงงาน อีกทั้งควรมีการสร้างเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริก (Rubric) ที่ชัดเจน โปร่งใส และเป็นมาตรฐานเดียวกันระหว่างผู้ประเมิน ซึ่งจะช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือและความเที่ยงตรงของผลการประเมิน

ในอีกด้านหนึ่ง ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความสำคัญกับการสร้างความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับแนวคิดการวัดและประเมินผล เนื่องจากครูจำนวนไม่น้อยยังมองว่าการประเมินผลเป็นภารกิจที่ซับซ้อนและดำเนินการได้ยาก ส่งผลให้ความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีมากกว่าการวัดและประเมินผล ทั้งที่ในความเป็นจริง การวัดและประเมินผลทางภาษามีความหลากหลายและจำเป็นต้องอาศัยความรู้เฉพาะทาง ดังนั้น การพัฒนาครูจึงควรเปิดโอกาสให้ครูได้ฝึกออกแบบและทดลองใช้เครื่องมือประเมินด้วยตนเอง พร้อมได้รับข้อเสนอแนะและข้อมูลย้อนกลับจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือประเมินอย่างต่อเนื่อง อันเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริงและการสะท้อนผลจากการใช้งาน

นอกจากนี้ การติดตามผลผู้เรียนหลังสำเร็จการศึกษายังเป็นอีกแนวทางสำคัญในการยกระดับประสิทธิภาพของระบบการวัดและประเมินผล โดยสถานศึกษาควรดำเนินการติดตามผลอย่างเป็นรูปธรรมผ่านงานศิษย์เก่าสัมพันธ์หรือการสำรวจข้อมูลจากผู้สำเร็จการศึกษาและสถานประกอบการ ข้อมูลที่ได้รับจะเป็นสารสนเทศสำคัญสำหรับการปรับปรุงหลักสูตร การพัฒนาครู การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน และการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคการทำงานมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสมรรถนะที่ตอบสนองต่อการประกอบอาชีพ และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต

ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิสะท้อนให้เห็นว่า การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาควรดำเนินการอย่างเป็นระบบและครอบคลุมหลายมิติ ทั้งด้านการพัฒนาศักยภาพทางภาษา การปรับเปลี่ยนแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ และการเชื่อมโยงเนื้อหาภาษาอังกฤษเข้ากับบริบทการประกอบอาชีพและความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน

ประเด็นสำคัญประการแรก คือ การส่งเสริมให้ครูพัฒนาความรู้และทักษะภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง โดยควรกำหนดมาตรฐานหรือกรอบอ้างอิงทางภาษาที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล และจัดให้มีการประเมินหรือพัฒนาสมรรถนะเป็นระยะ เพื่อให้ครูสามารถยกระดับความสามารถทางภาษาได้อย่างสม่ำเสมอและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกการศึกษาและการทำงาน

นอกจากนี้ การออกแบบรูปแบบการพัฒนาครูควรมีเป้าหมาย ตัวชี้วัด และผลลัพธ์ที่ชัดเจน โดยเฉพาะผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ทั้งในด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ แรงจูงใจ และความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ในชีวิตจริง ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับความสนใจและประสบการณ์ของผู้เรียน สร้างแรงบันดาลใจ ส่งเสริมการตั้งเป้าหมาย และใช้การเสริมแรงทางบวกเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นและมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

ผู้ทรงคุณวุฒิยังให้ความสำคัญกับการปรับมุมมองและแนวคิดของครูผู้สอน โดยเห็นว่าครูควรเปิดรับการเปลี่ยนแปลง พร้อมเรียนรู้สิ่งใหม่ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำองค์ความรู้และนวัตกรรมที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้ ครูถือเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้น การพัฒนาครูอย่างเหมาะสมย่อมส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน

อีกประเด็นหนึ่งที่สำคัญ คือ การบูรณาการการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเข้ากับสาขาวิชาชีพ โดยเปิดโอกาสให้ครูสาขาวิชาชีพหรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ หรือทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง เพื่อให้การใช้ภาษาอังกฤษสอดคล้องกับสถานการณ์การทำงานจริง และสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในวิชาชีพ

ในส่วนของการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอว่า ควรมีบทบาทเชิงรุกในการสร้างโอกาสทางวิชาชีพและส่งเสริมการเข้าถึงตลาดแรงงานระดับนานาชาติของผู้เรียน โดยพัฒนาความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ และปรับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและความต้องการกำลังคนในระดับสากล

ขณะเดียวกัน การพัฒนาครูควรดำเนินการบนพื้นฐานของการสร้างแรงจูงใจและการมีส่วนร่วม มากกว่าการใช้มาตรการบังคับ เพื่อให้ครูเกิดความตระหนักและเต็มใจพัฒนาตนเองอย่างแท้จริง นอกจากนี้ ควรมีนโยบายที่ชัดเจนในการยกระดับคุณภาพครู ทั้งด้านการพัฒนาศักยภาพทางภาษา และการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน รวมถึงการจัดตั้งศูนย์หรือแหล่งเรียนรู้ที่ช่วยสร้างบรรยากาศการใช้ภาษาอย่างเข้มข้น เพื่อส่งเสริมให้ครูได้ฝึกฝนและพัฒนาทักษะทางภาษาอย่างต่อเนื่อง

โดยสรุป ผลการสังเคราะห์และการพัฒนารูปแบบและการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาเป็นกระบวนการที่ต้องพัฒนาอย่างบูรณาการ ทั้งด้านความรู้ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ และการปฏิบัติการสอน โดยในระยะเวลาการสังเคราะห์องค์ประกอบและการสัมภาษณ์ พบว่า สมรรถนะประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ความรู้ทางวิชาชีพ 2) การจัดการเรียนการสอนเชิงรุกผ่านประสบการณ์ 3) การบริหารจัดการชั้นเรียน และ 4) การวัดและประเมินผลความก้าวหน้า อย่างไรก็ตาม เมื่อพัฒนาเป็นรูปแบบ ผู้วิจัยได้บูรณาการองค์ประกอบที่มีความเชื่อมโยงกันให้เหลือ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ความรู้ด้านวิธี ทฤษฎี และแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนทางวิชาชีพ 2) การออกแบบการจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผล และ 3) การจัดการเรียนการสอน เพื่อให้สะท้อนลำดับการปฏิบัติงานของครูและสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาและประเมินสมรรถนะได้อย่างเป็นระบบ

ทั้งนี้ การพัฒนาสมรรถนะดังกล่าวไม่ควรมุ่งเน้นเพียงการเพิ่มพูนความรู้ด้านภาษาอังกฤษหรือความรู้ทางวิชาชีพเท่านั้น แต่ควรครอบคลุมการพัฒนาความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผลให้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ ตลอดจนการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและการเรียนรู้ในบริบทวิชาชีพ ควบคู่กับการสร้างทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาวิชาชีพ การเสริมแรงจูงใจในการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในด้านทรัพยากร โอกาสในการพัฒนา และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการใช้ภาษาอังกฤษ หากครูได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและสามารถประยุกต์ใช้สมรรถนะทั้ง 3 ด้านได้อย่างเหมาะสม จะช่วยยกระดับประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและตลาดแรงงานในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ผลการสร้างและตรวจสอบตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาประกอบด้วยการนำเสนอผลแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

2.1 ผลการสร้างของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

2.2 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

2.3 ผลการประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

2.1 ผลการสร้างของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา พบว่า รูปแบบที่ได้พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหาการพัฒนาสมรรถนะ 4) กระบวนการและกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะ

และ 5) การวัดและประเมินผล ตามรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา กระบวนการมี 6 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้ 1) การสร้างองค์ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และหลักการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และทำความเข้าใจลักษณะผู้เรียนอาชีวและบริบทตลาดแรงงานที่เกี่ยวข้อง 2) การเชื่อมโยงความรู้สู่สมรรถนะ 3) การออกแบบแผนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและการประยุกต์ใช้สื่อ 4) การวัดและประเมินผลและการฝึกปฏิบัติในสภาพจำลอง (Micro-Teaching) 5) การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์จริง และ 6) การสะท้อนผลเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาได้ถูกพัฒนาจากแนวคิดและทฤษฎี และผลการพัฒนารูปแบบจะเสนอดังต่อไปนี้

แนวคิดและทฤษฎี

แนวคิดและทฤษฎีหลักในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาประกอบด้วย 4 ทฤษฎี คือ

1. ทฤษฎีการพัฒนาสมรรถนะ ของ David C. McClelland (1973)

การนำแนวคิดสมรรถนะของ David C. McClelland มาบูรณาการในการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา เป็นการปรับเปลี่ยนกรอบแนวคิดจากการมุ่งพัฒนาความรู้เชิงวิชาการเพียงอย่างเดียว ไปสู่การพัฒนาความสามารถในการนำความรู้และทักษะของบุคคลไปใช้ในการปฏิบัติการสอนจริงอย่างมีประสิทธิภาพ แนวคิดดังกล่าวตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่า ความรู้หรือความถนัดทางวิชาการไม่สามารถสะท้อนความสำเร็จในการปฏิบัติงานได้โดยตรง หากขาดความสามารถในการประยุกต์ใช้ในบริบทการทำงานจริง

เมื่อบูรณาการแนวคิดสมรรถนะเข้ากับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ครูอาชีวศึกษาจะได้รับการพัฒนาให้สามารถออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงการใช้ภาษาอังกฤษกับบริบทวิชาชีพของผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม การจัดการเรียนการสอนจึงมุ่งเน้นการใช้ภาษาเพื่อการปฏิบัติงานจริง ซึ่งช่วยให้การเรียนรู้ภาษาอังกฤษมีความหมายและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

ผลจากการนำทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา ทำให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ และตอบสนองต่อบริบทการทำงานจริงของผู้เรียนมากขึ้น ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบอาชีพอย่างเป็นรูปธรรม ลดช่องว่างระหว่างการเรียนในห้องเรียนกับการทำงานในสถานประกอบการ ขณะเดียวกัน การจัดการเรียนการสอนยังมีทิศทางที่ชัดเจนสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนากำลังคนเชิงสมรรถนะ และเอื้อต่อการพัฒนาการศึกษาอาชีวศึกษาอย่างยั่งยืนในระยะยาว

2. ทฤษฎีการพัฒนาบุคลากร ของ Leonard Nadler และ Garland D. Wiggs (1989)

แนวคิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ Leonard Nadler และ Garland D. Wiggs ซึ่งประกอบด้วย การฝึกอบรม การศึกษา และการพัฒนา สามารถนำมาประยุกต์ใช้เป็นกรอบแนวคิดสำคัญในการเสริมสร้างสมรรถนะครูอาชีวศึกษาได้อย่างเหมาะสม ในด้านลักษณะของการบูรณาการ ทฤษฎีถูกนำมาบูรณาการในลักษณะของกระบวนการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นลำดับขั้น โดยเชื่อมโยงการเรียนรู้ในระดับงานปัจจุบัน งานในอนาคต และการพัฒนาศักยภาพระยะยาวของครูเข้าด้วยกัน การฝึกอบรมถูกใช้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในชั้นเรียนปัจจุบัน การศึกษาเป็นการเตรียมครูให้มีความรู้และความพร้อมต่อบทบาทใหม่หรือการเปลี่ยนแปลงของหลักสูตรและตลาดแรงงาน ขณะที่การพัฒนามุ่งเน้นการหล่อหลอมคุณลักษณะทางวิชาชีพ และการเรียนรู้ตลอดชีวิตของครูอาชีวศึกษา การบูรณาการดังกล่าวทำให้การพัฒนาครูไม่แยกส่วน แต่เป็นระบบที่เกื้อหนุนกันอย่างเป็นองค์รวม

สำหรับแนวทางการนำไปพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ การฝึกอบรมสามารถใช้เพื่อพัฒนาทักษะเชิงปฏิบัติ เช่น การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงภาษาอังกฤษกับสถานการณ์งานจริง การใช้สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการสอน รวมถึงการวัดและประเมินผลตามสมรรถนะอาชีพ ส่วนการศึกษาเป็นการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ด้านแนวโน้มอาชีพ มาตรฐานวิชาชีพสากล แนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงสมรรถนะ และการบูรณาการภาษาอังกฤษกับสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ในระดับที่ลึกและกว้างขึ้น ขณะที่การพัฒนาจะเน้นการสร้างประสบการณ์เรียนรู้ผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนวิชาชีพ และการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้ครูสามารถพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบทอาชีพ

ผลที่เกิดจากการนำทฤษฎีไปใช้ คือ ครูอาชีวศึกษามีสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพที่ชัดเจนและรอบด้านมากขึ้น ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะทางวิชาชีพ ครูสามารถออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทการทำงานจริงของผู้เรียน ส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสายอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเกิดการพัฒนาศักยภาพเชิงบวกต่อการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองของครู ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนและยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการเปลี่ยนแปลงในระดับสากลอย่างยั่งยืน

3. ทฤษฎีสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอน ของ Shulman Lee (1987)

การพัฒนาสมรรถนะครูอาชีวศึกษาโดยใช้ทฤษฎีของ Shulman Lee เป็นฐานด้านความรู้ โดยเฉพาะความรู้เนื้อหาผนวกวิธีการสอน เพื่อให้ครูสามารถถ่ายทอดภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกัน แนวคิดนี้ยังช่วยกำหนดกรอบผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ชัดเจน ทั้งด้านการใช้ภาษาและทักษะอาชีพ ช่วยสนับสนุนการออกแบบกิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วม ลงมือปฏิบัติจริง และเรียนรู้จากบริบทการทำงานจริงหรือสถานการณ์จำลองทางอาชีพ การบูรณาการทฤษฎีในลักษณะนี้จึงเป็นการผสมผสานระหว่างความรู้ทางวิชาการ วิธีสอน และบริบทอาชีพอย่างเป็นองค์รวม

แนวทางการนำไปพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ครูอาชีวศึกษาสามารถนำกรอบทฤษฎีดังกล่าวไปใช้ในการออกแบบการเรียนการสอนโดยเริ่มจากการวิเคราะห์สมรรถนะทางภาษาอังกฤษที่จำเป็นต่อแต่ละสาขาวิชาชีพ จากนั้นจึงออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการเนื้อหาภาษาอังกฤษเข้ากับสถานการณ์อาชีพจริง เลือกใช้วิธีสอนที่เหมาะสมปรับเนื้อหาและกิจกรรมให้สอดคล้องกับระดับความสามารถ ความสนใจ และประสบการณ์ของผู้เรียน นอกจากนี้ การประเมินผลควรเป็นการประเมินตามสภาพจริงที่สะท้อนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการทำงานจริง ซึ่งช่วยเสริมสร้างสมรรถนะการสอนของครูในด้านการวัดและประเมินผลควบคู่ไปด้วย

การบูรณาการทฤษฎีดังกล่าวส่งผลให้ครูอาชีวศึกษามีสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสูงขึ้นอย่างเป็นระบบ ครูมีความเข้าใจเชิงลึกทั้งเนื้อหาภาษาอังกฤษและวิธีการถ่ายทอดในบริบทอาชีพ สามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเชื่อมโยงกับการทำงานจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะเดียวกัน ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย มีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษที่สอดคล้องกับวิชาชีพ และมีความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงานมากขึ้น อีกทั้งยังช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาโดยรวมให้ตอบสนองต่อความต้องการของสังคมและเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ได้อย่างยั่งยืน

4. ทฤษฎีการประเมินผลพัฒนาบุคลากร George E. Miller (1990)

การบูรณาการแนวคิดการประเมินสมรรถนะของ Miller (1990) มาใช้ในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครู เป็นแนวทางที่ช่วยให้ครูพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้จากระดับความรู้พื้นฐานไปสู่การปฏิบัติจริงอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งให้ครูไม่ได้มีเพียงความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษหรือวิธีสอนเท่านั้น แต่สามารถนำความรู้ไปออกแบบการเรียนรู้ จัดกิจกรรม และประเมินผลที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษในบริบทอาชีพได้จริง แนวคิดนี้จึงเป็นกรอบสำคัญในการกำหนดสมรรถนะของครูทั้งด้านความรู้ ทักษะการประยุกต์ใช้ การแสดงความสามารถ และการปฏิบัติงานจริงในชั้นเรียน

ในระดับ Knows (ความรู้) ครูต้องได้รับการพัฒนาความรู้ที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ เช่น ความรู้ด้านภาษาอังกฤษเฉพาะสาขา แนวคิดการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ การวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนและสถานประกอบการ ตลอดจนหลักการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ความรู้ในระดับนี้เป็นพื้นฐานที่ช่วยให้ครูเข้าใจเป้าหมายของการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและสามารถกำหนดทิศทางการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม อย่างไรก็ตาม ความรู้เพียงอย่างเดียวไม่สามารถสะท้อนสมรรถนะของครูได้ทั้งหมด จึงจำเป็นต้องพัฒนาไปสู่ระดับที่สูงขึ้น

ในระดับ Knows How (รู้วิธีประยุกต์ใช้) ครูต้องสามารถนำความรู้ไปวิเคราะห์และออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทอาชีพ เช่น การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมที่ใช้สถานการณ์จริง การประยุกต์ใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม รวมถึงการสร้างเครื่องมือประเมินที่วัดความสามารถในการใช้ภาษาได้จริง ในระดับนี้ครูสามารถวางแผนการสอนโดยเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาภาษาอังกฤษกับทักษะที่จำเป็นต่อการทำงาน เช่น การสื่อสารกับลูกค้า การนำเสนอข้อมูล การเขียนเอกสารทางวิชาชีพ หรือการแก้ปัญหาด้วยภาษาอังกฤษ

ในระดับ Shows How (แสดงให้เห็นว่าทำได้) ครูต้องสามารถแสดงความสามารถในการจัดการเรียนการสอนผ่านการปฏิบัติจริงในสถานการณ์ที่กำหนด เช่น การสาธิตการสอน การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมจำลองสถานการณ์อาชีพ การใช้วิธีการสอนแบบเน้นภาระงาน หรือการจัดการเรียนรู้จากปัญหา รวมถึงสามารถใช้วิธีประเมินที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การประเมินชิ้นงาน การประเมินการปฏิบัติ และการสะท้อนผลการเรียนรู้ แนวคิดของ Miller ช่วยให้เห็นว่า การประเมินสมรรถนะครูควรพิจารณาจากความสามารถในการปฏิบัติ ไม่ใช่เพียงจากความรู้ด้านทฤษฎี

สำหรับระดับ Does (ปฏิบัติจริง) เป็นระดับสูงสุดที่สะท้อนสมรรถนะของครูในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในบริบทจริง ครูสามารถนำแนวคิด วิธีการ และทักษะที่พัฒนาไปใช้ในห้องเรียนจริง สามารถปรับการสอนตามความแตกต่างของผู้เรียน ใช้ข้อมูลจากการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การประเมินในระดับนี้อาจพิจารณาจากการสังเกตการสอน ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ผลงานของผู้เรียน หรือการสะท้อนผลการปฏิบัติงานของครู

ผลจากการบูรณาการแนวคิดของ Miller ในการพัฒนาสมรรถนะครู ทำให้กระบวนการพัฒนาครูมีความต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยช่วยให้ครูเปลี่ยนจากการเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ไปสู่การเป็นผู้ออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง ครูสามารถเชื่อมโยงหลักสูตร กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผลให้สอดคล้องกับสมรรถนะด้านภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงานมากขึ้น

สำหรับสถานศึกษา การนำกรอบแนวคิดนี้มาช่วยให้มีแนวทางในการพัฒนาครูและประเมินสมรรถนะครูอย่างชัดเจน สามารถกำหนดระบบพัฒนาวิชาชีพที่ไม่ได้เน้นเพียงการอบรมเพิ่มความรู้ แต่ส่งเสริมให้ครูสามารถนำความรู้ไปใช้จริงและเกิดผลลัพธ์ในชั้นเรียน นอกจากนี้ ยังช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพให้มีมาตรฐาน ส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง และทำให้สถานศึกษาสามารถผลิตผู้เรียนที่มีทักษะภาษาอังกฤษสอดคล้องกับการประกอบอาชีพในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กล่าวโดยสรุป การประยุกต์ใช้พีระมิดสมรรถนะของ Miller ช่วยเป็นกรอบในการพัฒนาครู จาก การมีความรู้ (Knows) สู่การรู้วิธีใช้ความรู้ (Knows how) การแสดงความสามารถ (Shows how) และการปฏิบัติได้จริง (Does) ทำให้การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูมีความชัดเจน เป็นระบบ และมุ่งสู่การสร้างครูที่สามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ใช้ภาษาอังกฤษในบริบทวิชาชีพได้อย่างแท้จริง

หลักการของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ สำหรับครูอาชีวศึกษา

สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาจะถูกพัฒนาเมื่อมีการจัดการและบูรณาการทฤษฎีอย่างเป็นลำดับขั้นและเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากแนวคิดสมรรถนะของ David C. McClelland (1973) ซึ่งใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดกรอบสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูอาชีวศึกษา โดยมุ่งเน้นให้เห็นว่า ความสามารถในการปฏิบัติงานไม่ได้เกิดจากความรู้เพียงอย่างเดียว แต่ประกอบด้วยการผสมผสานระหว่างความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง ดังนั้น แนวคิดของ McClelland จึงทำหน้าที่เป็นขั้นตอนการวิเคราะห์และกำหนดเป้าหมายสมรรถนะของครู เช่น ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ การออกแบบการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับบริบทการทำงานของผู้เรียน

ภายหลังจากกำหนดสมรรถนะเป้าหมายแล้ว จึงนำแนวคิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ Leonard Nadler และ Garland D. Wiggs (1989) มาใช้เป็นกระบวนการพัฒนาครูให้บรรลุสมรรถนะที่กำหนดไว้ โดยดำเนินการผ่าน 3 แนวทาง ได้แก่ การฝึกอบรม การศึกษา และการพัฒนา การฝึกอบรมช่วยเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานสอนในปัจจุบัน เช่น การออกแบบกิจกรรมภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและการประเมินผลตามสภาพจริง การศึกษาช่วยขยายความรู้และเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงของหลักสูตรและบริบทวิชาชีพ ส่วนการพัฒนาช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ต่อเนื่องและการสร้างความเป็นครูมืออาชีพ กระบวนการดังกล่าวทำให้การพัฒนาสมรรถนะครูเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและไม่จำกัดอยู่เฉพาะการเพิ่มพูนความรู้ เมื่อครูได้รับการพัฒนาสมรรถนะแล้ว จึงนำแนวคิดด้านความรู้สำหรับการสอนของ Shulman Lee (1987) มาใช้ในการเชื่อมโยงความรู้ภาษาอังกฤษกับวิธีการจัดการเรียนรู้ โดยเฉพาะแนวคิดความรู้เนื้อหาผนวกวิธีสอน (Pedagogical Content Knowledge: PCK) ซึ่งช่วยให้ครูสามารถนำความรู้ด้านภาษาอังกฤษมาประยุกต์กับบริบทของแต่ละสาขาวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม ครูสามารถวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน ออกแบบกิจกรรมที่สะท้อนสถานการณ์การทำงานจริง เลือกวิธีสอนและสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม รวมถึงกำหนดการประเมินผลที่สะท้อนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบอาชีพ ในขั้นตอนสุดท้ายเป็นการประเมินผลการพัฒนาสมรรถนะโดยใช้แนวคิดพีระมิดสมรรถนะของ George E. Miller (1990) เพื่อประเมินความก้าวหน้าของครูจากระดับความรู้ไปสู่การปฏิบัติจริง โดยเริ่มจากการมีความรู้พื้นฐาน (Knows) การสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ (Knows How) การแสดงความสามารถผ่านการปฏิบัติหรือสถานการณ์จำลอง (Shows How) และการนำสมรรถนะไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริง (Does) กรอบแนวคิดนี้ช่วยให้การประเมินไม่มุ่งพิจารณาเฉพาะความรู้ของครู แต่สะท้อนความสามารถในการนำความรู้ไปใช้เพื่อสร้างผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน

ดังนั้น การบูรณาการทั้ง 4 ทฤษฎีจึงมีลักษณะเป็นกระบวนการต่อเนื่อง โดยเริ่มจาก การกำหนดสมรรถนะที่จำเป็นตามแนวคิดของ McClelland การพัฒนาสมรรถนะผ่านกระบวนการพัฒนาบุคลากรของ Nadler และ Wiggs การนำสมรรถนะไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดของ Shulman และการประเมินระดับสมรรถนะตามกรอบของ Miller ส่งผลให้รูปแบบการพัฒนาครูอาชีวศึกษามีความชัดเจน เป็นระบบ และสามารถพัฒนาครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพที่สอดคล้องกับบริบทการทำงานจริงของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องทั้งด้านตัวครูผู้สอน กระบวนการจัดการเรียนรู้ และผลลัพธ์ที่คาดหวัง

เนื้อหาการพัฒนาสมรรถนะ

เนื้อหาในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาประกอบด้วย 4 หัวข้อหลัก คือ

1. ความรู้ ทักษะ และแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

ครูควรมีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ภาษาอังกฤษเฉพาะทาง และความแตกต่างระหว่างภาษาอังกฤษทั่วไปกับภาษาอังกฤษที่ใช้ในงานอาชีพ รวมถึงมีความรู้เกี่ยวกับบริบทการทำงาน สมรรถนะอาชีพ และลักษณะภาษาที่ใช้ในกระบวนการทำงานจริงของแต่ละสาขาวิชา ความรู้ดังกล่าวเป็นพื้นฐานสำคัญที่ช่วยให้ครูสามารถกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้เชิงสมรรถนะและเลือกเนื้อหาภาษาที่สอดคล้องกับภาระงานและหน้าที่ในอาชีพได้อย่างเหมาะสม

ในด้านทักษะ ครูควรได้รับการพัฒนาให้มีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพควบคู่กับทักษะการออกแบบการเรียนการสอน โดยเฉพาะการวิเคราะห์งานและสถานการณ์การทำงาน การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ฐานภาระงานหรือฐานสถานการณ์ และการบูรณาการภาษาอังกฤษเข้ากับเนื้อหาวิชาชีพ นอกจากนี้ ครูควรมีทักษะในการประเมินสมรรถนะของผู้เรียนจากการปฏิบัติจริง โดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสม เช่น rubric (Rubric) หรือการประเมินผลเชิงพฤติกรรม เพื่อสะท้อนระดับความสามารถในการใช้ภาษาในบริบทอาชีพอย่างแท้จริง

สำหรับแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ควรเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การสอนเชิงภาระงาน และการใช้สถานการณ์จำลองที่ใกล้เคียงกับสภาพการทำงานจริง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาอังกฤษอย่างมีความหมายและสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ในอาชีพ การใช้สื่อและเอกสารจริงจากสถานประกอบการจะช่วยเสริมความสมจริงของการเรียนรู้และส่งเสริมการถ่ายโอนความรู้ไปสู่การใช้งานจริง

ในด้านลำดับเนื้อหาการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถนะครู ควรเริ่มจากการสร้างความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับแนวคิดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและหลักสูตรฐานสมรรถนะ จากนั้นจึงพัฒนาไปสู่การทำความเข้าใจภาษาอังกฤษในบริบทอาชีพและการวิเคราะห์งาน

2. การออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

ครูควรมีความรู้ที่บูรณาการทางด้านภาษาและทักษะทางวิชาชีพอย่างรอบด้าน กล่าวคือต้องเข้าใจหลักการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ โดยการสอนแบบเน้นการสื่อสารและการใช้ภาษาเพื่อการทำงานจริงควบคู่กับความรู้เกี่ยวกับบริบทวิชาชีพของผู้เรียน เช่น คำศัพท์เฉพาะทักษะการสื่อสารในสถานการณ์ทำงานและวัฒนธรรมองค์กร นอกจากนี้ ครูควรมีความรู้ด้านการออกแบบหลักสูตร การวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ และการวัดประเมินผลที่สอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพ รวมถึงทักษะการประยุกต์ใช้สื่อ เทคโนโลยี และกิจกรรมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ได้จริงในสถานการณ์อาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ

ครูควรมีทักษะที่หลากหลายและสอดคล้องกับการนำไปใช้จริงในบริบทการทำงาน โดยต้องมีทักษะการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนเพื่อเชื่อมโยงเนื้อหาภาษาอังกฤษกับสายอาชีพอย่างเหมาะสม มีทักษะการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการสื่อสารและการปฏิบัติจริง เช่น การจำลองสถานการณ์ในที่ทำงาน การฝึกบทสนทนา และการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า นอกจากนี้ ครูควรมีทักษะในการประยุกต์ใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้ทันสมัยและน่าสนใจ รวมถึงทักษะการจัดการชั้นเรียนที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของผู้เรียน และทักษะการวัดและประเมินผลที่สะท้อนสมรรถนะการใช้ภาษาในงานอาชีพจริง อีกทั้ง ครูควรมีทักษะการสะท้อนผลและพัฒนาการสอนของตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

ครูควรมีความรู้ด้านหลักการประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพ ทั้งการประเมินเพื่อพัฒนา (Formative Assessment) และการประเมินเพื่อตัดสินผล (Summative Assessment) รวมถึง ความสามารถในการออกแบบเครื่องมือประเมินที่หลากหลายและเหมาะสมกับการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง เช่น การประเมินจากภาระงาน การสังเกตพฤติกรรม การประเมินชิ้นงาน และการใช้แบบทดสอบที่วัดทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนอย่างบูรณาการ นอกจากนี้ ครูควรมีความรู้ในการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (Rubrics) ที่ชัดเจน โปร่งใส และสะท้อนระดับความสามารถของผู้เรียนได้อย่างเป็นธรรม ตลอดจนมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลการประเมินเพื่อนำไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ที่สร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

ครูควรมีทักษะที่จำเป็นต่อการประเมินสมรรถนะของผู้เรียนอย่างรอบด้านและสอดคล้องกับการใช้งานจริง โดยต้องมีทักษะในการออกแบบเครื่องมือประเมินที่หลากหลาย เช่น แบบประเมินภาระงาน แบบสังเกตพฤติกรรม และแบบทดสอบที่วัดทักษะการสื่อสารในบริบทอาชีพ มีทักษะในการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนหรือ rubric ที่ชัดเจน เป็นธรรม และตรวจสอบได้ รวมทั้งสามารถเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ ครูควรมีทักษะในการให้ข้อมูลย้อนกลับที่สร้างสรรค์และตรงจุด เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนจากผลการประเมิน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในสถานการณ์อาชีพจริง

และ 4. การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

ครูควรมีความรู้ที่ครอบคลุมทั้งด้านภาษา การสอน และบริบทวิชาชีพ โดยต้องเข้าใจหลักการสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะควบคู่กับความรู้เกี่ยวกับลักษณะงานในสาขาอาชีพของผู้เรียน เช่น รูปแบบการสื่อสาร คำศัพท์เฉพาะ และสถานการณ์การทำงานจริง นอกจากนี้ ครูควรมีความรู้ด้านการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นสมรรถนะ การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ การเลือกใช้กิจกรรมเชิงปฏิบัติ และการประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์เรียนรู้ อีกทั้ง ต้องเข้าใจหลักการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริง รวมถึงการสะท้อนผลการสอน

และการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานได้อย่างแท้จริง

ครูควรมีทักษะที่หลากหลายเพื่อเชื่อมโยงการเรียนรู้กับการปฏิบัติจริงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องมีทักษะการวิเคราะห์ผู้เรียนและบริบทอาชีพเพื่อออกแบบการสอนที่ตรงความต้องการ มีทักษะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ เช่น การจำลองสถานการณ์ การสื่อสารในที่ทำงาน และการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า นอกจากนี้ ครูควรมีทักษะการสื่อสารและการอธิบายที่ชัดเจน สามารถกระตุ้นการมีส่วนร่วมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการฝึกใช้ภาษาอย่างมั่นใจ รวมถึงทักษะการประยุกต์ใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มความน่าสนใจและความสมจริง อีกทั้งครูควรมีทักษะการประเมินผลและให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสร้างสรรค์ ตลอดจนทักษะการสะท้อนผลและพัฒนาการสอนของตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับการจัดการเรียนการสอนให้สามารถนำไปใช้ได้จริงในสถานการณ์อาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ

กระบวนการและกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะ

กระบวนการและกิจกรรมในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ

1. การสร้างองค์ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และหลักการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และทำความเข้าใจลักษณะผู้เรียนอาชีวและบริบทตลาดแรงงานที่เกี่ยวข้อง

กระบวนการพัฒนาสมรรถนะในการสร้างองค์ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และหลักการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ เริ่มต้นจากหลักการสำคัญที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยเชื่อมโยงการเรียนรู้กับบริบทวิชาชีพจริงให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งครูผู้สอนต้องได้รับการเสริมสร้างความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เช่น การเรียนรู้เชิงสื่อสาร การเรียนรู้โดยใช้ภาระงานเป็นฐาน และการบูรณาการภาษาเข้ากับทักษะอาชีพ เพื่อให้เกิดความเข้าใจเชิงลึกและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม จากนั้น วิเคราะห์ผู้เรียนอาชีวศึกษา โดยศึกษาลักษณะเฉพาะ ความต้องการ ความสนใจ และระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้เรียน รวมถึงบริบทของสาขาวิชาชีพที่เรียนควบคู่กันไป พร้อมทั้งสำรวจข้อมูลตลาดแรงงาน แนวโน้มอาชีพ และทักษะภาษาอังกฤษที่จำเป็นในสถานประกอบการจริง เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีความสอดคล้องกับโลกการทำงานและตอบโจทย์การมีงานทำของผู้เรียน

ด้านกิจกรรมในการสร้างองค์ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และหลักการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ควรเริ่มจากกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาการและความเข้าใจเชิงทฤษฎี โดยจัดให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับแนวคิดการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ เช่น การเรียนรู้เชิงสื่อสารและการเรียนรู้โดยใช้ภาระงานเป็นฐาน ควบคู่กับการอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการสะท้อนคิด เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนาสามารถเชื่อมโยงทฤษฎีกับการปฏิบัติได้อย่างมีเหตุผลและลึกซึ้ง ควรมีกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนและบริบท โดยให้ผู้เข้ารับการพัฒนาฝึกวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียนอาชีวศึกษาในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านความสามารถทางภาษา ความสนใจ แรงจูงใจ และทักษะอาชีพ รวมถึงการศึกษาข้อมูลตลาดแรงงาน แนวโน้มอาชีพ และความต้องการทักษะภาษาอังกฤษในสถานประกอบการผ่านกิจกรรม เช่น การ

สัมภาษณ์ผู้ประกอบการหรือการวิเคราะห์ประกาศรับสมัครงาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจบริบทจริงและสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการออกแบบการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

2. การเชื่อมโยงความรู้สู่สมรรถนะ

กระบวนการเชื่อมโยงความรู้สู่สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ เริ่มต้นจากหลักการสำคัญที่เน้นการบูรณาการความรู้ทางภาษาเข้ากับบริบทวิชาชีพจริง โดยมีแนวคิดว่าการเรียนรู้จะเกิดประสิทธิภาพสูงสุดเมื่อครูผู้สอนสามารถแปลงความรู้เชิงทฤษฎีให้เป็นการปฏิบัติที่สอดคล้องกับสถานการณ์การทำงาน เป้าหมายในระยะนี้ คือ การทำให้ครูมีความเข้าใจอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และหลักการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และสามารถมองเห็นความเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาทางภาษาและทักษะอาชีพได้อย่างชัดเจน จากนั้นจึงแปลงความรู้สู่การออกแบบ โดยครูนำองค์ความรู้ที่ได้มาวิเคราะห์และกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ในรูปแบบสมรรถนะที่ผู้เรียนควรมี เช่น ความสามารถในการสื่อสารในสถานการณ์งานจริง การใช้คำศัพท์เฉพาะทาง หรือ การปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นในบริบทสากล พร้อมทั้งออกแบบหน่วยการเรียนรู้และกิจกรรมที่เน้นการลงมือปฏิบัติและสอดคล้องกับสถานการณ์วิชาชีพ โดยมีเป้าหมาย คือ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย ใช้ได้จริง และตอบโจทย์ความต้องการของตลาดแรงงาน

ในด้านกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะในการเชื่อมโยงความรู้สู่สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ควรเริ่มจากกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการตีความและบูรณาการองค์ความรู้ โดยให้ครูผู้สอนได้รับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดที่เกี่ยวข้อง แล้วฝึกวิเคราะห์และสังเคราะห์ให้เห็นความเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาทางภาษาอังกฤษกับทักษะอาชีพ ผ่านการพูดคุย อภิปราย และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป้าหมายคือให้สามารถแปลงความรู้เชิงทฤษฎีไปสู่กรอบแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน จากนั้นจึงมุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะ โดยให้ผู้เข้ารับการพัฒนามีเขียนผลลัพธ์การเรียนรู้ที่สะท้อนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในบริบทวิชาชีพจริง เช่น การสื่อสารในงาน การนำเสนอข้อมูล หรือการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น พร้อมทั้งเชื่อมโยงกับมาตรฐานวิชาชีพและความต้องการของตลาดแรงงาน เป้าหมาย คือ ให้ครูสามารถกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน วัดได้ และใช้ได้จริง

3. การออกแบบแผนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและการประยุกต์ใช้สื่อ

กระบวนการพัฒนาสมรรถนะการออกแบบแผนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและการประยุกต์ใช้สื่อ เริ่มต้นจากหลักการที่เน้นการจัดการเรียนรู้เชิงสมรรถนะ โดยเชื่อมโยงการใช้ภาษาอังกฤษกับการปฏิบัติงานจริงในวิชาชีพ โดยมีแนวคิดสำคัญ คือ การออกแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (การกำหนดผลลัพธ์ก่อนกิจกรรม) และการใช้สื่อเป็นเครื่องมือเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมาย ซึ่งมีเป้าหมาย คือ เพื่อให้ครูมีความเข้าใจทั้งด้านการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะ หลักการออกแบบแผนการสอน และบทบาทของสื่อในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพอย่างเป็นระบบ จากนั้น ครูจึงศึกษาลักษณะผู้เรียนอาชีวศึกษา ระดับความสามารถทางภาษา ความสนใจ และทักษะอาชีพ รวมถึงวิเคราะห์มาตรฐานวิชาชีพและความต้องการของตลาดแรงงานควบคู่กับการสำรวจทรัพยากรและสื่อที่มีอยู่ เป้าหมาย คือ เพื่อให้มีข้อมูลพื้นฐานที่ครบถ้วนสำหรับการออกแบบแผนการสอนและการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์จริง ต่อมา ครูจึงกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้และตัวชี้วัดความสำเร็จ โดยระบุสมรรถนะที่

ผู้เรียนควรแสดงออกได้ เช่น การสื่อสารในสถานการณ์ทำงาน การใช้คำศัพท์เฉพาะทาง หรือการทำงานร่วมกับผู้อื่น พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน เป้าหมาย คือ เพื่อให้แผนการสอนมีทิศทางที่ชัด วัดผลได้ และเชื่อมโยงกับการปฏิบัติจริง แล้วจึงออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยมีการประยุกต์ใช้สื่อ ซึ่งให้ครูจัดลำดับกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติ เช่น การจำลองสถานการณ์หรืองานภารกิจ พร้อมทั้งคัดเลือกหรือประยุกต์ใช้สื่อที่สอดคล้องกับกิจกรรม เช่น สื่อดิจิทัล เอกสารจริง หรือวิดีโอจากสถานประกอบการ และกำหนดวิธีการใช้สื่อในแต่ละขั้นตอนอย่างเหมาะสม เป้าหมาย คือ การใช้สื่อสนับสนุนการเรียนรู้เชิงลึกและส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษในบริบทอาชีพ

ในด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการออกแบบแผนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและการประยุกต์ใช้สื่อ ควรเริ่มจากกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการทำความเข้าใจกรอบแนวคิดและการออกแบบเชิงสมรรถนะ โดยให้ครูศึกษาและอภิปรายแนวคิดการออกแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับ การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ และบทบาทของสื่อในการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ พร้อมทั้งวิเคราะห์ตัวอย่างแผนการสอนที่ดี เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงทฤษฎีกับการปฏิบัติได้อย่างเป็นระบบ จากนั้นควรมีกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการวิเคราะห์บริบทและความต้องการ โดยให้ครูฝึกวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียนอาชีวศึกษา ระดับความสามารถทางภาษา และทักษะอาชีพ รวมถึงสำรวจความต้องการของตลาดแรงงานและทรัพยากรสื่อที่มีอยู่ ผ่านการศึกษาข้อมูลจริงหรือกรณีศึกษา เป้าหมาย คือ เพื่อให้สามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นฐานในการออกแบบแผนการสอนและเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม ต่อมาจึงเป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้และการวัดประเมินผล โดยให้ครูฝึกเขียนผลลัพธ์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะที่ชัดเจนและวัดได้ พร้อมทั้งออกแบบเกณฑ์การประเมิน เช่น RUBRIC หรือเครื่องมือประเมินตามสภาพจริง เพื่อให้สอดคล้องกับกิจกรรมและการใช้สื่อ เป้าหมาย คือ เพื่อให้แผนการสอนมีทิศทางที่ชัดเจนและสามารถประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากนั้นจึงควรมีกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการออกแบบแผนการสอนและการประยุกต์ใช้สื่อ โดยให้ครูลงมือออกแบบหน่วยการเรียนรู้หรือแผนการสอนที่เชื่อมโยงการใช้ภาษาอังกฤษกับภาระงานในวิชาชีพ พร้อมทั้งคัดเลือกหรือพัฒนาสื่อที่เหมาะสม เช่น สื่อดิจิทัล วิดีโอ หรือเอกสารจริง และกำหนดวิธีใช้สื่อในแต่ละขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีการนำเสนอผลงานและรับข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง

4. การวัดและประเมินผลและการฝึกปฏิบัติในสภาพจำลอง (Micro-Teaching)

กระบวนการพัฒนาสมรรถนะการวัดและประเมินผลและการฝึกปฏิบัติในสภาพจำลองแบบ Micro-Teaching เริ่มต้นจากหลักการที่เน้นการประเมินเพื่อพัฒนาและการประเมินตามสภาพจริง โดยมีแนวคิดสำคัญ คือ การเชื่อมโยงการประเมินกับสมรรถนะที่ผู้เรียนต้องใช้ในบริบทวิชาชีพจริง ไม่ใช่เพียงการวัดความรู้เชิงทฤษฎี เป้าหมาย คือ เพื่อให้ครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบและวิธีการประเมินที่หลากหลาย รวมถึงบทบาทของการฝึกปฏิบัติแบบ Micro-Teaching ในการพัฒนาทักษะการสอนอย่างเป็นระบบ จากนั้น ให้ครูกำหนดกรอบการประเมิน โดยฝึกวิเคราะห์ผลลัพธ์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะและกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจน พร้อมทั้งออกแบบเกณฑ์การประเมิน เช่น RUBRIC และเครื่องมือประเมินที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ เป้าหมาย คือ เพื่อให้การประเมินสามารถสะท้อนความสามารถของผู้เรียนในการใช้ภาษาอังกฤษในบริบทอาชีพได้อย่างแท้จริง

และในขั้นของการฝึกปฏิบัติในสภาพจำลอง (Micro-Teaching) ให้ครูทดลองจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์จำลองผ่านใช้แผนการสอนและเครื่องมือประเมินที่ออกแบบไว้ พร้อมทั้งได้รับการสังเกตจากเพื่อนและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อสะท้อนผลทั้งด้านการจัดกิจกรรม การใช้สื่อ และการประเมินผู้เรียน เป้าหมาย คือ เพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอนและการประเมินในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและสามารถปรับปรุงได้ทันที แล้วสะท้อนผลและปรับปรุง โดยครูนำข้อมูลจากการสังเกตและข้อเสนอแนะมาวิเคราะห์จุดแข็งและจุดที่ควรพัฒนา ทั้งในด้านการออกแบบเครื่องมือประเมิน การใช้เกณฑ์การให้คะแนน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีเป้าหมาย คือ การยกระดับคุณภาพการสอนและการประเมินให้มีความแม่นยำและสอดคล้องกับสมรรถนะมากยิ่งขึ้น

ในด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการวัดและประเมินผลและการฝึกปฏิบัติในสภาพจำลอง (Micro-Teaching) ควรเริ่มจากกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการประเมิน โดยให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับแนวคิดการประเมินเพื่อพัฒนา การประเมินตามสภาพจริง และรูปแบบการวัดสมรรถนะ พร้อมทั้งวิเคราะห์ตัวอย่างเครื่องมือประเมินและอภิปรายแลกเปลี่ยน เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงแนวคิดสู่การปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม จากนั้นควรมีกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้และตัวชี้วัด โดยให้ครูฝึกเขียนผลลัพธ์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะด้านภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและกำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน เช่น การสร้างรูปрикหรือแบบประเมินตามสภาพจริง เป้าหมาย คือ เพื่อให้ครูสามารถกำหนดสิ่งที่จะวัดและวิธีการวัดที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ ต่อมาจึงเป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการออกแบบเครื่องมือการวัดและประเมินผล โดยให้ครูฝึกสร้างเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น แบบสังเกต แบบประเมินผลงาน แบบทดสอบเชิงปฏิบัติ พร้อมทั้งทดลองใช้และปรับปรุงเครื่องมือจากข้อเสนอแนะของเพื่อนร่วมกลุ่มหรือผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้เครื่องมือมีคุณภาพและใช้ได้จริง จากนั้น จึงควรมีกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการบูรณาการการประเมินเข้ากับการจัดการเรียนรู้ โดยให้ครูออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงสมรรถนะและกำหนดจุดประเมินในแต่ละช่วงของกิจกรรม เพื่อให้การประเมินเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ไม่แยกออกจากกัน

ในด้านกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการปฏิบัติการสอนและการใช้การประเมินจริงผ่านการฝึก Micro-Teaching โดยให้ครูทดลองสอนในสถานการณ์จำลอง ใช้เครื่องมือการวัดและประเมินผลที่ออกแบบไว้ และรับการสังเกตจากเพื่อนและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อสะท้อนผลทั้งด้านการสอนและการประเมิน เป้าหมาย คือ การพัฒนาทักษะการใช้เครื่องมือประเมินควบคู่กับการจัดการเรียนรู้ และควรมีกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการสะท้อนคิดและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยให้ครูวิเคราะห์ผลการสอนและผลการประเมินของตนเอง ระบุจุดแข็งและจุดที่ควรปรับปรุง พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มหรือชุมชนวิชาชีพ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการวัดและประเมินผลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งทั้งหมดนี้มีเป้าหมายเพื่อให้ครูสามารถใช้การประเมินเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของโลกการทำงานได้อย่างแท้จริง

5. การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์จริง

กระบวนการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในสถานการณ์จริง เริ่มต้นจากหลักการที่มุ่งเน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์และการจัดการเรียนรู้ที่ยึดบริบทการทำงานเป็นฐาน โดยมีแนวคิดสำคัญว่าการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษจะเกิดขึ้นอย่างมีความหมายเมื่อผู้เรียนได้ใช้ภาษาในสถานการณ์จริงหรือใกล้เคียงจริง เป้าหมาย คือ เพื่อให้ครูมีความเข้าใจบริบทของสถานประกอบการ ลักษณะงาน และทักษะภาษาอังกฤษที่จำเป็น เพื่อสามารถออกแบบการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับโลกการทำงานได้อย่างแท้จริง จากนั้นจึงเป็นขั้นของการวิเคราะห์บริบทและเตรียมความพร้อม โดยครูศึกษาสภาพแวดล้อมของสถานที่ฝึกปฏิบัติหรือสถานประกอบการ วิเคราะห์ภาระงานที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติ รวมถึงความพร้อมของผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติ พร้อมทั้งวางแผนการจัดการเรียนรู้และการสนับสนุนที่เหมาะสม เป้าหมาย คือ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้สามารถดำเนินไปได้อย่างราบรื่นและปลอดภัยต่อผู้เรียน ต่อมาจึงออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในสถานการณ์จริง โดยครูกำหนดภาระงานหรือกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษในการปฏิบัติงาน เช่น การสื่อสารกับลูกค้า การทำงานเป็นทีม หรือการรายงานผลการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งกำหนดแนวทางการสนับสนุน เช่น ตัวอย่างบทสนทนา หรือพี่เลี้ยงในสถานประกอบการ เป้าหมาย คือ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างมั่นใจและเหมาะสมกับบริบทงาน ในขั้นตอนของการดำเนินการจัดการเรียนรู้ ครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกและผู้ประสานงาน ติดตามการปฏิบัติงานของผู้เรียน ให้คำแนะนำ และช่วยแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นในระหว่างการใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริง โดยมีเป้าหมาย คือ การส่งเสริมการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และในขั้นของการประเมินผลและสะท้อนประสบการณ์ ครูและผู้เรียนร่วมกันประเมินผลการปฏิบัติงานและการใช้ภาษาอังกฤษผ่านวิธีการที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ หรือการสะท้อนคิด เป้าหมาย คือ เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงจุดแข็งและจุดที่ควรพัฒนา และสามารถนำประสบการณ์ไปต่อยอดการเรียนรู้

ในด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในสถานการณ์จริง ควรเริ่มจากกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการทำความเข้าใจบริบทงานและความต้องการของสถานประกอบการ โดยให้ครูศึกษา วิเคราะห์ลักษณะงานจริง มาตรฐานวิชาชีพ และทักษะภาษาอังกฤษที่จำเป็น ผ่านการสำรวจจากสถานประกอบการ การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ หรือการวิเคราะห์สถานการณ์งาน เป้าหมาย คือ เพื่อให้ครูสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาภาษาอังกฤษกับการปฏิบัติงานจริงได้อย่างชัดเจน จากนั้นจัดกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการเตรียมความพร้อมผู้เรียน โดยให้ครูออกแบบกิจกรรมเตรียมพื้นฐานของผู้เรียนทั้งด้านภาษาและทักษะอาชีพ เช่น การฝึกบทสนทนาเฉพาะสถานการณ์ การเรียนรู้คำศัพท์เฉพาะทาง หรือการจำลองสถานการณ์เบื้องต้นในห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความมั่นใจและพร้อมก่อนเข้าสู่สถานการณ์จริง เป้าหมาย คือ การลดความกังวลและเพิ่มศักยภาพในการใช้ภาษา ต่อมาจัดกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการออกแบบการเรียนรู้ในสถานการณ์จริง โดยให้ครูฝึกกำหนดภาระงานหรือกิจกรรมที่สอดคล้องกับงานในสถานประกอบการ เช่น การให้บริการลูกค้า การสื่อสารในทีม หรือการนำเสนอข้อมูล พร้อมทั้งวางแผนบทบาทของครูและผู้เรียน รวมถึงแนวทางการสนับสนุน เช่น พี่เลี้ยงในสถานที่ฝึก เป้าหมาย คือ เพื่อให้กิจกรรมมีความสมจริงและส่งเสริมการใช้ภาษาอย่างมีความหมาย จากนั้นจัดกิจกรรมที่มุ่ง

พัฒนาสมรรถนะด้านการประเมินผลในสถานการณ์จริง โดยให้ครูฝึกใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย เช่น การสังเกตการปฏิบัติงาน การประเมินจากผลงาน หรือการสะท้อนคิดของผู้เรียน พร้อมทั้งพัฒนาเครื่องมือประเมินที่สอดคล้องกับสมรรถนะ เป้าหมาย คือ เพื่อให้สามารถวัดความสามารถของผู้เรียนได้อย่างแท้จริงและครอบคลุม สุดท้าย ควรมีกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการสะท้อนคิดและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยให้ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปบทเรียน วิเคราะห์ประสบการณ์ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อนำไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในอนาคต รวมถึงสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถานประกอบการ เป้าหมาย คือ การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับโลกการทำงานอย่างยั่งยืน

6. การสะท้อนผลเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

กระบวนการสะท้อนผลการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เริ่มจากหลักการที่มุ่งเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยมีแนวคิดสำคัญ คือ การใช้ข้อมูลจากการสอนจริงเป็นฐานในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของครูและผู้เรียนในการสะท้อนคิด เป้าหมาย คือ เพื่อให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของการสะท้อนผลในฐานะเครื่องมือในการยกระดับสมรรถนะการสอนและพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับบริบทอาชีพ จากนั้นเป็นขั้นตอนของการรวบรวมข้อมูลและหลักฐานการเรียนรู้ โดยครูเก็บข้อมูลจากผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น ผลงานผู้เรียน การสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน การประเมินผล และความคิดเห็นของผู้เรียนหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เป้าหมาย คือ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่รอบด้านและสะท้อนสภาพจริงของการจัดการเรียนการสอน ขั้นต่อมา คือ การวิเคราะห์และตีความข้อมูล โดยครูนำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาอย่างเป็นระบบ เพื่อระบุจุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนา และปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรืออุปสรรคในการเรียนรู้ พร้อมเชื่อมโยงกับเป้าหมายสมรรถนะของผู้เรียน โดยมีเป้าหมาย คือ การเข้าใจปัญหาและศักยภาพของการสอนอย่างลึกซึ้ง ในลำดับถัดไปเป็นขั้นตอนของการสะท้อนคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยครูตั้งคำถามกับการปฏิบัติของตนเอง เช่น สิ่งใดที่ได้ผลดี เหตุใดจึงได้ผล และสิ่งใดควรปรับปรุง พร้อมทั้งเปิดรับมุมมองจากเพื่อนร่วมวิชาชีพหรือผู้เชี่ยวชาญ โดยมีเป้าหมาย คือ การพัฒนาความคิดเชิงวิพากษ์และการเรียนรู้ร่วมกัน ต่อมาเป็นขั้นตอนของการวางแผนปรับปรุงและพัฒนา โดยครูกำหนดแนวทางหรือกลยุทธ์ใหม่ในการจัดการเรียนการสอน เช่น การปรับกิจกรรม การใช้สื่อ หรือการประเมินผลให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและบริบทอาชีพมากยิ่งขึ้น โดยมีเป้าหมาย คือ การนำผลการสะท้อนไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่เป็นรูปธรรม และสุดท้ายเป็นขั้นตอนของการนำไปใช้และติดตามผลอย่างต่อเนื่อง โดยครูนำแนวทางที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ในชั้นเรียนจริง และติดตามผลการเปลี่ยนแปลงอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งสะท้อนผลซ้ำในลักษณะวงจร เพื่อสร้างการพัฒนาที่ต่อเนื่องและยั่งยืน โดยมีเป้าหมาย คือ การยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของโลกการทำงานในระยะยาว

ในด้านของกิจกรรมในการสะท้อนผลการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ควรเริ่มจากกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการตระหนักรู้และการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ โดยให้ครูฝึกบันทึกผลการสอน รวบรวมหลักฐานการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น ชิ้นงาน บันทึกการสังเกต และผลการประเมิน พร้อมทั้งใช้เครื่องมือสะท้อนผลเบื้องต้น เช่น แบบบันทึกหลังสอนหรือวิดีโอบันทึกการสอน เป้าหมาย คือ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนสภาพจริงและพร้อมสำหรับการวิเคราะห์ จากนั้นจึงควรมีกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการวิเคราะห์และตีความข้อมูล โดยให้ครูฝึกนำข้อมูลที่ได้อาจจัดหมวดหมู่ เปรียบเทียบกับเป้าหมายสมรรถนะ และวิเคราะห์หาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรือปัญหาในการเรียนรู้ เช่น การวิเคราะห์ผลงานผู้เรียนหรือการใช้กรณีศึกษา เป้าหมาย คือ เพื่อให้ครูเข้าใจสถานการณ์การสอนอย่างลึกซึ้งและมีเหตุผลรองรับ ต่อมาเป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการสะท้อนคิดเชิงวิพากษ์ โดยให้ครูตั้งคำถามกับการสอนของตนเอง เช่น สิ่งที่ได้ทำได้ดี สิ่งที่ต้องปรับปรุง และแนวทางพัฒนา พร้อมทั้งจัดวงสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมวิชาชีพหรือชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อเปิดมุมมองใหม่ โดยมีเป้าหมาย คือ การพัฒนาความคิดเชิงลึกและการเรียนรู้ร่วมกัน ในลำดับถัดไปควรมีกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการวางแผนพัฒนาและนวัตกรรมการสอน โดยให้ครูนำผลการสะท้อนมาสร้างแผนปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน เช่น การปรับกิจกรรม การเลือกใช้สื่อ หรือการพัฒนาเครื่องมือประเมิน พร้อมทั้งออกแบบแนวทางใหม่ที่ตอบโจทย์ผู้เรียนและบริบทอาชีพ เป้าหมาย คือ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรม ต่อมาเป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการทดลองใช้และติดตามผล โดยให้ครูนำแนวทางที่พัฒนาขึ้นไปใช้จริงในชั้นเรียน ติดตามผลการเปลี่ยนแปลงของผู้เรียน และเก็บข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อประเมินประสิทธิผล โดยมีเป้าหมาย คือ การตรวจสอบว่าการปรับปรุงที่ดำเนินการมีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนอย่างแท้จริง สุดท้าย ควรมีกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการเรียนรู้ต่อเนื่องและการสร้างความยั่งยืน โดยให้ครูสรุปบทเรียน เผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดี และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในระดับสถานศึกษาหรือเครือข่ายวิชาชีพ เพื่อขยายผลและต่อยอดการพัฒนา โดยมีเป้าหมาย คือ การสร้างวัฒนธรรมการสะท้อนผลและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งนำไปสู่คุณภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพที่ยั่งยืนและสอดคล้องกับความต้องการของโลกการทำงานในระยะยาว

กระบวนการเหล่านี้จะช่วยยกระดับสมรรถนะครูอาชีพศึกษาในการประเมินการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงาน

การวัดและประเมินผล

การวัดสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาโดยการเปรียบเทียบผลการวัดกับเกณฑ์ร้อยละ 80 เป็นกระบวนการที่ช่วยประเมินความพร้อมและความสามารถของครูในการพัฒนาผู้เรียนในการใช้ภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งประกอบด้วย

1. การทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจทางวิชาชีพ จากการประเมินระดับความรู้ ความเข้าใจด้านวิธี ทฤษฎี และแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนทางวิชาชีพ และความสามารถในการนำความรู้ทางวิชาชีพไปใช้ เพื่อให้เห็นถึงประสิทธิผลของการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพหลังได้รับการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม

2. การประเมินความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและการวัดและประเมินผล จากการประเมินตามองค์ประกอบการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ในระหว่างการพัฒนาสมรรถนะ เพื่อประเมินว่าครูสามารถกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ ออกแบบแผนการสอน เลือกกิจกรรมและสื่อที่ตอบโจทย์กับทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และสะท้อนความเหมาะสม ความถูกต้อง ความชัดเจน และคุณภาพของเครื่องมือการประเมินผลที่ครูออกแบบในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม

และ 3. การประเมินการจัดการเรียนการสอน จากการประเมินการสัทธิการจัดการเรียนการสอนในระหว่างการพัฒนาสมรรถนะ เพื่อประเมินว่าครูสามารถประยุกต์ใช้สื่อในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้และเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับลักษณะผู้เรียนอาชีวศึกษาหรือไม่

กระบวนการทั้งหมดนี้ช่วยยกระดับคุณภาพครูอาชีวศึกษา ให้สามารถจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการได้อย่างแท้จริง

ภาพที่ 6 รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

2.2 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

จากการที่ผู้วิจัยนำร่างรูปแบบและคู่มือในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คนเพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสม ครอบคลุม และความถูกต้อง ของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยแบ่งออกเป็น 5 หัวข้อ ดังนี้

- 1) หลักการ
- 2) วัตถุประสงค์
- 3) เนื้อหาการพัฒนาสมรรถนะ
- 4) กระบวนการและกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะ
- 5) การวัดและประเมินผล

ตาราง 9 ผลการประเมินความเหมาะสมของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

ส่วนประกอบของร่างรูปแบบ	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$	ส่วนเบี่ยงเบน S.D.	แปลผล
หลักการ			
1. หลักการมีแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการพัฒนาสมรรถนะและทฤษฎีการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ	4.78	0.44	เหมาะสมมากที่สุด
2. หลักการที่กำหนดไว้ช่วยสนับสนุนให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ	4.89	0.33	เหมาะสมมากที่สุด
3. หลักการครอบคลุมทั้งด้านผู้สอน กระบวนการจัดการเรียนรู้ และผลลัพธ์ที่คาดหวัง	4.78	0.44	เหมาะสมมากที่สุด
รวม	4.82	0.40	เหมาะสมมากที่สุด
วัตถุประสงค์			
1. วัตถุประสงค์มุ่งพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา	4.78	0.44	เหมาะสมมากที่สุด
2. วัตถุประสงค์ระบุไว้อย่างชัดเจน เข้าใจง่าย และมีความสมเหตุสมผล	4.67	0.50	เหมาะสมมากที่สุด

ส่วนประกอบของร่างรูปแบบ	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$	ส่วนเบี่ยงเบน S.D.	แปลผล
3. วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ	4.89	0.33	เหมาะสมมากที่สุด
รวม	4.78	0.42	เหมาะสมมากที่สุด
เนื้อหาการพัฒนาสมรรถนะ			
1. เนื้อหาสอดคล้องกับหลักการที่กำหนดไว้	4.78	0.44	เหมาะสมมากที่สุด
2. เนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้	4.89	0.33	เหมาะสมมากที่สุด
3. เนื้อหามุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ	4.78	0.44	เหมาะสมมากที่สุด
4. เนื้อหาครอบคลุมสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนหลักที่จำเป็นของครูภาษาอังกฤษ เช่น การจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยี และการประเมินผล	4.67	0.50	เหมาะสมมากที่สุด
5. เนื้อหา มีการจัดลำดับหัวข้ออย่างเป็นระบบ จากง่ายไปยาก หรือจากพื้นฐานสู่การประยุกต์	4.78	0.44	เหมาะสมมากที่สุด
6. มีความต่อเนื่องเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาอย่างเหมาะสม	4.56	0.53	เหมาะสมมากที่สุด
7. เนื้อหาสร้างแรงจูงใจให้ครูเกิดความสนใจและอยากมีส่วนร่วม	4.89	0.33	เหมาะสมมากที่สุด
รวม	4.76	0.43	เหมาะสมมากที่สุด
กระบวนการและกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะ			
1. กิจกรรมสอดคล้องกับหลักการที่กำหนดไว้	4.78	0.44	เหมาะสมมากที่สุด
2. กิจกรรมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้	4.56	0.53	เหมาะสมมากที่สุด
3. กิจกรรมมุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ	4.78	0.44	เหมาะสมมากที่สุด
4. กิจกรรมครอบคลุมสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนหลักที่จำเป็นของครูภาษาอังกฤษ เช่น การจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยี และการประเมินผล	4.67	0.50	เหมาะสมมากที่สุด

ส่วนประกอบของร่างรูปแบบ	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$	ส่วนเบี่ยงเบน S.D.	แปลผล
5. กิจกรรมเปิดโอกาสให้ครูเกิดการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ	4.67	0.50	เหมาะสมมากที่สุด
6. มีกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะหลายรูปแบบ เช่น การฝึกปฏิบัติ การอภิปรายกลุ่ม การสะท้อนผลการเรียนรู้	4.67	0.50	เหมาะสมมากที่สุด
7. กิจกรรมสร้างแรงจูงใจให้ครูเกิดความสนใจและอยากมีส่วนร่วม	4.56	0.53	เหมาะสมมากที่สุด
8. กิจกรรมเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันแบบไม่กดดัน	4.67	0.50	เหมาะสมมากที่สุด
รวม	4.67	0.48	เหมาะสมมากที่สุด
การวัดและประเมินผล			
1. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของรูปแบบ	4.44	0.53	เหมาะสมมาก
2. การวัดและประเมินผลมุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ	4.67	0.50	เหมาะสมมากที่สุด
3. วิธีการวัดและประเมินผลมีความชัดเจน เป็นระบบ และเท่าเทียมกัน	4.44	0.53	เหมาะสมมาก
รวม	4.52	0.51	เหมาะสมมากที่สุด
ภาพรวม	4.71	0.46	เหมาะสมมากที่สุด

ผลการประเมินความเหมาะสมของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.71, S.D. = 0.46) สะท้อนให้เห็นว่า ร่างรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับหลักการ แนวคิด และเป้าหมายของการพัฒนาสมรรถนะครูอาชีวศึกษาได้อย่างเหมาะสม

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ได้รับการประเมินสูงสุด คือ หลักการของร่างรูปแบบ ($\bar{x}$ = 4.82, S.D. = 0.40) โดยเฉพาะประเด็นที่ หลักการช่วยสนับสนุนให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ได้รับค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}$ = 4.89, S.D. = 0.33) แสดงให้เห็นว่า หลักการที่กำหนดขึ้นมีความชัดเจนและสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในส่วนของ วัตถุประสงค์ของร่างรูปแบบ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.78$, S.D. = 0.42) โดยข้อที่ได้รับการประเมินสูงสุด คือ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ($\bar{x} = 4.89$, S.D. = 0.33) ทั้งนี้สะท้อนว่า วัตถุประสงค์มีความชัดเจน สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนา และสามารถนำไปสู่ผลลัพธ์ที่คาดหวังได้จริง

ด้าน เนื้อหาการพัฒนาสมรรถนะ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.76$, S.D. = 0.43) โดยประเด็นที่ได้รับคะแนนสูงสุด ได้แก่ เนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ และเนื้อหาสามารถสร้างแรงจูงใจให้ครูเกิดความสนใจและต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ($\bar{x} = 4.89$, S.D. = 0.33) แสดงให้เห็นว่า เนื้อหามีความเกี่ยวข้องกับความต้องการของครูและเอื้อต่อการเรียนรู้และพัฒนาสมรรถนะอย่างต่อเนื่อง

สำหรับด้าน กระบวนการและกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.67$, S.D. = 0.48) โดยกิจกรรมส่วนใหญ่ได้รับการประเมินในระดับสูง สะท้อนว่า กิจกรรมที่ออกแบบไว้สามารถสนับสนุนการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูได้อย่างเหมาะสม

ส่วนด้าน การวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.52$, S.D. = 0.51) แม้ว่าจะเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับองค์ประกอบอื่น ๆ แต่ยังคงอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมมาก โดยแสดงให้เห็นว่า ระบบการวัดและประเมินผลมีความสอดคล้องกับเนื้อหา วัตถุประสงค์ และสามารถติดตามผลการพัฒนาสมรรถนะของครูได้อย่างเป็นระบบ

โดยสรุป ผลการประเมินความเหมาะสมของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา แสดงให้เห็นว่า ร่างรูปแบบดังกล่าวมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุดทุกองค์ประกอบ ทั้งด้านหลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการและ กิจกรรมการพัฒนา ตลอดจนการวัดและประเมินผล ทั้งนี้ เนื่องจากรูปแบบที่สร้างขึ้นได้รับการออกแบบอย่างเป็นระบบ มีความสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาสมรรถนะ และสามารถตอบสนองต่อความต้องการในการพัฒนาศักยภาพครูอาชีวศึกษาในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพได้อย่างเหมาะสม ดังนั้น ร่างรูปแบบดังกล่าวจึงมีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะครูอาชีวศึกษาได้ต่อไป

ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับความเหมาะสมของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

จากการตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา พบว่า รูปแบบที่ร่างขึ้นดังกล่าวมีความเหมาะสม และสอดคล้องกับบริบทของครูอาชีวศึกษา สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาครูให้มีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพได้อย่างเป็นรูปธรรม อันจะส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะด้านภาษาอังกฤษที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพในอนาคต

ทั้งนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิได้เสนอข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อให้รูปแบบที่ร่างขึ้นมีความสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเห็นว่าควรพัฒนาหลักสูตรอบรมให้เชื่อมโยงกับบริบทวิชาชีพจริงของแต่ละสาขา เช่น ธุรกิจ การโรงแรม อุตสาหกรรม หรือเทคโนโลยี เพื่อให้ครูสามารถออกแบบการเรียนการสอนได้ตรงตามสถานการณ์การทำงานจริงของผู้เรียน นอกจากนี้ ควรส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล แพลตฟอร์มออนไลน์ และสื่อมัลติมีเดียในการจัดการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความน่าสนใจของการเรียนการสอน รวมทั้งสนับสนุนความร่วมมือกับสถานประกอบการหรือภาคเอกชนในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเชิงอาชีพ

อีกทั้ง ควรมีการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อเปิดโอกาสให้ครูได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ เทคนิคการสอน และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ควบคู่กับการจัดให้มีการฝึกปฏิบัติจริง การนิเทศติดตาม และการสะท้อนผลการสอนอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยบทบาทของครูพี่เลี้ยงหรือเครือข่ายครูมืออาชีพในการให้คำแนะนำและติดตามพัฒนาการของครูผู้สอน

นอกจากนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิยังเสนอว่า ควรพัฒนาระบบการวัดและประเมินสมรรถนะตามสภาพจริง โดยเน้นการประเมินจากการปฏิบัติงาน เช่น การสื่อสารในสถานการณ์จำลอง การนำเสนอผลงาน หรือการจัดทำโครงการวิชาชีพ เพื่อสะท้อนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการทำงานได้อย่างแท้จริง

อย่างไรก็ตาม ยังมีประเด็นที่ควรปรับปรุงเพิ่มเติม ได้แก่ การพัฒนารอบการประเมินผลตามแนวคิดของ Miller ให้มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยกำหนดตัวชี้วัด เครื่องมือ และวิธีการเก็บข้อมูลในแต่ละระดับอย่างชัดเจน รวมถึงควรมีระบบฐานข้อมูลหรือกลไกในการติดตามและประเมินสมรรถนะของครูอย่างต่อเนื่อง เช่น การใช้แฟ้มสะสมงาน การสังเกตชั้นเรียน และข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเป็นหลักฐานประกอบการประเมิน

นอกจากนี้ ควรกำหนดระดับสมรรถนะของครูให้มีลำดับขั้นที่ชัดเจน เช่น ระดับเริ่มต้น ระดับพัฒนา และระดับเชี่ยวชาญ เพื่อให้สามารถติดตามความก้าวหน้าและวางแผนพัฒนาครูได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนควรเชื่อมโยงรูปแบบเข้ากับกรอบมาตรฐานสากล เช่น CEFR และแนวคิดภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (ESP) เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือและยกระดับคุณภาพของรูปแบบให้มีความเป็นสากลมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ควรมีกลไกสนับสนุนการพัฒนาอย่างต่อเนื่องผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสะท้อนผลร่วมกัน เพื่อให้การพัฒนาสมรรถนะของครูอาชีวศึกษาเกิดความยั่งยืนในระยะยาว

2.3 ผลการประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

ผู้วิจัยนำรูปแบบและคู่มือฯ เสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน เพื่อพิจารณาประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาไปใช้ในสถานศึกษา ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ครอบคลุมด้านความเป็นไปได้ด้านการดำเนินงานและด้านการนำไปใช้จริง โดยแบ่งออกเป็น 5 หัวข้อ ดังนี้

- 1) หลักการ
- 2) วัตถุประสงค์
- 3) เนื้อหาการพัฒนาสมรรถนะ
- 4) กระบวนการและกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะ
- 5) การวัดและประเมินผล

ตาราง 10 ผลการประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

ส่วนประกอบของรูปแบบ	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$	ส่วนเบี่ยงเบน S.D.	แปลผล
หลักการ			
1. หลักการของรูปแบบมุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะของครูอย่างชัดเจน	4.89	0.33	นำไปใช้ได้ในระดับมากที่สุด
2. หลักการของรูปแบบส่งเสริมให้ครูสามารถนำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.78	0.44	นำไปใช้ได้ในระดับมากที่สุด
3. หลักการของรูปแบบสอดคล้องกับความต้องการด้านภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ	4.89	0.33	นำไปใช้ได้ในระดับมากที่สุด
4. หลักการของรูปแบบส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง	4.78	0.44	นำไปใช้ได้ในระดับมากที่สุด
รวม	4.83	0.38	นำไปใช้ได้ในระดับมากที่สุด
วัตถุประสงค์			
1. วัตถุประสงค์ของรูปแบบมีความชัดเจนในการมุ่งพัฒนาความสามารถของครูด้านการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ	4.78	0.44	นำไปใช้ได้ในระดับมากที่สุด
2. วัตถุประสงค์ครอบคลุมความสามารถที่จำเป็น เช่น การออกแบบการสอน การจัดกิจกรรม และการประเมินผล	4.78	0.44	นำไปใช้ได้ในระดับมากที่สุด
3. วัตถุประสงค์สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาครูได้อย่างเป็นรูปธรรม	4.78	0.44	นำไปใช้ได้ในระดับมากที่สุด
รวม	4.78	0.42	นำไปใช้ได้ในระดับมากที่สุด

ส่วนประกอบของรูปแบบ	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$	ส่วนเบี่ยงเบน S.D.	แปลผล
เนื้อหาการพัฒนาสมรรถนะ			
1. เนื้อหาการพัฒนาสมรรถนะมีความสอดคล้องกับเป้าหมายของการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ	4.78	0.44	นำไปใช้ได้ในระดับมากที่สุด
2. เนื้อหาครอบคลุมองค์ประกอบของสมรรถนะที่จำเป็น	4.56	0.53	นำไปใช้ได้ในระดับมากที่สุด
3. เนื้อหาสามารถนำไปใช้ในการออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.78	0.44	นำไปใช้ได้ในระดับมากที่สุด
4. เนื้อหาส่งเสริมให้ครูพัฒนาสมรรถนะการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.67	0.50	นำไปใช้ได้ในระดับมากที่สุด
5. เนื้อหานับสนับสนุนให้เกิดผลลัพธ์ตามเป้าหมายของการพัฒนาสมรรถนะ	4.89	0.33	นำไปใช้ได้ในระดับมากที่สุด
รวม	4.73	0.45	นำไปใช้ได้ในระดับมากที่สุด
กระบวนการและกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะ			
1. กระบวนการพัฒนาสมรรถนะมีความชัดเจนเป็นลำดับขั้นตอน	4.67	0.50	นำไปใช้ได้ในระดับมากที่สุด
2. กิจกรรมการพัฒนามีความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ	4.89	0.33	นำไปใช้ได้ในระดับมากที่สุด
3. กิจกรรมช่วยส่งเสริมการพัฒนาความรู้และทักษะของครูได้อย่างครบถ้วน	4.67	0.71	นำไปใช้ได้ในระดับมากที่สุด
4. กิจกรรมเปิดโอกาสให้ครูได้ฝึกปฏิบัติจริงในการจัดการเรียนการสอน	4.67	0.71	นำไปใช้ได้ในระดับมากที่สุด
5. กิจกรรมมีความเหมาะสมกับระยะเวลาและภาระงานของครู	4.67	0.71	นำไปใช้ได้ในระดับมากที่สุด
6. กระบวนการและกิจกรรมสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์	4.89	0.33	นำไปใช้ได้ในระดับมากที่สุด
7. กระบวนการและกิจกรรมสามารถนำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ	4.89	0.33	นำไปใช้ได้ในระดับมากที่สุด
รวม	4.76	0.53	นำไปใช้ได้ในระดับมากที่สุด

ส่วนประกอบของรูปแบบ	ค่าเฉลี่ย $\bar{x}$	ส่วนเบี่ยงเบน S.D.	แปลผล
การวัดและประเมินผล			
1. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาสมรรถนะการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ	4.89	0.33	นำไปใช้ได้ในระดับมากที่สุด
2. เกณฑ์การประเมินมีความชัดเจน ครอบคลุมสมรรถนะที่ต้องการพัฒนา	4.78	0.44	นำไปใช้ได้ในระดับมากที่สุด
3. วิธีการวัดและประเมินผลสามารถสะท้อนความสามารถที่แท้จริงของครูในการจัดการเรียนการสอน	4.56	0.53	นำไปใช้ได้ในระดับมากที่สุด
4. การวัดและประเมินผลเปิดโอกาสให้มีการสะท้อนผลและปรับปรุงการสอนของครู	4.89	0.33	นำไปใช้ได้ในระดับมากที่สุด
รวม	4.78	0.42	นำไปใช้ได้ในระดับมากที่สุด
ภาพรวม	4.77	0.45	นำไปใช้ได้ในระดับมากที่สุด

ผลการประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพไปใช้ พบว่า ในภาพรวมมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.77$, S.D. = 0.45) แสดงให้เห็นว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมต่อการนำไปประยุกต์ใช้จริงในบริบทของสถานศึกษาอาชีวศึกษา

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักการของรูปแบบ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{x} = 4.83$, S.D. = 0.38) โดยประเด็นที่ได้รับความเห็นชอบสูงสุด ได้แก่ หลักการของรูปแบบมุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะของครูอย่างชัดเจน และหลักการสอดคล้องกับความต้องการด้านภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ($\bar{x} = 4.89$, S.D. = 0.33) สะท้อนว่า หลักการของรูปแบบสามารถตอบสนองต่อความต้องการของครูและสอดคล้องกับบริบทการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาได้เป็นอย่างดี

ด้าน วัตถุประสงค์ของรูปแบบ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.78$, S.D. = 0.42) โดยทุกข้อได้รับค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x} = 4.78$, S.D. = 0.44) แสดงให้เห็นว่า วัตถุประสงค์ของรูปแบบมีความชัดเจน ครอบคลุมความสามารถที่จำเป็นของครู และสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาครูได้อย่างเป็นรูปธรรม

ในด้าน เนื้อหาการพัฒนาสมรรถนะ มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.73$, S.D. = 0.45) โดยข้อที่ได้รับความเห็นชอบสูงสุด คือ เนื้อหาสนับสนุนให้เกิดผลลัพธ์ตามเป้าหมายของการพัฒนาสมรรถนะ ($\bar{x} = 4.89$, S.D. = 0.33) ซึ่งสะท้อนว่า เนื้อหามีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูได้จริง

ด้าน กระบวนการและกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะ มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.76, S.D. = 0.53) โดยเฉพาะประเด็น กระบวนการและกิจกรรมการพัฒนาที่มีความสอดคล้องกับ เป้าหมายการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และนำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ได้รับคะแนนสูงสุด ($\bar{x}$ = 4.89, S.D. = 0.33) แสดงให้เห็นว่า กิจกรรมต่าง ๆ สามารถนำไปใช้ได้จริง และเอื้อต่อการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับด้าน การวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.78, S.D. = 0.42) โดยเฉพาะประเด็น การวัดผลที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาสมรรถนะ และการเปิดโอกาสให้ครูสะท้อนผลและปรับปรุงการสอน ได้รับคะแนนสูงสุด ($\bar{x}$ = 4.89, S.D. = 0.33) สะท้อนถึงความเป็นไปได้ในการนำระบบประเมินผลไปใช้สนับสนุนการพัฒนาครูได้อย่างต่อเนื่อง

จากผลการประเมินดังกล่าวจึงสรุปได้ว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม มีความเป็นระบบ และมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ เนื่องจากรูปแบบมีองค์ประกอบที่ชัดเจน ครอบคลุม และสามารถสนับสนุนการพัฒนาสมรรถนะของครูให้สามารถจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

ผลการประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพไปใช้ พบว่า รูปแบบดังกล่าวมีความเหมาะสมและสามารถประยุกต์ใช้ได้จริงในบริบทของสถานศึกษาอาชีวศึกษาและสถาบันอุดมศึกษา โดยมีปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญหลายประการ

ประการแรก คือ การกำหนดนโยบาย การสนับสนุนจากผู้บริหาร และระบบแรงจูงใจหรือรางวัล ซึ่งมีส่วนสำคัญในการกระตุ้นให้อาจารย์เกิดความตระหนักและมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองด้านการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ ควรมีการสร้างระบบสนับสนุนและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะการจัดสถานการณ์จริงหรือกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้อาจารย์ได้ใช้ภาษาอังกฤษอย่างสม่ำเสมอ ทั้งในบริบทการเรียนการสอน การทำกิจกรรมร่วมกับนักศึกษา หรือการแลกเปลี่ยนทางวิชาการกับต่างประเทศ เช่น การจัดกิจกรรมเครือข่ายกับประเทศอินโดนีเซียและมาเลเซีย โดยมุ่งเน้นการสื่อสารเพื่อความเข้าใจ มากกว่าความสมบูรณ์แบบตามแบบเจ้าของภาษา ส่งผลให้อาจารย์และนักศึกษามีความกล้าใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น และสามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ในการสื่อสารจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยลดความกังวลในการใช้ภาษา และส่งเสริมความมั่นใจในการสื่อสารมากกว่าการมุ่งเน้นความถูกต้องทางไวยากรณ์เพียงอย่างเดียว

อีกทั้ง การนำเทคโนโลยีดิจิทัล สื่อออนไลน์ แพลตฟอร์มการเรียนรู้ รวมถึงปัญญาประดิษฐ์ (AI) และแอปพลิเคชันต่าง ๆ มาใช้ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษด้วยตนเอง ถือเป็นแนวทางที่มีความเหมาะสมกับบริบทปัจจุบัน เนื่องจากช่วยให้อาจารย์สามารถฝึกฝนภาษาอังกฤษได้ทุกที่ ทุกเวลา และเชื่อมโยงกับสถานการณ์จริง ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยเฉพาะการปรับ

แนวคิดจาก “การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อสอบ” ไปสู่ “การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร” ซึ่งช่วยให้อาจารย์กล้าพูด กล้าสื่อสาร และยอมรับความผิดพลาดในกระบวนการเรียนรู้ได้มากขึ้น

ในด้านการติดตามและประเมินผล ควรมีระบบประเมินตนเองผ่านระบบออนไลน์ที่ใช้งานสะดวก เพื่อให้อาจารย์สามารถตรวจสอบพัฒนาการและความก้าวหน้าของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง รวมถึงใช้ข้อมูลดังกล่าวในการวางแผนพัฒนาตนเองรายบุคคลได้อย่างเหมาะสม

นอกจากนี้ การจัดกลุ่มอาจารย์ตามระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษยังเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการพัฒนา เนื่องจากสามารถออกแบบกิจกรรม วิธีการส่งเสริม และการพัฒนาที่สอดคล้องกับศักยภาพและความต้องการของแต่ละกลุ่มได้อย่างเหมาะสม

อีกประเด็นที่สำคัญ คือ การใช้ต้นแบบหรือพี่เลี้ยงจากอาจารย์ที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาด้านภาษาอังกฤษโดยตรง แต่สามารถพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษได้ดี มาเป็นแรงบันดาลใจและแบบอย่างในการพัฒนา จะช่วยสร้างทัศนคติเชิงบวกและทำให้อาจารย์เกิดความเชื่อมั่นว่าทุกคนสามารถพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาและศึกษาผลในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษาโดยเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80

ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาและศึกษาผลในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษาโดยเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่

- 1) ผลการวัดและประเมินผลด้านความรู้ ความเข้าใจ ด้านวิธี ทฤษฎี และแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนทางวิชาชีพ
- 2) ผลการประเมินความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและการวัดและประเมินผล
- 3) ผลการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

ตาราง 11 ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาและศึกษาผลในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษาโดยเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80

องค์ประกอบ	คะแนนเต็ม	จำนวน	$\bar{x}$	S.D.	%	Median	W / T	Z	P
ความรู้ ความเข้าใจ ด้านวิธี ทฤษฎี และแนวคิดในการ	50	7	48	2.45	96	40	0.00	-2.37	0.016*

องค์ประกอบ	คะแนนเต็ม	จำนวน	$\bar{x}$	S.D.	%	Median	W / T	Z	P
จัดการเรียนการสอนทางวิชาชีพ									
การออกแบบการจัดการเรียนการสอน									
ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและการวัดและประเมินผล	25		20.57	0.79	82.28	20	0.00	-1.60	0.109
การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ	25		21.71	0.95	86.84	22	0.00	-2.37	0.016*
ภาพรวม	100		90.29	2.21	90.29	91	0.00	-2.37	0.016*

จากตาราง 11 ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา ซึ่งวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ One-sample Wilcoxon Signed-Rank Test โดยเปรียบเทียบผลการประเมินกับเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 80 พบว่า ในภาพรวมและรายองค์ประกอบส่วนใหญ่มีผลการดำเนินงานสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด โดยในภาพรวม พบว่า ครูอาชีวศึกษาที่เข้าร่วมการทดลองมีคะแนนสมรรถนะเฉลี่ย 90.29 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน คิดเป็น ร้อยละ 90.29 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 80 อย่างชัดเจน โดยมีค่ามัธยฐาน (Median) เท่ากับ 91 คะแนน และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.21 สะท้อนให้เห็นว่า ผลคะแนนของผู้เข้าร่วมมีการกระจายตัวค่อนข้างน้อย หรือกล่าวได้ว่า ครูส่วนใหญ่มีระดับสมรรถนะอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน นอกจากนี้ ผลการทดสอบด้วย One-sample Wilcoxon Signed-Rank Test พบว่า W หรือ T = 0.00, Z = -2.37 และ P = 0.016 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า .05 แสดงให้เห็นว่า คะแนนสมรรถนะของครูหลังการใช้รูปแบบการพัฒนาสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงสามารถสรุปได้ว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพในการยกระดับสมรรถนะด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษาให้สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า

องค์ประกอบด้านความรู้ ความเข้าใจ ด้านวิธี ทฤษฎี และแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนทางวิชาชีพ มีคะแนนเฉลี่ย 48 คะแนน จากคะแนนเต็ม 50 คะแนน คิดเป็น ร้อยละ 96 ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีผลการประเมินสูงที่สุด โดยมีค่ามัธยฐานเท่ากับ 40 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐานเท่ากับ 2.45 ผลการทดสอบทางสถิติพบว่า $Z = -2.37$ และ $P = 0.016$ แสดงว่า คะแนนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างองค์ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพอย่างเป็นระบบ ผ่านกิจกรรมการอบรมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เหมาะสม ทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถเชื่อมโยงหลักการสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เข้าร่วมส่วนใหญ่สามารถทำคะแนนได้ในระดับสูง

สำหรับ องค์ประกอบด้านการออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและการวัดและประเมินผล พบว่า มีคะแนนเฉลี่ย 20.57 คะแนน จากคะแนนเต็ม 25 คะแนน คิดเป็น ร้อยละ 82.28 ซึ่งแม้ว่าจะสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 แต่ผลการทดสอบด้วย One-sample Wilcoxon Signed-Rank Test พบว่า $Z = -1.60$ และ $P = 0.109$ ซึ่งมากกว่า .05 จึงสรุปได้ว่า คะแนนขององค์ประกอบนี้ ไม่แตกต่างจากเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าผู้เข้าร่วมมีสมรรถนะอยู่ในระดับที่ผ่านเกณฑ์ แต่ยังไม่สูงกว่ามาตรฐานอย่างเด่นชัด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และการสร้างเครื่องมือวัดผลเป็นทักษะที่มีความซับซ้อน ต้องอาศัยทั้งความรู้ด้านหลักสูตร การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และความเชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลควบคู่กัน อีกทั้งครูอาจยังมีประสบการณ์ในการออกแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพไม่มากนัก จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ขององค์ประกอบนี้เพิ่มขึ้นในระดับจำกัดเมื่อเทียบกับองค์ประกอบอื่น

ส่วน องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ พบว่า มีคะแนนเฉลี่ย 21.71 คะแนน จากคะแนนเต็ม 25 คะแนน คิดเป็น ร้อยละ 86.84 โดยมีค่ามัธยฐานเท่ากับ 22 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.95 ซึ่งสะท้อนว่า ผู้เข้าร่วมส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับใกล้เคียงกันและมีความสม่ำเสมอสูง ผลการทดสอบทางสถิติพบว่า $Z = -2.37$ และ $P = 0.016$ แสดงว่า คะแนนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลดังกล่าวอาจเกิดจากรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะมุ่งเน้นการฝึกปฏิบัติจริง การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้สถานการณ์และบริบททางวิชาชีพ รวมถึงการสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflection) ส่งผลให้ครูสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดการพัฒนาสมรรถนะด้านการปฏิบัติอย่างชัดเจน

โดยสรุป ผลการทดลองครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษามีประสิทธิผลในการยกระดับสมรรถนะของครูให้สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานร้อยละ 80 ในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า 2 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านความรู้ ความเข้าใจ ด้านวิธี ทฤษฎี และแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนทางวิชาชีพ และด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ มีผลสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่ ด้านการออกแบบการจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผล แม้มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ แต่ยังไม่แตกต่างจากเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสะท้อนว่า ทักษะด้านการออกแบบการเรียนรู้และการประเมินผลยังต้องอาศัยการพัฒนาอย่างต่อเนื่องทั้งในด้านการฝึกปฏิบัติ การให้คำปรึกษาเชิงวิชาการ และการสะท้อนผลการปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างความเชี่ยวชาญให้เกิดขึ้นอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ผลการวิจัยโดยรวมสนับสนุนว่ารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะที่สร้างขึ้นสามารถพัฒนาทั้งความรู้และทักษะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครู

อาชีวศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาต่อไปได้อย่างเหมาะสม

4. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

การประเมินในขั้นตอนนี้เป็นการประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาแบ่งออกเป็น 3 หัวข้อ ดังนี้

1. กระบวนการพัฒนาสมรรถนะ
2. เนื้อหาและกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะ
3. ผลลัพธ์การพัฒนาสมรรถนะ

ผลการประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาเป็นดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 12 ผลการประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

ส่วนประกอบของรูปแบบ	ค่าเฉลี่ย x̄	ส่วนเบี่ยงเบน S.D.	แปลผล
กระบวนการพัฒนาสมรรถนะ			
1. กระบวนการพัฒนามีความน่าสนใจและมีความชัดเจน	4.57	0.53	พึงพอใจมากที่สุด
2. จัดสรรเวลาในแต่ละขั้นตอนการพัฒนาได้อย่างเพียงพอ	4.71	0.49	พึงพอใจมากที่สุด
3. แต่ละขั้นตอนการพัฒนามีความต่อเนื่อง เชื่อมโยงกัน	4.71	0.49	พึงพอใจมากที่สุด
4. ระหว่างการพัฒนามีการให้คำแนะนำและตอบข้อสงสัยได้ชัดเจน	4.86	0.38	พึงพอใจมากที่สุด
5. เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันแบบไม่กดดัน	4.86	0.38	พึงพอใจมากที่สุด
6. กระบวนการสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาแก่ผู้เข้าร่วม	4.71	0.49	พึงพอใจมากที่สุด
รวม	4.74	0.45	พึงพอใจมากที่สุด

เนื้อหาและกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะ

1. เนื้อหาและกิจกรรมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการพัฒนา	4.86	0.38	พึงพอใจมากที่สุด
2. เนื้อหาและกิจกรรมสอดคล้องกับบริบทของครูอาชีวศึกษา	4.86	0.38	พึงพอใจมากที่สุด
3. เนื้อหามีความชัดเจนและความเข้าใจง่าย	4.71	0.49	พึงพอใจมากที่สุด
4. เนื้อหาเหมาะสมและน่าสนใจ	4.71	0.49	พึงพอใจมากที่สุด
5. เนื้อหาและกิจกรรมมุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ	4.86	0.38	พึงพอใจมากที่สุด
รวม	4.80	0.41	พึงพอใจมากที่สุด

ผลลัพธ์การพัฒนาสมรรถนะ

1. มีความรู้ ความเข้าใจในแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพเพิ่มขึ้น	4.71	0.49	พึงพอใจมากที่สุด
2. มีสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพมากขึ้น	4.86	0.38	พึงพอใจมากที่สุด
รวม	4.79	0.43	พึงพอใจมากที่สุด
ภาพรวม	4.77	0.42	พึงพอใจมากที่สุด

ผลการประเมินความพึงพอใจของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ พบว่า โดยภาพรวม ครูมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.77$, S.D. = 0.42) แสดงให้เห็นว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นสามารถตอบสนองต่อความต้องการของครูและได้รับการยอมรับในทางปฏิบัติเป็นอย่างดี

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาและกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{x} = 4.80$, S.D. = 0.41) โดยประเด็นที่ได้รับคะแนนสูงสุด ได้แก่ เนื้อหาและกิจกรรมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการพัฒนา สอดคล้องกับบริบทของครูอาชีวศึกษา และมุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ($\bar{x} = 4.86$, S.D. = 0.38) สะท้อนว่า เนื้อหาและกิจกรรมได้รับการออกแบบให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เข้าร่วมได้อย่างเหมาะสม

ด้าน ผลลัพธ์การพัฒนาสมรรถนะ มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.79$, S.D. = 0.43) โดยครูเห็นว่าตนเองมีสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพเพิ่มขึ้น ($\bar{x} = 4.86$, S.D. = 0.38) และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพมากขึ้น ($\bar{x} = 4.71$, S.D. = 0.49) แสดงให้เห็นว่า รูปแบบสามารถส่งผลต่อการพัฒนาความรู้และสมรรถนะของครูได้อย่างเป็นรูปธรรม

ส่วนด้าน กระบวนการพัฒนาสมรรถนะ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{x} = 4.74$, S.D. = 0.45) โดยประเด็นที่ได้รับคะแนนสูงสุด ได้แก่ การให้คำแนะนำและตอบข้อสงสัยอย่างชัดเจน รวมถึงการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ($\bar{x} = 4.86$, S.D. = 0.38) สะท้อนว่า กระบวนการพัฒนาสมรรถนะมีลักษณะส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาวิชาชีพครู

สรุปได้ว่า ผลการประเมินทั้งด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ และความพึงพอใจของผู้ใช้รูปแบบ ล้วนอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาที่พัฒนาขึ้นมีความถูกต้องเหมาะสมตามหลักวิชาการ สามารถนำไปใช้ได้จริงในสถานศึกษา และก่อให้เกิดผลลัพธ์เชิงบวกต่อการพัฒนาสมรรถนะของครูอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ สำหรับครูอาชีวศึกษา มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

2. เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ สำหรับครูอาชีวศึกษาและศึกษาผลในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษาโดยเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80

4. เพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ สำหรับครูอาชีวศึกษา

โดยในบทที่ 5 นี้จะสรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

2. ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาและศึกษาผลในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษาโดยเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80

4. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 3 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ 1) ความรู้ด้านวิธี ทฤษฎี และแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนทางวิชาชีพ 2) สมรรถนะด้านการออกแบบการจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผล และ 3) สมรรถนะด้านการจัดการเรียนการสอน โดยทั้ง 3 องค์ประกอบมีความสัมพันธ์และเกื้อหนุนกันในการพัฒนาศักยภาพของครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับบริบทของการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาและความต้องการของตลาดแรงงาน ทั้งนี้ องค์ประกอบดังกล่าวเกิดจากการบูรณาการผลการสังเคราะห์สมรรถนะและการสัมภาษณ์ที่มีความเชื่อมโยงกัน เพื่อให้สะท้อนกระบวนการปฏิบัติงานของครูได้อย่างเป็นระบบและสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาและประเมินสมรรถนะได้อย่างเหมาะสม

ด้านความรู้ด้านวิธี ทฤษฎี และแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนทางวิชาชีพ ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพจำเป็นต้องมีความรู้ทั้งด้านภาษาอังกฤษและความรู้เฉพาะทางวิชาชีพควบคู่กัน รวมทั้งมีความเข้าใจหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาเกี่ยวกับบริบทการทำงาน ลักษณะงาน และคำศัพท์เฉพาะในแต่ละสาขาอาชีพ เพื่อนำไปสู่การออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อสถานการณ์จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ครูควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องผ่านการอบรมการเรียนรู้จากสถานประกอบการ และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของวิชาชีพและตลาดแรงงาน

ด้านการออกแบบการจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผล ผลการวิจัยพบว่า ครูควรมีความสามารถในการวิเคราะห์หลักสูตร กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และบูรณาการแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและการเรียนรู้จากประสบการณ์เข้ากับบริบทวิชาชีพ ควบคู่กับการออกแบบการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ โดยใช้การประเมินตามสภาพจริงและการประเมินฐานสมรรถนะผ่านภาระงานหรือสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างต่อเนื่องเพื่อส่งเสริมการพัฒนาของผู้เรียน การบูรณาการการออกแบบการเรียนรู้กับการวัดและประเมินผลทำให้ครูสามารถวางแผนการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเป็นระบบและตอบสนองต่อการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านการจัดการเรียนการสอน ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ครูควรมีความสามารถในการดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้วิธีการเรียนรู้เชิงรุกผ่านประสบการณ์ร่วมกับการบริหารจัดการชั้นเรียนอย่างเหมาะสม สามารถสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของผู้เรียน จัดการความแตกต่างระหว่างบุคคล และประยุกต์ใช้สื่อ เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์วิชาชีพจริง รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้กับบริบทของการทำงานและการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครู ผลการวิจัยเสนอว่า ควรดำเนินการอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง โดยมุ่งพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพควบคู่กับความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียน การสอนและการวัดประเมินผล รวมถึงการพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอนผ่านการประยุกต์ใช้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และแนวทางการเรียนรู้เชิงรุกที่เหมาะสม ทั้งนี้ ควรสนับสนุนให้ครูได้เรียนรู้จาก ประสบการณ์จริงผ่านความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ ตลอดจนส่งเสริมการ สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เพื่อแลกเปลี่ยน องค์ความรู้และร่วมกันพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสะท้อนว่า การพัฒนาครูควรมุ่งปรับบทบาทจากผู้ถ่ายทอดความรู้ ไปสู่การเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ โดยสามารถออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้ที่ เชื่อมโยงกับโลกการทำงาน ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม และส่งเสริมแรงจูงใจในการ เรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ภาษาอังกฤษในการประกอบอาชีพได้อย่างมั่นใจ และมีประสิทธิภาพ

โดยสรุป ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาควรดำเนินการอย่างเป็นองค์รวม โดยบูรณาการทั้งความรู้ด้านวิธี ทฤษฎี และแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนทางวิชาชีพ ความสามารถในการออกแบบการจัดการ เรียนการสอนและการวัดและประเมินผล และความสามารถในการจัดการเรียนการสอนเข้าด้วยกัน เพื่อให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงภาษาอังกฤษกับบริบทการประกอบอาชีพได้อย่างมี ประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะด้านภาษาอังกฤษและทักษะวิชาชีพที่ สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและตลาดแรงงานในอนาคต

2. ผลการสร้างและตรวจสอบตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการ จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียน การสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา พบว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมและมี ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในบริบทของสถานศึกษาอาชีวศึกษา โดยรูปแบบประกอบด้วย 5 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหาการพัฒนาสมรรถนะ 4) กระบวนการและกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะ และ 5) การวัดและประเมินผล ซึ่งได้รับการออกแบบ อย่างเป็นระบบจากการบูรณาการแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ แนวคิดการพัฒนาสมรรถนะ ของ McClelland ทฤษฎีการพัฒนาศักยภาพของ Nadler และ Wiggs แนวคิดสมรรถนะการจัดการ เรียนการสอนของ Shulman และทฤษฎีการประเมินผลการพัฒนาศักยภาพของ Miller เพื่อใช้เป็น กรอบในการพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับบริบทการทำงานจริงของผู้เรียนอาชีวศึกษา

ผลการประเมินความเหมาะสมของร่างรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ในภาพรวมร่าง รูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.71$, S.D. = 0.46) แสดงให้เห็นว่า ร่างรูปแบบที่ พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับหลักการพัฒนาสมรรถนะครูอาชีวศึกษา สามารถตอบสนองต่อ เป้าหมายของการพัฒนาความสามารถด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพได้อย่าง เหมาะสม เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า หลักการของร่างรูปแบบได้รับการประเมินสูงที่สุด

($\bar{x}$ = 4.82, S.D. = 0.40) สะท้อนว่า หลักการที่กำหนดขึ้นมีความชัดเจน สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาครู และสนับสนุนให้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนาสมรรถนะได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านวัตถุประสงค์ของร่างรูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.78, S.D. = 0.42) โดยสะท้อนถึงความชัดเจนของเป้าหมายในการเสริมสร้างสมรรถนะครูทั้งด้านความรู้ ทักษะ และการนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้จริง สำหรับด้านเนื้อหาการพัฒนาสมรรถนะมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.76, S.D. = 0.43) เนื่องจากเนื้อหา มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเชื่อมโยงกับความต้องการของครูอาชีพศึกษา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อและเทคโนโลยี ตลอดจนการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

ด้านกระบวนการและกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.67, S.D. = 0.48) สะท้อนว่า กระบวนการพัฒนาที่ประกอบด้วย การสร้างองค์ความรู้ การเชื่อมโยงความรู้สู่สมรรถนะ การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ การฝึกปฏิบัติแบบ Micro-Teaching การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์จริง และการสะท้อนผลเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน สามารถส่งเสริมให้ครูเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงและพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพได้อย่างต่อเนื่อง ส่วนด้านการวัดและประเมินผลมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.52, S.D. = 0.51) แม้มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับองค์ประกอบอื่น แต่ยังสะท้อนว่าระบบการประเมินมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และสามารถติดตามพัฒนาการของครูได้อย่างเป็นระบบ

จากความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า รูปแบบที่ร่างขึ้นมีความสอดคล้องกับบริบทของครูอาชีพศึกษาและสามารถนำไปใช้พัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพได้จริง อย่างไรก็ตาม ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาเพิ่มเติมในบางประเด็น ได้แก่ การเชื่อมโยงเนื้อหาการอบรมกับบริบทวิชาชีพเฉพาะสาขา เช่น ธุรกิจ การโรงแรม อุตสาหกรรม และเทคโนโลยี เพื่อให้ครูสามารถออกแบบการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ทำงานจริง รวมถึงควรส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สื่อออนไลน์ ปัญญาประดิษฐ์ และแพลตฟอร์มการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มโอกาสในการฝึกใช้ภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอให้ส่งเสริมการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) การมีระบบครูพี่เลี้ยงหรือเครือข่ายครูมืออาชีพ และการจัดกิจกรรมฝึกปฏิบัติจริงร่วมกับสถานประกอบการ เพื่อสนับสนุนให้ครูสามารถนำความรู้ไปใช้ในบริบทจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงควรพัฒนาระบบการวัดและประเมินสมรรถนะให้เน้นการประเมินตามสภาพจริง เช่น การสื่อสารในสถานการณ์จำลอง การนำเสนอผลงาน และการจัดทำโครงงานวิชาชีพ โดยควรกำหนดกรอบการประเมินตามแนวคิด Miller ให้มีตัวชี้วัด เครื่องมือ และระบบติดตามผลที่ชัดเจนมากขึ้น ตลอดจนเชื่อมโยงกับกรอบมาตรฐานสากล เช่น CEFR และแนวคิดภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ (ESP)

สำหรับผลการประเมินความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปใช้ พบว่า ในภาพรวมมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.77$, S.D. = 0.45) แสดงให้เห็นว่า รูปแบบสามารถนำไปประยุกต์ใช้จริงในสถานศึกษาอาชีวศึกษาได้ โดยด้านหลักการของรูปแบบมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.83$, S.D. = 0.38) สะท้อนว่า หลักการของรูปแบบมีความชัดเจนและสอดคล้องกับความต้องการด้านภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษา

ด้านวัตถุประสงค์ เนื้อหาการพัฒนาสมรรถนะ กระบวนการและกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะ รวมถึงการวัดและประเมินผล ล้วนได้รับการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า องค์ประกอบของรูปแบบมีความครอบคลุมและสามารถสนับสนุนการพัฒนาครูได้อย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะกระบวนการพัฒนาที่เน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการนำไปใช้จริง ซึ่งช่วยให้ครูสามารถปรับเปลี่ยนจากการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในลักษณะทั่วไปไปสู่การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ พบว่า ปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนความสำเร็จของรูปแบบ ได้แก่ การสนับสนุนจากผู้บริหาร นโยบายของสถานศึกษา ระบบแรงจูงใจ และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ครูใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริง ทั้งในด้านการเรียนการสอน การแลกเปลี่ยนทางวิชาการ และความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก นอกจากนี้ การนำเทคโนโลยีดิจิทัล สื่อออนไลน์ และ AI มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษด้วยตนเอง จะช่วยเพิ่มความยืดหยุ่นและส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของครู

โดยสรุป ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา แสดงให้เห็นว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ และมีองค์ประกอบที่ครอบคลุมต่อการพัฒนาสมรรถนะครูอย่างเป็นระบบ ทั้งด้านความรู้ ทักษะ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การประเมินผล และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง รูปแบบดังกล่าวจึงสามารถใช้เป็นแนวทางในการยกระดับสมรรถนะครูอาชีวศึกษา เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ตลาดแรงงาน และการเปลี่ยนแปลงของสังคมในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาและศึกษาผลในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษาโดยเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80

ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา ซึ่งวิเคราะห์ด้วยสถิติ One-sample Wilcoxon Signed-Rank Test เปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 พบว่า ภาพรวมของสมรรถนะหลังการพัฒนาสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ร้อยละ 90.29, $P = 0.016$) แสดงให้เห็นว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะที่สร้างขึ้นสามารถยกระดับสมรรถนะของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า ด้านความรู้ ความเข้าใจ ด้านวิธี ทฤษฎี และแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนทางวิชาชีพ มีผลการประเมินสูงสุด (ร้อยละ 96.00, $P = 0.016$) และ ด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 86.84 ซึ่งสูงกว่า

เกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P = 0.016$) สะท้อนว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะช่วยส่งเสริมทั้งความรู้และความสามารถในการนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนด้านการออกแบบการจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผล แม้มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ (ร้อยละ 82.28) แต่ไม่แตกต่างจากเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P = 0.109$) ซึ่งแสดงว่า ครูมีสมรรถนะอยู่ในระดับที่น่าพอใจ แต่ยังจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเพิ่มเติม โดยเฉพาะทักษะด้านการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผลที่ต้องอาศัยประสบการณ์และการฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

โดยสรุป รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพในการยกระดับสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษา โดยเฉพาะด้านความรู้และการจัดการเรียนการสอน ขณะที่ด้านการออกแบบการเรียนรู้และการประเมินผลควรได้รับการส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครูสามารถพัฒนาสมรรถนะได้อย่างครบถ้วนและยั่งยืน

4. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

ครูผู้สอนที่เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะในภาพรวมอยู่ในระดับสูงมาก สะท้อนให้เห็นว่า รูปแบบที่สร้างขึ้นตรงกับความต้องการและได้รับการยอมรับจากผู้ใช้งานจริงในทางปฏิบัติ

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่ครูพึงพอใจมากที่สุด คือ เนื้อหาและกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะ เนื่องจากมีความสอดคล้องกับบริบทของครูอาชีวศึกษาและมุ่งเป้าไปที่การพัฒนาสมรรถนะการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพโดยตรง รองลงมา คือ ด้านผลลัพธ์การพัฒนาสมรรถนะที่เกิดขึ้น ซึ่งครูรับรู้ว่าตนเองมีความสามารถและความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ส่วนด้านกระบวนการพัฒนาสมรรถนะนั้น ครูให้ความสำคัญกับการที่วิทยากรให้คำแนะนำอย่างชัดเจนและเปิดพื้นที่ให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งช่วยสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาวิชาชีพ

โดยสรุป ผลการประเมินในทุกมิติบ่งชี้ว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะที่สร้างขึ้นมีความถูกต้องตามหลักวิชาการ สามารถนำไปใช้ได้จริงในสถานศึกษา และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกต่อสมรรถนะของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ สำหรับครูอาชีวศึกษา มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา
2. เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ สำหรับครูอาชีวศึกษาและศึกษาผลในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษาโดยเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80
4. เพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ สำหรับครูอาชีวศึกษา

จากผลการวิจัย การอภิปรายผลจะเป็นไปตามประเด็นสำคัญที่ค้นพบในการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาค้นคว้าองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาสามารถสังเคราะห์ได้เป็น 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความรู้ด้านวิธี ทฤษฎี และแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนทางวิชาชีพ 2) การออกแบบการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผล และ 3) การจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์และเกี่ยวพันกัน ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพให้สอดคล้องกับบริบทของอาชีวศึกษา และความต้องการของตลาดแรงงาน

องค์ประกอบด้าน ความรู้ด้านวิธี ทฤษฎี และแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนทางวิชาชีพ สะท้อนให้เห็นว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพจำเป็นต้องมีทั้งความรู้ด้านภาษาอังกฤษและความเข้าใจในบริบทของสาขาวิชาชีพ เพื่อเชื่อมโยงเนื้อหาภาษาอังกฤษเข้ากับสถานการณ์การทำงานจริง และออกแบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อสมรรถนะที่ผู้เรียนจำเป็นต้องใช้ในการประกอบอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับ คำแพง พัทธะดาวง และสุรติ สุพิชญางกูร (2564, น. 238–239) ที่อธิบายว่า สมรรถนะของครูผู้สอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพครอบคลุมทั้งความรู้ทางวิชาชีพ สมรรถนะตามบทบาทหน้าที่ และสมรรถนะเชิงเทคนิค อันเป็นพื้นฐานสำคัญของการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบด้าน การออกแบบการจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผล สะท้อนว่า การจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพเริ่มต้นจากการวิเคราะห์สมรรถนะที่ผู้เรียนพึงมี การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบทวิชาชีพ และการกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับผลลัพธ์ดังกล่าว โดยการประเมินควรมุ่งเน้นการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) และการประเมินฐานสมรรถนะ (Competency-based

Assessment) เพื่อสะท้อนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการปฏิบัติงานจริงมากกว่าการวัดความรู้เชิงทฤษฎีเพียงอย่างเดียว แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับ สุดาทิพย์ คิดหมาย, พรสุดา อินทร์สาน และจารุณี ทิพยมณฑล (2566, น. 437–438) ที่เสนอว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพควรกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ชัดเจน พร้อมทั้งใช้การประเมินอย่างต่อเนื่องและให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน

องค์ประกอบด้าน การจัดการเรียนการสอน สะท้อนบทบาทของครูในการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติ โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ (Experiential Learning) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ฝึกการสื่อสาร และประยุกต์ใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับการทำงานจริง ควบคู่กับการบริหารจัดการชั้นเรียนให้เหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียน การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วม และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ คำแพง พัดทะดวง และสุรติ สุพิชญางกูร (2564, น. 238–239) ที่ระบุว่า สมรรถนะของครูครอบคลุมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ การบริหารจัดการชั้นเรียน และการสร้างความสัมพันธ์ในการเรียนรู้ ตลอดจนสอดคล้องกับ สุดาทิพย์ คิดหมาย, พรสุดา อินทร์สาน และจารุณี ทิพยมณฑล (2566, น. 437–438) ที่เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกและการเรียนรู้จากประสบการณ์เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของผู้เรียน

โดยสรุป สมรรถนะทั้ง 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความรู้ด้านวิธี ทฤษฎี และแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนทางวิชาชีพ 2) การออกแบบการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผล และ 3) การจัดการเรียนการสอน มีความเชื่อมโยงเป็นกระบวนการเดียวกัน เริ่มตั้งแต่การมีองค์ความรู้ที่ถูกต้องทางวิชาชีพ การออกแบบการเรียนรู้และการประเมินที่สอดคล้องกับสมรรถนะ ไปจนถึงการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปสู่การจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการและตลาดแรงงานในศตวรรษที่ 21

2. ผลการสร้างและตรวจสอบตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

ผลการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา พบว่า รูปแบบมีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้จริงในสถานศึกษาอาชีวศึกษา โดยประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหาการพัฒนาสมรรถนะ 4) กระบวนการและกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะ และ 5) การวัดและประเมินผล ซึ่งพัฒนาจากแนวคิดด้านสมรรถนะ การพัฒนาบุคลากร การจัดการเรียนการสอน และการประเมินผล เพื่อส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่สอดคล้องกับบริบทอาชีพ

ผลการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า ร่างรูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.71, S.D. = 0.46) โดยองค์ประกอบด้านหลักการได้รับคะแนนสูงสุด แสดงถึงความชัดเจนและความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาครูอาชีวศึกษา ทั้งนี้ เนื้อหาการพัฒนาสมรรถนะ และกระบวนการและกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะ มุ่งเน้นการเสริมสร้างความรู้ ทักษะ การออกแบบการ

เรียนรู้ การประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยี และการฝึกปฏิบัติจริง เพื่อให้ครูสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ คือ ควรเชื่อมโยงเนื้อหาเกี่ยวกับสาขาวิชาชีพที่หลากหลาย เพิ่มการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล AI และแพลตฟอร์มการเรียนรู้ รวมถึงส่งเสริม PLC ระบบพี่เลี้ยง และความร่วมมือกับสถานประกอบการ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง ควรปรับปรุงการวัดและประเมินผลให้เน้นการประเมินตามสภาพจริงและเชื่อมโยงกับมาตรฐาน เช่น CEFR และ ESP

ด้านความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปใช้ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.77$, S.D. = 0.45) สะท้อนว่า รูปแบบมีความเหมาะสมต่อการนำไปประยุกต์ใช้จริง โดยมีปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ การสนับสนุนจากผู้บริหาร นโยบายสถานศึกษา สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษ และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้

สรุปได้ว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม ครอบคลุม และเป็นไปได้ในการนำไปใช้ เพื่อยกระดับสมรรถนะครูอาชีวศึกษาในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน ตลาดแรงงาน และการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

ผลการวิจัยที่พบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษามีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในระดับมากที่สุด สามารถอธิบายได้ว่า รูปแบบดังกล่าวได้รับการพัฒนาโดยผ่านกระบวนการอย่างเป็นระบบและมีขั้นตอนที่ชัดเจน ตั้งแต่การศึกษาแนวคิด หลักการ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาใช้เป็นฐานในการกำหนดองค์ประกอบและโครงสร้างของรูปแบบให้สอดคล้องกับบริบทของครูอาชีวศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนารูปแบบของรุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2555, น. 92 – 93) ที่เสนอว่า การสร้างรูปแบบควรเริ่มจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน วิเคราะห์แนวคิดและหลักการที่เกี่ยวข้อง ก่อนนำข้อมูลมาสังเคราะห์เพื่อสร้างรูปแบบ และผ่านกระบวนการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ก่อนนำไปใช้จริง

จากกระบวนการพัฒนารูปแบบดังกล่าว ส่งผลให้รูปแบบที่สร้างขึ้นมีองค์ประกอบที่ครอบคลุมทั้งหลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหาการพัฒนาสมรรถนะ กระบวนการและกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะ และการวัดและประเมินผล ทำให้สามารถสนับสนุนการพัฒนาสมรรถนะของครูอาชีวศึกษาได้อย่างรอบด้าน ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และความสามารถในการประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยเน้นการเชื่อมโยงภาษาอังกฤษกับบริบทการทำงานจริงและความต้องการของผู้เรียนในสายอาชีพ ทั้งนี้ การพัฒนารูปแบบที่มีการตรวจสอบและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องจากข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ ช่วยเพิ่มความชัดเจน ความเหมาะสม และความสอดคล้องขององค์ประกอบภายในรูปแบบ ทำให้มีความพร้อมสำหรับการนำไปใช้ในสถานการณ์จริงมากยิ่งขึ้น

ผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน ที่พบว่า รูปแบบมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่า รูปแบบผ่านการพิจารณาจากผู้มีความรู้และประสบการณ์ในหลายด้าน ทั้งด้านการพัฒนาครู การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา อีกทั้งข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ เช่น การเพิ่มความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาเกี่ยวกับสาขาวิชาชีพ การส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล การเรียนรู้ผ่านสถานการณ์จริง และการ

ประเมินสมรรถนะตามสภาพจริง ล้วนเป็นปัจจัยที่ช่วยทำให้รูปแบบมีความสมบูรณ์และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการวิจัยดังกล่าวยังสอดคล้องกับแนวคิดของศิริชัย กาญจนวาสี (2554, น. 105) ที่กล่าวถึงมาตรฐานในการตรวจสอบรูปแบบ โดยเฉพาะด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) ซึ่งเน้นว่ารูปแบบที่ดีควรมีความสอดคล้องกับสภาพจริง สามารถปฏิบัติได้ และเหมาะสมกับบริบทของผู้ใช้ รวมถึงด้านความเหมาะสม (Propriety Standard) และด้านความถูกต้อง (Accuracy Standard) ที่ให้ความสำคัญกับการดำเนินการประเมินอย่างเหมาะสม ใช้วิธีการที่ถูกต้อง และมีข้อมูลเพียงพอสำหรับการตัดสินใจคุณค่าของรูปแบบ ดังนั้น การที่รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพได้รับผลการประเมินในระดับมากที่สุด จึงสะท้อนว่ารูปแบบไม่ได้เกิดจากการกำหนดขึ้นเพียงจากแนวคิดเชิงทฤษฎี แต่ผ่านกระบวนการศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ ตรวจสอบ และปรับปรุงอย่างเป็นขั้นตอน

นอกจากนี้ แนวทางการประเมินรูปแบบยังมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ Miller (1990, น. 63 – 67) ที่เสนอว่า การประเมินรูปแบบควรพิจารณาจาก 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การประเมินจากความรู้ การประเมินจากความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ การประเมินจากการแสดงให้เห็นว่าสามารถปฏิบัติได้ และการประเมินจากการปฏิบัติจริง ซึ่งแนวคิดดังกล่าวสะท้อนว่า การพัฒนารูปแบบที่มีประสิทธิภาพไม่ได้มุ่งเฉพาะการสร้างองค์ความรู้หรือทักษะเท่านั้น แต่ต้องพิจารณาถึงความสามารถในการนำไปใช้จริงและผลที่เกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบด้วย ดังนั้น รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาจึงมีศักยภาพในการเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อบริบทของผู้เรียนอาชีวศึกษา และรองรับการเปลี่ยนแปลงของการศึกษาและความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาและศึกษาผลในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษาโดยเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาสามารถยกระดับสมรรถนะของครูให้สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ในภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเฉพาะด้านความรู้ ความเข้าใจ ด้านวิธี ทฤษฎี และแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนทางวิชาชีพ และด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ สะท้อนให้เห็นว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะที่ออกแบบขึ้นสามารถส่งเสริมให้ครูมีทั้งองค์ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับบริบทของการอาชีวศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะมุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับความต้องการของวิชาชีพและการนำภาษาอังกฤษไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง ส่งผลให้ครูสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กรกมล ศรีเดือนดาว (2565, น. 154) ที่อธิบายว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม และสอดคล้องกับ Paltridge และ Starfield (2014, น. 2) ที่เสนอว่า การจัดการเรียนการสอน

ภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะควรออกแบบจากการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้สามารถนำภาษาไปใช้ในบริบทวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ ผลการวิจัยที่พบว่า ครูมีสมรรถนะด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพอยู่ในระดับสูง ยังสะท้อนว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะได้ส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการสะท้อนผลการเรียนรู้ ซึ่งช่วยให้สามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับ วัชรวิ ไตรเจริญกุลภักดิ์ จงแจ่ม (2566, น. 8) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้เชิงรุกเป็นกระบวนการที่มุ่งให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านการปฏิบัติจริง การคิดวิเคราะห์ การเรียนรู้แบบร่วมมือ และการสืบค้นข้อมูล ส่งผลให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังสอดคล้องกับ Silvio Manuel Brito (2019, น. 37) ที่ระบุว่า การประยุกต์ใช้กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุกอย่างหลากหลายช่วยกระตุ้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน และส่งเสริมการพัฒนาความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานจริง

อย่างไรก็ตาม แม้องค์ประกอบด้านการออกแบบการจัดการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลจะมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 แต่ไม่แตกต่างจากเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่า ครูยังควรได้รับการพัฒนาเพิ่มเติมในด้านการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผล เนื่องจากเป็นทักษะที่ต้องอาศัยทั้งความรู้เชิงทฤษฎีและประสบการณ์จากการปฏิบัติจริงอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้สอดคล้องกับ ทิศนา ขัมมณี (2559, น. 131) ที่อธิบายว่า การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ช่วยให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ผ่านการปฏิบัติ การสะท้อนคิด และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ รวมทั้งสอดคล้องกับ กิตติ ภูริทัต (2568, น. 123) ที่เห็นว่า การเรียนรู้ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมและการลงมือปฏิบัติจริงช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งและสามารถนำความรู้ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โดยสรุป ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษามีประสิทธิผลในการยกระดับสมรรถนะของครู ทั้งด้านความรู้และการปฏิบัติ เนื่องจากการบูรณาการแนวคิดภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะร่วมกับการเรียนรู้เชิงรุกและการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ทำให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับบริบทของการอาชีวศึกษาและความต้องการของตลาดแรงงานในปัจจุบัน พร้อมทั้งสะท้อนว่า การพัฒนาทักษะด้านการออกแบบการเรียนรู้และการประเมินผลควรดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อเสริมสร้างความเชี่ยวชาญในระยะยาว

4. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

ครูผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะในระดับสูงมาก แสดงให้เห็นว่ารูปแบบมีความเหมาะสมและตอบสนองต่อความต้องการในการปฏิบัติงานจริง โดยครูให้ความสำคัญสูงสุดกับเนื้อหาและกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะที่สอดคล้องกับบริบทการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ รองลงมา คือ ผลลัพธ์การพัฒนาสมรรถนะที่ช่วยเพิ่มความสามารถในการจัดการเรียนการสอน และกระบวนการพัฒนาสมรรถนะที่ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สรุปได้ว่า รูปแบบดังกล่าวสามารถนำไปใช้ได้จริงและช่วยพัฒนาสมรรถนะครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการวิจัยที่พบว่า ครูผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะอยู่ในระดับสูงมาก อาจเนื่องมาจากรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะได้รับการออกแบบให้มีความสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของครูและบริบทการปฏิบัติงานจริง โดยเฉพาะการมุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ซึ่งเป็นทักษะที่ครูสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้โดยตรง ส่งผลให้ครูเห็นคุณค่าและประโยชน์ของการเข้าร่วมพัฒนาอย่างชัดเจน สอดคล้องกับ ธัญญลักษณ์ เวชกามา (2562) ที่พบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพควรประกอบด้วยการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ โดยใช้กระบวนการอบรมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน และการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งผลการประเมินรูปแบบดังกล่าวอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่า การพัฒนาสมรรถนะที่เชื่อมโยงกับการปฏิบัติจริงช่วยส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ กระบวนการพัฒนาสมรรถนะที่เปิดโอกาสให้ครูได้เรียนรู้ผ่านการฝึกปฏิบัติ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และการสะท้อนผลการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง มีส่วนสำคัญในการเปลี่ยนแปลงความรู้ไปสู่ความสามารถในการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากครูไม่ได้เป็นเพียงผู้รับความรู้ แต่มีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้และปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของตนเอง ทั้งนี้ สอดคล้องกับ นภัทร ภัทรเดชากุล (2563) ที่เสนอว่า การพัฒนาสมรรถนะครูสอนภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ 21 ควรส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการที่ตรงกับความต้องการ เปิดโอกาสให้ครูนำความรู้ ประสบการณ์ และนวัตกรรมไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับแนวทางการสอนภาษาอังกฤษ

ในส่วนของบรรยากาศการพัฒนาสมรรถนะ การจัดกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้ร่วมกันช่วยสร้างความมั่นใจให้แก่ครู ทำให้ครูกล้าแสดงความคิดเห็น ชักถาม และแลกเปลี่ยนแนวทางการแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย อีกทั้งการมีผู้เชี่ยวชาญทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำแนะนำ สนับสนุน และสะท้อนข้อเสนอแนะที่เหมาะสมกับความต้องการของครูแต่ละคน ยังช่วยให้ครูสามารถพัฒนาการจัดการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดของ นภัทร ภัทรเดชากุล (2563) ที่เน้นความสำคัญของการสร้างพื้นที่สำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมให้ครูพัฒนาความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้และการใช้แนวทางใหม่ ๆ ในการสอนภาษาอังกฤษ

ดังนั้น ผลการวิจัยดังกล่าวจึงสะท้อนว่า ความสำเร็จของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาไม่ได้เกิดจากเนื้อหาการอบรมเพียงอย่างเดียว แต่เกิดจากการผสมผสานระหว่างเนื้อหาที่เหมาะสมกับบริบท กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และการสนับสนุนจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยส่งเสริมให้ครูสามารถพัฒนาสมรรถนะและนำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สถานศึกษาอาชีวศึกษาควรนำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอน โดยควรปรับกิจกรรม เนื้อหา และระยะเวลาให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา สาขาวิชา และระดับความสามารถด้านภาษาอังกฤษของครู
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายและสนับสนุนระบบการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และการแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดีระหว่างครูผู้สอน เพื่อให้เกิดการพัฒนาสมรรถนะด้านการออกแบบการเรียนรู้ การใช้ภาษาอังกฤษในบริบทอาชีพ และการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในสถานศึกษาอาชีวศึกษาควรนำแนวทางจากรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นการเชื่อมโยงภาษาอังกฤษกับสถานการณ์จริงในสายอาชีพ เช่น การสื่อสารในสถานประกอบการ การใช้คำศัพท์เฉพาะทาง และการฝึกทักษะภาษาอังกฤษที่จำเป็นต่อการทำงาน
4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูอาชีวศึกษาควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการออกแบบหลักสูตรหรือโครงการพัฒนาวิชาชีพครู โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาสมรรถนะที่สามารถนำไปใช้ได้จริง รวมถึงมีระบบติดตามและประเมินผลหลังการพัฒนาสมรรถนะ เพื่อสะท้อนการเปลี่ยนแปลงของครูและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรขยายขอบเขตกลุ่มผู้ให้ข้อมูลให้หลากหลายมากยิ่งขึ้น การวิจัยครั้งต่อไปควรเพิ่มจำนวนและความหลากหลายของผู้ให้ข้อมูล เช่น ผู้แทนจากสถานประกอบการ หรือ ผู้เรียนอาชีวศึกษา เพื่อให้ได้มุมมองที่ครอบคลุมทั้งด้านการจัดการเรียนการสอนและความต้องการของตลาดแรงงานจริง
2. ควรนำรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาไปทดลองใช้ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่มีบริบทและประเภทสายอาชีพแตกต่างกัน โดยมีการปรับองค์ประกอบหรือกระบวนการของรูปแบบให้สอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของแต่ละวิทยาลัย เนื่องจากความแตกต่างของบริบท สาขาวิชาชีพ และความต้องการของผู้เรียน อาจส่งผลให้ประสิทธิผลของการนำรูปแบบไปใช้มีความแตกต่างกัน รวมทั้งอาจทำให้เกิดการปรับปรุงรายละเอียดของรูปแบบ หรือพัฒนาเป็นรูปแบบใหม่ที่มีความเหมาะสมกับบริบทเฉพาะของแต่ละประเภทวิชาชีพมากยิ่งขึ้น
3. ควรศึกษาปัจจัยสนับสนุนและอุปสรรคในการพัฒนาสมรรถนะครู ควรมีการวิเคราะห์ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จและอุปสรรค เช่น นโยบายของสถานศึกษา ภาระงานครู ทรัพยากร หรือ เทคโนโลยี เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาที่เหมาะสมและยั่งยืน

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยนเรศวร

บรรณานุกรม

- กมลฉัตร กล่อมอิม. (2562). *วิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ*. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์.
- กรกมล ศรีเดือนดาว. (2565). การพัฒนาสื่อการสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้ประกอบธุรกิจโฮมสเตย์. *วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. 5(14) : 153-163.
- กรมวิชาการ. (2544). *แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงการต่างประเทศ. (2560). *แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่างประเทศ พ.ศ.2561-2580*. สืบค้นเมื่อ 25 พฤษภาคม 2568, จาก http://bic.moe.go.th/images/stories/pdf/แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ_ประเด็นการต่างประเทศ_พ.ศ.2561-2580_5S_5มี_4-7-2565.pdf
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2566). *นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567*. สืบค้นเมื่อ 19 ตุลาคม 2567, จาก <https://www.moe.go.th/360policy-and-focus-moe-fiscal-year-2024/>
- กาญจนา วัฒนสุนทร และคณะ. (2550). *แนวการศึกษาชุดวิชาการเปียบวิวิจัยขั้นสูง*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กิตติ ภูริทัต. (2568). *เทคโนโลยีความเป็นจริงขยาย มิติใหม่ของมนุษยศาสตร์ดิจิทัล*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา. (2567). *นโยบายการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2567*. สืบค้นเมื่อ 18 มกราคม 2567, จาก <https://www.ops.go.th/ches-downloads/edu-standard/item/9625-2567>
- คำแพง พัดทะดาวง และสุรติ สุพิชญางกูร. (2564). *แนวทางการพัฒนาครูภาษาอังกฤษตามความต้องการของผู้จ้างงานเพื่อการเป็นครูมืออาชีพใน สปป ลาว*. *สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ*, 7(1), 224-242.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2554). *การศึกษาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน:การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีสยาม.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2553). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา*. นนทบุรี: บุ๊ค พอยท์.
- จิตตินันท์ นันทไพบุลย์. (2551). *จิตวิทยาการบริการ*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- จิรพัชร บุญยพรหม, ฌักคอร์ ศรีตระกูล และพัฐนันท์ พลหาญ. (2560). *การพัฒนาโปรแกรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารออนไลน์ด้วยตนเองของผู้เรียนระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดขอนแก่นเพื่อเตรียมเข้าสู่ตลาดแรงงาน*. *วิจัย ค.อ., มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน, ขอนแก่น*.

- จารุพันธ์ อธิอาวัชกุล. (2558). *HR A to Z คำบริหารคน*. กรุงเทพฯ: เนชั่น อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล เอ็ดดูเทนเมนท์.
- ชนวัฒน์ โกญจนววรรณ. (2550). *การจัดการสารสนเทศสำหรับผู้นำองค์กรและผู้บริหาร*. กรุงเทพฯ: เอ็กสเปอร์เน็ท.
- ชาญชัย ชำนาญเอื้อ. (2566). *แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษของโรงเรียนเทศบาลท่าอิฐ จังหวัดอุตรดิตถ์*. สารนิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์, อุตรดิตถ์.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2559). *80 นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสา คัญ*. นนทบุรี: พี บาลานซ์ดีไซน์แอนด์ปริ้นติ้ง.
- ชูชัย สมธิไกร. (2556). *การสรรหา การคัดเลือก และการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โชติวัล พุกิจกาญจน์. (2559). *การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ณรงค์วิทย์ แสนทอง. (2556). *มารู้จัก Competency กันเถอะ*. กรุงเทพฯ: เอช อาร์ เซ็นเตอร์.
- ถวัลย์รัฐ วรเทพพัฒพงษ์. (2540). *การกำหนดและการวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ : ทฤษฎีและการประยุกต์ใช้*. กรุงเทพฯ: คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ถิรนนท์ ปานศุภวัชร. (2565). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนแบบปฏิสัมพันธ์ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจและความสุขในการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี*. ดุษฎีนิพนธ์ ปริญญาตรี, มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์ และคณะ. (2555). *มาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน โครงการวิจัยตามความร่วมมือระหว่างคุรุสภาและมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช*. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ทิตินา แคมมณี. (2550). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตินา แคมมณี. (2553). *ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: ด้านสุขภาพการพิมพ์.
- ทิตินา แคมมณี. (2555). *14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตินา แคมมณี. (2559). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เทียน ทองแก้ว. (2550). *สมรรถนะ (Competency) หลักการและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ธนวัฒน์ วีระแสง. (2560). *การรับรู้ของนักศึกษาอาชีวศึกษาระดับภาคเหนือตอนบนในประเทศไทยต่อความหลากหลายของภาษาอังกฤษในประชาคมอาเซียน*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.

- ธ สุนทรายุทธ. (2551). *การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป: ทฤษฎีวิจัยและปฏิบัติทางการศึกษา*.
กรุงเทพฯ: เนติกุลการพิมพ์.
- ธัญญลักษณ์ เวชกามา. (2562). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการสอนภาษาอังกฤษของ
โรงเรียนประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง*. ดุษฎีนิพนธ์ ปร.ด.,
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์.
- ธีระ รุญเจริญ. (2553). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา*.
กรุงเทพฯ: ขาวฟาง.
- ธีระศักดิ์ สิ้นชัย. (2565). *แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูภาษาอังกฤษในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3*. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สุรินทร์, สุรินทร์.
- นภัทร ภัทรเดชากุล. (2563). *การพัฒนาสมรรถนะครูสอนภาษาอังกฤษเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียน
ในศตวรรษที่ 21 สำหรับสถานศึกษาเอกชนขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
ส่งเสริมการศึกษาเอกชน*. ดุษฎีนิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- นัยนา ตรีเนตรสัมพันธ์. (2551). *ความพึงพอใจต่อการใช้บริการของสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
149-161.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปรัชญา เวสารัชช. (2554). *หลักการจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- ประชุม รอดประเสริฐ. (2558). *การพัฒนาบุคลากร*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประเวศ วะสี. (2558). *พลังชุมชนสู่การปฏิวัติประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน.
- พงศา บุญชัยวัฒน์โชติ. (2557). *HRMBA จุดประกายความคิด เสริมอาวุธด้านบริหารคน*. กรุงเทพฯ:
ธรรมนิติเพรส.
- พงศ์สิทธิ์ พรหมณีนัน. (2556). *คู่มือการสรรหาและเลือกสรรบุคคลเข้ารับราชการในกรมสรรพากร*.
กรุงเทพฯ: กรมสรรพากร.
- พชรวิทย์ จันทรศิริสิริ. (2554). *การพัฒนาสมรรถนะทางการบริหาร*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.
- พยัต วุฒิรงค์. (2555). *สุดยอดการบริหารทรัพยากรมนุษย์ยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: วี พริน.
- พลอยไพลิน นิลกรรณ์. (2560). *แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning Active Learning
โครงการการนิเทศการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยใช้กระบวนการชี้แนะและ
การเป็นพี่เลี้ยง*. ลำปาง: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 35.
- พศิน แดงจาง. (2554). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ดวงกลมพ์
ลิขิต.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียว ยินดีสุข. (2561). *การเรียนรู้แบบ Active Learning แบบรวมพลังกับ
PLC เพื่อการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- เพ็ชรี รูปะวิเชตร. (2566). *การจัดการธุรกิจสถานดูแลผู้สูงอายุ*. เชียงใหม่: ศูนย์บริหารงานวิจัย สำนักงานมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เพ็ญพิสุทธิ์ ศิริ และจิรดา เอื้อศิริวัฒนชัย. (2567). การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะในประเทศไทย. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี*. 18(1): 208-222.
- ภัทรา จรยาธรรม. (2564). *การบริหารสถานศึกษาเอกชนในยุคดิจิทัล*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ภูติศ ศรีสนามชัย. (2566). *เจาะเกราะกลยุทธ์ธุรกิจ (Business Strategy Hack)*. กรุงเทพฯ: บิซเดฟแฮค.
- ยนต์ ชุ่มจิตร. (2550). *การพัฒนาครู*. กรุงเทพฯ: โอ เอส พริ้นเตอร์เฮาส์.
- ยศพล เวณุโกเศศ. (2566). การเดินทางสู่ความเป็นเลิศของอาชีวศึกษา: การสร้างนโยบายที่ยั่งยืนที่มุ่งเป้าหมายเพื่อการพัฒนาประเทศ. *วารสารวิจัยและนวัตกรรมทางการอาชีวศึกษา*, 7(2), 1-11.
- ยุวดี ศิริยทรัพย์. (2560). *การวางแผนทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เยาวดีรางชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2551). *การประเมินโครงการ : แนวคิดและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รวิภา ธรรมโชติ และ นิธิตา สิริพงศ์ทักษิณ. (2562). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์ในภาครัฐ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- รัตน์ะ บัวสนธ์. (2552). *วิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2555). *การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ระพินทร์ โพธิ์ศรี. (2555). *หลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้*. อุดรดิตถ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2563). *ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง รายละเอียดของมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562*. สืบค้นเมื่อ 3 มิถุนายน 2568, จาก <https://ratchakitcha.soc.go.th/documents/17130946.pdf>
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 : เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 4 ธันวาคม 2554*. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- ลักษณะพร เข้มขัน. (2563). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของครูภาษาอังกฤษในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. ดุษฎีนิพนธ์ กษ.ด., มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ลิมิตเลส เอ็ดดูเคชัน. (2564). *CEFR กับสถานศึกษา*. สืบค้นเมื่อ 19 ตุลาคม 2567, จาก <https://www.limitlesseducation.net/cefr/cefr-กับสถานศึกษา/>

- วงศ์เดือน เจริญ. (2553). *ความพึงพอใจและความคาดหวังของผู้ใช้บริการที่มีต่อบริการสารสนเทศ สำนักหอสมุด*. ชลบุรี: สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วณิชย์ อ่วมศรี. (2555). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูอาชีวศึกษาด้วยการสร้างประสบการณ์ ในสถานประกอบการ. *พัฒนาเทคนิคศึกษา*, 25(84), 20-25.
- วรารัตน์ เขียวโพธิ์. (2551). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏ ธนบุรี.
- วัชรวิ ไตรเจริญกุลภักดิ์ จงแจ่ม. (2566). *การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก Active Learning*. กรุงเทพฯ: พิมพ์วลี.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). *แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ: แอลทีเพรส.
- วิชัย วงศ์ใหญ่. (2554). *การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: อาร์แอนด์ปรีนท์.
- วิชัย ไสสุวรรณจินดา. (2562). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์ในภาครัฐ*. กรุงเทพฯ: โฟร์เพช.
- วิฑูรย์ ภูริปัญญาวิช. (2561). *องค์กรที่ทุกคนสร้างกำไร*. กรุงเทพฯ: ตาตา.
- วิทยา จันทรศิลา. (2561). *การบริหารสถานศึกษาบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร*. กรุงเทพฯ: รัตนสุวรรณ.
- วิทยา สุหฤทธดำรง, ไรย์วิทย์ บุญสวัสดิ์ และยุพา กลอนกลาง. (2553). *แปรรูปนโยบายสู่การปฏิบัติ สำหรับวิสาหกิจแบบลีนด้วย Hoshin Kanri*. กรุงเทพฯ: อี.ไอ.สแควร์.
- วิเชียร วิทยอุดม. (2550). *การพัฒนาองค์กร*. กรุงเทพฯ: ธนวิซการพิมพ์.
- วีระ อรัญญมวงค์. (2552). *การจัดการทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิการภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา.
- วุดินันท์ ชุมภู. (2563). *วิธีประเมินผลการปฏิบัติงาน*. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. (2559). *9 สมรรถนะสำคัญของผู้บริหารมืออาชีพ*. สกลนคร: มหาวิทยาลัย ราชภัฏสกลนคร.
- ศิริภัสสรค์ วงศ์ทองดี. (2561). *ผู้นำ นักบริหาร กับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2554). *ทฤษฎีการประเมิน*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภวิทย์ ภาจินตนิรันดร์. (2567). *สร้าง KM สไตล์ญี่ปุ่น ความสำเร็จที่นักธุรกิจไม่เคยบอก*. กรุงเทพฯ: เช็ก.
- ศูนย์อาชีวศึกษาทวิภาคี. (2567). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบคุณวุฒิอาชีวศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2567*. สืบค้นเมื่อ 2 กุมภาพันธ์ 2567, จาก <https://dvec.vec.go.th/ดาวน์โหลดเอกสาร/แสดงเอกสารดาวน์โหลด/tabid/6826/ArticleId/42195/-2567-27.aspx>
- สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ. (ม.ป.ป.). *กรอบคุณวุฒิวิชาชีพ*. สืบค้นเมื่อ 15 กรกฎาคม 2568, จาก <https://www.tpqi.go.th/qualification-and-occupation/qualification-framework/>
- สมพิศ ไช้งาม. (2553). *การบริหารสถานศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ: มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ.

- สมาน อัครภูมิ. (2551). *การบริหารการศึกษาลสมัยใหม่ : แนวคิดทฤษฎีการปฏิบัติ*. อุบลราชธานี: อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์.
- สืบสกุล นรินทร์างกูร ณ อยุธยา. (2564). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์ทางการศึกษาแนวใหม่*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุจิตรา ธนนันท์. (2555). *การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพมหานคร : ทีพีเอ็นเพรส.
- สุดาทิพย์ คิตหมาย, พรสุดา อินทร์सान และจารุณี ทิพยมณฑล. (2566). แนวการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเห็น. *مجلة العلوم التربوية*, 7(1), 427-439.
- สุธน วงศ์แดง. (2567). การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักการศึกษาแบบมุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ (OBE). *วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา*, 18(1), 234-251.
- สุธินี ฤกษ์ขำ. (2557). *การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หลักการ และการประยุกต์*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุธินี ฤกษ์ขำ. (2560). *การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนิสา ช่อแก้ว. (2563). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์: แนวคิด กระบวนการ เครื่องมือ และกรณีศึกษา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุรศักดิ์ ปาเย. (2562). *การศึกษากว้างขวางได้ทุกหนทุกแห่งและทุกเวลา*. พระ: แพร่ไทยอุตสาหกรรมพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2547). *พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547*. สืบค้นเมื่อ 25 พฤษภาคม 2568, จาก https://otepc.go.th/images/00_YEAR2562/10_PM/พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการครูฯ_พ.ศ._2547_.pdf
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2567). *นโยบายการพัฒนาอาชีวศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567*. สืบค้นเมื่อ 2 พฤศจิกายน 2567, จาก <https://www.vec.go.th/Portals/0/%202567.pdf>
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2565). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสาม พ.ศ. 2566 – 2570*. สืบค้นเมื่อ 25 พฤษภาคม 2568, จาก http://bic.moe.go.th/images/stories/pdf/แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ_ฉบับที่13_4-11-2565.pdf
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. (2557). *แนวปฏิบัติตามกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ*. สืบค้นเมื่อ 23 เมษายน 2567, จาก https://www.kkzone1.go.th/administrator-control/data/003/15-05-2014-10-45-59_1997992592.pdf

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). *สภาวะการขาดแคลนครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และข้อเสนอแนวทางแก้ไข*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2555). *รายงานการวิจัยและพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา แบบใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนขนาดเล็กระยะที่ 1*. กรุงเทพฯ : พริกหวาน กราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2560 – 2579*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *รูปแบบการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา*. กรุงเทพฯ: พริกหวาน กราฟฟิค.
- สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา. (2565). *กรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน (ASEAN Qualifications Reference Framework)*. กรุงเทพฯ : 21 เซ็นจูรี่.
- สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2560). *ยุทธศาสตร์ชาติพ.ศ. 2561 – 2580*. สืบค้นเมื่อ 25 พฤษภาคม 2568, จาก http://bic.moe.go.th/images/stories/pdf/NS_SumPlanOct2018.pdf
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2564). *แผนการปฏิรูปประเทศ*. สืบค้นเมื่อ 25 พฤษภาคม 2568, จาก <http://bic.moe.go.th/images/stories/pdf/แผนปฏิรูป-ฉบับปรับปรุง-ประกาศราชกิจจานุ.pdf>
- สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ. (2567). *นโยบายการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2567*. สืบค้นเมื่อ 2 ตุลาคม 2567, จาก [https://bsq.vec.go.th/th-th/หลักสูตร/ประกาศนียบัตรวิชาชีพ\(ปวช\)/หลักสูตรพศ2567.aspx](https://bsq.vec.go.th/th-th/หลักสูตร/ประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช)/หลักสูตรพศ2567.aspx)
[https://bsq.vec.go.th/th-th/หลักสูตร/ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง\(ปวส\)/หลักสูตรพศ2567.aspx](https://bsq.vec.go.th/th-th/หลักสูตร/ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส)/หลักสูตรพศ2567.aspx)
- เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. (2547). *ความขัดแย้ง: การบริหารเพื่อสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ: ต้นอ่อนแกรมี.
- อภิชาติ จันปุ่ม. (2560). *การเตรียมความพร้อมในการสื่อสารภาษาอังกฤษก่อนการฝึกงานของนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่*.
- อุทุมพร จามรมาน. (2550). *แบบและเครื่องมือการวิจัยทางการศึกษา: การวิจัยรายกรณี*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาภรณ์ ภูวพิณพันธุ์. (2556). *HR Development Competency แนวคิดพื้นฐานของ Training Needs Analysis (ตอนที่ 1)*. *HR Magazine Thailand*, 11, 16-22.

- อะพีชุดดิน เจะมู. (2566). หลักสูตรที่เน้นผลลัพธ์: แนวทางใหม่สำหรับหลักสูตรอาชีวศึกษา. *วารสารนวัตกรรมการบริหารและการจัดการศึกษา*, 1(1), 46-58.
- Alaa AbuElgasim Mohamed Ibrahim. (2023). *Written Assessment in Medical Education*. New York: Springer International Publishing.
- Anthony Gordon Watts. (1996). *Rethinking Careers Education and Guidance: Theory, Policy and Practice*. London: Routledge.
- Arifin, S., Utama, S., Aryani, S. A., Prayitno, H. J., & Waston, W. (2023). Improving The Professional Teacher Competence Through Clinical Supervision Based on Multicultural Values in Pesantren. *Nazhruna: Jurnal Pendidikan Islam*, 6(3), 386-402.
- Bardo, J. W. & Hartman, J.J. (1982). *Urban Society: A Systemic Introduction*. New York: Peacock.
- Beard, C. & Wilson, J. (2002). *The Power of Experiential Learning*. London: Kogan Page.
- Best, J. W. (1977). *Research in Education*. New Jersey: Prentice Hall.
- Blömeke, S., Gustafsson, J.-E., & Shavelson, R. (2015). Beyond dichotomies: Competence viewed as a continuum. *Zeitschrift für Psychologie*, 223, 3–13.
- Bonwell, Charles C., & Eison, James A. (1991). *Active Learning: Creating Excitement in the Classroom*. Washington DC: The George Washington University.
- Brian Paltridge & Sue Starfield. (2014). *The Handbook of English for Specific Purposes*. New Jersey: Wiley Blackwell.
- Brookhart, S. (2013). *How to create and use rubrics for formative assessment and grading*. ASCD.
- Bush, T. (2015). *Theories of Educational Management*. London: Harper and Row.
- Carter, V.G. (1973). *Dictionary of Education*. New York: McGraw – Hill Book Company.
- Dubois, D.D. & Rothwell, W.J. (2004). *Competency – based Human Resource Management*. California: Davies Black.
- Eisner, E.W. (1976). *The Educational Imagination*. New York: Macmillan.
- Fitria, T. N. (2023). Teaching English for Specific Purposes (ESP): Teachers' role and Their Challenges. *PRIMACY Journal of English Education and Literacy*, 2(1), 54-70.
- Ghafournia, N., & Sabet, S. A. (2014). The Most Prominent Roles of an ESP Teacher. *International Education Studies*, 7(11), 1-9.
- Gluck, W.F. (2004). *Management*. London: The Dryden Press.
- Good, C. V. (2005). *Dictionary of Education*. New York: McGraw Hill.

- Gorton, R. A. (1983). *School Administration and Supervision*. Dubuque: W.C. Brown.
- Gunningham, W.G., & Cordeiro, D.A. (2000). *Educational Administration: A Problem Based Approach*. Boston: Allyn and Bacon.
- Harmer, J. (2004). *How to Teach Writing*. Malaysia: Longman.
- Hellriegel D., Jackson S. E. & Slocum J. W. (2008). *Management A Competency Based Approach*. Ohio: Thomson South-Western.
- Indiana Department of Education. (2002). *Licensing Rules: Teachers of English as A New Language*. 1 October 2013, Retrieved from <http://www.doe.state.in.us/htmls/phprint.php>> 2014.
- It-ngam, S., Saejew, B., & Kunprayoonsawat, R. (2023). The demands of employers and the English competency of the workforce in the eastern economic corridor of Thailand. *LEARN Journal: Language Education and Acquisition Research Network*, 16(1), 147-168.
- James E Ysseldyke & Martha L Thurlow. (2012). *Educational Outcomes for Students with Disabilities*. Milton Park: Taylor & Francis.
- Jentsch, A., & König, J. (2022). In *International handbook of comparative large-scale studies in education: Perspectives, methods and findings*. Cham: Springer International Publishing.
- Keeves, J. P. (1997). *Models and Model Building. Educational Research, Methodology and Measurement: An International Handbook*. Oxford: Pearman Press.
- Keeves, J. P. (1997). *Educational Research, Methodology, and Measurement*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Keeves, J. P. (1998). *Educational Research, Methodology and Measurement: An International Handbook*. Oxford: Pergamon Press.
- Kenneth, L. C. & Jane, L. P. (2000). *Management and Information System Organization and Technology in the Network Enterprise*. New York: Prentice Hall.
- Kirkpatrick, D. L. & Kirkpatrick, J. D. (2009). *Evaluating Training Programs: The Four Levels*. United Kingdom: Read How You Want.
- Kolb, D. A. (1984). *Experiential Learning: Experience as the Source of Learning and Development*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Kolter, P. (2000). *Marketing Managemant*. New Jessey: Prentice Hall International, Inc.

- Krishnan, S. D., Norman, H., & Md Yunus, M. (2021). Online Gamified Learning to Enhance Teachers' Competencies Using Classcraft. *Sustainability*, 13(19), 10817.
- Laurence Anthony. (2018). *Introducing English for Specific Purposes*. New York: Routledge.
- Lembarek, S. S., & Ghani, Z. (2024). The Role of ESP Teacher In The Age Of 21th Century Skills. *Ilkogretim Online*, 23(3), 676-687.
- Madya Giri Aditama et al. (2025). Enhancing Professional Competencies with Hypermedia: A Study of Vocational English Teacher. *Journal of English Language Teaching in Indonesia*, 8(2), 89-100.
- McClelland, D. C. (1973). Testing for Competence Rather Than for Intelligence. *American Psychologist*, 28(1), 1-14.
- Metzger, C. (2006). *Balancing Leadership and Personal Growth: The School Administrator's Guide*. California: Corwin Press.
- Miller, G. E. (1990). The assessment of clinical skills / competence / performance. *Academic medicine*, 65(9), S63-67.
- Mondy, R.W. & Noe, R.M. (2005). *Human Resource Management*. New Jersey: Prentice Hall.
- Mongkhonvanit, J., & Choomnoom, S. (2022). In *International Handbook on Education in Southeast Asia*. Singapore: Springer Nature Singapore.
- Nadler, L. & Wiggs, G. D. (1989). *Managing Human Resource Development*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Noom-Ura, S. (2013). English-Teaching Problems in Thailand and Thai Teachers' Professional Development Needs. *English Language Teaching*, 6(11), 139-147.
- OECD. (2021). *OECD Reviews of Vocational Education and Training: Vocational Education and Training in Thailand*. Paris: OECD Publishing.
- Pradeep Kumar Misra. (2021). *Learning and Teaching for Teachers*. Uttar Pradesh: Springer.
- Purba, R., Herman, H., Purba, A., Hutaaruk, A. F., Silalahi, D. E., Julyanthry, J., & Grace, E. (2022). Improving Teachers' Competence through the Implementation of the 21st Century Competencies in a Post – Covid – 19 Pandemic. *JMM (Jurnal Masyarakat Mandiri)*, 6(2), 1486-1497.
- Romijn, B. R., Slot, P. L., & Leseman, P. P. (2021). Increasing Teachers' Intercultural Competences in Teacher Preparation Programs and through Professional Development: A Review. *Teaching and Teacher Education*, 98, 103236.

- Sakdapat, N. (2024). Approaches for sustainable professional skill development for vocational education students in Thailand. *F1000Research*, 13, 401 – 410.
- Schermerhorn, J. R., Hunt, J. G.; & Osborn, R. N. (2000). *Organizational Behavior*. New York: John Wiley & Sons.
- Selvi, K. (2010). Teachers' competencies. *Cultura International Journal of Philosophy of Culture and Axiology*, 7(1), 167-175.
- Shulman, Lee. (1987). Knowledge and Teaching: Foundations of the New Reform. *Harvard Educational Review*. 57(1) : 1-23.
- Silvio Manuel Brito. (2019). *Active Learning - Beyond the Future*. Croatia: Intech Open.
- Sincer, G. H. (2017). Inquiring What to Teach and How to Teach in EVP Classes: A General Overview on English Teaching for Vocational Purposes in Turkey. *International Journal of Curriculum and instruction*, 9(2), 39-48.
- Smith, S. C. & Purkey, M. S. (2008). *Educational Administration: Theory, Research, and Practice*. Singapore: McGraw Hill Education.
- Spady, William G. (1995). *Outcome Based Education: Critical Issues and Answers*. Virginia: Amer Assn School Administrator.
- Starfish Academy. (2567). การสอนของครูสู่ผลลัพธ์ของผู้เรียนตามเกณฑ์วPA. สืบค้นเมื่อ 28 ธันวาคม 2567, จาก <https://www.starfishlabz.com/blog/1402-การสอนของครูสู่ผลลัพธ์ของผู้เรียนตามเกณฑ์-วpa>
- Supunya, N. (2023). A systematic review on ESP teachers: Current focus, collaboration, and Sustainability. *rEFLections*, 30 (2), 287–317.
- Swanson, R.A. & Holton, E.F. (2001). *Foundations of Human Resource Development*. San Francisco: Berrett-Koehler.
- Syamsinar & Baso Jabu. (2015). The Problems in Professional Competence of Teachers in Teaching English Subject at Vocational High Schools. *ELT Worldwide*, 2(2), 95-109.
- Taufan, M. Y. (2022). Professional Development of Teachers, Competencies, Educational Facilities and Infrastructure on Teacher Performance and Learning Achievement. *Golden Ratio of Social Science and Education*, 2(1), 24-38.
- The Teachers' Council of Thailand. (2018). *Southeast Asia Teachers Competency Framework*. Bangkok: ONPA Co., Ltd.

- Tom Hutchinson & Alan Waters. (1987). *English for Specific Purposes: A Learning-Centred Approach*. Cambridgeshire: Cambridge University Press.
- Tracey, W. & Sharyn, K. (2003). *Coaching Competency and Corporate Leadership*. New York: ACRC Press.
- United States Department of Labor. (1993). *Teaching the Scans Competencies*. Washington DC: US Government Printing.
- Weinert, F. E. (2001). Concept of Competence: A Conceptual Clarification. *Defining and Selecting Key Competencies*, 1, 45-66.
- Werner, J.M. & DeSimone, R.L. (2009). *Human Resource Development*. Ohio: South-Western, Cengage Learning.
- Wilcoxon, F. (1945). Individual comparisons by ranking methods. *Biometrics Bulletin*, 1(6): 80-83.
- Willer, D. (1986). *Scientific Sociology: Theory and Method*. New Jersey: Prentice Hall.
- Williams, C. & Jeannine D.K. (2011). *Management*. Australia: South-Western College Publishing.
- Zee, M., & Koomen, H. M. (2016). Teacher self-efficacy and its effects on classroom processes, student academic adjustment, and teacher well-being: A synthesis of 40 years of research. *Review of Educational research*, 86(4), 981-1015.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยนเรศวร

ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบเครื่องมือ และแนวทาง

ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ว ๓๕๓๖

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุมัติครุภัณฑ์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.รังสรรค์ นุสดี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวณัฏฐา บุญโต รหัสประจำตัว ๖๖๐๓๒๓๐๒ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาศรรณะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครู
อาชีวศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดูตามหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต โดยมี Assistant Professor
Dr. Henry Yuh Anchunda เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน
เป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามัย นานอุดม)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๒

โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวณัฏฐา บุญโต

โทร ๐๘-๒๔๐๗-๑๔๗๑

ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ ๓๕๓๖

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.กุสุมา ชันกลีกรรม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวณัฏฐา บุญโต รหัสประจำตัว ๖๖๐๓๒๓๐๒ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครู
อาชีวศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต โดยมี Assistant Professor
Dr. Henry Yuh Anchunda เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน
เป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามัย นาอุดม)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๒

โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวณัฏฐา บุญโต

โทร ๐๘-๒๔๐๗-๑๔๗๑

ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ว ๓๕๓๖

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.ศิวรักษ์ บุญประเสริฐ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวณัฏฐา บุญโต รหัสประจำตัว ๖๖๐๓๒๓๐๒ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครู
อาชีวศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาคณะบัณฑิต โดยมี Assistant Professor
Dr. Henry Yuh Anchunda เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน
เป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามัย นาอุดม)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๒

โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวณัฏฐา บุญโต

โทร ๐๘-๒๔๐๗-๑๔๗๑

ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ ๖ ๐๒๑๐

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๑๙ มกราคม ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์

เรียน ดร.ทวีวัฒน์ รื่นรวย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน.....ฉบับ

ด้วย นางสาวณัฏฐา บุญโต รหัสประจำตัว ๖๖๐๓๒๓๐๒ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “รูปแบบการพัฒนสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครู
อาชีวศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต โดยมี
Assistant Professor Dr.Henry Yuh Anchunda เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องขอความอนุเคราะห์ข้อมูลจากท่าน
ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาต
ให้นิสิตดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประกอบการวิจัยซึ่งเป็นประโยชน์
ทางวิชาการต่อไป ทั้งนี้ นิสิตจะดำเนินการประสานงานด้วยตนเองอีกครั้งหนึ่ง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
นเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามย์ นาอุดม)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๒

โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๒

๒. นางสาวณัฏฐา บุญโต

โทร ๐๘-๒๔๐๗-๑๔๗๑

ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ ๖ ๐๒๑๐

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๑๙ มกราคม ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์

เรียน ดร.แทน โมรราย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน.....ฉบับ

ด้วย นางสาวณัฏฐา บุญโต รหัสประจำตัว ๖๖๐๓๒๓๐๒ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “รูปแบบการพัฒนสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครู
อาชีวศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต โดยมี
Assistant Professor Dr.Henry Yuh Anchunda เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องขอความอนุเคราะห์ข้อมูลจากท่าน
ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาต
ให้นิสิตดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้นำไปประกอบการวิจัยซึ่งเป็นประโยชน์
ทางวิชาการต่อไป ทั้งนี้ นิสิตจะดำเนินการประสานงานด้วยตนเองอีกครั้งหนึ่ง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
นเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามย์ นาอุดม)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๒

โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๒

๒. นางสาวณัฏฐา บุญโต

โทร ๐๘-๒๔๐๗-๑๔๗๑

ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ ๖ ๐๒๑๐

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๑๙ มกราคม ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์

เรียน ดร.ทรงวุฒิ เรือนไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน.....ฉบับ

ด้วย นางสาวณัฏฐา บุญโต รหัสประจำตัว ๖๖๐๓๒๓๐๒ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “รูปแบบการพัฒนสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครู
อาชีวศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต โดยมี
Assistant Professor Dr. Henry Yuh Anchunda เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องขอความอนุเคราะห์ข้อมูลจากท่าน
ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาต
ให้นิสิตดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประกอบการวิจัยซึ่งเป็นประโยชน์
ทางวิชาการต่อไป ทั้งนี้ นิสิตจะดำเนินการประสานงานด้วยตนเองอีกครั้งหนึ่ง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
นเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามย์ นาอุดม)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๒

โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๒

๒. นางสาวณัฏฐา บุญโต

โทร ๐๘-๒๔๐๗-๑๔๗๑

ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ ๖ ๐๒๑๐

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๑๙ มกราคม ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์ รอดอาวุธ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน.....ฉบับ

ด้วย นางสาวณัฏฐา บุญโต รหัสประจำตัว ๖๖๐๓๒๓๐๒ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “รูปแบบการพัฒนสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครู
อาชีวศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต โดยมี
Assistant Professor Dr.Henry Yuh Anchunda เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องขอความอนุเคราะห์ข้อมูลจากท่าน
ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาต
ให้นิสิตดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประกอบการวิจัยซึ่งเป็นประโยชน์
ทางวิชาการต่อไป ทั้งนี้ นิสิตจะดำเนินการประสานงานด้วยตนเองอีกครั้งหนึ่ง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
นเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามย์ นาอุดม)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๒

โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๒

๒. นางสาวณัฏฐา บุญโต

โทร ๐๘-๒๔๐๗-๑๔๗๑

ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ ๖ ๐๒๑๐

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๑๙ มกราคม ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุศรวร ยุทธนา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน.....ฉบับ

ด้วย นางสาวณัฏฐา บุญโต รหัสประจำตัว ๖๖๐๓๒๓๐๒ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “รูปแบบการพัฒนสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครู
อาชีวศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต โดยมี
Assistant Professor Dr.Henry Yuh Anchunda เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องขอความอนุเคราะห์ข้อมูลจากท่าน
ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาต
ให้นิสิตดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประกอบการวิจัยซึ่งเป็นประโยชน์
ทางวิชาการต่อไป ทั้งนี้ นิสิตจะดำเนินการประสานงานด้วยตนเองอีกครั้งหนึ่ง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
นเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามย์ นาอุดม)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๒

โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๒

๒. นางสาวณัฏฐา บุญโต

โทร ๐๘-๒๔๐๗-๑๔๗๑

ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ ๖ ๐๒๑๐

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๑๙ มกราคม ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.พงศกร เมธิธรรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน.....ฉบับ

ด้วย นางสาวณัฏฐา บุญโต รหัสประจำตัว ๖๖๐๓๒๓๐๒ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “รูปแบบการพัฒนสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครู
อาชีวศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต โดยมี
Assistant Professor Dr.Henry Yuh Anchunda เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องขอความอนุเคราะห์ข้อมูลจากท่าน
ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาต
ให้นิสิตดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้นำไปประกอบการวิจัยซึ่งเป็นประโยชน์
ทางวิชาการต่อไป ทั้งนี้ นิสิตจะดำเนินการประสานงานด้วยตนเองอีกครั้งหนึ่ง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
นเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามย์ นาอุดม)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๒

โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๒

๒. นางสาวณัฏฐา บุญโต

โทร ๐๘-๒๔๐๗-๑๔๗๑

ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ ๖ ๐๒๑๐

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๑๙ มกราคม ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์

เรียน นางสาวศวิมล สกลรัตน์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน.....ฉบับ

ด้วย นางสาวณัฏฐา บุญโต รหัสประจำตัว ๖๖๐๓๒๓๐๒ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “รูปแบบการพัฒนสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครู
อาชีวศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต โดยมี
Assistant Professor Dr.Henry Yuh Anchunda เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องขอความอนุเคราะห์ข้อมูลจากท่าน
ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาต
ให้นิสิตดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้นำไปประกอบการวิจัยซึ่งเป็นประโยชน์
ทางวิชาการต่อไป ทั้งนี้ นิสิตจะดำเนินการประสานงานด้วยตนเองอีกครั้งหนึ่ง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
นเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามย์ นาอุดม)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๒

โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๒

๒. นางสาวณัฏฐา บุญโต

โทร ๐๘-๒๔๐๗-๑๔๗๑

ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ ๖ ๐๒๑๐

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๑๙ มกราคม ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์

เรียน นางภูมิรี กำมะหยี่

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน.....ฉบับ

ด้วย นางสาวณัฏฐา บุญโต รหัสประจำตัว ๖๖๐๓๒๓๐๒ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “รูปแบบการพัฒนสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครู
อาชีวศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต โดยมี
Assistant Professor Dr.Henry Yuh Anchunda เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องขอความอนุเคราะห์ข้อมูลจากท่าน
ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาต
ให้นิสิตดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประกอบการวิจัยซึ่งเป็นประโยชน์
ทางวิชาการต่อไป ทั้งนี้ นิสิตจะดำเนินการประสานงานด้วยตนเองอีกครั้งหนึ่ง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
นเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามัย นาอุดม)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๒

โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๒

๒. นางสาวณัฏฐา บุญโต

โทร ๐๘-๒๔๐๗-๑๔๗๑

ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ ๖ ๐๒๑๐

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๑๙ มกราคม ๒๕๖๙

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์

เรียน นางสาวปิยะนุช เจริญศรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ จำนวน.....ฉบับ

ด้วย นางสาวณัฏฐา บุญโต รหัสประจำตัว ๖๖๐๓๒๓๐๒ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “รูปแบบการพัฒนสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครู
อาชีวศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต โดยมี
Assistant Professor Dr.Henry Yuh Anchunda เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องขอความอนุเคราะห์ข้อมูลจากท่าน
ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาต
ให้นิสิตดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประกอบการวิจัยซึ่งเป็นประโยชน์
ทางวิชาการต่อไป ทั้งนี้ นิสิตจะดำเนินการประสานงานด้วยตนเองอีกครั้งหนึ่ง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
นเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนามย์ นาอุดม)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๒

โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๒

๒. นางสาวณัฏฐา บุญโต

โทร ๐๘-๒๔๐๗-๑๔๗๑

ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ว ๑๑๐๓

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบ
เรียน ดร.ทวีวัฒน์ รื่นรวย

ด้วย นางสาวณัฏฐา บุญโต รหัสประจำตัว ๖๖๐๓๒๓๐๒ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “รูปแบบการพัฒนสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครู
อาชีวศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต โดยมี Assistant Professor
Dr. Henry Yuh Anchunda เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน
เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการพัฒนสมรรถนะการจัดการเรียนการสอน
ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประกอบการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์
ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พนมขวัญ ธิยะมงคล)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวณัฏฐา บุญโต

โทร ๐๘-๒๔๐๗-๑๔๗๑

ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ว ๑๑๐๓

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบ
เรียน ดร.แทน โมรณาย

ด้วย นางสาวณัฏฐา บุญโต รหัสประจำตัว ๖๖๐๓๒๓๐๒ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “รูปแบบการพัฒนสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครู
อาชีวศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต โดยมี Assistant Professor
Dr. Henry Yuh Anchunda เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน
เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการพัฒนสมรรถนะการจัดการเรียนการสอน
ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประกอบการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์
ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พนมขวัญ ธิยะมงคล)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวณัฏฐา บุญโต

โทร ๐๘-๒๔๐๗-๑๔๗๑

ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ว ๑๑๐๓

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบ
เรียน ดร.ทรงวุฒิ เรือนไทย

ด้วย นางสาวณัฏฐา บุญโต รหัสประจำตัว ๖๖๐๓๒๓๐๒ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครู
อาชีวศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต โดยมี Assistant Professor
Dr. Henry Yuh Anchunda เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน
เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอน
ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประกอบการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์
ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พนมขวัญ ธิยะมงคล)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวณัฏฐา บุญโต

โทร ๐๘-๒๔๐๗-๑๔๗๑

ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ว ๑๑๐๓

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์ รอดอาวุธ

ด้วย นางสาวณัฏฐา บุญโต รหัสประจำตัว ๖๖๐๓๒๓๐๒ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “รูปแบบการพัฒนสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต โดยมี Assistant Professor Dr. Henry Yuh Anchunda เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการพัฒนสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประกอบการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พนมขวัญ ธิยะมงคล)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวณัฏฐา บุญโต

โทร ๐๘-๒๔๐๗-๑๔๗๑

ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ว ๑๑๐๓

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบ
เรียน คุณศศิวิมล สกลรัตน์

ด้วย นางสาวณัฏฐา บุญโต รหัสประจำตัว ๖๖๐๓๒๓๐๒ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “รูปแบบการพัฒนสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครู
อาชีวศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต โดยมี Assistant Professor
Dr. Henry Yuh Anchunda เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน
เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการพัฒนสมรรถนะการจัดการเรียนการสอน
ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประกอบการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์
ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พนมขวัญ ธิยะมงคล)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวณัฏฐา บุญโต

โทร ๐๘-๒๔๐๗-๑๔๗๑

ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ว ๑๑๐๓

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบ
เรียน คุณณฐรี กำมะหยี่

ด้วย นางสาวณัฐฐา บุญโต รหัสประจำตัว ๖๖๐๓๒๓๐๒ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “รูปแบบการพัฒนสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครู
อาชีวศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต โดยมี Assistant Professor
Dr. Henry Yuh Anchunda เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน
เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการพัฒนสมรรถนะการจัดการเรียนการสอน
ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประกอบการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์
ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พนมขวัญ ธิยะมงคล)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวณัฐฐา บุญโต

โทร ๐๘-๒๔๐๗-๑๔๗๑

ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ว ๑๑๐๓

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบ
เรียน คุณปิยะนุช เจริญศรี

ด้วย นางสาวณัฏฐา บุญโต รหัสประจำตัว ๖๖๐๓๒๓๐๒ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “รูปแบบการพัฒนสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครู
อาชีวศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต โดยมี Assistant Professor
Dr. Henry Yuh Anchunda เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน
เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการพัฒนสมรรถนะการจัดการเรียนการสอน
ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประกอบการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์
ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พนมขวัญ ธิยะมงคล)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวณัฏฐา บุญโต

โทร ๐๘-๒๔๐๗-๑๔๗๑

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย งานวิชาการ โทร. ๘๘๒๘

ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ ๑๑๐๓

วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุดสรวง ยุทธนา

ด้วย นางสาวณัฏฐา บุญโต รหัสประจำตัว ๖๖๐๓๒๓๐๒ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรการศึกษาด้วยตนเอง โดยมี Assistant Professor Dr. Henry Yuh Anchunda เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้อย่างดี จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประกอบการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(รองศาสตราจารย์ ดร.พนมขวัญ รริยะมงคล)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย งานวิชาการ โทร. ๘๘๒๘

ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ ๑๑๐๓

วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบ

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.พงศกร เมธีธรรม

ด้วย นางสาวณัฏฐา บุญโต รหัสประจำตัว ๖๖๐๓๒๓๐๒ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต โดยมี Assistant Professor Dr. Henry Yuh Anchunda เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปประกอบการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(รองศาสตราจารย์ ดร.พนมขวัญ รริยะมงคล)
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ว ๐๙๑๕

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ
เรียน ดร.ชัยณรงค์ คัชมาตย์

ด้วย นางสาวณัฏฐา บุญโต รหัสประจำตัว ๖๖๐๓๒๓๐๒ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา”
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขบัณฑิต โดยมี Assistant Professor
Dr. Henry Yuh Anchunda เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน
เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนา
สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไป
ประกอบการวิจัย ซึ่งจะเป็ประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

นศ. ชัยณรงค์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมนาด อินทจามรรักษ์)

รักษาการในตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายบริหาร ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวณัฏฐา บุญโต

โทร ๐๘-๒๔๐๗-๑๔๗๑

ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ว ๐๙๑๕

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ
เรียน ดร.สถาพร โพธิ์ทวี

ด้วย นางสาวณัฏฐา บุญโต รหัสประจำตัว ๖๖๐๓๒๓๐๒ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา”
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขบัณฑิต โดยมี Assistant Professor
Dr. Henry Yuh Anchunda เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน
เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนา
สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไป
ประกอบการวิจัย ซึ่งจะประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

นศ. สิริกานต์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมนาด อินทจามรรักษ์)

รักษาการในตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายบริหาร ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวณัฏฐา บุญโต

โทร ๐๘-๒๔๐๗-๑๔๗๑

ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ว ๐๙๑๕

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ
เรียน ดร.ปรีชญา ไชยประเสริฐ

ด้วย นางสาวณัฏฐา บุญโต รหัสประจำตัว ๖๖๐๓๒๓๐๒ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา”
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขบัณฑิต โดยมี Assistant Professor
Dr. Henry Yuh Anchunda เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน
เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนา
สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไป
ประกอบการวิจัย ซึ่งจะเป็ประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

นศ. วิมลทิพย์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมนาด อินทจามรรักษ์)

รักษาการในตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายบริหาร ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวณัฏฐา บุญโต

โทร ๐๘-๒๔๐๗-๑๔๗๑

ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ว ๐๙๑๕

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ
เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สาธิต ทรัพย์รวงทอง

ด้วย นางสาวณัฏฐา บุญโต รหัสประจำตัว ๖๖๐๓๒๓๐๒ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา”
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขบัณฑิต โดยมี Assistant Professor
Dr. Henry Yuh Anchunda เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน
เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนา
สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไป
ประกอบการวิจัย ซึ่งจะประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

นศ. ธิษฏกพร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมนาด อินทจามรรักษ์)

รักษาการในตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายบริหาร ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวณัฏฐา บุญโต

โทร ๐๘-๒๔๐๗-๑๔๗๑

ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ว ๐๙๑๕

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ
เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายทิพย์ ยะฟู

ด้วย นางสาวณัฏฐา บุญโต รหัสประจำตัว ๖๖๐๓๒๓๐๒ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา”
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขบัณฑิต โดยมี Assistant Professor
Dr. Henry Yuh Anchunda เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน
เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนา
สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไป
ประกอบการวิจัย ซึ่งจะประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

นศ. สายทิพย์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนาด อินทจามรรักษ์)

รักษาการในตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายบริหาร ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวณัฏฐา บุญโต

โทร ๐๘-๒๔๐๗-๑๔๗๑

ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ว ๐๙๑๕

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ
เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย นามบุรี

ด้วย นางสาวณัฏฐา บุญโต รหัสประจำตัว ๖๖๐๓๒๓๐๒ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา”
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขบัณฑิต โดยมี Assistant Professor
Dr. Henry Yuh Anchunda เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน
เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนา
สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไป
ประกอบการวิจัย ซึ่งจะเป็ประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

นศ. ศิริชัย นามบุรี

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมนาด อินทจามรรักษ์)

รักษาการในตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายบริหาร ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวณัฏฐา บุญโต

โทร ๐๘-๒๔๐๗-๑๔๗๑

ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ว ๐๙๑๕

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ
เรียน นางสาวณัฏฐา บุญโต

ด้วย นางสาวณัฏฐา บุญโต รหัสประจำตัว ๖๖๐๓๒๓๐๒ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา”
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขบัณฑิต โดยมี Assistant Professor
Dr. Henry Yuh Anchunda เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน
เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนา
สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไป
ประกอบการวิจัย ซึ่งจะประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

นศ. วิมลทิพย์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมนาด อินทจามรรักษ์)

รักษาการในตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายบริหาร ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวณัฏฐา บุญโต

โทร ๐๘-๒๔๐๗-๑๔๗๑

ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ว ๐๙๑๕

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ
เรียน นางสาวรัชณี สุขคำ

ด้วย นางสาวณัฏฐา บุญโต รหัสประจำตัว ๖๖๐๓๒๓๐๒ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา”
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขบัณฑิต โดยมี Assistant Professor
Dr. Henry Yuh Anchunda เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน
เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนา
สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไป
ประกอบการวิจัย ซึ่งจะเป็ประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

นศ. รัชณี สุขคำ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมนาด อินทจามรรักษ์)

รักษาการในตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายบริหาร ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวณัฏฐา บุญโต

โทร ๐๘-๒๔๐๗-๑๔๗๑

ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ว ๐๙๑๕

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ
เรียน นางสาวเรณูภา หนูวัฒนา

ด้วย นางสาวณัฏฐา บุญโต รหัสประจำตัว ๖๖๐๓๒๓๐๒ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา”
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขบัณฑิต โดยมี Assistant Professor
Dr. Henry Yuh Anchunda เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน
เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่าน
เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนา
สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไป
ประกอบการวิจัย ซึ่งจะเป็ประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

นศ. วิมลทิพย์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมนาด อินทจามรรักษ์)

รักษาการในตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายบริหาร ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวณัฏฐา บุญโต

โทร ๐๘-๒๔๐๗-๑๔๗๑

ภาคผนวก ข กลุ่มทดลองที่ใช้ในการเก็บข้อมูลการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอน
ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

ที่ อว. ๐๖๐๓.๐๒/ว ๑๑๒๕

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมืองฯ จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๙

เรื่อง ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคนครสวรรค์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน.....ฉบับ

ด้วย นางสาวณัฏฐา บุญโต รหัสประจำตัว ๖๖๐๓๒๓๐๒ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต โดยมี Assistant Professor Dr. Henry Yuh Anchunda เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องขอเก็บข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พนมขวัญ ธิยะมงคล)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๘

โทรสาร ๐-๕๕๕๖-๘๘๒๖

๒. นางสาวณัฏฐา บุญโต

โทร ๐๘-๒๔๐๗-๑๔๗๑

ภาคผนวก ข แบบตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับ
องค์ประกอบและแนวทางการพัฒนา สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ
สำหรับครูอาชีวศึกษา

แบบตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC)

แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับองค์ประกอบและแนวทางการพัฒนา
สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

คำชี้แจง

การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบสัมภาษณ์องค์ประกอบและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาฉบับนี้ สร้างขึ้นเพื่อพิจารณาความสอดคล้องขององค์ประกอบและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษา จากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์เกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพแบบสัมภาษณ์องค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

โปรดพิจารณาแต่ละข้อและทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องคะแนนตามระดับความเห็นของท่าน
ดังนี้

+1 = รายการมีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์

0 = ไม่แน่ใจ หรือไม่สามารถตัดสินได้ว่าสอดคล้องกับนิยามศัพท์

-1 = รายการไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์

ผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับและไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อการทำงานของท่านและหน่วยงานต้นสังกัดของท่าน

การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบสัมภาษณ์องค์ประกอบและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

รายการประเมิน	คะแนนการพิจารณา			หมายเหตุ
	+1	0	-1	
1. สมรรถนะที่จำเป็นในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษา ประกอบด้วยสมรรถนะอะไรบ้าง				
2. องค์ประกอบที่ 1 สมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของท่าน ควรมีองค์ประกอบใดเพิ่มเติมอีกบ้าง				

รายการประเมิน	คะแนนการพิจารณา			หมายเหตุ
	+1	0	-1	
องค์ประกอบที่ 2 สมรรถนะด้านการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกผ่านประสบการณ์ ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของท่าน ควรมีองค์ประกอบใดเพิ่มเติมอีกบ้าง				
องค์ประกอบที่ 3 สมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของท่าน ควรมีองค์ประกอบใดเพิ่มเติมอีกบ้าง				
องค์ประกอบที่ 4 สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลความก้าวหน้า ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของท่าน ควรมีองค์ประกอบใดเพิ่มเติมอีกบ้าง				
3. ตามความคิดเห็นของท่าน สิ่งที่เป็นต่อการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษา ควรใช้เทคนิค วิธีการใดบ้าง และควรมีขั้นตอน กระบวนการอย่างไร รวมถึงเนื้อหาและกิจกรรมใดบ้างที่ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาสมรรถนะในด้านนั้นๆ เพื่อใช้ในการพัฒนาครูอาชีวศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์				
4. ท่านมีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษา เพิ่มเติมอีกหรือไม่				

ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

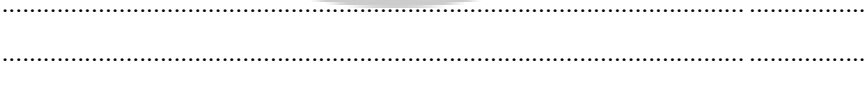
ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)
ตำแหน่ง.....

ภาคผนวก ค แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับองค์ประกอบและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะ
การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ สำหรับครูอาชีวศึกษา

ค.ช.จ.

[illegible]

องค์ประกอบที่ 4 สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลความก้าวหน้า ในการจัดการเรียน การสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของท่าน ควรมีองค์ประกอบใดเพิ่มเติมอีกบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษา

ตามความคิดเห็นของท่าน สิ่งที่เป็นต่อการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษา ควรใช้เทคนิค วิธีการใดบ้าง และควรมีขั้นตอน กระบวนการอย่างไร รวมถึงเนื้อหาและกิจกรรมใดบ้างที่ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาสมรรถนะในด้าน นั้นๆ เพื่อใช้ในการพัฒนาครูอาชีวศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์

สมรรถนะ	เทคนิค / วิธีการ	ขั้นตอน / กระบวนการ	เนื้อหา / กิจกรรม
ด้านความรู้ทาง วิชาชีพ			
ด้านการจัดการ เรียนการสอนเชิง รุกผ่าน ประสบการณ์			
ด้านการบริหาร จัดการชั้นเรียน			
ด้านการวัดและ ประเมินผล ความก้าวหน้า			

ท่านมีข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
เพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษา เพิ่มเติมอีกหรือไม่

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค แบบตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียน
การสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

**แบบตรวจสอบความเหมาะสมของ
ร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ
สำหรับครูอาชีวศึกษา**

คำชี้แจง

แบบตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความสมบูรณ์ของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญที่ผู้วิจัย คือ นางสาวณัฏฐา บุญโต ได้จัดทำขึ้นสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน แบ่งออกเป็น 5 หัวข้อ ดังนี้

1. หลักการ
2. วัตถุประสงค์
3. เนื้อหาการพัฒนาสมรรถนะ
4. กระบวนการและกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะ
5. การวัดและประเมินผล

แบบตรวจสอบความเหมาะสมนี้ ประกอบด้วย การตรวจสอบระดับความเหมาะสมแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องรายการในตาราง เพื่อระบุระดับความเหมาะสมและความสมบูรณ์ของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

- 5 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีรายการนั้นมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมในระดับน้อย
- 1 หมายถึง รายการนั้นมีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับและไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อการทำงานของท่านและหน่วยงานต้นสังกัดของท่าน

แบบตรวจสอบความเหมาะสมและความสมบูรณ์ของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

ส่วนประกอบของร่างรูปแบบ	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
หลักการ					
1. หลักการมีแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการพัฒนาสมรรถนะและทฤษฎีการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ					
2. หลักการที่กำหนดไว้ช่วยสนับสนุนให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ					
3. หลักการครอบคลุมทั้งด้านผู้สอน กระบวนการจัดการเรียนรู้ และผลลัพธ์ที่คาดหวัง					
วัตถุประสงค์					
1. วัตถุประสงค์มุ่งพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา					
2. วัตถุประสงค์ระบุไว้อย่างชัดเจน เข้าใจง่าย และมีความสมเหตุสมผล					
3. วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ					
เนื้อหาการพัฒนาสมรรถนะ					
1. เนื้อหาสอดคล้องกับหลักการที่กำหนดไว้					
2. เนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้					
3. เนื้อหามุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ					
4. เนื้อหาครอบคลุมสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนหลักที่จำเป็นของครูภาษาอังกฤษ เช่น การจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยี และการประเมินผล					
5. เนื้อหามีการจัดลำดับหัวข้ออย่างเป็นระบบ จากง่ายไปยาก หรือจากพื้นฐานสู่การประยุกต์					
6. มีความต่อเนื่องเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาอย่างเหมาะสม					
7. เนื้อหาสร้างแรงจูงใจให้ครูเกิดความสนใจและอยากมีส่วนร่วม					

ส่วนประกอบของร่างรูปแบบ	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
กระบวนการและกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะ					
1. กิจกรรมสอดคล้องกับหลักการที่กำหนดไว้					
2. กิจกรรมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้					
3. กิจกรรมมุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ					
4. กิจกรรมครอบคลุมสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนหลักที่จำเป็นของครูภาษาอังกฤษ เช่น การจัดการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยี และการประเมินผล					
5. กิจกรรมเปิดโอกาสให้ครูเกิดการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ					
6. มีกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะหลายรูปแบบ เช่น การฝึกปฏิบัติ การอภิปรายกลุ่ม การสะท้อนผลการเรียนรู้					
7. กิจกรรมสร้างแรงจูงใจให้ครูเกิดความสนใจและอยากมีส่วนร่วม					
8. กิจกรรมเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันแบบไม่กวดขัน					
การวัดและประเมินผล					
1. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของรูปแบบ					
2. การวัดและประเมินผลมุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ					
3. วิธีการวัดและประเมินผลมีความชัดเจน เป็นระบบ และเท่าเทียมกัน					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรูปแบบการพัฒนา
สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

**แบบสอบถามเพื่อประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของ
รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ
สำหรับครูอาชีวศึกษา**

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ สร้างขึ้นเพื่อใช้เก็บข้อมูลความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์เกี่ยวกับสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลในการประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาจากผู้เชี่ยวชาญที่ผู้วิจัย คือ นางสาวณัฏฐา บุญโต ได้จัดทำขึ้นสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน แบ่งออกเป็น 5 หัวข้อ ดังนี้

1. หลักการ
2. วัตถุประสงค์
3. เนื้อหาการพัฒนาสมรรถนะ
4. กระบวนการและกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะ
5. การวัดและประเมินผล

แบบตรวจสอบความเหมาะสมนี้ ประกอบด้วยการตรวจสอบระดับความเหมาะสมแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องรายการในตาราง เพื่อระบุระดับความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

- 5 หมายถึง รายการนั้นมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง รายการนั้นมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีรายการนั้นมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง รายการนั้นมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง รายการนั้นมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับและไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อการทำงานของท่านและหน่วยงานต้นสังกัดของท่าน

แบบประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

ส่วนประกอบของรูปแบบ	ระดับความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1
หลักการ					
1. หลักการของรูปแบบมุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะของครูอย่างชัดเจน					
2. หลักการของรูปแบบส่งเสริมให้ครูสามารถนำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
3. หลักการของรูปแบบสอดคล้องกับความต้องการด้านภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ					
4. หลักการของรูปแบบส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง					
วัตถุประสงค์					
1. วัตถุประสงค์ของรูปแบบมีความชัดเจนในการมุ่งพัฒนาความสามารถของครูด้านการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ					
2. วัตถุประสงค์ครอบคลุมความสามารถที่จำเป็น เช่น การออกแบบการสอน การจัดกิจกรรม และการประเมินผล					
3. วัตถุประสงค์สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาครูได้อย่างเป็นรูปธรรม					
เนื้อหาการพัฒนาสมรรถนะ					
1. เนื้อหาการพัฒนาสมรรถนะมีความสอดคล้องกับเป้าหมายของการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ					
2. เนื้อหาครอบคลุมองค์ประกอบของสมรรถนะที่จำเป็น					
3. เนื้อหาสามารถนำไปใช้ในการออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
4. เนื้อหาส่งเสริมให้ครูพัฒนาสมรรถนะการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
5. เนื้อหาสนับสนุนให้เกิดผลลัพธ์ตามเป้าหมายของการพัฒนาสมรรถนะ					
กระบวนการและกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะ					
1. กระบวนการพัฒนาสมรรถนะมีความชัดเจน เป็นลำดับขั้นตอน					
2. กิจกรรมการพัฒนามีความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ					

ส่วนประกอบของรูปแบบ	ระดับความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1
3. กิจกรรมช่วยส่งเสริมการพัฒนาความรู้และทักษะของครูได้อย่างครบถ้วน					
4. กิจกรรมเปิดโอกาสให้ครูได้ฝึกปฏิบัติจริงในการจัดการเรียนการสอน					
5. กิจกรรมมีความเหมาะสมกับระยะเวลาและภาระงานของครู					
6. กระบวนการและกิจกรรมสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์					
7. กระบวนการและกิจกรรมสามารถนำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ					
การวัดและประเมินผล					
1. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาสมรรถนะการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ					
2. เกณฑ์การประเมินมีความชัดเจน ครอบคลุมสมรรถนะที่ต้องการพัฒนา					
3. วิธีการวัดและประเมินผลสามารถสะท้อนความสามารถที่แท้จริงของครูในการจัดการเรียนการสอน					
4. การวัดและประเมินผลเปิดโอกาสให้มีการสะท้อนผลและปรับปรุงการสอนของครู					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพิ่มเติม

Blank lined paper for writing.

ภาคผนวก ง แบบประเมินความพึงพอใจของการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียน
การสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ สำหรับครูอาชีวศึกษา

**แบบประเมินความพึงพอใจของ
การใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ
สำหรับครูอาชีวศึกษา**

คำชี้แจง

แบบประเมินความพึงพอใจจากการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจระดับความพึงพอใจของครูอาชีวศึกษาที่มีต่อการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 3 หัวข้อ ดังนี้

1. กระบวนการพัฒนาสมรรถนะ
2. เนื้อหาและกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะ
3. ผลลัพธ์การพัฒนาสมรรถนะ

แบบประเมินความพึงพอใจนี้ ประกอบด้วยการประเมินระดับความพึงพอใจแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องรายการในตาราง เพื่อระบุระดับความพึงพอใจจากการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

- 5 หมายถึง รายการนั้นมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง รายการนั้นมีความพึงพอใจในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีรายการนั้นมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง รายการนั้นมีความพึงพอใจในระดับน้อย
- 1 หมายถึง รายการนั้นมีความพึงพอใจระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับและไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อการทำงานของท่านและหน่วยงานต้นสังกัดของท่าน

แบบประเมินความพึงพอใจจากการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

ส่วนประกอบของรูปแบบ	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
กระบวนการพัฒนาสมรรถนะ					
1. กระบวนการพัฒนามีความน่าสนใจและมีความชัดเจน					
2. จัดสรรเวลาในแต่ละขั้นตอนการพัฒนาได้อย่างเพียงพอ					
3. แต่ละขั้นตอนการพัฒนามีความต่อเนื่อง เชื่อมโยงกัน					
4. ระหว่างการพัฒนามีการให้คำแนะนำและตอบข้อสงสัยได้ชัดเจน					
5. เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันแบบไม่กตัญ					
6. กระบวนการสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาแก่ผู้เข้าร่วม					
เนื้อหาและกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะ					
1. เนื้อหาและกิจกรรมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการพัฒนา					
2. เนื้อหาและกิจกรรมสอดคล้องกับบริบทของครูอาชีวศึกษา					
3. เนื้อหามีความชัดเจนและความเข้าใจง่าย					
4. เนื้อหาเหมาะสมและน่าสนใจ					
5. เนื้อหาและกิจกรรมมุ่งเน้นการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ					
ผลลัพธ์การพัฒนาสมรรถนะ					
1. มีความรู้ ความเข้าใจในแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพเพิ่มขึ้น					
2. มีสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพมากขึ้น					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก จ การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบสัมภาษณ์องค์ประกอบและแนว
ทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแบบสัมภาษณ์องค์ประกอบและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

รายการประเมิน	กรรมการคนที่			รวม คะแนน	IOC	การแปล ผล
	1	2	3			
ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษา						
1. สมรรถนะที่ จำเป็นในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษา ประกอบด้วยสมรรถนะอะไรบ้าง	+1	+1	+1	3	1.00	ผ่าน
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเพิ่มเติมและรายละเอียดในองค์ประกอบของสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษา						
1. องค์ประกอบที่ 1 สมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพ ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของท่าน ควรมีองค์ประกอบใดเพิ่มเติมอีกบ้าง	+1	+1	+1	3	1.00	ผ่าน
2. องค์ประกอบที่ 2 สมรรถนะด้านการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกผ่านประสบการณ์ ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของท่าน ควรมีองค์ประกอบใดเพิ่มเติมอีกบ้าง	+1	+1	+1	3	1.00	ผ่าน
3. องค์ประกอบที่ 3 สมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของท่าน ควรมีองค์ประกอบใดเพิ่มเติมอีกบ้าง	+1	+1	+1	3	1.00	ผ่าน
4. องค์ประกอบที่ 4 สมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล ความก้าวหน้า ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษา ตามความคิดเห็นของท่าน ควรมีองค์ประกอบใดเพิ่มเติมอีกบ้าง	+1	+1	+1	3	1.00	ผ่าน

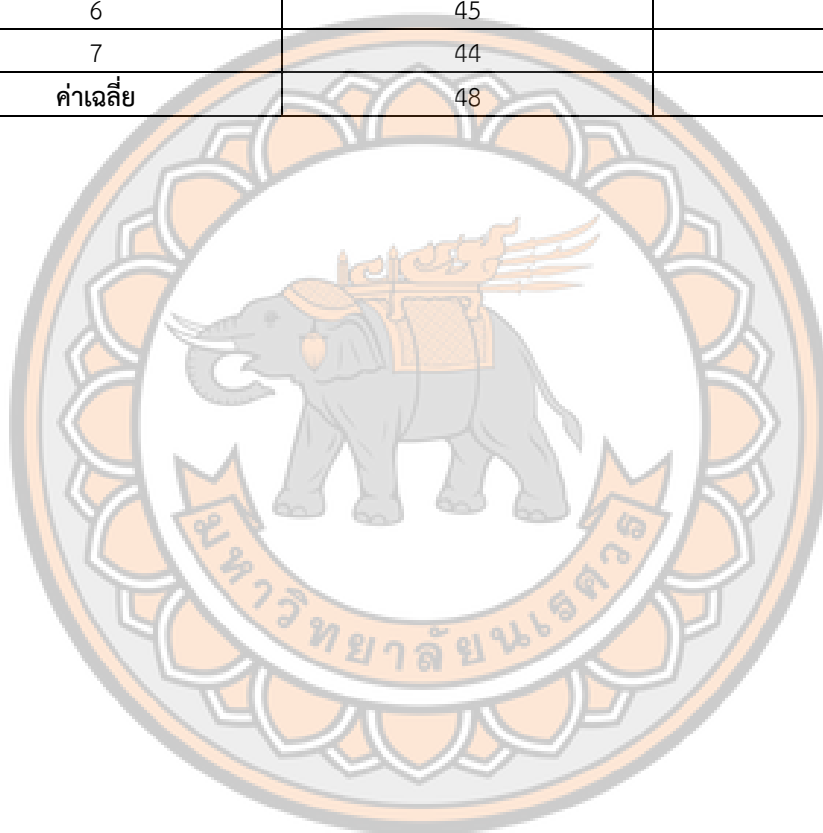
รายการประเมิน	คะแนนการพิจารณา			รวมคะแนน	IOC	การแปลผล
	+1	0	-1			
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษา						
1. ตามความคิดเห็นของท่าน สิ่งที่เป็นต่อการพัฒนาสมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาชีพ ควรใช้เทคนิค วิธีการใดบ้าง และควรมีขั้นตอน กระบวนการอย่างไร รวมถึงเนื้อหาและกิจกรรมใดบ้างที่ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาสมรรถนะในด้านนั้นๆ เพื่อใช้ในการพัฒนาครูอาชีวศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	3	1.00	ผ่าน
2. ตามความคิดเห็นของท่าน สิ่งที่เป็นต่อการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกผ่านประสบการณ์ ควรใช้เทคนิค วิธีการใดบ้าง และควรมีขั้นตอน กระบวนการอย่างไร รวมถึงเนื้อหาและกิจกรรมใดบ้างที่ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาสมรรถนะในด้านนั้นๆ เพื่อใช้ในการพัฒนาครูอาชีวศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	3	1.00	ผ่าน
3. ตามความคิดเห็นของท่าน สิ่งที่เป็นต่อการพัฒนาสมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ควรใช้เทคนิค วิธีการใดบ้าง และควรมีขั้นตอน กระบวนการอย่างไร รวมถึงเนื้อหาและกิจกรรมใดบ้างที่ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาสมรรถนะในด้านนั้นๆ เพื่อใช้ในการพัฒนาครูอาชีวศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	3	1.00	ผ่าน
4. ตามความคิดเห็นของท่าน สิ่งที่เป็นต่อการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลความก้าวหน้า ควรใช้เทคนิค วิธีการใดบ้าง และควรมีขั้นตอน กระบวนการอย่างไร รวมถึงเนื้อหาและกิจกรรมใดบ้างที่ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาสมรรถนะในด้านนั้นๆ เพื่อใช้ในการพัฒนาครูอาชีวศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	3	1.00	ผ่าน

ภาคผนวก ฉ ผลการวัดและประเมินผลด้านความรู้ทางวิชาชีพและแนวทางการจัดการเรียนรู้
ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

ผลการวัดและประเมินผลด้านความรู้ทางวิชาชีพและแนวทางการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

ประชากร	คะแนนที่ได้	ร้อยละจากคะแนนเต็ม
1	50	100
2	49	98
3	49	98
4	50	100
5	49	98
6	45	90
7	44	88
ค่าเฉลี่ย	48	96

ภาคผนวก ข ผลการประเมินความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
เพื่ออาชีพและการออกแบบเกณฑ์การประเมินผล

ผลการประเมินความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและการออกแบบเกณฑ์การประเมินผล

ประชากร	รายการประเมิน					รวม (25 คะแนน)	ร้อยละ จาก คะแนน เต็ม
	มาตรฐาน / จุดประสงค์ การเรียนรู้ (5 คะแนน)	การ วิเคราะห์ ผู้เรียน และ บริบท อาชีพ (5 คะแนน)	สาระ / เนื้อหา และ ทักษะ ภาษาเพื่อ อาชีพ (5 คะแนน)	กิจกรรมการ เรียนรู้ ภาษาอังกฤษ เพื่ออาชีพ (5 คะแนน)	การวัดและ ประเมินผล ในการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษ เพื่ออาชีพ (5 คะแนน)		
1	4	4	5	4	4	21	84
2	4	4	4	4	4	20	80
3	4	4	4	4	4	20	80
4	4	4	4	4	4	20	80
5	4	4	4	4	4	20	80
6	4	4	4	5	4	21	84
7	4	4	5	5	4	22	88
$\bar{x}$	4.00	4.00	4.29	4.29	4.00	20.57	82.29
S.D.	0.00	0.00	0.49	0.49	0.00	0.79	3.15

ผลการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

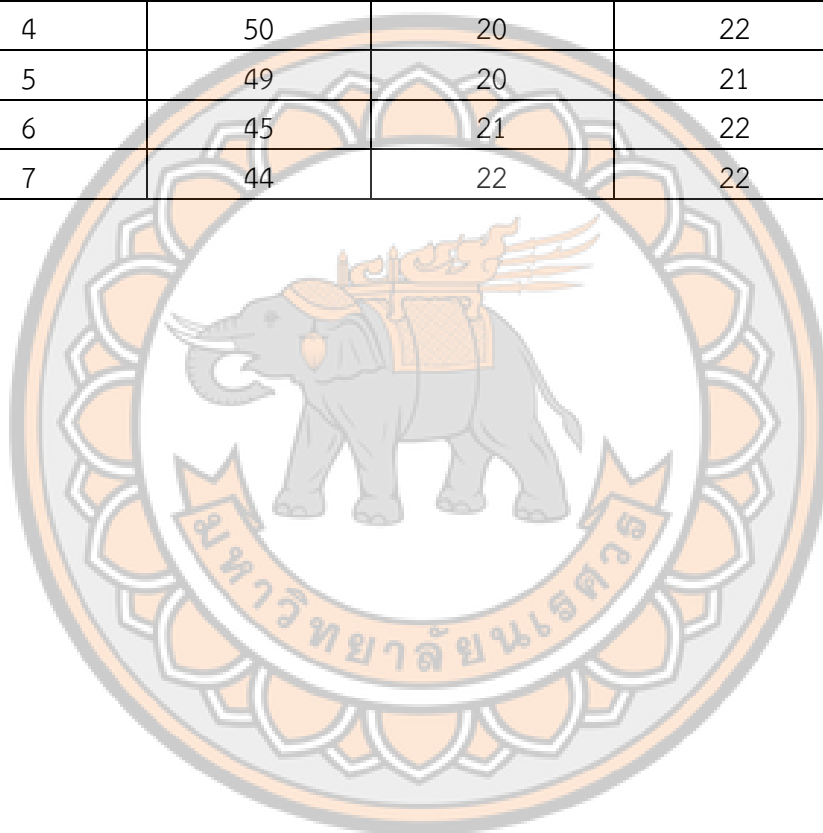
ประชากร	รายการประเมิน					รวม (25 คะแนน)	ร้อยละ จาก คะแนน เต็ม
	การปฏิบัติ ตาม แผนการ สอน (5 คะแนน)	กระบวนการ จัดการเรียน การสอน (5 คะแนน)	การ จัดการ เรียนการ สอนที่ มุ่งเน้น ตามความ แตกต่าง ของ ผู้เรียน (5 คะแนน)	ความ ชัดเจนใน เนื้อหา ของการ จัดการ เรียนการ สอน (5 คะแนน)	ความ หลากหลาย ของ กิจกรรม การเรียนรู้ และการ เปิดโอกาส ให้ผู้เรียน ได้ลงมือ ปฏิบัติ (5 คะแนน)		
1	5	4	4	5	5	23	92
2	5	4	4	5	4	22	88
3	4	4	4	4	4	20	80
4	4	4	5	5	4	22	88
5	4	5	4	4	4	21	84
6	5	4	4	5	4	22	88
7	5	4	4	5	4	22	88
ห	4.57	4.14	4.14	4.71	4.14	21.71	86.86
S.D.	0.53	0.38	0.38	0.49	0.38	0.43	3.81

ภาคผนวก ฅ ผลคะแนนรวมจากการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอน
ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

ผลคะแนนรวมจากการใช้รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

ประชากร	คะแนนความรู้ทางวิชาชีพ (50 คะแนน)	คะแนนการออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ (25 คะแนน)	คะแนนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ (25 คะแนน)	รวม (100 คะแนน)
1	50	21	23	94
2	49	20	22	91
3	49	20	20	89
4	50	20	22	92
5	49	20	21	90
6	45	21	22	88
7	44	22	22	88

ภาคผนวก ญ คู่มือรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ
สำหรับครูอาชีวศึกษา

คู่มือรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ
สำหรับครูอาชีวศึกษา

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา การศึกษาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2569
มหาวิทยาลัยนเรศวร

ส่วนที่ 1 รายละเอียดของรูปแบบ

ที่มาและความสำคัญ

สมรรถนะของครู (Teacher Competence) เป็นปัจจัยพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน เนื่องจากการบูรณาการความรู้ ทักษะ และความสามารถในการประยุกต์ใช้เพื่อจัดการสถานการณ์การเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Weinert, 2001, น. 45) ทั้งนี้ สมรรถนะของครูมิได้หมายถึงเพียงแค่การมีองค์ความรู้เชิงทฤษฎีเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมถึงความสามารถในการรับรู้สถานการณ์ การตัดสินใจ และการปฏิบัติจริงในชั้นเรียน (Blömeke et al., 2015, น. 3) ซึ่งนับเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยตรง เพราะการจัดการเรียนการสอนเป็นภารกิจที่มีความซับซ้อนและต้องอาศัยการบูรณาการความรู้และทักษะในหลายมิติ (Jentsch & König, 2021, น. 1167) นอกจากนี้ สมรรถนะของครูยังครอบคลุมด้านหลักสูตร การวิจัย การเรียนรู้ตลอดชีวิต การสื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศ สังคมวัฒนธรรม และอารมณ์ ซึ่งล้วนส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง (Selvi, 2010, น. 167) เมื่อพิจารณาในบริบทการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพระดับอาชีวศึกษา ความสำคัญของสมรรถนะครูยิ่งมีความเด่นชัด เนื่องจากการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ (English for Careers) จำเป็นต้องบูรณาการความรู้ทางภาษากับองค์ความรู้เฉพาะสาขาวิชาชีพ และออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทการทำงานและความต้องการของตลาดแรงงาน โดย Sincer (2017, น. 44) พบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในอาชีวศึกษายังประสบข้อจำกัดด้านความรู้เฉพาะทางและต้องการการพัฒนาสมรรถนะเพื่อรองรับการสอนในบริบทดังกล่าว การพัฒนาสมรรถนะของครูจึงก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตัวครูและผู้เรียน กล่าวคือ ครูมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองมากขึ้น สามารถจัดการชั้นเรียน ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีความพึงพอใจในวิชาชีพและลดความเสี่ยงต่อภาวะหมดไฟในการทำงาน (Zee & Koomen, 2016, น. 981) ขณะที่ผู้เรียนได้รับการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาความรู้และทักษะภาษาอังกฤษที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริง ส่งเสริมความพร้อมในการประกอบอาชีพ เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันในตลาดแรงงาน และรองรับการทำงานในบริบทสากล อันสะท้อนให้เห็นว่า การพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนภาษาอังกฤษในอาชีวศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการผลิตกำลังคนที่ตอบสนองต่อความต้องการของภาคอุตสาหกรรมและสังคมในอนาคต

แม้ว่าประเทศไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาสมรรถนะครูและกำหนดนโยบายเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง แต่ผลการศึกษาหลายฉบับสะท้อนให้เห็นว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษายังคงมีข้อจำกัดด้านสมรรถนะที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ได้กำหนด "8 วาระงานพัฒนาอาชีพฯ" ซึ่งให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะภาษาเพื่อการศึกษาและการทำงาน ควบคู่กับการยกระดับคุณภาพครูและผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน (ยศพล เวณโกเศศ, 2566, น. 1) สอดคล้องกับ OECD (2021, น. 3) ที่เสนอให้ประเทศไทยเร่งพัฒนาคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและตลาดแรงงาน อย่างไรก็ตาม แม้จะมีนโยบายและแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจน แต่

หลักฐานเชิงประจักษ์กลับชี้ให้เห็นว่า การพัฒนาสมรรถนะครูยังไม่สามารถตอบสนองต่อการปฏิบัติงานจริงได้อย่างเพียงพอ โดย Noom-ura (2013, น. 146) พบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษของไทยจำนวนมากยังขาดความมั่นใจและทักษะในการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะทักษะการฟังและการพูด รวมทั้งยังมีความต้องการได้รับการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสะท้อนถึงข้อจำกัดด้านสมรรถนะของครูที่ยังคงดำรงอยู่ เมื่อพิจารณาเฉพาะบริบทอาชีวศึกษา Sakdapat, Suranto, Jermstittiparsert และ Mesuwini (2024, น. 408) รายงานว่า ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษายังขาดความสามารถด้านภาษาต่างประเทศจนเป็นหนึ่งในสาเหตุที่นายจ้างไม่ยอมรับด้านคุณภาพของกำลังคน ขณะที่ It-ngam, Saejew และ Kunprayoonsawat (2023, น. 162) พบว่า ความสามารถทางภาษาอังกฤษของแรงงานในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ส่วนใหญ่ยังต่ำกว่าความคาดหวังของผู้ประกอบการ สะท้อนว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษายังไม่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะตรงตามความต้องการของภาคอุตสาหกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ Mongkhonvanit และ Choomnoom (2024, น. 1163) ยังชี้ว่า แม้ระบบอาชีวศึกษาไทยจะมุ่งส่งเสริมความร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพกำลังคน แต่การบรรจุเป้าหมายดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยการพัฒนาคุณภาพและสมรรถนะของครูควบคู่กันไป จึงสะท้อนให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ปัญหาสำคัญในปัจจุบันมิใช่การขาดนโยบายหรือความตระหนักในระดับประเทศ หากแต่เป็นช่องว่างระหว่างนโยบายกับการนำไปสู่การปฏิบัติจริง ส่งผลให้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษายังคงขาดสมรรถนะที่จำเป็นทั้งด้านความรู้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับบริบทการทำงาน และการจัดการเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อความต้องการของภาคอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่ควรได้รับการศึกษาวิจัยเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทของอาชีวศึกษาไทยต่อไป

อย่างไรก็ตาม ครูอาชีวศึกษาจำนวนมากยังขาดสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ อันเนื่องมาจากการพัฒนาครูในปัจจุบันยังไม่มีรูปแบบที่ชัดเจนและมุ่งเน้นสมรรถนะเฉพาะด้านสำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในบริบทอาชีวศึกษา ทั้งที่การสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพมีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากการสอนภาษาอังกฤษทั่วไป โดยครูจำเป็นต้องบูรณาการความรู้ด้านภาษาอังกฤษเข้ากับคำศัพท์เฉพาะสาขาวิชาชีพ ทักษะการสื่อสารในสถานประกอบการ และมาตรฐานวิชาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน การขาดรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะที่เป็นระบบและมีองค์ประกอบที่ชัดเจน ส่งผลให้หน่วยงานที่รับผิดชอบไม่สามารถกำหนดกรอบการพัฒนาครูที่มีทิศทางเดียวกัน การจัดหลักสูตรหรือกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพจึงมักเป็นลักษณะทั่วไป ขาดความต่อเนื่อง และไม่ตอบสนองต่อสมรรถนะที่จำเป็นในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพโดยตรง ส่งผลให้ครูพัฒนาตนเองอย่างกระจัดกระจาย ขาดมาตรฐานในการประเมินและยกระดับสมรรถนะของตนเอง อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งอาจไม่ได้รับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริงและความต้องการของตลาดแรงงาน รวมถึงทำให้การใช้ทรัพยากรในการพัฒนาครูขาดประสิทธิภาพ และขาดกรอบแนวทางเชิงวิชาการสำหรับการพัฒนานวัตกรรมหรือเครื่องมือที่ใช้ส่งเสริมสมรรถนะครูในระยะยาว ดังนั้น การพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

สำหรับครูอาชีวศึกษาที่มีความชัดเจนและสอดคล้องกับบริบทวิชาชีพ จึงเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับสมรรถนะของครูและเพิ่มคุณภาพการจัดการเรียนการสอนให้ตอบสนองต่อความต้องการของภาคอุตสาหกรรมและตลาดแรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากสภาพปัญหาและสาเหตุที่กล่าวมาข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่า การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาในปัจจุบันยังขาดรูปแบบที่ชัดเจนเป็นระบบ หรือสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การพัฒนาสมรรถนะของครูดำเนินไปอย่างไม่ต่อเนื่องและไม่สอดคล้องกับความต้องการของการจัดการเรียนการสอนในบริบทวิชาชีพ ซึ่งกระทบต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน และการยกระดับคุณภาพการอาชีวศึกษาโดยรวม ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาที่มีความชัดเจนและเป็นระบบ เพื่อใช้เป็นกรอบในการออกแบบและดำเนินการพัฒนาครู การวางแผนความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ตลอดจนเป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถส่งเสริมและพัฒนาครูได้อย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับความต้องการของภาคการศึกษาและภาคอุตสาหกรรม อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนให้สามารถแข่งขันในตลาดแรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา เพื่อให้ได้รูปแบบที่มีความเหมาะสม มีความชัดเจนผ่านการตรวจสอบเชิงวิชาการ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสมรรถนะของครูอาชีวศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีคุณลักษณะที่สนับสนุนการพัฒนาครูได้อย่างเป็นระบบและสามารถนำไปใช้ได้จริงในบริบทของสถานศึกษาอาชีวศึกษา เนื่องจากมีการกำหนดกรอบสมรรถนะที่ชัดเจนครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยเชื่อมโยงความรู้ภาษาอังกฤษเฉพาะสาขา ความรู้ด้านวิชาชีพ ความสามารถในการออกแบบและการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถกำหนดเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ รูปแบบยังมีโครงสร้างการดำเนินงานที่เป็นระบบและต่อเนื่อง เริ่มตั้งแต่การประเมินสมรรถนะ การวางแผนพัฒนา การดำเนินกิจกรรมพัฒนา การติดตามผล และการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการพัฒนาในรอบถัดไป ส่งผลให้การพัฒนาสมรรถนะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและสามารถตรวจสอบความก้าวหน้าได้ อีกทั้งยังออกแบบให้สอดคล้องกับบริบทของแต่ละสาขาวิชาชีพ โดยยึดโยงกับมาตรฐานวิชาชีพและความต้องการของสถานประกอบการ ซึ่งช่วยให้ครูสามารถนำองค์ความรู้และทักษะที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละสาขา ขณะเดียวกัน รูปแบบได้รับการพัฒนาบนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมจากผู้เชี่ยวชาญ ครู ผู้บริหาร และผู้แทนสถานประกอบการ ทำให้มีความน่าเชื่อถือ ได้รับการยอมรับ และสามารถประยุกต์ใช้ได้จริงในบริบทที่หลากหลาย พร้อมทั้งมีความยืดหยุ่นเพียงพอที่จะปรับให้สอดคล้องกับทรัพยากรและข้อจำกัดของแต่ละสถานศึกษาโดยไม่กระทบต่อสาระสำคัญของสมรรถนะที่ต้องการพัฒนา ด้วยคุณลักษณะดังกล่าว รูปแบบนี้จึงไม่ได้เป็นเพียงกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎี แต่เป็นแนวทางปฏิบัติที่สามารถใช้เป็นมาตรฐานในการพัฒนาครู สะท้อนผลการปฏิบัติงาน

วางแผนการพัฒนาตนเอง และยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพได้อย่างเป็นรูปธรรม อันจะนำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูอาชีวศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนและการผลิตกำลังคนที่ตอบสนองต่อความต้องการของภาคอุตสาหกรรมและการพัฒนาประเทศในระยะยาว

แนวคิดและทฤษฎี

แนวคิดและทฤษฎีหลักในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาประกอบด้วย 4 ทฤษฎี คือ

1. ทฤษฎีการพัฒนาสมรรถนะ ของ David C. McClelland (1973)

การนำแนวคิดสมรรถนะของ David C. McClelland มาบูรณาการในการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา เป็นการปรับเปลี่ยนกรอบแนวคิดจากการมุ่งพัฒนาความรู้เชิงวิชาการเพียงอย่างเดียว ไปสู่การพัฒนาความสามารถในการนำความรู้และทักษะของบุคคลไปใช้ในการปฏิบัติการสอนจริงอย่างมีประสิทธิภาพ แนวคิดดังกล่าวตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่า ความรู้หรือความถนัดทางวิชาการไม่สามารถสะท้อนความสำเร็จในการปฏิบัติงานได้โดยตรง หากขาดความสามารถในการประยุกต์ใช้ในบริบทการทำงานจริง

เมื่อบูรณาการแนวคิดสมรรถนะเข้ากับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ครูอาชีวศึกษาจะได้รับการพัฒนาให้สามารถออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงการใช้ภาษาอังกฤษกับบริบทวิชาชีพของผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม การจัดการเรียนการสอนจึงมุ่งเน้นการใช้ภาษาเพื่อการปฏิบัติงานจริง ซึ่งช่วยให้การเรียนรู้ภาษาอังกฤษมีความหมายและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

ผลจากการนำทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา ทำให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ และตอบสนองต่อบริบทการทำงานจริงของผู้เรียนมากขึ้น ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบอาชีพอย่างเป็นรูปธรรม ลดช่องว่างระหว่างการเรียนในห้องเรียนกับการทำงานในสถานประกอบการ ขณะเดียวกัน การจัดการเรียนการสอนยังมีทิศทางที่ชัดเจนสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนากำลังคนเชิงสมรรถนะ และเอื้อต่อการพัฒนาการศึกษาอาชีวศึกษาอย่างยั่งยืนในระยะยาว

2. ทฤษฎีการพัฒนาศักยภาพ ของ Leonard Nadler และ Garland D. Wiggs (1989)

แนวคิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ Leonard Nadler และ Garland D. Wiggs ซึ่งประกอบด้วยกรอบการฝึกอบรม การศึกษา และการพัฒนา สามารถนำมาประยุกต์ใช้เป็นกรอบแนวคิดสำคัญในการเสริมสร้างสมรรถนะครูอาชีวศึกษาได้อย่างเหมาะสม ในด้านลักษณะของการบูรณาการทฤษฎีถูกนำมาบูรณาการในลักษณะของกระบวนการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นลำดับขั้น โดยเชื่อมโยงการเรียนรู้ในระดับงานปัจจุบัน งานในอนาคต และการพัฒนาศักยภาพระยะยาวของครูเข้าด้วยกัน การฝึกอบรมถูกใช้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

เพื่ออาชีพในชั้นเรียนปัจจุบัน การศึกษาเป็นการเตรียมครูให้มีความรู้และความพร้อมต่อบทบาทใหม่ หรือการเปลี่ยนแปลงของหลักสูตรและตลาดแรงงาน ขณะที่การพัฒนาผู้เน้นการหล่อหลอม คุณลักษณะทางวิชาชีพ และการเรียนรู้ตลอดชีวิตของครูอาชีพศึกษา การบูรณาการดังกล่าวทำให้การพัฒนาครูไม่แยกส่วน แต่เป็นระบบที่เกื้อหนุนกันอย่างเป็นองค์รวม

สำหรับแนวทางการนำไปพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ การฝึกอบรมสามารถใช้เพื่อพัฒนาทักษะเชิงปฏิบัติ เช่น การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยง ภาษาอังกฤษกับสถานการณ์งานจริง การใช้สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการสอน รวมถึงการวัด และประเมินผลตามสมรรถนะอาชีพ ส่วนการศึกษาเป็นการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ด้านแนวโน้มอาชีพ มาตรฐานวิชาชีพสากล แนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงสมรรถนะ และการบูรณาการภาษาอังกฤษกับ สาขาวิชาชีพต่าง ๆ ในระดับที่ลึกและกว้างขึ้น ขณะที่การพัฒนาจะเน้นการสร้างประสบการณ์เรียนรู้ ผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนวิชาชีพ และการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้ครูสามารถพัฒนา ตนเองอย่างต่อเนื่องและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบทอาชีพศึกษา

ผลที่เกิดจากการนำทฤษฎีไปใช้ คือ ครูอาชีพศึกษามีสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพที่ชัดเจนและรอบด้านมากขึ้น ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะทาง วิชาชีพ ครูสามารถออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทการทำงานจริงของผู้เรียน ส่งเสริม การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสายอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเกิดการพัฒนาศักติ เชิงบวกต่อการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองของครู ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนและยกระดับคุณภาพ การจัดการศึกษาอาชีพศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการเปลี่ยนแปลงใน ระดับสากลอย่างยั่งยืน

3. ทฤษฎีสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอน ของ Shulman Lee (1987)

การพัฒนาสมรรถนะครูอาชีพศึกษาโดยใช้ทฤษฎีของ Shulman Lee เป็นฐานด้านความรู้ โดยเฉพาะความรู้เนื้อหาผนวกวิธีการสอน เพื่อให้ครูสามารถถ่ายทอดภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับ วิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกัน แนวคิดนี้ยังช่วยกำหนดกรอบผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ชัดเจน ทั้งด้านการใช้ภาษาและทักษะอาชีพ ช่วยสนับสนุนการออกแบบกิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วม ลงมือ ปฏิบัติจริง และเรียนรู้จากบริบทการทำงานจริงหรือสถานการณ์จำลองทางอาชีพ การบูรณาการทฤษฎี ในลักษณะนี้จึงเป็นการผสมผสานระหว่างความรู้ทางวิชาการ วิธีสอน และบริบทอาชีพอย่างเป็นองค์ รวม

แนวทางการนำไปพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ครู อาชีพศึกษาสามารถนำกรอบทฤษฎีดังกล่าวไปใช้ในการออกแบบการเรียนการสอนโดยเริ่มจากการ วิเคราะห์สมรรถนะทางภาษาอังกฤษที่จำเป็นต่อแต่ละสาขาวิชาชีพ จากนั้นจึงออกแบบแผนการ จัดการเรียนรู้ที่บูรณาการเนื้อหาภาษาอังกฤษเข้ากับสถานการณ์อาชีพจริง เลือกใช้วิธีสอนที่เหมาะสม ปรับเนื้อหาและกิจกรรมให้สอดคล้องกับระดับความสามารถ ความสนใจ และประสบการณ์ของผู้เรียน นอกจากนี้ การประเมินผลควรเป็นการประเมินตามสภาพจริงที่สะท้อนความสามารถในการใช้ ภาษาอังกฤษเพื่อการทำงานจริง ซึ่งช่วยเสริมสร้างสมรรถนะการสอนของครูในด้านการวัดและ ประเมินผลควบคู่ไปด้วย

การบูรณาการทฤษฎีดังกล่าวส่งผลให้ครูอาชีวศึกษามีสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสูงขึ้นอย่างเป็นระบบ ครูมีความเข้าใจเชิงลึกทั้งเนื้อหาภาษาอังกฤษและวิธีการถ่ายทอดในบริบทอาชีพ สามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเชื่อมโยงกับการทำงานจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะเดียวกัน ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย มีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษที่สอดคล้องกับวิชาชีพ และมีความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงานมากขึ้น อีกทั้งยังช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษาโดยรวมให้ตอบสนองต่อความต้องการของสังคม และเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ได้อย่างยั่งยืน

4. ทฤษฎีการประเมินผลพัฒนาบุคลากร George E. Miller (1990)

การบูรณาการแนวคิดการประเมินสมรรถนะของ Miller (1990) มาใช้ในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครู เป็นแนวทางที่ช่วยให้ครูพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้จากระดับความรู้พื้นฐานไปสู่การปฏิบัติจริงอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งให้ครูไม่ได้มีเพียงความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษหรือวิธีสอนเท่านั้น แต่สามารถนำความรู้ไปออกแบบการเรียนรู้ จัดกิจกรรม และประเมินผลที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษในบริบทอาชีพได้จริง แนวคิดนี้จึงเป็นกรอบสำคัญในการกำหนดสมรรถนะของครูทั้งด้านความรู้ ทักษะการประยุกต์ใช้ การแสดงความสามารถ และการปฏิบัติงานจริงในชั้นเรียน

ในระดับ Knows (ความรู้) ครูต้องได้รับการพัฒนาความรู้ที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ เช่น ความรู้ด้านภาษาอังกฤษเฉพาะสาขา แนวคิดการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ การวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนและสถานประกอบการ ตลอดจนหลักการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง ความรู้ในระดับนี้เป็นพื้นฐานที่ช่วยให้ครูเข้าใจเป้าหมายของการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและสามารถกำหนดทิศทางการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม อย่างไรก็ตาม ความรู้เพียงอย่างเดียวไม่สามารถสะท้อนสมรรถนะของครูได้ทั้งหมด จึงจำเป็นต้องพัฒนาไปสู่ระดับที่สูงขึ้น

ในระดับ Knows How (รู้วิธีประยุกต์ใช้) ครูต้องสามารถนำความรู้ไปวิเคราะห์และออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทอาชีพ เช่น การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมที่ใช้สถานการณ์จริง การประยุกต์ใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม รวมถึงการสร้างเครื่องมือประเมินที่วัดความสามารถในการใช้ภาษาได้จริง ในระดับนี้ครูสามารถวางแผนการสอนโดยเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาภาษาอังกฤษกับทักษะที่จำเป็นต่อการทำงาน เช่น การสื่อสารกับลูกค้า การนำเสนอข้อมูล การเขียนเอกสารทางวิชาชีพ หรือการแก้ปัญหาด้วยภาษาอังกฤษ

ในระดับ Shows How (แสดงให้เห็นว่าทำได้) ครูต้องสามารถแสดงความสามารถในการจัดการเรียนการสอนผ่านการปฏิบัติจริงในสถานการณ์ที่กำหนด เช่น การสาธิตการสอน การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมจำลองสถานการณ์อาชีพ การใช้วิธีการสอนแบบเน้นภาระงาน หรือการจัดการเรียนรู้จากปัญหา รวมถึงสามารถใช้วิธีประเมินที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การประเมินชิ้นงาน การประเมินการปฏิบัติ และการสะท้อนผลการเรียนรู้ แนวคิดของ Miller ช่วยให้เห็นว่าการประเมินสมรรถนะครูควรพิจารณาจากความสามารถในการปฏิบัติ ไม่ใช่เพียงจากความรู้ด้านทฤษฎี

สำหรับระดับ Does (ปฏิบัติจริง) เป็นระดับสูงสุดที่สะท้อนสมรรถนะของครูในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในบริบทจริง ครูสามารถนำแนวคิด วิธีการ และทักษะที่พัฒนาไปใช้ในห้องเรียนจริง สามารถปรับการสอนตามความแตกต่างของผู้เรียน ใช้ข้อมูลจากการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การประเมินในระดับนี้อาจพิจารณาจากการสังเกตการสอน ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ผลงานของผู้เรียน หรือการสะท้อนผลการปฏิบัติงานของครู

ผลจากการบูรณาการแนวคิดของ Miller ในการพัฒนาสมรรถนะครู ทำให้กระบวนการพัฒนาครูมีความต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยช่วยให้ครูเปลี่ยนจากการเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ไปสู่การเป็นผู้ออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง ครูสามารถเชื่อมโยงหลักสูตร กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผลให้สอดคล้องกับสมรรถนะด้านภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงานมากขึ้น

สำหรับสถานศึกษา การนำกรอบแนวคิดนี้มาใช้ช่วยให้มีแนวทางในการพัฒนาครูและประเมินสมรรถนะครูอย่างชัดเจน สามารถกำหนดระบบพัฒนาวิชาชีพที่ไม่ได้เน้นเพียงการอบรมเพิ่มความรู้ แต่ส่งเสริมให้ครูสามารถนำความรู้ไปใช้จริงและเกิดผลลัพธ์ในชั้นเรียน นอกจากนี้ ยังช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพให้มีมาตรฐาน ส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง และทำให้สถานศึกษาสามารถผลิตผู้เรียนที่มีทักษะภาษาอังกฤษสอดคล้องกับการประกอบอาชีพในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กล่าวโดยสรุป การประยุกต์ใช้พีระมิดสมรรถนะของ Miller ช่วยเป็นกรอบในการพัฒนาครูจาก การมีความรู้ (Knows) สู่การรู้วิธีใช้ความรู้ (Knows how) การแสดงความสามารถ (Shows how) และการปฏิบัติได้จริง (Does) ทำให้การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของครูมีความชัดเจน เป็นระบบ และมุ่งสู่การสร้างครูที่สามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ใช้ภาษาอังกฤษในบริบทวิชาชีพได้อย่างแท้จริง

หลักการของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาจะถูกพัฒนาเมื่อมีการจัดการและบูรณาการทฤษฎีอย่างเป็นลำดับขั้นและเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากแนวคิดสมรรถนะของ David C. McClelland (1973) ซึ่งใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดกรอบสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับครูอาชีวศึกษา โดยมุ่งเน้นให้เห็นว่า ความสามารถในการปฏิบัติงานไม่ได้เกิดจากความรู้เพียงอย่างเดียว แต่ประกอบด้วยกระบวนการผสมผสานระหว่างความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง ดังนั้น แนวคิดของ McClelland จึงทำหน้าที่เป็นขั้นตอนการวิเคราะห์และกำหนดเป้าหมายสมรรถนะของครู เช่น ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ การออกแบบการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับบริบทการทำงานของผู้เรียน

ภายหลังจากกำหนดสมรรถนะเป้าหมายแล้ว จึงนำแนวคิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของ Leonard Nadler และ Garland D. Wiggs (1989) มาใช้เป็นกระบวนการพัฒนาครูให้บรรลุสมรรถนะที่กำหนด

ไว้ โดยดำเนินการผ่าน 3 แนวทาง ได้แก่ การฝึกอบรม การศึกษา และการพัฒนา การฝึกอบรมช่วยเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานสอนในปัจจุบัน เช่น การออกแบบกิจกรรมภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและการประเมินผลตามสภาพจริง การศึกษาช่วยขยายความรู้และเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงของหลักสูตรและบริบทวิชาชีพ ส่วนการพัฒนาช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ต่อเนื่องและการสร้างความเป็นครูมืออาชีพ กระบวนการดังกล่าวทำให้การพัฒนาสมรรถนะครูเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและไม่จำกัดอยู่เฉพาะการเพิ่มพูนความรู้ เมื่อครูได้รับการพัฒนาสมรรถนะแล้ว จึงนำแนวคิดด้านความรู้สำหรับการสอนของ Shulman Lee (1987) มาใช้ในการเชื่อมโยงความรู้ภาษาอังกฤษกับวิธีการจัดการเรียนรู้ โดยเฉพาะแนวคิดความรู้เนื้อหาผนวกวิธีสอน (Pedagogical Content Knowledge: PCK) ซึ่งช่วยให้ครูสามารถนำความรู้ด้านภาษาอังกฤษมาประยุกต์กับบริบทของแต่ละสาขาวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม ครูสามารถวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน ออกแบบกิจกรรมที่สะท้อนสถานการณ์การทำงานจริง เลือกวิธีสอนและสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม รวมถึงกำหนดการประเมินผลที่สะท้อนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบอาชีพ ในขั้นตอนสุดท้ายเป็นการประเมินผลการพัฒนาสมรรถนะโดยใช้แนวคิดพิระมิดสมรรถนะของ George E. Miller (1990) เพื่อประเมินความก้าวหน้าของครูจากระดับความรู้ไปสู่การปฏิบัติจริง โดยเริ่มจากการมีความรู้พื้นฐาน (Knows) การสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ (Knows How) การแสดงความสามารถผ่านการปฏิบัติหรือสถานการณ์จำลอง (Shows How) และการนำสมรรถนะไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริง (Does) กรอบแนวคิดนี้ช่วยให้การประเมินไม่มุ่งพิจารณาเฉพาะความรู้ของครู แต่สะท้อนความสามารถในการนำความรู้ไปใช้เพื่อสร้างผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน

ดังนั้น การบูรณาการทั้ง 4 ทฤษฎีจึงมีลักษณะเป็นกระบวนการต่อเนื่อง โดยเริ่มจาก การกำหนดสมรรถนะที่จำเป็นตามแนวคิดของ McClelland การพัฒนาสมรรถนะผ่านกระบวนการพัฒนาบุคลากรของ Nadler และ Wiggs การนำสมรรถนะไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดของ Shulman และการประเมินระดับสมรรถนะตามกรอบของ Miller ส่งผลให้รูปแบบการพัฒนาครูอาชีวศึกษามีความชัดเจน เป็นระบบ และสามารถพัฒนาครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพที่สอดคล้องกับบริบทการทำงานจริงของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของครูในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องทั้งด้านตัวครูผู้สอน กระบวนการจัดการเรียนรู้ และผลลัพธ์ที่คาดหวัง

เนื้อหาการพัฒนาสมรรถนะ

เนื้อหาในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาประกอบด้วย 4 หัวข้อหลัก คือ

1. ความรู้ ทักษะ และแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

ครูควรมีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ภาษาอังกฤษเฉพาะทาง และความแตกต่างระหว่างภาษาอังกฤษทั่วไปกับภาษาอังกฤษที่ใช้ในงานอาชีพ รวมถึงมีความรู้เกี่ยวกับบริบทการทำงาน สมรรถนะอาชีพ และลักษณะภาษาที่ใช้ในกระบวนการทำงานจริงของแต่ละสาขาวิชา ความรู้ดังกล่าวเป็นพื้นฐานสำคัญที่ช่วยให้ครูสามารถกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้เชิงสมรรถนะและเลือกเนื้อหาภาษาที่สอดคล้องกับภาระงานและหน้าที่ในอาชีพได้อย่างเหมาะสม

ในด้านทักษะ ครูควรได้รับการพัฒนาให้มีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพควบคู่กับทักษะการออกแบบการเรียนการสอน โดยเฉพาะการวิเคราะห์งานและสถานการณ์การทำงาน การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ฐานภาระงานหรือฐานสถานการณ์ และการบูรณาการภาษาอังกฤษเข้ากับเนื้อหาวิชาชีพ นอกจากนี้ ครูควรมีทักษะในการประเมินสมรรถนะของผู้เรียนจากการปฏิบัติจริง โดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสม เช่น รูบริก (Rubric) หรือการประเมินผลเชิงพฤติกรรม เพื่อสะท้อนระดับความสามารถในการใช้ภาษาในบริบทอาชีพอย่างแท้จริง

สำหรับแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ควรเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การสอนเชิงภาระงาน และการใช้สถานการณ์จำลองที่ใกล้เคียงกับสภาพการทำงานจริง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาอังกฤษอย่างมีความหมายและสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ในอาชีพ การใช้สื่อและเอกสารจริงจากสถานประกอบการจะช่วยเสริมความสมจริงของการเรียนรู้และส่งเสริมการถ่ายโอนความรู้ไปสู่การใช้งานจริง

ในด้านลำดับเนื้อหาการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถนะครู ควรเริ่มจากการสร้างความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับแนวคิดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและหลักสูตรฐานสมรรถนะ จากนั้นจึงพัฒนาไปสู่การทำความเข้าใจภาษาอังกฤษในบริบทอาชีพและการวิเคราะห์งาน

2. การออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

ครูควรมีความรู้ที่บูรณาการทางด้านภาษาและทักษะทางวิชาชีพอย่างรอบด้าน กล่าวคือต้องเข้าใจหลักการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ โดยการสอนแบบเน้นการสื่อสารและการใช้ภาษาเพื่อการทำงานจริงควบคู่กับความรู้เกี่ยวกับบริบทวิชาชีพของผู้เรียน เช่น คำศัพท์เฉพาะทักษะการสื่อสารในสถานการณ์ทำงานและวัฒนธรรมองค์กร นอกจากนี้ ครูควรมีความรู้ด้านการออกแบบหลักสูตร การวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน การกำหนดผลลัพธ์การ และการวัดประเมินผลที่สอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพ รวมถึงทักษะการประยุกต์ใช้สื่อ เทคโนโลยี และกิจกรรมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ได้จริงในสถานการณ์อาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ

ครูควรมีทักษะที่หลากหลายและสอดคล้องกับการนำไปใช้จริงในบริบทการทำงาน โดยต้องมีทักษะการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนเพื่อเชื่อมโยงเนื้อหาภาษาอังกฤษกับสายอาชีพอย่างเหมาะสม มีทักษะการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการสื่อสารและการปฏิบัติจริง เช่น การจำลองสถานการณ์ในที่ทำงาน การฝึกบทสนทนา และการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า นอกจากนี้ ครูควรมีทักษะในการประยุกต์ใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้ทันสมัยและน่าสนใจ รวมถึงทักษะการจัดการชั้นเรียนที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของผู้เรียน และทักษะการวัดและประเมินผลที่สะท้อน

สมรรถนะการใช้ภาษาในงานอาชีพจริง อีกทั้ง ครูควรมีทักษะการสะท้อนผลและพัฒนาการสอนของตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

ครูควรมีความรู้ด้านหลักการประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพ ทั้งการประเมินเพื่อพัฒนา (Formative Assessment) และการประเมินเพื่อตัดสินผล (Summative Assessment) รวมถึง ความสามารถในการออกแบบเครื่องมือประเมินที่หลากหลายและเหมาะสมกับการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง เช่น การประเมินจากภาระงาน การสังเกตพฤติกรรม การประเมินชิ้นงาน และการใช้แบบทดสอบที่วัดทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนอย่างบูรณาการ นอกจากนี้ ครูควรมีความรู้ในการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (Rubrics) ที่ชัดเจน โปร่งใส และสะท้อนระดับความสามารถของผู้เรียนได้อย่างเป็นธรรม ตลอดจนมีความสามารถในการวิเคราะห์ผลการประเมินเพื่อนำไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ที่สร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

ครูควรมีทักษะที่จำเป็นต่อการประเมินสมรรถนะของผู้เรียนอย่างรอบด้านและสอดคล้องกับการใช้งานจริง โดยต้องมีทักษะในการออกแบบเครื่องมือประเมินที่หลากหลาย เช่น แบบประเมินภาระงาน แบบสังเกตพฤติกรรม และแบบทดสอบที่วัดทักษะการสื่อสารในบริบทอาชีพ มีทักษะในการกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนหรือรูบริกที่ชัดเจน เป็นธรรม และตรวจสอบได้ รวมทั้งสามารถเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ ครูควรมีทักษะในการให้ข้อมูลย้อนกลับที่สร้างสรรค์และตรงจุด เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนจากผลการประเมิน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในสถานการณ์อาชีพจริงและ 4. การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

ครูควรมีความรู้ที่ครอบคลุมทั้งด้านภาษา การสอน และบริบทวิชาชีพ โดยต้องเข้าใจหลักการสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะควบคู่กับความรู้เกี่ยวกับลักษณะงานในสาขาอาชีพของผู้เรียน เช่น รูปแบบการสื่อสาร คำศัพท์เฉพาะ และสถานการณ์การทำงานจริง นอกจากนี้ ครูควรมีความรู้ด้านการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นสมรรถนะ การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ การเลือกใช้กิจกรรมเชิงปฏิบัติ และการประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์เรียนรู้ อีกทั้งต้องเข้าใจหลักการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริง รวมถึงการสะท้อนผลการสอนและการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานได้อย่างแท้จริง

ครูควรมีทักษะที่หลากหลายเพื่อเชื่อมโยงการเรียนรู้กับการปฏิบัติจริงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องมีทักษะการวิเคราะห์ผู้เรียนและบริบทอาชีพเพื่อกำหนดรูปแบบการสอนที่ตรงความต้องการ มีทักษะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ เช่น การจำลองสถานการณ์ การสื่อสารในที่ทำงาน และการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า นอกจากนี้ ครูควรมีทักษะการสื่อสารและการอธิบายที่ชัดเจน สามารถกระตุ้นการมีส่วนร่วมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการฝึกใช้ภาษาอย่างมั่นใจ รวมถึงทักษะ

การประยุกต์ใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มความน่าสนใจและความสมจริง อีกทั้งครูควรมีทักษะการประเมินผลและให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสร้างสรรค์ ตลอดจนทักษะการสะท้อนผลและพัฒนาการสอนของตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับการจัดการเรียนการสอนให้สามารถนำไปใช้ได้จริงในสถานการณ์อาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ

กระบวนการและกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะ

กระบวนการและกิจกรรมในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ

1. การสร้างองค์ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และหลักการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และทำความเข้าใจลักษณะผู้เรียนอาชีวและบริบทตลาดแรงงานที่เกี่ยวข้อง

กระบวนการพัฒนาสมรรถนะในการสร้างองค์ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และหลักการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ เริ่มต้นจากหลักการสำคัญที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยเชื่อมโยงการเรียนรู้กับบริบทวิชาชีพจริงให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งครูผู้สอนต้องได้รับการเสริมสร้างความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เช่น การเรียนรู้เชิงสื่อสาร การเรียนรู้โดยใช้ภาระงานเป็นฐาน และการบูรณาการภาษาเข้ากับทักษะอาชีพ เพื่อให้เกิดความเข้าใจเชิงลึกและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม จากนั้น วิเคราะห์ผู้เรียนอาชีวศึกษา โดยศึกษาลักษณะเฉพาะ ความต้องการ ความสนใจ และระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษของผู้เรียน รวมถึงบริบทของสาขาวิชาชีพที่เรียนควบคู่กันไป พร้อมทั้งสำรวจข้อมูลตลาดแรงงาน แนวโน้มอาชีพ และทักษะภาษาอังกฤษที่จำเป็นในสถานประกอบการจริง เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีความสอดคล้องกับโลกการทำงานและตอบโจทย์การมีงานทำของผู้เรียน

ด้านกิจกรรมในการสร้างองค์ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และหลักการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ควรเริ่มจากกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาการและความเข้าใจเชิงทฤษฎี โดยจัดให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับแนวคิดการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ เช่น การเรียนรู้เชิงสื่อสารและการเรียนรู้โดยใช้ภาระงานเป็นฐาน ควบคู่กับการอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการสะท้อนคิด เพื่อให้ผู้เข้ารับการพัฒนาสามารถเชื่อมโยงทฤษฎีกับการปฏิบัติได้อย่างมีเหตุผลและลึกซึ้ง ควรมีกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนและบริบท โดยให้ผู้เข้ารับการพัฒนาฝึกวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียนอาชีวศึกษาในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านความสามารถทางภาษา ความสนใจ แรงจูงใจ และทักษะอาชีพ รวมถึงการศึกษาข้อมูลตลาดแรงงาน แนวโน้มอาชีพ และความต้องการทักษะภาษาอังกฤษในสถานประกอบการผ่านกิจกรรม เช่น การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการหรือการวิเคราะห์ประกาศรับสมัครงาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจบริบทจริงและสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการออกแบบการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

2. การเชื่อมโยงความรู้สู่สมรรถนะ

กระบวนการเชื่อมโยงความรู้สู่สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ เริ่มต้นจากหลักการสำคัญที่เน้นการบูรณาการความรู้ทางภาษาเข้ากับบริบทวิชาชีพจริง โดยมีแนวคิด

ว่า การเรียนรู้จะเกิดประสิทธิภาพสูงสุดเมื่อครูผู้สอนสามารถแปลงความรู้เชิงทฤษฎีให้เป็นการปฏิบัติที่สอดคล้องกับสถานการณ์การทำงาน เป้าหมายในขณะนี้ คือ การทำให้ครูมีความเข้าใจอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และหลักการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และสามารถมองเห็นความเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาทางภาษาและทักษะอาชีพได้อย่างชัดเจน จากนั้นจึงแปลงความรู้สู่การออกแบบ โดยครูนำองค์ความรู้ที่ได้มาวิเคราะห์และกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ในรูปแบบสมรรถนะที่ผู้เรียนควรมี เช่น ความสามารถในการสื่อสารในสถานการณ์งานจริง การใช้คำศัพท์เฉพาะทาง หรือ การปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นในบริบทสากล พร้อมทั้งออกแบบหน่วยการเรียนรู้และกิจกรรมที่เน้นการลงมือปฏิบัติและสอดคล้องกับสถานการณ์วิชาชีพ โดยมีเป้าหมาย คือ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย ใช้ได้จริง และตอบโจทย์ความต้องการของตลาดแรงงาน

ในด้านกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะในการเชื่อมโยงความรู้สู่สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ควรเริ่มจากกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการตีความและบูรณาการองค์ความรู้ โดยให้ครูผู้สอนได้รับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดที่เกี่ยวข้อง แล้วฝึกวิเคราะห์และสังเคราะห์ให้เห็นความเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาทางภาษาอังกฤษกับทักษะอาชีพ ผ่านการพูดคุย อภิปราย และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป้าหมายคือให้สามารถแปลงความรู้เชิงทฤษฎีไปสู่กรอบแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างชัดเจน จากนั้นจึงมุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะ โดยให้ผู้เข้ารับการพัฒนามีเขียนผลลัพธ์การเรียนรู้ที่สะท้อนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในบริบทวิชาชีพจริง เช่น การสื่อสารในงาน การนำเสนอข้อมูล หรือการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น พร้อมทั้งเชื่อมโยงกับมาตรฐานวิชาชีพและความต้องการของตลาดแรงงาน เป้าหมาย คือ ให้ครูสามารถกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่ชัดเจน วัดได้ และใช้ได้จริง

3. การออกแบบแผนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและการประยุกต์ใช้สื่อ

กระบวนการพัฒนาสมรรถนะการออกแบบแผนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและการประยุกต์ใช้สื่อ เริ่มต้นจากหลักการที่เน้นการจัดการเรียนรู้เชิงสมรรถนะ โดยเชื่อมโยงการใช้ภาษาอังกฤษกับการปฏิบัติงานจริงในวิชาชีพ โดยมีแนวคิดสำคัญ คือ การออกแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (การกำหนดผลลัพธ์ก่อนกิจกรรม) และการใช้สื่อเป็นเครื่องมือเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมาย ซึ่งมีเป้าหมาย คือ เพื่อให้ครูมีความเข้าใจทั้งด้านการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะ หลักการออกแบบแผนการสอน และบทบาทของสื่อในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพอย่างเป็นระบบ จากนั้น ครูจึงศึกษาลักษณะผู้เรียนอาชีวศึกษา ระดับความสามารถทางภาษา ความสนใจ และทักษะอาชีพ รวมถึงวิเคราะห์มาตรฐานวิชาชีพและความต้องการของตลาดแรงงานควบคู่กับการสำรวจทรัพยากรและสื่อที่มีอยู่ เป้าหมาย คือ เพื่อให้มีข้อมูลพื้นฐานที่ครบถ้วนสำหรับการออกแบบแผนการสอนและการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์จริง ต่อมา ครูจึงกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้และตัวชี้วัดความสำเร็จ โดยระบุสมรรถนะที่ผู้เรียนควรแสดงออกได้ เช่น การสื่อสารในสถานการณ์ทำงาน การใช้คำศัพท์เฉพาะทาง หรือการทำงานร่วมกับผู้อื่น พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน เป้าหมาย คือ เพื่อให้แผนการสอนมีทิศทางที่ชัด วัดผลได้ และเชื่อมโยงกับการปฏิบัติจริง แล้วจึงออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยมีการประยุกต์ใช้สื่อ ซึ่งให้ครูจัดลำดับกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติ เช่น การจำลองสถานการณ์

หรืองานภารกิจ พร้อมทั้งคัดเลือกหรือประยุกต์ใช้สื่อที่สอดคล้องกับกิจกรรม เช่น สื่อดิจิทัล เอกสารจริง หรือวิดีโอจากสถานประกอบการ และกำหนดวิธีการใช้สื่อในแต่ละขั้นตอนอย่างเหมาะสม เป้าหมาย คือ การใช้สื่อสนับสนุนการเรียนรู้เชิงลึกและส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษในบริบทอาชีพ

ในด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการออกแบบแผนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและการประยุกต์ใช้สื่อ ควรเริ่มจากกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการทำความเข้าใจกรอบแนวคิดและการออกแบบเชิงสมรรถนะ โดยให้ครูศึกษาและอภิปรายแนวคิดการออกแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับ การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ และบทบาทของสื่อในการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ พร้อมทั้งวิเคราะห์ตัวอย่างแผนการสอนที่ดี เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงทฤษฎีกับการปฏิบัติได้อย่างเป็นระบบ จากนั้นควรมีกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการวิเคราะห์บริบทและความต้องการ โดยให้ครูฝึกวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียนอาชีวศึกษา ระดับความสามารถทางภาษา และทักษะอาชีพ รวมถึงสำรวจความต้องการของตลาดแรงงานและทรัพยากรสื่อที่มีอยู่ ผ่านการศึกษาข้อมูลจริงหรือกรณีศึกษา เป้าหมาย คือ เพื่อให้สามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นฐานในการออกแบบแผนการสอนและเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม ต่อมาจึงเป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้และการวัดประเมินผล โดยให้ครูฝึกเขียนผลลัพธ์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะที่ชัดเจนและวัดได้ พร้อมทั้งออกแบบเกณฑ์การประเมิน เช่น RUBRIC หรือเครื่องมือประเมินตามสภาพจริง เพื่อให้สอดคล้องกับกิจกรรมและการใช้สื่อ เป้าหมาย คือ เพื่อให้แผนการสอนมีทิศทางที่ชัดเจนและสามารถประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากนั้นจึงควรมีกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการออกแบบแผนการสอนและการประยุกต์ใช้สื่อ โดยให้ครูลงมือออกแบบหน่วยการเรียนรู้หรือแผนการสอนที่เชื่อมโยงการใช้ภาษาอังกฤษกับภาระงานในวิชาชีพ พร้อมทั้งคัดเลือกหรือพัฒนาสื่อที่เหมาะสม เช่น สื่อดิจิทัล วิดีโอ หรือเอกสารจริง และกำหนดวิธีใช้สื่อในแต่ละขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีการนำเสนอผลงานและรับข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง

4. การวัดและประเมินผลและการฝึกปฏิบัติในสภาพจำลอง (Micro-Teaching)

กระบวนการพัฒนาสมรรถนะการวัดและประเมินผลและการฝึกปฏิบัติในสภาพจำลองแบบ Micro-Teaching เริ่มต้นจากหลักการที่เน้นการประเมินเพื่อพัฒนาและการประเมินตามสภาพจริง โดยมีแนวคิดสำคัญ คือ การเชื่อมโยงการประเมินกับสมรรถนะที่ผู้เรียนต้องใช้ในบริบทวิชาชีพจริง ไม่ใช่เพียงการวัดความรู้เชิงทฤษฎี เป้าหมาย คือ เพื่อให้ครูมีความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบและวิธีการประเมินที่หลากหลาย รวมถึงบทบาทของการฝึกปฏิบัติแบบ Micro-Teaching ในการพัฒนาทักษะการสอนอย่างเป็นระบบ จากนั้น ให้ครูกำหนดกรอบการประเมิน โดยฝึกวิเคราะห์ผลลัพธ์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะและกำหนดตัวชี้วัดที่ชัดเจน พร้อมทั้งออกแบบเกณฑ์การประเมิน เช่น RUBRIC และเครื่องมือประเมินที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ เป้าหมาย คือ เพื่อให้การประเมินสามารถสะท้อนความสามารถของผู้เรียนในการใช้ภาษาอังกฤษในบริบทอาชีพได้อย่างแท้จริง

และในขั้นของการฝึกปฏิบัติในสภาพจำลอง (Micro-Teaching) ให้ครูทดลองจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์จำลองผ่านใช้แผนการสอนและเครื่องมือประเมินที่ออกแบบไว้ พร้อมทั้งได้รับการสังเกตจากเพื่อนและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อสะท้อนผลทั้งด้านการจัดกิจกรรม การใช้สื่อ และการประเมินผู้เรียน เป้าหมาย คือ เพื่อพัฒนาทักษะการจัดการเรียนการสอนและการประเมินในสภาพแวดล้อมที่

ปลอดภัยและสามารถปรับปรุงได้ทันที แล้วสะท้อนผลและปรับปรุง โดยครูนำข้อมูลจากการสังเกต และข้อเสนอแนะมาวิเคราะห์จุดแข็งและจุดที่ควรพัฒนา ทั้งในด้านการออกแบบเครื่องมือประเมิน การใช้เกณฑ์การให้คะแนน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีเป้าหมาย คือ การยกระดับคุณภาพ การสอนและการประเมินให้มีความแม่นยำและสอดคล้องกับสมรรถนะมากยิ่งขึ้น

ในด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการวัดและประเมินผลและการฝึกปฏิบัติในสภาพจำลอง (Micro-Teaching) ควรเริ่มจากกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านความรู้และความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักการประเมิน โดยให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับแนวคิดการประเมินเพื่อพัฒนา การประเมินตามสภาพจริง และรูปแบบการวัดสมรรถนะ พร้อมทั้งวิเคราะห์ตัวอย่างเครื่องมือประเมินและอภิปราย แลกเปลี่ยน เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงแนวคิดสู่การปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม จากนั้นควรมี กิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้และตัวชี้วัด โดยให้ครูฝึกเขียนผลลัพธ์ การเรียนรู้เชิงสมรรถนะด้านภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและกำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน เช่น การ สร้างรูปрикหรือแบบประเมินตามสภาพจริง เป้าหมาย คือ เพื่อให้ครูสามารถกำหนดสิ่งที่จะวัดและ วิธีการวัดที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ ต่อมาจึงเป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการออกแบบ เครื่องมือการวัดและประเมินผล โดยให้ครูฝึกสร้างเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น แบบสังเกต แบบ ประเมินผลงาน แบบทดสอบเชิงปฏิบัติ พร้อมทั้งทดลองใช้และปรับปรุงเครื่องมือจากข้อเสนอแนะของ เพื่อนร่วมกลุ่มหรือผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้เครื่องมือมีคุณภาพและใช้ได้จริง จากนั้น จึงควรมีกิจกรรมที่มุ่ง พัฒนาสมรรถนะด้านการบูรณาการการประเมินเข้ากับการจัดการเรียนรู้ โดยให้ครูออกแบบกิจกรรม การเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงสมรรถนะและกำหนดจุดประเมินในแต่ละช่วงของกิจกรรม เพื่อให้การประเมินเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ไม่แยกออกจากกัน

ในด้านกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการปฏิบัติการสอนและการใช้การประเมินจริง ผ่านการฝึก Micro-Teaching โดยให้ครูทดลองสอนในสถานการณ์จำลอง ใช้เครื่องมือการวัดและ ประเมินผลที่ออกแบบไว้ และรับการสังเกตจากเพื่อนและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อสะท้อนผลทั้งด้านการสอน และการประเมิน เป้าหมาย คือ การพัฒนาทักษะการใช้เครื่องมือประเมินควบคู่กับการจัดการเรียนรู้ และควรมีกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการสะท้อนคิดและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยให้ครู วิเคราะห์ผลการสอนและผลการประเมินของตนเอง ระบุจุดแข็งและจุดที่ควรปรับปรุง พร้อมทั้ง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มหรือชุมชนวิชาชีพ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการวัดและประเมินผลให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งทั้งหมดนี้มีเป้าหมายเพื่อให้ครูสามารถใช้การประเมินเป็นเครื่องมือสำคัญในการ พัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของโลกการทำงานได้ อย่างแท้จริง

5. การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์จริง

กระบวนการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในสถานการณ์จริง เริ่มต้นจากหลักการที่มุ่งเน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์และการจัดการเรียนรู้ที่ยึดบริบทการทำงานเป็นฐาน โดยมีแนวคิดสำคัญว่าการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษจะเกิดขึ้นอย่างมีความหมายเมื่อผู้เรียนได้ใช้ภาษาในสถานการณ์จริงหรือใกล้เคียงจริง เป้าหมาย คือ เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจบริบทของสถานประกอบการ ลักษณะงาน และทักษะภาษาอังกฤษที่จำเป็น เพื่อสามารถออกแบบการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับโลกการทำงานได้อย่างแท้จริง จากนั้นจึงเป็นขั้นของการวิเคราะห์บริบทและเตรียมความพร้อม โดยครูศึกษาสภาพแวดล้อมของสถานที่ฝึกปฏิบัติหรือสถานประกอบการ วิเคราะห์ภาระงานที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติ รวมถึงความพร้อมของผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติ พร้อมทั้งวางแผนการจัดการเรียนรู้และการสนับสนุนที่เหมาะสม เป้าหมาย คือ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้สามารถดำเนินไปได้อย่างราบรื่นและปลอดภัยต่อผู้เรียน ต่อมาจึงออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในสถานการณ์จริง โดยครูกำหนดภาระงานหรือกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษในการปฏิบัติงาน เช่น การสื่อสารกับลูกค้า การทำงานเป็นทีม หรือการรายงานผลการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งกำหนดแนวทางการสนับสนุน เช่น ตัวอย่างบทสนทนา หรือพี่เลี้ยงในสถานประกอบการ เป้าหมาย คือ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างมั่นใจและเหมาะสมกับบริบทงาน ในขั้นตอนของการดำเนินการจัดการเรียนรู้ ครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกและผู้ประสานงาน ติดตามการปฏิบัติงานของผู้เรียน ให้คำแนะนำ และช่วยแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นในระหว่างการใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริง โดยมีเป้าหมาย คือ การส่งเสริมการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และในขั้นของการประเมินผลและสะท้อนประสบการณ์ ครูและผู้เรียนร่วมกันประเมินผลการปฏิบัติงานและการใช้ภาษาอังกฤษผ่านวิธีการที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ หรือการสะท้อนคิด เป้าหมาย คือ เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงจุดแข็งและจุดที่ควรพัฒนา และสามารถนำประสบการณ์ไปต่อยอดการเรียนรู้

ในด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในสถานการณ์จริง ควรเริ่มจากกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการทำความเข้าใจบริบทงานและความต้องการของสถานประกอบการ โดยให้ครูศึกษา วิเคราะห์ลักษณะงานจริง มาตรฐานวิชาชีพ และทักษะภาษาอังกฤษที่จำเป็น ผ่านการสำรวจจากสถานประกอบการ การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ หรือการวิเคราะห์สถานการณ์งาน เป้าหมาย คือ เพื่อให้ครูสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาภาษาอังกฤษกับการปฏิบัติงานจริงได้อย่างชัดเจน จากนั้นจัดกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการเตรียมความพร้อมผู้เรียน โดยให้ครูออกแบบกิจกรรมเตรียมพื้นฐานของผู้เรียนทั้งด้านภาษาและทักษะอาชีพ เช่น การฝึกบทสนทนาเฉพาะสถานการณ์ การเรียนรู้คำศัพท์เฉพาะทาง หรือการจำลองสถานการณ์เบื้องต้นในห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความมั่นใจและพร้อมก่อนเข้าสู่สถานการณ์จริง เป้าหมาย คือ การลดความกังวลและเพิ่มศักยภาพในการใช้ภาษา ต่อมาจัดกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการออกแบบการเรียนรู้ในสถานการณ์จริง โดยให้ครูฝึกกำหนดภาระงานหรือกิจกรรมที่สอดคล้องกับงานในสถานประกอบการ เช่น การให้บริการลูกค้า การสื่อสารในทีม หรือการนำเสนอข้อมูล พร้อมทั้งวางแผนบทบาทของครูและผู้เรียน รวมถึงแนวทางการสนับสนุน เช่น พี่เลี้ยงในสถานที่ฝึก เป้าหมาย คือ เพื่อให้กิจกรรมมีความสมจริงและส่งเสริมการใช้ภาษาอย่างมีความหมาย จากนั้นจัดกิจกรรมที่มุ่ง

พัฒนาสมรรถนะด้านการประเมินผลในสถานการณ์จริง โดยให้ครูฝึกใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย เช่น การสังเกตการปฏิบัติงาน การประเมินจากผลงาน หรือการสะท้อนคิดของผู้เรียน พร้อมทั้งพัฒนาเครื่องมือประเมินที่สอดคล้องกับสมรรถนะ เป้าหมาย คือ เพื่อให้สามารถวัดความสามารถของผู้เรียนได้อย่างแท้จริงและครอบคลุม สุดท้าย ควรมีกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการสะท้อนคิดและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยให้ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปทบทวน วิเคราะห์ประสบการณ์ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อนำไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในอนาคต รวมถึงสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถานประกอบการ เป้าหมาย คือ การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับโลกการทำงานอย่างยั่งยืน

6. การสะท้อนผลเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

กระบวนการสะท้อนผลการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เริ่มจากหลักการที่มุ่งเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยมีแนวคิดสำคัญ คือ การใช้ข้อมูลจากการสอนจริงเป็นฐานในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของครูและผู้เรียนในการสะท้อนคิด เป้าหมาย คือ เพื่อให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของการสะท้อนผลในฐานะเครื่องมือในการยกระดับสมรรถนะการสอนและพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับบริบทอาชีพ จากนั้นเป็นขั้นตอนของการรวบรวมข้อมูลและหลักฐานการเรียนรู้ โดยครูเก็บข้อมูลจากผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น ผลงานผู้เรียน การสังเกตพฤติกรรมในชั้นเรียน การประเมินผล และความคิดเห็นของผู้เรียนหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เป้าหมาย คือ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่รอบด้านและสะท้อนสภาพจริงของการจัดการเรียนการสอน ขึ้นต่อมา คือ การวิเคราะห์และตีความข้อมูล โดยครูนำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาอย่างเป็นระบบ เพื่อระบุจุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนา และปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรืออุปสรรคในการเรียนรู้ พร้อมเชื่อมโยงกับเป้าหมายสมรรถนะของผู้เรียน โดยมีเป้าหมาย คือ การเข้าใจปัญหาและศักยภาพของการสอนอย่างลึกซึ้ง ในลำดับถัดไปเป็นขั้นตอนของการสะท้อนคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยครูตั้งคำถามกับการปฏิบัติของตนเอง เช่น สิ่งใดที่ได้ผลดี เหตุใดจึงได้ผล และสิ่งใดควรปรับปรุง พร้อมทั้งเปิดรับมุมมองจากเพื่อนร่วมวิชาชีพหรือผู้เชี่ยวชาญ โดยมีเป้าหมาย คือ การพัฒนาความคิดเชิงวิพากษ์และการเรียนรู้ร่วมกัน ต่อมาเป็นขั้นตอนของการวางแผนปรับปรุงและพัฒนา โดยครูกำหนดแนวทางหรือกลยุทธ์ใหม่ในการจัดการเรียนการสอน เช่น การปรับกิจกรรม การใช้สื่อ หรือการประเมินผลให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและบริบทอาชีพมากยิ่งขึ้น โดยมีเป้าหมาย คือ การนำผลการสะท้อนไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่เป็นรูปธรรม และสุดท้ายเป็นขั้นตอนของการนำไปใช้และติดตามผลอย่างต่อเนื่อง โดยครูนำแนวทางที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ในชั้นเรียนจริง และติดตามผลการเปลี่ยนแปลงอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งสะท้อนผลซ้ำในลักษณะวงจร เพื่อสร้างการพัฒนาที่ต่อเนื่องและยั่งยืน โดยมีเป้าหมาย คือ การยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของโลกการทำงานในระยะยาว

ในด้านของกิจกรรมในการสะท้อนผลการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ควรเริ่มจากกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการตระหนักรู้และการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ โดยให้ครูฝึกบันทึกผลการสอน รวบรวมหลักฐานการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น ชิ้นงาน บันทึกการสังเกต และผลการประเมิน พร้อมทั้งใช้เครื่องมือสะท้อนผลเบื้องต้น เช่น แบบบันทึกหลังสอนหรือวิดีโอบันทึกการสอน เป้าหมาย คือ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนสภาพจริงและพร้อมสำหรับการวิเคราะห์ จากนั้นจึงควรมีกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการวิเคราะห์และตีความข้อมูล โดยให้ครูฝึกนำข้อมูลที่ได้อาจจัดหมวดหมู่ เปรียบเทียบกับเป้าหมายสมรรถนะ และวิเคราะห์หาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรือปัญหาในการเรียนรู้ เช่น การวิเคราะห์ผลงานผู้เรียนหรือการใช้กรณีศึกษา เป้าหมาย คือ เพื่อให้ครูเข้าใจสถานการณ์การสอนอย่างลึกซึ้งและมีเหตุผลรองรับ ต่อมาเป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการสะท้อนคิดเชิงวิพากษ์ โดยให้ครูตั้งคำถามกับการสอนของตนเอง เช่น สิ่งที่ได้ทำได้ดี สิ่งที่ต้องปรับปรุง และแนวทางพัฒนา พร้อมทั้งจัดวงสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมวิชาชีพหรือชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อเปิดมุมมองใหม่ โดยมีเป้าหมาย คือ การพัฒนาความคิดเชิงลึกและการเรียนรู้ร่วมกัน ในลำดับถัดไปควรมีกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการวางแผนพัฒนาและนวัตกรรมการสอน โดยให้ครูนำผลการสะท้อนมาสร้างแผนปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน เช่น การปรับกิจกรรม การเลือกใช้สื่อ หรือการพัฒนาเครื่องมือประเมิน พร้อมทั้งออกแบบแนวทางใหม่ที่ตอบโจทย์ผู้เรียนและบริบทอาชีพ เป้าหมาย คือ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรม ต่อมาเป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการทดลองใช้และติดตามผล โดยให้ครูนำแนวทางที่พัฒนาขึ้นไปใช้จริงในชั้นเรียน ติดตามผลการเปลี่ยนแปลงของผู้เรียน และเก็บข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อประเมินประสิทธิผล โดยมีเป้าหมาย คือ การตรวจสอบว่าการปรับปรุงที่ดำเนินการมีผลต่อการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนอย่างแท้จริง สุดท้าย ควรมีกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการเรียนรู้ต่อเนื่องและการสร้างความยั่งยืน โดยให้ครูสรุปบทเรียน เผยแพร่แนวปฏิบัติที่ดี และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในระดับสถานศึกษาหรือเครือข่ายวิชาชีพ เพื่อขยายผลและต่อยอดการพัฒนา โดยมีเป้าหมาย คือ การสร้างวัฒนธรรมการสะท้อนผลและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งนำไปสู่คุณภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพที่ยั่งยืนและสอดคล้องกับความต้องการของโลกการทำงานในระยะยาว

กระบวนการเหล่านี้จะช่วยยกระดับสมรรถนะครูอาชีพศึกษาในการประเมินการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงาน

การวัดและประเมินผล

การวัดสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีพศึกษาโดยการเปรียบเทียบผลการวัดกับเกณฑ์ร้อยละ 80 เป็นกระบวนการที่ช่วยประเมินความพร้อมและความสามารถของครูในการพัฒนาผู้เรียนในการใช้ภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งประกอบด้วย

1. การทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจทางวิชาชีพ จากการประเมินระดับความรู้ ความเข้าใจ ด้านวิธี ทฤษฎี และแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนทางวิชาชีพ และความสามารถในการนำความรู้ ทางวิชาชีพไปใช้ โดยใช้ข้อสอบปรนัยจำนวน 50 ข้อ 50 คะแนน เพื่อให้เห็นถึงประสิทธิผลของการ พัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพหลังได้รับการพัฒนาอย่างเป็น รูปธรรม

2. การประเมินความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อ อาชีพและการวัดและประเมินผล จากการประเมินตามองค์ประกอบการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ในระหว่างการพัฒนาสมรรถนะ โดยการใช้เกณฑ์แบบรูบริก (Rubric Score) ที่ผ่านการประเมินจาก วิทยากรที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ 25 คะแนน เพื่อประเมินว่าครูสามารถกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ ออกแบบ แผนการสอน เลือกกิจกรรมและสื่อที่ตอบโจทย์กับทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และสะท้อน ความเหมาะสม ความถูกต้อง ความชัดเจน และคุณภาพของเครื่องมือการประเมินผลที่ครูออกแบบใน การจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม

และ 3. การประเมินการจัดการเรียนการสอน จากการประเมินการสัทธิการจัดการเรียน การสอนในระหว่างการพัฒนาสมรรถนะ โดยการใช้เกณฑ์แบบรูบริก (Rubric Score) ที่ผ่านการ ประเมินจากวิทยากรที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ 25 คะแนน เพื่อประเมินว่าครูสามารถประยุกต์ใช้สื่อในการ สนับสนุนการจัดการเรียนรู้และเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับลักษณะผู้เรียน อาชีพหรือไม่

รวมทั้งสิ้น 100 คะแนน โดยการเปรียบเทียบผลการวัดกับเกณฑ์ร้อยละ 80

กระบวนการทั้งหมดนี้ช่วยยกระดับคุณภาพครูอาชีวศึกษา ให้สามารถจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการได้ อย่างแท้จริง

ทฤษฎีการพัฒนาสมรรถนะ**David C. McClelland (1973)**

การทำงานให้ประสบผลสำเร็จจำเป็นต้องอาศัยความสามารถในการประยุกต์ใช้หลักการและองค์ความรู้ที่มีอยู่ในตัวในการปฏิบัติจริง จึงจะถือว่าบุคคลนั้นมีสมรรถนะในการปฏิบัติงาน

ทฤษฎีการพัฒนาบุคลากร**Leonard Nadler และ Garland D. Wiggs (1989)**

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นกระบวนการวางแผนอย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานและปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานขององค์กรให้สูงขึ้น โดยวิธีการฝึกอบรม การให้การศึกษา และการพัฒนา

ทฤษฎีสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอน**Shulman Lee (1987)**

การจัดการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ที่ประยุกต์ในการพัฒนาวิชาชีพผู้สอนสาขาภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย ความรู้ 7 ด้าน ได้แก่ ความรู้เนื้อหาสาระของวิชา ความรู้ด้านการสอนรวมทั้งวิธีสอน ความรู้ด้านวิธีสอนผนวกเนื้อหาวิชา เฉพาะ ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร ความรู้เกี่ยวกับความมุ่งหมายของการศึกษา ความรู้เกี่ยวกับผู้เรียน และความรู้ในบริบทของการศึกษา

ทฤษฎีการประเมินผลพัฒนาบุคลากร**George E. Miller (1990)**

การประเมินตามพีระมิดของ Miller ช่วยให้ผู้พัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพอย่างเป็นลำดับ ตั้งแต่การมีความรู้ (Knows) การประยุกต์ใช้ความรู้ (Knows how) การแสดงความสามารถในการสอน (Shows how) จนถึงการปฏิบัติจริงในชั้นเรียน (Does)

หลักการ

การบูรณาการทฤษฎีทั้ง 4 แนวคิดในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา ดำเนินการอย่างเป็นลำดับขั้น เริ่มจากแนวคิดสมรรถนะของ McClelland เพื่อกำหนดองค์ประกอบสมรรถนะที่จำเป็นของครู ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และความสามารถในการปฏิบัติงานจริง จากนั้นใช้แนวคิดการพัฒนาบุคลากรของ Nadler และ Wiggs เป็นกระบวนการเสริมสร้างสมรรถนะผ่านการฝึกอบรม การศึกษา และการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ต่อมานำแนวคิดของ Shulman มาใช้ในการเชื่อมโยงความรู้ด้านภาษาอังกฤษกับวิธีการสอน เพื่อให้ครูสามารถออกแบบการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทวิชาชีพ สุดท้ายใช้กรอบการประเมินสมรรถนะของ Miller เพื่อประเมินพัฒนาการของครูจากระดับความรู้ การประยุกต์ใช้ การแสดงความสามารถ จนถึงการปฏิบัติจริงในชั้นเรียน ทั้งนี้ การบูรณาการดังกล่าวช่วยให้การพัฒนาครูมีความเป็นระบบ ส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพที่เชื่อมโยงกับการทำงานจริงและตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของครูในการจัดการเรียนรู้อังกฤษเพื่ออาชีพ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องทั้งด้านตัวครูผู้สอน กระบวนการจัดการเรียนรู้ และผลลัพธ์ที่คาดหวัง

เนื้อหาการพัฒนาสมรรถนะ

ประกอบด้วย 4 หัวข้อหลัก คือ 1. ความรู้ ทักษะ และแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ 2. การออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ 3. การวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ 4. การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

กระบวนการและกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะ

1. การสร้างองค์ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับ แนวคิด ทฤษฎี และหลักการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และทำความเข้าใจลักษณะผู้เรียนอาชีวะและบริบทตลาดแรงงานที่เกี่ยวข้อง
2. การเชื่อมโยงความรู้สู่สมรรถนะ
3. การออกแบบแผนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและการประยุกต์ใช้สื่อ
4. การวัดและประเมินผลและการฝึกปฏิบัติในสภาพจำลอง (Micro-Teaching)
5. การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์จริง
6. การสะท้อนผลเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

การวัดและประเมินผล

สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

สมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

ส่วนที่ 2 บทบาทผู้เกี่ยวข้องและขั้นตอนการดำเนินการ

บทบาทของผู้เกี่ยวข้อง

1. ผู้บริหารระดับสถานศึกษาภายใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทำหน้าที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ขับเคลื่อนทั้งนโยบาย การปฏิบัติ การติดตาม และการพัฒนา เพื่อให้ครูอาชีวศึกษามีสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในระดับสากล โดยสามารถอธิบายเป็น 4 บทบาทหลัก ดังนี้

1) เป็นผู้นำในการกำหนดทิศทางและนโยบายที่ชัดเจน เพื่อสนับสนุนการพัฒนาครูให้มีสมรรถนะด้านการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ เช่น การสร้างวิสัยทัศน์องค์กรที่เน้นอาชีวะสู่สากล การสนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากร และโอกาสในการพัฒนาครู และการกำหนดนโยบายส่งเสริมการบูรณาการภาษาอังกฤษเข้ากับหลักสูตรสายอาชีพ เช่น การเปิดโอกาสให้ครูและนักเรียนในสถานศึกษาได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผู้สำเร็จการศึกษา หรือลงพื้นที่ในสถานประกอบการจริง ให้ครูและนักเรียนได้เห็นบรรยากาศและขั้นตอนการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ เพื่อสร้างทัศนคติของนักเรียน ให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญของความรู้ที่ได้จากการเรียน ที่ต้องนำไปใช้ในสถานประกอบการเมื่อสำเร็จการศึกษา

2) ดำเนินการหรือสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การจัดอบรมหรือการพัฒนาครูด้านเทคนิคการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ การสนับสนุนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครู และการสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการหรือเจ้าของภาษา เพื่อส่งเสริมให้ครูภาษาอังกฤษมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานประกอบการผ่านโครงการศึกษาดูงานผ่านการลงพื้นที่จริง หรือจัดให้มีครูทางสายวิชาชีพหรือเครือข่ายสถานประกอบการเป็นที่เล็งในการจัดการเรียนการสอน

3) มีระบบติดตามเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมาย เช่น การนิเทศ ติดตาม และให้คำปรึกษาการจัดการเรียนการสอน การสร้างระบบสะท้อนผล (Feedback) ที่มีคุณภาพ และการติดตามความก้าวหน้าของครูและนักเรียนอย่างต่อเนื่อง เช่น การส่งเสริมให้มีโครงการติดตามผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อปรับหลักสูตรให้ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานอยู่เสมอ

4) ประเมินผลและนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน เช่น การประเมินสมรรถนะครูด้านการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เช่น การสนับสนุนและประสานงานกับองค์กรหรือหน่วยงานระดับสากล เช่น British Council หรือ Cambridge Assessment English ในการจัดอบรมความรู้และทดสอบความรู้ครูภาษาอังกฤษให้อยู่ในระดับ B2 ทุกๆ 2 ปี เพื่อเพิ่มระดับความรู้ทางวิชาชีพของครูให้มีความเข้มแข็งเพื่อลงสู่การจัดการเรียนการสอนแก่ผู้เรียน

2. ผู้สอนภาษาอังกฤษในสถานศึกษาภายใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผู้สอนภาษาอังกฤษในอาชีวศึกษาไม่ได้ทำหน้าที่เพียงสอนภาษา แต่เป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้เพื่ออาชีพที่ต้องบูรณาการนโยบายสู่การปฏิบัติจริง ติดตามผลอย่างเป็นระบบ และพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการทำงานได้จริงในโลกอาชีพ

1) เชื่อมโยงนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยศึกษาและทำความเข้าใจนโยบายด้านภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แล้วแปลงนโยบายเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทของสาขาวิชาชีพ ผ่านการบูรณาการภาษาอังกฤษกับทักษะอาชีพ เพื่อนำไปสู่การเสนอแนะแนวทางพัฒนาหลักสูตรให้ตอบโจทย์ตลาดแรงงาน

2) จัดการเรียนรู้ให้เกิดสมรรถนะจริงกับผู้เรียน โดยออกแบบแผนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการใช้ภาษาเพื่อการทำงาน ใช้สถานการณ์จำลองในวิชาชีพ เช่น การบริการลูกค้า การนำเสนอ ซึ่งอาจประยุกต์ใช้สื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่เหมาะสม เช่น e-learning หรือ AI เพื่อส่งเสริมทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้าน (การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน) ในบริบทอาชีพ

3) ติดตามและสะท้อนผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ผ่านการประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนเป็นระยะ บันทึกผล วิเคราะห์ปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียน และนำมาปรับปรุงวิธีสอนตามผลการติดตาม จากนั้นรายงานผลต่อผู้บริหารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือมีส่วนร่วมในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อแลกเปลี่ยนแนวปฏิบัติที่ดี

4) ยกระดับคุณภาพทั้งผู้เรียนและผู้สอน โดยการออกแบบและใช้เครื่องมือประเมินที่สอดคล้องกับสมรรถนะอาชีพ มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนทั้งด้านภาษาและการนำไปใช้จริง และสะท้อนผลการสอนของตนเอง (Self-Reflection) เพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่องผ่านการเข้าร่วมอบรมหรือการพัฒนาวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการพัฒนาวัตกรรมการเรียนหรือแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ในการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

3. วิทยากรหรือผู้ให้ความรู้

วิทยากรไม่ได้เป็นเพียงผู้ถ่ายทอดความรู้แต่เป็นผู้ออกแบบกระบวนการเรียนรู้และโค้ชที่เชื่อมโยงนโยบายสู่การปฏิบัติจริง ติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งส่งเสริมการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครูสามารถนำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1) อธิบายและถ่ายทอดนโยบายสู่ความเข้าใจที่นำไปใช้ได้จริง โดยอธิบายกรอบนโยบายเป้าหมาย ทิศทางการพัฒนาภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และเชื่อมโยงนโยบายกับบริบทการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาอาชีวฯ เพื่อชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการใช้ภาษาอังกฤษในการทำงานและตลาดแรงงาน เพื่อกระตุ้นทัศนคติและแรงจูงใจของครูผู้เข้ารับการอบรมให้เห็นคุณค่าและความจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

2) นำการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ เพื่อช่วยให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ฝึกลงมือทำได้จริง เช่น การสาธิตเทคนิคหรือรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ การออกแบบกิจกรรม Workshop ให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ฝึกเขียนแผนการสอนและสร้างสื่อ การยกตัวอย่างสถานการณ์จริงในสายอาชีพต่าง ๆ

การให้คำแนะนำรายบุคคล (Coaching หรือ Mentoring) ระหว่างการฝึกปฏิบัติ และการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน

3) ติดตาม สนับสนุน และสะท้อนผลการเรียนรู้ ผ่านการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของผู้เข้าอบรม และให้ข้อเสนอแนะ (Feedback) อย่างต่อเนื่องและสร้างสรรค์ โดยการใช้เครื่องมือประเมินระหว่างอบรม เพื่อติดตามความก้าวหน้าในการพัฒนาผลงาน เช่น แผนการสอนหรือสื่อการเรียนรู้ และส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เข้าอบรม (PLC)

4) ออกแบบและประเมินผลการพัฒนา เพื่อยกระดับคุณภาพการอบรม โดยออกแบบเครื่องมือประเมินสมรรถนะของผู้เข้ารับการอบรม (ก่อน-ระหว่าง-หลังอบรม) ประเมินผลลัพธ์ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และการนำไปใช้จริง และสะท้อนผลการอบรมและให้แนวทางพัฒนาต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุงหลักสูตรหรือรูปแบบการอบรมให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการ และสนับสนุนการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างยั่งยืน

ขั้นตอนการดำเนินงานของสถานศึกษา

แบ่งเป็น 4 ระยะ คือ

1. ระยะเตรียมการ (Preparation)

ถือเป็นช่วงสำคัญที่วางรากฐานทั้งด้านนโยบาย บุคลากร และทรัพยากร โดยสถานศึกษาควรดำเนินงานอย่างเป็นระบบและลงมือทำได้จริง ดังนี้

1) การกำหนดนโยบายและเป้าหมายของสถานศึกษา ประกอบด้วย

1.1) การประชุมกำหนด วิสัยทัศน์หรือเป้าหมายด้านภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพให้ชัดเจน เช่น ครูสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการภาษาและทักษะวิชาชีพ และผู้เรียนสามารถสื่อสารในสถานการณ์งานจริงได้

1.2) การกำหนดตัวชี้วัด (KPI) เช่น ร้อยละของครูที่ผ่านการอบรม หรือระดับสมรรถนะภาษาอังกฤษของครู (เช่น CEFR B2-C1)

1.3) การจัดทำคำสั่งหรือแผนพัฒนาภายใน (School Development Plan)

2) การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs Analysis) ประกอบด้วย

2.1) การสำรวจครูผู้สอน เช่น ระดับภาษาอังกฤษผ่านการใช้แบบทดสอบหรือการสัมภาษณ์

2.2) การสำรวจผู้เรียน เช่น สาขาวิชาที่เรียน เช่น ช่างยนต์ ช่างไฟฟ้า ช่างเทคนิคคอมพิวเตอร์ ช่างกลโรงงาน เป็นต้น และสถานการณ์ภาษาอังกฤษที่ใช้จริงในงานอาชีพ

2.3) การสำรวจสถานประกอบการ (Industry Input) เช่น ทักษะภาษาอังกฤษที่ต้องใช้จริง เช่น การต้อนรับลูกค้า การอ่านคู่มือการปฏิบัติงาน

ซึ่งในขั้นตอนนี้ อาจใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านทางการใช้แบบสอบถาม หรือ Google Forms การสนทนากลุ่ม (Focus Group) และการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ

3) การจัดตั้งคณะทำงานหรือทีมพัฒนา ประกอบด้วย ครูภาษาอังกฤษ ครูสายวิชาชีพ หัวหน้าแผนกวิชา หรือตัวแทนสถานประกอบการ โดยกำหนดบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน เช่น ฝ่ายพัฒนาหลักสูตร ฝ่ายอบรมครู ฝ่ายติดตามและประเมินผล

4) การออกแบบกรอบสมรรถนะครู (Teacher Competency Framework) คือ การกำหนดสมรรถนะที่ครูควรมี เช่น ความสามารถทางภาษาอังกฤษ (Language Proficiency) การออกแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการ การประยุกต์ใช้สื่อและเทคโนโลยี การวัดและประเมินผลเชิงสมรรถนะ เพื่อใช้เป็นฐานในการวางแผนอบรม

5) การวางแผนพัฒนาครู (Training Plan) คือ การออกแบบหลักสูตรอบรม เช่น English for Specific Purposes เทคนิคการสอนแบบสถานการณ์ การสร้างสื่อการสอน อาจกำหนดรูปแบบการพัฒนาเป็นการอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) การ Coaching / Mentoring หรือการใช้ชุมชนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ PLC (Professional Learning Community) โดยจัดตารางเวลาให้เหมาะสมกับภาระงานของครู

6) การเตรียมทรัพยากรและสื่อ ประกอบด้วย

6.1) การจัดหาสื่อการสอน เช่น บทสนทนาในงานจริง (Workplace Dialogues) วิดีโอ สถานการณ์จริง หรือ คู่มือหรือเอกสารจากสถานประกอบการ

6.2) การจัดเตรียมเทคโนโลยี เช่น สื่อดิจิทัล หรือแพลตฟอร์มออนไลน์

6.3) การจัดงบประมาณ เช่น ค่าฝึกอบรม ค่าวิทยากร ค่าสื่อ

7) การสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการ เช่น การทำ MOU กับสถานประกอบการ การเชิญผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ ผ่านการจัดกิจกรรม เช่น การลงพื้นที่สถานประกอบการ (Workplace Visit) หรือ การเชิญตัวแทนสถานประกอบการมาเสวนา (Guest Speaker) เพื่อเก็บข้อมูลภาษาที่ใช้จริงในงาน และนำมาพัฒนาเนื้อหาในการจัดการเรียนการสอน

8) การสื่อสารและสร้างความเข้าใจในองค์กร ประกอบด้วย การประชุมชี้แจงครูและบุคลากร การจัดทำคู่มือหรือแนวทางการดำเนินงาน การสร้างแรงจูงใจ เช่น การยกย่องครูต้นแบบ หรือการนับชั่วโมงพัฒนาเป็นผลงานวิชาชีพ

9) การวางแผนติดตามและประเมินผล (Monitoring Plan) ประกอบด้วย

9.1) การกำหนดเครื่องมือ เช่น แบบประเมินก่อน-หลังอบรม หรือการสังเกตการสอน (Classroom Observation)

9.2) การกำหนดรอบเวลา เช่น รายเดือน รายภาคเรียน

9.3) การวางระบบรายงานผล เช่น การรายงานต่อผู้บริหาร การปรับปรุงแผนต่อเนื่อง

ดังนั้น ในระยะเตรียมการ สถานศึกษาควรดำเนินงานตามลำดับ ดังนี้ การกำหนดนโยบาย การวิเคราะห์ความต้องการ การจัดตั้งคณะดำเนินการ การออกแบบสมรรถนะ การวางแผนอบรม การเตรียมทรัพยากร การสร้างเครือข่าย การสื่อสาร และการวางระบบประเมิน

2. ระยะพัฒนา (Development Phase)

สถานศึกษาจะเปลี่ยนจากการเตรียมความพร้อมไปสู่การลงมือพัฒนาสมรรถนะครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องในงานจริง โดยเน้นการฝึก การใช้ การสะท้อน การปรับปรุง อย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

1) การพัฒนาครูผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการ (Intensive Training) เช่น การจัด Workshop ที่เน้นการลงมือทำไม่ใช่การบรรยายเพียงอย่างเดียว เช่น การออกแบบแผนการสอน (Lesson Plan Design) การสร้างชิ้นงานหรือสถานการณ์จำลอง เช่น การต้อนรับลูกค้า การอธิบายงานช่าง โดยใช้รูปแบบ Micro-Teaching คือ ให้ครูทดลองสอนสั้น ๆ แล้วรับ Feedback ตัวอย่างกิจกรรม เช่น การให้ครูออกแบบบทเรียนแล้วทดลองสอน 15 – 50 นาที พร้อมรับข้อเสนอแนะจากเพื่อนครูและวิทยากร

2) การพัฒนาบทเรียนและสื่อการสอนร่วมกัน (Collaborative Material Development) โดยเริ่มจากการตั้งทีมครูภาษาอังกฤษและครูวิชาชีพให้ทำงานร่วมกัน แล้วพัฒนาสื่อที่สอดคล้องกับสาขา เช่น สาขาช่างยนต์ คือ คำศัพท์เฉพาะทางที่ใช้ในงานช่าง หรือคู่มือการปฏิบัติงานทางเครื่องยนต์ ซึ่งผลลัพธ์ที่ต้องได้ คือ แผนการสอน (Lesson Plan) ชิ้นงานจากสถานการณ์จำลอง สื่อที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอน โดยจัดเก็บในคลังสื่อกลางของวิทยาลัย

3) การทดลองใช้ในห้องเรียนจริง (Classroom Implementation) เช่น ครูนำบทเรียนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพไปใช้จริงในชั้นเรียน โดยใช้รูปแบบการสอน เช่น การจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) หรือการจัดการเรียนการสอนผ่านประสบการณ์ (Experiential Learning) เช่น ผู้เรียนจำลองสถานการณ์รับลูกค้าต่างชาติ ผู้เรียนอธิบายขั้นตอนซ่อมเครื่องจักรเป็นภาษาอังกฤษ

4) การนิเทศ ติดตาม และโค้ชชิ่ง (Coaching & Mentoring) เช่น การจัดระบบครูพี่เลี้ยง (Mentor หรือ Coach) ผ่านการใช้เครื่องมือเป็นแบบสังเกตการสอน โดยมีขั้นตอน Pre-conference (คุยก่อนสอน) Observation (เข้าสังเกตจริง) Post-conference (สะท้อนผล) ซึ่งเน้น Feedback เชิงพัฒนา เช่น วิธีตั้งคำถามภาษาอังกฤษ การกระตุ้นให้ผู้เรียนพูด

5) การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) คือ การจัดประชุม PLC อย่างสม่ำเสมอ เช่น เดือนละ 1-2 ครั้ง ผ่านรูปแบบกิจกรรม เช่น การแลกเปลี่ยนปัญหาที่พบจากการจัดการเรียนการสอน การแชร์สื่อหรือเทคนิคใหม่ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน การวิเคราะห์คลิปการสอน เช่น ครูแชร์ว่า “ผู้เรียนไม่กล้าพูด” แล้วร่วมกันหาแนวทางแก้ไข

6) การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของครูควบคู่กัน เช่น การจัด English Camp สำหรับครู การฝึกทักษะเฉพาะ เช่น Speaking in classroom การใช้คำสั่งในห้องเรียน (Instruction language) ผ่านวิธีการฝึกพูดสนทนา (Conversation Practice) หรือการศึกษาเพิ่มเติม Online Learning (เช่น platform ภาษาอังกฤษ)

7) การบูรณาการกับสถานประกอบการ (Work-integrated Development) เช่น การส่งครูไปฝึกประสบการณ์ในสถานประกอบการ (Short Internship) การเชิญผู้เชี่ยวชาญมาร่วมสอน (Co-Teaching) เพื่อเก็บภาษาจริงที่ใช้ในงานอาชีพ เช่น สคริปต์การสนทนา หรือเอกสารงานจริง แล้วนำกลับมาปรับใช้ในห้องเรียนทันที

8) การประเมินผลระหว่างพัฒนา (Formative Evaluation) ผ่านการประเมินหลายด้าน เช่น สมรรถนะครูในการจัดการเรียนการสอนและทักษะการใช้ภาษาในงานอาชีพ โดยใช้เกณฑ์ Rubric การสอน แบบประเมินผู้เรียน และ Portfolio ครู เพื่อปรับปรุงการสอนและวางแผนพัฒนารอบถัดไป

9) การปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Iterative Improvement) ใช้วงจร PDCA (Plan → Do → Check → Act) คือ Plan - ออกแบบบทเรียนใหม่ Do - ทดลองสอน Check - ประเมินผล และ Act - ปรับปรุงบทเรียน ทำซ้ำเป็นรอบ (Cycle) อย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น ในระยะพัฒนา สถานศึกษาควรดำเนินงานแบบวงจรการเรียนรู้ของครูตามลำดับ ดังนี้ การจัดอบรม การพัฒนาสื่อ การทดลองสอน การนิเทศ/โค้ช การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) การวัดและประเมินผล การปรับปรุง การทำซ้ำ

3. ระยะปฏิบัติจริง (Implementation)

เป็นช่วงที่สถานศึกษานำสิ่งที่พัฒนาไว้ไปใช้อย่างเต็มรูปแบบในระบบการเรียนการสอน พร้อมทั้งควบคุมคุณภาพและยกระดับผลลัพธ์ผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

1) การนำหลักสูตรและแผนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพไปใช้จริงทั้งระบบ ผ่านการบังคับใช้หรือขยายผลแผนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งนำไปบูรณาการใน 2 รูปแบบ คือ ในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพโดยตรง และการแทรกในรายวิชาชีพ (Embedded English) โดยกำหนดเป็นหน่วยการเรียนรู้ต้นแบบ (Model Units) ในแต่ละสาขา เช่น สาขาช่างยนต์ หน่วย “Explaining Repair Process in English”

2) การจัดการเรียนการสอนแบบเน้นสถานการณ์จริง (Authentic Learning) โดยใช้รูปแบบการสอน เช่น การจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) หรือการจัดการเรียนการสอนผ่านประสบการณ์ (Experiential Learning) เช่น ผู้เรียนอธิบายการใช้งานเครื่องมือให้ลูกค้าฟังเป็นภาษาอังกฤษ

3) การบริหารจัดการชั้นเรียนและการใช้ภาษาอังกฤษ (English Environment) คือ ครูใช้ภาษาอังกฤษในการสอนและสื่อสารในห้องเรียนอย่างสม่ำเสมอ เช่น การออกคำสั่ง (Giving Instructions) หรือ การตั้งคำถาม (Asking Questions) เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนซึมซับบรรยากาศและการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารจริง ไม่ใช่การท่องจำ

4) การนิเทศ ติดตาม และควบคุมคุณภาพ (Quality Assurance) คือ ผู้บริหารหรือหัวหน้าแผนกมีกิตติคุณอย่างต่อเนื่องผ่านการสังเกตการสอนและใช้แบบ Checklist การบูรณาการภาษากับทักษะทางวิชาชีพ โดยมีการกำหนดรอบนิเทศที่ชัดเจน เช่น เดือนละ 1 ครั้ง โดยสังเกตว่า ครูใช้ภาษาอังกฤษจริงหรือไม่ ผู้เรียนมีโอกาสพูดหรือปฏิบัติหรือไม่ กิจกรรมมีความสอดคล้องกับงานอาชีพหรือไม่

5) การสนับสนุนครูระหว่างการสอน คือ มีการ Coaching ต่อเนื่องในระหว่างภาคเรียน หรือ การจัดคลินิกครู (Teacher Clinic) เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้า โดยมีแหล่งสื่อกลาง เช่น Template แผนการสอน หรือตัวอย่างบทสนทนา เพื่อลดภาระงานอื่นและให้ครูสนใจแค่การจัดการเรียนการสอน

6) การมีส่วนร่วมของสถานประกอบการ คือ การเชิญผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมในการประเมินผู้เรียน หรือ การ Co-teaching การจัดกิจกรรมการฝึกงาน (Internship หรือ Apprenticeship) การสร้างสถานการณ์จำลองในสถานประกอบการ (Workplace Simulation Day) และใช้ Feedback จากสถานประกอบการมาปรับในการจัดการเรียนการสอน

7) การติดตามผลลัพธ์และข้อมูลเชิงประจักษ์ (Data-Driven Monitoring) ผ่านการเก็บข้อมูลการใช้ภาษาในชั้นเรียน และความพึงพอใจของผู้เรียนหรือสถานประกอบการ โดยใช้ Dashboard หรือ รายงานสรุปผล เพื่อวิเคราะห์แนวโน้ม เช่น หากผู้เรียนยังพูดไม่ได้ ให้ปรับกิจกรรมในส่วนของการ Speaking เพิ่ม

8) การสรุปผลและสะท้อนการดำเนินงาน (Reflection & Reporting) คือ ให้ครูทำ Reflection หลังสอนว่า อะไรได้ผล และอะไรที่ไม่ได้ผล จากนั้นจัดประชุมสรุประดับแผนกหรือระดับสถานศึกษา แล้วจัดทำรายงานปัญหาหรืออุปสรรคและแนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

9) การยกระดับและขยายผล (Scaling & Sustainability) คือ ขยายผลไปสู่ทุกสาขาวิชา พัฒนาครูต้นแบบ (Master Teacher) จัดประกวดหรือเวทีนำเสนอผลงาน และบรรจุในระบบประกันคุณภาพสถานศึกษา

ดังนั้น ระเบียบปฏิบัติจริงดำเนินงานเป็นลำดับดังนี้ การใช้หลักสูตรจริง การจัดการเรียนรู้ สถานการณ์จริง การนิเทศควบคุมคุณภาพ การวัดและประเมินสมรรถนะ การสนับสนุนครู การใช้ข้อมูลเพื่อปรับปรุง การสรุปผล และการขยายผล

4. ระยะสะท้อนผลเพื่อพัฒนาและปรับปรุง (Review & Scaling)

เป็นช่วงของการปิดรอบ การยกระดับและการขยายผล โดยใช้ข้อมูลจริงจากการจัดการเรียนการสอนมาวิเคราะห์ ปรับปรุง และทำให้ระบบมีความยั่งยืนในระดับสถานศึกษา ดังนี้

1) การรวบรวมข้อมูลและหลักฐาน (Data Collection) โดยเก็บข้อมูลจากหลายแหล่ง (Triangulation) เช่น ผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนจากคะแนนหรือผลการปฏิบัติงาน (Performance Task) ผลการนิเทศการสอน (Observation) Portfolio ของครูและผู้เรียน และ Feedback จากผู้เรียนและสถานประกอบการ แล้วจัดระบบฐานข้อมูลโดยแยกตามสาขาวิชา รายวิชา หรือครูผู้สอน โดยใช้ตัวอย่างเครื่องมือ เช่น Google Forms หรือแบบประเมินสมรรถนะ (Rubric)

2) การวิเคราะห์ผลเชิงลึก (Data Analysis) คือ การวิเคราะห์ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ เช่น ครูยังขาดเทคนิคการกระตุ้นในการพูดของผู้เรียนหรือไม่ เนื้อหาตรงกับบริบทงานบางสาขาหรือไม่ จุดอ่อนมีอะไรบ้าง เช่น การออกเสียงไม่ชัด การเลือกใช้ภาษาไม่เหมาะสมกับบริบท โดยเปรียบเทียบก่อน-หลังดำเนินโครงการและเปรียบเทียบระหว่างสาขาวิชา

3) การสะท้อนผลร่วมกัน (Collaborative Reflection) ผ่านการจัดเวที Reflection ระดับครูรายบุคคล (Self-reflection) PLC ระดับแผนก หรือระดับสถานศึกษา โดยใช้คำถามชี้แนะว่าอะไรที่ได้ผลดีที่สุด? อะไรควรปรับปรุง? ผู้เรียนยังขาดอะไร? ประกอบกับการใช้หลักฐานจริง เช่น คลิปการสอน หรือ ผลงานผู้เรียน ในการพูดคุย

4) การสรุปบทเรียนและแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) โดยคัดเลือกครูต้นแบบ หรือหน่วยการเรียนรู้ต้นแบบ แล้วสกัดเป็นองค์ความรู้ เช่น เทคนิคการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อ

อาชีพที่ได้ผล หรือวิธีสร้างบรรยากาศให้ได้กล้าพูด แล้วจัดทำเป็นคู่มือ (Manual) Video Clip ตัวอย่าง หรือรายงานการสอนกรณีตัวอย่าง (Lesson Study Report)

5) การปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (Curriculum Refinement) โดยปรับผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcomes) เนื้อหา (Content) และกิจกรรมในการจัดการเรียนการสอน (Task/Scenario) โดยเพิ่มหรือลดเนื้อหาให้ตรงกับงานจริงมากขึ้น และปรับระดับความยากง่ายให้เหมาะสมกับผู้เรียน

6) การพัฒนาครูรอบใหม่ (Next-cycle Teacher Development) คือ การวางแผนอบรมเฉพาะจุดอ่อน เช่น การอำนวยความสะดวกในการสนทนา (Speaking Facilitation) การออกแบบการวัดและประเมินผล (Assessment Design) โดยใช้ข้อมูลรายบุคคลจากการทำ Individual Development Plan (IDP) และพัฒนาครูแกนนำ (Master Teacher) ให้เป็นวิทยากรภายใน

7) การขยายผล (Scaling Up) เริ่มขยายจากบางสาขาวิชาชีพไปสู่ทุกสาขา หรือจากครูกลุ่มนำร่องไปสู่ครูทั้งหมด ผ่านการใช้รูปแบบการอบรม Train-the-Trainer และการ Coaching ข้ามแผนก เพื่อสร้างคลังสื่อกลาง (Resource Bank) ให้ทุกคนเข้าถึงได้

8) การบูรณาการสู่ระบบสถานศึกษา (Institutionalization) คือ บรรจุภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในแผนพัฒนาสถานศึกษาและระบบประกันคุณภาพภายใน กำหนดเป็นนโยบายถาวร เช่น ทุกสาขาต้องมีหน่วยการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และเชื่อมโยงกับการประเมินครู หรือการเลื่อนวิทยฐานะ

9) การเผยแพร่และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Dissemination) ผ่านการจัดเวทีการนำเสนอผลงานครูและผู้เรียน การเปิดห้องเรียน (Open Class) การสาธิต (Demonstration) และเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ Social Media หรือวารสาร พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายไปยังวิทยาลัยอื่นและสถานประกอบการ

10) การวางแผนรอบพัฒนาถัดไป (Next Cycle Planning) คือ การใช้ผลสรุปมากำหนดเป้าหมายใหม่ (Target Setting) และตัวชี้วัดใหม่ กำหนดการวางแผนระยะถัดไป เช่น 1 ปี หรือ 3 ปี และกำหนดแผนการพัฒนาในรอบถัดไป

ดังนั้น การยกระดับคุณภาพ มีลำดับการดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้ การเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การสะท้อนผล การสกัดองค์ความรู้ การปรับปรุง การพัฒนาครู การขยายผล การบูรณาการ และการวางแผนรอบใหม่

Module 1 ความรู้ ทักษะ และแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ แนวคิดและเป้าหมาย

การกำหนดแนวคิดและเป้าหมายของการพัฒนาความรู้ ทักษะ และแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเตรียมผู้เรียนให้พร้อมเข้าสู่โลกการทำงานที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร

แนวคิดหลักของครูผู้สอนควรมุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และเน้นการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์จริง มากกว่าการท่องจำเนื้อหาทางไวยากรณ์เพียงอย่างเดียว ครูควรออกแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับบริบทของอาชีพที่ผู้เรียนสนใจ โดยบูรณาการทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนเข้าด้วยกัน พร้อมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันและการทำงาน

ในด้านเป้าหมาย ครูควรมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ สำนวน และรูปแบบการใช้ภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับสายอาชีพต่าง ๆ มีทักษะในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการสนทนา การอ่านเอกสารในงาน และ การปฏิบัติตามคำสั่งการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ ยังควรปลูกฝังเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ สร้างความมั่นใจในการใช้ภาษา และส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษต่อการพัฒนาตนเองและความก้าวหน้าในอาชีพ

สำหรับแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ครูควรใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายและเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน เช่น การเรียนรู้แบบใช้ภาระงานเป็นฐาน การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ และการใช้บทบาทสมมติ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงในที่ทำงาน

ดังนั้น ครูผู้สอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพควรมีบทบาทเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงภาษาเข้ากับโลกการทำงานจริง มุ่งพัฒนาทั้งความรู้ ทักษะ และเจตคติของผู้เรียนอย่างรอบด้าน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างมั่นใจ มีประสิทธิภาพ และพร้อมต่อการพัฒนาตนเองในอนาคตอย่างยั่งยืน

สมรรถนะหรือผลลัพธ์ที่คาดหวัง

ความรู้ ทักษะ และแนวทางที่จำเป็นสำหรับครูอาชีวศึกษาในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

โครงสร้างกิจกรรม

ครูควรมีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ภาษาอังกฤษเฉพาะทาง และความแตกต่างระหว่างภาษาอังกฤษทั่วไปกับภาษาอังกฤษที่ใช้ในงานอาชีพ รวมถึงมีความรู้เกี่ยวกับบริบทการทำงาน สมรรถนะอาชีพ และลักษณะภาษาที่ใช้ในกระบวนการทำงานจริงของแต่ละสาขาวิชา ความรู้ดังกล่าวเป็นพื้นฐานสำคัญที่ช่วยให้ครูสามารถกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้เชิงสมรรถนะและเลือกเนื้อหาภาษาที่สอดคล้องกับภาระงานและหน้าที่ในอาชีพได้อย่างเหมาะสม

ในด้านทักษะ ครูควรได้รับการพัฒนาให้มีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพควบคู่กับทักษะการออกแบบการเรียนการสอน โดยเฉพาะการวิเคราะห์งานและสถานการณ์การทำงาน การ

ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ฐานภาระงานหรือฐานสถานการณ์ และการบูรณาการภาษาอังกฤษเข้ากับเนื้อหาวิชาชีวฯ นอกจากนี้ ครูควรมีทักษะในการประเมินสมรรถนะของผู้เรียนจากการปฏิบัติจริง โดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสม เช่น rubric (Rubric) หรือการประเมินผลเชิงพฤติกรรม เพื่อสะท้อนระดับความสามารถในการใช้ภาษาในบริบทอาชีพอย่างแท้จริง

สำหรับแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ควรเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง การสอนเชิงภาระงาน และการใช้สถานการณ์จำลองที่ใกล้เคียงกับสภาพการทำงานจริง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาอังกฤษอย่างมีความหมายและสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ในอาชีพ การใช้สื่อและเอกสารจริงจากสถานประกอบการจะช่วยเสริมความสมจริงของการเรียนรู้และส่งเสริมการถ่ายโอนความรู้ไปสู่การใช้งานจริง

ในด้านลำดับเนื้อหาการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถนะครู ควรเริ่มจากการสร้างความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับแนวคิดภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและหลักสูตรฐานสมรรถนะ จากนั้นจึงพัฒนาไปสู่การทำทำความเข้าใจภาษาอังกฤษในบริบทอาชีพและการวิเคราะห์งาน

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะ

การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และหลักการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และทำความเข้าใจลักษณะผู้เรียนอาชีพและบริบทตลาดแรงงานที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีพศึกษา จำเป็นต้องอาศัยกระบวนการทางการศึกษาที่บูรณาการแนวคิด ทฤษฎี และหลักการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้จริงในบริบทการทำงาน แนวคิดสำคัญประกอบด้วยการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้เชิงสมรรถนะ และการเรียนรู้ตามภาระงานและสถานการณ์จริง หลักการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพจึงมุ่งเน้นการบูรณาการทักษะภาษาเข้ากับเนื้อหาวิชาชีวฯ การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารจริงในงานอาชีพ และการเชื่อมโยงการเรียนรู้กับมาตรฐานอาชีพและสมรรถนะที่ตลาดแรงงานต้องการ

การทำทำความเข้าใจลักษณะผู้เรียนอาชีพศึกษาและบริบทตลาดแรงงานเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน ผู้เรียนอาชีพศึกษามักเป็นผู้เรียนที่เน้นการปฏิบัติจริง มีความสนใจในทักษะที่นำไปใช้ได้ทันที และมีความแตกต่างหลากหลายทั้งด้านพื้นฐานภาษา แรงจูงใจ และเป้าหมายอาชีพ ครูจึงต้องออกแบบการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น เหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียน และเชื่อมโยงกับสถานการณ์การทำงานจริง ขณะเดียวกันบริบทตลาดแรงงานในยุคโลกาภิวัตน์และเศรษฐกิจดิจิทัลมีความต้องการแรงงานที่มีทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การทำงานร่วมกับผู้อื่น การแก้ปัญหา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพจึงควรสะท้อนความต้องการของสถานประกอบการ เช่น การสื่อสารในที่ทำงาน การอ่านคู่มือหรือเอกสารทางเทคนิค การนำเสนอผลงาน และการใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์บริการหรือการเจรจาทางธุรกิจ

ในด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีพศึกษา ควรมุ่งเน้นกิจกรรมที่ส่งเสริมทั้งความรู้และทักษะ เช่น การอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการออกแบบแผนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ การพัฒนาสื่อและกิจกรรมที่อิงสถานการณ์จริงในสายอาชีพ การฝึกออกแบบภาระงานที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานอาชีพ รวมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และการประเมินผลเพื่อพัฒนา กระบวนการเหล่านี้

จะช่วยให้ครูอาชีพศึกษามีสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถพัฒนาผู้เรียนให้พร้อมต่อการทำงานและการแข่งขันในตลาดแรงงานได้อย่างยั่งยืน

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรม

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ และแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครู เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทของการทำงานจริง เครื่องมือที่เลือกใช้ควรมีความหลากหลาย ทันสมัย และเอื้อต่อการมีส่วนร่วมของผู้เรียน โดยครูจำเป็นต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับระดับความสามารถและความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ในด้านการพัฒนาความรู้ เครื่องมือที่ใช้ควรประกอบด้วยสื่อการเรียนรู้ที่มีความสมจริง เช่น เอกสารตัวอย่างในที่ทำงาน วิดีโอสถานการณ์จริง และบทความที่เกี่ยวข้องกับสายอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้คำศัพท์ สำนวน และรูปแบบภาษาที่ใช้จริง นอกจากนี้ ครูสามารถใช้แหล่งเรียนรู้ออนไลน์ และแพลตฟอร์มการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความรู้และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้าถึงเนื้อหาได้อย่างต่อเนื่อง

สำหรับการพัฒนาทักษะ เครื่องมือที่สำคัญ ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติ เช่น ใบงานฝึกทักษะ แบบฝึกหัดการฟัง-พูด สถานการณ์จำลอง และบทบาทสมมติ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาในบริบทที่ใกล้เคียงกับการทำงานจริง

ในด้านแนวทางการจัดการเรียนการสอน ครูควรใช้เครื่องมือในการวางแผนและประเมินผล เช่น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน แบบประเมินตามสภาพจริง เกณฑ์การให้คะแนน (Rubric) และแฟ้มสะสมงานของผู้เรียน ซึ่งช่วยติดตามพัฒนาการและสะท้อนผลการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบ อีกทั้งยังสามารถใช้เครื่องมือสะท้อนผล เช่น แบบสอบถามหรือการอภิปราย เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

ดังนั้น เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมควรครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นความหลากหลายและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปใช้ได้จริงในสถานการณ์การทำงานในอนาคต

บทบาทของครูในการดำเนินกิจกรรม

บทบาทของครูในการดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ และแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้างผู้เรียนให้มีความพร้อมในการใช้ภาษาอังกฤษในโลกการทำงาน ครูไม่ได้ทำหน้าที่เพียงถ่ายทอดความรู้ แต่ต้องเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงภาษาเข้ากับบริบทของอาชีพอย่างแท้จริง โดยคำนึงถึงความต้องการ ความสนใจ และศักยภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ในด้านการพัฒนาความรู้ ครูควรทำหน้าที่เป็นผู้คัดสรรและจัดเตรียมเนื้อหาที่สอดคล้องกับสายอาชีพ เช่น คำศัพท์เฉพาะทาง รูปแบบการสื่อสารในที่ทำงาน และสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง พร้อมทั้งอธิบายและชี้แนะให้ผู้เรียนเข้าใจอย่างถูกต้องและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ นอกจากนี้ ครูยังควรเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ในด้านการพัฒนาทักษะ ครูมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Facilitator) โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การทำงานกลุ่ม และการฝึกสถานการณ์จำลองในที่ทำงาน ครูควรให้คำแนะนำ แก้ไขข้อผิดพลาด และเสริมแรงอย่างเหมาะสม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนได้อย่างมั่นใจและมีประสิทธิภาพ

ในด้านแนวทางการจัดการเรียนการสอน ครูควรเป็นผู้ออกแบบแผนการสอนที่หลากหลาย และยืดหยุ่น โดยนำเทคโนโลยีและสื่อการเรียนรู้สมัยใหม่มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ อีกทั้งยังต้องมีบทบาทในการประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้วิธีการที่สะท้อนความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนในสถานการณ์ต่าง ๆ พร้อมทั้งนำผลการประเมินมาปรับปรุงการสอนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

ดังนั้น ครูผู้สอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพควรมีบทบาทเป็นทั้งผู้ออกแบบ ผู้ชี้แนะ และผู้สนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างรอบด้าน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้จริงในบริบทของการทำงาน พร้อมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความมั่นใจและสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องในอนาคต

ข้อควรระวัง

การดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ และแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครู จำเป็นต้องคำนึงถึงข้อควรระวังหลายประการ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพและไม่ก่อให้เกิดผลกระทบเชิงลบต่อผู้เรียน

ประการแรก ครูควรระมัดระวังไม่เน้นเนื้อหาทางไวยากรณ์หรือทฤษฎีมากเกินไปจนละเลยการฝึกปฏิบัติจริง เพราะอาจทำให้ผู้เรียนไม่สามารถนำภาษาไปใช้ในสถานการณ์การทำงานได้อย่างแท้จริง การจัดการเรียนการสอนควรมีความสมดุลระหว่างความรู้และการนำไปใช้

นอกจากนี้ ครูควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียน ทั้งในด้านพื้นฐานภาษา ความสามารถ และความสนใจ หากจัดกิจกรรมที่ยากหรือง่ายเกินไป อาจทำให้ผู้เรียนขาดแรงจูงใจ หรือไม่เกิดการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ อีกทั้งควรหลีกเลี่ยงการใช้สื่อหรือสถานการณ์ที่ไม่สอดคล้องกับบริบทของอาชีพจริง เพราะอาจทำให้ผู้เรียนไม่เห็นความเชื่อมโยงและไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้

และสุดท้าย ครูควรระมัดระวังไม่สร้างบรรยากาศที่กดดันหรือทำให้ผู้เรียนกลัวการใช้ภาษา เพราะอาจส่งผลให้ผู้เรียนขาดความมั่นใจและไม่กล้าแสดงออก การจัดการเรียนการสอนควรส่งเสริมบรรยากาศที่เป็นมิตร เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลองผิดลองถูก และเรียนรู้จากข้อผิดพลาด

Module 2 การออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

แนวคิดและเป้าหมาย

แนวคิดและเป้าหมายของการออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ สำหรับครู ควรมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพในบริบทของการทำงานจริง ไม่ใช่เพียงการเรียนรู้ด้านไวยากรณ์หรือคำศัพท์ในเชิงทฤษฎีเท่านั้น แต่ต้องเชื่อมโยงภาษาเข้ากับสถานการณ์อาชีพที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้อย่างเหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ของตนเองในอนาคต

แนวคิดสำคัญ คือ การจัดการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การจัดการเรียนการสอนเชิงรุก การจัดการเรียนการสอนผ่านประสบการณ์ และการเรียนรู้ตามสภาพจริง โดยครูควรออกแบบกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาอังกฤษผ่านสถานการณ์จำลอง เช่น การสัมภาษณ์งาน การติดต่อสื่อสารกับลูกค้าหรือเพื่อนร่วมงาน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะการสื่อสารที่แท้จริงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทันทีในชีวิตการทำงาน

ในด้านเป้าหมาย การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพควรมุ่งหมายเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ให้สอดคล้องกับความต้องการของสายอาชีพ รวมถึงการเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เช่น การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การทำงานร่วมกัน และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีควบคู่กับการใช้ภาษา นอกจากนี้ ยังควรส่งเสริมความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียน เพื่อให้สามารถสื่อสารได้อย่างคล่องแคล่วและเหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ

ดังนั้น การออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครู ควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของการนำภาษาไปใช้จริง มุ่งพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการทำงาน และสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมาย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพและพัฒนาตนเองได้อย่างยั่งยืนในอนาคต

สมรรถนะหรือผลลัพธ์ที่คาดหวัง

ความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพอย่างเป็นระบบ

โครงสร้างกิจกรรม

ครูควรมีความรู้ที่บูรณาการทางด้านภาษาและทักษะทางวิชาชีพอย่างรอบด้าน กล่าวคือ ต้องเข้าใจหลักการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ โดยการสอนแบบเน้นการสื่อสารและการใช้ภาษาเพื่อการทำงานจริงควบคู่กับความรู้เกี่ยวกับบริบทวิชาชีพของผู้เรียน เช่น คำศัพท์เฉพาะทักษะการสื่อสารในสถานการณ์ทำงานและวัฒนธรรมองค์กร นอกจากนี้ ครูควรมีความรู้ด้านการออกแบบหลักสูตร การวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน การกำหนดผลลัพธ์การ และการวัดประเมินผลที่สอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพ รวมถึงทักษะการประยุกต์ใช้สื่อ เทคโนโลยี และกิจกรรมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ได้จริงในสถานการณ์อาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ

ครูควรมีทักษะที่หลากหลายและสอดคล้องกับการนำไปใช้จริงในบริบทการทำงาน โดยต้องมีทักษะการวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียนเพื่อเชื่อมโยงเนื้อหาภาษาอังกฤษกับสายอาชีพอย่างเหมาะสม มีทักษะการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการสื่อสารและการปฏิบัติจริง เช่น การจำลองสถานการณ์ในที่ทำงาน การฝึกบทสนทนา และการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า นอกจากนี้ ครูควรมีทักษะในการประยุกต์ใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้ทันสมัยและน่าสนใจ รวมถึงทักษะการจัดการชั้นเรียนที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของผู้เรียน และทักษะการวัดและประเมินผลที่สะท้อนสมรรถนะการใช้ภาษาในงานอาชีพจริง อีกทั้ง ครูควรมีทักษะการสะท้อนผลและพัฒนาการสอนของตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะ

กระบวนการพัฒนาสมรรถนะการออกแบบแผนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและการประยุกต์ใช้สื่อ เริ่มต้นจากหลักการที่เน้นการจัดการเรียนรู้เชิงสมรรถนะ โดยเชื่อมโยงการใช้ภาษาอังกฤษกับการปฏิบัติงานจริงในวิชาชีพ โดยมีแนวคิดสำคัญ คือ การออกแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับ (การกำหนดผลลัพธ์ก่อนกิจกรรม) และการใช้สื่อเป็นเครื่องมือเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมาย ซึ่งมีเป้าหมาย คือ เพื่อให้ครูมีความเข้าใจทั้งด้านการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะ หลักการออกแบบแผนการสอน และบทบาทของสื่อในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพอย่างเป็นระบบ จากนั้น ครูจึงศึกษาลักษณะผู้เรียนอาชีวศึกษา ระดับความสามารถทางภาษา ความสนใจ และทักษะอาชีพ รวมถึงวิเคราะห์มาตรฐานวิชาชีพและความต้องการของตลาดแรงงานควบคู่กับการสำรวจทรัพยากรและสื่อที่มีอยู่ เป้าหมาย คือ เพื่อให้มีข้อมูลพื้นฐานที่ครบถ้วนสำหรับการออกแบบแผนการสอนและการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์จริง ต่อมา ครูจึงกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้และตัวชี้วัดความสำเร็จ โดยระบุสมรรถนะที่ผู้เรียนควรแสดงออกได้ เช่น การสื่อสารในสถานการณ์ทำงาน การใช้คำศัพท์เฉพาะทาง หรือการทำงานร่วมกับผู้อื่น พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน เป้าหมาย คือ เพื่อให้แผนการสอนมีทิศทางที่ชัด วัดผลได้ และเชื่อมโยงกับการปฏิบัติจริง แล้วจึงออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยมีการประยุกต์ใช้สื่อ ซึ่งให้ครูจัดลำดับกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติ เช่น การจำลองสถานการณ์หรืองานภารกิจ พร้อมทั้งคัดเลือกหรือประยุกต์ใช้สื่อที่สอดคล้องกับกิจกรรม เช่น สื่อดิจิทัล เอกสาร

จริง หรือวิดีโอจากสถานประกอบการ และกำหนดวิธีการใช้สื่อในแต่ละขั้นตอนอย่างเหมาะสม เป้าหมาย คือ การใช้สื่อสนับสนุนการเรียนรู้เชิงลึกและส่งเสริมการใช้ภาษาอังกฤษในบริบทอาชีพ

ในด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการออกแบบแผนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและการประยุกต์ใช้สื่อ ควรเริ่มจากกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการทำความเข้าใจกรอบแนวคิดและการออกแบบเชิงสมรรถนะ โดยให้ครูศึกษาและอภิปรายแนวทางการออกแบบการเรียนรู้แบบย้อนกลับ การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ และบทบาทของสื่อในการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ พร้อมทั้งวิเคราะห์ตัวอย่างแผนการสอนที่ดี เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงทฤษฎีกับการปฏิบัติได้อย่างเป็นระบบ จากนั้นควรมีกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการวิเคราะห์บริบทและความต้องการ โดยให้ครูฝึกวิเคราะห์ลักษณะผู้เรียนอาชีวศึกษา ระดับความสามารถทางภาษา และทักษะอาชีพ รวมถึงสำรวจความต้องการของตลาดแรงงานและทรัพยากรสื่อที่มีอยู่ ผ่านการศึกษาข้อมูลจริงหรือกรณีศึกษา เป้าหมาย คือ เพื่อให้สามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นฐานในการออกแบบแผนการสอนและเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม ต่อมาจึงเป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้และการวัดประเมินผล โดยให้ครูฝึกเขียนผลลัพธ์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะที่ชัดเจนและวัดได้ พร้อมทั้งออกแบบเกณฑ์การประเมิน เช่น RUBRIC หรือเครื่องมือประเมินตามสภาพจริง เพื่อให้สอดคล้องกับกิจกรรมและการใช้สื่อ เป้าหมาย คือ เพื่อให้แผนการสอนมีทิศทางที่ชัดเจนและสามารถประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากนั้นจึงควรมีกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการออกแบบแผนการสอนและการประยุกต์ใช้สื่อ โดยให้ครูลงมือออกแบบหน่วยการเรียนรู้หรือแผนการสอนที่เชื่อมโยงการใช้ภาษาอังกฤษกับภาระงานในวิชาชีพ พร้อมทั้งคัดเลือกหรือพัฒนาสื่อที่เหมาะสม เช่น สื่อดิจิทัล วิดีโอ หรือเอกสารจริง และกำหนดวิธีใช้สื่อในแต่ละขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีการนำเสนอผลงานและรับข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรม

การดำเนินกิจกรรมในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครู จำเป็นต้องอาศัยเครื่องมือที่หลากหลายและสอดคล้องกับเป้าหมายของการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาในบริบทการทำงานจริง เครื่องมือเหล่านี้ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงสื่อการสอนแบบดั้งเดิม แต่ยังรวมถึงเทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้เชิงปฏิบัติของผู้เรียน

เครื่องมือที่สำคัญประการแรก คือ สื่อการเรียนรู้ที่ออกแบบตามสถานการณ์อาชีพ เช่น บทสนทนาในที่ทำงาน เอกสารการสมัครงาน หรือวิดีโอการสื่อสารในองค์กร ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาในบริบทที่ใกล้เคียงความเป็นจริง นอกจากนี้ ครูควรใช้แบบฝึกทักษะ (Worksheets) และกิจกรรมจำลองสถานการณ์ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการสื่อสารทั้งการพูดและการฟังอย่างเป็นธรรมชาติ

ในยุคดิจิทัล เครื่องมือเทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง เช่น แพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ แอปพลิเคชันฝึกภาษา โปรแกรมประชุมทางไกล และสื่อมัลติมีเดีย ซึ่งช่วยเพิ่มความยืดหยุ่นในการเรียนรู้และสร้างประสบการณ์ที่หลากหลาย ครูสามารถใช้เครื่องมือเหล่านี้ในการจัดกิจกรรม เช่น การนำเสนอผลงานออนไลน์ การอภิปรายกลุ่ม หรือการฝึกสัมภาษณ์งานผ่านระบบเสมือนจริง

อีกทั้ง เครื่องมือด้านการวัดและประเมินผลก็มีความสำคัญ เช่น แบบประเมินทักษะการสื่อสาร RUBRIC (Rubrics) แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน รวมถึงการประเมินจากผลงานจริง (Performance-based Assessment) เพื่อให้สามารถติดตามพัฒนาการของผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบและสะท้อนความสามารถในการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง

ดังนั้น เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมควรมีความหลากหลาย ครอบคลุมทั้งสื่อการสอน เทคโนโลยี และเครื่องมือประเมินผล โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาอังกฤษในบริบทอาชีพอย่างแท้จริง อันจะนำไปสู่การพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานและการดำรงชีวิตในโลกยุคปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทบาทของครูในการดำเนินกิจกรรม

บทบาทของครูในการดำเนินกิจกรรมของการออกแบบการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมกับบริบทการทำงานจริง ครูไม่ได้ทำหน้าที่เพียงถ่ายทอดความรู้ แต่ต้องทำหน้าที่เป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ที่วางแผนกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและลักษณะของสายอาชีพ โดยคำนึงถึงทักษะที่จำเป็น เช่น การสื่อสาร การคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหา

นอกจากนี้ ครูยังต้องทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Facilitator) โดยสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาอังกฤษผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การจำลองสถานการณ์ การทำงานกลุ่ม และการนำเสนอผลงาน พร้อมทั้งคอยให้คำแนะนำและสนับสนุนอย่างใกล้ชิด เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการใช้ภาษา

อีกบทบาทหนึ่งที่สำคัญ คือ การเป็นผู้ใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ ครูควรเลือกใช้สื่อและเครื่องมือดิจิทัลที่เหมาะสม เพื่อเพิ่มความน่าสนใจและขยายโอกาสในการเรียนรู้ เช่น การใช้แพลตฟอร์มออนไลน์หรือสื่อมัลติมีเดียในการฝึกทักษะภาษา รวมถึงการติดตามและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

ในด้านการประเมินผล ครูต้องทำหน้าที่เป็นผู้ประเมินที่ใช้วิธีการที่หลากหลายและเหมาะสม เช่น การประเมินจากการปฏิบัติจริง การใช้เกณฑ์ RUBRIC และการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) อย่างสร้างสรรค์ เพื่อช่วยพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม

ดังนั้น ครูมีบทบาทหลากหลายทั้งในฐานะผู้ออกแบบ ผู้อำนวยความสะดวก ผู้ใช้เทคโนโลยี และผู้ประเมินผล ซึ่งล้วนมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษในบริบทอาชีพได้อย่างมั่นใจ มีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในอนาคต

ข้อควรระวัง

ข้อควรระวังในการดำเนินกิจกรรมของการออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครู เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง

ประการแรก ครูควรระมัดระวังไม่เน้นเนื้อหาทางทฤษฎีมากเกินไปจนละเลยการนำไปใช้จริง เนื่องจากเป้าหมายหลักของภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ คือ การสื่อสารในสถานการณ์การทำงาน ดังนั้น กิจกรรมควรมีความสมจริงและเชื่อมโยงกับบริบทอาชีพของผู้เรียน

อีกประการหนึ่ง คือ การคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ทั้งด้านพื้นฐานภาษา ความสนใจ และเป้าหมายในอาชีพ หากครูออกแบบกิจกรรมที่ยากหรือง่ายเกินไป อาจทำให้ผู้เรียนขาดแรงจูงใจหรือไม่สามารถพัฒนาทักษะได้อย่างเต็มที่ จึงควรมีการปรับระดับกิจกรรมให้เหมาะสมและยืดหยุ่น

นอกจากนี้ ครูควรระวังการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสม หรือมากเกินไปจนจำเป็น แม้เทคโนโลยีจะช่วยเพิ่มความน่าสนใจ แต่หากใช้โดยไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ อาจทำให้ผู้เรียนเสียสมาธิหรือไม่เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง อีกทั้งควรตรวจสอบความถูกต้องและความทันสมัยของเนื้อหา เพื่อให้สอดคล้องกับการใช้งานจริงในโลกอาชีพ

ในด้านการประเมินผล ครูควรหลีกเลี่ยงการใช้วิธีประเมินแบบเดิมที่เน้นเพียงการท่องจำหรือข้อสอบปรนัย แต่ควรใช้การประเมินที่สะท้อนความสามารถในการใช้ภาษาในสถานการณ์จริง พร้อมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับที่สร้างสรรค์และช่วยพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น ข้อควรระวังในการดำเนินกิจกรรมควรมุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน มีความสมจริง ใช้สื่ออย่างมีประสิทธิภาพ และประเมินผลอย่างหลากหลายและเป็นธรรม เพื่อให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสามารถพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

Module 3 การวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

หลักการ

การวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยสะท้อนศักยภาพของผู้เรียนในด้านการใช้ภาษาที่สอดคล้องกับงานจริงในสถานประกอบการ โดยหลักการสำคัญของการประเมินต้องยึดตามแนวคิดการประเมินฐานสมรรถนะ ซึ่งมุ่งวัดความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียนในการนำภาษาอังกฤษไปใช้ในสถานการณ์วิชาชีพ ไม่ว่าจะเป็น การสื่อสาร การเขียนเอกสาร หรือการปฏิบัติงานที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษอย่างเป็นระบบและเหมาะสมกับสาขาอาชีพที่ศึกษา การประเมินจึงต้องสะท้อนภาระงานจริงที่ผู้เรียนอาจพบในงานอาชีพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับความพร้อมของผู้เรียนในการประกอบอาชีพ

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาทักษะในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพอย่างมีมาตรฐาน

เนื้อหาและกิจกรรม

1. การกำหนดตัวชี้วัดและมาตรฐานตามผลลัพธ์การเรียนรู้
2. การสร้างเกณฑ์การประเมินตามทักษะเชิงวิชาชีพ

วิธีการพัฒนา

1. การอบรมเชิงปฏิบัติการ
2. การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง
3. การเรียนรู้ด้วยตนเอง

กิจกรรมในการพัฒนา

เรียนรู้และออกแบบเกณฑ์การวัดและประเมินผลตามภาระงานในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาการวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

การประเมินตามองค์ประกอบการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

Module 3 การวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพแนวคิดและเป้าหมาย

การวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้จริงในบริบทของการทำงาน แนวคิดสำคัญของการประเมินในลักษณะนี้จึงไม่ได้มุ่งเน้นเพียงการทดสอบความรู้ทางไวยากรณ์หรือคำศัพท์เท่านั้น แต่เน้นไปที่สมรรถนะ (Competency) หรือความสามารถในการนำภาษาไปใช้สื่อสารในสถานการณ์อาชีพจริง เช่น การติดต่อสื่อสารกับลูกค้า หรือการปฏิบัติงานตามคำสั่งการทำงาน

แนวคิดของการวัดและประเมินผลควรเป็นไปในลักษณะของการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนา มากกว่าการประเมินเพื่อตัดสินผล โดยครูควรใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เช่น การสังเกตพฤติกรรม การประเมินจากผลงาน การแสดงบทบาทสมมติ และชิ้นงานจากการปฏิบัติงาน เพื่อสะท้อนความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน นอกจากนี้ การประเมินควรมีความต่อเนื่องและให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ที่ชัดเจน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองได้อย่างเป็นระบบ

ในด้านเป้าหมาย การวัดและประเมินผลควรมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะภาษาอังกฤษที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบททางวิชาชีพ อีกทั้งยังส่งเสริมทักษะอื่น ๆ ที่จำเป็น เช่น การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกับผู้อื่น นอกจากนี้ ยังควรปลูกฝังความมั่นใจและทัศนคติที่ดีต่อการใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริง

ดังนั้น การวัดและประเมินผลในการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพควรยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นการประเมินจากการปฏิบัติจริง และมุ่งพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพในโลกของการทำงาน ทั้งนี้ ครูผู้สอนต้องออกแบบการประเมินให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้และบริบทของอาชีพ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนในอนาคต

สมรรถนะหรือผลลัพธ์ที่คาดหวัง

ทักษะในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพอย่างมีมาตรฐาน

โครงสร้างกิจกรรม

ในกระบวนการพัฒนาครู ควรเริ่มจากการสร้างความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับแนวคิดและหลักการวัดและประเมินผลเชิงสมรรถนะ โดยเน้นความแตกต่างระหว่างการประเมินความรู้ทางภาษาแบบเดิมกับการประเมินการใช้ภาษาในบริบทอาชีพ ครูควรเข้าใจการเชื่อมโยงระหว่างผลลัพธ์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะ กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล เพื่อให้การประเมินเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอนอย่างแท้จริง ไม่ใช่ขั้นตอนที่แยกออกจากกัน

ลำดับถัดมาควรมุ่งสอนการกำหนดเกณฑ์และตัวชี้วัดสมรรถนะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ โดยครูควรสามารถระบุพฤติกรรมหรือการปฏิบัติงานที่สะท้อนระดับความสามารถของผู้เรียนในสถานการณ์ทำงานจริง จากนั้นจึงพัฒนาไปสู่การออกแบบเครื่องมือประเมินที่เหมาะสม เช่น rubric (Rubric) การประเมินการปฏิบัติงาน แบบประเมินจากภาระงาน ชิ้นงาน หรือสถานการณ์จำลอง ซึ่งช่วยให้การประเมินมีความชัดเจน โปร่งใส และสอดคล้องกับสมรรถนะที่ต้องการพัฒนา

เมื่อครูมีความสามารถในการออกแบบเครื่องมือแล้ว ควรสอนให้ครูสามารถนำการประเมินไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการประเมินระหว่างเรียนและการประเมินจากการปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลย้อนกลับที่ช่วยพัฒนาการใช้ภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง ครูควรสามารถใช้ผลการประเมินเพื่อปรับกิจกรรมการเรียนรู้และสนับสนุนผู้เรียนรายบุคคลได้อย่างเหมาะสม

ลำดับสุดท้ายควรมุ่งสอนการวิเคราะห์และใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและสมรรถนะของผู้เรียน โดยครูควรสามารถสะท้อนผลการประเมินทั้งในระดับผู้เรียนและระดับการจัดการเรียนการสอน รวมถึงนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร กิจกรรม และวิธีการสอน การจัดลำดับเนื้อหาการสอนตั้งแต่การเข้าใจแนวคิดการประเมินเชิงสมรรถนะ การกำหนดเกณฑ์และตัวชี้วัด การออกแบบและใช้เครื่องมือประเมิน จนถึงการใช้ผลการประเมิน จะช่วยพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาได้อย่างเป็นระบบและยั่งยืน

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะ

กระบวนการพัฒนาเครื่องมือประเมินสำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา ควรตั้งอยู่บนความสอดคล้องระหว่างผลลัพธ์การเรียนรู้ ทักษะภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และสมรรถนะวิชาชีพที่ผู้เรียนต้องใช้ในการทำงานจริง โดยเริ่มจากการวิเคราะห์ผลลัพธ์การเรียนรู้เชิงสมรรถนะ เพื่อนำไปสู่การกำหนดตัวชี้วัดพฤติกรรมการใช้ภาษาในบริบทอาชีพ เช่น ความสามารถในการสื่อสารในสถานการณ์ทำงาน การอ่านและตีความเอกสารวิชาชีพ หรือการเขียนรายงานและการนำเสนอ จากนั้น ครูจึงออกแบบเครื่องมือประเมินที่หลากหลายและเหมาะสมกับลักษณะผู้เรียนอาชีวศึกษา อาทิ การประเมินจากภาระงานหรือชิ้นงานจริง การใช้แบบสังเกต แบบประเมินการปฏิบัติ RUBRIC (Rubric) แฟ้มสะสมงาน (Portfolio) และการประเมินตนเองหรือเพื่อนร่วมกลุ่ม ซึ่งช่วยสะท้อนความสามารถของผู้เรียนได้อย่างรอบด้าน ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ ทั้งนี้กระบวนการประเมินควรมุ่งเน้นการประเมินเพื่อพัฒนาควบคู่กับการประเมินผลสัมฤทธิ์ เพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับที่นำไปสู่การปรับปรุงการเรียนรู้และการสอนได้อย่างต่อเนื่อง

ในด้านกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา ควรมุ่งเน้นการเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบและใช้เครื่องมือประเมินอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการเขียนตัวชี้วัดเชิงสมรรถนะและการสร้าง RUBRIC ที่สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้และทักษะอาชีพ การฝึกออกแบบการประเมินจากสถานการณ์หรือภาระงานจริง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนามาตรฐานการประเมินร่วมกันในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) การทดลองใช้เครื่องมือประเมินในชั้นเรียนและสะท้อนผลการใช้ ตลอดจนการใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลย้อนกลับเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ กระบวนการเหล่านี้จะช่วยยกระดับสมรรถนะครูอาชีวศึกษาในการประเมินการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรม

การกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่ออาชีพเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้ครูสามารถสะท้อนความสามารถของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง โดยเฉพาะในบริบทที่เน้นการนำภาษาไปใช้ในการทำงานจริง เครื่องมือที่เลือกใช้จึงต้องสอดคล้องกับ ลักษณะของทักษะที่ต้องการวัด และสามารถประเมินได้ทั้งความรู้ ทักษะ และสมรรถนะเชิงปฏิบัติ

เครื่องมือที่สำคัญประการแรกคือ แบบประเมินการปฏิบัติงาน (Performance Assessment) เช่น การให้ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติในสถานการณ์อาชีพ เช่น การสัมภาษณ์งาน การต้อนรับลูกค้า หรือการมอบหมายคำสั่งในการปฏิบัติงาน ซึ่งช่วยให้ครูเห็นทักษะการสื่อสารทั้งการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนในบริบทจริงได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ ยังสามารถใช้แบบประเมินที่มี เกณฑ์การให้คะแนน (Rubric) เพื่อกำหนดระดับความสามารถอย่างเป็นระบบและโปร่งใส

อีกเครื่องมือหนึ่ง คือ แฟ้มสะสมผลงาน (Portfolio) ซึ่งเป็นการรวบรวมผลงานของผู้เรียน ตลอดระยะเวลาการเรียน เช่น การรายงาน หรือการทำชิ้นงานการปฏิบัติงานเป็นภาษาอังกฤษ โดย แฟ้มสะสมผลงานช่วยสะท้อนพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วม ในการประเมินตนเอง

นอกจากนี้ แบบทดสอบ (Test) ยังคงมีความจำเป็น โดยควรออกแบบให้สอดคล้องกับการ ใช้งานจริง เช่น แบบทดสอบการฟังจากสถานการณ์การทำงาน หรือการอ่านเอกสารในสายอาชีพ ไม่ ควรเน้นเพียงไวยากรณ์แบบแยกส่วน แต่ควรบูรณาการทักษะต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

การสังเกตพฤติกรรม (Observation) เป็นอีกเครื่องมือที่ครูสามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในการประเมินทักษะการสื่อสาร การทำงานเป็นทีม และความรับผิดชอบ ซึ่งเป็นทักษะสำคัญในโลกการทำงาน ครูสามารถใช้แบบบันทึกการสังเกตหรือเช็คลิสต์เพื่อช่วยให้การ ประเมินมีความเป็นระบบมากขึ้น

สุดท้าย การประเมินตนเองและการประเมินโดยเพื่อน (Self and Peer Assessment) ก็มี บทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้ผู้เรียนตระหนักถึงจุดแข็งและจุดที่ต้องพัฒนา รวมถึงสร้างทักษะการ คิดวิเคราะห์และการให้ข้อเสนอแนะอย่างสร้างสรรค์

ดังนั้น เครื่องมือในการวัดและประเมินผลสำหรับการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพควรมี ความหลากหลาย ครอบคลุมทั้งการประเมินจากการปฏิบัติงานจริงและการสะท้อนตนเอง และต้อง ออกแบบให้สอดคล้องกับสถานการณ์การทำงาน เพื่อให้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมในการ ใช้ภาษาอังกฤษในอาชีพได้อย่างแท้จริง

บทบาทของครูในการดำเนินกิจกรรม

บทบาทของครูในการดำเนินกิจกรรมการวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพในบริบทของการทำงานจริง ครูไม่ได้ทำหน้าที่เป็นเพียงผู้ตัดสินผลการเรียนรู้เท่านั้น แต่ ยังเป็นผู้ออกแบบกระบวนการประเมิน เป็นผู้อำนวยความสะดวก และเป็นผู้ส่งเสริมการเรียนรู้ของ ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

ประการแรก ครูมีบทบาทในการออกแบบการประเมินที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การ เรียนรู้และบริบททางอาชีพ โดยต้องกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่ชัดเจนและเหมาะสม เช่น

การใช้รูบริก (Rubric) ในการประเมินการสื่อสาร หรือการปฏิบัติงานในสถานการณ์จำลอง เพื่อให้การประเมินมีความเป็นธรรมและสะท้อนสมรรถนะของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง

ประการที่สอง ครูทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินกิจกรรมการประเมินอย่างหลากหลายและต่อเนื่อง โดยเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสม เช่น การสังเกต การประเมินผลงาน หรือการแสดงบทบาทสมมติ ซึ่งช่วยให้สามารถประเมินทักษะภาษาในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับการทำงานจริงมากที่สุด

นอกจากนี้ ครูยังมีบทบาทสำคัญในการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ที่มีคุณภาพ โดยควรให้ข้อเสนอแนะที่ชัดเจน สร้างสรรค์ และสามารถนำไปพัฒนาต่อได้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจจุดแข็งและจุดที่ควรปรับปรุงของตนเอง อันจะนำไปสู่การพัฒนาทักษะภาษาอย่างต่อเนื่อง

อีกบทบาทหนึ่ง คือ การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมิน เช่น การประเมินตนเอง และการประเมินโดยเพื่อน ซึ่งช่วยสร้างความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์และการสะท้อนตนเอง

สุดท้าย ครูควรทำหน้าที่เป็นผู้ติดตามและใช้ผลการประเมินในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน โดยนำข้อมูลที่ได้อภิเคราะห์และพัฒนาแผนการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการและศักยภาพของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น บทบาทของครูในการวัดและประเมินผลภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ คือ การเป็นผู้ออกแบบ ผู้ดำเนินการ ผู้ให้คำแนะนำ และผู้พัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยมุ่งเน้นให้การประเมินเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างมั่นใจ และเหมาะสมกับโลกการทำงานในอนาคต

ข้อควรระวัง

การดำเนินกิจกรรมการวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ แม้จะเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน แต่ก็มีข้อควรระวังที่ครูจำเป็นต้องตระหนัก เพื่อให้การประเมินมีความเที่ยงตรง เป็นธรรม และเกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้อย่างแท้จริง

ประการแรก ครูควรระวังไม่ให้การประเมินมุ่งเน้นเฉพาะความรู้ทางทฤษฎีหรือไวยากรณ์มากเกินไป โดยละเลยทักษะการสื่อสารในสถานการณ์จริง เนื่องจากเป้าหมายของภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพคือการนำไปใช้ในการทำงาน ดังนั้น หากการประเมินไม่สอดคล้องกับบริบทจริง อาจทำให้ผลที่ได้ไม่สะท้อนความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน

ประการที่สอง ควรระวังเรื่องความลำเอียง (Bias) ในการประเมิน โดยเฉพาะในการประเมินทักษะการพูดหรือการแสดงบทบาทสมมติ ครูควรใช้เกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน เช่น รูบริก เพื่อช่วยลดอคติส่วนบุคคล และสร้างความเป็นธรรมให้กับผู้เรียนทุกคน

อีกประเด็นหนึ่ง คือ การใช้เครื่องมือประเมินที่ไม่หลากหลายหรือไม่เหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งอาจทำให้ไม่สามารถวัดศักยภาพได้ครบถ้วน ครูจึงควรเลือกใช้เครื่องมือที่หลากหลายและสอดคล้องกับลักษณะของกิจกรรม รวมถึงคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

นอกจากนี้ ครูควรระวังการให้ข้อมูลย้อนกลับที่ไม่ชัดเจนหรือเน้นแต่ข้อผิดพลาด โดยไม่เสนอแนวทางพัฒนา เพราะอาจส่งผลให้ผู้เรียนขาดแรงจูงใจ ดังนั้น การให้ Feedback ควรมีความสมดุล ชี้ให้เห็นทั้งจุดเด่นและจุดที่ควรปรับปรุง พร้อมแนวทางแก้ไขที่เป็นรูปธรรม

อีกข้อควรระวังคือ การประเมินที่สร้างความกดดันหรือความวิตกกังวลให้กับผู้เรียนมากเกินไป โดยเฉพาะในกิจกรรมที่ต้องใช้การสื่อสารต่อหน้าผู้อื่น ครูควรสร้างบรรยากาศที่เป็นมิตรและสนับสนุน เพื่อให้ผู้เรียนกล้าแสดงออกและพัฒนาทักษะได้อย่างเต็มที่

สุดท้าย ครูควรระวังการใช้ผลการประเมินเพียงเพื่อการตัดสินผลการเรียน โดยไม่ได้นำไปปรับปรุงการสอนหรือพัฒนาผู้เรียน เพราะจะทำให้การประเมินขาดคุณค่าในเชิงพัฒนา

ดังนั้น ข้อควรระวังในการวัดและประเมินผลภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ คือการหลีกเลี่ยงความไม่สอดคล้องกับบริบทจริง ลดอคติ ใช้เครื่องมืออย่างเหมาะสม ให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสร้างสรรค์ และใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง เพื่อให้การประเมินเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและยั่งยืน

Module 4 การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

หลักการ

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพควรยึดหลักการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยออกแบบสถานการณ์การสอนที่สอดคล้องกับบริบทอาชีพจริง ครูควรกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน ใช้กิจกรรมที่หลากหลายและกระตุ้นการมีส่วนร่วม พร้อมทั้งประยุกต์ใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ ครูควรฝึกปฏิบัติการสอนที่มีการสังเกต สะท้อนผล และให้ข้อเสนอแนะอย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาทักษะการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ก่อนนำไปใช้จริงในชั้นเรียน

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพผ่านกระบวนการฝึกสอน และสะท้อนผลและปรับปรุงเพื่อให้ครูสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการสอนจริงได้อย่างมั่นใจและเกิดผลลัพธ์ต่อการพัฒนาผู้เรียนในสายอาชีพอย่างแท้จริง

เนื้อหาและกิจกรรม

1. การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพผ่านกระบวนการฝึกสอน
2. การสะท้อนผลและปรับปรุงเพื่อให้ครูสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการสอนจริง

วิธีการพัฒนา

1. การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง
2. การอบรมเชิงปฏิบัติการ
3. การเรียนรู้ด้วยตนเอง

กิจกรรมในการพัฒนา

1. ฝึกปฏิบัติในสภาพจำลอง (Micro-Teaching)
2. จัดการเรียนการสอนในสถานการณ์จริง
3. สะท้อนผลเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
4. ทำแบบประเมินความพึงพอใจ

การวัดและประเมินผล

การประเมินตามองค์ประกอบการสาธิต
การจัดการเรียนการสอน

Module 4 การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

แนวคิดและเป้าหมาย

แนวคิดของการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพมุ่งเน้นการเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยคำนึงถึงความต้องการ เป้าหมายอาชีพ และบริบทของผู้เรียนสายอาชีพ เพื่อให้การเรียนภาษาอังกฤษมีความหมายและนำไปใช้ได้จริง การเรียนรู้เชิงภาระงานที่ออกแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในอาชีพ เช่น การสื่อสารกับลูกค้า หรือการนำเสนอผลงาน ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะภาษาในบริบทจริง การบูรณาการทักษะภาษา ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ควบคู่กับทักษะอาชีพเพื่อเตรียมความพร้อมสู่การทำงาน การใช้การสอนแบบสะท้อนคิด โดยครูผู้สอนนำประสบการณ์จากการฝึกสอนมาวิเคราะห์ ปรับปรุง และพัฒนาวิธีการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์จริง การประยุกต์ใช้สื่อและเทคโนโลยี เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น สื่อดิจิทัล แพลตฟอร์มออนไลน์ หรือสถานการณ์จำลองเสมือนจริง และการประเมินผลตามสภาพจริง ที่วัดความสามารถของผู้เรียนจากการปฏิบัติงานจริง เช่น การจำลองสถานการณ์ หรือแฟ้มสะสมงาน ซึ่งแนวคิดนี้เน้นการพัฒนาให้ครูสามารถถ่ายทอดความรู้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพผ่านกระบวนการที่มีการทดลอง ปรับปรุง และนำไปใช้จริง เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะทางภาษาอังกฤษที่พร้อมใช้ในโลกการทำงานอย่างแท้จริง

เป้าหมายของการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ คือ การพัฒนาทั้งผู้เรียนและครูผู้สอนให้สามารถนำความรู้ทางภาษาไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในบริบทของโลกการทำงาน โดยเริ่มจากการทดลองใช้แนวคิด วิธีการ และเทคนิคการจัดการเรียนรู้ในสถานการณ์จำลอง ก่อนจะพัฒนาไปสู่การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์จริงที่มีความซับซ้อนและหลากหลายมากขึ้น เพื่อพัฒนาความสามารถในการออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนสายอาชีพ โดยอาศัยประสบการณ์จากการฝึกสอนมาวิเคราะห์ สะท้อนคิด และปรับปรุงการสอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาภาษาอังกฤษกับบริบทของงานอาชีพได้อย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้งยังต้องสามารถประยุกต์ใช้สื่อ เทคโนโลยี และวิธีการประเมินผลที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น เป้าหมายของการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในลักษณะนี้ จึงไม่เพียงมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ทางภาษาเท่านั้น แต่ยังมุ่งพัฒนาให้สามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตการทำงาน พร้อมทั้งพัฒนาครูผู้สอนให้มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคมและตลาดแรงงานอย่างต่อเนื่อง

สมรรถนะหรือผลลัพธ์ที่คาดหวัง

สมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

โครงสร้างกิจกรรม

ครูควรมีความรู้ที่ครอบคลุมทั้งด้านภาษา การสอน และบริบทวิชาชีพ โดยต้องเข้าใจหลักการสอนภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะควบคู่กับความรู้เกี่ยวกับลักษณะงานในสาขาอาชีพของผู้เรียน เช่น รูปแบบการสื่อสาร คำศัพท์เฉพาะ และสถานการณ์การทำงานจริง นอกจากนี้ ครูควรมีความรู้ด้านการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นสมรรถนะ การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ การเลือกใช้กิจกรรมเชิงปฏิบัติ และการประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์เรียนรู้ อีกทั้งต้องเข้าใจหลักการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริง รวมถึงการสะท้อนผลการสอนและการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานได้อย่างแท้จริง

ครูควรมีทักษะที่หลากหลายเพื่อเชื่อมโยงการเรียนรู้กับการปฏิบัติงานจริงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องมีทักษะการวิเคราะห์ให้ผู้เรียนและบริบทอาชีพเพื่อออกแบบการสอนที่ตรงความต้องการ มีทักษะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ เช่น การจำลองสถานการณ์ การสื่อสารในที่ทำงาน และการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า นอกจากนี้ ครูควรมีทักษะการสื่อสารและการอธิบายที่ชัดเจน สามารถกระตุ้นการมีส่วนร่วมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการฝึกใช้ภาษาอย่างมั่นใจ รวมถึงทักษะการประยุกต์ใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มความน่าสนใจและความสมจริง อีกทั้งครูควรมีทักษะการประเมินผลและให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสร้างสรรค์ ตลอดจนทักษะการสะท้อนผลและพัฒนาการสอนของตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับการจัดการเรียนการสอนให้สามารถนำไปใช้ได้จริงในสถานการณ์อาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมพัฒนาสมรรถนะ

กระบวนการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในสถานการณ์จริง เริ่มต้นจากหลักการที่มุ่งเน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์และการจัดการเรียนรู้ที่ยึดบริบทการทำงานเป็นฐาน โดยมีแนวคิดสำคัญว่าการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษจะเกิดขึ้นอย่างมีความหมายเมื่อผู้เรียนได้ใช้ภาษาในสถานการณ์จริงหรือใกล้เคียงจริง เป้าหมาย คือ เพื่อให้ครูมีความเข้าใจบริบทของสถานประกอบการ ลักษณะงาน และทักษะภาษาอังกฤษที่จำเป็น เพื่อสามารถออกแบบการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับโลกการทำงานได้อย่างแท้จริง จากนั้นจึงเป็นขั้นตอนการวิเคราะห์บริบทและเตรียมความพร้อม โดยครูศึกษาสภาพแวดล้อมของสถานที่ฝึกปฏิบัติหรือสถานประกอบการ วิเคราะห์ภาระงานที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติ รวมถึงความพร้อมของผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติ พร้อมทั้งวางแผนการจัดการเรียนรู้และการสนับสนุนที่เหมาะสม เป้าหมาย คือ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้สามารถดำเนินไปได้อย่างราบรื่นและปลอดภัยต่อผู้เรียน ต่อมาจึงออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ในสถานการณ์จริง โดยครูกำหนดภาระงานหรือกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษในการปฏิบัติงาน เช่น การสื่อสารกับลูกค้า การทำงานเป็นทีม หรือการรายงานผลการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งกำหนดแนวทางการสนับสนุน เช่น ตัวอย่างบทสนทนา หรือพี่เลี้ยงในสถานประกอบการ เป้าหมาย คือ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างมั่นใจและเหมาะสมกับบริบทงาน ในขั้นตอนของการดำเนินการจัดการเรียนรู้ ครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกและผู้ประสานงาน ติดตามการปฏิบัติงานของผู้เรียน ให้คำแนะนำ และช่วยแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นในระหว่าง

การใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริง โดยมีเป้าหมาย คือ การส่งเสริมการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และในขั้นของการประเมินผลและสะท้อนประสบการณ์ ครูและผู้เรียนร่วมกันประเมินผลการปฏิบัติงานและการใช้ภาษาอังกฤษผ่านวิธีการที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ หรือการสะท้อนคิด เป้าหมาย คือ เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงจุดแข็งและจุดที่ควรพัฒนา และสามารถนำประสบการณ์ไปต่อยอดการเรียนรู้

ในด้านกิจกรรมเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพในสถานการณ์จริง ควรเริ่มจากกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการทำความเข้าใจบริบทงานและความต้องการของสถานประกอบการ โดยให้ครูศึกษา วิเคราะห์ลักษณะงานจริง มาตรฐานวิชาชีพ และทักษะภาษาอังกฤษที่จำเป็น ผ่านการสำรวจจากสถานประกอบการ การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ หรือการวิเคราะห์สถานการณ์งาน เป้าหมาย คือ เพื่อให้ครูสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาภาษาอังกฤษกับการปฏิบัติงานจริงได้อย่างชัดเจน จากนั้นจัดกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการเตรียมความพร้อมผู้เรียน โดยให้ครูออกแบบกิจกรรมเตรียมพื้นฐานของผู้เรียนทั้งด้านภาษาและทักษะอาชีพ เช่น การฝึกบทสนทนาเฉพาะสถานการณ์ การเรียนรู้คำศัพท์เฉพาะทาง หรือการจำลองสถานการณ์เบื้องต้นในห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความมั่นใจและพร้อมก่อนเข้าสู่สถานการณ์จริง เป้าหมาย คือ การลดความกังวลและเพิ่มศักยภาพในการใช้ภาษา ต่อมาจัดกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการออกแบบการเรียนรู้ในสถานการณ์จริง โดยให้ครูฝึกกำหนดภาระงานหรือกิจกรรมที่สอดคล้องกับงานในสถานประกอบการ เช่น การให้บริการลูกค้า การสื่อสารในทีม หรือการนำเสนอข้อมูล พร้อมทั้งวางแผนบทบาทของครูและผู้เรียน รวมถึงแนวทางการสนับสนุน เช่น พี่เลี้ยงในสถานที่ฝึก เป้าหมาย คือ เพื่อให้กิจกรรมมีความสมจริงและส่งเสริมการใช้ภาษาอย่างมีความหมาย จากนั้นจัดกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการประเมินผลในสถานการณ์จริง โดยให้ครูฝึกใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย เช่น การสังเกตการปฏิบัติงาน การประเมินจากผลงาน หรือการสะท้อนคิดของผู้เรียน พร้อมทั้งพัฒนาเครื่องมือประเมินที่สอดคล้องกับสมรรถนะ เป้าหมาย คือ เพื่อให้สามารถวัดความสามารถของผู้เรียนได้อย่างแท้จริงและครอบคลุม สุดท้าย ควรมีกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะด้านการสะท้อนคิดและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยให้ครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปบทเรียน วิเคราะห์ประสบการณ์ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อนำไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในอนาคต รวมถึงสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถานประกอบการ เป้าหมาย คือ การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับโลกการทำงานอย่างยั่งยืน

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรม

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรมในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพมีบทบาทสำคัญในการเชื่อมโยงการเรียนรู้จากสถานการณ์จำลองไปสู่การปฏิบัติในบริบทจริง โดยเครื่องมือเหล่านี้ต้องเอื้อต่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษควบคู่กับทักษะวิชาชีพ และสามารถปรับใช้ได้อย่างยืดหยุ่นตามลักษณะของผู้เรียนและสาขาอาชีพ

เครื่องมือที่นิยมใช้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นภาระงานเป็นฐาน แบบฝึกทักษะภาษาในสถานการณ์จำลอง สื่อมัลติมีเดีย เช่น วิดีโอ บทสนทนา และแพลตฟอร์มการเรียนรู้ออนไลน์ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาในบริบทใกล้เคียงกับความเป็นจริง นอกจากนี้ ยังมีการใช้แบบสังเกต

พฤติกรรม แบบประเมินตนเอง และแบบสะท้อนคิด เพื่อให้ทั้งผู้เรียนและครูผู้สอนได้วิเคราะห์และพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ประกอบกับเครื่องมือที่มุ่งเน้นการใช้งานที่สอดคล้องกับสถานการณ์ในงานอาชีพมากขึ้น เช่น เอกสารจริงในสถานประกอบการ แบบฝึกปฏิบัติงาน และการจำลองสถานการณ์ ที่มีความซับซ้อนใกล้เคียงกับงานจริง รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น แพลตฟอร์มออนไลน์ แอปพลิเคชันฝึกภาษา และสื่อเทคโนโลยีอื่น เพื่อเพิ่มโอกาสในการฝึกสื่อสาร

ในส่วนเครื่องมือสำคัญของการวัดและประเมินผล ได้แก่ การประเมินตามสภาพจริง เช่น แฟ้มสะสมงาน (Portfolio) การนำเสนอผลงาน การแสดงบทบาทสมมติ และการประเมินจากการปฏิบัติงานจริง ซึ่งสะท้อนความสามารถของผู้เรียนได้ชัดเจนมากกว่าการสอบแบบเดิม อีกทั้งยังมีการใช้รูบริก (Rubrics) เพื่อกำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจนและเป็นธรรม

ดังนั้น เครื่องมือที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพควรเป็นเครื่องมือที่หลากหลาย สอดคล้องกับบริบทของงาน และสนับสนุนการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษและนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งส่งเสริมให้ครูผู้สอนพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องจากประสบการณ์จริง

บทบาทของครูในการดำเนินกิจกรรม

บทบาทของครูในการดำเนินกิจกรรมในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะทางภาษาและสามารถประยุกต์ใช้ในบริบทของการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยครูไม่ได้ทำหน้าที่เพียงผู้ถ่ายทอดความรู้ แต่ต้องปรับบทบาทเป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ ผู้อำนวยการความสะดวก และผู้พัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

ครูมีบทบาทเป็นผู้ทดลองและพัฒนานวัตกรรมการสอน โดยออกแบบกิจกรรมที่เน้นสถานการณ์จำลองและภาระงานที่สอดคล้องกับอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาอังกฤษในบริบทที่ใกล้เคียงความเป็นจริง นอกจากนี้ ครูยังต้องทำหน้าที่สังเกต วิเคราะห์ และสะท้อนผลการสอนของตนเอง เพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงและพัฒนาวิธีการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยบทบาทของครูจะขยายไปสู่การเป็นผู้อำนวยการความสะดวกในการเรียนรู้ (Facilitator) ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น ครูต้องสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกสื่อสาร แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานอาชีพ อีกทั้งยังต้องเชื่อมโยงเนื้อหาภาษาอังกฤษเข้ากับบริบทของอาชีพอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การใช้เอกสารจริง หรือการจำลองสถานการณ์ในที่ทำงาน

นอกจากนี้ ครูยังมีบทบาทสำคัญในการประยุกต์ใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้และเพิ่มโอกาสในการฝึกใช้ภาษา รวมถึงการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง โดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย เช่น รูบริก แฟ้มสะสมงาน และการประเมินจากการปฏิบัติงาน เพื่อสะท้อนความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน และที่สำคัญ ครูต้องเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต โดยพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องทั้งด้านภาษาอังกฤษ เทคนิคการสอน และความเข้าใจในโลกอาชีพ เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่ทันสมัยและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงานได้อย่างแท้จริง

ดังนั้น บทบาทของครูในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพจึงเป็นบทบาทที่หลากหลายและมีความยืดหยุ่น ครอบคลุมทั้งการออกแบบ การจัดการ การประเมิน และการพัฒนาตนเอง เพื่อขับเคลื่อนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมในโลกของการทำงาน

ข้อควรระวัง

ข้อควรระวังในการดำเนินกิจกรรมในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพเป็นประเด็นสำคัญที่ครูต้องตระหนัก เพื่อให้การจัดการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพและไม่เบี่ยงเบนจากเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งครูควรระมัดระวังการออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่ไม่สอดคล้องกับบริบทอาชีพของผู้เรียน หากกิจกรรมมีลักษณะทั่วไปหรือห่างไกลจากสถานการณ์จริง จะทำให้ผู้เรียนไม่เห็นคุณค่าและไม่สามารถนำภาษาไปใช้ได้จริง ดังนั้น กิจกรรมควรยึดโยงกับงานอาชีพที่ผู้เรียนกำลังศึกษาอย่างชัดเจน

ประการต่อมา คือ การกำหนดระดับความยากง่ายของเนื้อหาและกิจกรรมให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน หากยากเกินไปอาจทำให้ผู้เรียนเกิดความท้อแท้ แต่หากง่ายเกินไปก็จะไม่เกิดการพัฒนา ครูจึงต้องวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและปรับกิจกรรมให้มีความท้าทายอย่างเหมาะสม

อีกประการหนึ่งคือ การใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร ครูควรระมัดระวังไม่ใช้ภาษาที่ยากหรือซับซ้อนเกินความจำเป็น โดยควรปรับระดับภาษาให้เข้าใจง่าย และสนับสนุนให้ผู้เรียนกล้าสื่อสาร แม้จะมีข้อผิดพลาดบ้างก็ตาม เพราะการเรียนรู้ภาษาเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ การประยุกต์ใช้สื่อและเทคโนโลยีควรคำนึงถึงความพร้อมและความเหมาะสม ไม่ควรใช้เพียงเพื่อความทันสมัย แต่ต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และไม่สร้างภาระหรือความสับสนให้แก่ผู้เรียนมากเกินไป

ในด้านการวัดและประเมินผล ครูควรระวังการใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่ไม่สะท้อนความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน เช่น การเน้นข้อสอบปรนัยเพียงอย่างเดียว ควรใช้การประเมินตามสภาพจริงที่หลากหลาย และมีเกณฑ์ที่ชัดเจน เป็นธรรม และโปร่งใส

สุดท้าย ครูควรระมัดระวังการละเลยการสะท้อนผลและพัฒนาตนเอง การนำประสบการณ์จากการฝึกสอนมาวิเคราะห์และปรับปรุงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้การสอนในสถานการณ์จริงมีคุณภาพและตอบสนองต่อผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น

ดังนั้น ข้อควรระวังในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ คือ การรักษาสมดุลระหว่างความเหมาะสมของเนื้อหา วิธีการสอน การประยุกต์ใช้สื่อ และการประเมินผล เพื่อให้การเรียนรู้มีความหมาย สามารถนำไปใช้ได้จริง และส่งเสริมการพัฒนาทั้งผู้เรียนและครูผู้สอนอย่างยั่งยืน

ตารางการจัดกิจกรรมตามโมดูล

โมดูล	จุดมุ่งหมาย	ขั้นตอนกิจกรรม	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
1. ความรู้ ทักษะ และแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ (6 ชั่วโมง)	เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด หลักการ และทักษะสำคัญในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ รวมถึงเข้าใจบริบทผู้เรียนสายอาชีพ	1. สร้างองค์ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และหลักการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ 2. ทำความเข้าใจลักษณะของผู้เรียนอาชีวะและบริบทตลาดแรงงานที่เกี่ยวข้อง	ครูสามารถอธิบายแนวคิด และแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ
2. การออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ (6 ชั่วโมง)	เพื่อให้ครูสามารถออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสมรรถนะอาชีพและความต้องการของผู้เรียน	1. วิเคราะห์หลักสูตรและสมรรถนะอาชีพ 2. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ 3. ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เชิงปฏิบัติ 4. จัดทำแผนการสอนและสื่อการเรียนรู้ 5. แลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดทำแผนการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ	ครูสามารถออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นสมรรถนะ และเชื่อมโยงกับสถานการณ์จริงในอาชีพได้

โมดูล	จุดมุ่งหมาย	ขั้นตอนกิจกรรม	ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
3. การวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ (6 ชั่วโมง)	เพื่อให้ครูสามารถเลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ	1) สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับหลักการวัดและประเมินผล 2) ออกแบบเครื่องมือการวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ (Rubric, Checklist ฯลฯ) 3) สะท้อนผลและปรับปรุง	ครูสามารถสร้างและใช้เครื่องมือการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับสมรรถนะการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพของผู้เรียน
4. การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ (6 ชั่วโมง)	เพื่อพัฒนาความสามารถครูในการนำความรู้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพไปใช้จริง และปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	1) สอนแบบ Micro - Teaching 2) รับข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญหรือเพื่อนครู 3) ปรับปรุงแผนและวิธีสอน 4) นำไปปฏิบัติจริงในชั้นเรียน	ครูสามารถจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพได้อย่างมั่นใจ มีการสะท้อนผล และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

ส่วนที่ 4 แนวทางการวัดและประเมินผล

การวัดสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยประเมินความพร้อมและความสามารถของครูในการพัฒนาผู้เรียนในการใช้ภาษาอังกฤษให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งประกอบด้วย

1. การทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจทางวิชาชีพ จากการประเมินระดับความรู้ ความเข้าใจ ด้านวิธี ทฤษฎี และแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนทางวิชาชีพ และความสามารถในการนำความรู้ทางวิชาชีพไปใช้ โดยใช้ข้อสอบปรนัยจำนวน 50 ข้อ 50 คะแนน เพื่อให้เห็นถึงประสิทธิผลของการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพหลังได้รับการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม

2. การประเมินความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและการวัดและประเมินผล จากการประเมินตามองค์ประกอบการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ในระหว่างการพัฒนาสมรรถนะ โดยการใช้เกณฑ์แบบรูบริก (Rubric Score) ที่ผ่านการประเมินจากวิทยากรที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ 25 คะแนน เพื่อประเมินว่าครูสามารถกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ ออกแบบแผนการสอน เลือกกิจกรรมและสื่อที่ตอบโจทยกับทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และสะท้อนความเหมาะสม ความถูกต้อง ความชัดเจน และคุณภาพของเครื่องมือการประเมินผลที่ครูออกแบบในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม

และ 3. การประเมินการจัดการเรียนการสอน จากการประเมินการสาธิตการจัดการเรียนการสอนในระหว่างการพัฒนาสมรรถนะ โดยการใช้เกณฑ์แบบรูบริก (Rubric Score) ที่ผ่านการประเมินจากวิทยากรที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ 25 คะแนน เพื่อประเมินว่าครูสามารถประยุกต์ใช้สื่อในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้และเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับลักษณะผู้เรียนอาชีพหรือไม่

รวมทั้งสิ้น 100 คะแนน โดยการเปรียบเทียบผลการวัดกับเกณฑ์ร้อยละ 80

กระบวนการทั้งหมดนี้ช่วยยกระดับคุณภาพครูอาชีวศึกษา ให้สามารถจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการได้อย่างแท้จริง

1. การประเมินระดับความรู้ ความเข้าใจ ด้านวิธี ทฤษฎี และแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนทางวิชาชีพ และความสามารถในการนำความรู้ทางวิชาชีพไปใช้ จำนวน 50 ข้อ ประกอบด้วย ข้อสอบวัดความรู้ ความเข้าใจ ด้านวิธี ทฤษฎี และแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนทางวิชาชีพ จำนวน 13 ข้อ

1. แนวคิดหลักของการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพคือข้อใด

- ก. เน้นการเรียนรู้ไวยากรณ์เป็นหลัก
- ข. เน้นการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันทั่วไป
- ค. เน้นการใช้ภาษาให้ตรงกับบริบทอาชีพ
- ง. เน้นการแปลภาษาเท่านั้น

2. ขั้นตอนแรกที่สำคัญที่สุดในการออกแบบหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพคือข้อใด

- ก. การเลือกตำราเรียน
- ข. การวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน
- ค. การกำหนดเวลาเรียน
- ง. การจัดสอบปลายภาค

3. กิจกรรมใดเหมาะสมที่สุดในการพัฒนาทักษะการสื่อสารในสถานการณ์ทำงาน

- ก. การท่องจำคำศัพท์
- ข. การทำแบบฝึกหัดไวยากรณ์
- ค. การจำบทสนทนา
- ง. การจำลองสถานการณ์

4. ครูควรใช้สื่อการสอนแบบใดเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่ใกล้เคียงสถานการณ์จริงมากที่สุด

- ก. แบบฝึกหัดในหนังสือเรียน
- ข. วิดีโอหรือเอกสารจากสถานที่ทำงานจริง
- ค. แบบทดสอบปรนัย
- ง. การบรรยายหน้าชั้นเรียน

5. การประเมินผลแบบใดเหมาะสมกับการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพมากที่สุด

- ก. การประเมินจากการปฏิบัติงาน
- ข. การสอบเลือกตอบ
- ค. การสอบข้อเขียน
- ง. การท่องจำคำศัพท์

6. บทบาทของครูในการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพควรเป็นอย่างไร

- ก. เป็นผู้บรรยายเนื้อหาเพียงอย่างเดียว
- ข. เป็นผู้ควบคุมชั้นเรียนอย่างเข้มงวด
- ค. เป็นผู้อำนวยความสะดวกและโค้ช
- ง. เป็นผู้ตรวจการบ้านเท่านั้น

7. การวิเคราะห์ความต้องการ (Needs Analysis) มีความสำคัญอย่างไร

- ก. เพื่อวัดคะแนนผู้เรียน
- ข. เพื่อกำหนดเนื้อหาให้ตรงกับความต้องการผู้เรียน
- ค. เพื่อเลือกตำราเรียนราคาถูก
- ง. เพื่อจัดห้องเรียน

8. ทักษะใดสำคัญที่สุดในการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

ก. การสื่อสารในสถานการณ์จริง

- ข. การแปลภาษา
- ค. การท่องจำคำศัพท์
- ง. การเขียนเรียงความ

9. ข้อใดเป็นลักษณะของผู้เรียนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

- ก. ไม่มีพื้นฐานภาษา
- ข. มีเป้าหมายเฉพาะทางอาชีพ
- ค. เรียนเพื่อความสุข
- ง. ไม่ต้องใช้ภาษา

10. ทักษะของครูที่สอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพที่สำคัญคืออะไร

- ก. สอนตามหนังสือเท่านั้น
- ข. ไม่ต้องเตรียมการสอน
- ค. พูดภาษาไทยเก่ง
- ง. เข้าใจเนื้อหาวิชาชีพ

11. ครูควรทำอะไรเมื่อนักเรียนไม่กล้าพูดภาษาอังกฤษ

- ก. ตำหนินักเรียน
- ข. บังคับให้ออกมาพูดหน้าชั้น
- ค. สร้างบรรยากาศที่ปลอดภัยและสนับสนุน
- ง. ข้ามกิจกรรมการพูด

12. ข้อใดเป็นลักษณะของการเรียนรู้แบบบูรณาการในภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

- ก. แยกทักษะชัดเจน
- ข. เรียนเฉพาะไวยากรณ์
- ค. ผสมผสานทักษะภาษาและเนื้อหาอาชีพ
- ง. เน้นการสอบปลายภาค

13. ข้อใดเป็นบทบาทของครูในการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ

- ก. ถ่ายทอดเนื้อหาเพียงอย่างเดียว
- ข. สร้างแรงจูงใจและเชื่อมโยงการเรียนรู้กับสถานการณ์จริง
- ค. เน้นการท่องจำคำศัพท์
- ง. ใช้แบบฝึกหัดเดิมซ้ำๆ

ข้อสอบวัดความรู้เรื่อง การออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ จำนวน 13 ข้อ

14. องค์ประกอบสำคัญข้อใดที่ต้องมีในแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

ก. รายชื่อผู้เรียน

ข. จุดประสงค์การเรียนรู้

ค. รายงานผลการเรียน

ง. ตารางเวรทำความสะอาด

15. การเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ดีควรมีลักษณะอย่างไร

ก. กว้างและไม่จำกัดขอบเขต

ข. เน้นเนื้อหาที่ครูจะสอน

ค. เน้นการท่องจำ

ง. วัดผลได้และชัดเจน

16. ข้อใดเป็นตัวอย่างของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่เหมาะสมในการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

ก. ผู้เรียนสามารถบอกขั้นตอนการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง

ข. ผู้เรียนรู้คำศัพท์

ค. ผู้เรียนเข้าใจภาษาอังกฤษ

ง. ผู้เรียนมีความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ

17. ลำดับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมควรเป็นอย่างไร

ก. สรุบทเรียน → นำเสนอเนื้อหา → ฝึกปฏิบัติ

ข. นำเข้าสู่บทเรียน → นำเสนอเนื้อหา → ฝึกปฏิบัติ → สรุป

ค. ฝึกปฏิบัติ → นำเข้าสู่บทเรียน → สรุป

ง. นำเสนอเนื้อหา → สรุป → นำเข้าสู่บทเรียน

18. ในการจัดทำแผนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ครูควรคำนึงถึงสิ่งใดมากที่สุด

ก. จำนวนหน้าของแผน

ข. ความสวยงามของแผน

ค. ความสอดคล้องกับบริบทอาชีพของผู้เรียน

ง. การใช้ศัพท์ยาก

19. ข้อใดเป็นการเลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับแผนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

ก. ใช้สื่อเดียวทุกบทเรียน

ข. ใช้สื่อที่เน้นความบันเทิงเท่านั้น

ค. ใช้เฉพาะหนังสือเรียน

ง. ใช้สื่อที่สอดคล้องกับสถานการณ์ทำงานจริง

20. การประเมินผลในแผนการสอนควรสอดคล้องกับสิ่งใดมากที่สุด

ก. จุดประสงค์การเรียนรู้

ข. ระยะเวลาเรียน

ค. ความต้องการของครู

ง. จำนวนผู้เรียน

21. การจัดลำดับกิจกรรมในแผนการสอนควรเป็นอย่างไร

ก. ยากไปง่าย

ข. ง่ายไปยาก

ค. สุ่มลำดับ

ง. ตามความสะดวกของครู

22. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียนมีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร

ก. ทดสอบผู้เรียน

ข. สร้างความสนใจและเชื่อมโยงความรู้เดิม

ค. สรุบบทเรียน

ง. ให้การบ้าน

23. แผนการสอนที่ดีควรมีความยืดหยุ่นเพื่ออะไร

ก. ลดภาระครู

ข. ใช้จ่ายได้ตลอด

ค. เปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์

ง. ลดเวลาเรียน

24. ข้อใดเป็นลักษณะของแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

ก. ครูบรรยายตลอดเวลา

ข. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม

ค. ใช้หนังสือเป็นหลัก

ง. ครูเป็นผู้ตัดสินทั้งหมด

25. ในขั้นสรุปบทเรียนครูควรเน้นสิ่งใดมากที่สุด

ก. การให้คะแนน

ข. การให้ทำแบบทดสอบยาก

ค. การเริ่มเนื้อหาใหม่

ง. การสรุปเนื้อหาและสะท้อนการเรียนรู้

26. การออกแบบแผนการสอนที่ดีควรมีการเชื่อมโยงระหว่างข้อใด

ก. จุดประสงค์ กิจกรรม และการประเมินผล

ข. เวลาและเนื้อหา

ค. ครูและนักเรียน

ง. หนังสือและแบบฝึกหัด

ข้อสอบวัดความรู้เรื่อง การประยุกต์ใช้สื่อและนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่ออาชีพ จำนวน 12 ข้อ

27. การใช้ YouTube ในการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ ครูควรเลือกวิดีโอแบบใดมากที่สุด

ก. วิดีโอบันเทิงทั่วไป

ข. วิดีโอที่มีคำศัพท์ยากเท่านั้น

ค. วิดีโอที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ในอาชีพจริง

ง. วิดีโอที่ไม่มีคำบรรยาย

28. จุดประสงค์ของการใช้ Kahoot ในการจัดการเรียนการสอนคือข้อใด

ก. ใช้สำหรับการบรรยายเนื้อหา

ข. ช่วยสร้างบรรยากาศการแข่งขันและการมีส่วนร่วม

ค. ใช้แทนหนังสือเรียนทั้งหมด

ง. ใช้เฉพาะการสอบปลายภาค

29. ข้อใดเป็นการใช้ Quizizz ที่เหมาะสมกับการเรียนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

ก. ใช้เฉพาะทดสอบคำศัพท์พื้นฐาน

ข. ใช้เป็นแบบฝึกหัดแบบไม่มีการวัดผล

ค. ใช้เฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น

ง. ใช้ทบทวนบทเรียนและประเมินความเข้าใจแบบทันที

30. การใช้สื่อจาก British Council มีข้อดีอย่างไรในการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

ก. เน้นเฉพาะไวยากรณ์

ข. มีเนื้อหาที่น่าเชื่อถือและเหมาะกับผู้เรียนหลายระดับ

ค. ใช้ได้เฉพาะผู้เรียนระดับสูง

ง. ไม่มีสื่อเกี่ยวกับอาชีพ

31. สื่อจาก Cambridge เหมาะสำหรับการนำมาใช้ในด้านใดมากที่สุด

ก. การฝึกทักษะภาษาและการวัดระดับมาตรฐานสากล

ข. การเล่นเกมเท่านั้น

ค. การดูวิดีโอเพื่อความบันเทิง

ง. การสอนคำศัพท์พื้นฐานเพียงอย่างเดียว

32. ข้อใดเป็นแนวทางที่เหมาะสมที่สุดในการบูรณาการสื่อดิจิทัลในการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

ก. ใช้สื่อเพียงชนิดเดียวตลอดหลักสูตร

ข. ใช้สื่อโดยไม่คำนึงถึงจุดประสงค์

ค. เลือกใช้สื่อให้สอดคล้องกับกิจกรรมและทักษะที่ต้องการพัฒนา

ง. ใช้สื่อเพื่อความสนุกเท่านั้น

33. ข้อใดเป็นจุดเด่นของ Kahoot ในการจัดการเรียนการสอน

- ก. ใช้สำหรับเขียนเรียงความ
- ข. สร้างแบบทดสอบแบบมีการแข่งขันแบบเรียลไทม์
- ค. ใช้สำหรับแปลภาษา
- ง. ใช้สำหรับประชุมออนไลน์

34. ประโยชน์ของการใช้ Quizizz มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนคือข้อใด

- ก. การฝึกพูดแบบตัวต่อตัว
- ข. การเขียนรายงาน
- ค. การสอนการออกเสียงแบบสด
- ง. การทำแบบทดสอบด้วยตนเองและสามารถทำซ้ำได้

35. ครูต้องการสร้างบรรยากาศการแข่งขันในห้องเรียน ควรเลือกใช้เครื่องมือใด

- ก. YouTube
- ข. Cambridge
- ค. Kahoot
- ง. British Council

36. ข้อใดเป็นข้อดีของ Quizizz เมื่อเทียบกับ Kahoot

- ก. สามารถทำแบบทดสอบได้ตามเวลาของผู้เรียน
- ข. ไม่มีคะแนน
- ค. ต้องเล่นพร้อมกันเท่านั้น
- ง. ใช้ไม่ได้บนมือถือ

37. การใช้ YouTube เพื่อสอนบทสนทนาในที่ทำงานควรทำอย่างไร

- ก. เปิดวิดีโอโดยไม่อธิบาย
- ข. ให้ผู้เรียนดูซ้ำและฝึกบทสนทนา
- ค. ดูเพียงครั้งเดียว
- ง. เน้นเฉพาะคำศัพท์

38. ข้อใดคือการประยุกต์ใช้ British Council อย่างเหมาะสม

- ก. ใช้แทนหนังสือเรียนทั้งหมด
- ข. ใช้เป็นแหล่งฝึกเสริมทักษะเพิ่มเติม
- ค. ใช้สำหรับเล่นเกมเท่านั้น
- ง. ใช้เฉพาะครู

ข้อสอบวัดความรู้เรื่อง การวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ
จำนวน 12 ข้อ

39. ข้อใดอธิบายความหมายของการวัดและประเมินผลแบบติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียนได้
ถูกต้องที่สุด

ก. การประเมินเพื่อสรุปผลการเรียนปลายภาค

ข. การประเมินระหว่างเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน

ค. การประเมินเพื่อจัดอันดับผู้เรียน

ง. การประเมินเฉพาะทักษะการเขียน

40. ข้อใดเป็นตัวอย่างของการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงในการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

ก. การสอบปรนัย

ข. การท่องจำคำศัพท์

ค. การให้ผู้เรียนจำลองการสัมภาษณ์งานเป็นภาษาอังกฤษ

ง. การทำแบบฝึกหัดไวยากรณ์

41. Rubric Score มีบทบาทสำคัญอย่างไรในการประเมินผล

ก. ช่วยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนอย่างชัดเจนและเป็นธรรม

ข. ใช้แทนข้อสอบทั้งหมด

ค. ใช้เฉพาะการสอบข้อเขียน

ง. ใช้สำหรับครูเท่านั้น

42. ข้อใดเป็นลักษณะของ Rubric ที่ดีในการประเมินทักษะภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ

ก. มีเกณฑ์กว้าง ๆ ไม่ชัดเจน

ข. มีระดับคะแนนแต่ไม่มีคำอธิบาย

ค. มีเกณฑ์ชัดเจนและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ง. ใช้เหมือนกันทุกกิจกรรมโดยไม่ปรับ

43. การใช้การวัดและประเมินผลแบบติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียนควรดำเนินการอย่างไรจึง
จะเกิดประโยชน์สูงสุด

ก. ใช้เพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) แก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

ข. ใช้เพื่อให้คะแนนเท่านั้น

ค. ใช้เฉพาะตอนท้ายบทเรียน

ง. ใช้เฉพาะกับผู้เรียนเก่ง

44. ข้อใดเป็นแนวทางการใช้ Rubric ในการประเมินการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงได้
เหมาะสมที่สุด

ก. ให้คะแนนตามความรู้สึกรู้สึกของครู

ข. ใช้เกณฑ์เดียวกับทุกงานโดยไม่คำนึงถึงบริบท

ค. ให้คะแนนเฉพาะผลลัพธ์สุดท้ายเท่านั้น

ง. อธิบายเกณฑ์ให้ผู้เรียนทราบก่อนและใช้ประเมินตามระดับคุณภาพ

45. การประเมินตามสภาพจริงมีลักษณะสำคัญอย่างไร

ก. วัดความจำจากเนื้อหาในตำรา

ข. ใช้ข้อสอบปรนัยเป็นหลัก

ค. วัดความสามารถในการนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริง

ง. วัดเฉพาะทักษะการเขียน

46. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะของการประเมินตามสภาพจริง

ก. เชื่อมโยงชีวิตจริง

ข. เน้นกระบวนการเรียนรู้

ค. ใช้ข้อสอบมาตรฐานเพียงอย่างเดียว

ง. ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์

47. การประเมินผ่านชิ้นงานเหมาะสมที่สุดในกรณีใด

ก. วัดความจำคำศัพท์

ข. วัดความสามารถในการสื่อสาร

ค. วัดการเดาคำตอบ

ง. วัดการอ่านอย่างรวดเร็ว

48. ข้อใดเป็นเครื่องมือของการวัดและประเมินผลแบบติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียน

ก. การสังเกตและให้ข้อเสนอแนะ

ข. ข้อสอบ O-NET

ค. ข้อสอบปลายภาค

ง. การสอบแข่งขัน

49. การให้ Feedback ที่ดีควรมีลักษณะอย่างไร

ก. เน้นข้อผิดพลาดอย่างเดียว

ข. ให้คะแนนโดยไม่อธิบาย

ค. ชัดเจนและช่วยพัฒนา

ง. ใช้คำวิจารณ์รุนแรง

50. การประเมินแบบก้าวหน้าช่วยครูอย่างไร

ก. ลดภาระงาน

ข. ช่วยปรับแผนการสอนให้เหมาะสม

ค. ใช้แทนข้อสอบปลายภาค

ง. เพิ่มคะแนนนักเรียน

2. การประเมินความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพและการวัดและประเมินผล

แบบประเมินองค์ประกอบการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ของ ร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ สำหรับครูอาชีวศึกษา

คำชี้แจง

แบบประเมินองค์ประกอบการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินว่าครูสามารถกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ ออกแบบแผนการสอน เลือกกิจกรรมและสื่อที่ตอบโจทย์กับทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ และสะท้อนความเหมาะสม ความถูกต้อง ความชัดเจน และคุณภาพของเครื่องมือการประเมินผลที่ครูออกแบบในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมของผู้เข้าร่วมในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

แบบประเมินองค์ประกอบการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย การประเมินตามเกณฑ์การให้คะแนนแบบ Rubric Score แบบ 5 ระดับตามช่องรายการการประเมินในตาราง เพื่อประเมินองค์ประกอบการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา โดยมีเกณฑ์การแปลผลจากคะแนนการประเมินทั้งหมด 25 คะแนน ดังนี้

22-25 คะแนน = ดีเยี่ยม

18-21 คะแนน = ดีมาก

14-17 คะแนน = ดี

10-13 คะแนน = พอใช้

ต่ำกว่า 10 คะแนน = ควรปรับปรุง

ผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับและไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อการทำงานของท่านและหน่วยงานต้นสังกัดของท่าน

แบบประเมินองค์ประกอบการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

รายการประเมิน	5	4	3	2	1
1. มาตรฐาน / จุดประสงค์การเรียนรู้	ระบุ มาตรฐาน / จุดประสงค์ การเรียนรู้ ชัดเจน และ สอดคล้องกับ สมรรถนะการ ใช้ภาษาเพื่อ อาชีพ	ระบุมาตรฐาน /จุดประสงค์ การเรียนรู้ ชัดเจน บางส่วนและ สอดคล้องกับ สมรรถนะการ ใช้ภาษาเพื่อ อาชีพ	ระบุ มาตรฐาน / จุดประสงค์ การเรียนรู้ กว้าง ไม่ ชัดเจน แต่ สอดคล้องกับ สมรรถนะการ ใช้ภาษาเพื่อ อาชีพ	มาตรฐาน / จุดประสงค์ การเรียนรู้ กว้าง ไม่ ชัดเจน และ ไม่สอดคล้อง กับ สมรรถนะ การใช้ภาษา เพื่ออาชีพ	ไม่ระบุ มาตรฐาน / จุดประสงค์ การเรียนรู้ และ ไม่ สอดคล้องกับ สมรรถนะ การใช้ภาษา เพื่ออาชีพ
2. การวิเคราะห์ ผู้เรียนและ บริบทอาชีพ	วิเคราะห์ ผู้เรียนและ บริบทงาน จริงชัดเจน มี แบบแผน	วิเคราะห์ ผู้เรียนเป็น หลัก และเริ่ม มีบริบทการ ใช้ภาษาเพื่อ อาชีพที่ ชัดเจน	วิเคราะห์ ผู้เรียนเป็น หลัก แต่มี บริบทการใช้ ภาษาเพื่อ อาชีพที่ยังไม่ ชัดเจน	วิเคราะห์ ผู้เรียนอย่าง จำกัด และ ยังไม่มี บริบทการใช้ ภาษาเพื่อ อาชีพ	ไม่วิเคราะห์ ผู้เรียนและ ไม่ มีบริบทการ ใช้ภาษาเพื่อ อาชีพ
3. สาร / เนื้อหาและ ทักษะภาษาเพื่อ อาชีพ	เนื้อหา ครบถ้วน ถูกต้อง เชื่อมโยงงาน อาชีพและ ทักษะภาษา 4 ทักษะ	เนื้อหาถูกต้อง เชื่อมโยงงาน อาชีพและ ทักษะภาษา บางทักษะ	เนื้อหาถูกต้อง แต่เชื่อมโยง งานอาชีพ และทักษะ ภาษา บางส่วน	เนื้อหา ไกลเคียง แต่ ยังไม่ เชื่อมโยง งานอาชีพ และทักษะ ภาษา	เนื้อหา คลาดเคลื่อน ไม่เชื่อมโยง งานอาชีพ และทักษะ ภาษา
4. กิจกรรมการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษ เพื่ออาชีพ	กิจกรรมเน้น ปฏิบัติจริง ผู้เรียนมี บทบาทใน การใช้ภาษา เพื่ออาชีพ	กิจกรรม สอดคล้องกับ การใช้ภาษา เพื่ออาชีพ ผู้เรียนมีส่วน ร่วม	กิจกรรม ทั่วไป เชื่อมโยงการ ใช้ภาษาเพื่อ อาชีพ บางส่วน	กิจกรรมไม่ หลากหลาย	กิจกรรมไม่ สอดคล้อง จุดประสงค์

รายการประเมิน	5	4	3	2	1
5. การวัดและประเมินผลในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ	เครื่องมือในการวัดและการประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์ และกิจกรรม การเรียนรู้ ใช้ เกณฑ์การให้ คะแนนแบบ Rubric ที่ ชัดเจน	เครื่องมือในการวัดและการประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์ และกิจกรรม การเรียนรู้ แต่มีเกณฑ์ การให้ คะแนนแบบ Rubric ที่ไม่ ชัดเจน	การวัดและการ ประเมินผล สอดคล้องกับ จุดประสงค์ และกิจกรรม การเรียนรู้ แต่ยังไม่มี เกณฑ์การให้ คะแนนแบบ Rubric ที่ ชัดเจน	การการวัด และการ ประเมินผล ไม่สอดคล้อง กับ จุดประสงค์ และ กิจกรรมการ เรียนรู้ ไม่มี เกณฑ์การ ให้คะแนน แบบ Rubric ที่ ชัดเจน	ไม่มีเครื่องมือ ในการวัดและ การ ประเมินผล

3. การประเมินความสามารถในการจัดการเรียนการสอน

**แบบประเมินการสาธิตการสอนของ
รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพ
สำหรับครูอาชีวศึกษา**

คำชี้แจง

แบบประเมินการสาธิตการสอนของรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินว่าครูสามารถเลือกใช้และนำสื่อ เทคโนโลยี หรือนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการสนับสนุนการเรียนรู้และเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับลักษณะผู้เรียนอาชีวะของผู้เข้าร่วมในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

แบบประเมินการสาธิตการสอนนี้ ประกอบด้วย การประเมินระดับการแสดงออกของพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมตามเกณฑ์การให้คะแนนแบบ Rubric Score แบบ 5 ระดับตามช่องรายการการประเมินในตาราง เพื่อระบุระดับการแสดงออกของพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา โดยมีเกณฑ์การแปลผลจากคะแนนการประเมินทั้งหมด 25 คะแนน ดังนี้

22-25 คะแนน = ดีเยี่ยม

18-21 คะแนน = ดีมาก

14-17 คะแนน = ดี

10-13 คะแนน = พอใช้

ต่ำกว่า 10 คะแนน = ควรปรับปรุง

ผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับและไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อการทำงานของท่านและหน่วยงานต้นสังกัดของท่าน

แบบประเมินการสาธิตการสอนของร่างรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนการสอน
ภาษาอังกฤษเพื่ออาชีพสำหรับครูอาชีวศึกษา

รายการ ประเมิน	5	4	3	2	1
1. การปฏิบัติ ตามแผนการ สอน	ดำเนินการ สอนเป็นไป ตามแผนทุก ขั้นตอน	ดำเนินการ สอนตามแผน เป็นส่วนใหญ่ มีปรับ เล็กน้อยแต่ไม่ กระทบผล การเรียนรู้	ดำเนินการ สอนตามแผน บางส่วน มี การปรับที่ ส่งผลต่อ ความต่อเนื่อง	ดำเนินการ สอนไม่ เป็นไปตาม แผนหลาย ขั้นตอน	ไม่ปฏิบัติตาม แผนการสอน
2. กระบวนการ จัดการเรียน การสอน	กระบวนการ สอนมุ่งเน้น พัฒนาทักษะ ของผู้เรียน ผู้เรียนมีส่วน ร่วมตลอด กิจกรรม	กระบวนการ สอนมุ่งเน้น พัฒนาทักษะ ของผู้เรียน ผู้เรียนมีส่วน ร่วม ค่อนข้างมาก	กระบวนการ สอนมุ่งเน้น พัฒนาทักษะ ของผู้เรียน ผู้เรียนมีส่วน ร่วมบางช่วง	กระบวนการ สอนพัฒนา ทักษะของ ผู้เรียนอยู่ บ้าง ผู้เรียน มีส่วนร่วม น้อย	กระบวนการ สอนไม่ได้เน้น การพัฒนา ทักษะของ ผู้เรียน ผู้เรียนขาด การมีส่วน ร่วม
3. การจัดการ เรียนการสอนที่ มุ่งเน้นตาม ความแตกต่าง ของผู้เรียน	การจัดการ เรียนการสอน สอดคล้อง ความแตกต่าง ของผู้เรียน อย่างชัดเจน	มีการปรับการ จัดการเรียน การสอน คำนึงถึงความ แตกต่างของ ผู้เรียน ส่วนมาก	มีการปรับการ จัดการเรียน การสอน คำนึงถึงความ แตกต่างของ ผู้เรียน บางส่วน	มีการปรับ การจัดการ เรียนการ สอน แต่ไม่ คำนึงถึง ความ แตกต่างของ ผู้เรียน	การจัดการ เรียนการสอน ไม่คำนึงถึง ความ แตกต่างของ ผู้เรียน
4. ความชัดเจน ในเนื้อหาของ การจัดการ เรียนการสอน	เนื้อหาชัดเจน ถูกต้อง เชื่อมโยง บริบทอาชีพ และใช้ภาษา ในงานอาชีพ ได้อย่าง เหมาะสม	เนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน และ เชื่อมโยงด้าน อาชีพ	เนื้อหาถูกต้อง แต่การ เชื่อมโยงด้าน อาชีพยังไม่ ชัดเจน	เนื้อหา บางส่วนไม่ ชัดเจน หรือไม่ เหมาะสมกับ บริบทอาชีพ	เนื้อหา คลาดเคลื่อน หรือไม่ สอดคล้องกับ บริบทอาชีพ

รายการ ประเมิน	5	4	3	2	1
5. ความ หลากหลายของ กิจกรรมการ เรียนรู้และการ เปิดโอกาสให้ ผู้เรียนได้ลงมือ ปฏิบัติ	กิจกรรม หลากหลาย เน้นการ ปฏิบัติจริง ผู้เรียนมี บทบาทเป็น หลัก	กิจกรรม หลากหลาย เปิดโอกาสให้ ผู้เรียนได้ ปฏิบัติ	มีกิจกรรมให้ ปฏิบัติแต่ยัง ไม่ หลากหลาย	กิจกรรม ส่วนใหญ่ เป็นการฟัง หรือดู ผู้เรียน ปฏิบัติน้อย	ขาดกิจกรรม ที่เปิดโอกาส ให้ผู้เรียนลง มือปฏิบัติ

